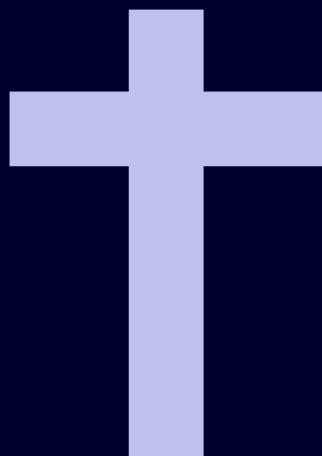

I Biblijka Arli
romani čhib Srbija

Arli spoken in Balkans

I Biblija ki Arli romani čib Srbija

Arli spoken in Balkans

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 27 Jun 2025
d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6

Contents

Matej	1
Marko	35
Luka	57
Jovan	94
Delja	120
Rimljanende	153
1. E Korinćanende	167
2. Korinćanende	180
Galatende	189
Efežanende	194
Filipljanende	199
Kološanende	203
1. Solunjanende	206
2. Solunjanende	209
1. Timotej	211
2. Timotej	215
Tit	218
Filemon	220
Jevrejenđe	221
Jakov	232
1. Petar	236
2. Petar	240
1. Jovan	243
2. Jovan	247
3. Jovan	248
Juda	249
Otkrivenje	251

O evanđelje e Matejesoro

*E Isusesere preci
(Lk 3,23–38)*

- 1 Akavai o spisko oto preci e Isuse Hristesere kovai potomko e Davidesoro hem potomko e Avraamesoro.
- 2 E Avraamese bijandilo o Isaak.
- 3 E Isaakese bijandilo o Jakov.
- 4 E Jakovese bijandilo o Juda hem lesere phralja.
- 5 E Judase i Tamara bijandā e Farese hem e Zare.
- 6 E Faresese bijandilo o Esrom.
- 7 E Esromese bijandilo o Aram.
- 8 E Aramese bijandilo o Aminadav.
- 9 E Aminadavese bijandilo o Naason.
- 10 E Naasonese bijandilo o Salmon.
- 11 E Salmonese i Rahava bijandā e Vooze.
- 12 E Voozese i Ruta bijanda e Jovide.
- 13 E Jovidese bijandilo o Jesej.
- 14 E Jesejese bijandilo o caro o David.
- 15 E Davidese e Urijasirsi bivšo romni bijanda e Solomone.
- 16 E Solomonese bijandilo o Rovoam.
- 17 E Rovoamese bijandilo o Avija.
- 18 E Avijase bijandilo o Asaf.
- 19 E Asafese bijandilo o Josafat.
- 20 E Josafatese bijandilo o Joram.
- 21 E Joramese bijandilo o Ozija.
- 22 E Ozijase bijandilo o Joatam.
- 23 E Joatamese bijandilo o Ahaz.
- 24 E Ahazese bijandilo o Ezekija.
- 25 E Ezekijase bijandilo o Manasija.
- 26 E Manasijase bijandilo o Amos.
- 27 E Amosese bijandilo o Josija.
- 28 E Josijase bijandilo o Jehonija hem lesere phralja kad o Vavilonci osvojinde i Judeja hem čerde o Izraelci te džan ano Vavilon.
- 29 E Palo progontstvo ano Vavilon, e Jehonijase bijandilo o Salatiil.
- 30 E Salatiilese bijandilo o Zorovavel.
- 31 E Zorovavelese bijandilo o Avijud.
- 32 E Avijudese bijandilo o Elijakim.
- 33 E Elijakimese bijandilo o Azor.
- 34 E Azorese bijandilo o Sadok.
- 35 E Sadokese bijandilo o Ahim.
- 36 E Ahimese bijandilo o Elijud.
- 37 E Elijudese bijandilo o Eleazar.
- 38 E Eleazarese bijandilo o Matan.
- 39 E Matanese bijandilo o Jakov.
- 40 E Jakovese bijandilo o Josif, o rom e Marijakoro koja bijandā e Isuse vičime Hrist.
- 41 E Adava značini dai ukupno dešu štar generacije taro Avraam di o caro o David, dešu štar generacije taro David di o progontstvo

* 1:21 anav Isus značini: "O Gospod spasini."

ano Vavilon hem dešu štar generacije taro progontstvo ano Vavilon di o Hrist.

O Josif prihvatini e Isuse sar ple čhave (Lk 2,1–7)

18 Ače sar inele kad bijandilo o Isus o Hrist: Lesiri daj i Marija inele mangli e Josifese. Ali angleder so te len pe, dodžanda da ačhili khamni oto Svetu Duho.

19 Lakoro rom o Josif inele pravedno manuš, i adalese so na manglia te lađari la anglo manuša, tajno manglia te ačhaj la.

20 I sar razmislini ine adalestar, zasuća. Ano suno alo lese o andeo e Gospodesoro hem phenda lese: "Josife, čhaveja e Davidesereja, ma dara te le e Marija romnjaje! Adalese so o Svetu Duho čerda la te akhari adale čhavore ano vodi.

21 Oj ka bijani čhave hem tu ka de le anav Isus* adalese so ka spasini ple narodo lengere grehendar."

22 Sa adava ulo sar te pherđol okova so o Gospod vaćerda palo proroko:

23 "Šunen! I čhaj ka ačhol khamni!

Ka bijani murše hem ka vičinen le Emanuel"

(so značini: "O Devel amencar").

24 Kad o Josif uštino oto sojba, čerda sar so phenda lese o andeo e Gospodesoro – lelja e Marija romnjaće.

25 Na suća olaja sar romnjaja dıkote na bijandā e čhave. A tegani ov dindā le anav Isus.

2

O mudraci prznajinena e čhavore e Isuse sar caro

1 O Isus bijandilo ano gav Vitlejem ani regija Judeja zako e carosoro e Irodesoro vreme. Ko adava vreme, nesave mudraci taro Istok resle ano Jerusalim

2 hem lelje te raspučen pe: "Kaj o nevo bijando caro e Jevrejengoro? Dikhljam sar lesiri čereni ikljola ko istok i aljam te pera kočija anglo leste."

3 Kad šunda adava o caro o Irod, but uznemirinđa pe, a oleja hem sa o manuša ano Jerusalim.

4 Vičindā kora peste sa e jevrejengere šerutne sveštenikonen hem e učiteljen e Zakanestar hem pućila len kaj o Hrist valjani te bijandol.

5 A on phende lese: "Ano Vitlejem ani Judeja, adalese so adahar o proroko pisindā:

6 'Tu, Vitlejeme, ki phuv e Judejakiri,
na injan najtikoro maškar legarutne
dizja e Judejakere,
adalese so ka ikljol tutar vladari

kova sar pastiri ka legari mle narodo, e Izraelconen.'

⁷ Tegani o Irod tajno vičindā kora peste e mudrakonen hem pučja len kad tačno mothovđa pe i čereni.

⁸ I bičhalda len ko Vitlejem vaćerindoj: "Džan hem šukar raspućen tumen e čavorestar. Kad ka arakhen le, aven te javinen maje te šaj hem me te avav te perav ko kočija anglo leste."

⁹ O mudraci šunde e caro hem dželete. I otokjvar, i čereni, sava dikhle sar ikljola ko istok, džala ine anglo lende sa díkote na terdini upredor o than kote inele o čavoro.

¹⁰ Kad dikhle i čereni, zorale radujinde pe.

¹¹ Derdinde ko čher hem dikhle e čavore lesere dajaja e Marijaja i pele ko kočija anglo leste. Tegani ikalde pumare darija hem dinde le zlato, tamjan hem smirna.

¹² Palo adava, ko suno o Devel upozorinda len te na irinen pe palal koro Irod, i adalese avere dromeja irinde pe ki pumari phuv.

O Josif našela e Marijaja hem e čavoreja ano Egipat

¹³ Kad o mudraci dželete, o andeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese hem phenda lese: "Ušti, le e čavore hem lesere daja hem našen ano Egipat. Ačhoven adari díkote na phenava tumendē, adalese so o Irod ka rodel e čavore te mudari le."

¹⁴ O Josif uštino hem adaja rat dželo ko Egipat e čavoreja hem lesere dajaja.

¹⁵ I ačhile adari sa di e Irodesoro meriba. Adaleja pherdilo okova so o Gospod phenda prekalo proroko:

"Taro Egipat vičindum mle čhave."

O Irod mudari e murše čavoren ano Vitlejem

¹⁶ Kad o Irod dikhla so o mudraci hovavde le, but holjanđa hem bičhalda e vojnikonen ano Vitlejem hem ano sa o pašutne thana te mudaren sa e murše čavoren di o duj berš. Sa adava čerda premalo vreme zako savo šunda e mudrakonendar.

¹⁷ Tegani pherdilo okova so phenda o proroko o Jeremija:

¹⁸ "Ani diz Rama o glaso šundilo, o kukiba hem o rojba baro; Adava i Rahilja rovela ple čhaven hem na mangela te utešni pe, adalese so lakere čhave nane više dživde."

O Josif irini pe e Isuseja hem e Marijaja ano Izrael

¹⁹ Kad o Irod mulo, o andeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese ano Egipat

²⁰ hem phenda lese: "Ušti, le e čavore hem lesere daja, i džan ki phuv Izrael, adalese so mule okola so mangle te mudaren e čavore."

²¹ Ov uštino, lelja peja e čavore hem lesere daja hem dželo ano Izrael.

²² Kad šunda so e Irodesoro čavo o Arhelaj ulo nevo vladari ani regija Judeja, darandilo te džal adari. Tegani ko suno o Devel upozorinda le te na džal adari, nego te džal ki regija Galileja.

²³ I dželete hem živinde ani diz Nazaret. Adaleja pherdilo okova so phende o proroci e Mesijastar da ka vičini pe Nazarećanin.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusese

(Mk 1,1–8; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 1,19–28)

¹ Ko adala dive o Jovan o Krstitelj lelja te propovedini ani pustinja e judejakiri

² vaćerindoj: "Pokajinen tumen zako tume grehija, adalese soi o carstvo e nebosoro paše!"

³ E Jovanestar vaćerda o proroko o Isaija kad prorokujinda:

"Ovi o glaso so vičini ani pustinja:
'Pripreminen o drom e Gospodese!
Ravnonen lese o droma!'"

⁴ A adava Jovan akharda šeja oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojas. Hala ine skakavconen hem divljivo avđin.

⁵ But manuša avena ine koro leste taro Jerusalim hem tari sa i regija Judeja hem tario sa o thana savei uzali len Jordan.

⁶ Priznajinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁷ Kad o Jovan dikhla so but fariseja hem sadukeja avena te krstinen pe, phenda lende: "E sapengere čavalen! Ko vaćerda tumende da šaj te našen tari e Devlesiri holi savi avela?

⁸ Tumare životeja mothoven da čače pokajinden tumen!

⁹ I ma mislinen dai dovoljno te phenen: 'Amaroi pradad o Avraam.' Phenava tumende da o Devel hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e Avraameš.

¹⁰ Ače o tover oto sudo e Devlesoroi već vazdime te čhinel o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čhinel pe hem ka frdel pe ani jag.

¹¹ Me krstinava panjeja tumen kola kajinena tumen zako tumare grehija. Ali pala mande avela o po baro mandar, kase na

injum dostojo ni i obuća te legarav. Ov ka krstini tumen Svetone Duhova hem jagaja.

¹² Ano vas lese i lopata te čistini o gumno* plo hem te odvojini o div taro lјuske. O div ka čhivel pese ki šupa, a o lјuske ka tharel jagaja savi nikad na mudardola."

*O Jovan krstini e Isuse
(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)*

¹³ Tegani o Isus alo tari Galileja ki len Jordan te krstini le o Jovan.

¹⁴ A o Jovan na manglja hem phenda lese: "Tu man valjani te krstine, a tu aveja kora mande!"

¹⁵ A o Isus phenda lese: "Muk akana adava. Valjani amende te čera adahar te šaj pherđol sa soi pali pravedno volja e Devlesiri."

Tegani o Jovan pristaninđa te krstini le.

¹⁶ I odmah palo adava so o Isus krstindja pe, iklilo taro pani. I dikh! O nebo phravdilo hem dikhla e Devlesere Duhosar avela sar golubi hem huljela upro leste.

¹⁷ Tegani taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: "Akavai mlo Čavo o volime. Oleja injum bahtalo!"

4

*E Isuse ki pustinja kušini o beng
(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)*

¹ Tegani o Duhov legarda e Isuse ki pustinja te ovel iskušime e bengestar.

² Palo adava so postindja saranda dive hem saranda raća, bokhalilo.

³ Tegani alo koro leste o beng kova kušini hem phenda lese: "Te injan o Čavo e Devlesoro, vaćer akale barende te oven maro."

⁴ A o Isus phenda: "Pisimei ano Sveti lili: 'O manuš naka živini samo otu maro nego oto svako lafi savo ikljola taro muj e Devlesoro.'"

⁵ Tegani o beng legarda le ki Sveti diz Jerusalim, čhivda le upro naj učo than e Hramesoro

⁶ hem phenda lese: "Te injan o Čavo e Devlesoro, frde tut akatar tele! Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelende te arakhen tut, te akharen tut ko vasta te na khuve tut preja ko bar.'

⁷ A o Isus phenda lese: "Pisimei hem akava: 'Ma kušin e Gospode, te Devle.'"

⁸ Tegani o beng anda le upri but uči gora, mothovđa lese sa o carstvija e phuvjakere hem lengiri slava

⁹ hem phenda lese: "Sa akava ka dav tut, te peljan ko kočija angla mande te slavine man!"

¹⁰ A o Isus phenda lese: "Dža mandar, Sotone! Adalese soi pisime: 'Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kande!'"

¹¹ Tegani o beng cidindja pe olestar, a o andelja ale te kanden le.

*O Isus lela te propovedini
(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)*

¹² A kad o Isus šunda so e Jovane e Krstitelje phandle, irinda pe ki Galileja.

¹³ Ačhavđa i diz Nazaret hem dželo te živini ani diz Kafarnaum, uzalo e Galilejakoro jezero, ko krajo oto plemija e Zavulonesere hem e Neftalimesere.

¹⁴ Adahar pherdilo okova so phenda o proroko o Isaja:

¹⁵ "Ani phuv e Zavulonesiri hem e Neftalimesiri,

uzalo jezero e Galilejakoro, tari aver strana oti len Jordan,

ani regija Galileja e avere nacijengiri,

¹⁶ o manuša kola živinde ani tomina dikhle baro svetlost;

o svetlost thabilo

upro okolende kola živinde ani senka e meribnasiri."

¹⁷ Otegani o Isus lelja te propovedini: "Pokajinen tumen zako tumare grehija, adalese soi paše o carstvo e nebosoro!"

*O Isus vičini ple prvine učenikonen
(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)*

¹⁸ Sar o Isus nakhela ine uzalo e Galilejakoro jezero, dikhla e duje phraljen, e Simone vičime Petar hem e Andreja, sar frdena o mreže ano pani, adalese so inele manuša so dolena mačhen.

¹⁹ I phenda lende: "Phiren pala mande hem me ka čerav tumen te dolen manušen sar mačhen!"

²⁰ On odmah ačhavde pumare mreže hem džeze palo leste.

²¹ Kad džeze adathar hari po dur, o Isus dikhla avere duje phraljen, e Jakove hem e Jovane, sar pumare dadeja e Zevedeja bešena ano čamco hem popravljena pumare mreže. O Isus vičindja hem olen.

²² I on otojekhvar ačhavde o čamco hem pumare dade hem džeze palo leste.

*O Isus sasljari e nambormen
(Lk 6,17–19)*

* ^{3:12} gumno Akavai than kote čedela pe o div te odvojini pe taro lјuske (pleva).

²³ O Isus džala ine maškari sa i Galileaja hem sikaj e manušen ano lengere sinagoge, vačerindojo o Šukar lafi oto carstvo e nebosoro hem sasljarindojo e manušen oto svako nambormipe hem bizoralipe.

²⁴ O glaso olestar šundilo ani sa i Sirija, i di adathar o manuša anena ine koro leste sa e nambornem oto razna nambormipa hem muke, e manušen kolen inele demonja, e manušen kolen inele epilepsija hem e nepokretnonen, a o Isus sasljari len ine.

²⁵ Palo leste džele sa edobor manuša tari regija Galileja, taro Dekapolis, tari diz Jerusalim, tari regija Judeja hem tari aver strana ot i Jordan.

5

*O Isus sikaj ple učenikonen dai bahtale so verujinena ano leste
(Lk 6,20–23)*

¹ Kad o Isus dikhla so but džene čedinde pe, uklinđa ki gora hem beštino te sikaj. Lesere učenici ale uzalo leste,

² i ov lelja te sikaj len, vačerindoj:

³ "Bahtalei o čorore duhoja
adalese soi olengoro o carstvo e nebosoro!

⁴ Bahtalei okola kola tugujinena,
adalese so o Devel ka utesini len!

⁵ Bahtalei o krotka,
adalese so olende ka ačhol i phuv!

⁶ Bahtalei o bokhale hem o žedna zaki pravednost,
adalese so o Devel ka čaljari len!

⁷ Bahtalei o milosrdna,
adalese so o Devel ka mothoj lende milosrde!

⁸ Bahtalei o manuša bimelale vilesere,
adalese so ka dikhen e Devle!

⁹ Bahtalei okola kola čerena mir,
adalese so ka vičinen pe čhave e Devlesere!

¹⁰ Bahtalei o progonime zaki pravednost,
adalese soi olengoro o carstvo e nebosoro!

¹¹ Bahtale injen kad zbog mande o manuša vredinena tumen, kad progonina tamen hem kad hovavne vačerena protiv tumende!

¹² Radujinen tamen hem oven bahtale, adalese so bari nagrada adžiceri tumen ko nebo. Adalese so adahar progoninde e prorokonem kola inele angleder tumendar!"

O učenici valjani te ačhoven verna sledbenici e Isusesere

(Mk 9,50; Lk 14,34–35)

¹³ O Isus phenda: "Tumen injen sar o lon e manušendje ki phuv. Ali te o lon našalda

plo londipe, soja ov ka londari pe? Esavko nane šukar nisose, sem te frdel pe avri, te gazinen le o manuša.

¹⁴ Tumen injen o svetlost e svetose. I diz savi upri gora našti te garaj pe.

¹⁵ Niko na tharela i svetiljka i te garaj la talo čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj svetlini sarijende kolai ano čher.

¹⁶ Ađahar hem tumaro svetlost te svetlini e manušendje te dikhen tumare šukar delja hem te slavinjen tumare Dade kovai ano nebo."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁷ Tegani o Isus phenda: "Ma mislinen da aljum te čhinavav o zakoni e Mojsijasoro hem o lila e prorokonengere. Na aljum te čhinavav len, nego te pherav len.

¹⁸ Čače vačerava tumende, sa dikote ka oven o nebo hem i phuv, ni o najtikoro slovo, nijekh crtica, oto Zakoni naka nakhel dikote sa adava na ovela.

¹⁹ Adalese, ko phagela hem jekh oto najtikore naredbe, hem averen sikaj te čeren adahar, ka ovel najtikoro ano carstvo e nebosoro. A ko ičeri o naredbe, hem averen sikaj te čeren adahar, ka ovel baro ano carstvo e nebosoro.

²⁰ Adalese vačerava tumende, na ovela li tumari pravednost po bari oti pravednost e učiteljengiri e Zakonestar hem e farisejenengiri, nisar naka šaj te čerdinenano carstvo e nebosoro!"

O Isus sikaj e holjatar

²¹ I phenda: "Šunden soi phendo ano Zakoni amare pradadende: 'Ma mudar! Ko mudari, ka ovel krivo anglo sudo.'

²² A me phenava tumende: Ko holjani upro plo phral, ka ovel krivo anglo sudo. Ko vičini ple phrale 'budalo', ka ovel krivo anglo po baro sudo. A te vičinda le 'Dilineja', ka ovel krivo hem ka džalano jagalo pakao.

²³ Adalese, te injan anglo žrtveniko ano Hram hem dejta žrtva e Devlese i otojekhvar setineja tut da te phrale isi nešto protiv tute,

²⁴ ačhav te žrtva anglo žrtveniko, dža na jangle mirin tut oleja i tegani ava hem de te žrtva e Devlese.

²⁵ So po sigate mirin tut te protivnikoja odrumal, pana sar na anda tut ko sudo. Te na čerđan adahar, ov šaj te del tut ko sudija, a o sudija te del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

²⁶ Vačerava će da čače naka ikljove adathar sa dikote na irineja di i zadnjo para."

O Isus dela nevo zakoni zaki preljuba

²⁷ I o Isus phenda: "Šunden soi phendo ano Zakoni: 'Ma čer preljuba!'

²⁸ A me phenava tumende: Sar ko dikhela avera duvija ađahar da mangela te sovel olaja, već ćeđa preljuba olaja pese ano vilo.

²⁹ Te ti desno jakh legari tut ano greh, ikal la hem frde la tutar. Adalese soi po šukar tuće te našale jekh deo te telostar nego sa to telo te ovel frdime ano pakao.

³⁰ Hem te to desno vas legari tut ano greh, čin le hem frde le tutar. Adalese soi po šukar tuće te ačhove bizo jekh deo te telostar nego sa to telo te džal ko pakao."

*O Isus sikaj te na činaj pe o brak
(Mt 19,9; Mk 10,11–12; Lk 16,18)*

³¹ I phenda: "Ano Zakoni inele da phendo: 'Ko ačhaj pla romnja, nek del la lil kote pisini so ačhavda la.'

³² A me phenava tumende: Svako kova ačhaj pla romnja, čhivelala te čerel preljuba, sem te ačhavda la zbog lakiri preljuba. Hem svako kova lela romnja kola o rom muklja, čerela preljuba."

O Isus sikaj te na hal pe sovli

³³ I o Isus phenda: "Šundjen soi hem akava phendo ano Zakoni amare pradadende: 'Ma phag i sovli, nego čer okova saveše haljan sovli e Gospodese.'

³⁴ A me phenava tumende: Ma han sovli nisar! Ma han sovli ni e neboja, adalese soi e Devlesoro tron,

³⁵ ni e phuvjaja, adalese soi talo lesere pre, ni e Jerusalimeja, adalese soi adava i diz kaj o Devel vladini sar baro caro.

³⁶ Ma han sovli ni tumare šereja, adalese so čak nijekh bal našti te čeren te ovel parno ili kalo.

³⁷ Kad phenena: 'Oja', nek adava čače značini 'oja'; kad phenena: 'Na', nek adava čače značini 'na'. Sa so više phenena adalestar, avela e Bišukarestar."

*O Isus sikaj o manuš te na osvetini pe
(Lk 6,29–30)*

³⁸ I o Isus phenda: "Šundjen soi phendo ano Zakoni: 'Jakh zaki jakh, dand zako dand!'

³⁹ A me phenava tumende: Ma suprotstavinen tumen e bišukare manušese! Te khuvda tut neko ki desno čham, irin lese hem i dujo!

⁴⁰ Te neko mangela te legari tut ko sudo hem te lel tatar o gad, de le hem o ogrtaci.

⁴¹ Te e rimesere vojnici terinena tut te akhare lende i oprema jekh kilometari, akhar lende duj.

⁴² Te neko rodelia tatar nešto, de le, hem ma irin to dumo okolese kova rodelia tatar ko zajam."

*O Isus sikaj oto mangipe premalo neprijatelja
(Lk 6,27–28, 32–36)*

⁴³ I phenda: "Šundjen soi phendo: 'Volin te pašutne', a mrzin te neprijatelje!"

⁴⁴ A me phenava tumende: Volinen hem tumare neprijateljen hem molinen tumen okolende kola progoninena tumen,

⁴⁵ sar te šaj mothoven da injen čhave tumare Dadesere kovai ano nebo. Ov čerela lesoro kham te ikljol upredjer hem o bišukar hem o šukar manuša, hem bičhali bršim okolende kolai pravedna hem okolende kola nane pravedna.

⁴⁶ Adalese so, te volinena samo okolen kola tumen volinena, savi nagrada šaj te adžičeren? Na li ađahar čerena hem o carinic?

⁴⁷ Te pozdravinena samo tumare manušen, so čerena po šukar averendar? Adava čerena hem okola kola na džanen e Devlesete.

⁴⁸ Adalese tumen oven savršena sar soi savršeno tumaro Dad kovai ano nebo."

6

O Isus sikaj oto dejba e čororende

¹ O Isus phendja: "Pazinen! Ma čeren šukaripe anglo manuša, sar te dikhen tumen aver džene, adalese so, te čerden ađahar, tumaro Dad kovai ano nebo naka del tumen nagrada.

² Adalese, kad dejia e čororende, ma mothov adava javno. Ađahar čerena e dujemujengere ano sinagoge hem ko droma sar te hvalinen len o manuša. Čače vaćerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

³ Nego, kad dejia e čororende, te na džanel to levo vas so čerela to desno.

⁴ De e čororende garandoj, a to Dad, kova dikhela soi čerdo ano garavdipe, ka nagradini tut."

O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe

(Lk 11,2–4)

⁵ "Hem kad molinen tumen, ma oven sar e dujemujengere kola volinena te molinen pe ano sinagoge hem ko raskrsnice sar te dikhen len o manuša. Čače vaćerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

⁶ Nego, kad molineja tut, đerdin korkoro tuće ki soba, phand o udar hem molin tut te Dadeše e Devlese kovai ano garavdipe, a to Dad, kova dikhela soi čerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.

⁷ Kad molinen tumen, ma vaćeren but čuće lafija sar okola kola na džanen e Devlese, adalese so mislinena da ka oven uslišime te vaćerde but lafija.

⁸ Adalese, ma oven sar olende, adalese so tumaro Dad džanel so valjani tumende čak hem angleder so rodena lestar.

⁹ Adalese adahar molinen:

'Dade amareja, kova injan ano nebo,
to sveto anav barjardo te ovel.
¹⁰ To carstvo te avel.
Ti volja te ovel,
sar soi ano nebo, adahar te ovel hem ki
phuv.
¹¹ De amen avdive o maro savo valjani
amende svako dive
¹² hem oprostin amende amare grehija sar
so hem amen oprostinaja okolende
kola grešinde premala amende.
¹³ Hem cide amen taro iskušenje, hem oslo-
bodin amen e Bišukarestar.
[Adalese soi to carstvo, to zoralipe hem ti
slava zauvek.]'

¹⁴ Adalese so, te oprostinden avere
manušende kad grešinena premala tu-
mende, hem tumaro Dad, kovai ano nebo,
ka oprostini tumende.

¹⁵ Ali te na oprostinden averende, ni tu-
maro Dad naka oprostini tumende tumare
grehija."

O Isus sikaj e učenikonen oto postiba

¹⁶ "Kad postinena, ma čeden tumare
phova sar e dujemujengere, adalese so on
ćerena muja sar te oven dikhle averendar
da postinena. Čaće vaćerava tumende, aver
nagrada sem adaja naka dobinen.

¹⁷ Nego, kad postineja, harov te bala hem
thov to muj,

¹⁸ te na dikhen o manuša so postineja,
nego samo to Dad kovai ano garavdipe.
Tegani to Dad, kova dikhela soi ćerdo ano
garavdipe, ka nagradini tut."

O Isus vaćeri e čačikane barvalipnastar
(Lk 12,33–34; Lk 11,34–36)

¹⁹ "Ma čeden tumende barvalipe ki phuv,
kote o moljci hem i rđa ka uništen le, a o
čora šaj te aven te coren le.

²⁰ Nego, čeden tumende barvalipe ko
nebo, kote ni o moljci ni i rđa naka šaj
uništen le, a ni o čora naštih te aven te coren
le.

²¹ Adalese so to vilo ka ovel adari kaj to
barvalipe.

²² Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti
jakhi šukar, sai to telo osvetlime,

²³ a kadi ti jakhi bišukar, sai to telo ani
tomina. Adalese, te o svetlost ana tute
ovela tomina, savi bari adaja tomina ka
ovel!"

Naštih kande hem e Devle hem o barvalipe
(Lk 16,13)

²⁴ "Nijekh robo naštih kandel duje gospo-
daren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e
dujtone, ili jekhese ka ovel poslušno, a e

dujtone naka podnosini. Naštih kanden hem
e Devle hem o barvalipe."

O Devel brinini pe zako ple učenici
(Lk 12,22–34)

²⁵ "Adalese vaćerava tumende: Ma oven
zabrinuta zako tumaro dživdipe: ka ovel
tumen li so te han ili so te pijen, ni zako
tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven.
Nane li o dživdipe po bitno e hajbnastar, a
o telo e šejendar?

²⁶ Dikhen šukar e čirikljen! Ni sejinena ni
čedena te čhivenano šupe, a palem parvari
len tumaro Dad kovai ano nebo. A na li
tumen više vredinena e čirikljendar?

²⁷ A kova tumendar šaj adaleja so brinini
pe te produžini hari plo dživdipe?

²⁸ Hem sose brininena tumen zako šeja?
Dikhen šukar o divlja luluđa sar barjona.
Na čerena buti, niti sivenafse šeja,

²⁹ a vaćerava tumende da ni o caro o
Solomon, kova inele but barvalo, na inole
edobor šuže šeja sar jekha olendar.

³⁰ Te o Devel adahar šukar urjavela o
biljke ko polje savei avdive adatne, a
već tejsa frdena pe ani jag, kober li
više tumende ka del šeja, tikora verakere
manušalen!

³¹ Adalese, ma oven zabrinuta hem ma
vaćeren: 'So ka ha?' ili 'So ka piјa?' ili 'So
ka urjava?'

³² Adalese so adava rodena okola kola na
džanen e Devlese. Tumaro Dad kovai ano
nebo džaneli da valjani tumende sa adava.

³³ Nego, najangle roden o carstvo e De-
vlesoro hem lesiri pravednost, a sa adava
so valjani tumende, ov ka del tumen!

³⁴ Adalese, ma brininena tumen zako
tejsato dive; nek o tejsato dive brinini
pe pese. Svako dive isi le dovoljno ple
bišukaripa."

7

O Isus sikaj te na sudina averen
(Lk 6,37–38, 41–42)

¹ I o Isus phenda: "Ma sudinen hem naka
sudini pe tumende!

² Adalese so, sar sudinenaverende,
adahar hem o Devel ka sudini tumende;
hem sava meraja merinena, esavkaja ka
merini tumende.

³ A sose dikheja i trunka ani jakhi
te phralesiri, a i greda ani ti jakhi na
primetineja?

⁴ Sar šaj te phene te phralesete: 'Aš te
ikalavtar i trunka oti jakhi', a tut isi greda
ani jakhi?

⁵ Dujemujengereja, najangle ikal i greda
te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale
i trunka te phralesere jakhatar.

⁶ Ma den e đuklende okova soi sveto
hem ma frden tumare biserja anglo bale.

Adalese so o bale ka gazinen len, a o đukle ka irinen pe hem ka pharaven tumen ko kotora."

O Devel dela okolende kola rodena lestar

(Lk 11,9–13)

7 "Mangen hem ka del pe tumenđe! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravle pe tumenđe!"

8 Adalese so svako kova mangela, primini; hem kova rodel, arakhi; hem kova khuyela, ka ovel lese phravdo.

9 Ko tumendar pe čhavese, kad ka rodel lestar ine maro, ka del le bar?

10 Ili kad ka rodel lestar ine mačhe, ka del le sape?

11 Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavendje, kobor više tumaro Dad kovai ano nebo ka del šukar darija okolende kola rodena olestar.

12 Adalese, sar so mangena avera te čeren tumenđe, adahar čeren tumen olende, adalese soi adava okova so sikaj o Zakoni e Mojsijasoro hem o Proroci."

Pharoi o drom savo legari ko nebo

(Lk 13,24)

13 I o Isus phendā: "Đerdinen maškaro tesno udar. Adalese so o bulo udar hem o bulo drom legarena ani propast, a isi but džene so džana oleja."

14 Buti tesno o udar hem o drom savo legari ano dživdipe, a isi hari džene kola arakhena le."

E hovavne prorokonen nane šukar plodija

(Lk 6,43–44)

15 I phendā: "Arakhen tumen e hovavne prorokonader. On avena kora tumende urjavde sar bakre, a andrali divlja ruva.

16 Palo lengere plodija ka pendžaren len. Na čedena pe o drakha oto kare, ni o smokve oto čičke.

17 Adahar, svako šukar kaš dela šukar plodija, a o bišukar kaš dela bišukar plodija.

18 O šukar kaš našti del bišukar plodija, ni o bišukar kaš našti del šukar plodija.

19 Svako kaš savo na dela šukar plodija, čhinela pe hem frdela pe ani jag.

20 Adalese, e hovavne prorokonen ka pendžaren palo lengere plodija."

O carstvo e nebosoroi zako poslušna učenici

(Lk 13,25–27)

21 "Ano carstvo e nebosoro naka đerđinen sare kola vaćerenma maje 'Gospode, Gospode', nego samo okola kola čerenia i volja mle Dadesiri kovai ano nebo.

22 Ko adava dive kad ka ovel o sudo, but džene ka vaćeren maje: 'Gospode, Gospode, na li amen tuće ano anav prorokujđam,

ispudindam e demonen hem čerđam bare čudesija?"

23 Tegani phravdeste ka phenav lende: 'Nikad na pendžardum tumen. Džan mandar, tumen kola phagena e Devlesoro zakoni!'"

O mudra manušai poslušna e Isusesere sikavibnase

(Lk 6,47–49)

24 "Adalese, svako kova šunela akala mle lafija hem čerela len, ovi mudro sar o manuš kova čerela plo čher upro temelji oto bar.

25 I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čher, ali o čher na pelo, adalese soi čerdo upro temelji oto bar.

26 Svako kova šunela akala mle lafija, a na čerela len, ovi sar o dilino manuš kova čerela plo čher upri pošik.

27 I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čher, i adava čher pelo hem ulo bari ruševina."

28 Kad o Isus završindā plo vaćeribnaja, o narodo inele zadivime lesere sikavibnaja,

29 adalese so sikavđa sar okova kole isi autoritet, a na sar lengere učitelja e Zakonestar.

8

O Isus sasljari e gubavco

(Mk 1,40–45; Lk 5,12–16)

1 Sar o Isus huljela ine tari gora, baro narodo dželo palo leste.

2 Otojekhvar alo koro leste nesavo gubavco, pelo ko kočija anglo leste hem phendā: "Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!"

3 I o Isus pružindā plo vas, dolindā le hem phendā: "Mangava, ov sasljardo!"

I otojekhvar ulo sasljardo oti guba.

4 Tegani o Isus phendā lese: "Ma vaćer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva, sar so naredindā o Mojsije, zako svedočanstvo olende."

O kapetani mothoj pli vera ano Isus

(Lk 7,1–10; Jn 4,43–54)

5 Kad o Isus đerđindā ki diz Kafarnaum, alo koro leste jekh kapetani e rimljanengoro, kova inele upredre šel vojnici, hem rođindā lestar pomoć

6 vaćerindoj: "Gospode, mlo sluga pašljola čhere nepokretno hem ano bare dukha."

7 O Isus phendā lese: "Ka avav te sasljarov le."

8 A o kapetani phendā: "Gospode, na injum dostojno te đerdine maje ko čher. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

9 Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder

mande. I jekhese vaćerava: 'Dža!' – i ov džala. A averese vaćerava: 'Ava!' – i ov avela. A mle slugase vaćerava: 'Ćer adava!' – i ov čerela."

¹⁰ A o Isus kad šundja adava, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenda lende: "Čače vaćerava tumende, na arakhlijum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera.

¹¹ A vaćerava tumende hem akava: but džene ka aven tari sa i phuv, taro istok hem taro zapad, hem ka oven uzalo astali e Avraameja, e Isaakeja hem e Jakoveja ki gozba ano carstvo e nebosoro.

¹² A okola kolende o carstvo pripadini ka oven frdime avri taro carstvo, ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh."

¹³ Tegani phenda e kapetanese: "Dža! Nek ovel adahar sar so verujindan!"

I ko adava momenti e kapetanesoro sluga saslišo.

O Isus sasljari bute nambormen hem opsednutimen

(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)

¹⁴ Kad o Isus alo e Petrese ko čher, dikhla leseresasuju sar pašjola namborme hem isi la bari jag.

¹⁵ I o Isus dolindja lakoro vas hem i jag muklja la, i oj uštini hem lelja te poslužini le.

¹⁶ Kad peli i rat, ande koro leste bute manušenano kolende inele o demonja hem ov lafeja ispuđindja e duhen hem sasljarda sa e nambormen.

¹⁷ Adahar pherdiло okova so phenda o proroko o Isaia:

"Ov lelja amare bizoralipa
hem legarda amare nambormipa."

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Lk 9,57–62)

¹⁸ Kad o Isus dikhla da but džene čedinde pe uzalo leste, naredindja ple učenikonenđe te nakhen ki aver strana oto jezero.

¹⁹ Tegani alo di leste jekh učitelj e Zakonestar hem phenda: "Učitelju, ka džav tuja kaj god tu džaja."

²⁰ A o Isus phenda lese: "E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdija, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljavar mlo šero."

²¹ Aver učeniko phenda lese: "Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute."

²² A o Isus phenda lese: "Phir pala mande hem muk o mule te parunen ple mulen."

E Isuse šunena hem o barvalja hem o panja

(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)

²³ I kad o Isus đerdindja ano čamco, palo leste đerdinde hem lesere učenici.

²⁴ I otojekhvar upro jezero muklja pe jekh zorali barval da o čamco lelja te pherđol pani oto talasija, a o Isus sovela ine.

²⁵ O učenici ale uzalo leste hem džangavde le vaćerindoj: "Gospode, spasin amen, meraja!"

²⁶ O Isus pučja len: "Sose darana, tikora verakere manušalen?"

Tegani uštino, naredindja e barvaljaće hem e jezerose te ačhon, i ulo baro mir.

²⁷ A o manuša ule začudime hem puče: "Kovai akava so di o barvalja hem o jezero šunena le?"

O Isus ispudini e demonen e duje manušendar

(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

²⁸ I kad o Isus reslo ki aver strana oto jezero, ano krajo e Gadaresoro, iklike anglo leste duj manuša opsednutime demonen-car kola avena ine taro grobija. Edobor inele nasilna da nikо našti ine te nakhel adale dromeja.

²⁹ Otojekhvar vičinde: "So mangeja amendar, Čhaveja e Devlesereja? Akari li aljan te mučine amen angleder nego so valjani?"

³⁰ A po dur olendar jekh baro krdo oto bale hana ine.

³¹ O demonja molinde e Isuse: "Te ispudinđan amen, bičhal amen ano okova krdo oto bale."

³² Ov phenda lende: "Džan!"

I on iklike e duje manušendar hem đerdinde ano bale. I sa o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslije ano pani.

³³ A okola so arakhena ine e balen, naše hem džeče ki diz te vaćeren e manušende sa so ulo, hem adava so ulo e opsednutimen-car.

³⁴ Tegani sa o manuša oti diz ale koro Isus. Kad dikhle le, lelje te molinen le te džal taro lengoro krajo.

9

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija
(Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

¹ O Isus đerdindja ano čamco, nakhino ki aver strana hem reslja pese ki diz.

² Adari nesave manuša koro leste ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

Kad o Isus dikhla lengiri vera, phenda e nambormese: "Ma dara, mlo čhavo, oprostimej će te grehija!"

³ A nesave učitelja e Zakonestar vaćerde ana pumende: "Akava hulini!"

⁴ O Isus džanda so mislinena, pa pučlja len: "Sose adahar bišukar mislinena ano tumare vile?"

⁵ Soi po lokhe te phenel pe: "Oprostimeći će te grehija" ili te phenel pe: "Ušti hem phir?"

⁶ Ka dokažinav tumendje da man, e Čhave e manušeser, isi pravo ki phuv te oprostinao o grehija." Tegani phenda e manuše kova našti ine te phirel: "Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

⁷ I ov uštino hem dželo čhere.

⁸ Kad o narodo dikhla adava, inele zadivime hem lejje te slavinjen e Devle so e manušende dindā esavko autoritet.

*O Isus alo zako grešnici
(Mk 2,13–17; Lk 5,27–32)*

⁹ Sar džala ine adathar, o Isus dikhla jekhe manuše palo anav Matej* sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, pa phenda lese: "Phir pala mandel!" I o Matej uštino hem dželo palo leste.

¹⁰ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Matejesoro, but carinici hem avera grešnici ale te han oleja hem lesere učenikonencar.

¹¹ Kad o fariseja dikhle adava, pučle lesere učenikonen: "Sose tumaro učitelj hala e carinikonencar hem avere grešnikonencar?"

¹² A o Isus šundja adava, pa phenda: "E sastende na valjani doktori, nego e nambormenđe."

¹³ Nego, džan hem sikljoven so značini akava: "Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven."

Adalese so, na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen."

*E Isusesoroi sikaviba nevo
(Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)*

¹⁴ Tegani e Jovanesere e Krstiteljesere učenici ale koro Isus hem puče le: "Sar adava amen hem o fariseja postinaja, a te učenici na postinenja?"

¹⁵ O Isus phenda lende: "Tugujinena li e mladoženjasere amala kadi olencar o mladoženja? Na. Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani ka postinen.

¹⁶ Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojoba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto fostani hem ka čerel po bari rupa.

¹⁷ Ni i nevi mol na čhorela pe ano purane morčha. Te čerda pe adahar, kad i mol ka zreloni, o morčha ka pharavđon hem ka oven uništimo, a i mol ka čhordol. Nego, i nevi mol čhorela pe ano neve morčha, i soduj ka oven arakhle."

*O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja
(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)*

¹⁸ Sar o Isus vačeri ine adava, alo jekh vođa e sinagogakoro, pelo ko kočija anglo Isus hem phenda: "Mli čhaj akana muli. Ali tu ava hem čhiv to vas upro late hem oj palem ka živini."

¹⁹ O Isus uštino hem ple učenikonencar dželo palo leste.

²⁰ I dikh, nesavi đuvli kolatar dešu duj berš thavdinda rat nakhini oto palal e Isus-e hem dolinda pe upro lesere fostanesoro krajo,

²¹ adalese so phenda ana peste: "Samo te dolay man upro lesoro fostani, ka ovav sasljardi."

²² O Isus irindja pe, i kad dikhla la, phenda laće: "Ma dara, mli čhaj, ti vera sasljarda tut."

I oj odmah sasli.

²³ Kad o Isus đerdinda ko čher e sinagogakere vođasoro, dikhla e manušen kola zbgog a mli čhaj bašalena flaute hem averen kola galaminena.

²⁴ I phenda lende: "Džan tumendje! I čhajori na muli, nego sovela."

I on asandile lese.

²⁵ Kad o manuša inele ikalde avri, o Isus đerdinda adari kaj inele i čhajori, dolinda la otva hem oj uštini.

²⁶ I adava šundilo ko sa adava krajo.

O Isus sasljari duje kororen

²⁷ Sar o Isus džala ine adathar, duj korore manuša džeče palo leste vičindoj: "Smilujin tut amende, Čhaveja Davidesereja!"

²⁸ Kad đerdinda ano čher, ale anglo leste o korore, i o Isus pučlja len: "Verujinena li da me šaj te sasljarav tumen?"

A on phende: "Oja, Gospode!"

²⁹ Tegani čhivda ple vasta upro lengere jačha hem phenda: "Nek ovel tumendje sar so verujinena."

³⁰ I on lejje te dikhken. Tegani o Isus zorale upozorinda len vačerindo: "Nikase ma vačerem akelestar."

³¹ Ali on džeče hem vačerde olestar ko sa adava krajo.

O Isus sasljari e manuše kova našti ine te vačeri

³² I sar on ikljona ine taro čher, nesave manuša ande anglo Isus jekhe manuše kova našti ine te vačeri, kova inele opsednutime demoneja.

³³ Kad o Isus ispudinđa e demone, o manuš lelja te vačeri. I o narodo inele zadivime hem phende: "Nikad adahar nešto na dikhlijam ano Izrael!"

* 9:9 Matej Ko Evandelje e Markosoro hem e Lukasoro akava manuš vični pe Levije.

³⁴ A o fariseja vaćerena ine: "E demonengere šerutnesere zoralipnaja ispudini e demonen!"

E Devlese valjanena učenici kola ka sikaven e manušen

³⁵ O Isus džala ine ko sa o dizja hem o gava hem sikaj e manušen ano lengere sinagoge, vaćerindojo Šukar lafi e carstvostar hem sasljarindo e manušen oto svako nambormipe hem bizoralipe.

³⁶ Kad dikhla e narodo, ine lese pharo olende, adalese so inele uznemirime hem bespomočna sar bakre bizo pastiri.

³⁷ Tegani phendā ple učenikonende: "I žetvai bari, a hari bućarne te čeden."

³⁸ Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bućarnen ki žetva pli."

10

O Isus bičhali e apostolen te vaćeren o evanđelje hem te sasljaren

(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)

¹ O Isus vičinda kora peste e dešu duje apostolen hem dindā len autoritet upro bišukar duhija, te ispudinen len, hem te sasljaren svako nambormipe hem bizoralipe.

² A akavai o anava e dešu duje apostolengere:

Simon, vičime Petar,
Andreja, e Petresoro phral,
Jakov, e Zvedejesoro čhavo,
Jovan, e Jakovesoro phral,
³ Filip,
Vartolomej,
Toma,
Matej, o cariniko,
Jakov, e Alfejesoro čhavo,
Tadej,

⁴ Simon Zilot
hem Juda Iskariot, kova posle izdajinda e Isuse.

⁵ O Isus bičhalda akale dešu dujen vaćerindojo: "Ma džan koro manuša taro avera nacije hem ma đerdinen ki nisavi diz e samarijakiri,

⁶ nego najangle džan koro našalde bakre e izraelesere narodostar.

⁷ Džan hem vaćeren lendje dai o carstvo e nebosoro paše.

⁸ Sasljaren e nambormen hem e gubavonen, vazden e mulen hem ispudinen e demonen. Bizo pare priminden, bizo pare den.

⁹ Ma len tumencar zlatna, ni srebrna, ni bakarna kovanice ano tumare pojasijsa,

¹⁰ ni torba dromese, ni aver gad, ni buderi obuća, ni štapi, adalese so o bućarno zasluzini pli plata.

¹¹ Kad đerdinenka nesavi diz ili gav, roden nekas ko ka primini tumen te ačhoven koro leste đikote na džana adathar.

¹² So đerdinenka ko adava čher, vaćeren: 'Mir akale čhereste'.

¹³ Te o čherutne priminde tumen, tumaro mir nek ačhol olencar. A te na priminde tumen, tumaro mir nek irini pe tumende.

¹⁴ Te neko na priminda tumen ili te na manglja te šunel tumare lafija, ikljoven taro adava čher ili tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare prendar sar znako zako zoralo odbiba.

¹⁵ Čače, phenava tumende, ko dive oto baro sudo ka ovel po lokhe e manušende tari Sodoma hem Gomora negoli e manušende tari adaja diz."

O Isus vaćeri e učenikonende da ka oven progonime

(Mk 13,9–13; Lk 21,12–17)

¹⁶ "Ače, bičhalava tumen sar bakren maškaru ruva. Adalese oven lukava sar o sapa, a birumime sar o golubija.

¹⁷ Arakhen tumen, adalese so o manuša ka legaren tumen ko sudo hem ka šibinen tumen pumenđe ano sinagoge.

¹⁸ Adalese so injen mle učenici, ka legaren tumen ko sudo anglo vladarija hem anglo carija. Adava ka ovel te šaj olende hem e manušende taro avera nacije te svedočinen mandar.

¹⁹ Kad on ka preden tumen, ma oven zabrinuta sar hem so te vaćeren, adalese so tegani ka del pe tumende so te vaćeren.

²⁰ Adalese so naka vaćeren tumen, nego o Duho tumare nebeskone Dadesoro ka vaćeri prekala tumende.

²¹ O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka čeren lendje te oven mudarde.

²² Sare ka mrzinjen tumen zbog mande. Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

²³ Kad ka len te progoninen tumen ani jekh diz, našen ki aver. Čače vaćerava tumende, naka resen te čerenano sa o dizja e Izraelesere okova sose injen bičhalde angleder so me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

²⁴ Nane o učeniku upreder o učitelji, ni o sluga upreder o gospodari.

²⁵ Dovoljnoi e učenikose te ulo sar lesoro učitelji, a e slugase te ulo sar lesoro gospodari. Te man, e domaćine, vičinde 'Veelzevul' – Sotoni – kobor više tumen, mle čherutnen, ka vičinen po bišukare anavencar!"

O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese

(Lk 12,2–7)

26 "Adalese, ma daran olendar, adalese soi soi garavdo, ka dičhol hem sa soi tajno, ka šundol.

27 So vaćerava tumende ani tomina, vaćeren ko svetlost; hem so pohari vaćerava tumende ko kan, vaćeren taro krovija sare te šunen.

28 Ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, a našti te mudaren hem i duša. Nego daran e Devlesttar kova hem i duša hem o telo šaj te uništini ano pakao.

29 Na biknena pe li duj čiriklja zaki samo jekh najtikori kovanica? A palem, nijekh olendar na perela ki phuv, a adava te na mukel tumaro Dad kovai ano nebo.

30 A tumendei svako bal ko šero džendo.

31 Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!"

O učenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša

(Lk 12,8–9)

32 "Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka priznajinav dai ov mlo.

33 A svako kova anglo manuša odreknini pe mandar, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka odrekninav man olestar."

E Isusesoro lafi ka anel podela
(Lk 12,51–53; 14,26–27)

34 "Ma te mislinen da aljum te anav mir ki phuv. Na aljum te anav mir, nego mači.

35 Aljum te razdvojinav:

'e čhave lesere dadestar
e čhaja lakere dajatar
e borja lakere sasujatar.

36 E manušeška ka oven neprijatelja lesere čherutne.'

37 Ko volini ple dade ili pla daja više nego man, nane dostojno te ovel mlo učeniku. Ko volini ple čhave ili pla čhaja više nego man, nane dostojno te ovel mlo učeniku.

38 Ko na lela plo krsto hem na džala pala mande, nane dostojno te ovel mlo učeniku.

39 Ko arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le."

Nagrada okolende kola priminena e učenikonen

(Mk 9,41)

40 "Ko primini tumen, man primini, a ko primini man, primini e Devle kova bičhalda man.

41 Ko primini e proroko adalese soi proroko, proročko nagrada ka primini, hem ko

primini e pravedniko adalese soi pravedno, pravedničko nagrada ka primini.

42 Ko dela hem samo jekh šudri čaša panjeja jekhese akale najtikore manušendar te pijel adalese soi mlo učeniku, čače vaćerava tumende da naka našali pli nagrada."

11

O Isus vaćeri dai čače o Jovan proroko
(Lk 7,18–35)

1 Kad o Isus završindā adaleja so dinda uputstvija ple dešu duje učenikonende, dželo adathar te sikaj hem te propovedini ano dizja e galilejakere.

2 A kad o Jovan o Krstitelj ano phandlipe šunda adalestar so o Hrist čerela, bičhalda ple učenikonen

3 te pučen le: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?"

4 O Isus phendā lende: "Džan hem vaćeren e Jovanese so šunena hem so dikhena:

5 o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci sasljovena, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vaćeri pe o Šukar lafi.

6 Vaćeren lese hem akava: bahtaloi okova kova na našali pli vera ana mande."

7 Kad e Jovanese učenici džeze, o Isus lelja te vaćeri e narodose e Jovanestar: "So ikliljen ki pustinja te dikhena? I trska sava phudela i barval?

8 Ili so ikliljen te dikhena? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola soi urjavde ano barvale šeja bešena ano e carosere palate.

9 Ili so ikliljen te dikhena? E proroko? Oja, vaćerava tumende, ovi po više oto proroko!

10 Ovi okova kolestar pisime ano Svetu lil:

'Ače, bičhalava mle glasniko angla tute,
kova ka pripremini će o drom.'

11 Čače vaćerava tumende: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar e Krstiteljestar, a o najtikoru manušano carstvo e nebosoro po baroi olestar.

12 Taro dive e Jovanese kad lelja te propovedini i sa dij akana o carstvo e nebosoro trpini nasilje hem o nasilna manuša prelena le.

13 Adalese so sa o proroci hem o Zakoni prorokujinde e carstvostar di o dive e Jovanese.

14 Te manglijen te prihvatinen adava, ovi o Ilijia kova valjanda te avel.

15 Kas isi kana, nek šune!

16 A kasar te uporedinav akala generacija? Sličnai e čhavorenđe kola bešena ko trg hem vaćerena jekh averese:

12

*O Isus po baro hem oto savato
(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)*

17 'Bašaldam tumende veselo, a na čhelđen.
Đilabđam tužno, a na runđen!'

18 Ađahar, kad alo o Jovan, ni halja ni pilja sar avera, a phenena: 'O demoni ano leste!'

19 A kad aljum me, o Čavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: 'Eće manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!' Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe ko ple delja."

O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe
(Lk 10,13–15)

20 Tegani o Isus lelja te ukorini e manušen taro dizja ano save ule but lesere čudesija so na pokajinde pe.

21 "Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškarо manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka urjen pe ine ano šeja oto kanaj hem ka čhoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinen pe.

22 Ali, vačerava tumende: e manušende taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumende.

23 A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li đio nebo ka vazden tumen? Đio o than e mulengoro isi te peren. Adalese so, te oven ine čudesija maškarо manuša tari Sodoma save ule maškara tumende, ka pokajinen pe ine hem i Sodoma ka ačhol ineđi avdive.

24 Ali, vačerava tumende: e manušende tari Sodoma ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumende."

O Čavo mothoj e Dade hem dela odmor
(Lk 10,21–22)

25 Tegani o Isus phenda: "Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavđan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovđan okolende kolai sar čhavore.

26 Oja, Dade, čerđan adava adalese so ađahar manglijan.

27 Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem nikо na džanel e Dade, sem o Čavo hem okola kolendе o Čavo mangela te mothoj le.

28 Aven kora mande sare kola injen umorna hem kola akharena pharipe, hem me ka ločharav tumen.

29 Len o jaram mlo upra tumende hem sikljoven mandar, adalese so injum krotko hem ponizno ano vilo. Ađahar ka arakhen odmor tumare dušenđe.

30 Adalese soi mlo jaram lokho hem mlo pharipe nane pharo."

1 Ko adava vreme o Isus ko jekh savato nakhino maškarо njive, a lesere učenici bokhalile hem lelje te čeden e džesoro klaso hem te han le.

2 Kad dikhle adava o fariseja, phende lese: "Dikh, te učenici čerena so palo Zakoni na tromal pe ko savato."

3 A o Isus phenda lende: "Na čitinděn li ano Svetо li so čerđa o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?"

4 Đerdinka ano čher e Devlesoro, hem ov hem okola so inele oleja hale o posvetime maro savo na inele muklo te han on, nego samo o sveštenici.

5 Ili, na čitinděn li ano Zakoni so ko savato o sveštenici kandena ano Hram hem ađahar phagena o Zakoni, a palem, nane kriva?

6 A me phenava tumende: Akatei neko po baro oto Hram!

7 Te džanen ine so značini: 'Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven', naka osudinen ine akalen kola nane kriva.

8 Adalese so me, o Čavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro."

*O Isus sasljari ko savato
(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)*

9 I adathar o Isus dželo ki lengiri sinagogi.

10 A adari inele jekh manuš kasoro vas inele šuko. O fariseja rodinde zako so te tužinen e Isuse, i puče le: "Tromal pe li ko savato te sasljari pe?"

11 Ov phenda lende: "Ko tumendar naka dolel hem te ikali ple jekhe bakre te pelo ani rupa ko savato?"

12 A kober o manuš po but vredini e bakrestar! Adalese, ko savato tromal pe te čerel pe šukaripe."

13 Tegani phenda okole manuše: "Pružin to vas!" Ov ispružinda plo vas hem lesoro vas ulo sasto sar soi o dujto.

14 A o fariseja iklile hem lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O Isusi e Devlesoro birime sluga

15 A kad o Isus dodžanda adava, cidinda pe adathar. Palo leste džeze but džene hem ov sasljarda sa e nambormen maškar olende

16 hem upozorindā len te na vačeren averenđe koi ov.

17 Adaleja pherdilo adava so inele vačerđo prekalo proroko Isaija:

18 "Ače o sluga mlo, kole birindūm.

Mlo volime, ano kolestei mli duša bah-tali.

Ka čhivav upro leste mle Duho
hem ov ka proglasini i pravda e naci-jende.

¹⁹ Naka čerel kavga ni ka vičini,
naka šundol lesoro glaso ko droma.

²⁰ Ni i gazime trska naka phagel,
ni ka mudari i jag e memeljakiri savi
samo so name te mudardol
sa dikote na čerela i pravda te pobedini.

²¹ Olesse ano anav ka ovel i nada e nacijen-giri!"

O Isus kandela pe e Devlesere zoralip-naja, a na e bengesere

(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

²² Tegani ande anglo Isus jekhe manuše opsednutime demoneja, kova našti ine te dikhel hem te vačeri. O Isus sasljarda le hem o manušeljla te vačeri hem te dikhel.

²³ I sare kola dikhle adava inele but zadivime hem puče pe: "Te nane akava o Čhavo e Davidesoro?"

²⁴ Kad šunde adava o fariseja, phende: "Akava ispudini e demonen e Veelzevule-sere zoralipnaja, kovai e demonengoro šerutno."

²⁵ Ali o Isus džanda lengere mislij, i phenda lende: "Svako carstvo savoi ana peste podelime, ka ačhol pusto. I diz ili o čher savoi ana peste podelime ka perel."

²⁶ Te o Sotoni e Sotone ispudini, ovi ana peste podelime. Sar onda lesoro carstvo ka ačhol?

²⁷ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispuđinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispuđinena len? Adalese on ka dokažinen tumende da na injen u pravu.

²⁸ Ali te me e Devlesere Duhova ispuđinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende.

²⁹ Ili, šaj li neko te djerđini ko čher e zorale manusesoro hem te čorel le, a angleder adalestar te na phandel le? Tegani ka šaj te čorel sa oto čher.

³⁰ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čhorela.

³¹ Adalese vačerava tumende: e manušende ka šaj te ovel oprostime svako greh hem hula, ali naka ovel lende oprostime i hula upro Svetu Daho.

³² I te vačerđa neko lafi protiv o Čhavo e manusesoro, ka šaj te ovel lese oprostime. Ali te vačerđa protiv o Svetu Daho, naka ovel lese oprostime ni ko akava sveto ni ko okova savo avela.

O kaš hem lesoro plod
(Lk 6,43–45)

³³ Barjaren šukar kaš, i lesoro plod ka ovel šukar, ili barjaren bišukar kaš, i lesoro plod ka ovel bišukar, adalese so o kaš pendžari pe palo lesoro plod.

³⁴ E sapengere čhavalen! Sar šaj tumen kola injen bišukar te vačeren nešto šukar? Adalese so o muj vačeri okova sojai o vilo pherdo.

³⁵ E šukare manušestar ikljola šukaripe e šukaripnastar savoi ano leste, a e bišukare manušestar ikljola bišukaripe e bišukaripnastar savoi ano leste.

³⁶ Ali phenava tumende: o manuša ka odgovorinen ko dive oto baro sudo zako svako čučo lafi savo vačerena.

³⁷ Adalese so, palo te lafija ka ove opravdime ili osudime."

O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar

(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)

³⁸ Tegani nesave učitelja e Zakonestar hem nesave fariseja phende e Isusese: "Učitelju, mangaja te díkha nesavo znako tutar sar dokaz da injan e Devlesttar."

³⁹ A o Isus phenda lende: "I bišukar hem i neverno generacija rodelna znako, ali nisavo znako naka del pe lače sem adava so inele e prorokose e Jonase."

⁴⁰ Adalese so, sar so 'o Jona trin dive hem trin rača inele ano vođi e bare mačhesoro', adahar hem me, o Čhavo e manušesoro, trin dive hem trin rača ka ovav ani phuv.

⁴¹ Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinda, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!

⁴² Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinda ki južno phuv ka uštel protiv akaja generacija hem ka osudini la, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!"

Kad o bišukar duho palem irini pe
(Lk 11,24–26)

⁴³ "Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le,

⁴⁴ vačeri: 'Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.' I irinda pe hem arakhlja o čher čučo, šulavdo hem namestime.

⁴⁵ Tegani džala hem lela peja efta avere duhen, po bišukaren pestar, i djerđinena an odaava manuš hem ačhovena adari. I ko kraj adale manuše ovela po bišukar nego angleder. Adahar ka ovel hem akala bišukara generacijaja."

E Isusesiri čaćikani porodica
(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)

⁴⁶ Sar o Isus pana vaćeri ine e manušende, ale lesiri daj hem lesere phralja hem terdine avri mangindoj te vaćeren oleja.

⁴⁷ I neko phenda lese: "Eće, ti daj hem te phralja terđovena avri. Mangena te vaćeren tuja."

⁴⁸ A o Isus phenda lese: "Koi mli daj hem koi mle phralja?"

⁴⁹ Tegani vasteja mothovđa nakoro ple učenici hem phenda: "Ače mli daj hem mle phralja.

⁵⁰ Adalese so, svako kova čerela i volja mle Dadesiri kovai ano nebo, ovi mlo phral, hem mli phen, hem mli daj."

13

*O Isus vaćeri i priča oto sejači
(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)*

¹ Ko adava dive o Isus iklilo taro čher hem dželo te bešel uzalo jezero te sikaj.

² Sa edobor džene čedinde pe uzalo leste, i adalese derdindja ko čamco hem bestino, a o manuša terđona ine ki phuv uzalo jezero.

³ I but so vaćerđa lendje ano priče, sar akaja:

"Šunen! Iklilo o sejači te sejini.

⁴ I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, i o čiriklja ale hem sa hale len.

⁵ A nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon, adalese so na inele ani hor phuv.

⁶ Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile hem šućile, adalese so na ine len baro koreno.

⁷ A nesave pele maškaro kare, i o kare barile hem tasavde len.

⁸ A nesave pele ki šukar phuv hem ande bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime.

⁹ Kas isi kana, nek šunel!"

*Sose o Isus vaćeri ano priče
(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)*

¹⁰ E Isusesere učenici ale koro leste hem puče le: "Sose vaćereja e manušende ano priče?"

¹¹ A ov phenda lendje: "Adalese soi tundeđe dindo te džanen o tajne oto carstvo e nebosoro, a olendre nane dindo.

¹² Adalese so, dijekhe kas isi džandipe, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le.

¹³ Adalese vaćerava lendje ano priče, adalese so anglo jačha na dikhena hem anglo kana na šunena ni na haljovenia.

¹⁴ Adahar upro lende pherđola o proroštvu e Isaijasoro:

'Ka šunen hem ka šunen,
ali naka haljoven;
ka dikhena hem ka dikhena,

ali naka pendžaren.

¹⁵ Adalese so akale manušengoro vilo ulo pharo,

phareste šunena kanencar
hem phandle pumare jačha,

te na dikhena jačencar

hem te na šunen kanencar,

a vileja te na haljoven.

Adalese našti te irinen pe kora mande
te sasljarav len.'

¹⁶ Ali blago tumare jačhende so dikhena hem blago tumare kanende so šunena.

¹⁷ Čaće phenava tumende: But proroci hem pravednici edobor mangle te dikhena akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde."

*Sostar vaćeri i priča oto sejači
(Mk 4,13–20; Lk 8,11–15)*

¹⁸ Šunen akana sostar vaćeri pe ani priča oto sejači:

¹⁹ Svakonese kova šunela o lafi oto carstvo e nebosoro, a na haljola le, avela o Biškar hem corela lestar okova soi lese sejime ano vilo. Adavai o than ko drom ko savoi sejime o zrnja.

²⁰ A o than e barencar ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi hem odmah lela le radosno.

²¹ Ali, adalese so nane le baro koreno ana peste, na trajini but. Kad avela i nevolja ili o progostvo zbog o lafi, ov odmah otperela oti vera.

²² A o than maškaro kare ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi, ali o brige akale dživđipnasere hem o zavodljivost e barvalipnasoro tasavena o lafi, i našti anel bijandipe.

²³ A i šukar phuv ki savi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela hem haljovela o lafi. Ov čaće anela bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime."

Priča oto div hem oto kukolj

²⁴ O Isus dinđa len hem aver priča: "O carstvo e nebosoroi slično sar kad o manuš pese ki njiva sejinda o šukar seme.

²⁵ Ali, sar sare sovena ine, alo lesoro neprijatelj, sejinda kukolj maškaro div hem dželo.

²⁶ A kad barilo o div hem kad anda bijandipe, dikhliko hem o kukolj.

²⁷ O sluge ale koro domaćini hem puče le: 'Gospodarona, ini tu sejindan šukar seme tuće ki njiva? Kotar onda adava kukolj?'

²⁸ A ov phenda lendje: 'O neprijatelj adava čerđa.'

Tegani o sluge puče le: 'Mangeja li te dža te ikala o kukolj?'

²⁹ A ov phendā: 'Na, adalese so tumen ko ikaliba o kukolj šaj te ikalen hem o div.

³⁰ Muken soduj te barjon di ki žetva. I kad ka avel o vreme e čedibnasoro, ka phenav okolende kola čedena: Ikalen najangle o kukolj hem phanden le ko kupe te tharel pe, a o div čeden hem čhiven le maje ki supa."

Priče oto zrno e gorušicakoro hem oto kvasco

(Mk 4,30–34; Lk 13,18–21)

³¹ O Isus dindā len hem aver priča: "O carstvo e nebosoroi slično e zrnose oti gorušica save o manuš lelja hem sejindā pese ki njiva.

³² Ovi čaće najtikoro oto sa semenja, ali kad barjola ovela po baro oto sa o bijlje ki bašta, ovela kaš, i o čiriklja avena hem čerena gnezdija upro lesere granke."

³³ Phendā lende hem aver priča: "O carstvo e nebosoroi slično e kvascose save i đuvli lelja hem čhivđa ano but baro čaro vareja, i ov čerđa sa o humer te uštel."

³⁴ Sa adava o Isus vaćerda e manušende ano priče. Na vaćerda lende ništa bizo priče.

³⁵ Adahar pherdilo okova soi vaćerdo prekalo proroko:

"Mlo muj ka phravav ano priče,
ka vaćerav okova soi garavdo pana taro
ćeriba e svetosoro."

Sostar vaćeri i priča oto div hem oto kukolj

³⁶ Tegani o Isus bičhalda e manušen čhere, i đerđindā ko čher. Lesere učenici ale koro leste hem phende: "Vaćer amende sostar vaćeri pe ani priča oto kukolj ki njiva."

³⁷ Ov phendā lende: "Okova kova sejindā o šukar semei o Čavo e manušesoro,

³⁸ a i njivai o sveto. O šukar semei o čhave e carstvosere, a o kukolj o čhave e Bišukaresere.

³⁹ O neprijatelj kova sejindā o kukolj – adavai o beng. I žetva – adavai o kraj e svetosoro, a okola kola čedena – adalai o anđelja.

⁴⁰ Sar so o kukolj ikali pe hem tharela pe, adahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro.

⁴¹ Me, o Čavo e manušesoro, ka bičhalav mle anđelen te ikalen taro mlo carstvo sarijen kola čerena averen te grešinen hem kola čerena bišukaripe

⁴² hem ka frden len ani jagali peć, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.

⁴³ Tegani o pravednici sar o kham ka sijajinen ano carstvo pumare Dadesoro. Kas isi kana, nek šunel!"

Priča oto garavdo blago

⁴⁴ "O carstvo e nebosoroi sar o blago garavdo ki njiva. Kad o manuš arakhi le, palem garaj le hem radosno džala te biknel sa so isi le hem činela adaja njiva."

Priča oto dragoceno biseri

⁴⁵ "Palem, o carstvo e nebosoroi sar otrgovco rodelia šuze biserja.

⁴⁶ Kad arakhi jekh dragoceno biseri, džala hem biknela sa so isi le hem činela le."

Priča oti mreža zako mačhe

⁴⁷ "Palem, o carstvo e nebosoroi sar i mreža frdimi ano jezero ani savi dolinde pe mačhe oti svako vrsta.

⁴⁸ Kad i mreža pherdola, o manuša ikalena la ki phuv. Tegani bešena hem e šukare mačhen čhivena ano čare, a e bišukaren frdene.

⁴⁹ Adahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro. Ka aven o anđelja hem ka ciden e bišukare manušen e pravednikonendar

⁵⁰ hem ka frden len ani jagali peć, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.

⁵¹ Haliljen li sa adava?"

On phende: "Oja."

⁵² A ov phendā lende: "Adalese svako učitelj e Zakonestar kovai sikavdo oto carstvo e nebosoro – ovi sar o domaćini kova pestar ikali hem o nevo hem o purano blago."

*E Isuse na prihvatinena ano Nazaret
(Mk 6,1–6; Lk 4,16–30)*

⁵³ Kad o Isus vaćerda sa adala priče, dželo adathar

⁵⁴ hem alo ko than kaj barilo. Adari ki sinagoga sikavđa e manušen, a on divinde pe hem puče: "Kotar lese adaja mudrost hem zoralije te čerel čudesija?

⁵⁵ Nane li akava e kaštarutnesoro čavo? Nane li lesiri daj i Marija, a lesere phralja o Jakov, o Josif, o Simon hem o Juda?

⁵⁶ Hem nane li sa lesere phenja akate amencar? Kotar lese onda sa adava?"

⁵⁷ I na mangle te prihvatinen le.

Tegani o Isus phendā lende: "E prorokose dela pe čast ano sa o thana, sem lese ano than kaj barilo hem lese ano čher."

⁵⁸ I na čerđa but čudesija adari adalese se e manušen na ine vera.

14

*Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoro
(Mk 6,14–29; Lk 9,7–9)*

¹ Ko adava vreme o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunđa e Isusese

² hem phendā ple slugende: "Adavai o Jovan o Krstitelj! Uštino taro mule hem adalese šaj te čerel adala čudesija!"

³⁻⁴ A o Irod phenda adava adalese so angleder dolinda e Jovane, phandija le hem frdinda le ano phandilpe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjače e Irodijadi, ple phralesere e Filipeser romnja.

⁵ Manglja te mudari e Jovane, ali darandilo e narodostar, adalese so dikhle e Jovane sar proroko.

⁶ Ali kad inele e Irodesoro bijando dive, e Irodijadakiri čhaj čheda anglo gostija. Adava e Irodeše but inele šukar.

⁷ Adalese halja sovli te del la sa so ka mangel.

⁸ A i daj pherda la te vačeri: "De man akate ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesoro."

⁹ E carose pelo žal, ali adalese so halja sovli anglo gostija naredinda te čeren pali lakir volja,

¹⁰ i bičhalda ple manušen te čhenin o šero e Jovanesoro ano phandilpe.

¹¹ I ande lesoro šero ko čaro hem dinde le e čhajače, a oj legardja le pla dajaće.

¹² I ale e Jovanesere učenici, lelje lesoro telo hem parunde le, i džele te vačeren e Isuseso so ulo.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mk 6,33–44; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)

¹³ Kad šunda o Isus adava, dželo adathar čamcoja ko jekh čučo than, te ovel korkoro. Ali o manuša šunde adava hem taro dizja phirindoj džele palo leste.

¹⁴ Kad o Isus iklilo taro čamco, dikhla bute manušen, pelo lese žal olende hem sasljarda e nambormen maškar olende.

¹⁵ Kad lelja te perel i rat, nakhle di leste lesere učenici hem phende: "Ko akava than ništa nane, a već perela i rat. Te muke ine e manušen te šaj džan ko gava te činenfse hajbnase."

¹⁶ A o Isus phenda lende: "Na valjani te džan. Den len tumen nešto hajbnase."

¹⁷ On phende lese: "Akate isi amen samo pandž mare hem duj mačhe."

¹⁸ A ov phenda: "Anen maje adava akari."

¹⁹ I naredinda o manuša te bešen ki čar.

Tegani lelja e pandže maren hem e duje mačhen, dikhla nakoro nebo hem zahvalinda e Devlese zako hajba. Phaglia o mare hem dinda len ko ple učenici, a o učenici dinde len e manušenđe.

²⁰ I sare hale dikote na čalile. Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

²¹ A okola so hale inele di ko pandž hiljade murša, bizo te dženen pe o đuvlja hem o čhavore.

O Isus phirela upro pani

(Mk 6,45–52; Jn 6,16–21)

²² I odmah palo adava o Isus terinda e učenikonen te đerdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana oto jezero, dikote ov bičhali čhere e manušen.

²³ Kad bičhalda čhere e manušen, uštino ki gora, korkoro, te molini pe. Kad peli i rat, ov pana inele adari, korkoro.

²⁴ A o čamco već inele dur e phuvjatar, hem lelje te khuchen le o talasija, adalese so nakoro leste phudinda i barval.

²⁵ Dj i sar maškar trin hem šov o sati prekali rat, o Isus alo nakoro učenici phirindoj upro jezero.

²⁶ Kad o učenici dikhle le sar phirela upro jezero, but darandile. Phende: "Adavai duho!" Hem oti dar lelje te vičinen.

²⁷ Ali o Isus odmah phenda lende: "Oven hrabra! Me injum. Ma daran!"

²⁸ Ko adava, o Petar phenda lese: "Gospode, te injan tu, naredin maje te avav kora tute upro pani!"

²⁹ I o Isus phenda lese: "Aval!"

O Petar iklilo taro čamco hem lelja te džal nakoro Isus phirindoj upro pani.

³⁰ Ali kad dikhla kober zorali i barval, darandilo hem lelja te properel ano pani, i vičinda: "Gospode, spasiš man!"

³¹ O Isus odmah pružindja plo vas hem dolinda le, i phenda lese: "Tikora verakere manušea, soše sumnjindan?"

³² I kad đerdinde ko čamco, i barval ačhili.

³³ A o učenici ano čamco pele ko kočija anglo Isus hem phende: "Tu čače injan o Čavo e Devlesoro!"

O Isus sasljari e nambormen ano Genisaret

(Mk 6,53–56)

³⁴ I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisaretakiri.

³⁵ A kad o manuša taro adava than pendžarde e Isuse, sarijende taro sa adava krajo vačerde so alo, i ande koro leste sa e nambormen.

³⁶ Molinena le ine te mukel len samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I ule saste sare kola dolinde pe.

15

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe

(Mk 7,1–13)

¹ Tegani nesave fariseja hem učitelja e Zakonestar taro Jerusalim ale koro Isus hem pučle le:

² "Sose te učenici phagena o adetija amare dadengere? Na thovena pumare vasta angleder o hajbal!"

³ A o Isus pučlja len: "A sose tumen phagena e Devlesere naredbe zbog tumare adetija?

⁴ Adalese so o Devel phendā: 'Poštujin te dade hem te daja' hem: 'Ko dela armanja pe dade ili pe daja, nek ovel kaznime meribnaja.'

⁵ A tumen phenena: 'Ko vaćeri e dadese ili e dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav tut, već haljum sovli da adava ka dav sar daro e Devlese,

⁶ adava manuš na valjani te mothoj poštujiba ple dadese.' Adahar, zbog tumare adetija, ruminena e Devlesoro lafi.

⁷ Dujemujengere manušalen! Šukar o Isaija prorokujindā tumendar:

⁸ 'Akala manuša poštujinena man samo mujeja,
a lengoroi vilo dur mandar.

⁹ Džabe poštujinena man,
adalese so sikavena o manušikane naredbe sar dai mlo sikaviba.'

*O Isus sikaj so o manuša anglo Devel valjani te oven čista andral
(Mk 7,14–23)*

¹⁰ O Isus vičinda kora peste e narodo hem phendā lende: 'Šunen hem haljoven:

¹¹ Na meljari e manuše okova so đerdini lese ko muj, nego okova so ikljola taro lesoro muj – adava meljari e manuše.'

¹² Tegani nakhle nakoro leste o učenici hem puče le: 'Džane li so o fariseja uvredinde pe kad šunde so phendan?''

¹³ A ov phendā lende: 'Svako biljka sava na sadindā mlo Dad kovai ano nebo, ka ovel ikaldi taro korenio.

¹⁴ Muken tumen olendar! Oni korore hem vođe e kororenđe. A te o kororo legari e korore, soduj ka peren ki rupa.'

¹⁵ O Petar phenda lese: 'Vaćer amendē so mangjan te vaćere adala pričaja.'

¹⁶ A o Isus pučja len: 'Ni tumen li pana na haljovenia?

¹⁷ Na dikhena li da sa so đerdini ko muj, đzala ko vođi hem frdela pe avri taro telo?

¹⁸ Ali, okova so ikljola taro muj, avela taro vilo, hem adava meljari e manuše.

¹⁹ Adalese so taro vilo avena o bišukar mislijia, o mudariba, o preljube, o blud, o čoriba, o hovavno svedočiba hem o hule.

²⁰ Adava meljari e manuše, a o hajba bithovde vastencar na meljari e manuše.'

*I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka
(Mk 7,24–30)*

²¹ I tegani o Isus dželo tari Galileja hem cidindā pe ko krajo e tiresoro hem e sidonesoro.

²² I dikh, nesavi đuvli, Hanaanejka taro adava krajo, ali koro leste hem vičini ine:

'Smilujin tut maje, Gospode, Čhaveja Davidesereja! Mli čhaj but patini, adalese soi opsednutime demoneja.'

²³ Ali o Isus na phendā laće njiekh lafi. I lesere učenici nakhle di leste hem molinde le: 'Vaćer laće te đzal, adalese so đzala pala amende hem vičini!'

²⁴ A ov phendā: 'Bičhaldo injum te pomožinav samo e Izraelesere našalde bakrendē.'

²⁵ Ali oj nakhini di o Isus, peli ko kočija anglo leste hem phendā: 'Gospode, pomožin maje!'

²⁶ O Isus phendā laće: 'Nane šukar te lel pe o maro e čhavorendar hem te frdel pe e đuklorende.'

²⁷ A oj phendā: 'Oja, Gospode, adalese so hem o đuklore hana o troške save perena taro astali lengere gospodarengoro.'

²⁸ Tegani o Isus phendā laće: 'Bari ti vera, đuvlje! Nek ovel sar so mangeja.'

I lakiri čhaj odmah saslii.

O Isus sasljari buten

²⁹ O Isus dželo adathar hem alo di E galilejakoro jezero. Tegani uklinđa ki gora beštino adari te sikaj.

³⁰ I but manuša ale koro leste hem pumencar ande e bangen, e kororen, e sakatimen, okolen so našti ine te vaćeren hem bute averen, i sidarena ine te čhiven len anglo lesere pre, a ov sasljardā len.

³¹ I o manuša inele zadivime so dikhle so okola so našti ine te vaćeren da vaćeren, o sakatime sasljovena, o bange phirena hem o korore dikhena, i lelje te slavinjen e Izraelesere Devle.

O Isus parvari više oto štar hiljade manušen

(Mk 8,1–10)

³² A o Isus vičinda kora peste ple učenikonen hem phendā lende: 'Pharo maje akale manušende. Trin divei mancar, a nane len so te han. Nako te bičhalav len čhere bokhalen, te na peren odrumal.'

³³ O učenici puče le: 'Kaj te arakha dovoljno maro ko akava čučo than te da hajbnase sa edobor manušen?'

³⁴ I o Isus pučja len: 'Kobor mare isi tumen?'

On phende: 'Efta mare hem hari mačhe.'

³⁵ I o Isus naredinda o narodo te bešel ki phuv.

³⁶ Tegani lelja o efta mare hem e mačhen, zahvalinda e Devlese, phaglja len hem dindā len ko učenici, a o učenici dinde len e manušende.

³⁷ Sare hale hem čalile, hem efta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

³⁸ A okola so hale inele štar hiljade murša, bizo te dženen pe o đuvlja hem o čhavore.

³⁹ I o Isus bičhalda e manušen čhere, derdinda ko čamco hem dželo ko krajo e magadanesor.

16

E verakere vođe rodena e Isusestar te dokažini pe

(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)

¹ I ale koro Isus nesave fariseja hem sadukeja hem iskušinde le aðahar so rodinje lestar znako taro nebo.

² A ov phenda lende: "Kad perela i rat, džanen te vaćeren: 'Ka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo.'

³ A ko sabale, vaćeren: 'Avdive naka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo hem oblačno.' O izgled e nebosoro džanen te pendžaren, a na džanen te pendžaren o znakija e divengere ano save živinena!

⁴ I bišukar hem i neverno generacija rodelia znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase."

I tegani ačhavda len hem dželo.

O Isus upozorini upro sikkaviba e farisejengoro hem e sadukejengoro

(Mk 8,14–21)

⁵ O učenici nakhine ki aver strana oto jezero, ali bisterde te legaren pumencar maro.

⁶ I o Isus phenda lende: "Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro!"

⁷ A o učenici lelje te vaćeren maškara pumende: "Adava phenda adalese so na andam amencar maro."

⁸ O Isus džanda adava hem phenda lende: "Tikora verakere manušalen, sose vaćerenia maškara tumende adalestar so nane tumen maro?

⁹ Pana li na haljovena? Na setinena tumen li oto okola pandž mare zako pandž hiljade manuša hem kobor korpe čedinđen adalestar so ačhilo?

¹⁰ A okola efta mare zako štar hiljade manuša hem kobor bare korpe čedinđen?

¹¹ Sar na haljovena da na vaćerđum tumende e marestar, nego te arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro?"

¹² Tegani halile da o Isus na vaćerđa lende te arakhen pe taro kvasco zako maro, nego taro sikkaviba e farisejengoro hem e sadukejengoro.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist
(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)

¹³ Kad o Isus alo ko krajo e Filipesere Cezarejakoro, pučja ple učenikonem: "So phenena o manuša, ko injum me, o Čavo e manušesoro?"

¹⁴ On phende lese: "Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o Ilija, a nesave avera da tu injan o Jeremija ili jekh oto avera proroci."

¹⁵ Tegani o Isus pučja len: "A so tumen phenena, ko injum me?"

¹⁶ O Simon o Petar phenda: "Tu injan o Hrist, o Čavo e dživde Devlesoro!"

¹⁷ O Isus phenda lese: "Bahtalo injan Simone, čhaveja e Jonasereja, adalese so adava na mothovda će o manuš, nego mlo Dad, kovai ano nebo.

¹⁸ A me phenava će: Tu injan o Petar, hem ki adaja stena ka vazdav mli Khandir, hem o udara e Hadesere naka šaj prelen la.

¹⁹ Ka dav tut o ključija e nebosere carstvostar, i sa so phandeja ki phuv, ka ovel phandlo ko nebo, hem sa so ka phrave ki phuv, ka ovel phravdo ko nebo."

²⁰ Tegani zorale naredinda e učenikonendje te na vaćeren nikase dai ov o Hrist.

O Isus vaćeri ple meribnastar

²¹ Otegani o Isus lelja te mothoj e učenikonendje so valjani te džal ko Jerusalim hem but te patini e starešinendar, e šerutne sveštenikonendar hem e učiteljendar e Zakanestar, hem te ovel mudardo hem o trito dive te uštel taro mule.

²² I o Petar cidinđa le ki strana hem lelja te ukorini le vaćerindo: "Te na del o Devel, Gospode! Nikad naka ovel tuće adava!"

²³ A o Isus irindja pe nakoro leste hem phenda lese: "Dža mandar, Sotone! Terđoveja maje ko drom, adalese so na razmisljene devlikane, nego manušikane."

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)

²⁴ Tegani o Isus phenda ple učenikonendje: "Ko mangela te džal pala mande, mora te ačhaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande.

²⁵ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

²⁶ So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe? So o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

²⁷ Adalese so me, o Čavo e manušesoro, sigate ka avav ani slava mle Dadesiri, mle andelencar hem tegani ka irinav sarijende palo lengere delja.

²⁸ Čače vaćerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren đikote na dikhena e Čhave e manušesere sar avela ple carstvoja."

17

*E Isusesiri slava mothovela pe ki gora
anglo trin učenici
(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)*

¹ Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem lesere phrale e Jovane hem uklinda olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore.

² Adari o Isus ulo averčhane anglo lende: lesoro muj sijajinda sar o kham, a lesere šeja ule parne sar o svetlost.

³ I otojekhvar iklile anglo lende o Mojsije hem o Ilijia hem lelje te vaćeren e Isuseja.

⁴ A o Petar phenda e Isusese: "Gospode, šukari amende so injam akate. Te mangeja, ka čerav akate trin šatorja: jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase."

⁵ Sar vaćeri ine adava, učharda len jekh sjajno oblako hem taro oblako šundilo glaso savo vaćerda: "Akavai mlo Čavo o volime. Oleja injum bahtalo. Ole šunen!"

⁶ Kad o učenici šunde adava, pele mujeja di phuv hem but darandile.

⁷ I o Isus alo di lende, čhvida ple vasta upro lende hem phenda lende: "Ušten hem ma daran!"

⁸ A kad vazdinde pumare šere, na dikhle nikas sem e Isuse.

⁹ I sar huljena ine taro gora, o Isus naredindā lende nikase te na vaćeren so dikhle sa dikote ov, o Čavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ O učenici puče le: "Sose onda o učitelja e Zakonestar vaćeren da prvo o Ilijia valjani te avel?"

¹¹ A o Isus phenda lende: "Čače prvo o Ilijia avela hem palem ka čhivel sa than thaneja.

¹² Ali phenava tumende: o Ilijia već alo, ali on na pendžarde le, nego čerde oleja sar olende manglja pe. Adahar hem o Čavo e manušesoro ka patini olendar."

¹³ Tegani o učenici halile so adava vaćerda lende e Jovanestar e Krstiteljestar.

*O Isus ikali e demone e čhavorestar
(Mk 9,14–29; Lk 9,37–43)*

¹⁴ Kad ale koro narodo, nakhlo di o Isus jekh manuš, pelo ko kočija anglo leste

¹⁵ hem phenda lese: "Gospode, smilujin tut mle čhavese. Adalese so isi le epilepsija hem but mučini pe hem but puti perela ani jag hem ano pani.

¹⁶ Andžum le ko te učenici, ali on našti ine te sasljaren le."

¹⁷ A o Isus phenda: "O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar? Pana kobor valjani te trpinav tumen? Anen adale čhavore akari!"

¹⁸ Tegani o Isus naredindā e demonese te ikljl e čhavorestar, hem iklilo, a o čhavoro ko adava momenti saslilo.

¹⁹ Tegani o učenici ale di o Isus, inele korkore, hem puče le: "Sose amen našti ine te ispudina e demone?"

²⁰ A o Isus phenda lende: "Adalese so injen tikora verakere manuša. Čače vaćerava tumende: te ovel tumen ine vera sar zrno ot igorušica, ka phenen ine akala gorache: 'Nakh akatar adari', hem oj ka nakhel ine. Hem ništa naka ovel tumende ine nemoguće.

²¹ [Ali, akaja vrsta ispudini pe samo molitvaja hem postibnaja.]"

*O Isus dujto puti vaćeri ple meribnastar
(Mk 9,30–32; Lk 9,43–45)*

²² I kad čedinde pe anī Galileja, o Isus phenda ple učenikonendē: "Me, o Čavo e manušesoro, sigate ka ovav predime ano vasta e bišukare manušengere.

²³ Ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

I o učenici but rastužinde pe.

O Isus platini e hramesoro porez

²⁴ Kad resle ano Kafarnaum, ale koro Petar okola so čedena e hramesoro porez savo inele duj drahme, hem puče le: "Tumaro li učitelj na platini e hramesoro porez?"

²⁵ O Petar phenda lende: "Platini!"

I kad o Petar djerindā ko čher, o Isus angleder olestar lelja te vaćeri hem pučja le: "So mislineja, Simone, kastar e phuvjakere carija čedena i carina ili o porez? Pumare ili averengere čhavendar?"

²⁶ O Petar phenda: "Averengere čhavendar."

Tegani o Isus phenda: "Znači, o čhave na valjani te platinen."

²⁷ Ali, sar te na uvredina len, dža ko jezero hem frde i udica. Phrav o muj e prvone mačhesoro save ka dole hem andre ka arakhe jekh kovanica oto štar drahme. Le la hem platin lende o porez maje hem tuće."

18

O poniznai najbare ano carstvo e nebosoro

(Mk 9,33–37; Lk 9,46–48)

¹ Tegani o učenici ale koro Isus hem puče le: "Koi, onda, najbaro ano carstvo e nebosoro?"

² O Isus vičindā kora peste jekhe čhavore, čhvida le maškar olende

³ hem phenda: "Čače vaćerava tumende, te na obratinden tumen hem te na uljen sar o čhavore, naka djeridin ko carstvo e nebosoro.

⁴ Adalese, ano carstvo e nebosoroi na-jbaro okova kova ovela ponizno sar akava čhavoro.

⁵ I svako kova primini jekhe esavke čhavore zborg maje, man primini."

*O Isus upozorini da o iskušenja ka aven
(Mk 9,42–48; Lk 17,1–2)*

⁶ "Te neko čerela jekhe akale najtikore manušendar, kola verujinena ana mande, te perel ano greh, po šukar ka ovel lese ine ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel tasavdo ano hor e moresoro.

⁷ Jao e manušende oto sveto adalese so čerena te perel pe ano greh. O iskušenja mora te aven, ali jao e manuše prekala kaste avena!

⁸ Te to vas ili to pro legari tut ko greh, čhin le hem frde le tutar. Po šukari će te džerdine ko večno dživdipe sakatime ili bango nego te oven tut soduj vasta ili pre, a te ove frdime ani večno jag.

⁹ Te ti jakhi legari tut ko greh, ikal la hem frde la tutar. Po šukari će te džerdine ko večno dživdipe samo jekha jakhaja nego te oven tut soduj jačha, a te ove frdime ano jagalo pakao.

¹⁰ Pazinen te na dikhen po tele nijekhe akale najtikore manušendar. Adalese so, vaćerava tumende, lengere andelja ko nebo stalno terđovena anglo mlo Dad, kovai ano nebo.

¹¹ [Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, aljum te spasinav e našalden.]"

*O Isus vaćeri i priča oto našaldo bakro
(Lk 15,3–7)*

¹² "So mislinena: te nesave manuše isi šel bakre i jekh olendar našalđola, so ka čerel? Ka ačhaj e enjavardešu enjen ko gore hem ka džal te rodel e našalde bakre.

¹³ I te arakhlja le, čače vaćerava tumende, više ka radujini pe olese nego okole enjavardešu enjende save na našaldile.

¹⁴ Ađahar ni tumaro Dad, kovai ano nebo, na mangela nijekh akale najtikore manušendar te našalđol."

*Sar te čerel pe e vernikonencar kad
čerena greh*

(Lk 17,3)

¹⁵ "Te to phral čerela greh premala tute, dža korkoro hem vaćer lese ko so grešinđa. Te šundā tut, zadobindan te phrale.

¹⁶ Te na šundā tut, legar tuja pana jekhe ili dujen, te šaj 'palō svedočiba duje ili trine svedokonengoro dokažini pe svako stvaro."

¹⁷ Te na mangela te šunel ni olen, vaćer e khandirjače. A te na mangela te šunel ni e khandirja, dikh le sar okole kova na džanel e Devlese ili sar cariniko.

¹⁸ Čače vaćerava tumende, sa so phandena ki phuv, ka ovel phandlo ano nebo,

hem sa so phravena ki phuv, ka ovel phravdo ano nebo.

¹⁹ A vaćerava tumende hem akava: sa so duj džene tumendar ki phuv sar jekh rodena, mlo Dad, kovai ano nebo, ka del len adava.

²⁰ Adalese so, kotei duj ili trin džene čedime ano mlo anav, me injum adari maškar olende."

*O Isus sikaj e učenikonen te oprostinen
oto vilo*

²¹ Tegani o Petar nakhlo đi o Isus hem pučlja le: "Gospode, kober puti te oprostihav mle phralesa kova grešini premala mande? Đi efta puti?"

²² O Isus phendā lese: "Vaćerava će, na efta puti, nego eftavardeš puti po efta!"

²³ Ače sose: O carstvo e nebosoroi slično e carose kova odlučinda te rešini o računja ple slugencar.

²⁴ Kad lelja te dženel, ande anglo leste jekhe kova dugujini lese ine deš hiljade kese zlatoja.

²⁵ Adalese so na inole te irini lese adava, o caro naredindā adale sluga, lese romnja, e čhaven hem sa so inole te biknen hem ađahar te irini pe lese o dugo.

²⁶ Tegani o sluga pelo mujeja đi phuv anglo leste hem phendā: 'Ov strpljivo mancar hem sa ka irinav će.'

²⁷ E carose pelo žal olese, oprostindā lese o dugo hem muklja le.

²⁸ Ali kad adava sluga iklilo, reslja jekhe ple amale, avere sluga, kova dugujini lese ine šel srebrna kovanice. Dolindā le hem lelja te tasavel le, vaćerindoj: 'Irin maje o dugo!'

²⁹ Tegani lesoro amal pelo mujeja đi phuv anglo leste hem molindā le, vaćerindoj: 'Ov strpljivo mancar hem ka irinav će.'

³⁰ Ali ov na mangla te adžiceri, nego dželo hem frdindā ple amale ko phandlipe đikote na irini o dugo.

³¹ Kad lesere amala, o avera sluge, dihkle so ulo, but ine lendē pharo, i džeze hem vaćerde e carose sa so ulo.

³² Tegani o caro vičindā kora peste e sluga kase oprostindā o dugo hem phendā lese: 'Bišukar slugo! Oprostindūm će sa okova dugo, adalese so molindan man!'

³³ Na valjandan li hem tu te ove milosrdno te amalese sar so me injumle milosrdnu tuće?"

³⁴ I o caro holjanda, i dindā le ko manuša kola ka mučinen le đikote na irini lese sa o dugo.

³⁵ Ađahar hem mlo Dad, kovai ano nebo, ka čerel tumencar te na oprostinden tureare phralesa oto sa o vilo."

19

*O Isus sikaj te na ačhaj o rom pe romnja
(Mk 10,1–12)*

¹ I kad o Isus završindā ple vaćeribnaja, dželo tari Galileja ko krajo e judejakoro ki aver strana ot i len Jordan.

² Palo leste dželete but džene hem ov adari sasljarda e nambormen maškarō lende.

³ I ale koro Isus nesave fariseja mangin-doj te iskušinen le, i puče le: "Tromal li o rom te ačhaj pe romnja zako bilo so?"

⁴ Ov phēnda lende: "Na čitinden li ano Sveto lili da ko anglunipe o Stvoritelj 'ćerda murše hem đuvlja'?

⁵ Hem so phēnda: 'Adalese o manuš ka ačhaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja, hem on duj ka oven jekh telo.'

⁶ Ađahar, on name više duj, nego jekh telo. Adalese, o manuš te na rastavini okolen so o Devel ćerda te oven jekh!"

⁷ Tegani on puče le: "Sose onda o Mojsije naredinda o rom te del pe romnjaće lili oto rastaviba kad ačnaj la?"

⁸ O Isus phēnda lende: "O Mojsije muklja tumende te šaj ačhavetumare romnjen adalese so injen šerale, ali ko anglunipe na inele adahar.

⁹ Ali me vaćerava tumende: te neko ačhaj pe romnja, sem zbog olakoro blud, i lela avera, čerela preljuba."

¹⁰ Tegani lesere učenici phēnde: "Tei adahar maškarō rom hem i romni, ondai po šukar te na ženini pe manuš."

¹¹ A o Isus phēnda lende: "Našti adava tumaro lafi sare te prihvatinen, nego samo okola kolendē dindo.

¹² Adalese so isi manuša kola bijandile nesposobna zaki ženidba. Isi hem okola kolen o manuša čerde te oven nesposobna zaki ženidba. A isi hem okola kola, zbog o carstvo e nebosoro, korkore na mangena te ženinen pe. Ko šaj akava te prihvatin, nek prihvatin."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čhavore

(Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

¹³ Tegani o manuša ande anglo Isus pumare čhavoren te čhivel ple vasta upro lende hem te molini pe, a o učenici braninde lende.

¹⁴ A o Isus phēnda: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkende pripadini o carstvo e nebosori!"

¹⁵ I čhivđa ple vasta upro lende hem blagoslovindā len, a palo adava dželo adathar.

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

¹⁶ I dikh, alo koro Isus nesavo manuš hem pučija le: "Učitelju, savo šukaripe valjani te čerav te ovel man o večno đživdipe?"

¹⁷ A o Isus phēnda lese: "Sose pučeja man adalestar soi šukar? Isi samo jekh kovai šukar – o Devel! Ali te mangljan te đerdine ko đživdipe, ičer o naredbe!"

¹⁸ Ov pučja: "Save?"

A o Isus phēnda: "Akala: 'Ma mudar', 'Ma čer preljuba', 'Ma čor', 'Ma svedočin hovavne',

¹⁹ Poštujin te dade hem te daja' hem 'Volin te pašutne sar korkore tut."

²⁰ O terno manuš phēnda lese: "Sa adava ićerđum. So valjani pana te čerav?"

²¹ O Isus phēnda lese: "Te mangljan te ove savršeno, dža hem biknij so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

²² A kad o terno manuš šunda adava, rastužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknij plo baro barvalipe.

²³ Tegani o Isus phēnda ple učenikonende: "Čače vaćerava tumende, phareste o barvalo ka đerdini ko carstvo e nebosoro.

²⁴ I palem vaćerava tumende: Po lokhei e kamilaće te nakhel maškarō kan e svjajkor nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

²⁵ Kad šunde adava, o učenici ule but začudime, i puče: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

²⁶ O Isus dikhlij len šukar, i phēnda: "E manušende adava nane moguće, ali e Devleso sai moguće."

²⁷ Tegani o Petar phēnda: "Ače, amen sa ačhavdam te dža pala tute. So, onda, ka dobina adalese?"

²⁸ A o Isus phēnda lende: "Čače vaćerava tumende, ko nevo sveto, kad me, o Čhavo e manušesoro, ka bešav ko mlo slavno tron, tumen kola dželjen pala mande ka bešen ko dešu duj tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraelesere.

²⁹ A svako kova zbog majje ačhavđa o čhera, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e dade, ili e daja, ili e romnja, ili e čhavet, ili o njive, ka dobini šel puti više hem ka nasledini o večno đživdipe.

³⁰ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva."

20

O Isus vaćeri i priča savi mothoj e Devlesiri darežljivost

¹ "Adalese so, o carstvo e nebosoroi slično e domaćinse kova rano sabale iklilo te rodel bućarnen te čeren buti ano lesoro vinograd.

² Dogovorinda pe e bućnencar te del len po jekh denari, so inele plata zako jekh dive, i bičhalda len pese ko vinograd.

³ Kad inele di sar enja o sati, palem iklilo avri hem dikhlij averen sar terđovena ko trg bizi buti,

⁴ i phenda lende: 'Džan hem tumen ko mlo vinograd, a me ka platinav tumendē pravedno.'

⁵ I on dželete.

A ov palem iklilo dij sar ko dešu duj o sati, hem dij sar ko trin o sati, hem čerđa isto adahar.

⁶ Kad inele di sar pandž o sati, palem iklilo hem arakhlja averen sar terđovena hem pučlja len: 'Sose sa akava dive terđovena akate bizi buti?'

⁷ On phende lese: 'Adalese so nikoo na dinda amen buti.'

A ov phenda lende: 'Džan hem tumen ko mlo vinograd.'

⁸ Kad peli i rat, o gospodari e vino-gradesoro phenda ple manuše kova inele upreder o bućarne: 'Vičin e bućnern hem platin len počindoj oto okola kola ale zadnja, i di okola kola ale prva.'

⁹ Adahar ale o bućarne so lelje te čeren buti ko pandž o sati, hem svako olendar primindja po jekh denari.

¹⁰ Kad ale okola kola prva lelje te čeren buti, mislinde da on ka priminen više, ali hem on priminde po jekh denari.

¹¹ Kad lelje o pare, lelje te buninen pe protiv o domaćini vaćerindo:

¹² 'Akala zadnja čerde buti samo jekh sati, a tu platindan len kober hem amen kola sa akava dive čerđam phari buti hem thabiljam ko kham!'

¹³ A o domaćini jekhese olendar phenda: 'Amala, me na hovavđum tut. Tu dogovorindan tut mancar te čere buti zako jekh denari.

¹⁴ Le ti plata hem dža, a me akalese soi zadnjo mangava te dav edobor kober hem tuće.

¹⁵ Nane li man pravo mle parenkar te čerav so me mangava? Ili tu injan ljubo-morno so me injum šukar premalo lende?

¹⁶ Adahar okola kolai akana zadnja tegani ka oven prva, a okola kolen akate dikhena sar prvonen adari ka oven zadnja.'

*O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar
(Mk 10,32–34; Lk 18,31–34)*

¹⁷ Sar džala ine nakoro Jerusalim, o Isus cidindja ki strana e dešu duje učenikonen hem odrumal phenda lende:

¹⁸ "Ače, ukljaja nakoro Jerusalim. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba.

¹⁹ Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja te maren muj mancar, te šibenin man hem te čhiven man ko krsto. Ali o trito dive ka uštav taro mule."

*Najbaroi okova kova kandela
(Mk 10,35–45)*

²⁰ Tegani i daj e Zevedejesere čhavengiri, ple čhavencar, ali koro Isus hem peli mujeja di phuv anglo leste te rodel lestar nešto.

²¹ O Isus pučlja la: "So mangeja?"

Oj phenda: "Vaćer maje da mle soduj čhavano anot carstvo ka bešen jekh tuće otis desno strana, a jekh oti levo."

²² A o Isus phenda: "Na džanen so rodena. Šaj li te pijen tari čaša savatar me ka pijav?"

On phende: "Šaj."

²³ I ov phenda lende: "Čače ka pijen tari mli čaša e patnjaja. Ali nane mlo te vaćerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolende kolende mlo Dad spremindja len."

²⁴ Kad šunde adava avera deš učenici, holjande upro duj phralja.

²⁵ Tegani o Isus vičindja len kora peste hem phenda: "Džanen da o vladarija avere nacijengere gospodarinena olencar hem o bare manuša vladinena upro lende."

²⁶ Ali ma te ovel adahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumende sluga.

²⁷ Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel tumende robo.

²⁸ Sar so ni o Čavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel, hem te del plo dživdipe sar otkup butende."

*O Isus sasljari duje korore manušen
(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)*

²⁹ Sar o Isus hem lesere učenici ikljovena ine tari diz Jerihon, palo leste dželete but manuša.

³⁰ I dikh, duj korore manuša bešena ine uzalo drom, i kad šunde so o Isus nakhela, vičinde: "Smilujin tut amende, Gospode, Čhaveja Davideserejal!"

³¹ But džene vičinde upro lende te trainen, ali on po zorale vičinde: "Smilujin tut amende, Gospode, Čhaveja Davideserejal!"

³² O Isus terdino, i vičindja len kora peste hem pučlja: "So mangena te čerav tumende?"

³³ On phende lese: "Gospode, phrav amare jačha te dikha."

³⁴ E Isusese pelo žal olende, čhivđa ple vasta upro lengere jačha hem on otojekhvar šaj ine te dikhen, i dželete palo Isus.

21

O manuša ano Jerusalim dena čast e Isusese sar carose

(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzalo Jerusalim hem resle di o gav Vitfaga ki e Maslinakiri gora, bičhalda anglat duje učenikonen,

² vaćerindoj lende: "Džan ko adava gav savoi angla tumende hem odmah ka arakhen hernja savi phandli hem uzalo late terne here. Phraven len hem anen len kora mande.

³ Te vaćerđa tumende neko nešto, phenen samo: 'E Gospodese valjanena', hem adava manuš odmah ka bičhal len."

⁴ Adava ulo sar te pherđol okova so inele vaćerđo prekalo proroko:

⁵ "Vaćeren e narodose taro Jerusalim:

'Ače, avela tuće to Caro,
ponizno, bešindoj upro her,
upro terno her, o čavo e hernjakoro.'

⁶ O učenici džeze hem čerde ađahar sar so phenda lende o Isus.

⁷ Ande e hernja hem e terne here, i čivde pumare fostanja upro lende te šaj o Isus te bešel.

⁸ Sa edobor džene buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave manuša činena ine o granje taro kašta hem buljarena len upro drom.

⁹ O manuša kola džeze anglo leste hem palo leste vičinena ine:

"Hosana e Davidesere Čhavesi!

'Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!'

Hosana e Devlese ko učipe!"

¹⁰ Kad đerdinda ano Jerusalim, sa o dizutne uzbudinde pe hem puče: "Kovai akava?"

¹¹ A o narodo vaćerđa: "Akavai o Isus, o proroko taro Nazaret oti Galileja."

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)

¹² O Isus đerdinda ano boro e Hramesoro hem ispudinda adathar sa okolen so biknena hem okolen so činena hem peravđa o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹³ I phenda lende: "Pisimej ano Svetu lil: 'O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva', a tumen čerena olestar 'than kote čedena pe o čora'!"

¹⁴ I ale koro Isus ano Hram o korore hem o bange manuša, hem ov sasljarđa len.

¹⁵ A kad o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar dikhle o čudesija save o Isus čerđa hem e čhavoren sar ano Hram vičinena: "Hosana e Davidesere Čhavesi!", holjande

¹⁶ hem puče le:

"Šuneja li so o čhavore vaćerena?"

A o Isus phenda lende: "Šunava. Tumen li nikad na čitindenano Svetu lil akava:

Taro muj e čhavorengoro hem e bebicengoro čerđan te avel će hvala?"

¹⁷ Tegani ačhavđa len hem dželo taro Jerusalim ki Vitanija te sovel adari.

E smokvakoro kaš šućilo pali e Isusesiri naredba
(Mk 11,12–14, 20–24)

¹⁸ A ko sabale sar o Isus irini pe ine ko Jerusalim, bokhalilo.

¹⁹ Dikhļja uzalo drom e smokvakoro kaš hem alo uzalo leste, ali na arakhlja upro leste ništa sem listija. I phenda lese: "Nikad više te na ovel tut plod!"

I otokjhvar o kaš šućilo.

²⁰ Kad dikhle adava o učenici, začudinde pe hem puče: "Sar adava e smokvakoro kaš otokjhvar šućilo?"

²¹ A o Isus phenda lende: "Čaće vaćerava tumende, te ine tumen vera hem te na sumnjinden, na samo da ka čeren adava so me čerdum e smokvaja nego hem ka šaj te vaćerđenakala goraće: 'Ušti hem frde tut ano more!' – hem ađahar ka ovel.

²² Hem sa so rođena ani molitva, ka priminen te verujinden."

E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel dinda autoritet e Isuse
(Mk 11,27–33; Lk 20,1–8)

²³ O Isus dželo ko Hram. I sar sikaj ine adari e narodo, ale koro leste o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere hem puče le: "Kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dindja tut pravo?"

²⁴ O Isus phenda lende: "Hem me tumen ka pučav nešto, i te phendēn maje, hem me tumende ka phenav kotar maje pravo te čerav akava.

²⁵ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša?"

A on raspravinde pe maškara pumende vaćerindoj: "Te phendam 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

²⁶ A te phendam 'o manuša', dar amen e narodostar, adalese so sare dikhle e Jovane sar proroko."

²⁷ Adalese phende e Isusese: "Na džanaja." I ov phenda lende: "Ni me onda

naka phenav tumenđe kotar maje pravo akava te čerav."

*I priča oto duj čhave kolen o dad bičhali
ano vinograd*

²⁸ Tegani o Isus pučja len: "So mislinena akalestar: Nesave manuše inele duj čhave. Ako koro prvo hem phenda lese: 'Mlo čhavo, dža hem čer buti avdive ano vinograd.'

²⁹ A ov phenda lese: 'Nako', ali palo adava predomislinda pe, i dželo.

³⁰ Tegani o dad alo koro dujto čhavo hem phenda lese isto. A ov phenda lese: 'Ka džav, gospodarona', ali na dželo.

³¹ Kova akale dujendar čerda e dadesiri volja?"

On phende: "O prvo."

O Isus phenda lende: "Čače vaćerava tumenđe, o carinici hem o bludnice angleder tumendar djerdinena ko carstvo e Devlesoro.

³² Adalese so o Jovan o Krstitelj alo te mothoj tumenđe o drom oto pravedno dživdipe, ali tumen na verujinden lese, a o carinici hem o bludnice verujinde lese. Čak hem kad dikhlijen adava, na predomislinden tumen hem na verujinden lese."

*I priča oto bišukar vinogradarija
(Mk 12,1–12; Lk 20,9–19)*

³³ "Šunen aver priča: Nesavo domaćini sadinda vinograd, ogradišta le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdinda e stražakiri kula. Tegani iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ko drom.

³⁴ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalda ple slugen koro vinogradarija te šaj len oto bijandipe e drakhakoro.

³⁵ Ali o vinogradarija dolinde lesere slugen, i jekhe marde, avere mudarde, a upro aver frdinde bara đikote na mulo.

³⁶ O gospodari palem bičhalda avere slugen, više nego prvo puti, ali hem olencar cerde sar e prvonencar.

³⁷ Ko kraj bičhalda lende ple čhave, vaćerindoj: 'Mle čhave ka poštujen.'

³⁸ Ali kad o vinogradarija dikhle e čhave, vaćerde maškara pumende: 'Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem te la lesoro nasledstvo.'

³⁹ I dolinde le, frdinde le avri taro vino-grad hem mudarde le."

⁴⁰ O Isus tegani pučja len: "So mislinena, so ka čerel o gospodari adale vinogradarende kad ka avel?"

⁴¹ On phende lese: "Adale bišukare manušen ka mudari bizi milost, a o vino-grad ka iznajmini avere vinogradarende kola ka den le o plodija kad ka avel o vreme zako adava."

⁴² O Isus pučja len: "Tumen li nikad na čitinden ano Sveta lila:

'O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro.

Adava o Gospod čerda
hem adava čerela amen te ova zadi-vime.'

⁴³ Adalese vaćerava tumenđe: ka lel pe tumendar o carstvo e Devlesoro hem ka del pe e manušenđe kola ka mothoven lesere plodija.

⁴⁴ I svako kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le."

⁴⁵ Kad o šerutne sveštenici hem o fariseja šunde e Isusesere priče, halile so ov vaćeri olendar,

⁴⁶ i mangle te dolen le. Ali darandile e narodostar, adalese so o manuša dikhle e Isuse sar proroko.

22

*Nesave prihvatinena te aven e Devlese ki
gozba, a nesave na
(Lk 14,15–24)*

¹ O Isus palem lelja te vaćeri lende ano priče:

² "O carstvo e nebosoroi slično sar kad o caro čerela bijav ple čhavese.

³ I bičhalda ple slugen palo okola kolai vičime ko bijav, ali on na mangle te aven.

⁴ Palem bičhalda avere slugen hem phenda: 'Vaćeren e vičimende: Ače, o hajbai čerdo. Pekljam najšužo guruvano mas. Sai čerdo. Aven ko bijav.'

⁵ Ali on na dinde pažnja adalese, nego džeze – jekh ki pli njiva, a aver pla bućaja,

⁶ a avera dolinde e carosere slugen, marde len hem mudarde len.

⁷ A o caro holjanda, i bičhalda pla vojska hem mudarda okolen kola mudarde lesere slugen hem thardja lengiri diz.

⁸ Tegani phenda ple slugende: 'O bijavi spremime, ali o vičime na inele dostojava te aven.'

⁹ Adalese ikljoven ko droma avri tari diz hem vičinen ko bijav đijekhe kas arakhena.'

¹⁰ I adala sluge iklike ko droma hem čedinde sarijen kolen arakhle, hem e bišukaren hem e šukaren, i o than kote čerda pe o bijav pherdilo gostonencar.

¹¹ Kad o caro derđinda te dikhel e gostonen, dikhija adari jekhe manuše kova na inele urjavdo ano e bijavesere šeja,

¹² i pučja le: 'Amala, sar derđindan akari, a na injan urjavdo ano e bijavesere šeja?' A ov samo traīnđa.

¹³ Tegani o caro phenda e slugende: 'Phanden lesere vasta hem lesere pre hem

frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.'

¹⁴ Adalese soi but vičime, a hari birime."

O fariseja našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)

¹⁵ Tegani o fariseja džele hem dogovorinde pe sar hovavnest te dolen e Isuse ko lafi.

¹⁶ I bičhalde koro Isus pumare učenikonen e manušencar kola podržinena e Irode te pučen le:

"Učitelju, džanaja da vaćereja o čaćipe hem na ićereja nikasiri strana, adalese so na dikheja koi kova, nego čaćimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

¹⁷ Vaćer amendje so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?"

¹⁸ A o Isus džanda lengere bišukar mislij, i phenda lende: "Sose mangena te dolen man ki zamka, dujemujengere manušalen?

¹⁹ Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez."

On dinde le denari,

²⁰ a ov pučja len: "Kasiri slika hem kasoroi anav ki kovanica?"

²¹ A on phende: "E carosoro."

Tegani o Isus phenda lende: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

²² Kad šunde adava, ule zadirime, i ačhavde le hem džele.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule

(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

²³ Adava dive ale koro Isus nesave sadukeja, kola vaćerena da nane uštiba taro mule, i puče e Isuse:

²⁴ "Učitelju, o Mojsije phenda: 'Te nesavo ženime manuš merela, a na ačhavđa pala peste čhaven, lesoro phral valjani te lel lesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.'

²⁵ Adahar, koro amede inele efta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven, i lesiri romni uli romni e dujtone phralesiri.

²⁶ Adahar hem mule o dujto hem o trito phral, hem adahar sa o efta phralja.

²⁷ A palo lende sarijende muli hem i romni.

²⁸ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efta phralja?"

²⁹ A o Isus phenda lende: "Tumen hovavdiljen ko adava, adalese so na haljovena ni o Svetu lil ni e Devlesoro zoralipe.

³⁰ Adalese so, kad ka ušten taro mule, o manuša ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o andelja ano nebo.

³¹ A zako uštiba taro mule, na čitinden li ano Svetu lil so o Devel phenda tumende:

³² 'Me injum o Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' kola mule odavno? A o Devel nane Devel e mulen-goro, nego Devel e dživdengoro."

³³ Kad o narodo šundža adava, ule zadirime lesere sikavibnaja.

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e pašutne

(Mk 12,28–34; Lk 10,25–28)

³⁴ I kad o fariseja šunde so o Isus traincerđa e sadukejen, čedinde pe,

³⁵ i jekh olendar kova inele učitelj e zakonestar, sar te dolel e Isuse ki zamka, pučja le:

³⁶ "Učitelju, savi najbari naredba ano zakoni e Mojsijasoro?"

³⁷ A o Isus phenda lese: "Volin e Gospode te Devle sa te vileja, sa te dušaja hem sa te godaja."

³⁸ Adajai prvo hem najbari naredba.

³⁹ A i dujtoi slično akalaće: 'Volin te pašutne sar korkore tut.'

⁴⁰ Sa o naredbe oto Zakoni hem o lila e prorokonengere terđovena ko akala duj naredbe."

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar

(Mk 12,35–37; Lk 20,41–44)

⁴¹ A sar o fariseja pana inele čedime, o Isus pučja len:

⁴² "So mislinena e Hristestar? Kasoroi ov čhavo?"

On phende lese: "E Davidesoro."

⁴³ A ov pučja len: "A sose onda o David, ano Duhu vičini e Hriste Gospod vaćerindoj:

⁴⁴ 'O Gospod phenda mle Gospodese: Beško počasno than, otí mli desno strana, díkote na pašljarava te neprijateljen talo te pre'?

⁴⁵ Te o David vičini le 'Gospode', sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?"

⁴⁶ I niko na džanda so te phenel lese ko adala lafija. Taro adava dive njekh više na tromandilo te pučel le nešto.

23

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobozna samo od avrijal

(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

¹ Tegani o Isus phenda e narodose hem ple učenikondenđe:

² "O učitelja e Zakonestar hem o fariseja beštine ko than e Mojsijasoro te tumačinen o Zakoni.

³ Adalese čeren hem ičeren tumen ko sa so vaćerena tumende, ali ma čeren okova so on čerena. Adalese so on na čerena okova so vaćerena.

⁴ Phandena o bare pharipa savei phare te akharen pe hem čhivena len e manušende ko piće, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen len.

⁵ Sa so čerena, čerena sar te dikhen len o manuša. Sar kad širinena pumare kutijice e lafencar taro Sveti lil ko čekat ili ko vasta hem čerena o dorikha save visinena lende oto šeja te oven po bare.

⁶ Volinena te bešen ko najšukar thana ko gozbe hem ko anglune thana ano sinagoge.

⁷ Volinena kad ko trgija pozdravineno len o manuša hem kad vičinena len 'učitelju'.

⁸ Ali tumen ma te oven vičime 'učitelj', adalese so isi tumen samo jekh Učitelj, a tumen sare injen phralja.

⁹ I nijekhe ki phuv ma vičinen 'dade', adalese so isi tumen samo jekh Dad – okova kovai ano nebo.

¹⁰ Ma te oven vičime 'vođa', adalese so isi tumen samo jekh Vođa – o Hrist.

¹¹ A kovai najbaro maškara tumende, nek ovel tumende sluga.

¹² Ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime.

¹³ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so phandena anglo manuša o udar e nebosere carstvostar. Korkore na derdinena ano leste, a na mukena te derdinena ni okola kola mangena te derdinena.

¹⁴ [Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Hana o imanje e udovicengoro hem čerena tumen da injen pobožna adahar so molinena bare molitve. Adalese po zorale ka oven kaznime.]

¹⁵ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so džana moreja hem phuvjaja sar te prelen jekhe manuše ani tumari vera, a kad prelena le, čerena le te ovel čhavo e pakaosoro, duj puti po bišukar tumendar.

¹⁶ Jao tumende, so injen korore vođe! Vaćerena: 'Te neko hala pe sovli e Hrameja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e hramesere zlatoga, phandloj adala sovljaja.'

¹⁷ Dilinalen hem kororalen! Soi po baro: o zlato ili o Hram savo čerela o zlato te ovel sveto?

¹⁸ Hem vaćerena: 'Te neko hala pe sovli e žrtvenikoja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e daroja savoi upro oleste, phandloj adala sovljaja.'

¹⁹ Kororalen! Soi po baro: o daro ili o žrtvenikoja savo čerela o daro te ovel sveto?

²⁰ Adalese, ko hala pe sovli e žrtvenikoja, hala pe sovli oleja hem sa okoleja soi upro leste.

²¹ Hem ko hala pe sovli e Hrameja, hala pe sovli oleja hem e Devleja kova bešela ano leste.

²² Hem ko hala pe sovli e neboja, hala pe sovli e Devlesere troneja hem e Devleja kova bešela upro leste.

²³ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oto kopar hem oto kim, a ačhavđen te čeren okova soi najbitno ano Zakoni e Mojsijasoro: pravda, milosrđe hem vera. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

²⁴ Korore vođe injen! Cedinena o pani kad o komarco derdini tumende anि čaša, a bidikhindoj, e kamila gutinena!

²⁵ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so kosena i šolja hem o čaro avrijal, a andral pherđen len tumara pollepaja hem adaleja so ugodinena korkore tumende.

²⁶ Kororeja farisejona! Najangle kos i čaša andral, i oj ka ovel čisto hem avrijal.

²⁷ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so injen sar o grobija makhle ano parno, save avrijal dičhona šuze, a andral pherde mulikane kokala hem svako melalipe.

²⁸ Adahar hem tumen avrijal e manušende dičhona pravedna, a andral injen pherde licemerje hem bezakonje.

²⁹ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so čerena grobija e prorokonende hem ukrasinena o spomenici e pravednikonende,

³⁰ i vaćerena: 'Te živila ine ko vreme amare pradadengoro, naka učestvujina ine olencar ko čhoriba o rat e prorokonengoro.'

³¹ Korkore adaleja potvrđinena so injen potomci okolengere kola mudarena ine e prorokonen.

³² Čeren di o krajo, onda, okova so tumare pradada počinde!

³³ Sapalem! E sapengere čhavalen! Sar ka našen adalestar te na oven osudime ko pakao?

³⁴ Adalese, ače, bičhalava tumende prorokon, mudrakonen hem učiteljen e Zakonestar. Nekas olendar ka mudaren hem ka čhiven ko krsto, a averen ka šibinen tumende ano sinagoge hem ka progoninen len tari diz ki diz.

³⁵ Ađahar upra tumende ka perel sa o pravedno rat savo čhordilo ki phuv, pana taro rat e Aveljesoro kova inele pravedno sa di o rat e Zaharijasoro, e Varahijasere čhavesoro, kole tumen o Jevreja mudarden maškari svetinja ano hram hem o žrtveniku.

³⁶ Čače vaćerava tumende, sa adava rat ka perel sar kazna upri akaja generacija."

*E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalim
(Lk 13,34–35)*

³⁷ "Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e prorokonen hem frdeja bara upro okola kolai tuće bičhalde! But puti mangljum te čedad te manušen sar i khani ple piličken talo ple phaka, ali tumen na manglijen!

³⁸ Ače, to čher ka ovel napustime!

³⁹ Adalese vaćerava tumende da naka dikhem man više sa dikote na phenena: 'Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!"

24

*O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolve
(Mk 13,1–20; Lk 21,5–24)*

¹ O Isus iklilo taro Hram, a sar džala ine adathar, ale di leste lesere učenici te mothoven lese sari Šukar čerdo o Hram.

² A ov phenda lende: "Dikhena li sa adava? Čače vaćerava tumende, adalestar naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo."

³ I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, o učenici ale korkore di leste hem puče le: "Vaćer amendje, kad adava ka ovel savo ka ovel o znako zako to aviba hem sako kraj e svetosoro?"

⁴ O Isus phenda lende: "Dikhen te na oven hovavde nekastar.

⁵ Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vaćerindo: 'Me injum o Hrist' hem buten ka hovaven.

⁶ A kad ka šunen zako mariba hem da vaćeri pe e maribnastar, ma te daran. Adalese so adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

⁷ Adalese so ka uštel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka ovel bokhalipe hem zemljotresija.

⁸ Ali sai adava samo o anglunipe e bijandipnasere mukengoro.

⁹ Tegani o manuša ka den tumen te oven mučime hem ka mudaren tumen. Sa o nacije ka mrzinjen tumen zbog mande.

¹⁰ Tegani but džene ka otperen ot i vera, jekh avere ka izdajinen hem ka mrzinjen.

¹¹ Ka ikljon but hovavne proroci hem buten ka hovaven.

¹² Adalese so ka ovel baro bezakonje, butengoro mangipe ka šudrol.

¹³ Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

¹⁴ A akava Šukar lafi e nebosere carstvostar ka vaćeri pe ki sa i phuv sar svedočanstvo sa e nacijende, i tegani ka avel o kraj.

¹⁵ Ađahar, kad ka dikhen da o 'gadost savo anela uništenje', savestar vaćerda o proroko o Danilo, terđola ko Svetu Hram (ko akava čitini, nek haljol),

¹⁶ tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore.

¹⁷ Ko ka ovel upro čher, ma te hujel te lel nešto taro čher!

¹⁸ Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo fostani!

¹⁹ Pharo ka ovel e khamnjende hem okolende kola dena čući ko adala dive!

²⁰ Molinen tumen tumaro našiba te na ovel ko jevend ili ko savato,

²¹ adalese so tegani ka ovel bari nevolja, savi na inele taro anglunipe e svetosoro di akana, ni nikad palo adava naka ovel.

²² I te na skratinu ine o Gospod o broj adale divengoro, niko naka spasini pe ine. Ali zbog okola kolen o Devel birindža, adala dive ka oven skratime."

*O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba
(Mk 13,21–31; Lk 17,23–37; 21,25–33)*

²³ "Te phenda tumende neko tegani: 'Ače akatei o Hrist', ili 'Eče adari', ma verujinen.

²⁴ Adalese so ka ikljon hovavne hristija hem hovavne proroci hem ka čeren bare znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

²⁵ Eče, vaćerđum tumende angleder o vreme.

²⁶ Adalese, te vaćerde tumende: 'Eče ki pustinja', ma džan adari; ili 'Ače ko garavde sobe', ma verujinen.

²⁷ Adalese so o mothojba mlo, e Manušesere Čhavesoro, ka ovel sar kad i munja čhinela taro istok hem dičhola di ko zapad.

²⁸ Adava ka ovel jasno adahar sar kad o lešinarija čedena pe adari kaj isi mulo telo.

²⁹ A odmah palo nevolve adale divengere, 'O kham ka kaljol hem o masek naka sijajini, o čerenja ka peren taro nebo hem o zoralipa e nebosere ka oven potresime.'

³⁰ Tegani ko nebo ka mothoj pe o znako e Manušesere Čhavesoro. Tegani sa o plemija

ki phuv zorale ka roven hem ka dikhen e Čhave e manušesere, sar avela upro oblaci e nebosere ano zoralipe hem ani bari slava.

³¹ Hem ka bičhal i ple andeļen e trubencar savei glasna hem on ka čeden lesere birmen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro jekh krajo e nebosoro dī ko aver."

O Isus vačeri e učenikonenđe te pratinen o znakija savendar vačerda lende (Mk 13,28; Lk 21,29–30)

³² "A oti smokva sikloven akava: Kad lakere granke zrelonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

³³ Adahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai mlo aviba paše, dai anglo udar.

³⁴ Čače vačerava tumendje, akaja generacija naka nakhel díkote sa adava na ovela.

³⁵ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

(Mk 13,32–37; Lk 21,34–36; 17,26–27, 34–36; 12,39–46)

³⁶ "A nikо na džanel adava dive hem adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o andeļja ko nebo ni o Čavo. Džanel samo o Dad.

³⁷ Sar so inele ano vreme kad o Noje živindā, adahar ka ovel hem kad me, o Čavo e manušesoro, ka avav.

³⁸ Sar so ano adava vreme, angleder o baro pani, o manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa dī o dive kad o Noje džerdinda ki barka,

³⁹ a on ništa na džande díkote na alo o baro pani hem na legarda sarijen – adahar ka ovel hem kad o Čavo e manušesoro ka mothoj pe.

⁴⁰ Tegani duj džene ka oven ki njiva. Jekha ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.

⁴¹ Duj đuvljka ka čeren buti ano mlin. Jekha ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.

⁴² Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ko savo dive ka avel tumaro Gospod.

⁴³ Ali akava te džanen: te džanel ine o domaćini ko savo sati prekali rat avela o čor, ka ovel ine džangalo hem naka mukel lese ine te džerdini ko čher te čorel.

⁴⁴ Adalese hem tumen oven spremna, adalese so o Čavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

Kad ka avel, o Isus ka nagradini e vernonen, a ka kaznini e bišukare slugen (Lk 12,41–48)

⁴⁵ "O verno hem o mudro slugai okova kas o gospodari šaj te čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme.

⁴⁶ Blago adale slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela adahar.

⁴⁷ Čače vačerava tumendje, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

⁴⁸ Ali tei adava sluga bišukar hem vačeri ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari',
⁴⁹ i lela te marel avere slugen, hem te hal hem te pijel e mate manušencar,

⁵⁰ lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžičeri le,

⁵¹ ka čhinel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro dujemujengere manuša, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh."

25

Priča oto pandž diline hem pandž mudra čhaja

¹ O Isus phenda: "Tegani o carstvo e nebosoro ka ovel sar kad o deš čhaja lelje pumare svetiljke hem iklile anglo mladoženja.

² Pandž olendar inele diline, a pandž mudra.

³ O diline čhaja lelje pumare svetiljke, ali na lelje pumencar ulje,

⁴ a o mudra čhaja lelje pumencar hem o svetiljke hem o ulje ano čare.

⁵ Adalese so o mladoženja harinda, sa e čhajengere jačha phandljona ine hem za-suće.

⁶ A ki ekvaš i rat šundilo: 'Ače o mladoženja! Ikljoven anglo leste!'

⁷ Tegani sa o čhaja uštine hem pripremide pumare svetiljke.

⁸ A o diline čhaja phende e mudronenđe: 'Den amen hari oto tumaro ulje, adalese so amare svetiljke mudardona.'

⁹ Ali o mudra čhaja phende: 'Našti! Adalese so naka ovel dovoljno hem amendje hem tumendje. Po škar ka ovel tumendje te džan te činen tumendje ulje koro okola so biknena.'

¹⁰ Ali kad džele te činen, reslo o mladoženja, i okola čhaja kola inele spremna džerdinde oleja ko than e bijavesoro, hem o udar phandlilo.

¹¹ A palo adava ale hem okola avera čhaja vačerindo: 'Gospodaron! Gospodaron, phrav amende!'

¹² A ov phenda lende: 'Čače vačerava tumendje: Na pendžarava tumen.'

¹³ Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ni o dive ni o sati kad ka avav!"

O Isus vačeri i priča oto kese e zlatoga (Lk 19,11–27)

¹⁴ "Adalese so o carstvo e nebosoroi sar kad jekh manuš ko džajba ko drom, vičindā ple slugen hem muklja lende ano vasta plo barvalipe.

¹⁵ Jekhese dinda pandž kese zlatoja, e dujtonese duj, a e tritonese jekh – svakonese dinda palo adava kobori sposobna, i dželo ko drom.

¹⁶ O sluga kase dinda pandž kese zlatoja odmah dželo, čerda buti olencar hem zaradinda pana pandž kese zlatoja.

¹⁷ Adahar hem okova kase dinda duj kese zlatoja zaradinda pana duj.

¹⁸ A o sluga kase dinda jekh kesa zlatoja dželo, handlja rupa ani phuv hem adari garavda ple gospodaresere pare.

¹⁹ Palo but vreme o gospodari irindā pe hem rodinda e slugendar te mothoven lese so čerde adaleja so dinda len.

²⁰ Okova kase dinda pandž kese zlatoja ale hem anda pana pandž vačerindoj: 'Gospodarona, dindan man pandž kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana pandž.'

²¹ O gospodari phenda lese: 'But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.'

²² Tegani alo okova kase dinda duj kese zlatoja hem phenda: 'Gospodarona, dindan man duj kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana duj.'

²³ O gospodari phenda lese: 'But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.'

²⁴ Tegani alo okova kase dinda jekh kesa zlatoja hem phenda: 'Gospodarona, džanav so injan pharo manuš. Čedeja kaj na sejindan hem čedeja kaj na sadindan.

²⁵ Adalese darandiljum, i dželjum hem garavdum ti kesa zlatoja ani phuv. Ače, le la.'

²⁶ Ali o gospodari phenda lese: 'Tu injan bišukar hem lenjo sluga! Džane da čedava kaj na sejindum hem da čedava kaj na sadindum.

²⁷ Adalese valjandan te de mle pare ki kamata, i me irindoj čhere ka lav ine soi mlo hem ka ovel man ine zarada.

²⁸ Adalese len olestar i kesa zlatoja hem den la okolese kas isi deš kese zlatoja.

²⁹ Adalese so, svakone kas isi, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.

³⁰ Akale sluga kova nane korisno – frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh."

E pravednikonen ka ovel večno dživdipe, a averen večna muke

³¹ "Kad me, o Čhavo e manušesoro ka avav ani slava hem mle andelencar, ka bešav ko mlo slavno tron.

³² Tegani sa o nacije ka čeden pe angla mande, a me ka cidav jekhen averendar sar so o pastiri cidela e bakren e buznjendar.

³³ E pravednikonen ka čhivav maje oti desno strana, a averen maje oti levo.

³⁴ Tegani me, o caro, ka vačerav okolende oti desno strana: 'Aven, tumen kolen mlo Dad blagoslovindā, hem nasledinen o carstvo, savoi pripremimē tumende pana taro čeriba e svetosoro!

³⁵ Adalese so, dinden man te hav kad injumle bokhalo, dinden man te pijav kad injumle žedno, leljen man sar gosto kad injumle abandija,

³⁶ hem urjavđen man kad injumle nango; injenle adathe te dikhen man kad injumle namborme hem aljen kora mande kad injumle ano phandlipe.'

³⁷ Tegani o pravednici ka pučen man: 'Gospode, kad dikhlijam tut bokhale hem dindam tut te ha, kad dikhlijam tut žednone hem dindam tut te pije?

³⁸ Kad dikhlijam tut sar abandija hem leljin tut sar gosto, kad dikhlijam tut nange hem urjavđam tut?

³⁹ Hem kad dikhlijam tut namborme hem ano phandlipe hem aljam te dikha tut?

⁴⁰ A me, o caro, ka phenav lenđe: 'Čače vačerava tumende, sa so čerđen jekhese akale mle najtikore phraljendar, maje čerden!'

⁴¹ Tegani ka phenav okolende oti levo strana: 'Džan mandar, tumen kola injen prokleta, ani večno jag, savi pripremimē e bengese hem lesere andelende!

⁴² Adalese so, injumle bokhalo, a tumen na dinden man te hav; injumle žedno, a tumen na dinden man te pijav.

⁴³ Injumle abandija, a tumen na leljen man sar gosto; injumle nango, a tumen na urjavđen man. Injumle namborme hem ano phandlipe, a tumen na aljen te dikhen man.'

⁴⁴ Tegani hem on ka pučen: 'Gospode, kad dikhlijam tut bokhale ili žednone, sar abandija ili nange, namborme ili ano phandlipe, a na pomožindam će?'

⁴⁵ A me ka phenav lenđe: 'Čače vačerava tumende, sa so na čerđen jekhese akale najtikorendar, na čerđen ni maje.'

⁴⁶ Adahar on ka džan ki večno kazna, a o pravedna ko večno dživdipe."

26

*E jevrevjengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse
(Mk 14,1–2; Lk 22,1–2; Jn 11,45–53)*

¹ I kad o Isus završindā sa ple vaćeribnaja, phendā ple učenikonende:

² "Džanena soi zako duj dive o prazniko Pasha. Tegani man, e Čhave e manušesere, ka den te ovav čhivdo ko krsto."

³ Tegani o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrevjengere čedinde pe ko boro e prvosveštenikosoro kova vičindā pe Kajafa

⁴ hem dogovorinde pe ko hovavne te dolen e Isuse hem te mudaren le.

⁵ I phende: "Naka čera adava zako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo."

O Isus pomazime ani Vitanija

(Mk 14,3-9; Jn 12,1-8)

⁶ A o Isus inele ano gav Vitanija, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro.

⁷ I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja savo inele čerdo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje hem čhordā le upro lesoro šero.

⁸ Kad o učenici dikhle adava, lelje te holjanen vaćerindojo: "Sose esavko bespotrebno čhoriba?

⁹ Bute parende šaj ine te biknel pe adava, a o pare te den pe e čororende."

¹⁰ A o Isus džandā sostar vaćerena, i pučlja len: "Sose uz nemirinena akala đuvlja? Oj čerđa maje šukaripe.

¹¹ Adalese so o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende, a me naka ovav uvek tumencar.

¹² Čhorda akava mirisno ulje upra mande te priprenimi mlo telo zako paruniba.

¹³ Čače vaćerava tumende, kaj god ki sa i phuv ka vaćeri pe akava Šukar lafi, ka vaćeri pe hem akalestar so oj čerđa, sar setiba olatar."

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse

(Mk 14,10-11; Lk 22,3-6)

¹⁴ Tegani jekh oto dešu duj apostolja – okova kova vičindā pe Juda Iskariot – dželo koro šerutne sveštenici

¹⁵ hem pučlja len: "Kobor ka den man pare te izdajinav tumende e Isuse?"

I on dinde le trijanda srebrna kovanice.

¹⁶ I otegani o Juda lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

O Isus bičħali e učenikonen ko Jerusalim te pripreminen i Pasha

(Mk 14,12-16; Lk 22,7-13)

¹⁷ A ko prvo dive oto Prazniko e bikvassone marengoro učenici pučle e Isuse: "Kaj mangeja te čera će te ha e pashakoro hajba?"

¹⁸ A o Isus phendā lendē: "Džan ki diz koro adava hem adava manuš hem vaćeren lese: 'O učitelj vaćeri: Mlo vreme paše. Kora tute ka slavinav i Pasha mle učenikonencar.'"

¹⁹ I o učenici čerde sar so phendā lende o Isus hem adari čerde zako hajba e pashakoro.

O Isus džanel so o Juda ka izdajini le
(Mk 14,17-21; Lk 22,21-23; Jn 13,21-30)

²⁰ Kad peli i rat, o Isus čhivđa pe uzalo astali ple dešu duje apostolencar.

²¹ I sar hana ine, o Isus phendā lende: "Čače vaćerava tumende, jekh tumendar ka izdajini man!"

²² On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pučen le: "Te na injum me adava, Gospode?"

²³ A ov phendā lendē: "Okova kova mancar macindā o maro ano čaro, ov ka izdajini man.

²⁴ Čače, o Čhavo e manušesoro valjani te merel sar so pisini ano Svetu lil, ali jao okole manušese kova ka izdajini le! Po šukar ka ovel lese te na ovel ine bijando!"

²⁵ A lesoro izdajniko o Juda pučlja: "Te na injum me adava, Učitelju?"

A o Isus phendā lese: "Ađahari sar so phendan."

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar

(Mk 14,22-26; Lk 22,14-20; 1. Kor 11,23-25)

²⁶ Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalindā e Devlese hem phaglja le, i dinđa le e učenikonende, vaćerindojo: "Len hem han! Akavai mlo telo."

²⁷ Tegani lelja i čaše e moljaja, zahvalindā e Devlese hem dinđa la olende, vaćerindojo: "Pijen olatar sare!

²⁸ Adalese so akavai mlo rat oto savez, savo čhorela pe butende, zako oprostiba e grehengoro.

²⁹ I vaćerava tumende da naka pijav više otu akaja mol sa di o dive kad ka pijav tumencar i nevi mol ano carstvo mle Dadesoro."

³⁰ Tegani dīlabde psalmija, i džeče ki e Maslinakiri gora.

O Isus džanel da o Petar hem avera učenici ka ačhaven le

(Mk 14,27-31; Lk 22,31-34; Jn 13,36-38)

³¹ Tegani o Isus phendā lendē: "Erat sare ka ačhaven man, adalese soi pisime ano Svetu lil:

'Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen taro stado.'

³² Ali kad ka uštav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja."

³³ A o Petar phendā lese: "I sare te ačhavde tut, me naka ačhavav tut!"

³⁴ O Isus phenda lese: "Čače vačerava će, ki akaja rat, angleder so o bašno ka dīlabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

³⁵ O Petar phenda lese: "Naka čerav adava, čak hem te valjanđum te merav tuja."

I ađahar vačerde sa o učenici.

O Isus molini pe ani Getsimanija

(Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)

³⁶ Tegani o Isus dželo ple učenikonencar ko than vičime Getsimanija, i phenda lende: "Bešen akate diktote me džava adari hem molinav man."

³⁷ Peja lelja e Petre hem soduje čhaven e Zevedejeseren. Pelo lese žal hem pharipe,

³⁸ i phenda lende: "Edobor injum žalosno da mlo vilo ka pharjol! Ačhoven akate hem džangale pazinen mancar."

³⁹ I dželo hari po dur, pelo mujeja đi phuv hem molinda pe vačerindo: "Dade mleja, te šaj, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

⁴⁰ Tegani irinda pe koro učenici hem arakhlijä len sar sovena, i phenda e Petrese: "Ah, našti li ine nijekh sati džangale te pazinen mancar!"

⁴¹ Džangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskušenje. O duho mangela te čerel okova soi šukar, ali o teloi bizaralo."

⁴² I palo dujto puti dželo hem molindä pe vačerindo: "Dade mleja, te našti te cide mandar akaja čaša e patnjaja, te na pijav olatar, nek ovel pali ti volja."

⁴³ I palem, kad irinda pe, arakhlijä len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jačha.

⁴⁴ Ov ačhavda len hem palem dželo po dur, i trito puti molinda pe, vačerindo ista lafija.

⁴⁵ Tegani irinda pe koro učenici hem phenda lende: "Pana li sovena hem odmorinena? Ače, alo o sati kad me, o Čavo e manušesoro, ka ovav dindo ko vasta e grešnikonengere.

⁴⁶ Ušten! Hajde! Ače mlo izdajniko avela."

O Isus izdajime hem dolime

(Mk 14,43–50; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)

⁴⁷ I sar pana o Isus vačeri ine adava, alo o Juda, jekh e dešu duje apostolendar, hem oleja but džene, e mačencar hem e kaštencar, kolen bičhalde o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrekengere.

⁴⁸ A o Juda, lessoro izdajniko dinđa len znako vačerindo: "Kas ka čumudinav – ovi adava. Ole dolen."

⁴⁹ I odmah alo đi o Isus hem phenda: "Zdravo, učitelju", hem čumudinđa le ki čham.

⁵⁰ A o Isus phenda lese: "Amala, čer okova saveze aljan."

Tegani o manuša ale, dolinde e Isuse hem phandle le.

⁵¹ I dikh, jekh okolendar kola inele e Isuseja dolindä pe ko mači, ikalđa le hem khuvđa oleja e prvosveštenikosere sluga hem čhinda lesoro kan.

⁵² Tegani o Isus phenda lese: "Irin o mači olesa ko than, adalese so sare kola dolena pe ko mači, oto mači ka meren."

⁵³ Tu li mislineja da me našti te rodav mle Dadestar te bičhalci majce akana više oto dešu duj armije andeļen?

⁵⁴ Ali te čerdum adava, sar ka pherđon o Sveta lila save vačerena da valjani te ovel ačhavdar?"

⁵⁵ Tegani phenda e manušende: "Mačencar hem kaštencar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjeniko. Divencar ano Hram bešljum hem sikavđum e narodo, i na dolinđen man.

⁵⁶ Ali, sa akava ulo sar te pherđol okova so mandar pisinde o proroci."

Tegani sa o učenici ačhavde le hem našle.

E verakere hem e narodosere vođe rođena krivica upro Isus

(Mk 14,53–65; Lk 22,54–55, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

⁵⁷ Okola kola dolinde e Isuse, legarde le koro prvosvešteniko o Kajafa, kora kaste čedinde pe o učitelja e Zakonestar hem o starešine.

⁵⁸ O Petar odural džala ine palo Isus sa đi ko boro e prvosveštenikosoro, i djerdiņa andre hem bešlo e slugencar te dikhel so ka ovel.

⁵⁹ A o šerutne sveštenici hem sa o sabor rođena ine nesavo hovavno svedočiba protiv o Isus sar te šaj čerem te ovel mudardo,

⁶⁰ ali našti ine te arakhen le, iako ale but hovavne svedoci.

A ko kraj ale duj džene

⁶¹ hem phende: "Akava manuš phenda: 'Šaj te peravav o Hram e Devlesoro hem zako trin dive palem te vazdav le.'"

⁶² I o prvosvešteniku uštino hem pučja e Isuse: "Tut li nane so te phene ko akava so vačerde protiv tute?"

⁶³ A o Isus traîndä.

I o prvosvešteniku phenda lese: "Hava tut sovli upro dživđo Devel, phen amendje tu li injan o Hrist, o Čavo e Devlesoro?"

⁶⁴ O Isus phenda: "Ađahari sar so phendan. Ali vačerava tumende: Od akana ka dikhken man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, oti desno strana e Najzorale Devlesiri hem sar avava upro oblaci e nebosere."

⁶⁵ Tegani o prvosvešteniku pharavđa ple šeja hem phenda: "Hulinda upro Devel! Na valjani amendje više svedoci! Ače, akana šundžen i hula!"

⁶⁶ So mislinena?"

A on phende: "Zaslužini te merel!"

⁶⁷ Tegani čungarde le ko muj hem khu-vde le dumukhencar. A nesave khuvena le ine šamarke,

⁶⁸ vačerindoj: "Hriste, prorokujin amende ko khuvđa tut!"

*O Petar odreknini pe e Isusestar
(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18,*

^{25–27)}

⁶⁹ I sar o Petar bešela avri ano boro, ali nakoro leste jekh sluškinja hem phenda: "Hem tu injane e Isuseja tari Galileja!"

⁷⁰ A o Petar anglo sarijende hovavda vačerindoj: "Na džanav sostar vačereja!"

⁷¹ Kad iklilo angli kapija, dikhla je jekh aver sluškinja, i phenda okolende kola inele adari: "Akava inele e Isuseja e Nazarećanine!"

⁷² O Petar palem hovavda hem pana halja sovli: "Na pendžarava adale manuše!"

⁷³ Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari ale nakoro Petar hem phende: "Tu čaće injan jekh olendar! Iz-dajini tut to vačeriba!"

⁷⁴ Tegani o Petar lelja te vični proklet-stvija upra peste hem te hal pe sovli: "Na pendžarava adale manuše!"

I odmah o bašno dīlabda.

⁷⁵ Tegani o Petar setinda pe e Isusesere lafendar: "Angleder so o bašno ka dīlabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man." I iklilo taro boro hem zorale runda.

27

*E Judasoro meriba
(Delja 1,18–19)*

¹ Rano sabale, sa o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrevjengere dogovorinde pe te mudaren e Isuse.

² Phandle le, i legarde le hem dinde le ko Pilat, ko upravniko e rimesoro.

³ Kad o Juda, olesoro izdajniko, dikhla soi o Isus osudime ko meriba, pelo lese žal hem irindā o trijanda srebrna kovanice e šerutne sveštenikonendē hem e starešinenđe.

⁴ vačerindoj: "Grešindum! Izdajindum e manuše kova nane krivo."

On phende lese: "Nane adava amari briga. Adavai to stvaro."

⁵ I o Juda frdinda o srebrna kovanice ano Hram, i dželo hem obesinda pe.

⁶ O šerutne sveštenici lelje o srebrna kovanice, vačerindoj: "Nane muklo te čhiva len ani blagajna e hramesiri, adalese so inele plata zako rat."

⁷ Adalese dogovorinde pe olencar te činen e Čarutnesiri njiva, te ovel than kote ka parunen pe o abandije.

⁸ Adalese adaja njiva hem avdive vičini pe "Ratvali njiva."

⁹ Adahar pherdilo okova so phenda o proroko o Jeremija:

"Lelje o trijanda srebrna kovanice,
edobor proceninde le o Izraelci,
¹⁰ hem činde e Čarutnesiri njiva,
sar so o Gospod naredindā maje."

*E jevrevjengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat
(Mk 15,2–5; Lk 23,3–5; Jn 18,33–38)*

¹¹ A o Isus terdino anglo e rimesoro upravniko, kova pučja le: "Tu li injan o caro e Jevrevjengoro?"

A o Isus phenda: "Adahari sar so pheneja."

¹² O šerutne sveštenici hem o starešine tužinena ine e Isuse, a ov ništa na vačeri ine.

¹³ Tegani o Pilat pučja le: "Tu li na šuneja so vačerena sa adava protiv tute?"

¹⁴ Ali o Isus nijekh lafi na vačerda lese, i o upravniko but začudindā pe.

*O Pilat čerela e narodosiri volja adahar
so osudini e Isuse ko meriba*

*(Mk 15,6–15; Lk 23,13–25; Jn 18,39–
19,16)*

¹⁵ A e upravniko e Pilate inele adeti ko prazniko Pasha te mukel e narodose jekhe manuše taro phandlipe kole on mangle.

¹⁶ Ko adava vreme jekh e prešunde phandlendar inele o Varava.

¹⁷ Kad o narodo čedindā pe, o Pilat pučja len: "Kas mangena te mukav tumenđe: e Varava ili e Isuse vičime Hrist?"

¹⁸ Adalese so džanda so e Isuse predinde tari zavist.

¹⁹ Sar o Pilat bešela ine ki stolica e sudosiri, reslo lese lafi lesere romnjatar: "Muk tut adale manušestar kovai nevino, adalese so erat ano suno but mučindum man zbgob leste."

²⁰ Ali o šerutne sveštenici hem o starešine pherde e narodo te roden o Varava te ovel muklo, a o Isus te ovel mudardo.

²¹ O upravniko pučja len: "Kas akale dujendar mangena te mukav tumenđe?"

On phende: "E Varava!"

²² O Pilat pučja len: "A so te čerav e Isuseja vičime Hrist?"

On sare vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

²³ A ov phenda: "A savo bišukaripe čerđa?"

Ali on pana po zorale vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

²⁴ Kad o Pilat dikhla da ništa na po-možini, nego da sa po bari pobuna ovela, lelja o pani hem anglo narodo thovđa ple vasta, vačerindoj: "Me na injum krivo zako rat akale manušesoro – adavai tumaro stvaro!"

25 A sa o narodo phenda: "Nek lesoro rat perel upro amende hem upro amare čhavende!"

26 O Pilat tegani muklja lende e Varava, a e Isuse dindā ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čhiven le ko krsto.

*O vojnici marena muj e Isuseja
(Mk 15,16–20; Jn 19,2–3)*

27 Tegani e upravnikosere vojnici legarde ki lesiri palata e Isuse, i uzalo leste čedinde sa i četa e vojnikonendar.

28 Huljavde le hem čhivde upro leste lolo ogrtaci.

29 I čerde kruna oto kare hem čhivde lese ko šero, a ko desno vas trska. Tegani pele ko kočija anglo leste, i lelje te maren muj oleja, vaćerindo: "Te ove sasto, e jevrejengere carona!"

30 I čhungarena le ine, hem lelje i trska hem khuvena le ine olaja ko šero.

31 I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o ogrtaci, hem urjavde le lesere seja, i legarde le te čhiven le ko krsto.

*E Isuse čhivena ko krsto
(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Jn 19,17–27)*

32 Iklindoj, resle jekhe manuše tari Kirinja palo anav Simon hem terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

33 Kad resle diko than vičime Golgota – so značini "Kokalo e šeresoro",

34 dinde e Isuse te pijel mol mešimi nesaveja so inele but čerko, ali kad čhivda ano muj, na manglia te pijel la.

35 I kad čhivde le ko krsto, frdinde barbuti hem ađahar delinde maškara pumende lesere seja.

36 I bešena ine adari te arakhen le.

37 Upreder lesoro šero čhivde znako kote inele pisime lesiri kriticica: AKAVAI o ISUS, o CARO E JEVREJENGORO .

38 Tegani oleja čhivde ko avera krstija hem duje pobunjenikon, jekhe otis lesiri desno, a e dujtne otis lesiri levo strana.

39 A okola kola nakhena ine adale dromeja vređinena le ine. Mrdinena ine šerencar,

40 vaćerindo: "Tu kova peraveja o Hram hem vazdeja le zako trin dive, spasin tut! Hulji taro krsto te injan o Čhavo e Devlesoro!"

41 Ađahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine, vaćerindo:

42 "Averen spasinda, a pes našt te spasini? Ovi o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto, i ka verujina ano leste.

43 Nadini pe upro Devel! Nek o Devel akana spasini le te čače mangela le.

Adalese so vaćerda: 'Me injum o Čhavo e Devlesoro.'

44 Ađahar da vređinena le ine hem o pobunjenci kola inele čhvde ko krsto oleja.

E Isusesoro meriba

(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

45 Ako ekvaš o dive, i tomina učharda sa i phuv hem ađahar inele trin saća.

46 Kad inele diko trin o sati, o Isus vičinda oto sa o glaso: "Eli, Eli, lema sabahantani?" (so značini: "Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavdan man?")

47 A kad adava sunde okola kola terđona ine adari, phende: "Vičini e proroko e Ilija."

48 I otojekhvar jekh olendar prastandilo, lelja o sunđeri, čhivda le ani ušli mol, i čhivda le upri trska hem kaninda e Isuse te pijel.

49 A avera phende: "Adžićer, te dikha ka avel li o Ilija te spasini le."

50 A o Isus palem vičinda oto sa o glaso, i muklja pli duša.

51 I otojekhvar e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele. I phuv tresindia pe hem o stene phađile.

52 O grobija phravdile hem uštine taro mule but manuša e Devlesere.

53 Palo e Isusesoro uštiba taro mule on iklike taro grobija hem džeze ki sveto diz hem mothovde pe butende.

54 A kad e rimesoro kapetani hem okola kola oleja arakhena ine e Isuse dikhile o zemljotres hem sa so ulo, but darandile hem phende: "Čaće akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!"

55 A adari inele hem but đuđvija kola sa adava dikhena ine odural. On pana tari Galileja džana ine palo Isus hem kandena le.

56 Maškar olende inele i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri hem e Josifesiri daj, hem i daj e Zevedejesere čhavengiri.

E Isusesoro paruniba

(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

57 Kad peli i rat, alo jekh barvalo manuš tari diz Arimateja palo anav Josif, kova hem korkoro inele učeniko e Isusesoro.

58 Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro, i o Pilat naredinda te den le.

59 O Josif lelja o telo, paćarda le neve čaršaveja

60 hem čhivda le ano plo nevo grobo savo inele čerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandija e bare bareja, i dželo.

61 A adari inele i Marija Magdalena hem i aver Marija kola bešena ine dikhindoj nakoro grobo.

O šerutne sveštenici hem o fariseja osigurinena o grobo

⁶² Tejsato dive, ko savato, o šerutne sveštenici hem o fariseja čedinde pe koro Pilat

⁶³ hem phende lese: "Gospodarona, setindam amen so okova hovavno kad inele dživdo phendā: 'Palo trin dive ka uštav taro mule'."

⁶⁴ Adalese naredin o grobo te ovel osigurime sa di ko trito dive, te na aven lesere učenici hem te čoren o telo, i te phenen e narodose: 'Uštino taro mule!' Te ulo adahar, adava hovajba ka ovel po baro e prvonestar."

⁶⁵ O Pilat phendā lendē: "Isi tumen stražarija. Džan hem osigurinen o grobo sar džanen."

⁶⁶ Tegani dželete hem osigurinde o grobo adahar so zapečatinde o bar hem čhvde stražaren.

28

E Isusesoro uštiba taro mule

(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

¹ Palo savato, rano sabale ko prvo dive oto kurko, i Marija Magdalena hem i aver Marija ale te dikhen o grobo.

² Otojekhvar ulo baro zemljotres, adalese so o andeo e Gospodesoro huljilo taro nebo, alo nakoro grobo, cidindā o bar hem beštino upro leste.

³ A ov sijajindā sar i munja hem lesere seja inele parne sar o hiv.

⁴ A o stražarija oti dar lelje te tresinen hem ule sar mule.

⁵ Tegani o andeo phendā e đuvljende: "Tumen ma daran! Džanav so rodena e Isuse kova inele čhvdo ko krsto.

⁶ Ov nane akate; uštino taro mule, adahar sar so phendā tumende. Aven hem dikhen o than kaj pašilo,

⁷ i sigate džan hem vaćeren lesere učenikonendē: 'Uštino taro mule hem aće džala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhen le.' Eče, vaćerdum tumende."

⁸ I on ki sig dželete taro grobo hem ani dar, ali hem ani bari radost prastandile te vaćeren adava lesere učenikonendē.

⁹ Otojekhvar reslja len o Isus hem phendā lendē: "Zdravo!"

A on ale nakoro leste, dolinde lesere pre hem pele ko kočija anglo leste.

¹⁰ Tegani o Isus phendā lendē: "Ma daran. Džan hem vaćeren mle phraljende te džan ki Galileja. Adari ka dikhen man."

O sveštenici dena pare e stražarendē te hovaven

¹¹ I sar o đuvlja džana ine, nesave e stražarendar dželete ki diz hem vaćerde e šerutne sveštenikonendē sa so ulo.

¹² On čedinde pe e starešinencar hem dogovorinde pe te den but pare e vojnikonenđe.

¹³ Phende lende: "Vaćeren: 'Sar amensovaja ine, lesere učenici ale prekali rat hem čorde le.'

¹⁴ A te šunda zako adava o upravniku, amen ka vaćera oleja hem ka pobrinina amen te na oven tumen problemija."

¹⁵ I on lelje o pare hem čerde sar so inele sikavde. I adaja priča vaćerđa pe maškar Jevreja sa di akava dive.

O Isus bičhali e apostolen te vaćeren o Šukar lafi

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Jn 20,19–23; Delja 1,6–8)

¹⁶ O dešujejk učenici dželete ki Galileja, ki gora ki savi o Isus bičhalda len te džan.

¹⁷ I kad dikhle le, pele ko kočija anglo leste. Ali nesave sumnjinde.

¹⁸ Tegani o Isus alo nakoro lende hem phendā lendē: "Dindi maje sa i vlast ko nebo hem ki phuv.

¹⁹ Adalese džan hem čeren e manušen oto sa o nacije te oven mle učenici, adahar so ka krstinen len ano anav e Dadesoro hem e Čavesoro hem e Svetone Duhosoro

²⁰ hem adahar so ka sikaven len te ićeren sa so naredindum tumende. I aće, me injum tumencar ano sa o dive, di ko kraj e svetosoro."

O evanđelje e Markosoro

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusese

(Mt 3,1–12; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 19–28)

¹ Akavai o anglunipe oto Šukar lafi e Isuse Hristestar, e Devlesere Čhavestar.

² Sar soi pisime ano Svetu lil e prorokosoro e Isaijasoro:

“Ače, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremini će o drom.

³ Ovi o glaso so vičini ani pustinja: ‘Pripreminen o drom e Gospodese! Ravnonen lese o droma!’”

⁴ I adahar alo o Jovan o Krstitelj. Ov živini ine ani pustinja hem propovedini ine e manušende da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lende oprostime o grehija.

⁵ But manuša avena ine koro leste tari sa i regija Judeja hem taro Jerusalim. Priznajinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁶ A e Jovanesere šeja inele čerde oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojas. Hala ine skakavconen hem divljo avđin.

⁷ Propovedinda vaćerindoj: “Pala mande avela o po baro mandar, kase na injum dostoјno ni te teljovav o dorikha oti lesiri obuća te phravav.

⁸ Me krstinava tumen panjeja, a ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja.”

O Isus krstini pe hem o Devel potvrđini le

(Mt 3,13–17; Lk 3,21–22)

⁹ Ko adava vreme o Isus alo tari diz Nazaret oti regija Galileja hem o Jovan krstindā le ani len Jordan.

¹⁰ I odmah palo adava so o Isus iklilo taro pani, dikhļa sar o nebo phravđola hem sar o Duho huljela upro leste sar golubi.

¹¹ A taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: “Tu injan mlo Čhavo o volime! Tuja injum bahtalo!”

E Isuse ki pustinja kušini o beng

(Mt 4,1–11; Lk 4,1–13)

¹² I odmah o Duho bičhalda e Isuse ki pustinja,

¹³ hem adari inele saranda dive, a o Sotoni kušini le ine. Adari inele maškaro divlja životinje, a o andelja kandena le ine.

O Isus lela te propovedini

(Mt 4,12–17; Lk 4,14–15)

¹⁴ Palo adava so o Jovan inele čhivdo ano phandlipe, o Isus dželo ki Galileja hem propovedinda o Šukar lafi e Devlesoro.

¹⁵ Vaćerđa: “Alo o vreme! Alo paše o carstvo e Devlesoro! Pokajinen tumen zako tumare grehija hem verujinen ano Šukar lafil!”

O Isus vičini ple prvine učenikonen
(Mt 4,18–22; Lk 5,1–11)

¹⁶ Sar o Isus nakhela ine uzalo e Galilejakoro jezero, dikhļa e Simone hem lesere phrale e Andreja sar frdena o mreže ano pani, adalese so inele manuša so dolena mačhen.

¹⁷ I o Isus phenda lende: “Phiren pala mande hem me ka čerav tumen te dolen manušen sar mačhen!”

¹⁸ On odmah ačhavde pumare mreže hem džeče palo leste.

¹⁹ Kad džeče adathar hari po dur, o Isus dikhļa e Zevedejesere čhaven, e Jakove hem e Jovane, sar bešena ano čamco hem popravinena pumare mreže.

²⁰ O Isus odmah vičinda len, hem on ačhavde ano čamco pumare dade e Zevedeje e manušencar kola čerena buti koro lende hem džeče palo leste.

O Isus ispudini e demone e manušestar
(Lk 4,31–37)

²¹ Kad ale ano Kafarnaum, o Isus odmah ko savato đerdindā ki sinagoga hem lelja te sikaj e manušen.

²² On inele zadivime lesere sikavibnaja, adalese so sikavđa sar okova kole isi autoritet, a na sar o učitelja e Zakonestar.

²³ I otojekhvar ani lengiri sinagoga jekh manuš kova inele opsednutime bišukare duhoja lelja te vičini:

²⁴ “So mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro.”

²⁵ A o Isus ukorinda le vaćerindoj: “Phand to muj hem ikljov olestar!”

²⁶ Tegani o bišukar duho zorale tresinđa e manuše hem, vičindoj oto sa o glaso, iklilo olestar.

²⁷ I sare but začudinde pe, i lelje maškar pumende te vaćeren: “Savo li akava nevo sikaviba, hem adava ano autoritet? Đi e bišukare duhende naredini hem on šunena le!”

²⁸ I o glaso e Isusestar sig šundilo ko sa o thana ani regija Galileja.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen

(Mt 8,14–17; Lk 4,38–41)

²⁹ I so iklile tari sinagoga, o Isus e Jakoveja hem e Jovaneja dželo ko čher e Simonesoro hem e Andrejasoro.

³⁰ Adari e Simonesiri sasuj pašlili, adalese so ine la bari jag, i odmah phende adava e Isusesec.

³¹ I o Isus alo uzalo late, dolindā lakoro vas hem vazdinda la. I jag muklja la, i oj lelja te poslužni len.

³² Kad peli i rat, kad o kham huljilo, ande koro leste sa e nambormen hem e manušenano kolende inele o demonja.

³³ Sa o dizutne čedinde pe anglo udar,

³⁴ hem o Isus sasljarda buten kola inele namborme oto razna nambormipa. Ispudinda hem bute demonen, ali na muklja lende te vaćeren, adalese so džande koi ov.

*O Isus propovedini ani regija Galileja
(Lk 4,42–44)*

³⁵ Rano sabale, sar pana inele tomina, o Isus uštino, iklilo taro čher hem dželo ko jekh čučo than, hem adari molini pe ine.

³⁶ O Simon hem avera kola inele oleja lelje te roden le,

³⁷ i kad arakhle le, phende lese: "Sare rodena tut!"

³⁸ Ov phenda lende: "Hajde te dža hem avrethe, ko avera pašutne gava, hem adari te propovedinav, adalese so zako adava aljum."

³⁹ I adahar džala ine maškar sa i Galileja hem propovedini ano lengere sinagoge hem ispuđini e demonen.

*O Isus sasljari e gubavco
(Mt 8,1–4; Lk 5,12–16)*

⁴⁰ A jekh gubavco alo koro Isus, pelo ko kočija anglo leste hem phenda: "Te mangeja, šaj te sasljare man!"

⁴¹ E Isusesec pelo žal, pružindā plo vas, dolindā le hem phenda: "Mangava, ov sasljardo!"

⁴² Odmah i guba cidinda pe olestar hem ov ulo sasto.

⁴³ O Isus odmah phenda lese te džal, ali zorale upozorinda le:

⁴⁴ "Dikh nikase te na vaćere akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olende."

⁴⁵ Ali o manuš, samo so dželo adathar, lelja sarijende te vaćeri so ulo lese, i o Isus našti ine više te djeridni javno ki bilo savi diz, nego ačholia ine avri ko čuće thana. A palem o manuša avena ine koro leste taro sa o strane.

2

*E Isuse isi pravo te oprostini o grehija
(Mt 9,1–8; Lk 5,17–26)*

¹ Nekobor dive palo adava, kad o Isus irinda pe ko Kafarnaum, ano čher kaj bešela ine, o manuša šunde dai ov adari.

² I edobor džene čedinde pe adari da na inele više than čak ni anglo udar. A ov propovedini lende ine o Lafi e Devlesoro.

³ Tegani ale koro Isus štar manuša akharindoj jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

⁴ I sar taro narodo našti ine te aven anglo Isus, čerde rupa ko tavani upredet o than kote inele o Isus prekali savi mukle e namborme sa e nosiljkaja ki savi pašilo.

⁵ Kad o Isus dikhla lengiri vera, phenda e nambormese: "Mlo čhavo, oprostimei će te grehija!"

⁶ A adari inele nesave učitelja e Zakonestar kola ana pumende puče pe:

⁷ "Sar šaj akava te vaćeri adahar? Ov hulini! Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?"

⁸ O Isus odmah džandā ano plo duho so on adahar mislinena, i pučlja len: "Sose adahar mislinena?

⁹ Soi po lokhe te phenel pe e manušese kova našti te phirel: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti, le ti nosiljka hem phir'?

¹⁰ Ka dokažinav tumendē da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinav o grehija." Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel:

¹¹ "Tuće vaćerava: ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

¹² I o manuš odmah uštino, lelja i nosiljka hem anglo sarijende iklilo avri.

Sare divinde pe hem lelje te slavin e Devle, vaćerindoj: "Nikad esavko nešto na dikhlijam!"

*O Isus vičini e Levije hem hala e grešnikonencar
(Mt 9,9–13; Lk 5,27–32)*

¹³ I o Isus palem dželo uzalo jezero, a but manuša avena ine koro leste hem ov sikaj len ine.

¹⁴ Sar nakhela ine adathar, o Isus dikhla e Levije, e Alfejesere čhabe, sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenda lese: "Phir pala mandel!"

I ov uštino hem dželo palo leste.

¹⁵ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Levijesoro, but carinici hem avera grešnici hale maro oleja hem lesere učenikonencar, adalese so inele but esavke manuša kola džana ine palo Isus.

¹⁶ Kad nesave učitelja e Zakonestar kola inele fariseja dikhle so o Isus hala e grešnikonencar hem e carinikonencar, puče lesere učenikoncen: "Sose tumaro učitelj hala e carinikonencar hem avere grešnikonencar?"

¹⁷ A o Isus šunda adava, i phenda lende: "E sastende na valjani doktori, nego e

nambormende. Me na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen."

*E Isuse pučena zako post
(Mt 9,14–17; Lk 5,33–39)*

¹⁸ E Jovanesere e Krstiteljesere učenici hem o fariseja postinena ine. Nesave manuša ale koro Isus hem pučle le: "Sar adava e Jovanesere učenici hem e farisejengere učenici postinena, a te učenici na postinena?"

¹⁹ O Isus phenda lendje: "Šaj li e mladoženjasere amala te postinen kadi olencar o mladoženja? Na. Đikotei o mladoženja olencar, našti te postinen.

²⁰ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen.

²¹ Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojoba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto purano fostani hem ka cerel po bari rupa.

²² I niko na čhorela i nevi mol ano purane morčha. Te cerda pe ađahar, kad i mol ka zreloni, o morčha ka pharavdon hem ka oven uništimo, a i mol ka čhordol. Nego, i nevi mol čhorela pe ano neve morčha."

*O Isus po baro hem oto savato
(Mt 12,1–8; Lk 6,1–5)*

²³ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive, a lesere učenici odrumal lelje te čeden e divesoro klaso.

²⁴ Tegani o fariseja pučle le: "Dikh! Sose te učenici čerena so palo zakoni na tromal pe ko savato?"

²⁵ A o Isus phenda lendje: "Nikad li na čitindenano Sveto lil so cerda o David kad na inole so te hal, kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?

²⁶ Đerdinka ano čher e Devlesoro, an vreme e Avijataresoro e prvosveštenikosoro, halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda okolendje so inele oleja te han."

²⁷ I tegani phenda lendje: "O savatoi čerdo zako manuš, a na o manuš zako savato.

²⁸ Ađahar, me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari hem e savatesoro."

3

*O Isus sasljari ko savato
(Mt 12,9–14; Lk 6,6–11)*

¹ Kad o Isus palem đerdinka ki sinagoga, adari inele jekh manuš kasoro vas inele šuko.

² Adari inele hem okola kola posmatrinenia ine e Isuse te dikhen na li ko savato ka sasljari le, sar te šaj tužinen le.

³ O Isus phenda e manušese kas inele šuko vas: "Ušti hem terđov ko maškar!"

⁴ I tegani pučja len: "So tromal pe te cerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te mudari pe?"

A on trainde.

⁵ I dikhla len holjame hem ine lese but phare zbog olengere stedime vile. I phenda e manušese: "Pružin to vas!"

Ov ispružinda plo vas hem lesoro vas ulo sasto.

⁶ Tegani o fariseja iklile hem odmah e manušencar kola podržinena e Irode lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O manuša avena taro but thana te dikhen e Isuse

⁷ O Isus ple učenikonencar cidinda pe adathar ko e Galilejakoro jezero, a palo leste džeze but džene tari regija Galileja hem tari regija Judeja,

⁸ Tari diz Jerusalim, tari regija Idumeja, tari aver strana oti len Jordan hem taro e dizjengere e Tiresere hem e Sidonesere pašutne thana. Sa adala manuša ale koro Isus, adalese so šunde so čerela ine čudesija.

⁹ Tegani o Isus phenda ple učenikonende te pripreminen fese o čamco, sar te na gurini pe o narodo ano leste.

¹⁰ Adava dive buten sasljarda, i but namborme manuša gurinena pe ine nakoro leste te dolen pe upro leste sar te šaj oven sasljarde.

¹¹ Kad dikhena le ine o manuša kola inele opsednutime e bišukare duhencar, perena ine anglo leste hem vičinena: "Tu injan o Čhavo e Devlesoro!"

¹² A ov zorale upozorini len ine te na vaćeren averendje koi ov.

*O Isus birini dešu duje apostolen
(Mt 10,1–4; Lk 6,12–16)*

¹³ Tegani dželo ki gora hem vičinda okolen kolen ov manglja, hem on ale koro leste.

¹⁴ Olendar birinda dešu dujen, kolen vičinda apostolja, te oven oleja, te bičhalni len te propovedinen

¹⁵ hem te ovel len autoritet te ispudinen e demonen.

¹⁶ A akavai o anava e dešu dujengere kolen birinda:

Simon, kole vičinda Petar

¹⁷ Jakov, e Zevedejesoro čhavo,

hem Jovan, e Jakovesoro phral, kolen vičinda Voanirges, so značini "Čhave e gromesere",

¹⁸ Andreja,

Filip,

Vartolomej,

Matej,

Toma,

Jakov, e Alfejesoro čavo,
Tadej,
Simon Zilot
¹⁹ hem Juda Iskariot, kova posle izda-
jinda e Isuse.

*O Isus kandela pe e Devlesere zoralip-
naja, a na e bengesere*
(Mt 12,22–32; Lk 11,14–23; 12,10)

²⁰ Tegani o Isus derdinda ko jekh čher, a
palem sa edobor džene čedinde pe da ov
hem olesere učenici našti ine ni maro te
han.

²¹ Kad e Isusesoro jeri šunda zako adava,
ale palo leste te legaren le, adalese so
mislinde da dilindilo.

²² A o učitelja e Zakonestar kola ale taro
Jerusalim vačerena ine: "Opsednutime
e Veelzevuleja, e demonengere šerutneja,
kasere zoralipnaja ispudini e demonen."

²³ O Isus vičinda len uzala peste hem lelja
te vačeri lende ano uporedbe: "Sose bi o
Sotoni ispudini e Sotone?"

²⁴ Tei nesavo carstvo ana peste podelime,
adava carstvo našti te ačhol.

²⁵ Hem tei nesavo čher ana peste pode-
lime, adava čher naka šaj te ačhol.

²⁶ I, te o Sotoni džala korkoro protiv peste
hem tei ana peste podelime, ov našti te
ačhol, nego alo lesoro kraj.

²⁷ Ali niko našti te derdini ko čher e zorale
manušesoro hem te čorel lestar, a angleder
adalestar te na phandel le. Tegani ka šaj te
čorel sa oto čher.

²⁸ Čače vačerava tumendē: e manušendē
ka šaj te oven oprostime sa o grehija hem o
hule,

²⁹ ali ko god hulini upro Svetu Duho
nikad naka ovel lese oprostime, nego zako
adava greh ka ovel zauvek krivo."

³⁰ Adava phenda adalese so nesave
učitelja e Zakonestar vačerena ine dai ov
opsednutime e bišukare duhoja.

E Isusesiri čačikani porodica
(Mt 12,46–50; Lk 8,19–21)

³¹ Tegani e Isusesiri daj hem lesere
phralja resle adari. Sar terđovena ine avri,
bičhalde nekas koro leste te vičini le.

³² A uzalo leste bešena ine but džene, i
phende lese: "Eče, ti daj hem te phralja
terđovena avri hem mangena te dikhen
tut."

³³ A o Isus pučlja len: "Koi mli daj hem
mle phralja?"

³⁴ Tegani dikhļja nakoro manuša kola
bešena ine ko krugo uzalo leste hem
phenda: "Ače, akalai mli daj hem mle
phralja."

³⁵ Adalese so, svako kova čerela i volja
e Devlesiri, ovi mlo phral, hem mli phen,
hem mli daj."

4

O Isus vačeri i priča oto sejači
(Mt 13,1–9; Lk 8,4–8)

¹ O Isus palem lelja te sikaj e narodo
uzalo jezero. Sa edobor džene čedinde pe
uzalo leste, i adalese derdinda ko čamco
upro jezero hem beštino, a sa o manuša
ačhile ki phuv uzalo jezero.

² I but so sikaj len ine ano priče.

I sikkavda len aðahar:

³ "Šunen! Jekhvar iklilo o sejači te sejini.

⁴ I sar sejini ine, nesave zrnja pele ko
drom, i o čirikla ale hem sa hale len.

⁵ Nesave pele ko than kote inele hari
phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon,
adalese so na inele ani hor phuv.

⁶ Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile
hem šućile, adalese so na ine len baro
koren.

⁷ A nesave pele maškar kare. O kare
barile hem tasavde len, i o zrnja na ande
bijandipe.

⁸ A nesave pele ki šukar phuv, lelje te
ikljon, barile hem ande bijandipe – trijanda
puti više, šovardeš puti više, hem šel puti
više."

⁹ Hem phenda: "Kas isi kana, nek šunel!"

Sose o Isus vačeri ano priče
(Mt 13,10–17; Lk 8,9–10)

¹⁰ A kad ačhilo korkoro, okola so inele
uzalo leste hem o dešu duj apostolja pučle
le so manglia te vačeri adale pričenar.

¹¹ Ov phenda lende: "Tumenđei dindo te
džanen i tajna oto carstvo e Devlesoro, a
averende, kolai avri, sa vačeri pe ano priče,

¹² sar te šaj:

'Anglo jačha te na dikhen,
anglo kana te na šunen
ni te haljoven,
sar te na irinen pe kora mande,
i te ovel lendē oprostime.'"

Sostar vačeri i priča oto sejači
(Mt 13,18–23; Lk 8,11–15)

¹³ Tegani o Isus pučlja len: "Sar na
haljovena akaja priča? Sar onda ka
haljoven avera priče?

¹⁴ O sejači sejini e Devlesoro lafi.

¹⁵ Nesavei manuša sar o drom ko savoi
o Lafi sejime. Kad šunena le, odmah avela
o Sotoni hem lela o Lafi savoi ano lende
sejime.

¹⁶ Nesavei sar o than kote inele hari phuv
upro bara ko savoi sejime o zrnja. Kad
šunena o Lafi, odmah lena le radosno.

¹⁷ Ali, adalese so nane len baro koren
ana peste, na trajinena but. Kad avela i
nevvolja ili o progonstvo zbog o Lafi, odmah
otperena otí vera.

¹⁸ Nesavei sar o than maškarō kare ko savoi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi,

¹⁹ ali o brige akale dživdipnasere, o zavodljivost e barvalipnasoro hem o avera požude tasavena o Lafi, i našti anel plod.

²⁰ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena hem lena o Lafi. On anena plod – trijanda puti više, šovardeš puti više, hem šel puti više."

*O Isus vaćeri i priča oti svetiljka
(Lk 8,16–18)*

²¹ I tegani o Isus pučlja len: "Kad anena andre i svetiljka, tumen li čhivena la talo čaro ili talo than e pašlojbnasoro? Na! Nego čhivena la ko than zaki svetiljka.

²² Adalese so, sa soi tajno, ka otkrijini pe, hem sa soi garavdo, ka ikljlj ko svetlost.

²³ Te nekas isi kana, nek šunel!"

²⁴ Hem phendā lende akava: "Šunen šukar. Sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumende hem buderī adalestar ka del pe tumende.

²⁵ Adalese so, svakone kas isi džandipe, ka del pe lese pana, a okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le."

O carstvo e Devlesoroi sar o seme save korkoro barjola

²⁶ I phendā: "O carstvo e Devlesoroi slično sar kad o manuš sejini o seme ki phuv,

²⁷ i bilo te sovel ili te uštel, i rat hem o dive, o zrnja lena te ikljon hem barjona, a ov ni džanel sar.

²⁸ I phuv korkori pestar anela bijandipe: najangle i čar, palo adava o klaso, i ko kraj o klaso pherdola diveja.

²⁹ Kad o dív zreloni, o manuš odmah lela te čedel le, adalese so alo o vreme zako čediba."

*Priča oto zrno e gorušicakoro
(Mt 13,31–35; Lk 13,18–19)*

³⁰ Tegani o Isus phendā: "Soja te uporedina o carstvo e Devlesoroi? Ili, sava pričaja te objasnina le?

³¹ Ovi sar o zrno oti gorušica savoi najtikoro oto sa o zrnja save sejinena pe ki phuv.

³² Ali, kad sejini pe, barjola hem ovela po baro oto sa o biljke ki bašta, i mukela edobor bare granke da hem o čiriklja šaj te čeren gnezdija ano lesoro hlado."

³³ Ano but esavke priče vaćeri lendē ine e Devlesoro lafi, edobor kobor šaj ine te šunen,

³⁴ hem na vaćerda lendē ništa bizo priče. A kad inele korkoro ple učenikonencar, tegani sa objasnini lendē ine.

*E Isuse šunena hem i barval hem o panja
(Mt 8,23–27; Lk 8,22–25)*

³⁵ I kad lelja te račol, o Isus phendā e učenikonendē: "Te nakha ki aver strana oto jezero."

³⁶ I on ačhavde e narodo hem legarde pumencar e Isuse čamcoja ano savo većinele. A palo lende džana ine hem avera manuša čamconencar.

³⁷ I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O talasija lelje te pheren o čamco panjeva edobor da samo so na ine te pheren le di o muj.

³⁸ A o Isus ko paluno deo e čamcosoro sovela ine pašljindoj šereja ko jastuko.

Tegani o učenici džangavde le hem pučle le: "Učitelju, tuće li sa jekh so ka mera?"

³⁹ I o Isus uštino, naredindā e barvaljače te ačhol hem phendā e jezerose: "Train! Smirin tut!" Hem i barval ačhili hem ulo baro mir.

⁴⁰ Tegani pučlja e učenikonen: "Sose injen edobor darutne? Pana li nane tumen vera?"

⁴¹ A on but darandile, i pučle jekh avere: "Kovai onda akava so di o barvalja hem o jezero šunena le?"

5

O Isus ikali e bišukare duhen e manušestar

(Mt 8,28–34; Lk 8,26–39)

¹ I resle ki dujto strana oto jezero, ko krajo e gerasakoro.

² I kad o Isus iklilo taro čamco, odmah nakoro leste, taro grobij, alo jekh manuš opsednutime bišukare duhoja.

³ Adava manuš živindža maškarō grobij hem niko našti ine više te phandel le, čak ni lanconencar.

⁴ But puti phandena ine lanconencar lesere vasta hem lesere pre, ali ov čhinea ine o lancija, a phagela o okovija taro pre, hem niko na inele edobor zoralo te šaj smirini le.

⁵ Bizo ačhojba, i dive i rat, maškarō grobij hem maškarō bregija vični ine hem khevula pe barencar.

⁶ Kad odural dikhija e Isuse, prastandilo hem pelo ko kočija anglo leste,

⁷ i vičinda oto sa o glaso: "So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Hava tut sovli e Devleja te na mučine man!"

⁸ (Adalese so o Isus već naredindā e bišukare duhose te ikljlj adale manušestar.)

⁹ Tegani o Isus pučlja le: "Sar to anav?"

A ov phendā lese: "Vičinena man Legija, adalese so but džene injam ano leste, sar vojska."

¹⁰ I zorale molinda e Isuse te na ispuđini len taro adava krajo.

¹¹ A adari ko brego inele jekh baro krdo oto bale save hana ine,

¹² i o bišukar duhija molinde e Isuse vaćerindoj: "Bičhal amen ano okola bale, te derdina ano lende."

¹³ I ov muklja lendje, i o bišukar duhija iklile e manušestar hem derdinde ano bale. I sa o krdo, di ko duj hiljade bale, pras-tandile taro brego ano jezero hem taslile.

¹⁴ A okola so arakhena ine e balen naše hem vaćerde adalestar e manušendje ani diz hem ano gava, i o manuša ale te dikhen so adava ulo.

¹⁵ Ale koro Isus hem dikhle e manuše ano koleste angleder inele vojska oto bišukar duhija sar urjavdo hem saste gođaja bešela adari, i darandile.

¹⁶ Okola so dikhle adava vaćerde adale manušendje sa so ulo e opsednutimeja hem e balencar.

¹⁷ Tegani on lelje te molinen e Isuse te džal taro lengoro krajo.

¹⁸ I sar o Isus derdini ine ko čamco, o manuš ano koleste inele o bišukar duhija molinda le te džal oleja,

¹⁹ ali o Isus na muklja lese, nego phenda lese: "Dža čhere, te cherutnende, hem vaćer lende sa so čerda će o Gospod hem kobor inele će milosrdno."

²⁰ I o manuš dželo hem lelja te vaćeri ano Dekapolis sa so čerda lese o Isus. I sare divinde pe.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čajorja

(Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)

²¹ O Isus palem nakhino e čamcoja ki aver strana oto jezero. Uzalo leste čedinde pe but džene, a ov inele uzalo jezero.

²² Tegani alo jekh vođa e sinagogakoro palo anav Jair hem, kad dikhla e Isuse, pelo mujeja di phuv anglo lesere pre

²³ hem zorale molinda le: "Mli čajori anglo meriba. Molinava tut, ava hem čiv te vasta upro late, te sasljol hem te živini."

²⁴ I o Isus lelja te džal palo Jair, a palo leste džebe but džene, kola lelje te gurinen pe ano leste.

²⁵ Maškar olende inele hem jekh namborme đuvli kolatar dešu duj berš thavdinda rat.

²⁶ But patindja ko doktorija hem sa so inola trošindja upro lende, ali so te ovel lače po šukar, olaće inele po bišukar.

²⁷ Kad šundja e Isuses, nakhini maškar narodo koro leste oto palal hem dolindja pe upro lesoro fostani,

²⁸ adalese so phenda ana peste: "Samo te dolav man upro lesere šeja, ka ovav sasljardi."

²⁹ I otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat hem oj osetindja ano telo soi sasljadi taro plo baro nambormipe.

³⁰ O Isus odmah osetindja so olestar iklilo zoralipe te sasljadi nekas, i irindja pe nakoro narodo hem pučja: "Ko dolindja pe upro mle šeja?"

³¹ O učenici phende lese: "Dikheja sar o narodo gurini pe uzala tute, a tu pučea ko dolindja pe upra tute!"

³² A o Isus lelja te rodel uzala peste te dikhel ko čerda adava.

³³ Tegani adaja đuvli, tresindoj ot i dar, adalese so džanda so ulo lače, ali hem peli mujeja di phuv anglo leste hem vaćerda lese sa sar inele.

³⁴ A o Isus phenda lače: "Mli čhaj, ti vera sasljarda tut. Dža ano mir hem ov sasti te bare nambormipastar!"

³⁵ Sar o Isus pana vaćeri ine adava, ale nesave manuša taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vodasoro, hem phende: "Ti čhaj muli. Sose više te mučine e učitelje?"

³⁶ Ali o Isus na dindja pažnja ko adava so phende, nego phenda e sinagogakere vodase: "Ma dara! Samo verujin!"

³⁷ I o Isus na muklja nikase te džal oleja, sem e Petrese, e Jakovese hem lesere phralese e Jovanese.

³⁸ Kad resle di ko čher e sinagogakere vodasoro, o Isus dikhla so o manuša galaminena, so sa glasoja rovena e čajorja.

³⁹ I ov derdindja hem phenda lende: "Sose galaminena? Sose rovena? I čajori na muli, nego sovela."

⁴⁰ A on asandile lese, i ov ikalda sarijen avri. Peja legarda samo e čajorjakere dade hem e daja hem ple trine učenikone, hem derdindja adari kaj inele i čajori.

⁴¹ I dolindja la oto vas hem phenda lače: "Talita kum!" (so značini: "Čajorje, tuće vaćerava, uštil!").

⁴² I odmah i čajori uštini hem lelja te phirel, a on but inele začudime. Ola inele dešu duj berš.

⁴³ Tegani o Isus zorale naredindja lende te na vaćeren nikase so ulo hem phenda lende te den la te hal.

6

E Isuse na prihvatinena ano Nazaret

(Mt 13,53–58; Lk 4,16–30)

¹ Tegani o Isus dželo adathar hem alo ko than kaj barilo, a oleja ale hem lesere učenici.

² Kad alo o savato, ov lelja te sikaj e manušen ani sinagoga. But džene kola šunde le divinde pe hem pučje: "Kotar akalese adava? Savi adaja mudrost lese dindi? Sar šaj te čerel esavke čudesija ple vastencar?

³ Ma ovi samo kaštarutno! Ovi o čhavo e Marijakoro, a phral e Jakovesoro, e Josesoro, e Judasoro hem e Simonesoro, hem lesere phenjai akate amencar." I razočarinde pe hem na mangle te prihvatinen le.

⁴ Tegani o Isus phendā lende: "E prokose dela pe čast ko sa o thana, sem lese ano than kaj barilo, maškari lesiri familija hem lese ano čher."

⁵ I adari našti ine te čerel nijekh čudo, sem so čhivda ple vasta upro nekobor nam-borme hem sasljarda len.

⁶ I čudindā pe so na ine len vera.

I o Isus džala ine ko pašutne gava hem sikaj e manušen.

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evandelje hem te sasljaren

(Mt 10,1; Lk 9,1–6)

⁷ I vičindā kora peste e dešu duje apostolen hem lelja te bičhali len po dujen. Dindā len autoritet upro bišukar duhija

⁸ hem naredinda lende, sem štapi, te na legaren pumencar ko drom ništa aver, ni maro, ni torba, ni bakarna kovanice ano pojasa,

⁹ nego te urjen pe sandale, hem te na legaren pumencar aver gad.

¹⁰ Hem phendā lende: "Kad derdinena ko nesavo than, díkote na džana adathar, ačhoven ano jekh čher.

¹¹ Te ko nesavo than na priminde tumen ili te na mangle te šunen tumen, ikljoven adathar hem tresinen i prašina tumare prendar, sar znako zako zoralo odbiba."

¹² I o apostolja džele hem propovedinde da o manuša valjani te pokajinen pe.

¹³ Ispudinde bute demonen, hem makhlle uljeva bute nambormen hem sasljarde len.

Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoro

(Mt 14,1–12; Lk 9,7–9)

¹⁴ I o caro o Irod šundā e Isuseso, adalese so lesoro anav ulo prešundo. Nesave manuša vačerena ine: "Ovi o Jovan o Krstitelj. Uštino taro mule hem adalese šaj te čerel adala čudesija."

¹⁵ Avera vačerde: "Adavai o proroko o Ilijia." A avera vačerde: "Ovi proroko sar so inele o proroci taro purano vreme."

¹⁶ Ko adava, o Irod phenda: "Ovi o Jovan, kasoro šero me čhindum. Ov uštino taro mule!"

^{17–18} Adalese so, korkoro o Irod angleder bičhalda te dolen e Jovane hem te frden le ano phandlipe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjače e Irodijada, ple phrakesere e Filipesere romnja, sava već lelja romnjače.

¹⁹ I Irodijada adalese zamrzindā e Jovane hem manglja te mudari le, ali našti ine te čerel adava

²⁰ adalese so o Irod darandilo e Jovanes tar hem štitinda le adalese so džanđa dai pravedno hem sveto manuš. Kad god o Irod šunela ine e Jovane, ovela ine but zbunime, a palem, mangela ine te šunel le.

²¹ A mothovđa pe šuži prilika e Irodijadače kad o Irod zako plo bijando dive čerda gozba zako ple bitna službenici, zako e vojskakere narednici hem zako e galilejakere šerutne.

²² Kad đerdindā e Irodijadakiri čhaj ki gozba hem kad čhelda anglo lende, adava but inele šukar e Irodese hem lesere gostonende.

I o caro phendā e čhajače: "Rode mandar sa so mangeja hem me adava ka dav tut."

²³ Hem halja lače sovli: "Ka dav tut sa so ka mange, di ko ekvaš oto mlo carstvo."

²⁴ I oj iklili hem pučlja pe daja: "So te mangav?"

A oj phendā: "O šero e Jovanesoro e Krstiteljesoro."

²⁵ I čhaj odmah siđarda koro caro hem phendā lese: "Mangava odmah te de man ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesoro."

²⁶ E carose but inele žao, ali zbog pli sovli anglo gostija na manglja te odbini la.

²⁷ Odmah naredinda e dželatese te džal hem te anel e Jovanesoro šero. Ov dželo, čhinda lesoro šero ano phandlipe

²⁸ hem anda le ko čaro, i dindā le e čhajače, a oj dindā le pe dajače.

²⁹ Kad šunde adava e Jovanesere učenici, ale hem lelje lesoro telo, i čhivde le ano grobo.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13–21; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)

³⁰ O apostolja irinde pe koro Isus hem vačerde lese sa so čerde hem sostar sikavde e manušen.

³¹ I o Isus phendā lende: "Te cida amen ko jekh čučo than, korkore, te odmorinen hari." Adalese so but manuša avena ine hem džana, i na ine len vreme ni te han.

³² I on lelje korkore čamcoja te džan ko jekh čučo than.

³³ Ali, but džene dikhle len sar džana hem pendzarde len, i taro sa o pašutne dizja prastandile adari phuvjaja hem resle angleder olendar.

³⁴ Kad o Isus iklilo taro čamco, dikhlja bute manušen hem ine lese pharo olende, adalese so inele sar bakre bizo pastiri, i lelja but so te sikaj len.

³⁵ I kad lelja te perel i rat, nakhle di leste lesere učenici hem phende: "Ko akava than ništa nane, a već perela i rat.

³⁶ Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne thana hem gava te činenfse nešto hajbnase."

³⁷ A o Isus phēndā lende: "Den len tumen nešto hajbnase!"

On pučle le: "Mangeja amendar te dža hem te čina mare zako dušel srebrna kovanice hem te da len te han?"

³⁸ A o Isus pučja len: "Kobor mare isi tumen? Džan hem dikhen."

Kad dikhle, phende so isi len pandž mare hem duj mache.

³⁹ Tegani o Isus naredindā sare, ko kupe, te bešen ki zeleno čar.

⁴⁰ I on beštine ko kupe po šel hem po pinda.

⁴¹ Tegani lelja e pandže maren hem e duje mačhen, dikhla nakoro nebo hem zahvalinda e Devlesa zako hajba. Phaglia o mare hem dindā len ko ple učenici te pode-linen len e manušendē. Adahar sarijenđe podelinda hem e duje mačhen.

⁴² I sare hale díkote na čalile.

⁴³ Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto mare hem oto mačhe.

⁴⁴ A okola so hale inele pandž hiljade murša.

O Isus phirela upro pani

(Mt 14,22–33; Jn 6,16–21)

⁴⁵ I odmah palo adava o Isus terindā e učenikonen te derdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana, nakori diz Vitsaida, díkote ov bičhali čhere e manušen.

⁴⁶ Kad bičhalda čhere e manušen, dželo ko brego te molini pe.

⁴⁷ Kasno ani rat, o čamco inele ko ekvaš o jezero, a o Isus inele ki phuv korkoro.

⁴⁸ Ov dikhla e učenikonen sar phareste veslinena, adalese so nakoro lende phud-indā i barval, i paše dī maškar trin hem šov o sati prekali rat alo nakoro lende phirindoj upro jezero. Ov valjanda te nakhel uzalo lende,

⁴⁹ ali kad dikhle le sar phirela upro jezero, lelje te vičinen, adalese so mislinde dai duho.

⁵⁰ Sare dikhle le hem tresinde oti dar, ali o Isus odmah phēndā lende: "Oven hrabra! Me injum. Ma daran!"

⁵¹ Tegani derdindā koro lende ko čamco hem i barval ačhili. A on inele but začudime,

⁵² adalese so na halile okova čudo so ulo e marenkar, adalese so lengere vile inele stedime.

O Isus sasljari e nambormen ano Genis-aret

(Mt 14,34–36)

⁵³ I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisare-takiri hem phandle o čamco.

⁵⁴ So iklike taro čamco, o manuša odmah pendžarde e Isuse,

⁵⁵ i prastandile maškar sa adava krajo te vačeren averende so o Isus alo, i o manuša lelje ko nosiljke te anen e nambormen adari kaj šunde dai o Isus.

⁵⁶ I kaj god te derdini ine – ko dizja, ko gava ili ko po tikore thana – čhivena ine e nambormen ko trgija hem molinena le ine te mukel lende samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I svako kova dolinda pe, saslilo.

7

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe

(Mt 15,1–9)

¹ Uzalo Isus čedinde pe o fariseja hem nesave učitelja e Zakonestar kola ale taro Jerusalim.

² I dikhle nesaven lesere učenikonendar sar bithvode vastencar hana maro – so značini dai lengere vasta melale palo adeti e farisejengoro.

³ Adalese so, o Jevreja, a posebno o fariseja, na hana ine maro díkote na thovena pumare vasta dī o kunja, sar te ičeren o adeti pumare puranengoro.

⁴ Hem kad avena ine čhere taro pijac, na hana ine díkote šukar na thovena pe. A isi pana but adetija save ičerena, sar soi o thojbja e čašengoro, e bokalengoro hem e čarengoro.

⁵ Adalese o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle e Isuse: "Sose te učenici na ičerena o adetija amare puranengere, nego melale vastencar hana maro?"

⁶ A o Isus phēndā lende: "Dujemujengere manušalen! Šukar tumendar prorokujindā o Isaija. Sar soi pisime ano Svetu lili:

"Akala manuša poštujinena man samo mu-jeja,

a lengoroi vilo dur mandar.

⁷ Džabe poštujinena man,
adalese so sikavena o manušikane
naredbe sar dai mlo sikaviba."

⁸ Tumen ačhavden e Devlesere naredbe, a ičerena o manušikane adetija."

⁹ Hem phēndā lende: "Ko šukar način arakhlijen te čhinaven e Devlesiri naredba sar te ičeren tumare adetija!

¹⁰ Adalese so o Mojsije phēndā: 'Poštuj te dade hem te daja' hem: 'Ko dela armanja pe dade ili pe daja, nek ovel kaznime meribnaja.'

¹¹ A tumen vačerena: 'O manuš šaj te phenel pe dadese ili pe dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav tut, već haljum sovli dai adava korbani, so značini daro e Devlese',

¹² i adahar na mukena lese ništa više te pomožini pe dadese ili pe dajaće.

¹³ Ađahar činavena e Devlesoro lafi tumare adetencar saven sikavena averen. Hem pana but so ađahar čerena."

O bišukaripe e manušesoro meljari le anglo Devel

(Mt 15,10–20)

¹⁴ I o Isus palem vičindā kora peste e narodo hem phendā lendē: "Šunen man sare hem haljoven:

¹⁵ Ništa so od avrijal đerdini ano manuš naštī te meljari le, nego okova so ikljola e manušestar – adava meljari e manuše.

¹⁶ [Te nekas isi kana, nek šunel!]"

¹⁷ A kad cidindā pe e narodostar hem kad đerdinda ano čher, o učenici pučle le te objasnini lendē adaja priča.

¹⁸ I ov pučlja len: "Ni tumen li na haljovena? Na haljovena li so e manuše naštī te meljari ništa so od avrijal đerdini ano leste,

¹⁹ adalese so na đerdini lese ano vilo, nego ano vodi hem ikljola taro lesoro telo?"

(Ađahar sa soi hajbnase, o Isus proglašindā dai čisto.)

²⁰ Hem phendā: "E manuše meljari okova so ikljola olestar.

²¹ Adalese so, andral, e manušesere vilestar, ikljona o bišukar mislijia, o blud, o čoriba, o mudariba,

²² o preljube, i pohepa, o bišukaripe, o prevariba, i bilađ, i zavist, o bišukar vaćeriha averendar, o barikanipe hem o dilinipe.

²³ Sa adala bišukaripe ikljona andral hem meljarena e manuše."

I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka

(Mt 15,21–28)

²⁴ Palo adava o Isus tari regija Galileja dželo ko krajo e tiresoro hem e sidonesoros, i ačhilo adari ano nesavo čher. Na manglja niko te džanel dai adari, ali naštī ine te garaj pe

²⁵ adalese so odmah šunda olese jekh đuvli kasiri čhajori inele opsednutime bišukare duhoja. Oj ali hem peli mujeja di phuv anglo lesere pre.

²⁶ Adaja đuvli inele Grkinja, bijandi ani e sirjakiri Fenicija. Molindā e Isuse te ispudini e demone lakere čhajatar.

²⁷ O Isus phendā lače: "Muk najangle o čhavore te han díkote na čaljona. Adalese so nane šukar te lel pe o maro e čhavorendar hem te frdel pe e đuklorende."

²⁸ A oj phendā: "Oja, Gospode, ali hem o đuklore talo astali hana o troške save perena e čhavorendar."

²⁹ Tegani o Isus phendā lače: "Adalese so ađahar phendan, šaj te dža čhere. O demoni iklilo te čhajatar."

³⁰ Kad i đuvli resli čhere, arakhija e čhajorja sar ano mir pašljola ko than e pašljobjnasoro, a o demoni već iklilo ine olatar.

O Isus sasljari e manuše kova naštī ine te šunel hem te vaćeri

³¹ Tegani o Isus dželo taro krajo e tiresoro, i prekalo Sidon reslo ko e Galilejakoro jezeru, ko krajo e dekapolisesoro.

³² Adari ande koro Isus jekhe kašuke manuše kova hem phareste vaćeri ine hem molinde le te čhivel plo vas upro leste hem te sasljari le.

³³ I o Isus cidindā le ki strana e narodostar, čhvīda ple naja ano lesere kana, a palo adava čhungardā ko ple naja hem pipindā lesiri čhib.

³⁴ I dikhija nakoro nebo, zorale uzdahninda hem phendā lese: "Efata!" – so značini "Phravđov!"

³⁵ I odmah phravđile e manušesere kana hem lesiri čhib, i lelja šukar te vaćeri.

³⁶ O Isus naredindā lendē te na vaćeren adalestar nikase. Ali sa so više naredini lendē ine te na vaćeren, on sa više vaćerenina adalestar.

³⁷ I o manuša but divinena pe ine hem vaćerenina: "Sa čerela šukar – di o kašuke te šunen hem o lalore te vaćeren."

8

O Isus parvari štar hiljade manušen
(Mt 15,32–39)

¹ Ko adava vreme palem čedindā pe baro narodo. I adalese so na ine len so te han, o Isus vičindā kora peste ple učenikonen hem phendā lendē:

² "Pharo maje akale manušenđe. Trito divei mancar, a nane len so te han.

³ Te bičhalđum len čhere bokhalen, ka peren odrumal, a nesave olendar ale odural."

⁴ A o učenici pučle le: "Kaj ko akava čučo than te arakha dovoljno maro zako sa akala manuša te čaljoven?"

⁵ I o Isus pučlja len: "Kobor mare isi tumen?"

A on phende: "Efta."

⁶ Tegani naredindā o narodo te bešel ki phuv, lelja okola efta mare, zahvalinda e Devlese, phaglja len hem dindā len ko ple učenici, hem on dinde len e manušenđe.

⁷ A olen inele hem nekobor tikore mačhe. O Isus zahvalinda hem olende, i phendā e učenikonenđe hem olen te podelenin e manušenđe.

⁸ Sare hale hem čalile, hem efta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

⁹ A adari inele di ko štar hiljade manuša. I o Isus bičhalđa len čhere

¹⁰ hem odmah đerdinda ko čamco e učenikonencar, i dželo ko krajo e dalmanutakoro.

O fariseja rodena e Isusestar te dokažini pe

(Mt 16,1–4)

¹¹ Tegani ale nesave fariseja hem lelje raspravinen pe e Isuseja. Iskušinde le adžahar so rodinde lestar znako taro nebo.

¹² A ov zorale uzdahninda, i phenda: "Sose akaja generacija rodelia mandar znako? Čače phenava tumende: nisavo znako naka del pe laće."

¹³ Tegani ačhavda len, palem đerdinda ko čamco hem nakhino ki aver strana oto jezero.

O uticaj e farisejengoro hem e carosoro e Irodesoro nane šukar

(Mt 16,5–12)

¹⁴ A o učenici bisterde te legaren pumencar maro, i ano čamco inolen samo jekh maro.

¹⁵ I sar nakhena ine ki aver strana oto jezero, o Isus upozorindia len vaćerindo: "Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem taro kvasco e Irodesorol!"

¹⁶ A on maškara pumende vaćerena ine: "Adava phendia adalese so nane amen maro!"

¹⁷ O Isus džandža sostar vaćerena, i pučlja len: "Sose vaćerena adalestar so nane tumen maro? Pana li na haljovena hem na anena ki godi? Edobor li stedime tumare vile?

¹⁸ Jačha isi tumen, a na dikhena? Kana isi tumen, a na šunena? Hem sar na setinena tumen?

¹⁹ Kad phagljum o pandž mare zako pandž hiljade murša, kober pherde korpe čedinđen okolestar so ačhilo oto hajba?"

On phende: "Dešu duj."

²⁰ "A kad phagljum o efta mare zako štar hiljade murša, kober bare korpe čedinđen okolestar so ačhilo oto hajba?"

On phende: "Efta."

²¹ A ov pučlja len: "I pana li na haljovena?"

O Isus sasljari e korore ani Vitsaida

²² I kad resle ki Vitsaida, nesave manuša ande koro Isus jekhe korore manuše, i molinde le te čhivel ple vasta upro leste.

²³ O Isus dolindia e korore oto vas hem ikalda le taro gav, čhungardja lese ko jačha hem čhivda ple vasta upro leste.

I pučlja le: "Dikheja li nešto?"

²⁴ A o manuš lelja te dihel, i phenda: "Dikhava manušen, ali oni sar kašta save phirena!"

²⁵ I o Isus palem čhivda ple vasta upro lesere jačha, hem e manušese irinda pe o dikhiba hem sa šukar dikhlja.

²⁶ O Isus bičhalda le čhere, vaćerindo: "Ma đerdin ko gav."

O Petar phenela dai o Isus o Hrist

(Mt 16,13–20; Lk 9,18–21)

²⁷ I o Isus hem lesere učenici džeze ko gava uzali e Filipesiri Cezareja. Odrumal o Isus bučlja len: "So phenena o manuša, ko injum me?"

²⁸ On phende lese: "Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera da tu injan jekh oto avera proroci."

²⁹ Tegani o Isus pučlja len: "A so tumen phenena, ko injum me?"

O Petar phenda: "Tu injan o Hrist!"

³⁰ I o Isus zorale upozorindia len nikase te na vaćeren adava olestar.

O Isus vaćeri ple meribnastar

(Mt 16,21–23; Lk 9,22)

³¹ I lelja te sikaj len vaćerindo: "Me, o Čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule."

³² Phravdeste vaćerda lendje adalestar, i o Petar cidiča le ki strana hem lelja te ukorini le.

³³ A o Isus, irinda pe, dikhlja ano učenici, i ukorinda e Petre hem phenda: "Dža mandar, Sotone! Adalese so na razmislineja devlikane, nego manušikane."

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mt 16,24–28; Lk 9,23–27)

³⁴ Tegani o Isus vičindia kora peste e narodo zajedno ple učenikonencar, i phendia lendje: "Ko mangela te ovel mlo učeniku, mora te ačhaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande.

³⁵ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande hem zbog o Šukar lafi, ka spasini le.

³⁶ I so vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe?

³⁷ I so o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

³⁸ Adalese so, ko angli akaja neverno hem grešno generacija lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani slava mle Dadesiri e svetone andelencar."

akate kola čače naka meren díkote na dikhena o carstvo e Devlesoro sar avela ano zoralipe."

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici

(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)

² Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem e Jovane hem dželo olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore. Adari o Isus ulo averčhane anglo lende:

³ lesere šeja ule sjajna hem parne – edobor parne da nijejh manuš ki phuv naka šaj ine edobor te parnjari len.

⁴ I tegani iklile anglo lende o Ilija hem o Mojsije hem lelje te vaćeren e Isuseja.

⁵ I o Petar phenda e Isusesec: "Učitelju, šukari amendē so injam akate. Te cera trin šatorja: jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase."

⁶ (Na džandā so te vaćeri, adalese so but darandile.)

⁷ Tegani iklilo jekh oblako savo učharda len hem taro oblako šundilo glaso savo vaćerđa: "Akavai mlo Čavo o volime! Ole šunen!"

⁸ I otojekhvar, kad dikhle uzala pumende, na dikhle više nikas sem e Isuse.

⁹ Sar huljena ine tari gora, o Isus naredindā lende nikase te na vaćeren so dikhle sa díkote ov, o Čavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ I on nikase na vaćerde adalestar, ali maškara pumende pučena pe ine upra soste mislinda kad phenda da ka "uštél taro mule."

¹¹ I o učenici pučle le: "Sose onda o učitelja e Zakonestar vaćerena da o Ilija valjani te avel angleder e Mesijastar?"

¹² O Isus phenda lende: "Čače prvo o Ilija avela hem palem ka čhivel sa than thaneja. A sosei onda pisime ano Sveti lil zako Čavo e manušesoro da but ka patini hem da ka ovel odbacime?"

¹³ Ali phenava tumendē: o Ilija već alo, ali cérde oleja sar olende manglia pe, sar soi pisime olestar."

O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar

(Mt 17,14–20; Lk 9,37–43)

¹⁴ Kad o Isus hem o trin učenici irinde pe koro avera učenici, dikhle bute manušen uzalo lende hem nesave učiteljen e Zakonestar sar raspravinenā pe olencar.

¹⁵ I so dikhle e Isuse sa adala manuša, but iznenadinde pe, i prastandile nakoro leste te pozdravinen le.

¹⁶ I o Isus pučja len: "Sostar raspravinenā olencar?"

¹⁷ A jekh manuš taro narodo phenda lese: "Učitelju, andžum mle čhave te sasljare le.

Ov našti te vaćeri adalese soi opsednutime bišukare duhoja kova na mukela le te vaćeri.

¹⁸ Kad preleta le, frdela le ki phuv, taro muj ikljola lestar pena, stedini pe danda hem kočini pe. Rodindūm te učenikonendar te ispudinen le mle čhavestar, ali našti ine te čerēn adava."

¹⁹ A o Isus phenda lendē: "O, biverakir generacijo! Pana kober valjani te ovav tumencar? Pana kober valjani te trpinav tumen? Anen adale čhavore kora mande!"

²⁰ I on ande e čhavore koro Isus. Kad o bišukar duho díkhla e Isuse, odmah frdindā e čhavore ano grčevija. Ov pelo ki phuv hem lelja te irini pe ko sa o strane, a taro muj lelja te ikljol lestar pena.

²¹ O Isus pučja lesere dade: "Kobori već ov esavko?"

A o dad phenda: "Pana taro tikoripe.

²² Hem but puti frdela le anj jag ili ano pani te mudari le. Ali, te šaj nešto te cere, smilujin tut amendē hem pomožin amende."

²³ A o Isus phenda lese: "Te šaj? Sa šaj okolese kova verujini."

²⁴ A e čhavoresoro dad odmah vičindā: "Verujinava! Pomožin maje više te verujinava!"

²⁵ Kad o Isus díkhla so but manuša prastana nakoro lende, naredindā e bišukare duhose: "Duhona so čereja e manušen te našti vaćeren hem te našti šunen, naredinava će te ikljove olestar hem te na irine tut više ano leste!"

²⁶ I o bišukar duho vičindā, zorale tresindā e čhavore hem iklilo olestar. A o čhavoro ačhilo ki phuv sar mulo, i but džene phende da mulo.

²⁷ Ali o Isus dolinda le oto vas hem vazzindā le, hem o čhavoro terdino ko pre.

²⁸ Kad o Isus džerdindā ko čher, lesere učenici inele korkore oleja hem pučle le: "Sose amen našti ine te ispudina e bišukare duho?"

²⁹ O Isus phenda lendē: "Akaja vrsta ispudini pe samo molitvaja."

O Isus dujto puti vaćeri ple meribnastar

(Mt 17,22–23; Lk 9,43–45)

³⁰ I o Isus hem lesere učenici džele taro adava krajo hem nakhine maškari regija Galileja. O Isus na manglia o manuša te džanen dai adari

³¹ adalese so manglia te sikaj samo ple učenikon.

Phenda lende: "Me, o Čavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e bišukare manušengere. Ka mudaren man, ali palo trin dive ka uštav taro mule."

³² Ali o učenici na halile so o Isus manglia te vaćeri adaleja, a darandile te pučen le adalestar.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro

(Mt 18,1-5; Lk 9,46-48)

³³ Kad o Isus hem lesere učenici ale ani diz Kafarnaum hem kad inele ano čher, o Isus pučja len: "Sostar raspravinden odrumal?"

³⁴ A on trainde, adalese so odrumal raspravinde maškara pumende adalestar kovai olendar najbaro.

³⁵ Tegani o Isus beštino, vičindā kora peste e dešu duje apostolen hem phendā lende: "Kova mangela te ovel prvo, valjani te ovel zadnjo maškaru sarijende hem te ovel sluga sarijende."

³⁶ Tegani lelja jekhe čhavore, čhivđa le maškar olende, zagrlindā le hem phendā lende:

³⁷ "Svako kova primini jekhe esavke čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, na primini samo man, nego primini hem e Devle kova bičhalda man."

O Isus vaćeri koi olese hem koi protiv olesti

(Lk 9,49-50)

³⁸ O učeniku o Jovan phendā e Isuses: "Učitelju, dikhlijam nesave manuše sarano to anav ispuđini e demonen hem amen na mukljam leše te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute."

³⁹ A o Isus phendā: "Muken le te čerel adava! Adalese so nijekh kova ano mlo anav čerela čudo našti odmah te vaćeri bišukar mandar."

⁴⁰ Adalese so okova kova nane protiv amende, ovi amencar!

⁴¹ Adalese so, svako kova dela tumen di hem jekh čaša panjeva te pijen adalese so injen mle, e Hristesere, čače vaćerava tumende da ka primini pli nagrada."

O Isus upozorini te na legari pe ko iskušenje

(Mt 18,6-9; Lk 17,1-2)

⁴² "Te neko čerela jekh akale tikorendar kola verujenena ana mande te perelano greh, po šukari ka ovel leše ine ki men te ovel leše phandlo baro bar hem te ovel frdime anu more.

⁴³ Hem te to vas legari tutano greh, čhin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživđipe sakatime nego te oven tut soduj vasta, a te dža ko pakao, ki jag savi nikad na mudardola,

⁴⁴ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudardola.]

⁴⁵ Te to pro legari tutko greh, čhin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživđipe sakatime nego te oven tut soduj pre, a te ove frdime ano pakao,

⁴⁶ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudardola.]

⁴⁷ Te ti jakh legari tutko greh, ikal la. Po šukari će te đerdine ko carstvo e Devlesoro jekha jakhaja nego te oven tut soduj jača, a te ove frdime ano pakao

⁴⁸ kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudardola.

⁴⁹ Adalese so, svako ka ovel pročistime jagaja sar soi i žrtva pročistime loneja.

⁵⁰ Šukari o lon. Ali te našalđa plo londipe, soja ov ka londari pe? Nek ovel tumen lon ana tumende, hem oven ano mir jekh avereja!"

10

O Isus sikaj o rom hem i romni te na ačhavene pe

(Mt 19,1-12)

¹ I o Isus iklilo tari diz Kafarnaum, i dželo ko krajo e Judejakoro hem ki aver strana otu len Jordan. I palem alo koro leste but narodo, a ov lelja te sikaj len, sar so uvek čerela ine.

² I ale nakoro leste nesave fariseja mangindoj te iskušinen le, i pučle le: "Tromal li o rom te ačhaj pe romnja?"

³ A ov pučja len: "So naredinđa tumende o Mojsije?"

⁴ On phende: "O Mojsije muklja e manušepe pe romnjaće te del lil oto rastaviba hem te ačhaj la."

⁵ A o Isus phendā lende: "O Mojsije pisinda tumende adaja naredba adalese so injen serale.

⁶ Ali, ko anglunipe o Stvoritelj 'čerđa murše hem đuvlja'.

⁷ 'Adalese o manuš ka ačhaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnja,

⁸ hem on duj ka oven jekh telo.' Adahar on nane više duj, nego jekh telo.

⁹ Adalese, o manuš te na rastavini okolen so o Devel čerđa te oven jekh!"

¹⁰ Kad palem inele ano čher, o učenici pučle le adalestar,

¹¹ a o Isus phendā lende: "Svako kova ačhaj pe romnja hem lela avera, čerela preljuba premalo late.

¹² Hem te i romni ačhaj pe rome hem lela avere, čerela preljuba."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čhavore

(Mt 19,13-15; Lk 18,15-17)

¹³ O manuša anena ine anglo Isus pumare čhavoren te čhivel ple vasta upro lende, a o učenici braninde lende.

¹⁴ Kad o Isus dikhlijadava, holjanda hem phendā lende: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkende pripadini o carstvo e Devlesoro!

¹⁵ Čače vaćerava tumende, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čavoro, nikad naka đerdini ano leste."

¹⁶ Tegani zagrlinda e čavoren, čivđa ple vasta upro lende hem blagoslovinda len.

Pharoi e barvalenđe te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mt 19,16–30; Lk 18,18–30)

¹⁷ Sar o Isus lela ine te džal ko drom, prastadilo nakoro leste jekh manuš, pelo kočija anglo leste hem pučja le:

"Učitelju šukareja, so valjani te čerav te dobinav o večno dživđipe?"

¹⁸ A o Isus phenda lese: "Sose vičineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

¹⁹ O naredbe džane: 'Ma mudar!', 'Ma čer preljuba!', 'Ma čor!', 'Ma svedočin hovavne!', 'Ma prevarin', 'Poštujin te dade hem te daja!' "

²⁰ A ov phenda: "Sa adava ićerava pana tarkoripe."

²¹ O Isus dikhļja ano leste hem osetinda mangipe olese, i phenda lese: "Pana jekh ačhola tut te čere: dža hem biknин sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

²² A kad o terno manuš šunda adava, rastužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²³ O Isus dikhļja ano učenici hem phenda lende: "Kobori pharo e barvalenđe te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!"

²⁴ A o učenici čudinde pe ko adava so phenda.

A o Isus palem phenda lende: "Mle čavoralen, kobori pharo te đerdini pe ko carstvo e Devlesoro!

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškar kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

²⁶ A o učenici po više čudinde pe, i lelje maškara pumende te pučen pe: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

²⁷ O Isus dikhļja len šukar, i phenda: "E manušende adava nane moguće, ali na hem e Devlese. Adalese soi e Devlese sa moguće."

²⁸ O Petar lelja te vaćeri lese: "Ače, amen sa ačhavđam te dža pala tute."

²⁹ O Isus phenda: "Čače vaćerava tumende, svako kova ačhavđa plo čher, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e daja, ili e dade, ili e čhaven, ili o njive zbog maje hem zbog o Šukar lafi,

³⁰ akana, ano akava vreme, ka primini šel puti više: čhera, phraljen, phenjen, dajen, čhaven hem njive – uzalo adava ka ovel hem progonime – a ko sveto savo avela, ka primini o večno dživđipe.

³¹ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva."

*O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar
(Mt 20,17–19; Lk 18,31–34)*

³² Kad lelje te džan dromeja nakoro Jerusalim, o Isus džala ine anglo lende. O učenici inele začudime so džala ko Jerusalim, a okolen so džana ine palo lende uklinida i dar.

Tegani o Isus palem cidindia ki strana e dešu duje apostolen, i lelja te vaćeri lende adalestar so ka ovel oleja:

³³ "Ače, đerdinaja ko Jerusalim. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba. Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja

³⁴ hem on ka maren muj mancar, ka čhungaren man, ka šibinen man hem ka mudaren man, a me palo trin dive ka uštav taro mule."

*Najbaroi okova kova kandela
(Mt 20,20–28)*

³⁵ Tegani uzalo Isus ale o Jakov hem o Jovan, e Zevedejesere čhave, hem phende lese: "Učitelju, mangaja te čere amendě so god ka roda tutar."

³⁶ A ov pučja len: "So mangena te čerav tumende?"

³⁷ I on phende: "Muk amendě, kad ka ove ani ti slava, te beša ko počasna thana uzala tute – jekh oti desno strana, a o dujto oti levo."

³⁸ A o Isus phenda lende: "Na džanen so rodena. Šaj li te pijen tari čaša savatar me pijava ili te krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man?"

³⁹ A on phende lese: "Šaj."

Tegani o Isus phenda: "Oja, ka patinen ađahar so ka pijen tari mli čaša hem so ka krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man,

⁴⁰ ali nane mlo te vaćerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolende kolendei spremime."

⁴¹ Kad šunde adava avera deš apostolja, holjande upro Jakov hem upro Jovan.

⁴² Tegani o Isus vičindia len kora peste hem phenda: "Džanen da okola kola pes dikhena sar vladaren avere nacijengere, gospodarinena olencar, hem lengere bare manuša vladinena upro lende.

⁴³ Ali, ma ovel ađahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumende sluga.

⁴⁴ Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel sarijende robo.

⁴⁵ Adalese so ni o Čavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel hem te del plo dživdipe sar otkup butendē."

O Isus sasljari e korore prosjako ano Jerihon

(Mt 20,29–34; Lk 18,35–43)

⁴⁶ I adahar resle ani diz Jerihon. I sar o Isus ple učenikonencar hem bute narodoja ikljola ine taro Jerihon, uzalo drom bešela ine o kororo, o Vartimej (so značini "čavo e Timejesoro") hem prosin.

⁴⁷ Kad šunda so nakhela o Isus o Nazarećanin, vičinda: "Isuse, čaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

⁴⁸ But džene vičinde upro lese te traini, ali ov po zorale vičinda: "Čaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

⁴⁹ O Isus terdino hem phenda: "Vičinen le."

I on vičinde e korore vaćerindo: "Ma dara! Ušti, o Isus vičini tut!"

⁵⁰ A ov frdindā pestar plo ogrtači, ripindā ko pre hem alo koro Isus.

⁵¹ I o Isus pučja le: "So mangeja te čerav će?"

A o kororo phenda: "Učitelju, mangava te dikhav."

⁵² A o Isus phenda lese: "Dža. Ti vera sasljarda tut."

I o manuš otojekhvar dikhla hem lelja te džal dromeja palo Isus.

11

O manuša ano Jerusalim dena čast e Isusesere sar carose

(Mt 21,1–11; Lk 19,28–40; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzali diz Jerusalim hem resle uzalo gava Viftaga hem Vitanija ki e Maslinakiri gora, bičhalda angjal duje učenikon,

² vaćerindo lende: "Džan ko adava gav savoi angla tumende. I so ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

³ Te neko pučja tumen: 'Sose čerena adava?', phenen lese: 'E Gospodese valjani, ali sigate ka irini le palal.'

⁴ I on džele hem arakhle e terne here phandle ko udar, avri ko drom, i phravde le.

⁵ A nesave manuša kola terdine adari pučle len: "Sose phravena e terne here?"

⁶ On phende lende adahar sar so o Isus sikavđa len, i o manuša mukle len.

⁷ I ande e terne here anglo Isus. Čhvde pumare fostanja upro her, i o Isus beštino upro leste.

⁸ But manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave

manuša buljarena ine o granke save čhinde ko polje.

⁹ O manuša kola džele anglo leste hem palo leste vičinena ine:

"Hosana!

Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!"

¹⁰ Blagoslovimej o carstvo amare pradadesoro e Davidesoro, savo avela!
"Hosana e Devlese ko učipe!"

¹¹ I o Isus đerdindā ano Jerusalim, i dželo ko Hram hem sa dikhla uzala peste. Ali, adalese so već lelja te perel i rat, lelja te džal ple dešu duje apostolencar ki Vitanija.

O Isus prokletini e smokvakere kašte
(Mt 21,18–19)

¹² Tejsato dive, kad iklile tari Vitanija, o Isus bokhalilo.

¹³ I odural dikhla e smokvakere kašte savoi pherdo listija, i dželo nakoro leste sar te arakhi nešto upro leste. Ali, kad alo di o kaš, na arakhlja upro leste ništa sem listija, adalese so na inele vreme zako bijandipe e smokvakoro.

¹⁴ Tegani phenda e kaštese: "Nikad više o manuša te na han to plod!"

A adava šunde hem lesere učenici.

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mt 21,12–17; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)

¹⁵ Kad resle ko Jerusalim, o Isus đerdindā ano boro e Hramesoro hem lelja te ispudini adathar okolen so biknena hem so činena hem peravđa o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹⁶ Nikase na muklja maškarlo boro e Hramesoro te akhari bilo so zako bikniba.

¹⁷ I lelja te sikaj len, vaćerindo: "Nane li pisime ano Svetu lili: 'O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva zako sa o nacije'? A tumen čerden olestar 'than kote čedena pe o coral'!"

¹⁸ Kad šunde adava o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, lelje te roden sar te čeren o Isus te ovel mudardo, adalese so darandile olestar so sa o narodo divindā pe lesere sikavbnaja.

¹⁹ Kad peli i rat, o Isus hem lesere učenici iklile tari diz.

Prekali šuki smokva, o Isus sikaj e učenikonen te ovel len vera

(Mt 21,20–22)

²⁰ A sabale, sar nakhena ine o Isus hem lesere učenici, dikhle so okova kaš e smokvakoro taro koreno šučilo.

²¹ O Petar setinda pe hem phendā e Isusese: "Učitelju, dikh! Šućilo o kaš e smokvakoro save prokletindan!"

²² O Isus phendā lende: "Nek ovel tumen vera ano Devel!"

²³ Čače vaćerava tumende, te neko vaćeri akala goraće: 'Ikal tut hem frde tut ano more!', a na sumnjini ano plo vilo, nego verujini da ka ovel adahar sar so vaćeri, ka ovel lese adava.

²⁴ Adalese vaćerava tumende: zako sa so molinenha hem so rodena, verujinen da ka priminen, i ka ovel tumende adava.

²⁵ Hem kad terđovena te molinen tumen, oprostinen te isi tumen nešto protiv nekaste, te šaj hem tumaro Dad, kovai ano nebo, te oprostini tumare grehija."

²⁶ [Ali, tumen te na oprostinden, ni tumende tumaro Dad, kovai ano nebo, naka oprostini tumare grehija.]

*E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel dindā autoritet e Isuse
(Mt 21,23–27; Lk 20,1–8)*

²⁷ I palem o Isus hem lessere učenici aleano Jerusalim.

Sar o Isus nakhela ine maškar boro e Hramesoro, ale koro leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

²⁸ hem pučle le: "Kotar tuće autoritet te cäre akava? Ko dindā tut pravo?"

²⁹ O Isus phendā lende: "Hem me tumen ka pučav nešto, i te phenden maje, hem me tumende ka phenav kotar maje pravo te cérav akava.

³⁰ Ko dindā pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša? Phenem maje."

³¹ I on raspravinde pe maškara pumende vaćerindoj: "Te phendam 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

³² A te phena 'o manuša...?' Ali darandile e narodostar, adalese so sare dikhile e Jovane sar čačikane proroko.

³³ Adalese phende e Isusese: "Na džanaja."

I ov phenda lende: "Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te cérv."

12

*I priča oto bišukar vinogradarija
(Mt 21,33–46; Lk 20,9–19)*

¹ Tegani o Isus lelja te vaćeri lende: "Oriće, sar soi akaja: "Nesavo manuš sadinda vinograd, ogradinda le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdindā e stražakiri kula. Tegani iznajminda le nesave vinogradarenđe hem dželo ki aver phuv."

² I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalda e sluga koro vinogradarija te šaj lel plo deo oto bijandipe e drakhakoro.

³ Ali o vinogradarija dolinde le, marde le hem bičhalde le palal čuće vastencar.

⁴ Ov palem bičhalda lende avere sluga, a on pharavde lesoro šero hem lađarde le.

⁵ Bičhalda lende hem e tritone sluga, ali ole mudarde. Hem pana buten bičhalda lende, a o vinogradarija jekhen marde, a averen mudarde.

⁶ Ačhilo lese samo pana jekh: lesoro volime čhavo. Ko kraj bičhalda hem ole, vaćerindoj: 'Mle čhavé ka poštujinen.'

⁷ Ali o vinogradarija vaćerde maškar pumende: 'Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo.'

⁸ I dolinde le, mudarde le hem frdinde le avri taro vinograd.

⁹ So mislinena, so ka čerel o gospodari e vinogradesoro? Ka avel hem ka mudari adale vinogradaren, a o vinograd ka iznajmini averenđe.

¹⁰ Na čitinden li akava ano Sveti lili:

'O bar savo odbacinde o zidarija ulo najbitno bar e čheresoro.'

¹¹ Adava o Gospod čerđa

hem adava čerela amen te ova zadivime?"

¹² A e jevrejengere vođe dikhena ine sar te dolen e Isuse, adalese so džande da vaćerđa adaja priča protiv olende, ali darandile e narodostar. Adalese ačhavde le hem džeče.

*O fariseja hem o irodovci našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi
(Mt 22,15–22; Lk 20,20–26)*

¹³ I e jevrejengere vode bičhalde koro Isus nesave farisejen hem e manušen kola podržinena e Irode te dolen e Isuse ko bišukar lafi.

¹⁴ On ale koro leste hem phende: "Učitelju, džanaja da vaćereja o čačipe hem na ićereja nikasiri strana, adalese so na dikheja koi kova, nego čačimase sikaveja o drom e Devlesoro. Vaćer amende so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te da o porez e rimesere carose ili na? Te platina ili na?"

¹⁵ A o Isus džanda soi on dujemujengere manuša, i phenda lende: "Sose iskušinena man? Anen maje te dikhav i kovanica savaja platinena o porez."

¹⁶ On dinde le denari, a ov pučlja len: "Kasiri slika hem kasoroi anav ki kovanca?"

A on phende: "E carosoro."

¹⁷ Tegani o Isus phenda lende: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

I on inele but zadiwime lesere vačeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule
(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)

¹⁸ Tegani ale koro Isus hem nesave sadukeja, kola vačerenia da nane uštiba taro mule, i pučele e Isuse:

¹⁹ "Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te čerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavda romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel naslednika e mulesoro.

²⁰ Inele efta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavda pala peste čhaven.

²¹ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo, a na ačhavda pala peste čhaven. Ađahar ulo hem e tritonjea.

²² I nijekh oto efta phralja na ačhavda pala peste čhaven. Ko kraj muli hem i romni.

²³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efta phralja?"

²⁴ O Isus phenda lende: "Injen hovavde, adalese so na haljovena ni o Svetu lili ni e Devlesoro zoralipe.

²⁵ Adalese so, kad ka ušten taro mule, o manuša ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o andelja ano nebo.

²⁶ A zako uštiba taro mule, na čitinden li ano Lil e Mojsijasoro kote pisini oto grmo savo ine thabljola, kad o Devel phenda e Mojsijase: 'Me injum o Devel e Avraame-soro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' kola mule odavno?

²⁷ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. But hovavdiljen."

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e pašutne

(Mt 22,34–40; Lk 10,25–28)

²⁸ Tegani alo jekh učitelj e Zakonestar, kova šunda lengiri rasprava. Dikhla so o Isus šukar phenda lende, i pučla le: "Oto sa o naredbe, savi najbari?"

²⁹ O Isus phenda: "Akajai najbari: 'Šun, Izrael! O Gospod, amaro Devel, samoi ov Gospod!'

³⁰ Volin e Gospode te Devle, sa te vileja, sa te dušaja, sa te gođaja hem sa te zoralip-naja."

³¹ A i dujtoi: 'Volin te pašutne sar korkore tut.' Nane po bare naredbe akalendar."

³² O učitelj e Zakonestar phenda: "Šukar phendan, učitelju. U pravu injan kad

pheneja dai samo ov Gospod hem da nane avera sem leste.

³³ Te volini pe ole taro sa o vilo, tari sa i godi hem taro sa o zoralipe, hem te volini pe e pašutne sar korkore pes po bitnoi taro sa o žrtve paljenice hem taro avera žrtve."

³⁴ I dikhindoj so šukar vačeri, o Isus phenda lese: "Na injan dur taro carstvo e Devlesoro."

I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mt 22,41–46; Lk 20,41–44)

³⁵ Sar sikaj ine e manušenano Hram, o Isus pučla: "Sar šaj o učitelja e Zakonestar te vačerenia dai o Hristu samo e Davidesoro čavo?"

³⁶ Korkoro o David, ano Sveti Duho, phenda:

'O Gospod phenda mle Gospodese:
Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
dikote na pašljarava te neprijateljen talo
te pre!'

³⁷ Korkoro o David vičini le 'Gospode'. Sar šaj onda o Hristu te ovel samo lesoro čavo?'
A but džene oduševime šunena le ine.

O Isus upozorini ple učenikonen upro učitelja e Zakonestar

(Mt 23,1–36; Lk 20,45–47)

³⁸ I sar sikaj len ine, o Isus phenda: "Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinenia te phiren urjavde ano skupa fostanja, hem te pozdravinen len o manuša ko trgija.

³⁹ Volinenia te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁰ Hana o imanje e udovicengoro hem čerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša."

I čorori udovica dela sa so isi la
(Lk 21,1–4)

⁴¹ I o Isus beštino uzali e hramesiri kutija zako čediba hem lelja te dikhel sar o manuša čivina ano late pare. I but barvale manuša čivde but pare.

⁴² Ali hem jekh čorori udovica hem čivđa samo duj najtikore kovanice, save but hari vredinde.

⁴³ Tegani o Isus vičinda kora peste ple učenikonen hem phenda lende: "Čače vačerenia tumendje, akaja čorori udovica čivđa više sarijendar kola čivde pare ani kutija zako čediba.

⁴⁴ Adalese so sare on dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dindja sa so inola zako živiba."

13

*O Hram ka ovel peravdo hem o znakija
oto bare nevolje*

(Mt 24,1–25; Lk 21,5–24)

1 Sar o Isus ikljola ine taro Hram, jekh lesere učenikonendar phenda lese: "Učitelju, dikh! Soi bare bara hem soi šuze građevine!"

2 A o Isus phenda lese: "Dikheja li akala bare građevine? Olendar naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo."

3 I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, kotar šaj te dikhel pe o Hram, o Petar, o Jakov, o Jovan hem o Andreja inele korkore oleja hem pučle le:

4 "Vaćer amende, kad adava ka ovel hem savo ka ovel o znako da sa adava ka pherđol?"

5 I o Isus lelja te vaćeri lende: "Dikhen te na oven hovavde nekastar.

6 But džene ka aven ano mlo anav vaćerindo: 'Me injum o Hrist' hem buten ka hovaven.

7 A kad šunena da ovena mariba hem da vaćeri pe e maribnastar, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

8 Adalese so ka uštel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka oven zemljotresija, hem ka ovel bokhalipe. Adavai samo o anglunipe e bijandipnasere mukengoro.

9 A tumen arakhen tumen! Ka legaren tumen ko sudo hem ka maren tumen ano sinagoge. Ka terđoven anglo vladarija hem anglo carija adalese so injen mle učenici. Adava ka ovel te šaj svedočinen lende mandar.

10 O Šukar lafi najangle valjani te vaćeri pe sa e nacijende.

11 A kad ka dolen tumen te legaren tumen ko sudo, ma angleder brininen tumen so valjani te vaćeren, nego tegani ka del pe tumende so te vaćeren. Adalese so naka vaćeren tumen, nego o Svetu Duho.

12 O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka čeren lende te oven mudarde.

13 Sare ka mrzinjen tumen adalese so injen mle učenici. Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

14 A kad ka dikhen da o 'gadost savo anela uništenje' terđola adari kaj nane lessoro than (ko akava čitini, nek haljol), tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore.

15 Ko ka ovel upro čher, ma te huljel te đerdini te lel nešto taro čher!

16 Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo foštani!

17 Pharo ka ovel e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive!

18 Molinen tumen o našiba te na ovel ko jevend,

19 adalese so adala dive ka ovel bari nevolja savi na inele taro anglunipe, kad o Devel čerđa i phuv, di akana, ni nikad palo adava naka ovel.

20 I te na skratini ine o Gospod o broj adale divengoro, sare ka meren ine. Ali zborg o birime kolen o Devel birinda, odlučně te skratini adala dive.

21 Te phenda tumende neko tegani: 'Ače akatei o Hrist', ili 'Eće adari', ma verujinen.

22 Adalese so ka ikljoven hovavne hrstija hem hovavne proroci hem ka čeren znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

23 A tumen arakhen tumen! Sa vaćerđum tumende angleder o vreme."

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba

(Mt 24,29–35; Lk 21,25–33)

24 "A ko adala dive, palo adala nevolje,

'o kham ka kaljol
hem o masek naka sijajini,

25 o čerenja ka peren taro nebo
hem o zoralipa e nebosere ka oven
potresime'.

26 Tegani o manuša ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblaci ano baro zoralipe hem ani slava.

27 Hem tegani ka bičhalav mle anđelen te čeden mle birimen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro krajo e phuvjakoro di o krajo e nebosoro.

28 A oti smokva sikljenov akava: Kad lakere granke zrelonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

29 Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai adava vreme paše, dai anglo udar.

30 Čaće vaćerava tumende, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

31 O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

(Mt 24,36–44)

32 "A nikо na džanel adava dive ili adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o anđelja ko nebo ni o Čavo. Džanel samo o Dad.

33 Džangale pazinen, adalese so na džanen kad adava vreme ka avel.

34 Adavai sar kad jekh manuš lela te džal ko drom: ačhaj o čher, dela autoritet e slugende hem svakonese dela te čeren lesiri

buti, a e stražarese naredini džangale te pazini.

³⁵ Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen kad o gospodari e čheresoro ka avel – angli rat, ki ekvaš i rat, anglo disljojba kad o bašne dīlabena ili sabale –

³⁶ te na avel otojekhvar hem te arakhel tumen sar sovena.

³⁷ A adava so phenava tumende, phenava sarijende: džangale pazinen!"

14

E jevregjengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse

(Mt 26,1–5; Lk 22,1–2; Jn 11,47–53)

¹ Inele pana duj dive di i Pasha hem o Prazniko e bikvascone marengoro. O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodena ine ko hovavne te dolen e Isuse sar te čeren te ovel mudardo.

² Ali phende: "Naka čera adava zako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo."

O Isus pomazime ani Vitanija

(Mt 26,6–13; Jn 12,1–8)

³ A o Isus inele ano gav Vitanija, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro. I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja, savo inele čerdo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje oto čisto nard, i phaglja o bokali hem čhorđa o ulje upro lesoro šero.

⁴ I nesave manuša kola inele adari lelje te holjanen, vaćerindoj jekh averese: "Sose adahar bespotrebno čhorela pe o skupo miris?

⁵ Adava ulje šaj ine te biknel pe zaki jekhe beršesiri plata, i o pare te den pe e čororenđe."

I holjame vičinde upro late.

⁶ Ali o Isus phenda: "Muken la! Sose uzinemirinena la? Oj čerda maje šukaripe.

⁷ Adalese so, o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende hem šaj te pomožinen lende kad god mangena, a me naka ovav uvek tumencar.

⁸ Oj čerda so šaj ine. Angleder makhlja mlo telo, te pripremini man zako paruniba.

⁹ Čače vaćerava tumende, kaj god, ki sa i phuv, ka vaćeri pe o Šukar lafi, ka vaćeri pe hem akalestar so oj čerda, sar setiba olatar."

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse
(Mt 26,14–16; Lk 22,3–6)

¹⁰ Tegani o Juda Iskariot, jekh oto dešu duj apostolja, dželo koro šerutne sveštenici te dogovorini pe olencar te izdajini lende e Isuse.

¹¹ A on, kad šunde adava, ule radosna hem dinde lese pumaro lafi da ka den le pare, i ov lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

O Isus bičhali duje učenikonen ko Jerusalim te pripreminen i Pasha

(Mt 26,17–19; Lk 22,7–13)

¹² Ko prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, kad čhinela pe bakrore zaki Pasha, o učenici pučle e Isuse: "Kaj mangeja te dža te čera će te ha e pashakoro hajba?"

¹³ I o Isus bičhalda dujen ple učenikonenad vaćerindoj lende: "Džan ki diz hem adari ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste.

¹⁴ Ko čher ko savo ka đerdini rodjen e domaćine hem vaćeren lese: 'O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonenac?'

¹⁵ I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremije. Adari čeren amendje zako hajba."

¹⁶ I o učenici džeze ki diz hem arakhle sa adahar sar so phenda lende o Isus, i adari čerde zako hajba e pashakoro.

O Isus džanel so o Juda ka izdajini le
(Mt 26,20–25; Lk 22,21–23; Jn 13,21–30)

¹⁷ Kad peli i rat, o Isus dželo adari ple dešu duje apostolencar.

¹⁸ I sar hana ine uzalo astali, o Isus phenda lende: "Čače vaćerava tumende, jekh tumendar, kova akana hala mancar, ka izdajini man!"

¹⁹ On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pučen le: "Te na injum me adava?"

²⁰ A ov phendā lende: "Adavai jekh tumendar, e dešu duje apostolendar, kova mancar macini o maro ano čaro.

²¹ Adalese so, me, o Čavo e manušesoro, valjani te merav sar so pisini ano Svetu lili, ali jao okole manuše kova ka izdajini man! Po šukar ka ovel lese ine te na ovel ine bijando!"

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonenac

(Mt 26,26–30; Lk 22,15–20; 1. Kor 11,23–25)

²² Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese hem phaglja le, i dindja le e apostolendje, vaćerindoj: "Len! Akavai mlo telo."

²³ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem dindja la olende, i sare pile olatar.

²⁴ I phendā lende: "Akavai mlo rat, o rat oto savez, savo čhorela pe butende.

²⁵ Čače vaćerava tumende: naka pijav više mol sa di o dive kad ka pijav i nevi mol ano carstvo e Devlesoro."

²⁶ Tegani dīlabde psalmija, i džeze ki e Maslinakiri gora.

O Isus džanel so o Petar hem o avera učenici ka ačhaven le

(Mt 26,31–35; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)

²⁷ I o Isus phenda lende: "Sare ka ačhaven man, adalese soi pisime ano Svetu lil:

'Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen.'

²⁸ Ali kad ka uštav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja."

²⁹ A o Petar phenda lese: "I sare te ačhavde tut, me naka ačhavav tut!"

³⁰ O Isus phenda lese: "Čače vačerava će, pana ki akaja rat, angleder so o bašno duj puti ka dilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

³¹ Ali o Petar po zorale vačeri ine: "Naka čerav adava, čak hem te valjani te merav tuja!"

I adahar vačerde sa o učenici.

O Isus molini pe ani Getsimanija

(Mt 26,36–46; Lk 22,39–46)

³² Tegani džele ko than vičime Getsimanija.

I o Isus phenda ple učenikonende: "Bešen akate džkote me molinav man!"

³³ Peja lelja e Petre, e Jakove hem e Jovane.

Uklinda le baro nemir hem pharipe,

³⁴ i phenda lende: "Edobor injum žalosno da mlo vilo ka pharjol! Ačhoven akate hem džangale pazinen."

³⁵ I dželo hari po dur, pelo mujeja di phuv hem molinda pe e Devlese, te šaj, te cidel lestar o pharo vreme savo adžičeri le.

³⁶ Phenda: "Abba! Dade! Tu sa šaj. Cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

³⁷ Tegani irinda pe koro učenici hem arakhlijä len sar sovena, i phenda e Petrese: "Simone, tu li soveja? Našti li ine njekh sati džangale te pazine?"

³⁸ Džangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskušenje. O duho mangela te čerel okova soi šukar, ali o teloi bizoralo."

³⁹ I palem dželo hem molinda pe, vačerindo ista lafija.

⁴⁰ I palem, kad irinda pe, arakhlijä len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jačha, i na džande so te phenen lese.

⁴¹ Kad o trito puti irinda pe, phenda lende: "Pana li sovena hem odmorinena? Šukari više! Alo o sati! Aće, me, o Čhavo e manušesoro, ka ovav dindo ko vasta e grešnikonengere.

⁴² Ušten! Hajde! Ače mlo izdajniko avela."

O Isus izdajime hem dolime

(Mt 26,47–56; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)

⁴³ I sar pana o Isus vačeri ine adava, reslo o Juda, jekh e dešu duje apostolendar,

hem oleja, e mačencar hem e kaštencar, but manuša kolen bičhalde o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine.

⁴⁴ A o Juda, lesoro izdajniko, pana angleder dindā len znako vačerindo: "Kas ka čumudinav – ovi adava. Ole dolen hem legaren le tali straža."

⁴⁵ I so alo di o Isus, phenda: "Učitelju", hem čumudinđa le ki čham.

⁴⁶ Tegani o manuša dolinde le hem phandle le.

⁴⁷ A jekh okolendar, kola inele adari uzalo Isus, ikalda o mači, hem khuvđa oleja e prvosveštenikosere sluga hem čhinđa lesoro kan.

⁴⁸ O Isus phenda lende: "Mačencar hem kaštencar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjenuko.

⁴⁹ Divencar injumle tumencar ano Hram hem sikavđum e narodo, ali na dolinden man. Ali adahar ulo sar te pherđol okova soi mandar pisime ano Svetu lil."

⁵⁰ Tegani sa o učenici ačhavde le hem našle.

⁵¹ A palo leste džala ine jekh terno čhavo, učhardo skupone čaršaveja upro nango telo. Hem ole dolinde,

⁵² ali ov tegani muklja o čaršavi hem nango našlo olendar.

E verakere hem e narodosere vođe rođena krivica upro Isus

(Mt 26,57–68; Lk 22,54–56, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

⁵³ I legarde e Isuse koro prvosvešteniko, i čedinde pe sa o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar.

⁵⁴ A o Petar odural džala ine palo Isus sa di ko boro e prvosveštenikosoro, i adari bešlo e slugencar hem tačola ine uzali jag.

⁵⁵ A o šerutne sveštenici hem sa o sabor rođena ine nesavo svedočiba protiv o Isus sar te šaj čeren te ovel mudardo, ali našti ine te arakhen le.

⁵⁶ A but džene svedočinena ine hovavne protiv oleste, ali lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁵⁷ Tegani nesave svedoci uštine, i hovavne svedočinde protiv oleste vačerindo:

⁵⁸ "Šundam le sar vačeri: 'Ka peravav akava Hram savoi čerdo e manušengere vastencar, hem zako trin dive ka vazdav aver, savo naka ovel čerdo e manušengere vastencar.'"

⁵⁹ Ali ni adava lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁶⁰ Tegani o prvosvešteniku uštino, terdino ko maškar, hem pučlja e Isuse: "Tut li nane so te phene ko akava so vačerde protiv tute?"

⁶¹ A o Isus trainđa hem ništa na vačerđa.

Tegani o prvosvešteniko pučja le: "Tu li injan o Hrist, o Čavo e Blagoslovime Devlesoro?"

⁶² O Isus phenda: "Oja, me injum. Hem ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, oti desno strana e Najzorale Devlesiri hem sar avava upro oblac i nebosere."

⁶³ Ko adava o prvosvešteniko pharavđa ple šeja oti holi hem phenda: "Na valjani amende više svedoci!"

⁶⁴ Šunden sar hulinđa upro Devel! So mislinena?"

I sarijengiri osuda inele da zasluzini te merel.

⁶⁵ Tegani nesave lelje te čhungaren le, te učharen lesere jačha hem te khuvren le dumukhencar, vacerindoj lese: "Prorokujin ko khuvđa tut!"

Palo adava o sluge lelje e Isuse hem khuvrena le ine šamarke.

*O Petar odreknini pe e Isusestar
(Mt 26,69–75; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18,
25–27)*

⁶⁶ I sar o Petar inele tele ano boro, adari ali jekh sluškinja e prvosveštenikosiri.

⁶⁷ Oj dikhļja e Petre sar tačola uzali jag, i po šukar dikhļja ano leste hem phenda: "Hem tu injanle adale Nazarećanineja, e Isuseja!"

⁶⁸ A o Petar hovavđa vaćerindoj: "Ni džanava, ni haljovava sostar vaćereja!" I dželo nakori kapija e borosiri. A o bašno dilabđa.

⁶⁹ Okoja sluškinja palem dikhļja le, i lelja te vaćeri okolende kola terđona ine adari: "Akavai manuš jekh olendar!"

⁷⁰ A o Petar palem hovavđa da name.

Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari phende e Petrese: "Tu čaće injan jekh olendar, adalese so hem tu injan Galilejo!"

⁷¹ A ov lelja te vičini prokletstvija upra peste hem te hal pe sovli: "Na pendžarava adale manuše kastar vaćerenja!"

⁷² I odmah, palo dujto puti, o bašno dilabđa. Tegani o Petar setindja pe e lafendar save o Isus phenda lese: "Angleder so o bašno duj puti ka dīlabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man." I lelja zorale te rovel.

15

E jevreibengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat

(Mt 27,1–2, 11–14; Lk 23,1–5; Jn 18,28–38)

¹ Odmah sabale, o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar hem sa o sabor ande odluka, i phandle e Isuse, legarde le hem dinde le ko Pilat.

² I o Pilat pučja le: "Tu li injan o caro e Jevreibengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

³ A o šerutne sveštenici lelje te tužinen le zako but so.

⁴ Tegani o Pilat palem pučja le: "Tut li nane so te phene ko adava? Dikheja li zako so tut sa tužinenja?"

⁵ Ali o Isus ništa na phendja, i o Pilat but začudinđa pe.

O Pilat čerela e narodosiri volja ađahar so osudini e Isuse ko meriba

(Mt 27,15–26; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)

⁶ A o Pilat ko prazniko Pasha mukela ine e narodose jekhe phandle Jevrejco kole on mangle.

⁷ Tegani ano phandipe, e pobunjenik-nencar kola mudarde ani pobuna, inele hem o manuš vičime Varava.

⁸ O narodo alo, i lelja te rodel e Pilatestar, palo lesoro adeti, te mukel lendje jekhe phandle.

⁹ A o Pilat pučja len: "Mangena li te mukav tumendje e jevreibengere caro?"

¹⁰ Adalese so džanda so o šerutne sveštenici e Isuse predinde tari zavist.

¹¹ Ali o šerutne sveštenici pherde e narodo te roden te mukel lendje e Varava, umesto e Isuse.

¹² A o Pilat palem pučja len: "A so mangena te čerav akaleja kole vičinena caro e jevreibengero?"

¹³ A on vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

¹⁴ A o Pilat pučja len: "A savo bišukaripe čerđa?"

Ali on pana po zorale vičinde: "Čhiv le ko krsto!"

¹⁵ I o Pilat, mangindoj te čerel e narodosiri volja, muklja lendje e Varava, a e Isuse dindja ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čhiven le ko krsto.

*O vojnici marena muj e Isuseja
(Mt 27,27–31; Jn 19,2–3)*

¹⁶ I o vojnici legarde e Isuse ki e Pilatesiri palata, ko Pretorijum, i čedinde sa i četa e vojnikonendar.

¹⁷ Urjavde le ano lolo ogrtači, čerde kruna oto kare hem čhvide lese ko šero,

¹⁸ i lelje te maren muj oleja vaćerindoj: "Te ove sasto e jevreibengere carona!"

¹⁹ I khuvrena le ine e trskaja ko šero, čhungarena le ine hem perena anglo leste ko kočija sar te čeren pe da slavinena le.

²⁰ I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o lolo ogrtači, hem urjavde le lesere šeja, i legarde le avri te čhiven le ko krsto.

E Isuse čhivena ko krsto

(Mt 27,32–44; Lk 23,26–43; Jn 19,17–19)

²¹ A jekhe manuše, e Simone tari Kirinija, e Aleksandresere hem e Rufesere dade, kova nakhela ine adathar irindoj taro polje, terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

²² I ande e Isuse ko than vičime Golgota – so značini "Kokalo e šeresoro."

²³ I kaninde le mol mešime e smirnaja zbog o dukha, ali ov na manglja te pijel.

²⁴ I kad čhvide le ko krsto, delinde maškara pumende lesere šeja adžahar so frdinde barbuti olende, te dikhen ko so ka lel.

²⁵ Kad čhvide le ko krsto, inele enja o sati sabale.

²⁶ Uppredor lesoro šero terdino znako kote inele pisime lesiri krivica: O CARO E JEVREJENGORO .

²⁷ Oleja čhvide ko avera krstija hem duje pobunjenikonen, jekhe oti lesiri desno, a e dujtome oti lesiri levo strana.

²⁸ [Adžahar pherdi] okova so terđola ano Sveto lili: "Dikhle le sar jekhe zločinco."

²⁹ A okola kola nakhena ine adale dromeja vređinenja le ine. Mrdinena ine šerencar, vaćerindoj: "Ej, tu kova peraveja o Hram hem vazdea le zako trin dive,

³⁰ spasin tut! Hulji taro krsto!"

³¹ Adžahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, zajedno e učiteljencar e Zakonestar, vaćerindoj jekh averese: "Averen spasinda, a pes naštiti te spasini!

³² Ovi o Hrist, o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto te dikha, i ka verujina ano leste."

A vređinenja le ine hem okola kola inele čhvide ko krsto oleja.

E Isusesoro meriba

(Mt 27,45–56; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

³³ A ko ekvaš o dive, i tomina učharda sa i phuv hem adžahar inele trin saća.

³⁴ Ko trin o sati, o Isus vičindja oto sa o glaso: "Eloi, Eloi, lema sababtani?" (so značini: "Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavdan man?")

³⁵ Kad adava šunde nesave okolendar kola terđona ine adari, phende: "Dikh, vični e Ilija."

³⁶ A jekh olendar prastandilo hem čhvida o sunđeri ani ušli mol, čhvida le upri trska, hem dindja e Isusesere te pijel, vaćerindoj: "Adžičeren, te dikha ka avel li o Ilija te huljaj le!"

³⁷ A o Isus vičindja oto sa o glaso, i muklja pli duša.

³⁸ Tegani e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele.

³⁹ A kad o kapetani, kova terdino anglo Isus, dikhla le sar mulo, phende: "Čače akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!"

⁴⁰ A adari inele hem nesave đuvlja kola sa adava dikhena ine odural. Maškar olende

inele i Marija Magdalena, i Marija, e terne Jakovesiri hem e Josijasiri daj, hem i Saloma –

⁴¹ kola đzana ine palo Isus kad inele ani Galileja hem kandena le ine, hem pana but avera đuvlja kola oleja ale ano Jerusalim.

E Isusesoro paruniba

(Mt 27,57–61; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

⁴² Kad lelja te račol, adalese so inele Dive zako pripremiba – dive anglo savato,

⁴³ o Josif tari diz Arimateja, kova inele ugledno člano oto e jevregengoro sabor, kova hem korkoro adžičeri ine o carstvo e Devlesoro, bizi dar đerdinka koro Pilat hem rodinka te den le o telo e Isusesoro.

⁴⁴ A o Pilat čudinka pe so o Isus već mulo, i terinda te vičinen koro leste e kapetane te pučel le čaće li o Isus već mulo.

⁴⁵ Kad o kapetani phenda so čaće o Isus mulo, o Pilat naredinda te den o telo e Isusesoro ko Josif.

⁴⁶ I o Josif činda skupo čaršavi, huljavda o telo e Isusesoro taro krsto, paćarda le čaršaveja hem čhvida le ano grobo savo inele čerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandija e bare bareja.

⁴⁷ A i Marija Magdalena hem i Marija e Josijasiri daj dikhena ine kaj čhivena lesoro telo.

16

E Isusesoro uštiba taro mule

(Mt 28,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

¹ Kad nakhlo o savato, i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri daj, hem i Saloma činde mirisija sar te šaj đzan hem te makhen e Isusesoro telo.

² I rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o kham iklilo, lelje te đzan ko grobo.

³ Odrumal pučena pe ine: "Ko ka cidel amende o bar taro udar e grobosoro?"

⁴ Ali kad resle, dikhle so o bar već inele cidime. A adava inele čaće baro bar.

⁵ Kad đerdinde ko grobo, dikhle jekhe terne manuše ano parne šeja sar bešela oti desno strana, i darandile.

⁶ A ov phenda lendje: "Ma daran! Tumen rođena e Isuse e Nazarećanine, kova inele čhvida ko krsto. Ov uštino taro mule hem nane akate. Ače o than kaj pašljarde lesoro telo.

⁷ Nego, đzan hem vaćeren lesere učenikonende hem e Petrese: 'Ov đzala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhen le, sar so angleder phenda tumende.'

⁸ I o đuvlja iklile, i našle taro grobo, adalese so uklinđa len i dar hem lelje te

tresinen. I nikase ništa na vaćerde, adalese so darandile.* lendē hem potvrđini ine o Lafi znakonen-car save pratinde le.]

(Po kratko završetak oto Evandelje e Markosoro)

[Ali na nakhlo but i on sa adava vaćerde e Petrese hem avere učenikonendē. Palo adava korkoro o Isus bičhalda len taro istok di ko zapad te vaćeren o sveto hem o nepropadljivo lafi te šaj o manuša zauvek te oven spasime. Amen.]

(Po baro završetak oto Evandelje e Markosoro)

*O Isus mothoj pe e učenikonendē
(Mt 28,9–10; Jn 20,11–18; Lk 24,13–35)*

⁹ [Rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o Isus uštino taro mule, najangle mothovda pe e Marijače e Magdalenače, kolatar angleder ispudinđa ine efta demonen.

¹⁰ Oj dželi hem vaćerđa adava okolendē kola ine oleja, a kola tugujinena ine hem rovena.

¹¹ Kad on šunde dai o Isus dživdo hem so oj dikhla le, na verujinde laće.

¹² Palo adava o Isus, ko aver obliće, mothovđa pe anglo duj džene olendar sar džana ine ko jekh gav.

¹³ On pendžarde e Isuse hem irinde pe te vaćeren adava averende, ali ni olenđe na verujinde.

¹⁴ Palo adava, o Isus mothovđa pe anglo dešujekh učenici sar hana ine maro zajedno. I ukorinda len so na inolen vera hem soi lengere vile stedime, adalese so na verujinde okolende kola dikhle le palo lesoro uštiba taro mule.

O Isus vaćeri e učenikonendē so valjani te čeren hem legardola ko nebo

*(Mt 28,16–20; Lk 24,36–53; Jn 20,19–23;
Delja 1,6–11)*

¹⁵ I phendā lendē: "Džan ko sa o sveto hem propovedinen o Šukar lafi sarijende.

¹⁶ Ko poverujini hem krstini pe, ka ovel spasime, a ko na poverujini, ka ovel osudime.

¹⁷ A akala znakija ka pratinen okolen kola verujinena: ano mlo anav ka ispudnen e demonen; ka vaćeren ano neve jezici;

¹⁸ te dolinde sapen vastencar, hem te pile nešto otrovno, ništa naka ovel lendē; ka čhiven pumare vasta upro namborme hem on ka sasljoven."

¹⁹ Kad phendā lendē adava, o Gospod Isus legardilo ko nebo, hem beštino ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

²⁰ I o učenici dželete ko sa o thana te propovedinen, a o Gospod pomožindā

* **16:8** Nesave purane rukopisija oto e Markosoro evandelje završinena pe e oftone stihaja. Nekobor rukopisija isi len kratko završetak, a but rukopisija isi len po baro završetak hem nekobor rukopisija isi len soduj završeci (savei mothovde akate).

O evanđelje e Lukasoro

Uvod

¹ Cenimeja Teofile, but džene lelje te pisi-nen oto događaja save ule maškar amende.

² On pisinde adahar sar so vacerde amende okola kola taro anglunipe dikhle adala događaja hem kola inele sluge zako e Devlesoro lafi.

³ Adahar hem me, palo adava so taro anglunipe šukar ispitujindum sa adava, man-gljum tuće sa palo redo te pisinav,

⁴ te šaj ove uverime dai čače sa adava so injan sikavdo.

O andeo phenela so ka bijandol o Jovan o Krstitelj

⁵ Kad o Irod inele caro ani Judeja, nesavo manuš palo anav Zaharija inele svešteniku e izraelconengoro, oto redo e Avijasoro. E Zaharijasiri romni da inele oto pleme e Aaronesoro. Lakoro anav inele Jelisaveta.

⁶ O Zaharija hem i Jelisaveta inele pravedna anglo Devel, adalese so živinde palo sa o naredbe hem o zakonja e Gospodesere.

⁷ Olen na ine čave adalese so i Jelisaveta našti ine te ačhol khamni, a soduj džene već purandile.

⁸ Jekh dive kad e Zaharijasiri grupa oto sveštenici kandlja ano Hram, tegani hem o Zaharija čerela ine pli buti sar svešteniku anglo Devel.

⁹ Ov, palo adeti e sveštenikonengoro, barbutaja inele izabirime te derdini ko Hram e Gospodesoro hem te kadini.

¹⁰ Sar o Zaharija kadini ine ano Hram, sa edobor narodo molini pe ine avri.

¹¹ A ano Hram e Zaharijase mothovda pe o andeo e Gospodesoro, kova terdino ki desno strana oto žrtveniko kotar kadinda pe.

¹² Kad o Zaharija dikhla le, uz nemirinda pe hem but darandilo.

¹³ A o andeo phenda lese: "Ma dara, Zaharija! O Devel šunda ti molitva. Ti romni i Jelisaveta ka bijani će čave, i ka de le anav Jovan.

¹⁴ Ka ove but radosno zbog leste hem but džene ka radujinen pe so ov ka bijandol,

¹⁵ adalese so ka ovel baro manuš anglo Gospod. Nikad naka pijel mol hem ništa sostar šaj te mačol pe. Ka ovel pherdo e Svetone Duhova pana pe dajaće ano vodi.

¹⁶ Bute Izraelconen ka irini anglo Gos-pod, anglo lengoro Devel.

¹⁷ Ka džal anglo Gospod sar glasniko ano duho hem ano zoralipe e prorokosoro e Ilijasoro. Ka mirini e dadem lengere čhavencar hem okolen so na šunena ka irini nakori mudrost e pravednikonengiri. Ka

pripremini e narodo te oven spremna zako e Gospodesoro aviba."

¹⁸ I o Zaharija pučlja e andeo: "Sar me te džanav da čače ka ovel adava so phendan? Me injum purano hem mli romni da beršali."

¹⁹ A o andeo phenda lese: "Me injum o Gavrilu, o andeo kova terdola anglo Devel. Ov bičhalda man te vaćerav tuja hem te anav će akava šukar lafi.

²⁰ I ače, ka ove laloro, naka šaj te vaćere sa di o dive kad adava ka ovel, adalese so na verujindan mle lafende save ka pherđovenano pravo vreme."

²¹ Sar o andeo vaćeri ine e Zaharijaja, o narodo kova adžicerda avri čudinda pe so o Zaharija edobor ačhilo ano Hram.

²² A kad o Zaharija iklili, našti ine te vaćeri olencar. Čerela ine nesar te mothoj lende vastencar, ali ačhilo laloro. O manuša halile da ole ine vizija ano Hram.

²³ Kad pherdile o dive oti lesiri služba ano Hram, o Zaharija irinda pe čhere.

²⁴ Na nakhlo but, i lesiri romni i Jelisaveta ačhili khamni hem pandž masek na iklili avri taro čher. Phenda:

²⁵ "O Gospod čerda te šaj ačhovat khamni. Akana mothovda maje pli milost hem cidinda mli lađ anglo manuša."

O andeo phenela e Marijače so ka bijani e Isuse

²⁶ Kad i Jelisaveta inele šotto masek khamni, o Devel bičhalda ple andeo e Gavrilu ki diz Nazaret ani regija Galileja.

²⁷ Adari valjanda te legari o lafi e Marijače koja pana inele čhaj. Oj inele mangli e murše palo anav Josif, kova inele oto pleme e carosoro e Davidesoro.

²⁸ Kad alo o andeo, phenda e Marijače: "Radujin tut! O Gospodi tuja! Ovi but milostivno premala tute!"

²⁹ A i Marija but uz nemirinda pe zbog e andeosere lafija, i pučlja pe so šaj te značini adava pozdrav.

³⁰ A o andeo phenda lače: "Ma dara, Marije! O Devel mothovda će pli milost!"

³¹ Ače, ka ačhove khamni hem ka bijane čhavce, i ka de le anav Isus.

³² Ov ka ovel baro hem ka vičini pe Čhavo e Najbare Devlesoro. O Devel o Gospod ka del le o presto lesere pradadesoro e Davidesoro.

³³ Ka carujini upro pleme e Jakovesoro zauvek; zako lessoro carstvo naka ovel kraj."

³⁴ Tegani i Marija pučlja e andeo: "Sar šaj te ovel adava kad me pana injum čhaj?"

³⁵ A o andeo phenda lače: "O Svetu Duhu ka huljel upra tute hem o zoralipe e Najbare Devlesoro ka učhari tut. Adalese adava čhavo, kole ka bijane, ka ovel sveto hem ka vičini pe Čhavo e Devlesoro.

³⁶ Eče, ti bibi i Jelisaveta da, ko purane berša, ačhili khamni hem ka bijani murše. I oj, kolaće sare džande da našti te ačhol khamni, akanai šov masek khamni.

³⁷ Adalese so o Devel sa šaj te čerel!"

³⁸ Tegani i Marija phenda: "Ače, sluškinja e Gospodesiri injum. Nek ovel maje palo to lafi."

I o andeo dželo olatar.

I Marija džala te dikhel e Jelisaveta

³⁹ Adala dive i Marija spreminda pe hem siđardā ko bregalo krajo, ki jekh diz ani regija Judeja.

⁴⁰ Kad resli adari, đerdindā ko čher e Zaharijasoro hem pozdravinda e Jelisaveta.

⁴¹ I kad i Jelisaveta šundā e Marijakoro pozdrav, o čavoro oti radost zorale mrdindā olacé ano vodi, a oj pherdili e Svetone Duhaja.

⁴² I bare glasoja phenda e Marijače: "Najblagoslovime injan maškarō đuvlja hem blagoslovime o čavoro kole akhareja ano vodi!"

⁴³ Akavai bari čast maje so tu, mle Gospodesiri daj, aljan kora mande.

⁴⁴ Adalese so, kad šundum to pozdrav, o čavoro oti radost zorale mrdindā maje ano vodi.

⁴⁵ Blago tuće so verujindan da ka ovel adava so phenda će o Gospod!"

I Marija hvalini e Devle

⁴⁶ Tegani i Marija phenda:

"Mli duša barjari e Gospode;

⁴⁷ Mlo duho radosno ano Devel, ano mlo Spasitelj,

⁴⁸ so ulo milostivno upri poniznost ple sluškinjakiri.

I ače, od akana sa o generacije ka phenen da injum blagoslovime đuvli, ⁴⁹ adalese so bare šukaripa čerđa maje o Zoralo Devel

kasoroi anav sveto!

⁵⁰ Ovi milostivno e manušende tari generacija ki generacija kola darana olestar.

⁵¹ Ple zorale vasteja čerđa bare buća; rasfrdinda e manušen kolai barikane ano pumare vile.

⁵² Peravđa e vladaren taro lengoro prestolje, a vazdindā e poniznonen.

⁵³ Čaljarda e bokhalen šukaripnaja, a čućen muklja e barvalen.

⁵⁴ Pomožindā e Izraelconendē, ple slugenđe.

Na bisterđa te ovel milostivno

⁵⁵ e Avraameše hem lesere potomkonendē zauvek,

sar so dindā plo lafi amare pradadende."

⁵⁶ I Marija ačhili e Jelisavetaja di sar trin masek, i tegani irindā pe čhere.

Bijandilo o Jovan o Krstitelj

⁵⁷ A kad alo o vreme i Jelisaveta te bijani, bijandā murše.

⁵⁸ Kad lakiri familija hem lakere komšije šunde so o Gospod mothovđa laće bari milost, radujinde pe olaja.

⁵⁹ A kad e čavore inele ofto dive, koro Zaharija čedinde pe o manuša zako obreziba e čavoresoro. I mangle te den le lesere dadesoro anav – Zaharija,

⁶⁰ ali i Jelisaveta phenda: "Na! Lesoro anav ka ovel Jovan!"

⁶¹ A on phende laće: "Niko te familijatar na vični pe ađahar."

⁶² I vastencar puče e Zaharija savo anav mangela te del ple čavore.

⁶³ Tegani o Zaharija rodinda te den le jekh tikori phal zako pisiba hem pisindā: "Lesoro anavi Jovan."

I sare začudinde pe.

⁶⁴ I otojekhvar e Zaharijasoro muj phravdilo hem šaj ine palem te vaćeri, i lelja te slavini e Devle.

⁶⁵ I uklinđa i dar sa lengere komšijen. Ko sa o bregalo krajo e Judejakoro vaćerđa pe adalestar so ulo.

⁶⁶ I sare kola šunde adava, razmislinde adalestar hem phende: "Akava čavoro isi te ovel baro manus. Čacei upro leste o vas e Gospodesoro."

O Zaharija prorokujini e Mesijastar hem e Jovanestar

⁶⁷ A o Zaharija, e Jovanesoro dad, pherdilo e Svetone Duhaja hem prorokujinda:

⁶⁸ "Slava e Gospodese e Izraelesere Devlese, adalese so alo hem otkupinda ple narodo!

⁶⁹ Vazdindā amende e zorale Spasitelje oto pleme e carosoro e Davidesoro, ple slugasoro,

⁷⁰ sar so vaćerđa pana angleder prekalo muja ple svetone prorokonengere.

⁷¹ Vazdindā amende zorale Spasitelje te spasini amen amare neprijateljendar hem sa e manušengere vastendar kola mrzinena amen.

⁷² Mothovđa milost amare pradadende hem ispuninda plo sveto savez,

⁷³ i sovli savi halja e Avraameše amare pradadese:

⁷⁴ so ka ikali amen amare neprijateljengere vastendar

te šaj služina lese bizi dar

⁷⁵ ani svetost hem ani pravednost anglo leste sa đikote injam dživde."

⁷⁶ A tu Jovane, mlo čhavo, ka ove pendžardo sar proroko e Najbare Devlesoro, adalese so ka dža anglo Gospod te pripremine lese o dróm.

⁷⁷ Ka sikave lesere narodo sar te pendžaren o spasenje

prekalo oprostiba lengere grehija

⁷⁸ zbog amare Devlesoro milosrdno vilo palo savo o svetlost odupral ka avel kora amende sar ikljojba e khame-soro,

⁷⁹ te svetlini okolendje so bešena ani tomina hem ani senka e meribnasiri, te legari amen ko drom oto mir."

⁸⁰ A o čhavoro o Jovan barjola ine hem zoraljola ano duho. Kad barilo, živinda ani pustinja sa diktote na iklilo anglo Izraelci te propovedini.

2

O Isus bijandilo

(Mt 1,18–25)

¹ A ano adava vreme kad o Jovan bijandilo, e rimesoro caro o Avgust naredindja te čerel pe popis oto sa o manuša ano carstvo.

² Adava inele prvo popis čerdo sar o Kvirinije vladini ine ani Sirija.

³ I sa o manuša džele ko dizja kaj bešle ine lengere preci te prijavinen pe zako popis.

⁴ Adahar da o Josif, adalese so inele potomko e carosoro e Davidesoro, dželo tari diz Nazaret oti regija Galileja ko gav Vitlejem oti regija Judeja, kote o David bijandilo.

⁵ Dželo adari sar te prijavini pe zako popis pe verenicaja e Marijaja koja inele khamni.

⁶ I sar on inele ano Vitlejem, alo e Marijakoro vreme te bijani.

⁷ I bijanda ple prvine čhave. Paćardja le hem pašljarda le ano jasle adalese so ki gostonica na inele than olende.

O andeļja vačerena e pastirende so bijandilo o Spasitelj

⁸ Adaja rat paše uzalo Vitlejem inele nesave pastirija kola arakhena ine pumare bakren ko polje.

⁹ I otojekhvar o andeo e Gospodesoro terdino uzalo lende hem i slava e Gospodesiri osvetlinda len, i on but darandile.

¹⁰ A o andeo phenda lende: "Ma daran! Ače, anava tumendje šukar lafi oto baro bahtalipe savo ka ovel sa e manušenđe!"

¹¹ Avdive, ani e Davidesiri diz bijandilo tumendje o Spasitelj kovai o Hrist o Gospod.

¹² A palo akava znako ka pendžaren le: ka arakhen e čhavore paćarde hem sar pašljola ano jasle."

¹³ Otojekhvar uzalo andeo mothovđa pe bari vojska e andelendar savi hvalinda e Devle vačerindoj:

¹⁴ "Slava ko učipe e Devlese, a ki phuv mir e manušenđe kolencar o Devel zadovoljno!"

¹⁵ I kad o andeļja irinde pe ko nebo, o pastirija phende jekh averese: "Hajde te dža di o Vitlejem hem te dikha adava so phenda amende o Gospod."

¹⁶ I džele sigate, hem arakhle e Marija, e Josife hem e čhavore sar pašljola ano jasle.

¹⁷ A kad dikhle e čhavore, vačerde averenđe sa so ine lende phendo e čhavorestar.

¹⁸ I inele zadičime sare kola šunde adava so o pastirija vačerde.

¹⁹ A i Marija sa adava garavđa pese ano vilo hem razmislinđa adalestar.

²⁰ I o pastirija dželefse slavindoj hem hvalindoj e Devle zako sa okova so šunde hem so dikhle baš adahar sar so ine lende phendo.

²¹ Kad nakhle ofto dive, kad e čhavore valjande te obrezinen, dinde le anav Isus – sar so vičinda le o andeo angleder so i Marija ačhili khamni.

E Isuse anena ano Hram

²² Kad alo o vreme zako adeti i daj te očistini pe palo e Mojsijasoro zakoni, o Josif hem i Marija ande e Isuse ano Hram ko Jerusalim te preden le e Gospodese

²³ (sar soi pisime ano zakoni e Gospodesoro: "Svako murš prvenco te ovel posvetime e Gospodese")

²⁴ hem te den žrtva (sar soi phendo ano zakoni e Gospodesoro: "duj tikore golubija ili duj terne golubija").

O Simeon prorokujini

²⁵ A ano Jerusalim inele jekh manuš palo anav Simeon. Ov inele pravedno hem pobožno. Adžićeri ine te avel o Mesija te spasini e Izraelconen, hem o Svetu Duho inele upro leste.

²⁶ O Svetu Duho mothovđa lese da angleder so ka merel, ka dikhel e Gospodesere Mesija.

²⁷ I o Svetu Duho phenda lese te džal ko Hram, i ov dželo. Tegani o Josif hem i Marija ande e čhavore e Isuse ano Hram sar te čeren o adeti savoi palo Zakoni.

²⁸ Kad o Simeon dikhlja e čhavore e Isuse, lelja le ki angali hem hvalinda e Devle vačerindoj:

²⁹ "Gospode, akana šaj me, o sluga klo, te merav ano mir

sar so phendan maje."

³⁰ Adalese so mle jačha dikhle to spasenje,

³¹ savo spremindan anglo sa o nacije.
³² Akava spasenje ka ovel svetlost te mothoj
 tut avere nacijende
 hem ka anel slava te narodose, e Izrael-
 conende."

³³ E Isusesoro dad hem i daj divinde pe
 adaleja so o Simeon vaćerda olestar.

³⁴ Tegani o Simeon blagoslovinda len
 hem phenda e Marijače, e Isusesere dajaće:
 "Dikh, akavai čavoro birime te celer buten
 te peren hem te ušten ano Izrael. Ovi
 odredime te ovel e Devlesoro znako, ali but
 đzene ka odbacinen le."

³⁵ Adava ka ovel sar te mothoven pe bute
 manušengere garavde mislija. A o mači ka
 posaj ti duša."

I Ana zahvalini e Devlese zako Mesija

³⁶ A adari da inele i proročica i Ana, i
 čhaj e Fanuilesiri, oto pleme e Asiresoro. Oj
 inele ano purane berša. Efta berš živindā
 ple romeja,

³⁷ a palo adava živindā sar udovica di
 oftovardešu štarto berš. Stalno inele ano
 Hram, i dive i rat slavinda e Devle ano
 postiba hem ano moliba.

³⁸ I samo so o Simeon završindā ple
 vaćerbajna, i Ana nakhini di o Josif hem i
 Marija zahvalindoj e Devlese zako čavoro.
 I lejla te vaćeri e čhavorestar sarijende adari
 kola adžičerde upro Devel te otkupini o
 Jerusalim.

³⁹ Kad o Josif hem i Marija čerde sa soi
 palo zakoni e Gospodesoro, irinde pe ki
 pumari diz Nazaret ki Galileja.

⁴⁰ A o čavoro barjola ine hem zoraljola.
 Pherđola ine mudrost hem i milost e Devle-
 siri inele upro leste.

O čavoro o Isus vaćeri e učiteljencar ano Hram

⁴¹ E Isusesoro dad hem i daj svako
 berš zako prazniko Pasha džana ine ki diz
 Jerusalim.

⁴² Kad e Isuse inele dešu duj berš, palo
 adeti, hem ov dželo olencar adari te slavini
 o prazniko.

⁴³ Kad nakhlo o prazniko, o Josif hem
 i Marija lejle te džanfse, a na džande so
 lengoro čavo o Isus ačhilo ano Jerusalim.

⁴⁴ Sar mislinde dai o Isus maškar
 manuša kola putujnde olencar, dželete
 jekh dive phirindoj, a onda lejle te roden
 le maškaru pumarende hem maškaru
 pendžarutne.

⁴⁵ I kad našti ine te arakhen le, irinde pe
 ko Jerusalim te roden le.

⁴⁶ I o trito dive arakhle le ano Hram
 sar bešela maškar e verakere učitelja, sar
 šunela len hem pučela len.

⁴⁷ I sare kola šunde e Isuse, divinde
 pe zako lesoro džandipe hem zako lesere
 odgovorija.

⁴⁸ I kad dikhlja le lesoro dad hem lesiri
 daj, inele iznenadime. Lesiri daj phenda
 lese: "Mlo čhavo, vaćer sose adava čerdan
 amende? To dad hem me but darandiljam
 hem rodindam tut!"

⁴⁹ A o Isus pučija len: "Sose rodinđen
 man? Na džanđen li so valjani te ovavano
 čher mle Dadesoro?"

⁵⁰ A i Marija hem o Josif na halile so o Isus
 mangija te phenel lende adaleja.

⁵¹ I palo adava, o Isus irindā pe olencar
 ko Nazaret hem ine lende poslušno. A lesiri
 daj garavda pese ano vilo sa adava so ulo.

⁵² A o Isus ulo po mudro hem barjola ine
 ano telo, hem sa više barjola ine ano jačha
 e Devlese hem e manušende.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isusese

(Mt 3,1-12; Mk 1,1-8; Jn 1,19-28)

¹ Kad o caro o Tiberija vladindā upro
 e Rimesoro carstvo desupandžo berš, o
 Pontije Pilat vladindā ani Judeja, o Irod
 vladindā ani Galileja, a lesoro phral o Filip
 vladindā ani Itureja hem ani Trahonitada,
 o Lisanije vladindā ani Avilina,

² hem o Ana hem o Kajafa inele šerutne
 sveštenici, o lafi e Devlesoro alo e Zahari-
 jasere čhavese e Jovanese ki pustinja.

³ I o Jovan dželo ko sa o krajo e lenjakoro
 Jordan te propovedini e manušende da val-
 jani te pokajinen pe zako pumare grehija
 hem te oven krstime sar te mothoven dai
 lende oprostime o grehija.

⁴ Sar so angleder pisindā o proroko o
 Isaija, o Jovan inele

"o glaso so vičini ani pustinja:
 'Pripreminen o drom e Gospodese,
 ravnonen lese o droma!'

⁵ Svako dolina te pherđol
 a svako planina hem brego te peren!
 O bange droma te oven ispravime
 a o neravna droma te oven ravnome!
⁶ I sa o manuša ka dikhen e Devlesoro
 spasenje.'"

⁷ Akava o Jovan vaćerda butende kola
 iklide te krstini len: "E sapengere čhavale!
 Ko vaćerda tumende da šaj te našen ot i
 Devlesiri holi savi avela?

⁸ Tumare životeja mothoven da čače
 pokajinden tumen! I ma mislinen dai
 dovoljno te phenen: 'Amaroi pradad o
 Avraam.' Phenava tumende da o Devel
 hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e
 Avraameš.

⁹ Ače o tover oto sudo e Devlesoroi več vazdime te čhinel o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čhinel pe hem ka frdel pe ani jag."

¹⁰ A o narodo pučja le: "So valjani te čera?"

¹¹ O Jovan phenda lende: "Kas isi duj gada, jekh valjani te del okolese kas nane. A kas isi hajbnase, te čerel isto adahar."

¹² Nesave carinici da ale te krstini len o Jovan, i pučle le: "Učitelju, so amen te čera?"

¹³ A ov phenda lende: "Ma roden buderi porez okolestar so o zakoni phenela tumende te roden."

¹⁴ I nesave vojnici da pučle e Jovane: "A so amen te čera?"

A ov phenda lende: "Nikastar ma len pare ki sila ili so ka tužinen len hovavne hem oven zadovoljna tumara plataja."

¹⁵ A o narodo adžicerda e Mesija hem sare pučle pe nane li o Jovan adava.

¹⁶ Adalese o Jovan phenda sarijende: "Me krstinava tumen panjeja, ali avela o po baro mandar, kase na injum dostoyno ni o dorikha oti obuća te phravav. Ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja hem jagaja.

¹⁷ Ano vas lese i lopata te čistini o gumno plo hem te odvojin o div taro ljsuke. O div ka čhivel pese ki šupa, a o ljsuke ka tharel jagaja savi nikad na mudardola."

¹⁸ Adahar, sar hem bute avere lafencar o Jovan vaćerda lende o Šukar lafi.

¹⁹ A e vladare e Irode o Jovan ukorinda adalese so lelja romnjaće ple phralesere romnja e Irodijada hem zako but avera bišukar buća save čerda.

²⁰ Tegani o Irod čerda aver bišukaripe: čhivđa e Jovane ko phandlipe.

O Jovan krstini e Isuse

(Mt 3,13–17; Mk 1,9–11)

²¹ Kad sa o manuša krstinde pe, krstindā pe hem o Isus. I tegani sar o Isus molini pe ine, phravdilo o nebo,

²² a o Sveto Daho huljilo upro leste ano oblik e golubesoro. A taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: "Tu injan mlo Čhavo o volume! Tuja injum bahtalo!"

E Isusesoro poreklo

(Mt 1,1–17)

²³ O Isus počinda pli služba anglo narodo kad inole di ko trijanda berš. O narodo smatrinđa dai o Isus čhavo e Josifesoro.

O Josif inele čhavo e Ilijasoro.

²⁴ O Ilija inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesoro.

O Levije inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Janajesoro.

O Janaj inele čhavo e Josifesoro.

²⁵ O Josif inele čhavo e Matatijesoro.

O Matatije inele čhavo e Amosesoro.

O Amos inele čhavo e Naumesoro.

O Naum inele čhavo e Eslisjisoro.

O Eslija inele čhavo e Nangejesoro.

²⁶ O Nangej inele čhavo e Maatesoro.

O Maat inele čhavo e Matatijesoro.

O Matatije inele čhavo e Semeinesoro.

O Semein inele čhavo e Josihesoro.

O Josih inele čhavo e Jodasoro.

²⁷ O Joda inele čhavo e Joananesoro.

O Joanan inele čhavo e Risasoro.

O Risa inele čhavo e Zorovavelesoro.

O Zorovavel inele čhavo e Salatiilesoro.

O Salatiil inele čhavo e Nirisoro.

²⁸ O Nirij inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Adisoro.

O Adi inele čhavo e Kosamesoro.

O Kosam inele čhavo e Elmadesesoro.

O Elmadam inele čhavo e Iresoro.

²⁹ O Ir inele čhavo e Isusesoro.

O Isus inele čhavo e Eliezeresoro.

O Eliezer inele čhavo e Jorimesoro.

O Jorim inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesoro.

³⁰ O Levij inele čhavo e Simeonesoro.

O Simeon inele čhavo e Judasoro.

O Juda inele čhavo e Josifesoro.

O Josif inele čhavo e Jonamesoro.

O Jonam inele čhavo e Eliakimesoro.

³¹ O Eliakim inele čhavo e Melejasoro.

O Meleja inele čhavo e Menasoro.

O Mena inele čhavo e Matastarsoro.

O Matata inele čhavo e Natanesoro.

O Natan inele čhavo e Davidesoro.

³² O David inele čhavo e Jesejesoro.

O Jesej inele čhavo e Jovidesoro.

O Jovid inele čhavo e Voozesoro.

O Vooz inele čhavo e Salmonesoro.

O Salmon inele čhavo e Naasonesoro.

³³ O Naason inele čhavo e Aminadav-
esoro.

O Aminadav inele čhavo e Adminesoro.

O Admin inele čhavo e Arnisoro.

O Arni inele čhavo e Esromesoro.

O Esrom inele čhavo e Faresesoro.

O Fares inele čhavo e Judasoro.

³⁴ O Juda inele čhavo e Jakovesoro.

O Jakov inele čhavo e Isaakesoro.

O Isaak inele čhavo e Avraamesoro.

O Avraam inele čhavo e Tarasoro.

O Tara inele čhavo e Nahoresoro.

³⁵ O Nahor inele čhavo e Seruhesoro.

O Seruh inele čhavo e Ragavesoro.

O Ragav inele čhavo e Falekesoro.

O Falek inele čhavo e Everesoro.

O Ever inele čhavo e Salasoro.

³⁶ O Sala inele čhavo e Kainamesoro.

O Kainam inele čhavo e Arfaksadesoro.

O Arfaksad inele čhavo e Simesoro.

O Sim inele čhavo e Nojesoro.

O Noje inele čhavo e Lamehesoro.

³⁷ O Lameh inele čhavo e Matusalasoro.

O Matusala inele čhavo e Enohesoro.

O Enoh inele čhavo e Jaretesoro.

O Jaret inele čhavo e Malaleilesoro.
 O Malaleil inele čhavo e Kainamesoro.
³⁸ O Kainam inele čhavo e Enosesoro.
 O Enos inele čhavo e Sitesoro.
 O Sit inele čhavo e Adamesoro.
 O Adam inele čhavo e Devlesoro.

4

*E Isuse ki pustinja kušini o beng
 (Mt 4,1–11; Mk 1,12–13)*

¹ A o Isus, pherdo e Svetone Duhaja, irinda pe tari len Jordan; i oto Duhno inele legardo ki pustinja,

² kaj inele saranda dive iskušime e bengestar. I na halja ništa adala dive, a kad nakhle adala dive, tegani bokhalilo.

³ I o beng phendā lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, vačer akale barese te ovel maro."

⁴ A o Isus phendā lese: "Pisimei ano Sveto lili: 'O manuš naka živini samo oto maro.'"

⁵ I o beng legardā le ko učo than hem otojekhvar mothovđa lese sa o carstvija e phuvjakere,

⁶ i phendā lese: "Tuće ka dav sa akava zoralipe hem i slava olengiri adalese soi maje dindi, i dava la kase me mangava.

⁷ Adalese, te peljan ko kočija angla mande, sa ka ovel klo."

⁸ I o Isus phendā lese: "Pisimei ano Sveto lili: 'Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kande!'"

⁹ I o beng anda le ko Jerusalim hem čhivđa le upro naj učo than e Hramesoro hem phendā lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, frde tut akatar tele!"

¹⁰ Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelenđe te arakhen tut,
¹¹ te akharen tut ko vasta

te na khuve tut preja ko bar.'

¹² O Isus phendā lese: "Hem akavai phendo ano Sveto lili:

'Ma kušin e Gospode, te Devle.'

¹³ I kad završindā svako kušnja, o beng cidinda pe olestar di nesavi aver prilika.

*O Isus sikaj ani Galileja
 (Mt 4,12–17; Mk 1,14–15)*

¹⁴ I o Isus irinda pe ki regija Galileja ano zoralipe e Duhosoro, i šundiło o glaso olestar ko sa o krajo.

¹⁵ I sikavđa e manušen olende ano sinoge hem inele pohvalime sarijendar.

*E Isuse ispudinena taro Nazaret
 (Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)*

¹⁶ I o Isus alo ki diz Nazaret kote barilo hem, palo plo adeti ko savato, đerdindā ki sinagoga. Uštino te čitini,

¹⁷ a ine lese dindo o lil e prorokosoro e Isaijasoro. Ov phravđa o lil hem arakhlja o than kaj inele pisime:

¹⁸ "O Duhoi e Gospodesoro upra mande, adalese so pomazindā man te vačerav o šukar lafi e čororenđe.

Bičhalda man te proglasinav e phandlende da ka oven oslobodime,

e kororenđe da ka irini pe lendē o dikhiba,

e mučimendē da ka oven slobodna,

¹⁹ te proglasinav o adžićerdo berš ot i Gospodesiri milost."

²⁰ Tegani phandlja o lil, irinda le e slugaste, i beštino te sikaj. I sare ani sinagoga dikhle ano leste.

²¹ A o Isus lelja te vačeri lendē: "Avdive pherdile akala lafija save šundēn tumare kanencar."

²² I sare šukar vačerde olestar hem inele zadivime oto šukar lafija save iklike lesere mujestiar, i vačerde: "Nane li ov e Josifesoro čhavo?"

²³ A ov phendā lendē: "Čače ka vačeren maje akaja poslovica: 'Doktore, saslijar korkore tut!' So šundam so ulo ano Kafarnaum, čer hem akate, ano to than kaj barilan."

²⁴ I phendā: "Čače, vačerava tumendē, nijekh proroko nane prihvatile ano plo than kaj barilo.

²⁵ I čače, vačerava tumendē, inele but udovice ano Izrael e Ilijase ano vreme, kad na pelo bršim trin berš hem šov masek i ulo baro bokhalipe ki sa i phuv.

²⁶ I nijekhače olendar na inele bičhaldo o Ilij sem e udovicače ki e abandijengiri diz Sarepta uzalo Sidon.

²⁷ I inele but gubavci ano Izrael ano vreme e prorokosoro e Jelisejesoro, i nijekh olendar na inele sasljardo, sem o Neman o Sirjco."

²⁸ I sare ani sinagoga pherdile holi kad šunde adava.

²⁹ I uštine hem ispudinde le tari diz, i legarde le upre ko brego upro savo lengiri diz inele vazdime te šaj frden le odupral.

³⁰ Ali o Isus nakhino maškar olende hem dželo.

*O Isus ispudini e demone e manušestar
 (Mk 1,21–28)*

³¹ I o Isus huljilo ani e galilejakiri diz Kafarnaum, i sikavđa e manušen ko savato.

³² I on inele zadivime lesere sikavibnaja adalese so lesoro vačeriba inele ano autoritet.

³³ A adari, ani sinagoga, inele manuš opsednutime e demonesere bišukare duhoja hem oto sa o glaso vičindā:

³⁴ "Oh, so mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro."

³⁵ Tegani o Isus ukorinda le: "Phand to muj hem ikljov olestar!"

I o demoni frdinda le ki phuv anglo sarijende, iklilo olestar hem ni hari na dukhavda le.

³⁶ I sare but začudinde pe hem vaćerde jekh avereja adahar: "Savo li vaćeriba adava da ano autoritet hem ano zoralipe naredini e bišukare duhendje te ikljon hem on ikljona?"

³⁷ I o glaso e Isusestar šundilo ko sa o pašutne thana.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen

(Mt 8,14–17; Mk 1,29–39)

³⁸ O Isus iklilo tari sinagoga hem dželo ko čher e Simonesoro. E Simonesere sasuja inele bari jag. I on zamolinde le te sasljari la.

³⁹ I o Isus terdino uzalo late, naredinda e jagaće hem oj muklja la. I odmah uštini hem lelja te poslužini len.

⁴⁰ Kad o kham huljilo, sarijen kolen inele namborme manuša oto razna nambormipa, ande len koro Isus. A ov upra svakoneste olendar čhivđa ple vasta hem sasljarda len.

⁴¹ A butendar da iklile o demonja vičindoj hem vaćerindoj: "Tu injan o Čhavo e Devlesoro!"

O Isus pretindā len hem na muklja lendje te vaćeren adalese so džande dai ov o Hrist.

⁴² Kad dislilo, o Isus iklilo tari diz hem dželo ko jekh čučo than. I but džene rodinde le. Ale di leste hem na mukena le ine te džalfe olendar.

⁴³ A ov phenda lende: "I ko avera dizja valjani te vaćerav o šukar lafi oto carstvo e Devlesoro adalese so zako adava injum bičhalo."

⁴⁴ I o Isus nastavinda te propovedini ano e judejakere sinagoge.

5

O Isus vičimi e prvone učenikonen

(Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)

¹ A jekhvar but džene gurinde pe uzalo Isus te šunen o lafi e Devlesoro, a ov terdino uzalo e Galilejakoro jezero.

² I dikhla duj čamcija uzalo jezero saven-dar iklile o manuša kola dolena mačhen adalese so thovena ine pumare mreže.

³ I derdinđa ano jekh čamco, kova inele e Simonesoro, i zamolinđa le te cidel pe hari e phuvjatar, i bešindoj ano čamco, sikavđa e narodo.

⁴ A kad završinda o vaćeriba, phenda e Simonese: "Dža e čamcoja ko hor hem frden tumare mreže te šaj dolen mačhen."

⁵ A o Simon phenda: "Gospodarona, sa i rat trudindam amen i ništa na dolindam, ali te tu pheneja, ka frdav o mreže."

⁶ I kad čerde adava, dolinde sa edobor mačhen i lengere mreže lelige te pharavđon.

⁷ I vastencar mothovde pumare amalenđe, kola inele ko aver čamco, te aven te pomožinen lende. I on ale hem perhde soduj čamcija edobor da lelige te pherđon paní.

⁸ A kad dikhla adava o Simon o Petar, pelo ko kočija anglo Isus vaćerindoj: "Dža mandar, Gospode, me injum grešno manuš!"

⁹ Adalese so i dar prelelja ole hem sarijen kola inele oleja zbog o baro doliba e mačhengoro.

¹⁰ Adahar da i dar dolindā e Jakove hem e Jovane, e Zevedejesere čhavem, kola inele e Simonesere amala.

I o Isus phenda e Simonese: "Ma dara! Od akana manušen ka dole."

¹¹ I kad ikalde o čamcija upri phuv, ačhavde sa hem džele palo leste.

O Isus sasljari e gubayco

(Mt 8,1–4; Mk 1,40–45)

¹² I jekhvar o Isus inele ki nesavi diz, i nekotar anglo leste iklilo manuš phero gubaja. So dikhla e Isuse, pelo anglo leste mujeja di phuv hem molinda le vaćerindoj: "Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!"

¹³ I o Isus pružindā plo vas, dolindā le hem phenda: "Mangava, ov sasljardo!"

I otobjekhvar i guba cidinda pe olestar.

¹⁴ Tegani naredinda lese: "Ma vaćer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinda o Mojsije, zako sve-dočanstvo olende."

¹⁵ A ov glaso e Isusestar šundola ine sa po dur, i but džene čedena pe ine te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa.

¹⁶ A ov cidela pe ine ko čuče thana hem molini pe.

O Isuse isi pravo te oprostini o grehija

(Mt 9,1–8; Mk 2,1–12)

¹⁷ I jekh dive o Isus sikavđa ano jekh čher, a o fariseja hem o učitelja e Zakonestar, kola ale oto sa e galilejakere hem judejakere gava hem oto Jerusalim, beštine adathe. A o zoralipe e Gospodesoro inele upro Isus te sasljari.

¹⁸ I nesave manuša ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini. Mangle te anen le andre hem te čhiven le anglo Isus.

¹⁹ I adalese so taro narodo našti ine te arakhen kotar te anen le andre, uklinde upro čher, čerde rupa ko tavani hem adathar mukle le sa e nosiljkaja ko maškar anglo Isus.

²⁰ I kad o Isus dikhla lengiri vera, phenda: "Manušeja, oprostimei će te grehija!"

²¹ I o fariseja hem o učitelja e Zakonestar puče pe ana pumende: "Kovai akava so hulini? Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?"

²² A o Isus džandža lengere mislila, i phenda lende: "Sose adahar mislinena?"

²³ Soi po lokhe te phenel pe: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti hem phir?

²⁴ Ka dokažinav tumende da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostivav o grehija?" Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel: "Tuće vaćerava! Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

²⁵ I o manuš odmah uštino anglo lende, lejla i nosiljka hem dželo čhere slavindoj e Devle.

²⁶ I sare začudinde pe, hvalinde e Devle, pherdile dar hem vaćerde: "Avdive dikhla jam bare čudesija!"

*O Isus alo te vičini e grešnikonen ko pokajanje
(Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)*

²⁷ I palo adava, o Isus iklilo adathar hem dikhla e cariniko palo anav Levije sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenda lese: "Phir pala mande!"

²⁸ I ov uštino, ačhavda sa hem dželo palo leste.

²⁹ I o Levije spremindja lese baro hajba pese ano čher, hem adari inele but carinici hem avera kola beštine olencar uzalo astali.

³⁰ Tegani o fariseja hem lengere učitelja e Zakonestar lejje te buninen pe vaćerindo e Isusesere učenikonende: "Sose tumen hana hem pijena e carinikonečar hem avere grešnikončar?"

³¹ I o Isus phenda lende: "E sastende na valjani doktori, nego e nambormende.

³² Me na aljum te vičinav ko pokajanje e pravednikonen, nego e grešnikonen."

*E Isusesoroj sikaviba nevo
(Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)*

³³ A on phende lese: "E Jovanescere e Krstiteljesere učenici but postinena hem molinena, adahar hem e farisejengere učenici, a te učenici hana hem pijena."

³⁴ A o Isus phenda lende: "Sar šaj te terinen e mladoženjasere amalen te postinen kadi olencar o mladoženja?"

³⁵ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen."

³⁶ I vaćerda lendje akaja uporedba: "Niko na sivela o kotor e neve fostanestar ko purano fostani sar te pherel i rupa; adalese so hem o nevo ka pharavdol, a ko purano naka avel o kotor e nevestar.

³⁷ I niko na čhorela i nevi mol ano purane morčha. Te čerda pe adahar, kad i nevi mol ka zreloni, ka pharaj o morčha hem ka čhordol, a o morčha ka oven uništimo.

³⁸ Nego, i nevi mol valjani te čhorel pe ano neve morčha.

³⁹ I nijekh, kova pilja i purani mol, na mangela i nevi, adalese so vaćeri: 'dovoljnói i purani'."

6

*O Isus po baro hem oto savato
(Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)*

¹ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive. A lesere učenici čedinde e divesoro klaso, morde le vastencar hem hale.

² Tegani nesave fariseja phende: "Sose čerena adava so palo Zakoni na tromal pe ko savato?"

³ O Isus phenda lende: "Na čitinden li anu Svetu lili adava so čerda o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?"

⁴ Đerdindja ano čher e Devlesoro, lejla hem halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda le okolende so inele oleja te han."

⁵ I phenda lende: "Me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro."

*O Isus sasljari ko savato
(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)*

⁶ Ko aver savato, o Isus đerdindja ki sinagoga hem sikavđa. I adari inele jekh manuš kasoro desno vas inele šuko.

⁷ Tegani o učitelja e Zakonestar hem o fariseja posmatrinena le ine te dikhen na li ko savato ka sasljari, sar te šaj tužinen le.

⁸ A ov džandža lengere mislja hem phenda e manušese kas inele šuko vas: "Ušti hem terđov ko maškar!"

I ov uštino hem terđino.

⁹ A o Isus phenda lende: "Te pučav tumen: so tromal pe te čerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te uništini pe?"

¹⁰ I dikhindoj ano sarijende, phenda lese: "Pružin to vas!"

I ov čerda adahar hem lesoro vas ulo sasto.

¹¹ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pherdile bari holi hem vaćerde maškara pumende so šaj te čeren e Isusesere.

*O Isus birini dešu duje apostolen
(Mt 10,1–15; Mk 3,13–19)*

¹² Adala dive, o Isus dželo ki gora te molini pe. I nakhavda sa i rat ani molitva e Devlese.

¹³ Kad dislilo, vičinda kora peste ple učenikonen hem birinda olendar dešu dujen, kolen vičindā apostolja:

¹⁴ e Simone kole vičinda Petar,
hem lesere phrale e Andreja,
e Jakove
hem e Jovane,
e Filipe
hem e Vartolomeje,
¹⁵ e Mateje
hem e Toma,
e Jakove e Alfejesere čhave
hem e Simone kovai vičime Zilot,
¹⁶ e Juda e Jakovesere čhave, hem e Juda
e Īskariote, kova ulo izdajniko.

O Isus sikaj oto bahtalipe hem oto pharype

(Mt 4,23–5,12)

¹⁷ I o Isus huljindoj olencar, terdino ko ravno than. A adari inele sa edobor lesere učenici hem but narodo taro but thana e judejakere, di hem tari diz Jerusalim, hem taro e tiresere hem e sidonesere pašutne thana savei uzalo more.

¹⁸ Ale te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa. A saslile hem okola kolen mučinde o bišukar duhija.

¹⁹ I sa o manuša rodinde te pipinen le adalese so baro zoralipe ikljola ine olestar hem sasljari sarijen.

²⁰ I o Isus dikhļja ano ple učenici, i lelja te vaćeri:

"Bahtale injen tumen o čorore,
adalese soi o carstvo e Devlesoro tu-

maro!"

²¹ Bahtalei okola kolai akana bokhale,
adalese so o Devel ka čaljari tumen!
Bahtalei okola kola akana rovena,
adalese so ka asan!

²² Bahtale injen kad o manuša mrzinena
tumen,
kad odbacinenena tumen, uvredinena tu-

men

hem lađarena tumen da injen bišukar
adalese so verujinena ana mande, ano
Čhavo e manušesoro!

²³ Tegani radujinen tumen hem ripinen oto bahtalipe, adalese so adžičeri tumen bari nagrada ko nebo! Adalese so, adahar čerena ine hem lengere pradada e prorok-nencar.

²⁴ Ali jao tumende e barvalende,
adalese so već leljen tumari uteha!

²⁵ Jao tumende kola akana injen čaljarde,
adalese so ka oven bokhale!
Jao tumende kola akana asana,

adalese so ka tugujinen hem ka roven!
²⁶ Jao tumende kad sa o manuša vaćerena šukar tumendar,

adalese so adahar vaćerena ine hem lengere pradada e hovavne prorok-nendar."

Volinen tumare neprijateljen

(Mt 5,38–48; 7,12)

²⁷ "A vaćerava tumende so šunena: Volinen tumare neprijateljen! Čeren šukaripe okolende so mrzinena tumen!

²⁸ Blagoslovinen okolen so dena tumen armanja! Molinen tumen okolende so čerena tumende bišukaripe!

²⁹ Okolese kova khuvela tut ki čham, irin hem aver čham. Okolese kova lela to ogrtići, ma zabranin te lel tutar hem o gad.

³⁰ De svakonese kova rodelia tutar nešto, hem te neko lela okova soi klo, ma rode adava palal.

³¹ I sar so mangena avera te čeren tumende, adahar čeren tumen olende.

³² Te volinenama samo okolen kola tumen volinenama, savi pohvala šaj te dobinen? Adalese so hem o grešnici volinenama okolen kola olen volinenama.

³³ Adahar da, te čerden šukaripe okolende kola tumende čerena šukaripe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici čerena adahar.

³⁴ Te dinđen ko zajam pare okolende kastar adžičerena te irinen tumende, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici dena ko zajam jekh averese te šaj irini pe lende edobor.

³⁵ Nego, volinen tumare neprijateljen, čeren lende šukaripe hem den len ko zajam bizo nisavo adžičeriba te irini pe tumende adava! I o Devel ka del tumen bari nagrada. I ka oven čhave e Najbaresere, adalese soi ov šukar hem premalo nezahvalna hem premalo bišukar.

³⁶ Oven milosrdna sar soi milosrdno tumarom Dad kovai ano nebo!"

O Isus sikaj te na sudina averen

(Mt 7,1–6)

³⁷ "Ma sudinen hem čače naka sudini pe tumende! I ma osudinen hem čače naka oven osudime! Oprostinen hem ka oprostini pe tumende!

³⁸ Den hem ka del pe tumende: mera šukar, pritiskime, tresime hem prepherdi ka čhivel pe tumende ki angali. Adalese so, sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumende."

³⁹ I vaćerda lende akaja uporedba: "Šaj li o kororo te legari e korore? Na li soduj ka peren ki rupa?"

⁴⁰ Nane o učeniko upreder o učitelj. I svako kovai sikavdo sa, ka ovel samo sar plo učitelj.

⁴¹ A sose dikheja i trunka ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴² Sar šaj te phene te phralesese: 'Phrala, aš te ikalavtar i trunka oti jakh', a korkoro na dikheja i greda ani ti jakh? Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunka te phralesere jakhatar."

*So ikljola oto šukar hem oto bišukar vilo
(Mt 7,17-20; 12,37)*

⁴³ 'Nijekh šukar kaš na dela bišukar plod, sar so nijekh bišukar kaš na dela šukar plod.

⁴⁴ Adalese so svako kaš pendžari pe palo lesoro plod. Sar so džanen, o smokve na čedena pe oto kare ni o drakha na čedena pe oti kupina.

⁴⁵ E šukare manuše isi šukaripe ano vilo, i adahar, ple vilestar ikali šukaripe, a o bišukar manuše ple vilestar ikali bišukaripe. Adalese so e manušesoro muj vačeri adava sojai lesoro vilo pherdo."

*E Isusesoroi sikaviba šukar temelji
(Mt 7,24-27)*

⁴⁶ "Sose vičinena man: 'Gospode, Gospodel!', a na čerenia okova so vačerava?

⁴⁷ Svako kova avela mande hem šunela mle lafija hem čerela len, ka mothovav tumende upra kastei:

⁴⁸ Ovi upro manuš kova čerindoj plo čher handlja hem čerda hor, čerda o temelji upro bar hem vazdinda o čher. I kad ale o panja, i len khuvda ko adava čher, ali našti ine te potresini le adalese soi čerdo šukar.

⁴⁹ A okova kova šunda mle lafija, a na čerda len, ovi upro manuš kova čerda plo čher ki phuv bizo temelji, ko savo khuvda i len hem otobjekhvar peravda le, i oto čher uli bari ruševina."

7

*E kapetanesiri zorali vera
(Mt 8,5-13; Jn 4,43-54)*

¹ A kad o Isus završinda plo vačeriba anglo narodo, derdinda ki diz Kafarnaum.

² A jekhe rimpljanengere kapetane, kova inele upreder šel vojnici, ine sluga kova inele namborme, anglo meriba, a cenindala.

³ I kad o kapetani šunda e Isusese, bičhalda koro leste nesave jevrejengere starešinen te pučen le te šaj avel te sasljari lesave sluga.

⁴ A kad ale koro Isus, šukar zamolinde te vačerindo: "Ov zaslužini te čere lese adava,

⁵ adalese so volini amare narodo, a čerda amende hem sinagoga."

⁶ I o Isus dželo olencar.

A kad inele paše uzalo čher, o kapetani bičhalda lese ple amalen vačerindo:

"Gospode, ma mučin tut, adalese so na injum dostojo te derdine maje ko čher.

⁷ Adalese na dihljum man dostojo te avav di tute. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

⁸ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhese vačerava: 'Džal!', i ov džala. A averese vačerava: 'Aval!', i ov avela. A mle slugase vačerava: 'Čer adava!', i ov čerela."

⁹ A kad o Isus šunda adava olestar, iznadinđa pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenda: "Vačerava tumende, na arakhljum nijekhe an Izrael te ovel le esavki vera."

¹⁰ I kad okola kola inele bičhalde irinde pe čhere, arakhle e sluga saste.

O Isus vazdela taro mule e udovicakere čhave

¹¹ Na but palo adava, o Isus dželo ki diz savi vičini pe Nain. Oleja džeče lesere učenici hem but narodo.

¹² A kad alo paše uzalo udar e dizjakoro, reslja e dizutnen sar legarena e mule čhave, kova inele jekhoro pe dajaće koja inele udovica. But dizutne džana ine e dajaja te parunen e čhave.

¹³ I kad dihlja la o Gospod, pelo lese žal olače hem phenda laće: "Ma rov!"

¹⁴ I alo paše hem dolinda pe upro nosilja, i tegani okola so akharde terdine.

A o Isus phenda: "Terneja, tuće vačerava, uštii!"

¹⁵ I o mulo beštino hem lelja te vačeri, i o Isus dindia le lesere dajaće.

¹⁶ Tegani sare darandile hem slavinde e Devle vačerindo: "Baro proroko iklilo maškar amende!" hem: "O Devel alo te pomožini ple narodose!"

¹⁷ I adava šundilo ki sa i phuv e jevrejengiri hem ko sa o pašutne thana.

*O Isus vačeri dai čače o Jovan proroko
(Mt 11,2-19)*

¹⁸ I sa adava e Jovanese e Krstiteljeva vačerde lesere učenici. Tegani o Jovan vičindala kora peste nesave dujen ple učenikonendar

¹⁹ hem bičhalda len koro Gospod Isus vačerindo: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?"

²⁰ I adala manuša ale koro Isus hem phende: "O Jovan o Krstitelj bičhalda amen kora tute vačerindo: 'Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?'"

²¹ Baš tegani o Isus sasljarda buten oto nambormipa, oto pharipa hem oto bišukar duhija, hem bute kororenđe dindia dihliba.

²² Tegani o Isus phenda e Jovanescere učenikonenđe: "Džan hem vaćeren e Jovanesc so dikhlijen hem so šundjen: o koro re dikhena, o bange phirena, o gubavci čistinena pe, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vaćeri pe o Šukar lafi.

²³ I bahtaloj okova kova na našali pli vera ana mande."

²⁴ Kad e Jovanescere manuša dželes, o Isus lelja te vaćeri e narodose e Jovanestar: "So ikliljen ki pustinja te dikhene? I trska sava phudela i barval?

²⁵ Ili so ikliljen te dikhene? E manuše ano barvale šeja urjavde? Na! Okola ano skupa šeja hem so živineno ano luksuz, eće tane ano palate.

²⁶ Ili so ikliljen te dikhene? E proroko? Oja, vaćerava tumende, ovi po više oto proroko!

²⁷ Ovi okova kastar pisime ano Svetu lili:

'Ače, bičhalava mle glasniko angla tute,
kova ka pripremini će o drom.'

²⁸ Vaćerava tumende: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar, a o najtikoro e Devlese ano carstvo po baroi olestar."

²⁹ I sa o manuša hem o carinici kola šunde adava, pendžarde dai e Devlesoro sikaviba čaćikano, adaleja so krstinde pe e Jovanescere krstibnaja.

³⁰ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar odbacinde o plan e Devlesoro pumende. Oni adala so na mangle o Jovan te krstini len.

³¹ O Isus phenda: "Kasar akana te uporedinav e manušen oti akaja generacija? Kasei slični?

³² Sličnai e čavorenđe kola bešena ko trg hem vaćerena jekh averese:

'Bašaldam tumende veselo,
a na čhelđen!

Dilabđam tužno,
a na rundjen!'

³³ Adahar, kad alo o Jovan o Krstitelj, ni halja maro ni pilja mol, a phenena: 'O demoni ano leste!'

³⁴ A kad aljum me, o Čavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: 'Eće manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!'

³⁵ Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe sa lakere čavendar."

*I grešnica pomazini e Isuse
(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9; Jn 12,1–8)*

³⁶ Nesavo farisej palo anav Simon vičindja e Isuse te avel te hal koro leste. Ov đerdinda

e farisejese ko čher hem čhivđa pe uzalo astali.

³⁷ I eće, adari ali i đuvli kolaće džandža pe dai grešnica ani diz, adalese so šundja da o Isus inele uzalo astali e farisejese ko čher, i anda miris ko čaro savo inele čerdo oto šužobar.

³⁸ I terdindoj palo lesere pre, rundja hem lelja te sampaćeri lesere pre ple asvencar hem koslja len ple balencar. I tegani čumudinđa lesere pre hem makhlja len miriseja.

³⁹ Kad adava dikhija o farisej kova vičindja le, phenda ana peste: "Tei akava manuš proroko, ka džanel ine koji hem savi akaja đuvli koja pipini le – dai grešnica."

⁴⁰ A o Isus phenda lese: "Simone, isi man nešto te vaćerav će."

A ov phenda: "Učitelju, vaćer!"

⁴¹ I o Isus phenda: "Duj džene inele dužnici nesave manušese kova dela pare ko zajam. Jekh dugujini lese pansen e rimirjanengere denarija, a o dujo pinda.

⁴² Adalese so na ine len te irinen, ov oprostinda o dugo sodujende. Kova, onda, olendar više ka volini le?"

⁴³ O Simon phenda: "Mislinava da okova kase oprostindja više."

Tegani ov phenda lese: "Oja, šukar phendan."

⁴⁴ Irinda pe nakori đuvli, i phenda e Simonese: "Dikheja li akala đuvlja? Đerdindum tuće ko čher, pani mle prende na andan, a oj sampaćerda mle pre ple asvencar hem koslja len ple balencar.

⁴⁵ Na pozdravindan man čumudipnaja, a oj, sar đerdindum na ačhavđa te čumudini mle pre.

⁴⁶ Na makhljan mlo šero uljeja, a oj makhlja mle pre miriseja.

⁴⁷ Adalese phenava će: But mangipe mothovđa, adalese soi laće oprostime but grehija. A hari mangipe mothoj okova kolesei oprostime hari grehija."

⁴⁸ A olaće phenda: "Oprostimeći će te grehija."

⁴⁹ A o manuša kola inele uzalo astali lelje ana peste te vaćeren: "Kovai akava so šaj hem o grehija te oprostini?"

⁵⁰ Tegani o Isus phenda e đuvljaće: "Ti vera spasinđa tut! Dža ano mir!"

8

O đuvlja kola džana ine palo Isus

¹ Palo adava, o Isus lelja te džal ko dizja hem ko gava vaćerindoj o Šukar lafi oto carstvo e Devlesoro. Oleja dželes hem o dešu duj apostolja

² hem nesave đuvlja kola inele sasljarde oto bišukar duhija hem oto nambormipa:

i Marija vičimi Magdalena, kolatar ikalđa efta demonen,

³ i Jovana, i romni e Irodesere upravnikosiri e Huzesiri, i Suzana hem but avera. Adala đuvlja pumare parencar kandle e Isuse hem lesere učenikonen.

*O Isus vačeri i priča oto sejači
(Mt 13,1–9; Mk 4,1–9)*

⁴ Kad čerdinka pe uzalo Isus baro narodo taro but dizja, ov vačerđa lende jekh priča:

⁵ "Iklilo o sejači te sejini. I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, inele gazine hem o čiriklja sa hale len.

⁶ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i kad barile, šućile adalese so na ine len pani.

⁷ I nesave pele maškaro kare, o kare barile olencar hem tasavde len.

⁸ I nesave pele ki šukar phuv, barile hem ande bijandipe šel puti više."

Kad vačerđa adava, vičinda: "Kas isi kana, nek šunel!"

*Sostar vačeri i priča oto sejači
(Mt 13,10–23; Mk 4,10–20)*

⁹ Tegani lesere učenici pučle le so mangija te vačeri adala pričaja.

¹⁰ A ov phenda: "Tumenđei dindo te džanen o tajne oto carstvo e Devlesoro, a averende vačerava ano priče, sar te šaj:

'anglo jačha te na dikhen
hem anglo kana te na haljoven.'

¹¹ A akava i priča vačeri: O semei o lafi e Devlesoro.

¹² Nesavei manuša sar o drom ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, avela o beng hem lela le lengere vilendar, sar te na poverujinen hem te na oven spasime.

¹³ A nesavei sar o than e barencar ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno, ali nane len koreno. On nesavo vreme verujinena, ali kad avela o iskušenje otperena.

¹⁴ A nesavei sar o than maškaro kare ko savo pele o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi, ali živinena ano brige, ano barvalipe hem ano zadovoljstvija e dživipnasere, i ovena tasavde hem na anena šukar plod.

¹⁵ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola e šukare hem e bimelele vileja šunena o Lafi hem ičerena le sa dikote na anena šukar plod."

*O Isus vačeri i priča oti svetiljka
(Mk 4,21–25)*

¹⁶ "Niko na tharela i svetiljka te učhari la čareja ili te čhivel la talo than e pašlojbnasoro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola derdinena.

¹⁷ Adalese so, sa soi garavdo, ka dičhol; sa soi tajno, ka šundol.

¹⁸ Adalese pazinen sar šunena. Adalese so, kas isi, ka del pe lese pana, a kas nane, ka lel pe lestar hem adava so mislini da isi le."

*E Isusesiri čačikani porodica
(Mt 12,46–50; Mk 3,31–35)*

¹⁹ A e Isusesiri daj hem lesere phralja avena ine nakoro leste, ali oto but narodo našti ine te aven di oleste.

²⁰ A neko phendā lese: "Ti daj hem te phralja terđona avri hem mangena te dikhen tut."

²¹ A o Isus phendā: "Akalai mli daj hem mle phralja – kola šunena hem čerena o lafi e Devlesoro."

*E Isuse šunena hem i barval hem o panja
(Mt 8,23–27; Mk 4,35–41)*

²² I jekh dive o Isus phendā ple učenikonenđe: "Te nakha ki aver strana oto jezero!"

I đerdinde ano čamco hem podđinde.

²³ A sar plovinena ine, o Isus zasuća. I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O čamco lelja te pherđol pani i arakhle pe ani opasnost.

²⁴ I o učenici ale uzalo Isus hem džangavde le vačerindo: "Gospodarona, Gospodarona, meraja!"

I o Isus uštino, naredinda e barvaljaće hem e talasenđe te ačhon, i ačhile hem ulo mir.

²⁵ Tegani pučlja e učenikonen: "Kaj tumari vera?"

A on darandile hem začudime pučle jekh avere: "Kova šaj te ovel akava so naredini e barvaljenđe hem e panjese, a on šunena le?"

*O Isus ispuđini e demonen e manušestar
(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)*

²⁶ I resle ko krajo e gerasakoro savoi prekalo e Galilejakoro jezero.

²⁷ A kad o Isus iklilo ki phuv, reslja le nesavo manuš tari diz kova inele opsednutime demonencar. Sa edobor vreme inele nango hem na beštino ano čher, nego maškarogrobija.

²⁸ I kad dikhlja e Isuse, vrištindā, pelo anglo leste hem vičinda oto sa o glaso: "So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Njbare Devlesereja? Molinava tut, ma mučin man!"

²⁹ (Adalese so o Isus već naredinda e melale duhose te ikljol adale manušestar. Angleder, di hem kad o stražarija pazinen le ine hem phandena le ko lancijā hem ko okovija, o manuš phagela len ine hem o demoni legari le ine ko čuće thana.)

³⁰ A o Isus pučlja le: "Sar to anav?"

I ov phenda: "Legija", adalese so but demonja đerdinde ano leste.

³¹ I zorale molinde le te na naredini lende te đzan ki Beskrajno rupa.

³² A adari ko brego inele krdo oto bale save hana ine, i o demonja molinde e Isuse te mukel lende te đerdinen ano bale. I ov muklja lende.

³³ Tegani o demonja iklindoj e manušestar, đerdinde ano bale. I o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslige.

³⁴ I kad okola so arakhena ine e balen dikhle so ulo, našle hem vaćerde adalestar e manušendje ani diz hemano gava.

³⁵ Tegani o manuša ale te dikhen so ulo. Ale koro Isus hem arakhle e manuše, kolestar iklile o demonja, sar urjavdo hem saste godaja bešela uzalo e Isusesere pre, i darandile.

³⁶ A okola so dikhle adava so ulo, vaćerde averende sar o Isus sasljarda e opsednute manuše.

³⁷ I sa o narodo oto krajo e gerasakoro zamolinde e Isuse te đžal olendar adalese so uklinđa len bari dar. Tegani o Isus đerdinka ano čamco te irini pe palal.

³⁸ A o manuš, kolestar o Isus ikalda e demonen, molinđa e Isuse te đžal oleja, ali o Isus bičhalda le vaćerindoj:

³⁹ "Irin tut te čhereste hem vaćer sa so čerda će o Devel."

I o manuš dželo maškari sa i diz hem vaćerda so čerda lese o Isus.

*O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čajorja
(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)*

⁴⁰ A kad o Isus irinđa pe ki aver strana oto jezero, but manuša inele radosna so dikhe le so avela, adalese so sare adžičerena le ine.

⁴¹ I dikh, alo o manuš palo anav Jair, kova inele voda ani sinagoga. I perindoj anglo pre e Isusesere, phenda: "Molinava tut, ava maje ano čher."

⁴² Adalese so e Jairesiri jekhori čhaj, kola ine dešu duj berš, inele anglo meriba.

I sar o Isus džala ine palo Jair, o narodo gurini pe ano leste.

⁴³ A maškaro narodo inele jekh đuvli kolatlar dešu duj berš thavdinđa rat. Oj sa plo barvalipe dinda ko doktorija, ali nijejha našti ine te sasljari la.

⁴⁴ Nakhini oto palal e Isusese hem dolinda pe upro lesere fostanesoro krajo hem otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat.

⁴⁵ I o Isus pučlja: "Ko dolinđa pe upra mande?"

A kad svako olendar phende: "Na injum me", o Petar phenda: "Gospodarona, sar

te đzana kad but đzene čedinde pe hem gurinenia pe uzala tute."

⁴⁶ A o Isus phenda: "Neko namerno dolinđa pe upra mande. Osetindum sar ikljola mandar o zoralipe."

⁴⁷ A i đuvli dikhla so našti te garaj pe, tresindoj oti dar ali hem peli mujeja di phuv anglo leste hem vaćerđa anglo sa o manuša sose dolinđa pe upro leste hem sar otojekhvar inele sasljardi.

⁴⁸ A o Isus phenda laće: "Mli čhaj, ti vera sasljarda tut. Dža ano mir!"

⁴⁹ Sar o Isus pana vaćeri ine adava, ne savo manuš taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vodasoro, alo hem phenda: "Jaire, ti čhaj muli. Ma više mučin e učitelje."

⁵⁰ A o Isus šunda adava hem phenda e Jairese: "Ma dara! Samo verujin hem oj ka ovel sasljardi!"

⁵¹ I kad reslo ko čher, o Isus na muklja nikase te đerdini oleja, sem e Petrese, e Jovanese, e Jakovese hem e čhajorjakere dadeše hem e dajaće.

⁵² A sare, kola već inele ano čher, runde hem tugujinde palo late.

A o Isus phenda: "Ma roven! Adalese so oj na muli, nego sovela."

⁵³ I on asandile lese adalese so džande so muli.

⁵⁴ A o Isus dželo hem dolinđa la oto vas hem vičindā: "Čhajorije, uštī!"

⁵⁵ I lakoro duho irinda pe ano late, i otojekhvar uštini, a o Isus naredinđa te den la nešto te hal.

⁵⁶ I lakoro dad hem lakiri daj inele but začudime, a o Isus naredinđa lende te na vaćeren nikase so ulo.

9

O Isus bičhalji e apostolen te vaćeren o evanđelje hem te sasljaren

(Mt 10,5–15; Mk 6,7–13)

¹ A o Isus vičindā e dešu duje apostolen hem dinda len zoralipe hem autoritet upro sa o demonja hem te sasljaren o nambormipā.

² I bičhalđa len te propovedinen oto carstvo e Devlesoro hem te sasljaren e nambormen.

³ I phenda lende: "Ma legaren tumencar ništa ko drom: ni štapi, ni torba dromese, ni maro, ni pare, hem te na ovel tumen aver gad."

⁴ Sa đikote ačhovenia ki nesavi diz, i đikote na đzana adathar, bešen ano jekh čher.

⁵ Te na priminde tumen nesave dizutne, ikljoven tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare prendar sar znako zako zoralo odbiba."

⁶ I on dželete taro gav ko gav, vaćerindojo o Šukar lafi hem sasljarindoj e nambormen ko sa o thana.

O Irod zbumime

(Mt 14,1–12; Mk 6,14–29)

⁷ A o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunda sa so ulo i inele zbumime adalese so nesave vaćerde da o Jovan o Krstitelj uštino taro mule.

⁸ A avera vaćerde da o proroko o Iliju mothovda pe ki phuv, a nesave avera vaćerde da taro mule uštino nesavo proroko taro purano vreme.

⁹ A o Irod phendā: "Me čhindum e Jovane-soro šero. A kovai onda akava kastar sa adava šunava?"

I manglia te dikhel e Isuse.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Jn 6,1–14)

¹⁰ I kad o apostolja irinde pe koro Isus, vaćerde lese sa so čerde. I o Isus legarda len peja hem cindija pe olencar nakori diz vičime Vitsaida te šaj oven korkore.

¹¹ Ali o narodo šunda adava i dželo palo lende. A o Isus dodžaćerda len šukar, vaćerda lende oto carstvo e Devlesoro hem sasljardja okolen kase adava valjana.

¹² A kad lelja te perel i rat, o dešu duj apostolja nakhle di o Isus hem phende lese: "Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne gava hem thana kote šaj te arakhen nešto hajbnase hem than sojbnase. Adalese so injam akate ko čučo than kaj nane ništa."

¹³ A o Isus phendā lende: "Den len tumen nešto hajbnase!"

A on phende: "Ali isi amen samo pandž mare hem duj mačhe. Mangeja amendar te dža te čina hajbnase zako sa akava narodo?"

¹⁴ Adari inele di ko pandž hiljade murša. Tegani o Isus phendā ple učenikondē:

"Čhiven len te bešen ko kupe po pinda."

¹⁵ I on čerde adahar, hem čhvde sarijen te bešen.

¹⁶ O Isus lelja o pandž mare hem e duje mačhen, dikhla nakoro nebo, zahvalinda e Devlese zako hajba, phagla len hem dindja ko učenici te podelinen len e manušenđe.

¹⁷ I sare hale djkote na čalile. A palo adava, dešu duj korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist

(Mt 16,13–19; Mk 8,27–29)

¹⁸ Jekhvar kad o Isus korkoro molinda pe, oleja inele lesere učenici. Ov pučja len: "So phenena o manuša, ko injum me?"

¹⁹ A on phende: "Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o

Ilija, a nesave avera phenena da tu injan jekh oto avera proroci taro purano vreme kova uštino taro mule."

²⁰ Tegani o Isus pučja len: "A so tumen phenena, ko injum me?"

O Petar phendā: "Tu injan o Hrist, kole o Devel bičhalđa!"

O Isus vaćeri ple meribnastar

(Mt 16,21–23; Mk 8,31–33)

²¹ A o Isus zorale naredindā e učenikondē te na vaćeren nikase dai ov o Hrist.

²² I phendā: "Me, o Čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestara naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule."

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mt 16,24–28; Mk 8,34–9,1)

²³ I o Isus phendā sarijendē: "Ko mangela te džal pala mande, mora te ačhaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto taro dive ko dive hem te phirel pala mande.

²⁴ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka spasini le.

²⁵ So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali ili upropastini korkoro pes?

²⁶ Adalese ko lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani mli slava hem ani slava e Dadesiri hem e svetone andelengiri.

²⁷ A čaće vaćerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren djkote na dikhena o carstvo e Devlesoro."

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici

(Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

²⁸ Đi sar ofto dive palo adava so phendā lendē, o Isus lelja peja e Petre, e Jovane hem e Jakove i dželo ki gora te molini pe.

²⁹ I sar molini pe ine, lesoro muj ulo averčhane hem lesere šeja ule but parne hem sjajna.

³⁰ I dikh, nekotar iklike duj manuša hem lelje te vaćeren oleja. Adala inele o Mojsije hem o Iliju.

³¹ On mothovde pe ano baro sjaj hem vaćerde oleja e meribnastar savo adžičeri le ano Jerusalim.

³² A o Petar hem okola so inele oleja, zasuće. Kad uštine, dikhla e Isuse ano baro sjaj hem e duje manušen sar terdona oleja.

³³ I kad lelja o Mojsije hem o Ilijia te ciden pe e Isusestar, o Petar phendā e Isusesi: "Gospodarona, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuče,

jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase." Na džanda so vaćeri.

³⁴ Sar vaćeri ine adava, iklilo jekh oblako savo učharda len. A on, kad učharda len o oblako, darandile.

³⁵ I šundilo glaso taro oblako savo vaćerda: "Akavai mlo Čavo, kole birindum! Ole šunen!"

³⁶ I palo adava so šundilo o glaso, o učenici dikhle samo e Isuse korkore. I trainde, hem tegani pana nikase na vaćerde adalestar so dikhle.

*O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar
(Mt 17,14–18; Mk 9,14–27)*

³⁷ Tejsato dive, kad o Isus hem o trin učenici huljile tari gora, baro narodo alo te dikhel e Isuse.

³⁸ I dikh, nesavo manuš taro narodo lelja te vični: "Učitelju, molinava tut te pomožine mle čhavese, adalese soi majje jekhoro!

³⁹ O bišukar duho but puti preleta le hem otojekhvar vrištini; frdela le ano grčevija hem ikljola lestar pena taro muj; uništini le hem jedva ačhaj le.

⁴⁰ I molindum te učenikonen te ispudinen e bišukare duho mle čhavestar, ali on naštine te čeren adava."

⁴¹ A o Isus phendā: "O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar hem te trpinav tumen? Ana te čhave akari!"

⁴² I sar o čhavore avela ine đi o Isus, o demoni frdinđa le ki phuvano grčevija. A o Isus naredina e bišukare duhose te cidel pe e čhavorestar, sasljarda e čhavore hem dindja le palal ko dad.

⁴³ Tegani sare inele začudime so dikhle e Devlesoro baro zoralipe.

*O Isus dujto puti vaćeri ple meribnastar
(Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)*

Sar sare čudinena pe ine zako adava so čerda o Isus, ov phenda ple učenikonenđe:

⁴⁴ "Šunen šukar akala lafija: Me, o Čavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e manušengere."

⁴⁵ Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vaćeri adaleja. Adava inele olendar garavdo sar te na haljoven le, a darandile te pučen le so adaleja manglja te vaćeri lende.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro

(Mt 18,1–5; Mk 9,33–37)

⁴⁶ A o učenici lelje maškara pumende te raspravinen kovai olendar najbaro.

⁴⁷ A o Isus džanda soi lende ki godi, lelja jekhe čhavore, čhivda le uzala peste,

⁴⁸ i phenda lende: "Svako kova primini akale čhavore zbog majje, man primini. A svako kova man primini, primini e Devle kova bičhalda man. Adalese so, ko maškara

tumende pes dikhela sar najtikore, ovi najbaro."

Kova nane protiv tumende, ovi tumen-car

(Mk 9,38–40)

⁴⁹ A o Jovan phendā e Isusese: "Gospodarona, dikhlijam nesave manuše sar aňo to anav ispudini e demonen e manušendar. Amen na mukljam lese te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute."

⁵⁰ A o Isus phenda lese: "Muken le te čerel adava, adalese so okova kova nane protiv tumende, ovi tumencar!"

O Isus na mangela te uništini e Samarijanconen

⁵¹ A kad inele paše o dive e Isusesere te ovel vazdime ko nebo, ov zorale odlučinda te džal ko Jerusalim.

⁵² I bičhalda nesave glasnikonen angla peste. I on dželete hem djerdinđe ko nesavo gav ani regija Samarija te pripreminen le e Isusese.

⁵³ Ali o gavutne na mangle e Isuse adalese so džande da džala ko Jerusalim.

⁵⁴ A dikhindoj adava o učenici o Jakov hem o Jovan, puče e Isuse: "Gospode, mangeja li te phena te huljel taro nebo i jag hem sa te tharel len?"

⁵⁵ A o Isus irinda pe hem ukorinda len.

⁵⁶ I ov hem lesere učenici djelete ko aver gav.

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mt 8,19–22)

⁵⁷ I sar o učenici hem o Isus džana ine dromeja, nesavo manuš alo hem phenda e Isusese: "Ka džav tuja kaj god tu džaja."

⁵⁸ A o Isus phenda lese: "E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdija, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljavar mlo šero."

⁵⁹ A avere manušese phenda: "Phir pala mande!"

A ov phenda: "Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute."

⁶⁰ Tegani o Isus phenda lese: "Muk o mule te parunen ple mulen, a tu dža vaćer oto carstvo e Devlesoro."

⁶¹ A aver manuš phenda: "Ka phirav pala tute, Gospode, ali aš najangle te džav te pozdravinav man mle čherutnencar."

⁶² A o Isus phenda lese: "Nijekh kova dolela pe upro plugo te orini i onda dikhela napalal, nane korisno zako carstvo e Devlesoro."

10

O Isus bičhali e eftavardešu duje učenikonen

¹ Palo adava, o Gospod Isus birında avere eftavardešu duje učenikonen hem bičhalda len duj po duj angla peste ko sa o dizja hem o thana ko save ov manglia te džal.

² Angleder so te džan, o Isus phendā lende: "I žetvai bari, a hari bućarne te čeden. Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhal i bućaren ki žetva pli."

³ Džan! Ače, bičhalava tumen sar bakroren maškaru ruva.

⁴ Ma legaren tumencar kesa e parenkar, ni torba dromese, ni buderi obuća. I ma našalen tumaro vreme ađahar so ka terđoven pozdravinen nekasar odrumal.

⁵ I kad derdinena ko nesavo čher, prvo vaćeren: 'Mir akale čhereste!'

⁶ Te adari bešela o manuš kova mangela mir, tegani o mir, savese tumen molinena, ka ačhol oleja; a te na manglia mir, tumaro mir ka irini pe tumende.

⁷ Kad avena ko nesavo čher, ma palo adava nakhen ko avera čhera. Ačhoven ko jekh than, han hem pijen adava so o čherutne ikalena angla tumende, adalese so o bućarno zasluznji pli plati.

⁸ I ki savi diz derdinena, a o dizutne priminena tumen, han okova so ikalena angla tumende.

⁹ Sasljaren e nambormen adari hem vaćeren sarijende: 'Alo tumende paše o carstvo e Devlesoro!'

¹⁰ A ki savi diz derdinena, a o dizutne na priminena tumen, iklindoj ko glavna droma e dizjakere, vaćeren:

¹¹ 'Hem i prašina tumara dizjakiri, savi dolinda pe ko amare pre, amen kosaja la sar znako zako zoralo odbiba. Ali te džanen da o carstvo e Devlesoro alo paše!'

¹² Vaćerava tumende da ko dive oto baro sudo, po lokhe ka ovel e manušende tari Sodoma negoli e manušende tari adaja diz.'

*O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe
(Mt 11,20–24)*

¹³ "Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen taro Vitsaida! Te oven ine čudesija maškaru manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka bešen ine ano šeja oto kanaj hem ka čhoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajneni pe.

¹⁴ Ali e manušende taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko Sudo negoli tumende.

¹⁵ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li di o nebo ka vazden tumen? Di o than e mulengoro isi te peren.

¹⁶ Tegani phendā e učenikonen: Ko šunela tumen, man šunela, a ko odbini

tumen, man odbini. A ko odbini man, odbini e Devle kova bičhalda man."

O eftavardešu duj učenici irinena pe koro Isus

¹⁷ Kad o eftavardešu duj učenici irinde pe oto drom radosna, phende e Isuses: "Gospode, hem o demonja pokorinena pe amende ano to anav!"

¹⁸ A o Isus ko adava phendā lende: "Dikhlijum e Sotone sar perela taro nebo sar munja.

¹⁹ Eče, dindum tumen vlast te gazinen upro sapo hem o škorpije hem upro sa o zoralipe e neprijateljesoro hem ništa naka ovel tumende.

²⁰ Ali ma edobor radujinen tumen zako adava so o bišukar duhija pokorinena pe tumende, nego više radujinen tumen adalese soi tumare anava zapisime ano nebo."

*O Isus hvalini e Dade
(Mt 11,25–27; 13,16–17)*

²¹ I tegani o Isus radujinda pe ano Svetu Duho hem phendā: "Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavđan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovđan okolendje kolai sar čhavore. Oja, Dade, džanav da čerđan adava adalese so ađahar manglijan.

²² Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čavo hem okola kolendje o Čavo mangela te mothoj le."

²³ Tegani irinda pe nakoro učenici hem samo olende phendā: "Blago e jačhende save dikhena adava so tumen dikhena!"

²⁴ Vaćerava tumende da but proroci hem carija mangle te dikhene akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde!"

I priča oto šukar Samarijanco

²⁵ I dikh, jekh dive sar o Isus sikaj ine, nesavo učitelj e Zakonestar uštino te pučel le nešto sar te iskušini le, i pučija: "Učitelju, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?"

²⁶ A o Isus phendā lese: "Soi pisime ano e Mojsijasoro zakoni? So čitineja adari?"

²⁷ I ov phendā e Isuses: "Volin e Gospode te Devle sa te vileja, sa te dušaja, sa te zoralipnaja hem sa te godaja;

hem volin te pašutne sar korkore tut."

²⁸ Tegani o Isus phendā lese: "Šukar phendan. Ćer ađahar hem ka živine."

²⁹ Ali o učitelj e Zakonestar manglia te opravdini pe i pučja e Isuse: "A koi mlo pašutno?"

³⁰ A ko adava, o Isus phendā lese akaja priča: "Nesave manuše, sar hujjela ine tari

diz Jerusalim ki diz Jerihon, dolinde o čora. On lejje lestar sa, dī o šeja. Zorale marde le, i džele, a o manuš pašilo ko drom hem na džanda pese.

³¹ Na nakhlo but, i nekotar adale dromeja sar hulgela ine nesavo svešteniku, dikhla adale manuše hem nakhino oti aver strana.

³² Adahar da nesavo levit: alo dī adava than kote o manuš pašljola, dikhla le i nakhino oti aver strana adale dromesiri.

³³ A inele nesavo Samarijanco savo džala ine adale dromeja. Kad reslja dī ko than kote o manuš pašljola, dikhla le, i pelo lese žal olesce.

³⁴ Tegani o Samarijanco alo dī o manuš, čhorda ulje hem mol upro lesere rane te kosel len hem paćarda len. I čhivđa le upro plo her hem legarda le ki gostonica, i adari brininda pe olestar.

³⁵ Tejsato dive o Samarijanco ikalđa duj srebrna kovanice hem dindja ko manuš kasir inele i gostonica hem phenda lese: 'Brinut tut akale manušestar, i sa so ka trošine buder, ka irinav će kad ka irinav oto drom.'

³⁶ Tegani o Isus pučja e učitelje e Zakanestar: "So tu pheneja? Kova akale trinendar mothovđa pe sar pašutno okolese kole dolinde o čora?"

³⁷ A ov phenda: "Okova kova mothovđa lese milosrde."

Tegani o Isus phenda lese: "Oja, hem tu dža hem čer adahar!"

O Isus kori Marta hem i Marija

³⁸ I sar o Isus hem lesere učenici džana ine dromeja nakoro Jerusalim, đerdinje ko nesavo gav. Adari živindja nesavi đuvli palo anav Marta. Oj primindja len kora peste ko čher.

³⁹ Ola inele phen palo anav Marija, koja beštini uzalo e Gospodesere e Isusesere pre hem šunda lesoro lafi.

⁴⁰ A i Marta sa ki sig dikhela ine te kandel, i ali uzalo Isus hem pučja le: "Gospode, tu li na dikheja adava so mli phen muklja man korkora te kandav? Phen laće te pomožini maje."

⁴¹ A o Gospod phenda laće: "Marto, Marto! Brinineja tut hem uz nemirineja tut zako but so,

⁴² a samo jekh valjani. I Marija izabirinda okova soi po šukar, i adava naka lel pe latar."

11

O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe

(Mt 6,9–15; 7,7–11)

¹ I kad jekhvar o Isus završindja e molitvaja, jekh lesere učenikonendar phenda

lese: "Gospode, sikav amen te molina sar so o Jovan o Krstitelj sikavđa ple učenikonen."

² Tegani o Isus phenda lende: "Kad molinen, vaćeren:

'Dade, to sveto anav barjardo te ovel!
To carstvo te avel!

³ De amen avdive o maro savo valjani
amende svako dive!

⁴ Oprostin amende amare grehija
sar so hem amen oprostinja
svakonese kova grešinda premala
amende!

Hem cide amen taro iskušenje!"

⁵ Tegani o Isus phenda lende: "Zamisleni
da ki ekvaš i rat džana koro tumaro
amat te phenen lese: 'Amala, te de man trin
mare, i ka irinav će.'

⁶ Mlo amal alo oto drom kora mande, a
nane man so te ikalav anglo leste!"

⁷ A ov od andral te phenel: 'Ma uzne-
mirin man! O udarai phandle, a mle
čhavore već pašlile mancar hem sovena.
Našti akana te uštav te dav tut!'

⁸ Vaćerava tumendje: te na uštino te del
le adalese soi lesoro amal, ka uštel hem ka
del le sa so valjani adalese so lesere amale
nane lađ te ovel uporno.

⁹ Vaćerava tumendje: Mangen hem ka
del pe tumendje! Roden hem ka arakhen!
Khoven hem ka phravel pe tumende!

¹⁰ Adalese so svako kova mangela, pri-
mini; hem kova rodelka, arakhi; hem kova
khuelva, ka ovel lese phravdo.

¹¹ A kova dad tumendar: kad lesoro
čhavo ka rodel lestar ine mačhe, ka del le
sape?

¹² Ili kad ka rodel jaro, ka del le škorpija?

¹³ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen
te den šukar darija tumare čhavende, kober
više tumaro Dad taro nebo ka del e Svetone
Daho okolenje kola rodena olestar."

O Isus kandela pe e Devlesere zoralip- naja, a na e bengesere

(Mt 12,22–30; Mk 3,20–27)

¹⁴ I jekh dive o Isus ispudinđa e demone
kova čerela ine jekhe manuše te našti vaćeri.
Kad iklilo o demoni, o manuš lelja te vaćeri.
I o narodo inele zadivime,

¹⁵ ali nesave olendar vaćerde: "E Veelze-
vulesere, e demonengere šerutnesere, zo-
ralipnaja ispudini e demonen!"

¹⁶ A avera iskušinde e Isuse adahar so
rodinde lestar znako taro nebo.

¹⁷ Ali o Isus džanda lengere mislij, i
phenda lende: "Svako carstvo savoi ana
peste podelime ka properel, hem o čher ano
savu nane sloga ka perel."

¹⁸ Tei e Sotonesoro carstvo ana peste
podelime, sar onda pana trajini? Akava

vaćerava adalese so tumen phenena da e Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen.

¹⁹ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen, kasere zoralipnaja turnare učenici ispudinena len? Adalese on ka dokažinen tumende da na injen u pravu.

²⁰ Ali te me e Devlesere zoralipnaja ispudinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende."

²¹ O Isus phenda hem akava: "Kad okova kovai zoralo hem naoružime pazini plo čher, lesoro barvalipei osigurime.

²² Ali kad avela o po zoralo lestar, ka pobedini le hem ka lel lestar o oružje upro savo inole nada hem ka delini plencar adava so lelja e bizoralestar.

²³ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čhorela."

*Kad o bišukar duho palem irini pe
(Mt 12,43–45)*

²⁴ Tegani o Isus phenda: "Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le, vaćeri: 'Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.'

²⁵ I irinđa pe hem arakhija o čher šulavdo hem namestime.

²⁶ Tegani džala hem lela efta avere duhen po bišukaren pestar hem derdinena ano adava manuš hem ačhovena adari. I ko kraj adale manuše ovela po bišukar nego angleder."

Blagoslovime i poslušna e Devlese

²⁷ I sar o Isus vaćeri ine adava, nesavi đuvli oto narodo vičinda: "Bahtali i đuvli koja akharda tut ano vodi hem dindja tut čuci!"

²⁸ A o Isus phenda: "Po bahtalei okola so šunena o lafi e Devlesoro hem čerenia le!"

O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar

(Mt 12,38–42; Mk 8,12)

²⁹ Sar čedela pe ine po baro narodo, o Isus lelja te vaćeri: "Akajai generacija bišukar. Rodela mandar znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose i Jonase.

³⁰ Sar so adava so ulo e Jonaja inele znako e manušende kola živinde ki diz Niniva, ađahar hem so ka ovel mancar, e Čhaveja e manušesereja, ka ovel znako akala generacijacé.

³¹ Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinda ki južno phuv ka uštel hem ka osudini e manušen oti akaja generacija, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!

³² Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinda, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinde tumen!"

E Isusesoroi sikaviba svetlost e manušende

(Mt 5,15; 6,22–23)

³³ Niko na tharela i svetiljka hem te čhivel la ko garavdo than ili talo čaro, nego čhivelia la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola derdinena.

³⁴ Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime. A kadi ti jakh bišukar, hem to teloi ani tomina.

³⁵ Adalese, pazin da o svetlost so mislineja dai ana tute nane tomina.

³⁶ Tei sa to telo pherdo oto svetlost, bizo jekh deo oti tomina, tegani sa to dživdipe ka ovel osvetlime sar kad i svetiljka osvetlini tut ple svetloja."

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

³⁷ Kad o Isus vaćerđa adava, nesavo farisej vičinda le te hal maro koro leste. I o Isus derdindja lese ko čher hem čhivda pe uzalo astali.

³⁸ A o farisej dikhindoj adava, čudiđa pe so o Isus, palo adeti, na thovđa ple vasta angleder o hajba.

³⁹ A o Gospod Isus phenda lese: "Oja, tumen o fariseja kosenia i šolja hem o čaro od avrijal, a pherđen len tumara pohlepaja hem bišukaripnaja.

⁴⁰ Hulavonalen! Nane li o Devel okova kova čerđa e manuše, kova džanel le hem od avrijal hem od andral?

⁴¹ Nego, den e čororenđe sar milostinja okova so isi tumen andre, hem sa ka ovel tumende čisto.

⁴² Ali jao tumende e farisejendje so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oti ruta hem oto sa o povrće, a ačhavđen te čeren averende okova soi pravedno hem te volinen e Devle. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

⁴³ Jao tumende e farisejendje so volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem so volinena kad o manuša, pherde poštujiba premala tumende, pozdravinena tumen ko trgija.

⁴⁴ Jao tumende adalese so injen sar o bioznačime grobija upra savende o manuša phirena, a na džanen."

⁴⁵ Tegani nesavo oto učitelja e Zakonestar phenda e Isusese: "Učitelju, tu hem amen vređineja adale lafencar."

⁴⁶ A o Isus phendā: "Jao hem tumende, učiteljalen e Zakonestar! Čivena upro manuša pharipa but phare te akharen adahar so dena len pravilja save našti te ičeren, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen adava pharipe.

⁴⁷ Jao tumende, adalese so vazdена spomenici e prorokonende kolen tumare pradada mudarde.

⁴⁸ Adaleja mothovena da odobrinena adava so čerde tumare pradada: on mudarde len, a tumen vazdена lende spomenici.

⁴⁹ Adalese o Devel mudro vaćerđa tumendar: "Ka bičhalav lende prorokon hem apostolen. Nekas olendar ka mudaren, a nekas ka progoninen."

⁵⁰ Akala generacijatar ka rodel pe o rat sa e prorokonengoro savo thavdindā pana taro čeriba e svetosoro,

⁵¹ pana taro rat e Aveljesoro sa di o rat e Zaharijasoro, kova inele mudardo maškaro žrtveniku hem i svetinja ano Hram. Oja, vaćerava tumende, akaja generacija ka ovel osudime zako adava rat so thavdindā!

⁵² Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar! Adalese so e narodostar garavđen o ključo oto džandipe. Korkore na đerdinden, a na mukljen te đerdinen ni okola kola mangle te đerdinen."

⁵³ I kad o Isus iklilo adathar, o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ani bari holi lelje te protivinen pe hem te pučen le but so.

⁵⁴ On dikhle te dolen le ko bišukar lafi sar te šaj optužinen le.

12

O Isus vaćeri ple učenikonenđe te na oven dujemujengere

¹ I kad čedinde pe nekobor hiljade manuša, edobor džene inele da jekh avere gazinde, o Isus prvo lelja te vaćeri ple učenikonenđe: "Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro, te na oven dujemujengere sar soi on.

² Sa soi garavdo, ka otkrijini pe; sa soi tajno, ka šundol.

³ Adalese, sa so vaćerđen ani tomina, ka šundol ano svetlost; hem so pohari vaćerđen ko kan ano sobe, ka vaćeri pe taro krovija sare te šunen."

O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlesese

(Mt 10,28–31)

⁴ Ali phenava tumende, amalalen: ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, adalese so više adalestar naka šaj te čeren tumende.

⁵ A ka phenav tumende kastar te daran: te daran taro Devel kas palo mudariba isi

zoralipe te frdel ano pakao. Oja, vaćerava tumende, olestar te daran!

⁶ Na biknena pe li pandž čiriklja zako samo duj najtikore kovanice? A palem nijekh olendar nane bisterdi anglo Devel.

⁷ A tumendei hem svako bal ko šero džendo. Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!"

O učenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša

(Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

⁸ A vaćerava tumende: Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, me, o Čavo e manušesoro, anglo anđelja e Devlesere ka priznajinav dai ov mlo.

⁹ A te odrekninda pe neko mandar anglo manuša, hem me ka odrekninav man olestar anglo anđelja e Devlesere.

¹⁰ I te vaćerđa neko lafi protiv o Čavo e manušesoro, ka ovel lese oprostime; ali naka ovel oprostime okolese kova hulini upro Svetu Duho.

¹¹ A kad ka anen tumen anglo sudo ko sinagoge, anglo vladarija hem o vlastija, ma oven zabrinuta sar hem soja te braninen tumen, so te vaćeren!

¹² Adalese so tegani o Svetu Duho ka sikaj tumen so te vaćeren."

I priča e bigođakere barvale manušestar

¹³ Tegani neko oto narodo phendā e Isus-e: "Učitelju, vaćer mle phrales te podelini mancar o nasledstvo."

¹⁴ A o Isus phendā lese: "Manušaja, ko čivđva man te ovav sudija ili delioco upra tumende?"

¹⁵ Tegani phenda sarijende: "Arakhen tumen hem ciden tumen tari pohlepa. I sa edobor barvalipe te ovel e manuše, lesoro dživđipe na avela oto adava so isi le."

¹⁶ Tegani o Isus phendā lende akaja priča: "Nesave barvale manušesiri phuv bijanda but.

¹⁷ I ov mislinda pe ana peste: 'So te čerav? Nane man edobor baro than kote te čivav mli žetva.'

¹⁸ I phendā: 'Akava ka čerav! Ka peravav mle purane šupe hem ka vazdav po bare, i adathe ka čivav sa o div hem avera šukaripa.

¹⁹ Tegani ka vaćerav mla dušaće: Isi tut baro barvalipe bute beršende. Odmorin, ha, pi hem uživin!'

²⁰ Ali o Devel phendā lese: 'Hulavona! Akaja rat ka mere! A sa adava so spremiñan, kasoro ka ovel?'

²¹ Ađahari okolese kova pese čedela barvalipe, a cororoi anglo Devel."

O Devel brinini pe zako ple učenici

(Mt 6,25–34)

²² Tegani o Isus phendā ple učenikonende: "Adalese vaćerava tumende: ma oven zabrinuta zako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te han; ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven."

²³ Adalese soi o dživdipe po bitno e hajbnastar hem tumaro telo po bitno e šejendar.

²⁴ Dikhen e gavranem! Ni sejinena ni cedena, nane len ni šupa kote te čhiven o điv, a palem o Devel parvari len. A tumen injen e Devlese po vredna e čirikljendar!

²⁵ A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

²⁶ Znači te našti ni adava najhari te čeren, sose onda brininena tumen zako bilo so aver?

²⁷ Dikhen o divlja luludja sar barjona. Na čerena buti, niti sivenafse šeja, a vaćerava tumende da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuze šeja sar jekha olendar.

²⁸ Te o Devel adahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a već tejsa frdena pe ani jag, kober li više tumende ka del šeja, tikora verakere manušalen!

²⁹ Tumen ma oven zabrinuta zako adava so ka han hem so ka pijen,

³⁰ adalese so adava rođena okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad, o Devel, džanel da valjani tumende sa adava.

³¹ Nego rođen o carstvo e Devlesoro, a ov ka del tumen sa adava so valjani tumende!

³² Ma daran, mlo tikoro stado! Tumare Dadesiri volja inele te del tumen o carstvo.

³³ Bikninjen so isi tumen hem o pare den e čororende! Čerena tumende kese zako pare save na properena hem barvalipe ko nebo save nikad na tikorini. Niko naka šaj te avel adari te čorel tumaro barvalipe hem nijekh moljco naka uništini le.

³⁴ Adalese so tumaro vilo ka ovel adari kaj tumaro barvalipe."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

(Mt 24,45–51)

³⁵ O Isus ple učenikonende phendā hem akava: "Oven spremna, urjavde zaki buti hem tumare svetiljke te oven tharde,

³⁶ sar sluge kola adžićerena ple gospodare te irini pe čhere taro bijav. Kad irini pe o gospodari hem kad khuvela ko udar, o slugei spremna te phraven lese.

³⁷ Blago okole slugende kolen o gospodari, kad ka avel, ka arakhi len sar adžićerena le džangale! Čače, vaćerava tumende, ov, o gospodari, ka phandel pe i kecelpa, ka bešlačeri len te han hem ka kandel len.

³⁸ Blago e slugende kolen o gospodari ka arakhi džangalen čak hem te alo ki ekvaš i rat ili anglo disljojba.

³⁹ Ali akava te džanen: te džanel ine o domaćini ko savo sati avela o čor, naka mukel lese ine te djerđini ko čher te corel.

⁴⁰ Hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

⁴¹ Tegani o Petar pučja e Isuse: "Gospode, vaćereja li akaja priča samo amende e učenikonende ili sarijende?"

⁴² O Gospod Isus phendā: "Kovai, onda, verno hem mudro upravnika kas o gospodari ka čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme?

⁴³ Blago okole slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela adahar.

⁴⁴ Čače vaćerava tumende, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravnika.

⁴⁵ A te vacerđa adava sluga ana peste: "Naka avel pana mlo gospodari" i lela te marel avere slugen, hem te hal, te pijel hem te mačol,

⁴⁶ lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžičeri le, ka čhinel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro nevernici.

⁴⁷ A okova sluga kova džandā i volja ple gospodaresiri, a na inele spremno ili na čerđa pali e gospodaresiri volja, but mariba ka hal.

⁴⁸ A okova kova na džandā e gospodaresiri volja, a čerđa nešto zako so zaslužini kazna, hari mariba ka hal. Kasei dindo but, but ka rodel pe lestar. Kasei poverime but, više ka rodel pe lestar."

*E Isusesoro lafi ka anel podela
(Mt 10,34–36)*

⁴⁹ Tegani o Isus phendā: "Aljum te frdav jag e sudsosiri ki phuv. So bi mangava ine već te ovel thardi!

⁵⁰ A valjani te nakhavav e patibnasoro krstiba. But maje pharo díkote adava na završni pe!

⁵¹ Mislinena da aljum te anav mir ki phuv? Na. Aljum te čerav o manuša te ciden pe jekh averestar.

⁵² Adalese od akana, oto pandž čerutne, trin ka oven ki mli strana, a duj ki aver ili duj ki mli strana, a trin ki aver.

⁵³ Ka uštel o dad upro čhavo hem o čhavo upro dad, i daj upri čhaj hem i čhaj upri daj, i sasuj upri bori hem i bori upri sasuj."

Valjani te pendžaren o znakija e vremenske

(Mt 16,2–3; 5,25–26)

⁵⁴ Tegani o Isus vaćerđa e narodose: "Kad dikhena da o oblaci avena taro zapad,

tegani phenena da ka perel bršim, i čače perela.

⁵⁵ Kad phudela i barval taro jug, phenena da ka ovel tatipe, i ovela.

⁵⁶ Dujemujengere manušalen! Džanen te pendžaren o izgled e phuvjakoro hem e nebosoro; sar onda na džanen te pendžaren o znakija akale vremesere?

⁵⁷ Tumen korkore valjani te pendžaren okova soi ispravno.

⁵⁸ Te neko legari tut ko sudo te tužini tut adalese so na irindan lese o pare, odrumal de sa tutar te mirine tut oleja angleder nego so resena adari. Te na cérdan adahar, ov šaj te vucini tut anglo sudija, a o sudija ka del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

⁵⁹ Vačerava će da čače naka ikljove adathar sa díkote na irineja dí i zadnjo para."

13

Sare valjani te pokajinen pe zako pumare grehija

¹ Ano adava vreme nesave manuša phende e Isuseso so o Pilat, o upravniku e rimesoro, naredindā nesave Galilejci te oven mudarde sar anena ine žrtve ano Hram.

² A o Isus phenda lende: "Tumen li mislinena da adala Galilejci, adalese so adahar mudardile, inele po grešna sa avere Galilejconendar?

³ Na! Ali te na pokajinden tumen, sarijen tumen ka adžičeri propast!

⁴ Ili okola dešu ofto upro kolende peli i kula ano Siloam hem mudarda len, tumen li mislinena da on inele po bare grešnici sa e manušendar kola živinena ano Jerusalim?

⁵ Na! Ali te na pokajinden tumen, sarijen tumen ka adžičeri propast!"

I priča oto kaš bizo plod

⁶ Tegani o Isus vačerđa lende akaja priča: "Inele nesave manuše smokva sadime pese ano vinograd, i alo te rodel lakoro plod, ali ništa na arakhla.

⁷ Tegani phenda e vinogradarese: 'Ače, trin berš sar avava te rodav plod upri akaja smokva, ali na arakhava le. Čhin la! Sose te šućari i phuv?'

⁸ A ov phenda: 'Gospodarona, ačhav la pana akava berš. Ka handav okolo late hem ka frdav laće đubrivo,

⁹ i šaj dí berše ka anel plod. A te na bijanda, ka čhine la.'

O Isus sasljari ko savato e đuvlja koja inele grbavo

¹⁰ I jekh savato sar o Isus sikaj ine ani jekh sinagoga,

¹¹ adari inele nesavi đuvli kola o bišukar duho cérela ine te ovel namborme. Oj inele grbavo dešu ofto berš hem nisar našti ine te ispravni pe.

¹² Kad o Isus dikhla la, vičinda la kora peste hem phenda lače: "Đuvlje, oslobođimi injan taro to nambormipe!"

¹³ I čhvídla ple vasta upro late, a oj otojekhvar ispravindā pe hem lelja te slavini e Devle.

¹⁴ Tegani e sinagogakoro vođa, holjame so o Isus sasljarda ko savato, phenda e narodose: "Isi šov dive ano kurko ko save šaj te cérel pe buti! Ko adala dive aven hem oven sasljarde, a na ko savato!"

¹⁵ A o Gospod Isus phenda lese: "Dujemujengere injen! Tumen li ko savato na phravena tumare guruve ili tumare here taro jasle te legaren le te pijel pani?

¹⁶ A akajai đuvli oto pleme e Avraamesoro kola o Sotoni ićerđa phandija dešu ofto berš. Oj li na valjani te ovel phravdi taro akala lancija e nambormipasere ko savato?"

¹⁷ Kad phenda adava, lađandile sare kola inele protiv leste, a sa avera manuša radujinde pe zako sa o šukar delja save o Isus cérdā.

O carstvo e Devlesoroi sar o tikoro seme sava ovela baro kaš

(Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

¹⁸ Tegani o Isus phenda: "Savesei slično o carstvo e Devlesoro? Soja te uporedinav le?

¹⁹ Sličnoi e semese oti gorušica save o manuš lelja hem frdindā pese ki bašta. Ov barilo hem ulo kaš, hem o čirikla céerde gnezdija upro lesere granke."

O carstvo e Devlesoroi sar o kvasco sava cerela o humer te uštel

²⁰ I palem phenda: "Soja te uporedinav o carstvo e Devlesoro?

²¹ Sličnoi e kvascose save i đuvli lelja hem čhvida ano but baro čaro vareja, i ov cérdā sa o humer te uštel."

Den sa tumendar te đerdinen ano carstvo e Devlesoro

(Mt 7,13–14, 21–23)

²² I sar o Isus džala ine ple dromeja đi ko Jerusalim, nakhela ine ko dizja hem ko gava hem sikaj e narodo.

²³ I neko pučlja le: "Gospode, samo li hari manuš ka oven spasime?"

A o Isus phenda lende:

²⁴ "Den sa tumendar te đerdinen maškaro tesno udar e nebosoro adalese so but đzene, vačerava tumende, ka roden te đerdinen, ali naka šaj.

²⁵ Kad o domaćini ka uštel hem ka phandel o udar, ka ovel kasno. Tegani ka

terđoven avri hem ka khuven ko udar vaćerindoj: 'Gospodarona, phrav amende!' Ali ov ka phenel tumende: 'Na džanav tumen kotar injen.'

²⁶ Tegani ka phenen: 'Haljam hem piljam tuja, hem tu sikavdan ko amare dizjengere droma.'

²⁷ A ov ka phenel: 'Na džanav tumen kotar injen. Ciden tumen mandar, sare tumen kola čerena bišukarie!'

²⁸ Tegani ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh kad ka dikhen e Avraame, e Isaake, e Jakove hem sa e proroknen ano carstvo e Devlesoro, a tumen frdime avri.

²⁹ O manuša ka aven taro istok hem taro zapad, taro sever hem taro jug hem ka čhiven pe uzalo astali ki gozba ano carstvo e Devlesoro.

³⁰ Ače, okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva."

E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalim

(Mt 23,37-39)

³¹ I tegani nesave fariseja ale koro Isus hem phende lese: "Dža akatar ko nesavo aver than, adalese so o caro o Irod mangela te mudari tut."

³² O Isus phenda lende: "Džan hem vaćeren adala lisicaće: 'Ka ispudinav e demonen hem ka sashjarav avdive hem tejsa, a ko trito dive završinava mli buti.'

³³ Ali avdive, tejsa hem prektejsa valjani te džav mle dromeja, adalese so izgledini dai o Jerusalim than kote sa o proroci valjani te oven mudarde.

³⁴ Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e proroknen hem frdeja bara upro okola kolai tuće bičhalde! But puti mangjum te čedad te manušen sar i khani ple piličken talo ple phaka, ali tumen na manglijen!

³⁵ Ače, to čher ka ovel napustime! I vaćerava tumende da čače naka dikhen man dikote na phenena: 'Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!'

14

O Isus anglo fariseja sasljari e namborne ko savato

¹ I ko jekh savato, o Isus inele vičime ko čher nesave farisejengere vođasoro te hal maro, i dželo. Sare so inele adari, šukar ine posmatrinena le,

² adalese so anglo leste inele nesavo namborne manuš kasere vasta hem o pre inele pherde pani.

³ I o Isus pučlja e učiteljen e Zakonestar hem e farisejen: "Palo e Mojsijasoro zakoni, tormal pe li te sasljari pe ko savato ili na?"

⁴ A on ništa na phende. Tegani o Isus čhivda plo vas upro namborme manuš, sasljarda le hem muklja le te džal.

⁵ A olende phenda: "So mislinena tumaro čhavo ili tumaro guruv ko savato perela ano bunari, na li sigate ka ikalen le ine adathar?"

⁶ I na ine len so te phenen ko adava.

O Isus sikaj ot i poniznost

⁷ Kad o Isus dikhija sar o gostija kola ale te han rodenafse najšukar thana bešibnase, phenda lende akaja priča:

⁸ "Kad injan vičime nekase ko bijav, ma beš ko najšukar than, adalese so šaj maškar vičime isi nesavo manuš kovai po baro tutar.

⁹ Tegani okova so vičindja tut ka phenel će: 'De to than akalese.' Tegani ka ove lađardo, i ka dža te dole o zadnjo than.

¹⁰ Nego, kad injan vičime, dža hem beš ko zadnjo than. Kad ka dikhel tut okova so vičindja tut ka phenel će: 'Amala, ava beš ko po šukar than!' Tegani sa o gostija ka dikhen kobor injan poštujime.

¹¹ Adalese, ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe, ka ovel povazdime."

¹² Tegani o Isus phenda okolese so vičindja le: "Kad vičineja gostonen ko ručko ili ki večera, ma vičin samo te amalen, te phraljen, te familija, hem te barvale komšijen. Te vičindan olen, hem on tut ka vičinen ko hajba kora pumende sar te irinen će.

¹³ Nego, kad vičineja ko hajba, vičin e cororen, e sakatimen, e bangen hem e kororen.

¹⁴ Tegani ka ove blagoslovime, adalese so olen nane sar te irinen će. A o Devel ka irini će tegani kad ka vazdel taro mule e pravednikonen."

I priča ot i bari gozba

(Mt 22,1-10)

¹⁵ Kad adava šunda jekh okolendar so beštine uzalo astali, phenda e Isusese: "Bahataloi okova kova ka hal maro ano carstvo e Devlesoro!"

¹⁶ A ko adava, o Isus phenda lese: "Nesavo manuš čerda bari gozba hem vičinda bute manušen.

¹⁷ I kad sa inele čerdo hajbnase, bičhalda ple sluga te phenen e vičimende: 'Sai akana spremno. Aven!'

¹⁸ Ali jekh pala avereste lelje te phenen lese sose našti te aven. O prvo phenda lese: 'Čindum njiva i valjani te džav te dikhav la. Molinava tut, vaćer te gospodarese da adalese našti te avav.'

¹⁹ O dujto phenda: 'Samo so čindum deše guruvem i džava te dikhav sar ka

orinen. Molinava tut, vaćer te gospodarese da adalese našti te avav.'

²⁰ O trito phendā: 'Samo so ženindum man i adalesē našti te avav.'

²¹ I o sluga irinda pe hem phendā sa adava ple gospodarese. Tegani o gospodari holjanda i phendā ple slugase: 'Sidar, ikljov ko droma e dizjakere hem ko trgija i ana akari e čororen, e sakatimen, e kororen hem e bangen.'

²² Kad o sluga čerđa adava, phendā: 'Gospodarona, čerdum ađahar sar so naredindan, ali pana isi thana.'

²³ I o gospodari phendā lese: 'Ikljov avri tari diz ko droma hem ko staze hem terin e manušten te even te ovel pherdo mlo čher.'

²⁴ Vaćerava tumende da nijekh okole manušendar kola inele vičime naka hal ki mli gozba.'

E Isusesere učenici valjani te trpinen zbg olesse

(Mt 10,37–38)

²⁵ I but manuša džana ine dromeja palo Isus. Ov irinda pe nakoro lende hem phendā lende:

²⁶ "Te neko mangela te ovel mlo učeniku, valjani te volini man but više nego ple dade hem pa daja, pla romnja hem ple čhaven, ple phraljen hem ple phenjen, više nego plo dživdipe. Te na čerđa ađahar, našti te ovel mlo učeniku.

²⁷ Ko na akhari plo krsto hem na džala pala mande, našti te ovel mlo učeniku.

²⁸ Adalese so, ko tumendar ka lel ine te vazdel kula, a angleder adalestar te na bešel te računini o troško te dikhel ka šaj li te završni la?

²⁹ Te samo čhvida o temelji, i na ačhola le pare te završini di o kraj, sare kola ka dikhene adava ka asan lese

³⁰ hem ka phenen: 'Akava manuš lelja te vazdel kula, a našti ine te završni la!'

³¹ Ili, kova caro kad džala te arakhi pe ko mariba avere caronencar, angleder adalestar na bešela te razmislini šukar ka šaj li ple deše hiljadencar te marel pe adaleja kova avela protiv leste ple biše hiljadencar?

³² Te našti, ka bičhali ple manušen koro aver caro, sar pana na ało paše, te pučen le savei o uslovija zako mir.

³³ Ađahar da svako tumendar kova na mukela sa so isi le, našti te ovel mlo učeniku."

O učenici valjani te ačhoven verna sledbenici e Isusesere

(Mt 5,13; Mk 9,50)

³⁴ Tegani o Isus phendā: "Šukari o lon. Ali te našalda plo londipe, soja ov ka londari pe?"

³⁵ Esavko nane šukar ni zaki phuv ni zako đubrivo, nego frdela pe. Kas isi kana te šunel, nek šunel!"

15

I priča oto našaldo bakro

(Mt 18,12–14)

¹ But carinici hem prešunde grešnici čedena pe ine uzalo Isus te šunen le.

² A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar lelje te gundinjen vaćerindoj: "Akava primini kora peste e grešnikonen hem hala olencar."

³ Adalese o Isus phendā lendje akaja priča:

⁴ "Te nekas tumendar isi šel bakre i jekh olendar našalđilo, so ka čerel? Ka ačhaj e enjavardešu enjen ko polje hem ka džal te rodel e našalde bakre sa džkote na arakhi le.

⁵ I kad ka arakhi le, ka radujini pe, ka čhivel le ko piče

⁶ hem ka legari le čhere. Tegani ka vičini ple amalen hem ple komšijen kora peste hem ka phenel lende: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum mle našalde bakre.'

⁷ Vaćerava tumende, ađahar da ano nebo ka ovel po bari radost zako jekh grešniko kad pokajini pe nego li zako enjavardešu enja pravednici kolendje na valjani pokanje."

I priča oti našaldi kovanica

⁸ O Isus phendā hem akava: "Ili te nesava đuvilja isi deš srebrna kovanice, i jekh našali, so ka čerel? Ka tharel i svetiljka, ka šulaj o čher hem šukar ka rodel i kovanica džkote na arakhi la.

⁹ I kad ka arakhi la, ka vičini ple amalinjen hem ple komšiken kora peste hem ka phenel lende: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum i kovanica savi našaldum.'

¹⁰ Ađahar, vaćerava tumende, ovela radost maškarao anđelja e Devlesere zako jekh grešniko kova pokajini pe."

I priča oto našaldo čhavo

¹¹ I o Isus phendā: "Jekhe manuše ine duj čhavje.

¹² I o tikneder čhavo phendā ple dadesej: 'Dade, de man akana o deo te barvalip-nastar so pripadini maje.' I ađahar o dad podelindja lende plo barvalipe.

¹³ I palo nekobor dive o tikneder čhavo čedindja sa so inole, dželo ki durutni phuv hem adari halja sa plo barvalipe ađahar so živindja dilikane.

¹⁴ Kad trošindja sa o pare, ulo baro bokhalipe ani adaja phuv i tegani na inole so te hal.

¹⁵ I dželo te čerel buti koro jekh manuš kova živindja adari. Adava manuš bičhalsa le pese ko polje te arakhi balen.

¹⁶ O čhavo edobor inele bokhalo da manjga te hal adava so hana o bale, ali niko nadindā le čak ni adava.

¹⁷ A kad lelja te razmislini šukar, phendā ana peste: Mle dadesere bućarnen isi da buderij hajbnase, a me akate merava bokhader!

¹⁸ Ka uštav hem ka irinav man koro mlo dad hem ka phenav lese: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute!'

¹⁹ Na injum dostojo akana te vičinav man to čhavo. Molinava tut, le man sar jekhe bućarne te čerav buti kora tute.'

²⁰ I uštino hem lelja te džal koro plo dad. Pana sar inele dur, lesoro dad dikhlij le sar avela, pelo lese žal, prastandilo nakoro leste, zagrlinda le hem čumudindā le.

²¹ Tegani o čhavo phenda: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute! Na injum dostojo akana te vičinav man to čhavo.'

²² A o dad phenda ple slugende: 'Sig anen o najšužo ogrtaci hem urjaven le! Čhiven lese i angrustik ko naj hem o sandale ko pre!

²³ Anen okole thuljarde telco te čhinjen, te ha hem te veselina amen,

²⁴ adalese so akava mlo čhavo inele mulo, a akana oživindā, inele našaldo, aakanai arakhlo.' I lelje te veselinan pe.

²⁵ A lesoro phreder čhavo čerela ine buti ki njiva. I ko iriba, sar avela ine paše uzalo čher, šunda bašaliba hem čheliba.

²⁶ Tegani vičindā jekhe sluga te pučel le so ulo adava.

²⁷ O sluga phenda lese: 'To phral irinda pe čhere. To dad čhindā e thuljarde telco adalese so dikhlij le dživde hem saste.'

²⁸ I o phreder čhavo holjanda hem na manglia te đerdini ko čher. Tegani lesoro dad iklilo hem molindā le te đerdini.

²⁹ A ov phenda ple dadeset: 'Ače, sa edobor berša sar robo kandava tut hem nikad na phagljum to lafi, a nijekhvar na dindan man ni buzore te šaj mle amalenca te veselinav man.

³⁰ A kad alo akava to čhavo, kova halja to barvalipe e kurvencar, tu čhindan lese thuljarde telco.'

³¹ A lesoro dad phenda lese: 'Mlo čhavo, tu stalno injan mancar. I sa soi mlo – kloj.'

³² Ali, valjanđam adahar te veselina amen hem te radujina amen adalese so akava, to phral, inele mulo, a akana oživindā; inele našaldo, aakanai arakhlo!"

16

I priča oto nepošteno upravniko

¹ O Isus ple učenikonendē vaćerda: "Jekhe barvale manuše ine upravniko kole tužinde da halja lesoro barvalipe.

² I o barvalo vičindā le hem phendā lese: 'So šunava tutar adava? Ana maje o spisko te dikhav so čerdan mle parencar adalese so našti više te čere buti kora mande sar upravniko!'

³ Tegani o upravniko phendā ana peste: 'So ka čerav kad mlo gospodari ka cidel man tari buti? Na injum edobor zoralo te handav, a lađava te prosinav.'

⁴ Džanav so te čerav te šaj o manuša priminen man pumenđe ano čhera kad ka ovav cidime tari buti.'

⁵ I vičindā sa ple gospodaresere dužnikonen, i pučlja e prvone: 'Kobor aveja mle gospodares?

⁶ A ov phendā: 'Šel burija uljeja.'

Tegani o upravniko phendā lese: 'Siđar le to lil kaj pisime kobor aveja lese hem čhiv da aveja lese pinda.'

⁷ I pučlja avere: 'A tu kobor aveja mle gospodares?

A ov phenda: 'Šel burija djeveja.' I olese da phendā o upravniko: 'Le to lil hem čhiv da aveja lese oftovardeš.'

⁸ I o gospodari pohvalinda e nepoštenone upravniko so inele džando hem so adahar postupindā. Akava mothoj dai o manuša akale svetosere po džandane ko postupci pre-malo okolende kolai slična olende, nego o manuša e svetlosere.

⁹ Vaćerava tumendē: čeren tumendē amalen adahar so ka pomožinen lende akala phuvjakere barvalipnaja, te šaj, kad ka nakhel adava barvalipe, te oven primime ano većna čhera.

¹⁰ Kovai verno ano najtikore buća, ov ka ovel verno hem ano najbare; a kova nane pravedno ano najtikore buća, ov naka ovel pravedno hem ano najbare.

¹¹ Te na injen verna ano akala phuvjakoro barvalipe, ko ka mukel tumendē ano vasta o čačikano barvalipe?

¹² Te na injenle verna ano averesoro barvalipe, ko ka del tumen tumaro?

¹³ Nijekh sluga našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone; ili jekhese ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe."

¹⁴ Sa adava, so vaćerda o Isus, šunde o fariseja kola but volinde pare, i asandile lese.

¹⁵ A o Isus phendā lendē: "Tumen injen adala so čerena tumen pravedna anglo manuša, ali o Devel džanel tumare vile. Okova soi but vredno e manušendē, adavai gadno e Devlese."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁶ Tegani o Isus phenda: "O Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere

sikavena ine e manušen di o aviba e Jovane-soro, a od tegani propovedini pe o Šukar lafi taro carstvo e Devlesoro hem svako nasilno derdini ano leste.

¹⁷ A palem, po lokhe o nebo hem i phuv te nakhen, negoli jekh slovo oto Zakoni te properel.

¹⁸ Jekh primer: Ko tumendar ačhaj pla romnja hem lela avera, cérela preljuba. Hem ko lela romnja kola o rom muklja, isto cérela preljuba."

Priča oto barvalo manuš hem oto Lazar

¹⁹ O Isus phenda: "Inele nesavo barvalo manuš kova urjela pe ine sa ano najšuže šeja hem taro dive ko dive hala ine sa najšukar habinja.

²⁰ Angli lesiri kapija sa ano čirevija pašljola ine nesavo čororo manuš palo anav Lazar.

²¹ Ov but manglia te čaljari pe e troškendar save perena ine taro astali e barvalesoro. Čak hem o đukle avena ine hem ližinena lesere čirevija.

²² Kad mulo o čororo, o andelja legarde le e Avraameki angali. I o barvalo da mulo hem inele parume.

²³ I ano than e mulengoro, ano bare muke, o barvalo vazdinda ple jačha hem odural dikhla e Avraame hem e Lazare lese ani angali.

²⁴ Tegani vičindā: 'Dade Avraame, smiljin tut maje hem bičhal e Lazare te čhivel samo hari plo naj ano pani hem te avel te šudari mli čnih, adalese so but injum mučime ani akaja jag.'

²⁵ A o Avraam phenda: 'Mlo čhavo, setin tut da primindan to šukaripe tuće ko džidvipe, a o Lazar plo bišukaripe. A akanai e Lazareše šukar akate, a tu mučineja tut.

²⁶ Sem adava, isi bari provalija maškar amende hem tumende i te manglia neko te nakhel akatar kora tumende ili adathar kora amende, naka šaj.'

²⁷ A o barvalo phenda: 'Onda molinava tut, dade Avraame, bičhal e Lazare mle dadese ko čher.

²⁸ Adari isi man pandž phralja. Nek o Lazar upozorini len, te na aven hem on ko akava than e mukengoro.'

²⁹ A o Avraam phenda: 'Isi len o Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere. Nek šunen olen!'

³⁰ A ov phenda: 'Nane adava dovoljno, dade Avraame! Ali te alo lendē neko taro mule, ka obratinen pe.'

³¹ I o Avraam phenda lese: 'Te na šunde adava so pisindā o Mojsije hem o proroci, naka šunen ni te neko uštino taro mule.'"

17

O učenici valjanena te oven verna sluge e Devlesere
(Mt 18,6–7, 21–22; Mk 9,42)

¹ O Isus phenda ple učenikonendē: "O iskušenja mora te aven, ali jao okolese prekala kaste avena.

² Olese ka ovel ine po šukar ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more, nego te cérel jekh akale tikorendar te perel ano greh.

³ Arakhem tumen! Te to phral grešini, ukorin le, i te pokajindā pe, oprostин lese.

⁴ I te efta puti ko dive grešini premala tute hem efta puti avela kora tute hem vaćeri će: 'Kajinav man', oprostин lese."

⁵ O apostolja phende e Gospodese: "De amen po bari vera!"

⁶ A o Gospod phenda: "Te isi tumen vera tikori sar zrno otı gorušica, ka phenen ine akale kaštese: 'Ikal tut taro koreno hem sadin tut ano more!' I ka šunel tumen ine.

⁷ Te phena da nekas tumendar isi sluga kova handela ili arakhi e bakren. I kad ov irini pe tari njiva, ko tumendar ka phenel lese: 'Siđar ava akari hem beš te ha maro?'

⁸ Na li, umesto adava, ka phenen lese: 'Čer maje te hav, phand tut i kecelja hem kande man díkote hava hem pijava, a palo adava tu ka ha hem ka pije?'

⁹ Valjani li o gospodari te zahvalini e slugase so cérdja adava so ine lese naredime? Na.

¹⁰ Ađahar hem tumen, kad cérena sa so naredinda tumende o Devel, vaćeren: 'Amen injam sluge kolende na valjani te zahvalini pe! Ćerdam samo soi amari buti! "

O Isus sasljari deše gubavconen

¹¹ I sar o Isus džala ine nakori diz Jerusalim, nakhino maškari regija Samarija hem i regija Galileja.

¹² I sar derdini ine ko nesavo gav, nakoro leste ale deš gubavci kola terdine po dur olestар

¹³ hem vičinde: "Isuse, Gospodarona, smilujin tut amende!"

¹⁴ Kad dikhla len o Isus, phenda lendē: "Džan hem mothoven tumen e sveštenikonendē!"

I sar džana ine dromeja, saslide tari guba.

¹⁵ I jekh olendar kad dikhla so sasliro, irindā pe koro Isus slavindoj e Devle oto sa o glaso.

¹⁶ Pelo anglo lesere pre mujeja di phuv, zahvalindoj lese. A ov inele Samarijanco.

¹⁷ Tegani o Isus pučlja: "Na li deš saslide? A kaj pana okola enja?"

¹⁸ Nijekh li olendar na aračilo te irini pe hem te slavini e Devle, sem akava jekh kova čak nane ni Jevrejco?"

18

¹⁹ I phenda e manušese: "Ušti hem dža!
Ti vera spasinda tut!"

*O aviba e Devlesere carstvosoro
(Mt 24,23–28, 37–41)*

²⁰ Jekh dive o fariseja puče e Isuse kad ka avel o carstvo e Devlesoro. O Isus phenda lende: "O carstvo e Devlesoro na avela e znakonencar saven ka šaj te dikhen pe."

²¹ Naka šaj te phenel pe: 'Ače akatei!' ili 'Eče adari!' Adalese soi o carstvo e Devlesoro maškara tumende!"

²² Tegani phenda ple učenikonende: "Avela o vreme kad ka mangen te dikhen samo jekh dive e Manušesere Čhavesoro, ali naka šaj te dikhen le."

²³ O manuša ka phenen tumende: 'Eče adari!' ili 'Ače akatei!' Ali ma džan adari hem ma prastan palo lende!

²⁴ Adalese so o aviba e Manušesere Čhavesoro ko lesoro dive ka ovel sar kad i munja činela taro jekh krajo e nebosoro, a svetlini ko dujto.

²⁵ Ali angleder adalestar valjani but te patini hem te ovel odbacime akala generacijatar.

²⁶ Hem sar so inele ano vreme kad o Noje živindža, adahar ka ovel hem ano vreme kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

²⁷ O manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa di o dive kad o Noje derdindia ki barka. Tegani alo o baro pani hem tasavda sarijen.

²⁸ Adahar da inele ano vreme kad o Lot živindža. O manuša ani diz Sodoma hana ine hem pijena, činena hem biknena, sadinena hem vazdena čhera.

²⁹ Ako dive kad o Lot iklilo tari Sodoma, odupral sar bršim peli jag hem sumpor hem mudardha sarijen.

³⁰ Adahar ka ovel hem ko dive kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

³¹ Ko adava dive, ko ka ovel upro čher, a lesere stvarija ano čher, ma te huljel te lel len. Adahar da, ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere palo ple stvarija.

³² Setinen tumen so ulo e Lotesere romnjaja!

³³ Ko dikhela te arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zborg mande, ka arakhi le.

³⁴ Vaćerava tumende: ki adaja rat duj džene ka pašljon ani jekh soba; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.

³⁵ Duj duvlja zajedno ka čeren hajbnase; jekha ka lel pe, a e dujtona ka ačhaj pe.

³⁶ [Duj murša ka čeren buti ki njiva; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačhaj pe.]

³⁷ I on puče e Isuse: "Kaj, Gospode?"

A ov phenda lende: "Kaj isi mulo telo, adari čedena pe o lešinarija."

I priča oti udovica koja inele istrajno

¹ Tegani o Isus vaćerđa ple učenikonende priča da uvek valjani te molinen pe hem te na odustajinen.

² Phenda: "Inele nesavo sudija ani jekh diz. Na darandilo e Devlestari hem na ačhilo lese di o manuša.

³ A inele hem nesavi udovica ani adaja diz. Oj stalno avela ine koro leste hem molini le: 'De man pravda anglo okova kova tužini man!'

⁴ Ov jekh vreme na manglia te pomožini laće. Ali kad nakhlo nesavo vreme, phenda korkoro pese: 'Iako na darava e Devlestari hem na ačhilo majje di o manuša,

⁵ ka dav pravda akala udovicaće, adalese so stalno avela kora mande, i te na avel više te dosadini man! "

⁶ Tegani o Gospod Isus phenda: "Šunen šukar so phenda o nepravedno sudija!"

⁷ O Devel li naka del pravda ple izabirinemende kola rat hem dive molinen le? Ov li ka ačhaj len te adžićeren?

⁸ Vaćerava tumende, ka del len pravda, hem adava sigate. Ali kad me, o Čhavo e manušesoro, ka irinav, ka arakhav li vera ki phuv?"

I priča oto farisej hem oto cariniko

⁹ Tegani o Isus vaćerđa akaja priča okolende kola mislinde dai pravedna, a averen dikhle sar po tikoren pumendar:

¹⁰ "Duj manuša džeze ko Hram te molinen pe: jekh inele farisej, a o dujto cariniko."

¹¹ O farisej, terdindoj, molinda ana peste adahar: 'Devla, hvala će so na injum sar avera manuša: čora, nepravedna, prelubnici ili sar akava cariniko.'

¹² Postinava duj puti ano kurko hem dava desetak otok so so zaradinava.'

¹³ A o cariniko, terdindoj odural, na manglia ni te dikhel nakoro nebo, nego khuvela pe ine ko gruda otu tuga hem vaćeri: 'Devla, smilujin tut maje, e grešnikose!'

¹⁴ Vaćerava tumende: akava cariniko irinda pe čhere opravdime anglo Devel, a na o farisej! Adalese so ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čhavore
(Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

¹⁵ O manuša anena ine anglo Isus pumare tikore čhavoren te čhivel ple vasta upro lende. I kad o učenici dikhle adava, braninde lende.

¹⁶ Ali o Isus vičindža len angla peste vaćerindo e učenikonende: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma

braninen lendē, adalese so esavkende pripadini o carstvo e Devlesoro!

¹⁷ Čače vaćerava tumende, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čhavoro, naka đerdini ano leste."

*Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro
(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)*

¹⁸ I nesavo šerutno e jevrekjengoro pučlja e Isuse: "Učitelju šukareja, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?"

¹⁹ A o Isus phenda lese: "Sose vičineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

²⁰ O naredbe džane: 'Ma čer preljuba!', 'Ma mudar!', 'Ma čor!', 'Ma svedočin hovavne!', 'Poštuju te dade hem te daja!'

²¹ Tegani o šerutno phenda: "Sa adava ičerava pana taro tikoripe."

²² Ko adava, o Isus phenda lese: "Pana jekh ačhola tut te čere: biknīn sa so isi tut, a o pare de e čororenđe i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

²³ A ov kad šundā adava, rastužisalo adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²⁴ A kad dikhļa le o Isus sar rastužisalo, phenda: "Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškarokan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

²⁶ A o manuša kola šunde adava, phende: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

²⁷ A o Isus phenda lende: "So nane moguće e manušende, moguće e Devlese."

²⁸ O Petar phenda: "Ače, amen sa ačhavdam te dža pala tute."

²⁹ A o Isus phenda lende: "Čače vaćerava tumende, svako kova ačhavda plo čher, ili e romnja, ili e phraljen, ili e dade hem e daja, ili e čhavem zbog o carstvo e Devlesoro,

³⁰ ka primini po više ko akava sveto adalestar so ačhavda hem ka primini o večno dživdipe ko sveto savo avela."

*O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar
(Mt 20,17–19; Mk 10,32–34)*

³¹ O Isus cidiđa pe e dešu duje apostolencar ki strana hem phenda lende: "Ače, džaja nakoro Jerusalim. Adari ka pherdol sa adava so o proroci pisinde ano Šveto lili mandar, e Manušesere Čhavestar.

³² Ka den man ko manuša kola nane Jevreja. On ka maren muj mancar, ka vrednjen man hem ka čhungaren man.

³³ Ka šibinen man hem ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

³⁴ O učenici na halile ništa adalestar so o Isus vaćerđa lendē. O značenje adale lafengoro inele garavdo olendar, i na džande sostar o Isus vaćeri.

*O Isus sasljari e korore prosjako
(Mt 20,29–34; Mk 10,46–52)*

³⁵ Kad o Isus alo paše uzali diz Jerihon, uzalo drom bešela ine nesavo kororo manuš hem prosini.

³⁶ Kad o kororo manuš šundā sar o narodo nakhela, raspučja pe soi adava.

³⁷ I phende lese so o Isus o Nazarecanin nakhela.

³⁸ Tegani o kororo vičindā: "Isuse, Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

³⁹ A o manuša kola phirde anglo Isus vičindā upro leste te traini, ali ov pana po zorale vičindā: "Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

⁴⁰ Tegani o Isus terdino hem naredindā te anen e korore anglo leste. I kad ande le, o Isus pučlja le:

⁴¹ "So mangeja te čerav če?"

A o kororo phenda: "Gospode, mangava te dikhav."

⁴² I o Isus phenda lese: "Dikh! Ti vera sasljardā tut."

⁴³ I otojekhvar o kororo šaj ine te dikhel hem lelja te džal palo Isus slavindoj e Devle. I sa o manuša kola dikhle adava zahvalinde e Devlese.

19

O Isus džala koro Zakej o cariniko

¹ O Isus đerdindā ani diz Jerihon. I sar nakhela ine maškari diz,

² alo nesavo manuš palo anav Zakej te dikhel le. O Zakej inele jekh taro šerutne e carinikonengere ani diz hem inele barvalo.

³ Ov pokušinda te dikhel koi adava o Isus, ali našti ine taro narodo adalese so inele pretičkoro.

⁴ Adalese prastandilo po anglal hem uklinđa upro e smokvakoro kaš te šaj dikhel e Isuse adalese so džandā da valjani te nakhel adathar.

⁵ A kad o Isus reslo adari, dikhļa upre hem phenda lese: "Zakej, hulji sigate! Avdive valjani te ovavano to čher."

⁶ I o Zakej huljilo sigate hem radosno primindā le pese ano čher.

⁷ Sa o manuša kola dikhle adava, lelje te gundiđen, vaćerindo: "Dželo koro grešniko te bešel."

⁸ A o Zakej terdino hem phenda e Gospodese e Isusese: "Ače, Gospode, ekvaš oto barvalipe mlo ka dav e čororenđe, a te nekas hovavđum, ka irinav lese štar puti više."

⁹ A ko adava, o Isus phenda lese: "Avdive alo o spasenje ano akava čher, adalese soi

hem akava manuš potomko e Avraame-soro.

¹⁰ Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, aljum te rodav hem te spasinav e našalden!"

I priča oto poverime pare

(Mt 25,14–30)

¹¹ I sar but manuša šunena ine e Isuse, ov vaćerda lende hem akaja priča, adalese so inele paše uzalo Jerusalim, a on mislinde da o carstvo e Devlesoro otojekhvar ka mothoj pe.

¹² Phendā: "Inele jekh ugledno manuš kova spremisalo te džal ki durutni phuv te ovel čhivdo zako caro, a palo adava te irini pe čhere.

¹³ I vičinda ple deše slugen, dindā len po ekvaš kilo srebro hem phendā lende: "Zaradinen maje ađahar so ka čeren buti adaleja díkote na avava." I dželo ko drom.

¹⁴ A o manuša oti lesiri phuv mrzinde le, i bičhalde pumare manušen adari kaj ov dželo te phenen: 'Na mangaja akale te ovel amaro caro.'

¹⁵ Kad o ugledno manuš irinda pe sar caro, naredindā te vičenin koro leste okole slugen, kolende dindā pare, te dijkhele kober zaradinde lese.

¹⁶ O prvo sluga alo vaćerindo: 'Gospodarona, oto adava so dindan man, čerdum deš puti više.'

¹⁷ I ov phenda lese: 'But šukar. Tu injan šukar sluga! Adalese so injanje maje verno ko najhari, ka dav tut te vladine upro deš dizja!'

¹⁸ O dujto sluga alo vaćerindo: 'Gospodarona, oto adava so dindan man, čerdum pandž puti više.'

¹⁹ I lese phenda: 'Ka dav tut te vladine upro pandž dizja!'

²⁰ O trito sluga alo vaćerindo: 'Gospodarona, ače to srebro savo dindan man. Garavđum le ano jekh kotor e šejengoro.'

²¹ Čerdum ađahar adalese so darandiljum tutar so injan strogo manuš. Leja okova so nane klo hem čedeja kaj na sejindan.'

²² A ov phenda lese: 'Tu injan bišukar sluga! Palo te lafiya ka sudinav tut. Te džandan so injum strogo manuš, da lava okova so nane mlo hem čedava so na sejindum,

²³ sose onda na dindan mle pare ki kama? Đi akana ka ovel man ine više pare save ka lav ine avindoj čhere.'

²⁴ Tegani phenda okolende kola terdine uzalo leste: 'Len akale slugastar o srebro hem den le okolese kas isi deš puti edobor!'

²⁵ A on phende lese: 'Ali, gospodarona, ole već isi pandž kilja srebro.'

²⁶ Ov phenda: 'Díkhena da svakone kas isi, ka del pe lese pana, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.'

²⁷ A okole mle neprijateljen, so na mangle te ovav lengoro caro, anen akari hem čhinjen len angla mande!" "

O manuša ano Jerusalim dena čast e Isusese sar carose

(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Jn 12,12–19)

²⁸ I kad vaćerda lende adava, o Isus nastavindā plo drom nakoro Jerusalim.

²⁹ Kad alo paše uzalo gava Vitfaga hem Vitanija, uzali gora vičimi e Maslinakiri, bičhalda duje učenikonem

³⁰ vaćerindo: "Džan ko adava gav savoi angla tumende. I kad ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

³¹ Te neko pučija tumen: 'Sose phravena le?', phenen lese: 'E Gospodese valjani.'

³² On džeće hem arakhle ađahar sar so phendā lende o Isus.

³³ I sar phravena ine e terne here, o manuša, kasoro inele o terno her, pučle len: "Sose phravena e terne here?"

³⁴ A on phende: "E Gospodese valjani."

³⁵ I ande e here anglo Isus. Čhivde pumare fostanja upro her hem bešljarde e Isuse upro leste.

³⁶ I sar džala ine anglat bešindoj upro her, o manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste.

³⁷ A kad alo paše uzalo than kotar hujjela pe ine tari e Maslinakiri gora, sa o učenici so inele adari lelje radosno hem oto sa o glaso te slavinen e Devle zako sa o čudesija save dikhle,

³⁸ vaćerindo:

"Blagoslovime o Caro
kova avela ano anav e Gospodesoro!"

Nek ovel mir ano nebo
hem slava e Devlese ko učipe!"

³⁹ Tegani nesave fariseja, kola inele maškarlo lende, phende e Isusese: "Učitelju, phen te učenikonende te na vaćeren adava."

⁴⁰ A o Isus phendā lende: "Phenava tu-mende, te trainde on, o bara ka vičinen."

E Isusesei phare zako Jerusalim

⁴¹ I kad o Isus alo paše uzalo Jerusalim, dikhindo i diz, rundā laće

⁴² vaćerindo: "Oh, te džane ine avdive hem tu so anela će mir! Ali adavai akana garavdo te jačhendar.

⁴³ Ka aven o dive kad te neprijatelja ka čhiven će barikade, ka opkolinen tut hem taro sa o strane ka pritiskinen tut.

⁴⁴ Ka uništen hem tut hem te dizutnen. Naka ačhavem ni bar upro bar adalese so na pendžardan o vreme kad o Devel alo te spasini tut."

*O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mt 21,12–17; Mk 11,15–19; Jn 13–22)*

⁴⁵ Kad o Isus alo ano Jerusalim, đerdinđa
ano boro e hramesoro hem lelja te ispudini
adathar okolen so biknena.

⁴⁶ Phenda lende: "Pisimejano Svetolil: 'O
čher mlo ka ovel čher zaki molitva', a tumen
čerđen olestar 'than kote čedena pe o čora'."

⁴⁷ I taro dive ko dive, o Isus sikavda
e manušenano boro e hramesoro. A o
šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakon-
estar zajedno e jevrevjengere starešinencar
rodena ine sar te čeren o Isus te ovel
mudardo,

⁴⁸ ali na arakhle sar adava te čeren,
adalese so sa o manuša pažljivo šunena ine
lesoro sikaviba.

20

*E Jevrevjengere vođe na prihvatinena e
Isusesoro autoritet
(Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)*

¹ I jekhvar sar o Isus sikaj ine e manušen
ano boro e Hramesoro hem vaćeri lende
ine o Šukar lafi, ale uzalo leste o šerutne
sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o
starešine

² hem pučle le: "Vaćer amendje kotar
tuće autoritet te čere akava? Ko dindja tut
pravo?"

³ O Isus phenda lende: "Hem me tumen
ka pučav nešto. Vaćeren maje:

⁴ Ko dindja pravo e Jovane te krstini e
manušen, o Devel kovai ano nebo ili o
manuša?"

⁵ A on raspravinde pe maškara pumende
vaćerindo: "Te phendam 'o Devel kovai
ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na
verujindam lese.

⁶ A te phendam 'o manuša', sa o manuša
ka mudaren amen barencar, adalese soi
uverime da o Jovan inele proroko."

⁷ Adalese phende e Isusese: "Na džanaja
ko dindja pravo e Jovane."

⁸ I o Isus phenda lende: "Ni me onda naka
phenav tumende kotar maje pravo akava
te čerav."

*I priča oto bišukar vinogradarija
(Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)*

⁹ Tegani o Isus lelja te vaćeri e
narodose akaja priča: "Nesavo manuš
sadinda vinograd, iznjaimda le nesave
vinogradarende hem dželo ko drom ko but
vreme.

¹⁰ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha,
bičhalda e sluga koro vinogradarija te šaj
den le oto bijandipe e drakhakoro. Ali
o vinogradarija marde le hem bičhalde le
palal čuće vastencar.

¹¹ I o gospodari bičhalda avere sluga. Ali
on hem ole marde, lađarde le hem bičhalde
le palal čuće vastencar.

¹² I palem o gospodari bičhalda koro
lende hem e tritone sluga. A on čerde le ko
rata hem frdinde le avri taro vinograd.

¹³ Tegani o gospodari oto vinograd
phenda: "So te čerav? Ka bičhalav lende
mle volume čhave. Šaj ole ka poštujinen."

¹⁴ Ali kad o vinogradarija dikhle le,
vaćerde maškara pumende: 'Akavai o
nasledniko. Hajde te mudara le hem
amende te ačhol o nasledstvo.'

¹⁵ I frdinde le avri taro vinograd hem
mudarde le.

So mislinena, so ka čerel o gospodari
adale vinogradarende?

¹⁶ Ka avel hem ka mudari len, a o vino-
grad ka iznjaimini averende."

I okola kola šunde adaja priča, phende:
"Te na del o Devel adava te ovel!"

¹⁷ A o Isus dikhija ano lende hem phenda:
"A so onda značini adava soi pisime ano
Svetolil:

'O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro'?

¹⁸ Svako kova perela upro adava bar, ka
phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste,
ka zgnječini le."

¹⁹ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne
sveštenici mangle tegani te dolen e Isuse,
adalese so džande da akaja priča vaćeri
olendar, ali darandile e narodostar.

*E verakere vođe našti te dolen e Isuse ko
bišukar lafi*

(Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

²⁰ A o učitelja e Zakonestar hem o
šerutne sveštenici posmatrinena ine e Isuse.
Bičhalde koro leste špijun, kola čerde pe
dai iskrena, sar te dolen le ko bišukar lafi i
te šaj preden le ko upravniko e rimesoro te
osudini le.

²¹ I o špijunja pučle e Isuse: "Učitelju,
džanaja da vaćereja hem sikaveja šukar
hem na dikheja kovai kova, nego čaćimase
sikaveja oto drom e Devlesoro.

²² Valjani li amen o Jevreja te platina o
porez e rimesere carose ili na?"

²³ A o Isus džandža so on mangle te pre-
varinen le i phenda lende:

²⁴ "Mothoven maje i kovanica savaja
platinena o porez. Kasiri slika hem kasoro
anav isi la?"

A on phende: "E carosoro."

²⁵ Tegani o Isus phenda lende: "Onda den
soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e
Devlese."

²⁶ I ađahar o špijunja našti ine te arakhen
ništa bišukar ano okova so o Isus vaćerda

i trainde adalese so inele zadivime lesere vaćeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule

(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

²⁷ I ale koro Isus nesave sadukeja kola vaćerenja da nane uštiba taro mule, i puče e Isuse:

²⁸ "Učitelju, o Mojsije pisindā amendje so te čerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavda romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁹ Ađahar, inele efta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavda pala peste čhaven.

³⁰ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo.

³¹ Tegani o trito phral lelja adala romnja i mulo hem ađahar sa o efta phralja. I nijekh olendar na ačhavda čhaven pala peste.

³² Ko kraj muli hem i romni.

³³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efta phralja?"

³⁴ O Isus phendā lende: "O manuša ko akava sveto lena pe hem dena pe.

³⁵ A okola kolen o Devel smatrini dai dostojava te oven vazdime taro mule hem te živinen ko sveto savo avela, ni ka len pe ni ka den pe.

³⁶ Adalese so našti više ni te meren: ka oven sar o andeļja. Oni čhave e Devlesere, adalese so o Devel ka vazdel len taro mule.

³⁷ A da o mule uštena, mothovda hem o Mojsije ano Sveto lil kote pisini oto grmo savo ine thabljola. Adathe ov zako Gospod pod phenela dai 'Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' iako on tegani inele mule.

³⁸ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. Adalese soi on e Devlese pana dživde."

³⁹ Nesave učitelja e Zakonestar phende e Isusese: "Učitelju, šukar vaćerdan!"

⁴⁰ I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)

⁴¹ Tegani o Isus pučija okolen so šunena le ine: "Sar šaj te vaćeri pe dai o Hrist samo e Davidesoro čavo?

⁴² A korkoro o David phenela ano lil oto Psalmija:

'O Gospod phendā mle Gospodese:
Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
⁴³ dikote na pašljarava te neprijateljen talo te pre!'

⁴⁴ Te o David vičini le 'Gospode', sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čavo?"

O Isus upozorini ple učenikonen upro učitelja e Zakonestar

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 11,37–54)

⁴⁵ Tegani anglo sa o manuša, o Isus phendā ple učenikonenende:

⁴⁶ "Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano bare fostanja hem o manuša, ano baro poštujiba, te pozdravinen len ko trgija. Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁷ Hana o imanje e udovicengoro hem čerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša."

21

I čorori udovica dela sa so isi la

(Mk 12,41–44)

¹ Na nakhlo but palo adava, o Isus vazdinda plo šero hem dikhija sar o barvale manuša čhivena pumare pare ani e hramesiri kutija zako čediba.

² Ađahar dikhija hem jekha čorora udovica sar čhivela samo duj najtikore kovanice.

³ Tegani phendā: "Čače vaćerava tumente, akaja čorori udovica čhivda više sarijendar.

⁴ Adalese so sare akala dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dindā sa so inola zako živiba."

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje
(Mt 24,1–14; Mk 13,1–13)

⁵ I sar nesave učenici vaćerenja ine adalestar sari o Hram šukar ukrasime šuže bare barencar hem e daronencar savei posvetime e Devlese, o Isus phendā:

⁶ "Ka avel o dive kad oto sa akava so dikhena naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo."

⁷ I on puče e Isuse: "Učitelju, kad adava ka ovel? Savo znako ka mothoj amende da ka ovel adava?"

⁸ A o Isus phendā: "Dikhen te na oven hovavde. Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vaćerindoj: 'Me injum o Hrist' hem: 'Alo paše o kraj akale vremesoro.' Ma džan palo lende!"

⁹ A kad šunena zako mariba hem zako pobune, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali nane odmah o kraj."

¹⁰ Tegani phendā lende: "Jekh nacija ka uštel upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo.

¹¹ Ko but thana ka oven bare zemljotrešija, bokhalipe hem zaraze. Ka mothoven pe čudesna znakija ko nebo savendar o manuša ka daran.

¹² Ali angleder so sa adava te ovel, ka dolen tumen hem ka progoninen tumen, ka legaren tumen ko sudo ano sinagoge hem ko phandilpe, ka legaren tumen anglo carija hem anglo vladarija, hem sa adava zbog mande.

¹³ Adava ka ovel tumendje te šaj sveđočinen lende mandar.

¹⁴ Adalese zapamtenin: ma pripreminen tumen angleder save lafencar ka braninen tumen.

¹⁵ Adalese so me ka dav tumen mudrost hem lafija ko save nijekh tumaro protivnika naka šaj te irini lafi.

¹⁶ A ka izdajinen tumen čak hem tumare dada hem o daja, tumare phralja, tumari familija hem tumare amala; hem nesaven tumendar ka mudaren.

¹⁷ I sare ka mrzinjen tumen zbog mande,

¹⁸ ali nijekh bal tumare šerestar naka perel.

¹⁹ Adaleja so ka ačhoven verna, ka dobinen o večno dživdipe."

O Isus vaćeri so o Jerusalim ka ovel uništimo

(Mt 24,15–21; Mk 13,14–19)

²⁰ O Isus phendā hem akava: "I kad ka dikhene sar o Jerusalim opkolime e vojskendar, te džanen da alo lesoro vreme te ovel uništimo.

²¹ Tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore. Okola kola živinena ano Jerusalim nek ikljon avri, a kolai ko polje, te na đerdinen ani diz.

²² Adalese so adala ka oven o dive oti e Devlesiri kazna, te pherđol sa soi pisime an Svetu lil.

²³ Jao e khamnjendje hem okolendje kola dena čući ko adala dive! Adalese so bari nevolja ka ovel upri phuv hem e Devlesiri holi ka perel upro akava narodo.

²⁴ Nesave olendar ka oven mudarde mačeja, a avera ka oven legarde ko ropstvo maškar sa o nacije. O Jerusalim ka ovel gazime e manušendar oto avera nacije sa đikote na nakhela lengoro vreme."

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba

(Mt 24,23–35; Mk 13,21–31)

²⁵ O Isus phendā hem akava: "I ka oven čudna znakija ko kham, ko masek hem ko čerenja, a ki phuv o nacije naka džanen so te čeren ot i dar zbog adava so o more ka čerel glasna zvukija hem bare talasija.

²⁶ O manuša ka meren oti dar hem oto adžiceriba o bišukaripe savo avela ki phuv,

adalese so o zoralipa e nebosere ka oven potresime.

²⁷ Tegani sare ka dikhene man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblako ano zoralipe hem ani bari slava.

²⁸ A kad sa adava ka počini te ovel, terđoven ko pre bizi dar hem vazden tumare šere adalese soi paše tumaro spasenje."

O Isus vaćeri e učenikonende te pratinen o znakija savendar vaćerda lende

(Mt 24,32; Mk 13,28)

²⁹ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: "Dikhene i smokva ili bilo savo aver kaš.

³⁰ Kad dikhene da ikljona listija upro leste, korkore džanen dai paše o linaj.

³¹ Ađahar hem tumen kad dikhene da ovela sa adava, te džanen dai o carstvo e Devlesoro paše.

³² Čaće vaćerava tumendje, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³³ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen."

O Isus sikaj e učenikonen te oven uvek spremna zako olesoro aviba

(Mt 24,36–51; Mk 13,32–37)

³⁴ I o Isus phenda lende: "Arakhen tumen te na oven zaokupirime pibnaja, mačojbnaja hem akale dživđipnasere brigencar i te resel tumen otojekhvar adava dive.

³⁵ Adalese so adava dive ka avel sar zamka upro sa o manuša ki phuv.

³⁶ Adalese oven džangale hem stalno molinen te šaj nakhaven sa adava so valjani te ovel hem te terđoven anglo Čavo e manušesoro."

³⁷ Diveja o Isus sikaj ine ano Hram, a račaja ikljola ine tari diz hem džala te nakraj i rat ki gora vičimi e Maslinakiri.

³⁸ I sa o manuša rano sabaleja džana ine ko Hram te šunen le.

22

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse

(Mt 26,1–5, 14–16; Mk 14,1–2, 10–11; Jn 11,45–53)

¹ Avela ine paše o Prazniko e bikvascone marengoro, savo vičini pe Pasha.

² O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodena ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo, ali darandile e narodostar.

³ Tegani o Sotoni đerdindja ano Juda vičime Iskariot kova inele jekh oto dešu duj apostolja e Isusesere.

⁴ Ov dželo koro šerutne sveštenici hem koro narednici e hramesere stražakere hem dogovorinda pe olencar sar te predel lende e Isuse.

⁵ On ule radosna hem phende e Judase da ka den le pare.

⁶ I ov pristaninda. I aðahar lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse kad naka ovel narodo uzalo leste.

O Isus bičhali duje učenikonen ko Jerusalim te pripreminen i Pasha

(Mt 26,17–25; Mk 14,12–21; Jn 13,21–30)

⁷ Kad alo o prvo dive oto Pražniko e bikvascone marengoro, ko savo valjanda te žrtvujini pe bakrore zaki Pasha,

⁸ o Isus phenda e Petrese hem e Jovanese: "Džan hem čeren amendē te ha e pashakoro hajba."

⁹ A on phende lese: "Kaj mangeja te čera le?"

¹⁰ Ov phenda lende: "Šunen. So ka derdinen ki diz, ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste. Ko čher ko savo ka derdini

¹¹ roden e domaćine hem vaćeren lese: "O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?"

¹² I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremimo. Adari čeren amendē zako hajba."

¹³ I on džeče hem arakhle sa aðahar sar so phenda lende o Isus i adari čerde zako hajba e pashakoro.

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar

(Mt 26,26–30; Mk 14,22–26; 1. Kor 11,23–25)

¹⁴ I kad alo o vreme, o Isus čhvđa pe uzalo astali ple apostolencar.

¹⁵ I phenda lende: "Edobor mangljum te hav akaja Pasha tumencar angleder so ka patinav.

¹⁶ Adalese so, vaćerava tumende, naka hav la više dikote lakoro čačikano značenje na pherđola ano carstvo e Devlesoro."

¹⁷ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem phenda e apostolende: "Len akaja mol hem podelinen la maškara tumende.

¹⁸ Adalese so, vaćerava tumende, naka pijav više mol dikote o carstvo e Devlesoro na avela."

¹⁹ I lelja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglja le hem dinda le e apostolende vaćerindoj: "Akavai mlo telo savo dela pe zako tumende. Čeren akava te setinen tumen mandar."

²⁰ Aðahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phenda: "Akaja čaša e moljaja nevoi savez ano mlo rat savo čhorela pe tumende."

²¹ Ali ače, o manuš kova ka izdajini man mancari uzalo astali.

²² Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, valjani te merav sar soi odredime, ali jao okole manuše kova ka izdajini man!"

²³ I o apostolja lelje te pučen pe maškara pumende kova olendar šaj te ovel adava so ka čerel aðahar nešto.

Najbaroi okova kova kandela

²⁴ I o učenici lelje te raspravinen pe kovai olendar najbaro.

²⁵ A o Isus phenda lende: "Avere naci-jengere carija vladinena upro lende hem o vladarija lengere pumen vičinena 'manuša kola čerena šukaripe'.

²⁶ Ali tumen ma oven esavke! Nego, o najbaro maškar tumende nek ovel sar najtikoro, a o vođa nek ovel sar sluga.

²⁷ A kovai po baro? Okova kovai uzalo astali ili okova kova kandela le? Na li okova kovai uzalo astali? A me maškara tumende injum sar okova kova kandela.

²⁸ Tumen injen adala kola ačhile mancar ano mle iskušenja.

²⁹ I me dava tumen te vladinen ano carstvo, sar so mlo Dad dinda man:

³⁰ te han hem te pijen maje uzalo astali ano carstvo mlo, hem te bešen ko tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izrael-lesere."

O Isus vaćeri so o Petar ka odreknini pe olestar

(Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Jn 13,36–38)

³¹ O Isus phenda: "Simone, Simone, ače o Sotoni rodinda e Devlestар te iskušini tumen sar kad neko čhorela o div maškari sita.

³² Ali me molindum tuće te na našale ti vera. Adalese, kad palem ka irine tut mande, zorjar te phraljen."

³³ A ov phenda lese: "Gospode, injum spremno te džav tuja hem ko phandlipe hem ko meriba."

³⁴ A o Isus phenda: "Vaćerava če, Petre, o bašno naka dīlabi avdive dikote trin puti naka hovave da na pendžareja man."

³⁵ I phenda e apostolende: "Kad bičhaldum tumen ko drom bizo kese e parenčar, bizo torbe hem bizi buderi obuća, na li falinda tumende nešto?"

A on phende: "Ništa."

³⁶ Tegani o Isus phenda lende: "Ali akana kas isi kesa e parenčar, nek lel la! Aðahar hem i torba! A kas nane mači, nek biknel plo ograči hem nek činelfse jekh."

³⁷ Adalese so, vaćerava tumende, valjani te pherđol adava soi mandar pisime ano Svetu lil:

"Dikhle le sar jekhe zločinco."

Čače, pherđola sa soi pisime mandar."

³⁸ A on phende: "Gospode, ače isi amen duj mačja!"

A ov phendā: "Šukari!"

*O Isus molini pe ki e Maslinakiri gora
(Mt 26,36–46; Mk 14,32–42)*

³⁹ I iklindož adathar, palo plo adeti, dželo ki e Maslinakiri gora. Oleja džele hem leskade učenici.

⁴⁰ I kad resle adari, phenda lende: "Molinen tumen te na peren ano iskušenje!"

⁴¹ I cidindā pe olendar, edobor kober šaj te frdel pe o bar, pelo ko kočija hem molinda pe e Devlese,

⁴² vaćerindož: "Dade! Te mangeja, cide akaja časa e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

⁴³ Tegani o andeo mothovda pe lese taro nebo hem hrabrinđa le.

⁴⁴ A kad inele ani po bari patnja, po zorale molinda pe. Lesoro znoj ulo sar kapke oto rat save perena ine upri phuv.*

⁴⁵ I pali molitva uštino, alo di ple učenici hem arakhla len sar sovena adalese so inele umorna oto tugujiba.

⁴⁶ Tegani pučja len: "Sose sovena? Ušten hem molinen tumen te na peren ano iskušenje!"

O Isus izdajime hem dolime

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Jn 18,3–11)

⁴⁷ Sar pana o Isus vaćeri ine adava, ale nakoro leste but manuša kolen anda o Juda kova inele jekh oto dešu duj apostolja. Ov alo koro Isus te čumudini le ki čham.

⁴⁸ A o Isus pučja le: "Judo, čumudipnaja li izdajineja e Čhave e manušešere?"

⁴⁹ Kad o učenici kola inele adari dikhle da o Isus ka ovel dolime, pučle le: "Gospode, te napadina len li mačencar?"

⁵⁰ I jekh olendar khuvđa mačea e prvosveštenikosere sluga hem činđa lessoro desno kan.

⁵¹ A o Isus phenda ple učenikonende: "Ačhavem tumen adalestar!" I čhivđa plo vas upro lessoro kan hem sasljarda le.

⁵² Tegani phendā okolende so ale te dolen le, e šerutne sveštenikonende, e narednikonende e hramesere stražakere hem e starešinende: "Mačencar hem kaštencar aljen pala mande sar palo pobunjenuko."

⁵³ Divencar injumle tumencarano Hram, i na dolinden man. Ali akavai tumaro vreme hem o zoralipe e tominakoro vladini."

O Petar odreknini pe e Isusestar

(Mt 26,57–58, 69–75; Mk 14,53–54, 66–72; Jn 18,12–18, 25–27)

⁵⁴ I dolinde e Isuse hem adathar legarde le ko čher e prvosveštenikosoro. A o Petar odural džala ine palo lende.

⁵⁵ Kad tharde jag ko maškar e borosoro hem beštine uzalo late, hem o Petar beštino olencar.

⁵⁶ I nesavi sluškinja dikhla le sar bešela uzali jag, i dikhla po šukar ano leste hem phenda: "I akava inele oleja!"

⁵⁷ A o Petar hovavđa vaćerindož: "Đuvlje, na pendžarava le!"

⁵⁸ Na nakhlo but palo adava, dikhla le nesavo aver manuš hem phenda: "I tu injan jekh olendar!"

A o Petar phenda: "Manušeja, na injum!"

⁵⁹ I kad nakhlo di sar jekh sati, aver nesavo uporno tvrdinda: "Čače akava inele oleja, adalese soi hem ov Galilejco!"

⁶⁰ A o Petar phenda: "Manušeja, na džanav sostar vaćereja!"

I odmah, sar pana vaćeri ine, o bašno dīlabda.

⁶¹ Tegani o Gospod Isus irindā pe hem dikhla ano Petar, a o Petar setindā pe lesere lafendar: "Vaćerava će, Petre, angleder so o bašno avdice ka dīlabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

⁶² I o Petar iklilo taro boro hem zorale rundā.

O čuvanja marena muj e Isuseja

(Mt 26,67–68; Mk 14,65)

⁶³ O čuvanja lelje te maren muj e Isuseja hem te maren le.

⁶⁴ Učharde lesere jača hem phende lese: "Prorokujin ko khuvđa tut!"

⁶⁵ I bute avere lafencar vredinena ine e Isuse.

E verakere hem e narodosere vođe rođena krivica upro Isus

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Jn 18,19–24)

⁶⁶ Kad dislilo, čedinde pe o starešine e jevrejengere, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, ande e Isuse pumende ko sabor, ko Sinedrion,

⁶⁷ hem phende lese: "Te injan tu o Hrist, phen amende!" A ov phendā lende:

"Te phendum tumende, naka verujinen;

⁶⁸ a te pučljum tumen, naka odgovorinen.

⁶⁹ Ali od akana me, o Čhavo e manušešoro, ka bešav ko počasno than, oti desno strana oto zoralipe e Devlesoro."

⁷⁰ A on sare pučle e Isuse: "Znači tu injan o Čhavo e Devlesoro?"

A ov phendā lende: "Ađahari sar so phenena: Me injum."

⁷¹ Tegani on phende: "Na valjani amendeviše avera svedoci. Sare amen šundam da korkoro pes osudinda!"

* ^{22:44} Ano nesave grčka rukopisija nane o 43. hem o 44. stih.

23

*E jevrekengere vode optužinena e Isuse ko Pilat
(Mt 27,1–2, 11–14; Mk 15,1–5; Jn 18,28–38)*

¹ Tegani sare kola inele ko sabor uštine hem legarde e Isuse koro Pilat, koro upravniko e rimesoro,

² hem lelje te vaćeren protiv oleste: "Akale manuše arakhljam sar zavodini amare narodo hem vaćeri lende te na platinen o porez e carose, a pese vaćeri dai o Hrist, o caro."

³ Tegani o Pilat pučlja e Isuse: "Tu li injan o caro e Jevrekengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

⁴ Tegani o Pilat phenda e šerutne sveštenikonende hem e narodose: "Na arakhava nisavi krivica upro akava manuš!"

⁵ Ali on na ačhavde te vičinen: "Ple sikavibnaja vazdela pobuna maškaro manuša ki sa i phuv e Jevrekengiri. Lelja te čerel adava ani regija Galileja hem alo čak di akate ani diz Jerusalim!"

O Isus anglo Irod

⁶ A kad o Pilat šunda adava, pučlja len nane li o Isus Galilejco.

⁷ I kad phende lese dai o Isus Galilejco, o Pilat bičhalda le koro Irod, kova vladinđa ani Galileja. A baš adala dive o Irod ineleano Jerusalim.

⁸ Kad o Irod dikhla e Isuse, but inele radosno adalese so pana angleder manglia te dikhel le adalese so but šunda olestar hem nadinda pe da o Isus ka čerel nesavo cudo anglo leste.

⁹ But so pučlja le, ali o Isus ništa na phenda lese.

¹⁰ A adari terđona ine o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar vaćerindoj zorale protiv o Isus.

¹¹ A o Irod hem lesere vojnici ponizinde e Isuse hem marde muj oleja. Urjavde le ano carikano fostani hem tegani o Irod bičhalda le palal koro Pilat.

¹² Angleder o Irod hem o Pilat na ineleano šukar odnosija, a adava dive ule amala.

O Pilat osudini e Isuse ko meriba

(Mt 27,15–26; Mk 15,6–15; Jn 18,39–19,16)

¹³ A o Pilat vičinda kora peste e šerutne sveštenikon, e vođen hem e narodo,

¹⁴ i phenda lende: "Anden kora mande akale manuše vaćerindoj da vazdela pobuna maškaro narodo. Ače, angla tumende pučlum le adalestar, ali na arakhljum nisavi krivica zaki savi tumen optužinena le.

¹⁵ A ni o Irod na arakhla upro leste krivica i adalese bičhalda le palal kora amende. Akava manuš na čerda ništa so zasluzini meriba.

¹⁶ Adalese samo ka naredinav te šibenin le, i ka mukav le."

¹⁷ [A valjanda zako prazniko, palo adeti, te mukel lende jekhe phandle manuše.]

¹⁸ Ko adava sare so inele adari vičinde: "Mudar adale manuše, a muk amende e Varava!"

¹⁹ (O Varava inele phandlo adalese so učestvujindā ani pobuna savi ineleano Jerusalim hem adalese so mudardja nekas.)

²⁰ A o Pilat, adalese so mangla te mukel e Isuse, palem vaćerda olencar,

²¹ ali on vičinde: "Čhiv le ko krsto! Čhiv le ko krsto!"

²² A o Pilat palo trito puti phenda lende: "A savo bišukaripe čerda akava manuš? Na dikhava sose valjani te merel. Ka naredinav te šibenin le, i ka mukav le."

²³ Ali on na ačhavde te vičinen oto sa o glaso rodindoj te čhivel e Isuse ko krsto. I lengoro vičiba inele sa po zoralo.

²⁴ I adalese o Pilat odlučindā te del len adava so mangena.

²⁵ Muklja okole kole mangle, kova inele phandlo zbog i pobuna hem zbog o mudariba, a e Isuse dindā ko vojnici te čeren oleja adava so o narodo mangla.

*E Isuse čhivena ko krsto
(Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Jn 19,17–27)*

²⁶ Sar o vojnici legarena ine e Isuse, dolinde nesave Simone tari Kirinija sar avela ine taro polje. Čhivde o krsto upro leste hem terinde le te akhari le palo Isus.

²⁷ Palo Isus dželo baro narodo maškaro kolende inele hem o đuvlja kola runde hem žalinde le.

²⁸ Ali o Isus irindā pe nakoro lende hem phenda lende: "Đuvlijalen taro Jerusalim, ma roven pala mande, nego roven pala tumende hem tumare čhavende.

²⁹ Adalese so, ače, avena o dive kad o manuša ka vaćeren: 'Bahtalei o đuvlja kolai bizo čhave, kola na bijande hem na dinde čuci.'

³⁰ Tegani

'ka phenen e planinende: Peren upra amende!

hem e bregonendē: Učharen amen!'

³¹ Adalese so, te ađahar čerela pe mancar kova injum sar jekh sapano kaš, sigurno po bišukar ka čerel pe e manušencar kolai sar o šuke kašta."

³² A e Isuseja inele legarde pana duje zločinconen te oven mudarde.

³³ I kad resle ko than vičime Kokalo e šeresoro, o vojnici čhvde ko krsto e Isuse hem čhvde adale zločinconen ko avera krstija: jekhe ot i lesiri desno, a e dujtone ot i lesiri levo strana.

³⁴ O Isus phendā: "Dade, oprostin lendē, adalese so na džanen so čerena!"

Tegani o vojnici frdinje barbuti hem adahar delinde maškara pumende e Isusesere šeja.

³⁵ O narodo terdino adari te dikhelfse, a e jevrejengere vode marde muj e Isuseja vaćerindoj: "Averen spasindā; akana nek spasini korkoro pes tei čaće ov o Hrist e Devlesoro, lesoro Izabirime!"

³⁶ Hem o vojnici marde muj e Isuseja. Ale uzalo leste hem kaninde le ušli mol,

³⁷ vaćerindoj: "Te injan o caro e jevrejengoro, spasini tut!"

³⁸ A upredjer lesoro šero terdino znako kote inele pisime: AKAVAI O CARO E JEVREJENGORO.

³⁹ Jekh okole zločinconendar vredinda e Isuse vaćerindoj: "Te injan o Hrist, sose na spasineja tut hem amen?"

⁴⁰ A o dujto zločinco ukorinda adale so vredinda e Isuse: "Sar na daraja e Devlestar? Hem tu injan adahar osudime sar soi ov."

⁴¹ Amen pravedno injam kaznime zbog amare bišukar buća, a ov na čerđa nisava bišukaripe."

⁴² Tegani phendā: "Isuse, setin tut mandar kad ka ave ano to carstvo."

⁴³ A o Isus phendā lese: "Čaće vaćerava će, avdice kave mancar ano raj!"

*E Isusesoro meriba
(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Jn 19,28–30)*

⁴⁴ A ko ekvaš o dive, i tomina učharda sa i phuv hem adahar inele trin saća,

⁴⁵ adalese so o kham kalilo. A e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš.

⁴⁶ A o Isus vičindā oto sa o glaso: "Dade, tuće ano vasta mukava o duho mlo!" Kad phendā adava, muklja pli duša.

⁴⁷ A kad e rimesoro kapetani dikhla so ulo, lelja te slavini e Devle, vaćerindoj: "Čaće akava manuš inele pravedniko!"

⁴⁸ But manuša kola čedinde pe adari te dikhelfse, irindoj čhere khuvena pe ine ko gruda adalese so ine lende žao.

⁴⁹ A sa e Isusesere amala, di o duvļja kola phirde palo leste pana tari Galileja, odural terdine hem dikhla sa adava.

*E Isusesoro paruniba
(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Jn 19,38–42)*

^{50–51} A inele jekh manuš palo anav Josif tari Arimateja, diz ani Judeja. Ov inele šukar hem pravedno manuš kova adžićeri

ine o carstvo e Devlesoro. Iako inele člano oto e jevrejengoro sabor, na složindā pe adaleja so inele odlučime te roden o Isus te ovel mudardo.

⁵² Ov dželo koro Pilat hem rodindā te den le o telo e Isusesoro.

Tegani huljavda e Isusesoro telo taro krsto, paćarda le čaršaveja hem čhvda le ano grobo savo inele čerdo ano bar, ano savo pana niko na inele čhvdo.

⁵⁴ Adava dive inele Dive zako pripremiba zako savato savo samo so na ine te avel.

⁵⁵ A o duvļja, kola ale e Isuseja tari Galileja, džeze e Josifeja hem dikhle sar e Isusesoro telo inele čhvdo ano grobo.

⁵⁶ I irinde pe adari kaj bešena ine hem spreminde o mirisija hem o mastija savenčar te makhen e Isusesoro telo. Ali ko savato odmorinde pe poštujindoj i naredba oto Zakoni e Mojsijasoro.

24

*E Isusesoro ušiba taro mule
(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Jn 20,1–10)*

¹ Rano sabale, ko prvo dive oto kurko, o duvļja ale ko grobo hem ande o mirisija save spreminde.

² I dikhle dai cidime o bar savo inele anglo udar e grobosoro.

³ Derdinje andre, ali na arakhle o telo Gospodesoro e Isusesoro.

⁴ I sar terdona ine adari zbumime, oto-jekhvar iklike anglo lende duj manuša ano sjajna šeja.

⁵ O duvļja but darandile hem peravde pumare šere nakori phuv,

a on phende lende: "Sose rodena e dživde maškaru mule?"

⁶ Ov nane akate. Uštino taro mule! Setinen tumen so vaćerđa tumendje dok pana inele ani Galileja:

⁷ 'Me, o Čavo e manušesoro, valjanji te ovav dindo ano vasta e grešnione manušengere, te ovav čhvdo ko krsto, ali o trito dive ka uštar.'"

⁸ Tegani on setinde pe da o Isus phendā lende adava.

⁹ I irinde pe taro grobo palal ki diz te vaćeren adava e desujeke apostolende hem sarijende averende.

¹⁰ Adala duvļja inele i Marija Magdalena, i Jovana, i Marija e Jakovesiri daj, hem avera. I on sa adava vaćerde e apostolende,

¹¹ ali o apostolja na verujinde lende, adalese so mislinde da sa adava izmislinde.

¹² A o Petar uštino hem prastandilo di o grobo. Telilo hem dikhla samo o čaršavi saveja e Isusesoro telo inele paćardo. I irinda pe palal pućindoj pes so ulo adava.

*O Isus mothoj pe duje učenikonendē ko drom nakoro Emaus
(Mk 16,12–13)*

¹³ Adava dive duj oto e Isusesere sledbenici džana ine ko gav Emaus, dur taro Jerusalim dešujejh kilometarija.

¹⁴ Odrumal vaćerena ine maškara pumende adalestar so ulo adala dive.

¹⁵ I sar vaćerena ine adahar, korkoro o Isus alo uzalo lende hem lelja te phirel olencar.

¹⁶ Ali olende na inele muklo te pendžaren le.

¹⁷ O Isus pučja len: "Sostar vaćerena maškara tumende phirindoj?"

Tegani on terdine, a ko lengere muja dičili žalost.

¹⁸ Jekh olendar, palo anav Kleopa, phēnda lese: "Sar so dičhola, tu injan jedino abandija ano Jerusalim kova na džanel so ulo adari akala dive."

¹⁹ O Isus pučja len: "So ulo?"

I on phende lese: "Adava so ulo e Isuseja e Nazarećanineja. Ov inele proroko zoralo ano lafija hem ano delja anglo Devel hem anglo sa o narodo.

²⁰ Ali amare šerutne sveštenici hem amare avera vode dinde le te ovel osudime ko meriba hem čhvide le ko krsto.

²¹ Amen nadindam amen dai ov adava kova ka otkupini e Izraelesere narodo. A ače, tritoi dive sar ulo sa adava.

²² Hem pana zbuninde amen nesave amare đuvlja. Rano sabale džeze ko grobo,

²³ ali na arakhle e Isusesoro telo adari. Ale hem phende amendē da dikhle andeļen kola vaćerde lende dai o Isus dživdo.

²⁴ Tegani nesave amendar džeze ko grobo hem arakhle adahar sar so phende o đuvlja. Ali na dikhle e Isuse."

²⁵ Tegani o Isus phenda lende: "O, sar na haljovena? Sosei tumende pharo te verujinen sa adava so o proroci vaćerde?

²⁶ On prorukujinde da o Hrist valjani te nakhel sa adala patnje angleder so đerdini pese ani slava."

²⁷ I tegani lelja te objasnini lende soi e Hristestar pisime ano Sveta lila, počindoj e Mojsijasere lilendar hem ano sa e prorokengere lila.

²⁸ Sar avena ine paše uzalo gav Emaus, o Isus čerđa pe da mangela te džal po dur.

²⁹ Ali on terinde le te ačhol vaćerindoj: "Ačhov amencar, adalese so lela te perel i rat!"

I o Isus đerdinđa ano čher hem ačhilo olencar.

³⁰ Kad inele olencar uzalo astali, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglia le hem dinda len.

³¹ Tegani phravdile lengere jačha hem pendžarde le dai ov o Isus, ali ov otojekhvar na inele više anglo lende.

³² Tegani phende jekh averese: "Na ine amen li sar jag ano vile dok vaćerđa amencar odrumal hem objasninda amende o Sveta lila?"

³³ I odmah uštine hem irinde pe ko Jerusalim. Adari arakhle sar bešena zajedno o dešujejh apostolja hem avera sledbenici e Isusesere

³⁴ kola phende lende: "O Gospod čače uštino taro mule hem mothovda pe e Simonese!"

³⁵ Tegani o duj manuša vaćerde lende sa so ulo ko drom nakoro Emaus hem sar pendžarde e Isuse kad phaglia o maro.

*O Isus mothoj pe e učenikonendē
(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Jn 20,19–
23; Delja 1,6–8)*

³⁶ Sar pana vaćerena ine adalestar, o Isus otojekhvar terdino maškar olende hem phēnda lende: "Mir tumencar!"

³⁷ A on but darandile, adalese so mislinde da dikhena duho.

³⁸ Tegani o Isus phenda lende: "Sose darana? Hem sose isi tumen sumnje ano vile?

³⁹ Dikhen mle vasta hem mle pre! Me injum! Pipinen man hem ka dikhena! E duho nane telo hem kokala sar so dikhena da man isi!"

⁴⁰ Vaćerindoj adava, mothovda lende ple vasta hem o pre.

⁴¹ On edobor inele radosna hem začudime da našti ine te verujinen. Tegani o Isus pučja len: "Isi tumen li nešto hajbnase?"

⁴² I on dinde le kotor oto peko mačho.

⁴³ Ov lelja hem halja le anglo lende.

⁴⁴ Tegani o Isus phenda lende: "Akavai o lafija save vaćerđum tumende dok injumle tumencar: da valjani te pherđol sa soi pisime mandar ano Zakoni e Mojsijasoro, ano Lila e prorokonengere hem ano Psalmija."

⁴⁵ Tegani phravđa lengere jačha te haljoven o Sveta lila,

⁴⁶ i phenda lende: "Adahari zapisime: O Hrist ka patini hem o trito dive ka uštel taro mule,

⁴⁷ hem ano lesoro anav ka propovedini pe o pokajanje hem oprostiba e grehengoro sa e nacijende, počindoj taro Jerusalim.

⁴⁸ Tumen injen svedoci adalestar.

⁴⁹ A me ka bičhalav tumende e Svetone Duho, sar so mlo Dad obećinđa. Ali ačhoven ani diz díkote o zoralipe e Devlestare naka huljel upra tumende."

*E Isusesoro uštiba ko nebo
(Mk 16,19–20; Delja 1,9–11)*

⁵⁰ Tegani o Isus legardja ple učenikonen paše uzali Vitanija, i vazdinda ple vasta hem blagoslovindja len.

⁵¹ I sar blagoslovini len ine, cidinda pe olendar hem legardilo ko nebo.

⁵² A on pele ko kočija anglo leste, i ani bari radost irinde pe ano Jerusalim.

⁵³ I stalno džana ine ko Hram te hvalinen e Devle.

O evanđelje e Jovanesoro

O Lafi e Devlesoroi o Isus Hrist

- 1 Ko anglunipe inele o Lafi,
hem o Lafi inele e Devleja,
hem o Lafi inele o Devel.
- 2 Ov ko anglunipe inele e Devleja.
- 3 Prekalo lestei čerdo sa so postojini,
hem bizo lesoro ništa nane čerdo.
- 4 Ano leste inele o dživdipe
hem adava dživdipe inele svetlost e
manušende.
- 5 Adava svetlost svetlini ani tomina
hem i tomina na preelja le.

⁶ Inele jekh manuš vičime Jovan Krstitelji,
kole o Devel bičhalda
⁷ te svedočini e svetlostar, te šaj prekalo
lestare te poverujinen.

⁸ Korkoro o Jovan na inele svetlost, nego
inele svedoko kova vaćerđa e svetlostar.

⁹ A okova kovai e čaćipnasoro svetlost, so
osvetlini svakone manuše, alo ko sveto.

¹⁰ Ov inele ko sveto
hem o sveto prekalo leste inele čerdo,
ali o sveto na pendžarda le.

¹¹ Alo ani pli phuv,
ali olesere manuša na priminde le.

¹² A sarijende kola priminde le,
kola verujenena ano lesoro anav,
dindā pravo te oven e Devlesere čhave.

¹³ On nane bijande ni prirodno,
ni oti volja e telosiri,
ni oti volja e muršesiri, nego oto Devel.

¹⁴ I o Lafi ulo manuš hem alo te živini maškar
amende.

Amen dikhlijam lesiri slava,

i slava e jekhore Čhavesiri kova alo e
Dadestar.

Od inele pherdo milost hem čaćipe.

¹⁵ (O Jovan svedočinda olestar vičindoj:
"Akavai adava kolestar vaćerđum: Pala
mande avela neko kovai po baro mandar,
adalese so postojinda angleder mandar.")

¹⁶ Taro pherdipe oti olesiri milost sare
primindam milost pali milost.

¹⁷ Adalese soi o Zakoni dindo prekalo
Mojsije, a i milost hem o čaćipe ale prekalo
Isus Hrist.

¹⁸ E Devle niko nikad na dikhlij, ali o
jekhoro Čhavo, kovai hem korkoro Devel
hem kovai e Dadese najpaše, ov mothovđa
le.

*O Jovan o Krstitelj pripremini e
manušen e Hristese*
(Mt 3,1-12; Mk 1,2-8; Lk 3,15-17)

¹⁹ Akava inele e Jovanesoro svedočanstvo
kad o šerutne Jevreja taro Jerusalim
bičhalde nesave sveštenikonen hem e
Levitén te pučen e Jovane: "Ko injan tu?"

²⁰ O Jovan phravdeste phenda lende: "Me
na injum o Hrist."

²¹ I on puče le: "A kova injan onda? Na li
injan o proroko o Ilijia?"

Ov phenda: "Na injum."

Tegani puče le: "Na li injan o Proroko
kole adžićeraja?"

Ov phenda: "Na."

²² Tegani phende lese: "Phen amendē
onda kova tu injan, te šaj vaćera okolende
kola bičhalde amen. So ka phene tutar?"

²³ A o Jovan phenda lende palo lafija e
prorokosere e Isaijasere:

"Me injum 'o glaso so vičini ani pustinja:
Ravnonen o drom e Gospodese!"

²⁴ A nesave oto bičhalde inele fariseja.

²⁵ On puče le: "Sose onda krstineja te na
injan o Hrist, ni o Ilijia, ni o Proroko?"

²⁶ O Jovan phenda lende: "Me krstinava
panjeja, ali akate maškara tumende terđola
heko kas tumen na pendžarena.

²⁷ Pala mande avela ov, kase na injum
dostojno ni o dorikha oti obuća te phravav."

²⁸ Adava ulo ani Vitanija, tari istočno
strana oti len Jordan, kote o Jovan krstini
ine.

O Jovan svedočini dai o Isus o Hrist

²⁹ Tejsa dive o Jovan dikhlij e Isuse
sar avela nakoro leste, i phenda: "Ače o
Bakroro e Devlesoro kova cidela o grehija
e svetosere!

³⁰ Akavai adava kastar me vaćerđum:
"Pala mande avela manuš kovai po baro
mandar, adalese so postojinda angleder
mandar."

³¹ Me na džandum dai ov adava, ali aljum
te krstinav panjeja te šaj ov te ovel moth-
ovdo e izraelesere manušende."

³² I o Jovan ađahar svedočinđa: "Dikhlijum
e Svetone Duho sar huljela taro nebo sar
golubi hem ačhola upro leste.

³³ Me na džandum dai ov adava, ali kad
o Devel bičhalda man te krstinav panjeja,
phenda maje: "Kad ka dikhe e manuše upra
kaste huljela o Svetu Duho hem ačhola upro
reste, ka džane dai ov adava kova krstini
Svetone Duhoja."

³⁴ I me dikhlijum adava hem adalese
svedočinava dai ov o Čhavo e Devlesoro."

E Isusesere prva učenici

³⁵ Tejsa dive o Jovan palem inele adari
ple duje učenikonencar.

³⁶ Dikhindoj e Isuse sar nakhela, phenda:
"Ače o Bakroro e Devlesoro!"

³⁷ Kad o duj učenici šunde adava, lelje te džan palo Isus.

³⁸ O Isus irindā pe hem dikhļa len sar džana palo leste, i pučļa len: "So mangena?"

On phende lese: "Rabi" (so značini: Učitelju), "kaj bešeja?"

³⁹ Ov phenda lendē: "Aven hem ka dikhen."

Hem adahar džeļe oleja di o than kaj bešela ine hem adava dive ačhile koro leste. A tegani inele di ko štar o sati prekalo dive.

⁴⁰ Jekh e duje učenikonendar kola šunde so o Jovan phenda hem džeļe palo Isus inele o Andreja, o phral e Simonesoro e Petresoro.

⁴¹ I najangle arakhlja ple phrale e Simone hem phenda lese: "Arakhlijam e Mesija" (so značini: e Hriste).

⁴² I anda le koro Isus.

O Isus dikhļa le hem phenda lese: "Tu injan o Simon, e Jovanesoro čavo. Ka vičine tut Kifa" (so značini: Petar –"stena").

⁴³ Tejsa dive o Isus odlučindā te džal ki regija Galileja, i arakhlja e Filipe hem phenda lese: "Phir pala mande!"

⁴⁴ O Filip inele tari Vitsaida, tari e Andrijasiri hem e Petresiri diz.

⁴⁵ O Filip arakhlja e Natanailo, hem phenda lese: "Arakhlijam e Mesija, okole kastar pisinde o Mojsije ano Zakoni hem o Proroci. Adavai o Isus tari diz Nazaret, e Josifesoro čavo."

⁴⁶ O Natanail pučļa le: "Šaj li taro Nazaret te avel nešto šukar?"

A o Filip phenda lese: "Ava hem dikh."

⁴⁷ O Isus dikhļa e Natanailo sar avela nakoro leste, i phenda averende olestar: "Ače čaćikano Izraelco, kora kaste nane hovajba."

⁴⁸ A o Natanail pučļa le: "Kotar džane man?"

O Isus phenda lese: "Dikhļum tut pana kad injanle talo kaš e smokvakoro, angleder so o Filip vičindā tut."

⁴⁹ Tegani o Natanail phenda lese: "Rabi, tu injan o Čavo e Devlesoro! Tu injan o Caro e Izraelesoro!"

⁵⁰ O Isus pučļa le: "Tu li verujineja samo adalese so phenđum če so dikhļum tut talo kaš e smokvakoro? Ka dikhe hem po bare stvarija akalendar."

⁵¹ Tegani phenda: "Čače, čače vačerava tumende: ka dikhen o nebo phravdo hem sar o andelja e Devlesere uklijena hem huljena upro Čavo e manušesoro."

2

O Isus čerela o pani ani mol

¹ Ko trito dive inele bijav ano gav Kana ani regija Galileja. Adari inele e Isusesiri daj,

² a ko bijav inele vičime hem o Isus hem lesere učenici.

³ Kad na ačhili više mol ko bijav, e Isusesi phenda lesiri daj: "Nane len više mol."

⁴ O Isus phenda laće: "So isi man adaleja, đuvljije? Mlo vreme pana na alo."

⁵ Lesiri daj phenda e slugende: "Ćeren sa so vačeri tumende!"

⁶ Adari inele šov bare bokalija oto bar, a ko svako bokali resela ine taro oftovardeš di ko šelu biš litarja. O Jevreja koristinena len ine zako pumaro adeti e thojbnasoro.

⁷ O Isus phenda e slugende: "Pheren panjeja o bokalija", hem on pherde len di o muj.

⁸ Kad čerde adava, phenda lendē: "Akana dolen hari hem legaren e manušese kovai odgovorno zaki gozba." I on čerde adahar.

⁹ Adava manuš probinda o pani savo ulo mol, i adalese so na džanda kotari adaja mol – iako džande o sluge kola dolinde pani – vičinda e mladoženja

¹⁰ hem phenda lese: "Svako manuš prvo ikali i šuži mol, a kad o gostija mačona, ikali i mol savi nane edobor šuži. A tu garavđan i najšuži mol sa di akana."

¹¹ Adahar o Isus plo prvo čudesno znako čerda ani Kana e Galilejakiri, hem mothovđa pli slava, i lesere učenici verujinde ane leste.

¹² Palo bijav o Isus, pe dajaja, ple phralsencar hem ple učenikonencar, huljilo ani diz Kafarnaum. Adari ačhile nekobor dive.

*O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mt 21,12–13; Mk 11,15–17; Lk 19,45–46)*

¹³ Avela ine paše e jevrejengoro prazniko Pasha, i o Isus dželo ko Jerusalim.

¹⁴ Ano boro e Hramesoro o Isus arakhlja manušen sar biknena guruvren, bakren hem goluben. Arakhlja hem okolen so menjinena o pare sar bešena adari.

¹⁵ I čerda bič oto dorikha hem sarijen kola biknena, sa e bakrencar hem e guruvrencar, ikalda taro Hram. Rasfrdindā o pare okolengere so menjinena len ine, hem preirindā lengere astalja.

¹⁶ Okolende kola biknena goluben phenda: "Legaren adava akatar! Ma čeren pijaca mle Dadesere čerestar!"

¹⁷ Lesere učenici setinde pe soi pisime ano Sveto lil:

"O mangipe zako to čher ka thabljal ana mande sar jag."

¹⁸ Tegani e jevrejengere vođe pučle e Isuse: "Save čudesnone znakoja ka dokažine amende da isi tut pravo te čere sa akava?"

¹⁹ O Isus phendā lende: "Peraven akava Hram hem me palem ka vazdav le zako trin dive."

²⁰ A on phende: "Sarandu šov berš valjanda te čerel pe akava Hram, a tu ka vazde le zako trin dive?"

²¹ Ali o Hram savestar o Isus vaćerđa inele lesoro telo.

²² Kad uštino taro mule, lesere učenici setinde pe so phendā adava, i poverujinde ano Sveta lila hem ano lafija save o Isus vaćerđa.

²³ A sa dīkote inele ano Jerusalim zako prazniko Pasha, but džene dikhle o čudesna znakija save čerela ine hem poverujinde ano leste.

²⁴ Ali korkoro o Isus na verujinda lende, adalese so džanda sarijen.

²⁵ Niko na valjanda te vaćeri lese savoi o manuš, adalese so ov korkoro džanda soi ano manuš.

3

O Isus hem o Nikodim

¹ A maškarlo fariseja inele jekh manuš palo anav Nikodim, kova inele jekh oto vođe i jevrejengere.

² Jekh rat dželo koro Isus hem phendā lese: "Rabi, džanaja da e Devlesttar injan bičhaldo sar učitelj, adalese so nijekh našti te čerel esavke čudesna znakija save tu čereja te o Devel nane oleja."

³ O Isus phendā lese: "Čače, čače vaćerava će, te o manuš palem na bijandola, naka šaj te dikhel o carstvo e Devlesoro."

⁴ O Nikodim pučlja le: "Sar šaj o manuš palem te bijandol kadi purano? Našti, valjda, dujto puti te derdini ple dajaće ano vođi hem palem te bijandol!"

⁵ O Isus phendā lese: "Čače, čače vaćerava će, te o manuš na bijandola oto pani hem oto Duho, naka šaj te derdini ko carstvo e Devlesoro.

⁶ Okova soi bijando oto telo, teloi, a soi bijando oto Duho, duhoi.

⁷ Ma čudin tut so phenđum će so valjani palem te bijandoven.

⁸ I barval phudela kaj mangela; šuneja la, ali na džane kotar avela ni kaj džala. Ađahari svakoneja kovai bijando oto Duho."

⁹ A o Nikodim pučlja le: "Sar šaj adava te ovel?"

¹⁰ A o Isus phendā lese: "Tu injan cenime učitelj ano Izrael, a adava na džane!"

¹¹ Čače, čače vaćerava će: vaćeraja okova so džanaja hem svedočinaja zako okova so dikhlijam, ali tumen na prihvatinena amaro svedočanstvo.

¹² Vaćerđum tumenđe oto stvarija save ovena ki phuv, i tumen na verujinena.

Sar ka verujinen te vaćerđum tumenđe oto stvarija save ovena ko nebo?

¹³ Niko na uštino ko nebo sem o Čavo e manušesoro kova taro nebo huljilo.

¹⁴ Hem sar so o Mojsije ani pustinja vazdinda ko štapi e sape oti bronza, ađahar valjani te ovel vazdime hem o Čavo e manušesoro,

¹⁵ te šaj svako kova verujini ano leste te ovel le večno dživdipe."

¹⁶ Adalese so, o Devel edobor volindā e manušen taro sveto da dindā ple jekhore Čhave, da svako kova verujini ano leste te na merel, nego te ovel le večno dživdipe.

¹⁷ O Devel na bičhalda ple Čhave ko sveto te osudini e manušen, nego o manuša te oven spasime prekalo leste.

¹⁸ Ko verujini ano leste, nane osudime, a ko na verujini, ovi već osudime, adalese so na poverujinda ano anav e Devlesere jekhore Čavesoro.

¹⁹ A akavai i osuda: o svetlost alo ko sveto, ali o manuša volinde i tomina umesto o svetlost, adalese so lengere delja inele bišukar.

²⁰ Ko god čerela bišukaripe, mrzni o svetlost hem na ikljola ko svetlost, te na dičhon lesere delja.

²¹ A okova kova živini palo čačipe, ikljola ko svetlost, te dičhol soi lesere delja čerde ano zoralipe e Devlesoro.

O Jovan palem vaćeri dai o Isus o Hrist

²² Palo adava o Isus dželo ple učenikonencar ko gavutno deo e Judejakoro. Adari inele olencar nesavo vreme hem krstini ine.

²³ A hem o Jovan krstini ine ano than Enon, paše uzalo gav Salim, adalese so adari inele but pani, a o manuša avena ine koro leste te krstini len.

²⁴ Adava inele angleder so e Jovane frdinde ano phandlipe.

²⁵ A maškarlo e Jovanesere učenici hem nesavo aver Jevrejco uli rasprava zako adeti e thobjnasoro.

²⁶ I adala učenici ale koro Jovan hem phendā lese: "Rabi, okova so inele tuja tari aver strana oti len Jordan, okova kastar tu svedočindan, eće krstini hem sa edobor manuša džana koro leste."

²⁷ A o Jovan phendā: "O manuš šaj te primi samo okova soi lese dindo e Devlesttar kovai ano nebo."

²⁸ Korkore injen maje svedoci so phenđum da me na injum o Hrist, nego da injum bičhaldo anglo leste.

²⁹ O mladoženjai okova kasiri i nevesta. A o najšukar amal e mladoženjasoro, kova adžićeri te šunel da o mladoženja avela, radosnoi but kad šunela e mladoženjasoro

glaso. I adajai radost mli, hem akana uli pherdi.

³⁰ Ov valjani te ovel sa po baro, a me sa po tikoro."

³¹ Okova kova avela odupral, ovi upreder sarijende, a okova kovai tari phuv, ovi e phuvjakoro hem vaćeri taro stvarija e phuvjakere. Okova kova avela taro nebo, ovi upreder sarijende.

³² Ov svedočini zako okova so dikhla hem šundja, ali niko na prihvatinu lesoro svedočanstvo, potvrđini dai o Devel čačikano.

³⁴ Okova kas o Devel bičalda, vaćeri e Devlesere lafija, adalese so o Devel dinda le pherdeste e Duhu.

³⁵ O Dad volini e Čhave hem sa muklja lese ano vasta.

³⁶ Svako kova verujini ano Čavo, isi le večno dživdipe, a kova nane poslušno e Čavese, naka ovel le večno dživdipe, nego upro leste ačhola e Devlesiri holi.

4

O Isus hem i Samarijanka

¹ Kad o Isus dodžanđa so o fariseja šunde so ov čerela hem krstini više učenikonen nego o Jovan,

² – iako korkoro o Isus na krstindja, nego lesere učenici –

³ dželo tari regija Judeja hem irindja pe ani regija Galileja.

⁴ Morandilo te nakhel maškari regija Samarija.

⁵ Alo di e samarijakoro gav savo vičini pe Sihar, paše uzalo imanje savo o Jakov dinda ple čavese e Josifese.

⁶ Adari inele e Jakovesoro bunari, i o Isus, umorno oto but phiriba, bešino uzalo leste. Inele paše di ko dešu duj o sati divestе.

⁷ I kad jekh Samarijanka ali te dolel pani, o Isus phenda lače: "De man te pijav."

⁸ (Tegani o Isus inele korkoro, adalese so lesere učenici džeze ko gav te činen hajbnase.)

⁹ A i Samarijanka phenda lese: "Sar adava tu kova injan Jevrejco rodeja mandar e Samarijankatar te dav tut pani?" (Adalese so o Jevreja na mešinde pe e Samarijanonencar).

¹⁰ O Isus phenda lače: "Te džane ine savo daro e Devle isi tuće hem kova injum me so rodava tutar te de man te pijav, ka rode mandar ine hem me ka dav tut o dživdo pani."

¹¹ I đuvli phenda lese: "Gospodarona, nane tut ni soja te dole pani, a o bunari but hor. Kotar će onda adava dživdo pani?

¹² Tu li mislineja da injan po baro amare pradadestar e Jakovestar, kova dinda amen

akava bunari hem savestar pilja ov hem lesere čhave hem lesiri stoka?"

¹³ O Isus phenda lače: "Svako kova pijela akava pani, palem ka ovel žedno,

¹⁴ a kova pijela o pani savo me ka dav le, nikad više naka ovel žedno. O pani savo ka dav le ka ovel ano leste izvor e panjesoro savo dela večno dživdipe."

¹⁵ Tegani i đuvli phenda lese: "Gospodarona, molinava tut, de man adava pani te na ovav više žedno hem te na avav više akate te dolav panil!"

¹⁶ O Isus phenda lače: "Dža vičin te rome hem ava palem akari."

¹⁷ I đuvli phenda lese: "Nane man rom."

Tegani o Isus phenda lače: "Šukar phendan so nane tut rom,

¹⁸ adalese so ine tut pandž rom, a akava kasar akana injan nane to rom. Čače šukar phendan."

¹⁹ A i đuvli phenda lese: "Gospodarona, dikhava da injan proroko.

²⁰ Amare pradada slavinde e Devle ki akaja gora, a tumen o Jevreja phenena da e Devle valjani te slavini pe ano Jerusalim."

²¹ A o Isus phenda lače: "Đuvlje, verujin maje, avela o vreme kad naka slavinen e Dade samo akate ili ano Jerusalim.

²² Tumen o Samarijanci na džanen kas slavinena, a amen o Jevreja džanaja kas slavinaja, adalese so o spasenje avela prekalo Jevreja.

²³ Ali avela o vreme – hem već alo – kad o čačikane slavljenici ka slavinen e Dade ano duho hem ano čačipe. Esavke slavljenikonen o Dad rodela.

²⁴ O Develi duho, hem okola kola slavinen le, valjani te slavinen le ano duho hem ano čačipe."

²⁵ A i đuvli phenda lese: "Džanav da o Mesija (vičime Hrist) ka avel. Kad ka avel ov, sa ka objasnini amende."

²⁶ Tegani o Isus phenda lače: "Me injum adava, kova vaćerava tuja."

²⁷ I ko adava momenti ale lesere učenici hem inele začudime so o Isus vaćeri e đuvljaja. Ali nijekh na pučja le: "So mangeja olatar?" ili: "Sose vaćereja olaja?"

²⁸ Tegani i đuvli ačhavda plo bokali uzalo bunari, i dželi ko gav hem phenda e manušende:

²⁹ "Aven te dikhen e manuše kova phenda maje sa so čerdum. Te nane ov o Hrist?"

³⁰ I o manuša iklike taro gav hem lelige te džan nakoro Isus.

³¹ Sar ovela ine adava, o učenici molinena ine e Isuse vaćerindoj: "Rabi, ha maro!"

³² A ov phenda lenđe: "Man isi te hav hajba zako savo tumen na džanen."

³³ Tegani o učenici phende jekh averese: "Te na anda lese neko nešto te hal?"

³⁴ O Isus phenda lende: "O hajbai mlo te čerav i volja Okolesiri kova bičhalda man hem te čerav di o kraj i buti savi dindā man.

³⁵ Na li tumen phenena: 'Pana štar masek di o čediba i žetva?' Ače, vačerava tumende: phraven tumare jačha hem dikhen o njive – spremnai zako čediba.

³⁶ Okova kova čedela već primini i plata hem čedela o bijandipe zako večno dživdipe, te šaj hem o sejaći te radujini pe zajedno okoleja kova čedela.

³⁷ Adahar pherdola okova vačeriba: 'Jekh sejini, a o dujto čedela.'

³⁸ Me bičhaldu tumen te čeden adari kaj na čerden buti. Avera čerde phari buti, a tumen čedinden o plodija save iklile oti lengiri buti."

³⁹ But Samarijanci taro adava gav poverujinde ano Isus zbog o lafija e đuvljakere koja svedočinda: "Ov phenda maje sa so čerđum!"

⁴⁰ A kad o Samarijanci ale koro Isus, zamolinde le te ačhol koro lende, hem ov ačhilo adari duj dive.

⁴¹ Hem pana but manuša poverujinde ano leste zbog lesere lafija.

⁴² Tegani o manuša taro gav phende e đuvljače: "Akana više na verujinaja zbog adava so tu vačerđan, nego so korkore šundam, hem džanaja soi ov čaće o Spasitelji e svetosoro."

*O Isus sasljari e službenikosere čhave
(Mt 8,5–13; Lk 7,1–10)*

⁴³ Palo adala duj dive, o Isus dželo adathar ki Galileja.

⁴⁴ (Korkoro o Isus tvrdinda da o proroko nane cenime ano plo than kaj barilo.)

⁴⁵ Kad reslo ki Galileja, o Galilejci priminde le šukar, samo adalese so dikhle o čudesija save čerđa ano Jerusalim zako prazniko Pasha, adalese so hem on inele adari.

⁴⁶ I adahar o Isus palem alo ani Kana e Galilejakiri, kaj čerđa ine o pani ani mol. A inele jekh službeniko e carosoro kasoro čavo pašljola ine namborme ani diz Kafarnaum.

⁴⁷ Kad šunda so o Isus alo tari Judeja ki Galileja, alo koro leste hem zamolinda le te avel ano Kafarnaum hem te sasljari lesere čave kovai anglo meriba.

⁴⁸ Tegani o Isus phenda lese: "Tumen diktote na dikhena znakija hem čudesija, na verujinena."

⁴⁹ O službeniko phenda lese: "Gospodarona, molinava tut, ava sar pana na mulo mlo čhavo!"

⁵⁰ O Isus phenda lese: "Dža, to čavo ka živini."

O manuš poverujinda ano adava so o Isus phenda lese hem dželo.

⁵¹ A odrumal resle le lesere sluge hem phende lese dai lesoro čhavo dživd.

⁵² Ov pučlja len kad lesere čhaveso lelja te ovel po šukar, a on phende lese: "I jag muklja le erati ko jekh o sati diveste."

⁵³ Tegani e čhavesoro dad setinda pe so baš ko adava sati o Isus phendā lese: "To čhavo ka živini."

I ov hem sa lesere čherutne poverujinde ano Isus.

⁵⁴ Adava inele dujto čudesno znako savo o Isus čerđa ani Galileja. Čerđa le kad alo tari Judeja.

5

O Isus ko savato sasljari e manuše kova našti te phirel

¹ Palo adava o Isus dželo ko Jerusalim zako e jevrejengoro praznika.

² A ano Jerusalim, uzali e Bakrengiri kapija, inele bazeni savo ko jevrejski vičini pe Vitezda. Adari inele pandž phravde terase učharde krovonencar.

³ Adari pašljona ine but namborme manuša: korore, bange hem paralizujime. [On adžičerena ine te čeren pe talasija ano pani,

⁴ adalese so ponekad avela ine o anđeo e Gospodesoro ko bazeni te čerel talasija. I kova manuš prvo djerđini ano bazeni kad ovena o talasija, sasljola ine taro bilo savo nambormije savo inole.]*

⁵ A adari inele hem jekh manuš kova trijandu ofto berš inele namborme.

⁶ Kad o Isus dikhla le sar pašljola hem adalese so džanda kobori berš namborme, pučlja le: "Mangeja li te ove sasljardo?"

⁷ Tegani o namborme manuš phendā e Isuses: "Gospodarona, nane man niko te pomožini maje te derdinav ano bazeni kad ovena talasija. A dok me resava, nekoi već adari angleder mande."

⁸ O Isus phenda lese: "Ušti, le ti nosiljka hem phir!"

⁹ I otojekhvar o manuš saslilo, vazdinda pli nosiljka hem lelja te phirel.

A adava dive inele savato,

¹⁰ i adalese e jevrejengere vođe phende e sasljarde manuše: "Avdicei savato! Na tromaš te akhare ti nosiljka!"

¹¹ A ov phenda lende: "Okova kova sasljarda man phendā maje: 'Le ti nosiljka hem phir!'"

¹² On pučle le: "Kovai adava manuš so phenda će: 'Le ti nosiljka hem phir!'"

* ^{5:4} O po purane rukopisija nane len o zadnjo deo oto trito stih hem celo štarto stih.

¹³ Ali o sasljardo manuš na džanda kova inele adava, adalese so o Isus cidinda pe maškarō but manuša kola inele adari.

¹⁴ Palo adava o Isus arakhlja le ko boro e Hramesoro, i phendā lese: "Eče, sasto injan. Ma grešin više, te na arakhi tut nešto po bišukar."

¹⁵ Tegani o sasljardo manuš dželo hem phendā e jevrejengere vođenđe dai o Isus adava kova sasljarda le.

O Isus phenela dai ov e Devlesoro Čhavo

¹⁶ Adalese so o Isus sasljarda e manuše ko savato, e jevrejengere vode lelje te protagoninen le.

¹⁷ A o Isus phendā lende: "Mlo Dad stalno čerela buti, a adahar hem me."

¹⁸ Adalese so phendā adava, e jevrejengere vođe po više mangle te mudaren le, adalese so na samo so phaglja o zakoni zako savato nego hem so phendā dai o Devel lesoro Dad – adaleja phendā dai ov hem o Devel jednaka.

¹⁹ A o Isus phendā lende: "Čače, čače vaćerava tumende: O Čhavo korkoro pestar našti ništa te čerel. Čerela samo okova so dikhela so o Dad čerela. Sa so čerela o Dad, isto adava čerela hem o Čhavo.

²⁰ Adalese so, o Dad volini e Čhave hem mothoj lese sa so čerela. A ka mothoj lese hem po bare buća nego soi o sasljariba akale manušesoro, i tumen ka čudinen tu-men.

²¹ Adalese so, sar so o Dad vazdela e mulen hem dela len dživdipe, adahar hem o Čhavo dela dživdipe kase ov mangela.

²² Adalese so, o Dad na sudini nikase, nego dinda vlast e Čhavese te sudini sari-jende,

²³ te šaj sare poštujen e Čhave sar so poštujena e Dade. Ko na poštujini e Čhave, na poštujini ni e Dade, kova bičhalda le.

²⁴ Čače, čače vaćerava tumende: Svako kova šunela mle lafija hem verujini Okolese kova bičhalda man, isi le večno dživdipe hem naka ovel osudime, nego nakhino taro meriba ko dživdipe.

²⁵ Čače, čače vaćerava tumende: Avela o vreme, hem već alo, kad o mule ka šunen o glaso e Devlesere Čhavesoro hem, kola ka šunen le, ka oven palem dživde.

²⁶ Sar so e Dade isi dživdipe ana peste, adahar hem ple Čhavese dinda te ovel le dživdipe ana peste,

²⁷ hem dinda le vlast te sudini, adalese soi ov o Čhavo e manušesoro.

²⁸ Ma čudinen tumen adalese. Adalese so avela o vreme kad sare kolai ano grobijka ka šunen lesoro glaso

²⁹ hem ka ikljon, okola kola čerde šukaripe, ka ušten te živinen večno, a okola

kola čerde bišukaripe, ka ušten te oven osudime.

³⁰ Me korkoro mandar našti ništa te čerav, nego sudinava adahar sar so šunava e Dadestar. A mlo sudo pravedno, adalese so na rodava te ovel mli volja, nego i volja Okolesiri kova bičhalda man."

Svedočanstvija e Isusestar

³¹ "Te me korkoro mandar svedočinava, mlo svedočiba nane dovoljno.

³² Ali aver neko svedočni mandar, hem džanav dai dovoljno o svedočiba savo dinda mandar.

³³ Tumen bičhalđen tumare manušen koro Jovan o Krstitelj, a lesoroi svedočiba mandar čaćikano.

³⁴ Nane da maje valjani manušikano svedočiba, nego akava phendum tumende e Jovanestar sar te šaj oven spasime.

³⁵ O Jovan inele svetiljka savi thabljola hem svetlini, a tumen manglijen samo ne-savo vreme te uživinen ano lesoro svetlost.

³⁶ A isi man svedočanstvo po baro taro e Jovanesoro – o buća save čerava. O Dad dinda man te čerav len hem on svedočinena adalestar da o Dad bičhalda man.

³⁷ A hem korkoro o Dad, kova bičhalda man, svedočindā mandar. Tumen nikad na šundjen lesoro glaso ni na dikhlijen lesoro muj,

³⁸ a ni lesoro Lafi na živini ana tumende, adalese so na verujinena maje, okolese kole ov bičhalda.

³⁹ Pažljivo sikljovena o Sveta lila, adalese so mislinena da ano lende isi tumen večno dživdipe, a on svedočinena mandar.

⁴⁰ A tumen palem na mangena te aven kora mande te ovel tumen večno dživdipe.

⁴¹ Na prihvatinava pohvala e manušendar.

⁴² Ali me pendžarava tumen hem džanav da ana tumende nane mangipe premalo Devel.

⁴³ Me aljum ano anav mle Dadesoro, a tumen na prihvatinena man. Ali, te alo neko aver ano plo anav, ole ka prihvatinen!

⁴⁴ A sar hem ka verujinen maje kad prihvatinena pohvala jekh averestar, a na rodena pohvala e jekhe Devlesttar?

⁴⁵ Ma mislinen da me ka tužinav tumen anglo Dad. Tumen ka tužini o Mojsije, upra kaste nadinena tumen.

⁴⁶ Adalese so, te verujinen ine e Mojsijase, ka verujinen ine hem maje, adalese so ov mandar pisinda.

⁴⁷ A kad na verujinena ano adava so ov pisinda, sar ka verujinen mle lafende?"

6

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Lk 9,10–17)

¹ Palo adava o Isus irinda pe ki Galileja hem dželo ki istočno strana oto e Galilejakoro jezero (vičime hem: e Tiberijakoro jezero),

² a palo leste džele but manuša, adalese so dikhle o čudesna znakija save čerda sasljarindoj e nambornem.

³ O Isus uklinđa ki gora hem bešlo ple učenikonencar.

⁴ (A avela ine paše i Pasha, e jevrevengoro prazniko.)

⁵ I kad o Isus vazdindā plo šero te dikhel, dikhla but narodo sar avela nakoro leste, i pučja e Filipe: "Kaj šaj te čina maro sa akale manušende te han?"

⁶ Adava o Isus pučja e Filipe sar te čhivel le ko test, adalese so već džanda so ka čerel.

⁷ A o Filip phenda lese: "Ni dušel srebrna kovanice naka ovel ine dovoljno te čina sarijende te han barem hari."

⁸ A never oto lesere učenici – o Andreja, o phral e Simonesoro e Petresoro – phenda e Isusese:

⁹ "Akatej jekh čhavoro kas isi pandž mare oto ječam hem duj tikore mačhe. Ali adava nane ništa zako sa edobor manuša."

¹⁰ O Isus phenda: "Čhiven e manušen te bešen."

A ko adava than inele but čar, hem tegani di ko pandž hiljade murša bešle.

¹¹ Tegani o Isus lelja okola mare, zahvalinda e Devlese, i dindā len e manušende kola bešle, a adahar čerda hem e mačhencar. I sare hale edobor kobor mangle.

¹² Kad sare čalile, o Isus phenda ple učenikonende: "Čeden sa okolestar so ačhilo oto hajba, te na frdel pe ništa."

¹³ I on čedinde sa adava so ačhilo oto pandž mare oto ječam save o manuša hale, hem adaleja perhde dešu duj korpe.

¹⁴ Kad o manuša dikhle o čudesno znako savo o Isus čerda, phende: "Akavai čače o Proroko savo valjani te avel ko sveto!"

¹⁵ A o Isus džanda so on inele spremna ki zor te čhiven le te ovel lengoro caro, i palem ciđindā pe ki gora, korkoro.

O Isus phirela upro pani

(Mt 14,22–27; Mk 6,45–52)

¹⁶ Kad lelja te račol, lesere učenici huljile di ko jezero,

¹⁷ derdinde ko čamco hem lelje te džan prekalo jezero, nakori diz Kafarnaum. Već peli i rat, a o Isus pana na alo ine koro lende.

¹⁸ I lelja te phudel jekh zorali barval hem upro jezero vazdinde pe o talasija.

¹⁹ Kad veslinde sar pandž di ko šov kilometarija, dikhle e Isuse sar phirela upro pani hem avela nakoro čamco, hem darandile.

²⁰ A o Isus phenda lendē: "Me injum. Ma daran!"

²¹ Tegani on lelje le peja ano čamco, i o čamco otojekhvar inele ki phuv nakori savi plovinde.

O Isusi sar o maro savo dela dživdipe

²² Tejsato dive o manuša kola ačhile ki aver strana oto jezero setinde pe so adari inele samo jekh čamco hem da o Isus na derdindā ano čamco ple učenikonencar, nego da on džele korkore.

²³ A nesave čamcija tari diz Tiberijada resle paše uzalo than kaj o Gospod zahvalinda e Devlese zako maro hem dindā len te han.

²⁴ Kad o manuša dikhle da adari nane ni o Isus ni lesere učenici, čhivde pe ano čamcija hem džele ko Kafarnaum te roden ie.

²⁵ A kad arakhle le ki aver strana oto jezero, pučle le: "Učitelju, kad aljan akari?"

²⁶ O Isus phenda lendē: "Čače, čače vačerava tumende, tumen na rodena man adalese so haliljen o čudesna znakija, nego adalese so haliljen o maro hem čaliljen.

²⁷ Čeren buti, ali na zako hajba savo nakhela, nego zako hajba savo trajini zako večno dživdipe, a adava ka dav tumen me, o Čhavo e manušesoro, adalese so o Devel o Dad dinda man vlast zako adava."

²⁸ Tegani pučle le: "So valjani te čera sar te šaj čera o buća save o Devel rodelam amendar?"

²⁹ A o Isus phenda lendē: "Akavai i buti savi o Devel rodelam tumendar te čeren: te verujinenano okoleste kole ov bičhađa."

³⁰ Tegani pučle le: "Savo, onda, čudesno znako tu ka mothove amendre, te šaj dikha hem te verujina će? So ka čere?

³¹ Amare pradada ani pustinja hale o maro vičime mana, sar soi pisime ano Sveta lila: "Dindā len maro taro nebo te han."

³² O Isus phenda lendē: "Čače, čače vačerava tumende, na dindā tumen o Mojsije maro taro nebo, nego mlo Dad. Hem akana dela tumen e čaćipnasoro maro taro nebo.

³³ Adalese so, e Devlesoroi maro okova kova huljela taro nebo hem dela dživdipe e svetose."

³⁴ Tegani phende lese: "Gospode, de amen uvek adava maro."

³⁵ A o Isus phenda lendē: "Me injum o maro savo dela dživdipe. Ko avela kora mande, naka ovel bokhalo, hem ko verujini ana mande, nikad naka ovel žedno.

³⁶ Ali, sar so phendüm tumenđe, dikhlijen man, a palem na verujinena.

³⁷ Sarijen kolen mlo Dad dela man, ka aven kora mande hem esavken nikad naka ispuđinav.

³⁸ Adalese so me na huljiljum taro nebo te čerav mli volja, nego i volja Okolesiri kova bičhalda man.

³⁹ A akajai i volja Okolesiri kova bičhalda man: te na našalav nijekhe okolendar kolen dind'a man, nego te vazdav len taro mule ko Poslednjo dive.

⁴⁰ Adalese soi akajai i volja mle Dadesiri: svako kova dikhela e Čhave hem verujini ano leste, te ovel le večno dživdipe hem me te vazdav le taro mule ko Poslednjo dive."

⁴¹ Tegani o Jevreja lelje te gundinjen protiv o Isus adalese so phenda: "Me injum o maro savo huljilo taro nebo."

⁴² Hem vaćerena ine: "Nane li akava o Isus, e Josifesoro čavo? Amen džanaja lesere dade hem e daja. A sar akana vaćeri: 'Huljiljum taro nebo'?"

⁴³ A o Isus phenda lende: "Ma gundinjen maškara tumende!"

⁴⁴ Nijekh našti te avel kora mande te o Dad kova bičhalda man na privucini le, a me ole ka vazdav taro mule ko Poslednjo dive.

⁴⁵ Sar so pisinde o Proroci: 'Sare ka oven sirkavde e Devlestari' Svako kova šunda e Dade hem siklilo olestar, avela kora mande.

⁴⁶ Niko na dikhija e Dade sem okoleste kova alo olestar - ov dikhija e Dade.

⁴⁷ Čaće, čaće vaćerava tumenđe: Svako kova verujini ana mande, isi le večno dživdipe.

⁴⁸ Me injum o maro savo dela dživdipe.

⁴⁹ Tumare pradada hale mana ki pustinja, ali sare mule.

⁵⁰ Ali akava maro savo huljela taro nebo esavkoi da ko hala lestar na merela.

⁵¹ Me injum o dživdo maro savo huljilo taro nebo. Ko ka hal akava maro, večno ka živini. Akavai maro mlo telo, savo ka dav te šaj o manuša taro sveto živinen."

⁵² Tegani o Jevreja lelje zorale te raspravnen pe maškara pumende, pučindoj: "Sar akava manuš šaj te del amen plo telo te ha?"

⁵³ A o Isus phenda lende: "Čaće, čaće vaćerava tumenđe: Te na hana o telo e Manušesere Čavesoro hem te na pijena lesoro rat, nane tumen dživdipe ana tumende.

⁵⁴ Ko hala mlo telo hem pijela mlo rat, isi le večno dživdipe hem me ka vazdav le taro mule ko Poslednjo dive.

⁵⁵ Adalese soi mlo telo čačikano hajba hem mlo rat čačikano piba.

⁵⁶ Okova kova hala mlo telo hem pijela mlo rat, ačhola ana mande hem me ano leste.

⁵⁷ Sar so man bičhalda o dživdo Dad, hem me živinava zbog o Dad, adahar hem okova kova hala man ka živini zbog mande.

⁵⁸ Me injum adava maro savo huljilo taro nebo, a na sar okova savo hale tumare pradada ani pustinja hem mule. Ko hala akava maro, večno ka živini."

⁵⁹ O Isus sa akava vaćerda sikavindoj e manušen ani sinagoga ano Kafarnaum.

Zbog e Isusesoro sikaviba, but učenici cidena pe olestar

⁶⁰ But lesere učenici, kad šunde adava, phende: "Adalai but phare lafija. Ko šaj te prihvatin len?"

⁶¹ A o Isus korkoro pestar džanda da lesere učenici gundinena zbog olesere lafija, i phenda lende: "Akava li sikaviba čerela tumen te odustajinen?

⁶² A so onda ka phenen te dikhlijen man, e Čhave e manušesere, sar džava upre ko nebo, adari kaj injumle angleder?

⁶³ O Duho dela dživdipe, a o telo ništa na dela. O lafija save me phendüm tumenđe, oni duho hem dživdipe.

⁶⁴ A palem isi nesave maškara tumende kola na verujinena." O Isus phenda adava adalese so pana oto početak džanda kolai adala so naka verujinen ano leste hemkovai adava so ka izdajini le.

⁶⁵ Hem phenda: "Adalese phendüm tumende da nijekh našti te avel kora mande te nane lese dindo e Dadestar."

⁶⁶ Tegani but lesere učenici cidinde pe olestar hem na dželete više palo leste.

⁶⁷ I o Isus pučlja e dešu duje učenikonen: "Na li hem tumen mangena te džan mandar?"

⁶⁸ A o Simon o Petar phenda lese: "Gospode, kaste te dža? Te lafija dena večno dživdipe,

⁶⁹ hem amen poverujindam hem džanaja da tu injan o Sveco e Devlesoro."

⁷⁰ A o Isus phenda lende: "Na li me birindüm tumen e dešu dujen? A palem, jekhi tumendar beng!"

⁷¹ Adava vaćerda e Judastar, e Simonesere i Iskariotesere čavestar, jekhestar e dešu duje učenikonendar, kova ka izdajini le.

³ ie Isusesere phralja phende lese: "Iklijov akatar hem dža ki Judeja, te šaj dikhen te učenici o čudesija save cereja.

⁴ Adalese so, nijekh kova mangela te ovel pendžarutno, na garaj pe. Kad već cereja esavke čudesija, mothov tut e svetose."

⁵ Adalese so čak ni lesere phralja na verujinde ano leste.

⁶ A o Isus phendā lende: "Mlo vreme pana na alo, a tumen šaj te džan kad god mangena.

⁷ O sveto našti te mrzini tumen, ali man mrzini, adalese so svedočinava protiv oleste, dai lesere delja bišukar.

⁸ Džan tumen zako prazniko, a me pana na džava adari, adalese so mlo vreme pana na alo."

⁹ Adava phendā lende hem ačhilo ani Galileja.

O Isus sikaj ano Hram

¹⁰ A kad lesere phralja džele te slavinjen o prazniko, dželo hem ov, ali na javno, nego garandoj.

¹¹ A e jevrekengere vođe zako prazniko rodinde le hem puče: "Kaj okova?"

¹² Maškaro narodo but vaćerđa pe olestar. Nesave vaćerena ine: "Ovi šukar manuš", dok avera nesave vaćerena: "Nane, prevarini e narodo."

¹³ Ali nijekh na vaćerđa olestar javno, adalese so darandile e jevrekengere vođendar.

¹⁴ A ko ekvaš o prazniko, o Isus dželo ko Hram hem lelja te sikaj e narodo.

¹⁵ Kad šunde le, e jevrekengere vođe začudinde pe, i puče pe: "Sar akava edobor šukar džanel o Sveta lila, a nikad na inele sikavdo?"

¹⁶ A o Isus phendā lende: "Mlo sikaviba na avela mandar, nego Okolestar kova bičhalda man.

¹⁷ Ko mangela te cerel e Devyrsiri volja, ka džanel avela li akava sikaviba Olestar ili me vaćerava korkoro mandar.

¹⁸ Ko vaćeri korkoro pestar, pese rodelia slava. A ko rodelia slava okolese kova bičhalda le, vaćeri o čačipe hem koro leste nane hovajba.

¹⁹ Na li o Mojsije dindā tumen o Zakoni? A palem nijekh tumendar na cerela palo Zakoni! Sose mangena te mudaren man?"

²⁰ O manuša phende: "Ana tute isi demoni! Ko mangela te mudari tut?"

²¹ A o Isus phendā lende: "Ćerđum jekh čudo hem sare divinena tumen.

²² O Mojsije dindā tumen o obreziba hem adalese tumen e čavore obrezinena čak hem ko savato. Iako adava na avela e Mojsijastar, nego pana e pradadendar.

²³ I, te o manuš šaj te ovel obrezime ko savato, sar te na ovel phago e Mojsijasoro zakoni, sose edobor holjanena upravende so ko savato sasljardum sa o telo e manušesoro?

²⁴ Ma sudinen palo spoljašnjost, nego sudinen pravedno."

Ano Jerusalim na verujinena dai o Isus o Hrist

²⁵ Tegani nesave manuša taro Jerusalim vaćerde: "Nane li akava okova kole dikhena te mudaren?"

²⁶ A ače, ov javno vaćeri hem niko lafi na phenela lese. Te na halile amare šerutne dai ov čaće o Hrist?

²⁷ Ali amen džanaja kotari ov, a kad o Hrist ka avel, niko naka džanel kotari."

²⁸ I sar o Isus sikaj ine ano Hram, vičindā: "Oja, pendžarena man! Hem džanen kotar injum! Na aljum korkoro mandar. Ali, čačikanoi Okova kova bičhalda man, kole tumen na pendžarena.

²⁹ A me pendžarava le, adalese so me injum olestar hem Ov bičhalda man."

³⁰ Tegani on mangle te dolen le, ali niko na čhvida plo vas upro leste, adalese so lesoru vreme pana na alo.

³¹ A but džene taro narodo poverujinde ano leste, i phende: "O Hrist li, kad ka avel, ka cerel više čudesna znakija nego so čerđa len akava?"

O Isus vaćeri so ka irini pe ko Devel

³² O fariseja šunde so o manuša adava garandoj vaćerena e Isusestar, i on hem o šerutne sveštenici bičhalde nesave stražaren te dolen le.

³³ Tegani o Isus phendā: "Pana hari ka ovav tumencar, a onda ka irinav man Okoleste kova bičhalda man.

³⁴ Ka roden man, ali naka arakhen man, hem tumen našti te aven adari kaj me ka ovav."

³⁵ Tegani e jevrekengere vođe vaćerde maškara pumende: "Kaj adava ov mislini te džal, a te našti amen te arakha le? Na li mislini te džal koro Jevreja kolai rasejime maškaro Grci hem te sikaj e Grkon?

³⁶ So manglya te vaćeri adaleja kad phenda: 'Ka roden man, ali naka arakhen man', hem: 'Tumen našti te aven adari kaj me ka ovav?"

O Devel ka del e Svetone Duho okolende kola verujinena ano Isus

³⁷ Kad inele o zadnjo hem o najbitno dive e praznikosoro, o Isus uštino ko pre hem vičindoj phendā: "Tei neko žedno, nek avel mande hem nek pijel!"

³⁸ Ko verujini ana mande, sar so vaćeri o Svetu lil, olestar ka thavden o lenja e dživde panjesoro."

³⁹ A o Isus adava vaćerđa e Svetone Duhostar, kole valjande te priminen okola kola verujinena ano leste. Adalese so, tegani o Svetu Duho pana na inele dindo, adalese so o Isus pana na irindā pe pese ani slava.

Nesave verujinena dai o Isus o Hrist, a nesave na

⁴⁰ Kad šunde akala lafija, but džene taro narodo phende: "Akavai čače o Proroko kole adžićeraja."

⁴¹ A avera phende: "Akavai o Hrist."

A, palem, nesave avera phende: "Nane. O Hrist li ka avel tari Galileja?"

⁴² Na pisini li ano Svetu lil da o Hrist ka avel taro e Davidesoro potomstvo hem taro Vitlejem, taro gav kotari o David?"

⁴³ I ađahar zbog o Isus uli podela ano narodo.

⁴⁴ A nesave čak mangle te dolen le, ali nikao na čivđa plo vas upro leste.

E jevрejengere vođe na verujinena dai o Isus proroko

⁴⁵ I o stražarija irinde pe koro šerutne sveštenici hem koro fariseja, a on pučle len: "Sose na anden e Isuse?"

⁴⁶ A o stražarija phende: "Niko nikad ađahar na vaćerđa sar adava manuš."

⁴⁷ A o fariseja phende lende: "Hem tumen li prevarinda?"

⁴⁸ Na li neko e šerutnendar ili e farisejendar poverujindā ano leste? Na.

⁴⁹ Nego, akavai narodo prokletio, adalese so na pendžari o Zakon!"

⁵⁰ Tegani o Nikodim, okova kova angleder inele koro Isus, kovai jekh olendar, pučla len:

⁵¹ "Amaro li Zakoni mukela amende te osudina e manuše angleder nego so šunaja le hem dikhaja so čerđa?"

⁵² A on phende lese: "Te na injan hem tu tari Galileja? Rode ano Svetu lil hem ka dikhe da nijekh proroko na avela tari Galileja!"

⁵³ [I tegani sare dželefse čhere.

8

I đuvli dolime ani preljuba

¹ A o Isus dželo ki e Maslinikiri gora,

² i rano sabale palem alo ano Hram. I sare čedinde pe uzalo leste, a ov beštino hem lelja te sikaj len.

³ A o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ande koro Isus jekha đuvlja koja inele dolimi ani preljuba. Čivđe la ko maškar,

⁴ hem phende lese: "Učitelju, akajai đuvli dolimi kad čerđa preljuba.

⁵ Ano e Mojsijasoro zakoni terđola da esavka valjani te mudara adahar so ka frda bara upro late. A so tu pheneja ko adava?"

⁶ On adava pučle le te iskušinen le, sar te ovel len zako sose te optužinen le.

A o Isus telilo hem lelja te pisini najeja ki phuv.

⁷ Ali, adalese so na ačhavde te pučen le adava, ov ispravindā pe, i phenda lende: "Kovai tumendar bizo greh, prvo nek frdel bar upro late."

⁸ Hem palem telilo hem pisindā ki phuv.

⁹ Kad on šunde adava, jekh po jekh lelje te ciden pe adathar, počindoj e najphurederendar. I ađahar ačhile samo o Isus hem i đuvli koja terdini ko maškar.

¹⁰ Tegani o Isus ispravindā pe hem pučija la: "Đuvlje, kaj akala? Nijekh li olendar na osudinda tut?"

¹¹ A oj phenda lese: "Nijekh, gospodarona."

Tegani o Isus phenda laće: "Ni me na osudinava tut. Dža, hem od akana ma grešin više!"*

O Isusi o svetlosti savo legari ko dživdipe

¹² Tegani o Isus palem phenda e manušende: "Me injum o svetlost e svetose. Ko đžala pala mande, nikad naka phirel ani tomina, nego ka ovel le svetlost e dživdipnasoro."

¹³ Tegani o fariseja phende lese: "Tu korkoro tutar svedočineja. To svedočiba nane dovoljno."

¹⁴ O Isus phenda lende: "Čak hem te svedočinava korkoro mandar, mloj vaćeriba dovoljno, adalese so džanav kotar aljum hem kaj džava. A tumen na džanen ni kotar aljum ni kaj džava.

¹⁵ Tumen sudinena telesno, a me na sudinava nikas.

¹⁶ A hem te sudindum, mloj sudo čačikanu, adalese so na injum korkoro, negoi mancar o Dad kova bičalda man.

¹⁷ Čak hem ano tumaro Zakoni pisini dai o svedočiba dovoljno te duj svedoci vaćerena isto.

¹⁸ Me svedočinava korkoro mandar, a mandar svedočini hem o Dad, kova bičalda man."

¹⁹ A o fariseja pučle le: "Kaj to dad?"

O Isus phenda lende: "Tumen na džanen ni man ni mle Dade. Te džanen ine ko injum me, ka džanen ine hem mle Dade."

²⁰ Sa adava o Isus vaćerđa uzalo kutije zako čediba o pare sar sikaj ine e manušenano Hram, hem niko na dolindā le, adalese so lesoro vreme pana na alo.

O Jevreja pučena e Isuse koi ov

* ^{8:11} Ano najpurane rukopisija na terđona o stihija 7,53-8,11.

²¹ O Isus palem phenda lende: "Me džava, a tumen ka roden man, hem ka meren ano tumaro greh. Kaj me džava, tumen našti te aven."

²² Tegani e jevrekengere vođe phende: "Na li akava mangela te mudari pe kad phenela: 'Kaj me džava, tumen našti te aven?'"

²³ A o Isus phenda lende: "Tumen injen telal, a me injum upral. Tumen injen taro akava sveto, a me na injum taro akava sveto."

²⁴ Adalese phenđum tumende da ka meren ano tumare grehija. Te na verujinden da Me Injum, ka meren ano tumare grehija."

²⁵ On pučle le: "Ko injan tu?"

A o Isus phenda lende: "Me injum okova so pana taro anglunipe vaćerava tumende da injum."

²⁶ Isi man but so te vaćerav tumendar ki tumari osuda. Okova kova bičhalda man čačikanoi hem me e svetosno vaćerava samo okova so olestar šundđum."

²⁷ On na halile da vaćeri lende e Dadestar.

²⁸ Adalese o Isus phenda lende: "Kad ka vazden e Čave e manušesere, tegani ka džanen da Me Injum hem da ništa na čerava korkoro mandar, nego da vaćerava okova so sikavđa man o Dad."

²⁹ A okova kova bičhalda man, ovi mancar. Na ačhvadva man korkore, adalese so uvek čerava okova soi lese šukar."

³⁰ I sar vaćeri ine adava, but džene poverujinde ano leste.

E Isusesoro sikaviba anela oslobođenje

³¹ Tegani o Isus phenda e Jevrekendje kola poverujinde ano leste: "Te ićerena tumen ko mlo sikaviba, čače injen mle učenici.

³² Ka pendžaren o čačipe, hem o čačipe ka oslobođini tumen."

³³ A on phende lese: "Amen injam e Avraamesere potomci, hem nikad na injamle nikasere robija. Sar šaj te phene: 'Ka oven slobodna?'"

³⁴ O Isus phenda lende: "Čače, čače phenava tumende, svako kova čerela greh, ovi robo e grehese.

³⁵ E robo nane than ani familija zauvek, a e čhave isi zauvek.

³⁶ Adalese, te o Čavo oslobođini tumen, čače ka oven slobodna.

³⁷ Džanav da injen e Avraamesere potomci, a palem, tumen mangena te mudaren man, adalese so ana tumende nane than mle lafese.

³⁸ Me vaćerava tumende okova so dikhlijm koro mlo Dad, ali tumen čerena okova so šundđen tumare dadestar."

³⁹ On phende lese: "Amaroi dad o Avraam."

A o Isus phenda lende: "Te oven ine e Avraamesere čhave, ka čeren ine okova so ov čerđa.

⁴⁰ Ali tumen akana mangena te mudaren man, e manuše kova vaćerđa tumende o čačipe savo šundža e Devlestari. O Avraam na čerđa ađahar.

⁴¹ Tumen čerena okova so čerela hem tumaro dad."

A on phende lese: "Amen na injam bijande tari preljuba. Jekh dad isi amen, adavai o Devel!"

E bengesere čhavei okola kola na lena e Isusesoro sikaviba

⁴² A o Isus phenda lende: "Te ovel ine o Devel tumaro dad, ka volinen man ine, adalese so me aljum taro Devel hem akana injum akate. Na aljum korkoro mandar, nego ov bičhalda man.

⁴³ Sose na haljovena okova so vaćerava tumende? Adalese so našti te prihvatinen mlo lafi.

⁴⁴ Tumaroi dad o beng hem mangena te čeren palo tumare dadesere želje. Ovi taro anglunipe ubica hem na ićerđa pe ko čačipe, adalese so ano leste nane čačipe. Kad hovaj, ov mothoj plo pravo muj, adalese soi hovavno hem dad e hovajbnsoro.

⁴⁵ A adalese so vaćerava tumende o čačipe, tumen na verujinena maje.

⁴⁶ Kova tumendar šaj te dokažini mlo greh? Te vaćerava tumende o čačipe, sose na verujinena maje?

⁴⁷ Kovai e Devlestari, šunela e Devlesere lafija. Tumen na šunena len adalese so na injen e Devlestari."

O Isus postojjinda angleder nego so o Avraam bijandilo

⁴⁸ O Jevreja phende lese: "Na li amen šukar phendam da tu injan Samarijanco hem da injan opsednutime demoneja?"

⁴⁹ O Isus phenda lende: "Na injum me opsednutime demoneja, nego me poštujinava mle Dade, a tumen man na poštujinena.

⁵⁰ Me na rodava slava maje – isi neko ko rodelala maje hem ko sudini.

⁵¹ Čače, čače vaćerava tumende: ko ićeri pe ko mle lafija, nikad naka dikhel o meriba."

⁵² A o Jevreja phende lese: "Akana džanaja da injan opsednutime demoneja. O Avraam mulo, a ađahar hem o proroci, a tu vaćere: 'Ko ićeri pe ko mle lafija, nikad naka dikhel o meriba.'

⁵³ Na injan valjda po baro amare dadestar e Avraamestar, kova mulo. A hem o proroci da mule. Ko mislineja da tu injan?"

⁵⁴ O Isus phenda lende: "Te me korkore man proslavinava, mli slava nane ništa. Man proslavini mlo Dad, kolese tumen vačerena dai tumaro Devel.

⁵⁵ Tumen na džanen le, ali me džanav le. Te phenav da na džanav le, ka ovav ine hovavno sar tumen. Ali me džanav le hem ičerava man ko lesoro lafi.

⁵⁶ Tumaro dad o Avraam but radujinda pe so ka dikhel o dive oto mlo aviba. Dikhija le hem but radujinda pe."

⁵⁷ Tegani o Jevreja phende lese: "Nane tut ni pinda berš, a pheneja da dikhlijan e Avraame!"

⁵⁸ O Isus phenda lende: "Čače, čače vačerava tumende: angleder nego so o Avraam bijandilo, Me Injum!"

⁵⁹ Tegani on lelje bara te frden upro leste, ali o Isus garavda pe olendar hem iklilo taro Hram.

9

O Isus sasljari e manuše kova bijandilo kororo

¹ Sar nakhela ine adathar, o Isus dikhija e manuše kova inele kororo taro bijandipe.

² A lesere učenici pučle le: "Učitelju, sose akava manuš bijandilo kororo? Adalese so ov čerda greh ili lesoro dad hem i daj?"

³ A o Isus phenda: "Nane kororo adalese so grešinđa ov ili lesoro dad ili i daj. Ov bijando kororo te šaj upro leste mothoj pe o delja e Devlesere zoralipnastar."

⁴ Sari dive, valjani te čera o delja Okolesere kova bičhalda man. Avela i rat, kad nikko našti te čerel buti.

⁵ Sar injum ko sveto, me injum svetlost e svetose."

⁶ Kad adava phenda, čhungarda ki phuv hem oto čhungar čerda čik, i adala čikaja makhlja e kororesere jačha.

⁷ Tegani o Isus phenda lese: "Dža thov to muj ko bazeni Siloam." (Siloam značini "Bičhaldo".)

I o manuš dželo, thovda plo muj hem irinda pe čhere dikhindoj.

⁸ A lesere komšije hem okola kola angleder džande le sar prosjako, pučle pe: "Nane li akava okova kova bešela ine hem prosinji?"

⁹ Nesave phende: "Ovi adava", a avera phende: "Nane, nego samo ličini upro leste."

A ov phenda: "Me injum."

¹⁰ Tegani on pučle le: "Sar phravdile te jačha?"

¹¹ A ov phenda: "O manuš kova vičini pe Isus, čerda čik hem olaja makhlja mle jačha, hem phenda maje: 'Dža ko Siloam hem thov to muj.' I me dželjum, thovđum mlo muj hem leljum te dikhav."

¹² On pučle le: "Kaj akana adava manuš?"

A ov phenda lende: "Na džanav."

O fariseja ispitujinena e sasljarde

¹³ Tegani e manuše kova angleder inele kororo ande koro fariseja.

¹⁴ A adava dive kad o Isus čerda i čik hem phravđa e kororesere jačha inele savato.

¹⁵ Adalese hem o fariseja pučle le sar phravdile lesere jačha.

A ov phenda lende: "Makhlja mle jačha e čikaja, me thovđum mlo muj hem akana dikhava."

¹⁶ Tegani nesave fariseja phende: "Adava manuš nane e Devlesttar, adalese so čerela buti ko savato."

A avera phende: "Sar šaj o grešniko te čerel esavke čudesna znakija?"

Hem adahar maškarlo fariseja uli podeila.

¹⁷ I palem phende e kororesere: "Adava manuš phravđa te jačha. So tu mislineja olesttar?"

A ov phenda: "Ovi proroko."

¹⁸ Ali e jevrevjengere vođe na verujinde da o manuš inele kororo hem da phravdile lesere jačha sa diktote na vičinde lesere dade hem e daja.

¹⁹ I pučle len: "Akava li tumaro čhavo kolese phenena da bijandilo kororo? Sar onda akana dikhela?"

²⁰ A lesoro dad hem i daj phende: "Džanaja dai akava amaro čhavo hem da bijandilo kororo.

²¹ Ali, sar onda akana dikhela hem ko phravđa lesere jačha, na džanaja. Ole pučen. Ovi beršalo hem šaj te vačeri kororo pese."

²² Lesoro dad hem i daj phende adava, adalese so darandile e jevrevjengere vodendar, adalese so e jevrevjengere vode već odlučinde ine tari sinagoga te ikalen đijekhe kova priznjagini e Isuse sar Hriste.

²³ Adalese lesoro dad hem i daj phende: "Ovi beršalo. Ole pučen!"

²⁴ Tegani pana jekhvar vičinde e manuše kova inele kororo, i phende lese: "Obećin anglo Devel da ka vačere o čačipe! Amen džanaja dai adava manuš grešniko."

²⁵ A ov phenda lende: "Me na džanav da li ov grešniko. Džanav samo da injumle kororo, a akana dikhava."

²⁶ A on palem pučle le: "So čerda će? Sar phravđa te jačha?"

²⁷ A ov phenda lende: "Adava već phendum tumende, ali na šundjen man. Sose palem mangena adava te šunen? Na li hem tumen mangena te oven lesere učenici?"

²⁸ Tegani on lelje te vredinen le hem phende lese: "Tu injan lesoro učeniko, a amen injam e Mojsijasere učenici."

²⁹ Amen džanaja da o Devel vačerda e Mojsijase, a akalese na džanaja ni kotari."

³⁰ A o sasljardo manuš phenda lende: "Čače! čudno akava! Tumen na džanen kotari, a ov phravđa mle jačha."

³¹ Džanajā da o Devel na šunela e grešnonen, ali šunela okolen kolai pobožna hem kola čerena lesiri volja.

³² Niko nikad na šunđa da neko phravđa o jačha e manušesere kova bijandilo kororo.

³³ Te na ovel ine e Devlestār, naka šaj ine ništa te čerel."

³⁴ A on phende lese: "Tu kova bijandiljan sa ano grehija arakhlijan amen te sikaven!" Hem frdinde le tari sinagoga.

O duhovno kororipe

³⁵ O Isus šunđa so e sasljarde manuše frdinde tari sinagoga, i arakhlij a le hem pučja le: "Verujineja li ano Čhavo e manušesoro?"

³⁶ A ov phenda lese: "Phen maje koi ov, Gospode, te šaj verujinavano leste."

³⁷ O Isus phenda lese: "Već dikhljan le. Adavai okova kova vaćeri tuja."

³⁸ Tegani ov phenda: "Verujinava, Gospode." I pelo ko kočija anglo Isus.

³⁹ O Isus phenda lese: "Me aljum ko akava sveto te šaj e svetose ovel sudime, te šaj dikhen okola kola na dikhena hem te ačhoven korore okola kola mislinena da dikhena."

⁴⁰ Nesave fariseja kola inele oleja šunde adava, i pučje le: "Te na injam hem amen korore?"

⁴¹ A o Isus phenda lende: "Te priznajinen ine da injen korore, naka oven ine kriva zako greh. Ali, adalese so phenena da dikhena, tumari krivica ačhola upra tumende."

10

O Isusi o šukar pastiri

¹ "Čače, čače vaćera tumende, ko na džerdini ko udar kotei ogradij e bakrende, nego preskočindoj džerdini, ovi čor hem razbojniko.

² A ko džerdini ko udar, ovi e bakrengoro pastiri.

³ Olese o stražari phravela o udar, a o bakre šunena lesoro glaso. Ov ple bakren vičini palo anav hem ikali len avri.

⁴ Kad ikali sa ple bakren, džala anglo lende, a o bakre džana palo leste, adalese so pendžarena lesoro glaso.

⁵ Naka džan palo abandija, nego ka našen olestar, adalese so na pendžarena o glaso e abandijasoro."

⁶ O Isus vaćerda lende adaja priča, ali on na halile so manglja te phenel lende adaleja.

⁷ Adalese o Isus palem vaćerda lende: "Čače, čače, vaćera tumende, me injum o udar e bakrende.

⁸ Sare kola ale angleder mande, oni čora hem razbojnici, ali o bakre na šunde len.

⁹ Me injum o udar. Ko džerdini prekala mande, ka ovel spasime. Ka džerdini hem ka iklij hem ka arakhi hajbnase.

¹⁰ O čor avela samo te čorel, te mudari hem te uništini. Me aljum e manušen te ovel dživdipe, hem adava dživdipe ano izobilje.

¹¹ Me injum o šukar pastiri. O šukar pastiri dela plo dživdipe zako bakre.

¹² A o manuš kovai platime te pazini e bakren – adalese so nane pastiri hem o bakre nane olesere – kad dikhela e ruve sar avela, ačhaj e bakren hem našela. A o ruv napadini e bakren hem čerela len te našen ko sa o strane.

¹³ Adalese soi samo platime manuš, olese na ačhilo dī o bakre.

¹⁴ Me injum o šukar pastiri. Me pendžarava mle bakren hem mle bakre pendžarena man,

¹⁵ ađahar sar so o Dad pendžari man hem sar so me pendžarava e Dade. Me dava mlo dživdipe zako bakre.

¹⁶ Isi man hem avera bakre, kola nane taro akava stado; hem olen valjani te anav. Hem on ka šunen mlo glaso, i ka ovel jekh stado jekhe pastireja.

¹⁷ Adalese mlo Dad volini man, so dava mlo dživdipe – te šaj palem te lav le.

¹⁸ Niko na lela le mandar, nego me korkoro mandar dava le. Isi man vlast te dav le hem isi man vlast palem te lav le. Adaja naredba primindum mle Dadestar."

¹⁹ Zbog akala lafija maškarō Jevreja palem uli podela.

²⁰ But Jevreja phende: "Ovi opsednutime demoneja hem dilindilo. Sose šunena le?"

²¹ A avera phende: "Adava nane o lafija e manušesere kovai opsednutime demoneja. Šaj li o demoni te phravel e kororengere jačha?"

O Isus vaćeri dai ov e Devlesoro Čhavo

²² Tegani ano Jerusalim slavinda pe o prazniko Hanuka, o posvećenje e Hram-soro. Inele jevend.

²³ O Isus nakhela ine maškarō phravdi terasa e Solomonesiri ano Hram.

²⁴ A e jevrekengere vode okružinde le hem phende lese: "Đikote ka garave amendar ko tu injan? Te injan o Hrist, phen amende phravdeste!"

²⁵ A o Isus phenda lende: "Već phendum tumende angleder, ali tumen na verujenina. O delja save čerava ano anav mle Dadesoro – on svedočinena mandar.

²⁶ Ali tumen na verujinena, adalese so na injen mle bakre.

²⁷ Mle bakre šunena mlo glaso hem me pendžarava len, hem on džana pala mande.

²⁸ Me dava len večno dživdipe hem on nikad naka meren. Niko naka čorel len mle vastendar.

²⁹ Mlo Dad, kova dindža man len, po baroi sarijendar, hem niko našti te čorel len mle Dadesere vastendar.

³⁰ Me hem o Dad jekh injam."

³¹ Tegani e jevrevjengere vođe palem mangle te mudaren le hem lelje bara sar te frden upro leste,

³² a o Isus phenda lende: "Mothovđum tumende but šukar delja e Dadestar. Zako save olendar mangena te mudaren man barencar?"

³³ A o Jevreja phende lese: "Na mangaja te mudara tut barencar zako šukar delja, nego so hulineja upro Devel. Tu injan samo manuš, a pheneja da injan Devell!"

³⁴ O Isus phenda lende: "Nane li pisime tumende ano zakoni: 'Me phendum: tumen injen develja'?

³⁵ Te o Devel e manušen kolende alo o lafi e Devlesoro vičinda develja – a o Svetu lil našti te promenini pe –

³⁶ sar onda šaj okolese kole o Dad posvetinda hem bičhalda ko sveto te phenen: 'Hulineja', adalese so phendum da injum o Čavo e Devlesoro?

³⁷ Te na čerava o delja mle Dadesere, ma verujinen maje.

³⁸ Ali te čerava len, sa hem te na verujinen maje, verujinen olende, te džanen dai o Dad ana mande hem me ano Dad."

³⁹ Tegani on palem mangle te dolen le, ali ov našlo lende taro vasta.

⁴⁰ O Isus palem nakhlo ki aver strana oti len Jordan, ko than kaj o Jovan angleder krstini ine, hem ačilo adari.

⁴¹ A but manuša ale koro leste hem vaćerena ine: "O Jovan na čerda nijekh čudesno znako, ali čače inele sa so phenda akale manušestar."

⁴² Hem but džene adari poverujinde ano Isus.

11

E Lazaresoro meriba

¹ Nesavo manuš palo anav Lazar inele namborme. Ov inele tari Vitanija, taro gav kaj živinde i Marija hem lakiri phen i Marta.

² I Marija inele okoja đuvli koja čhorda o miris upro e Gospodesere pre hem kosilja len ple balencar. O Lazar, kova inele namborme, inele lakoro phral.

³ Adalese o phenja bičhalde lafi e Isusese: "Gospode, ače, nambormei to volime amal."

⁴ Kad o Isus šundža adava, phenda: "Akava nambormipe naka završini pe meribnaja, nego ka ovel e Devlese ki slava, te šaj

prekalo adava proslavini pe o Čavo e Devlesoro."

⁵ A o Isus volindža e Marta, lakere phenja hem e Lazare.

⁶ I kad šunda dai o Lazar namborme, ačilo pana duj dive adari kaj inele,

⁷ i tegani phenda ple učenikonenđe: "Hajde palem ki Judeja."

⁸ A o učenici phende lese: "Učitelju, na li e jevrevjengere vođe angleder nekobor dive mangle te mudaren tut barencar, a tu palem mangeja te dža adari?"

⁹ O Isus phenda lende: "Nane li e dive dešu duj sača? Ko phirela diveja, na perela, adalese so dikhela o svetlost akale svetosoro.

¹⁰ Ali, ko phirela račaja, ka perel, adalese so nane svetlost ano leste."

¹¹ Palo adala lafija, phenda hem akava: "Amaro amal o Lazar zasuća, ali me džava te vazzdav le."

¹² A o učenici phende lese: "Gospode, te zasuća, ka sasljoj."

¹³ Ali o Isus vaćerda lende e Lazaresere meribnastar, a on mislinde da vaćeri da o Lazar sovela.

¹⁴ Tegani o Isus phravdeste phenda lende: "O Lazar mulo.

¹⁵ Zbog tumende radujinav man so na injumle adari, te šaj verujinen. Ali, hajde akana koro leste."

¹⁶ Tegani o Toma vičime Blizanco phenda avere učenikonenđe: "Hajde hem amen te mera e Isuseja."

O Isusi o uštiba taro mule hem o dživdipe

¹⁷ Kad o Isus reslja adari, dodžanda dai o Lazar štar dive većano grobo.

¹⁸ A i Vitaniji taro Jerusalim dur di sar trin kilometarija,

¹⁹ i but Jevreja adathar ale ki Marta hem ki Marija te tešinen len zbog lengoro phral.

²⁰ Kad i Marta šunda da o Isus avela, lelja te džal nakoro leste, a i Marija ačili čhere.

²¹ Tegani i Marta phenda e Isusese: "Gospode, te ove ine akate, mlo phral naka merel ine.

²² Ali me hem akana džanav da o Devel ka del tut sa so rodeja lestar."

²³ O Isus phenda laće: "To phral ka uštel taro mule!"

²⁴ A i Marta phenda lese: "Džanav da ka uštel taro mule tegani kad sare ka ušten taro mule ko Poslednjo dive."

²⁵ O Isus phenda laće: "Me injum o uštiba taro mule hem o dživdipe. Ko verujini ana mande, čak hem te merel, ka živini.

²⁶ Hem svako kova živini hem verujini ana mande, nikad naka merel. Verujineja li ano adava?"

²⁷ A oj phenda lese: "Oja, Gospode! Verujinava da tu injan o Hrist, o Čavo e Devlesoro, kova valjanda te avel ko sveto."

²⁸ Kad phenda adava, dželi hem vičinda pla phenja e Marija hem pohari phenda lače: "Akatei o učitelj hem rodelu tut."

²⁹ Kad i Marija sunđa adava, sig uštini hem dželi nakoro leste.

³⁰ A o Isus pana na derdindā ano gav, nego pana inele adari kaj i Marta reslja le.

³¹ A kad o Jevreja kola inele e Marijaja ano čher hem tešinde la, dikhle da ki sig uštini hem ikili, leje te džan palo late, mislindoj da džala ko grobo te rovel adari.

³² Kad i Marija resli adari kaj inele o Isus hem kad dikhla le, peli anglo lesere pre hem phenda lese: "Gospode, te ove ine akate, mlo phral naka merel ine."

³³ Kad o Isus dikhla ola hem e Jevrejen kola ale olaja sar rovena, pelo lese žal hem ine lese but pharo,

³⁴ i pučila len: "Kaj čhivđen le?" On phende lese: "Gospode, ava hem dikh."

³⁵ A o Isus lelja te rovel.

³⁶ Tegani o Jevreja phende: "Dikh kobor volinda le!"

³⁷ Ali nesave olendar phende: "Našti ine li ov, kova e kororesere jačha phravđa, te čerel akava manuš te na merel?"

O Isus vazdelo taro mule e Lazare

³⁸ I e Isuses palem ine but pharo, i dželo ko grobo. Adava inele i pećina ko savakoro udar inele pašljardo o bar.

³⁹ O Isus phenda: "Ciden o bar."

A i Marta, i phen e mulesiri, phenda lese: "Gospode, već khandela, adalese soi štarto dive sari ano grobo."

⁴⁰ O Isus pučila la: "Na li phendum će da ka dikh e Devlesiri slava te verujinđan?"

⁴¹ Tegani cidinde o bar, a o Isus dikhla nakoro nebo hem phenda: "Dade, hvala će so sunđan man.

⁴² Džanav da tu uvek šuneja man, ali akava vaćerdum zbog o manuša kola akate terđovena, te poverujinen da tu bičhalđan man."

⁴³ Kad phenda adava, vičinda oto sa o glaso: "Lazare, ikljov!"

⁴⁴ I o mulo iklilo. Lesere vasta hem o pre inele pačarde zavojencar, a lesoro muj inele pačardo maramicaja.

A o Isus phenda lende: "Huljaven lestar adava hem muken le te džal!"

*O šerutne sveštenici hem o fariseja man-
gena te dolen e Isuse*

(Mt 26,1-5; Mk 14,1-2; Lk 22,1-2)

⁴⁵ Tegani but Jevreja, kola ale kori Marija hem dikhle so o Isus čerđa, poverujinde ano leste.

⁴⁶ Ali nesave olendar dželete koro fariseja hem vaćerde lende okova so o Isus čerđa.

⁴⁷ Tegani o šerutne sveštenici hem o fariseja čedinde pe ko sabor, i phende: "So te čera? Adava manuš čerela but čudesna znakija.

⁴⁸ Te mukljam lese te čerel adahar sa o manuša ka poverujinenano leste. Tegani ka aven o Rimljanja hem ka uništen amaro Hram hem amare narodo."

⁴⁹ A jekh olendar, o Kajafa, kova adava berš inele prvosvešteniku, phenda lende: "Tumen ništa na džanen!

⁵⁰ Na haljovena dai tumende po šukar jekh manuš te merel zako narodo, nego sa o narodo te properel."

⁵¹ O Kajafa na phenda adava korkoro pestar, nego, adalese so adava berš inele prvosvešteniku, prorokujinda da o Isus ka merel zako sa o narodo e Jevrejengoro.

⁵² Hem na samo zako adava narodo, nego hem te bi čedela sa e Devlesere rasejime čhaven.

⁵³ Adahar adava dive e jevrevjengere vode dogovorinde pe te mudaren e Isuse.

⁵⁴ Adalese o Isus na tromandilo te phirel javno maškarlo e jevrevjengere vode, nego adathar dželo paše uzali pustinja, ano gav Efrem, hem adari inele ple učenikonencar.

⁵⁵ A inele paše e jevrevjengoro prazniko Pasha hem but Jevreja taro avera dizja hem gava ale ko Jerusalim te očistinen pe angleder i Pasha.

⁵⁶ Rodinde e Isuse hem, terdindojano Hram pučle jekh avere: "So mislinena, ka avel li ki Pasha?"

⁵⁷ A o šerutne sveštenici hem o fariseja već dinde naredba, ko ka dodžanel kaj o Isus te vaćeren lende, te šaj dolen le.

12

O Isus pomazime ani Vitanija

(Mt 26,6-13; Mk 14,3-9)

¹ Šov dive angleder o prazniko Pasha, o Isus dželo ki Vitanija, kaj inele o Lazar, kole vazdinda taro mule.

² Adari spreminde lese večera. I Marta poslužini ine, a o Lazar inele maškarlo okolende kola e Isuseja inele uzalo astali.

³ Tegani i Marija lelja ekvaš litar oto but skupo mirisno ulje savoi čerdo oto čisto nard, makhlja e Isusesere pre hem koslja len ple balencar. Hem sa o čher mirišindāano ulje.

⁴ A jekh oto e Isusesere učenici, o Juda Iskariot, kova posle ka izdajini e Isuse, phenda:

⁵ "Sose akava mirisno ulje na biknindāpe zako trišel srebrna kovanice, a o pare te den pe e čororende?"

⁶ Ov na phenda adava adalese so ačhilo lese zako čorore, nego adalese so inele čor:

oleste inele o zajednička pare, hem adathar corela ine pese.

⁷ Tegani o Isus phenda: "Muk la! Adava cerđa te pripremini man zako paruniba.

⁸ Maškara tumende uvek ka oven čorore manuša, ali me naka ovav uvek tumencar."

O šerutne sveštenici mangena te mudaren e Lazare

⁹ But Jevreja dodžande dai o Isus ki Vitanija hem dželete adari, ali na djele samo zbog o Isus, nego hem zbog o Lazar, kole o Isus vazdindja taro mule.

¹⁰ A o šerutne sveštenici odlučinde te mudaren hem e Lazare,

¹¹ adalese so zbog oleste but Jevreja džana ine palo Isus hem verujinena ano leste.

*O Isus đerdini ko Jerusalim sar caro
(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Lk 19,28–40)*

¹² Tejsato dive but manuša ale ko prazniko, i kad šunde da o Isus avela ko Jerusalim,

¹³ lelje granke oti palma hem iklile anglo leste, vičindoj:

"Hosana!

Blagoslovimei okova kova avela ano anav e Gospodesoro!"

Blagoslovimei o Caro e Izraelesoro!"

¹⁴ A o Isus arakhla jekhe terne here hem beštino upro leste, sar soi pisime ano Sveti lili:

¹⁵ "Ma dara, Jerusalime!

Ače, to Caro avela bešindoj upro terno her."

¹⁶ Lesere učenici tegani na halile akava, ali kad o Isus legardilo ani slava, setinde pe so adava inele pisime olestar hem da baš adahar cerde lese.

¹⁷ A o manuša kola inele e Isuseja kad vičinda e Lazare taro grobo hem vazdindja le taro mule, svedočinde adalestar averendē.

¹⁸ Adalese sa edobor manuša iklile anglo leste, so šunde dai ov adava kova cerđa adava čudesno znako.

¹⁹ Tegani o fariseja phende jekh averese: "Dikhena da našti ništa te čera! Sa o sveto dželo palo leste!"

O Isus vaćeri ple meribnastar

²⁰ A maškaro manuša kola ale ko prazniko te slavinjen e Devle inele hem Grci.

²¹ On ale koro Filip, kova inele tari Vitsaida ani Galileja, hem zamolinde le, vaćerindoj: "Gospodarona, amen mangaja te dikha e Isuse."

²² O Filip dželo hem phenda adava e Andrejase, i on duj dželete hem phende adava e Isusesete.

²³ A o Isus phenda lende: "Alo o vreme te proslavini pe o Čavo e manušesoro.

²⁴ Čaće, čaće vaćerava tumende: te e divesoro zrno na perela ki phuv hem na merela, ačhola korkoro. A te merela, anela but bijandipe.

²⁵ Ko volini plo dživdipe, ka našali le, a ko mrzni plo dživdipe ko akava sveto, ka arakhi le zako večno dživdipe.

²⁶ Ko služini maje, mora te phirel pala mande. Kaj injum me, adari ka ovel hem mlo sluga. Mlo Dad ka mothoj čast okolese kova služini maje.

²⁷ Mli dušai akana uzinemirime. So te phenav? "Dade, spasin man adalestar so adžićeri man?" Na, adalese so me hem aljum zako adava.

²⁸ Dade, proslavin to anav!"

Tegani taro nebo šundilo glaso: "Proslavindum hem palem ka proslavinav!"

²⁹ Kad o narodo kova adari terdino šunda adava, phenda da grmičda. A avera phende da o andeo vaćerđa lese adava.

³⁰ O Isus phenda lende: "Akava glaso na šundilo zbog mande, nego zbog tumende.

³¹ Akanai o vreme te sudini pe akale svetose. Akana o vladari akale svetosoro ka ovel frdime avri.

³² A me, kad ka ovav vazdime tari phuv, sa e manušen ka cidav nakora mande."

³³ Adava phenda sar te mothoj savo meriba adžićeri le.

³⁴ Tegani o narodo phenda lese: "Šundam taro Zakoni da o Hrist ka živini zauvek. Sar onda vaćereja da o Čavo e manušesoro valjani te merel? Kovai adava Čavo e manušesoro?"

³⁵ A o Isus phenda lende: "O svetlost samo pana hari ka ovel maškar tumende. Phirel sar isi tumen svetlost, te na prelel tumen i tomina. Adalese so, ko phirela ki tomina, na džanel kaj džala.

³⁶ Sar isi tumen svetlost, verujinen ano svetlost, te oven čhave e svetlosere."

Kad phenda adava, dželo hem garavđa pe olendar.

O Jevreja na verujinena ano Isus

³⁷ Iako o Isus edobor čudesna znakija cerđa anglo lende, on palem na verujinde lese.

³⁸ A sa adava inele sar te pherđol okova so vaćerđa o proroko Isaija:

"Gospode, ko poverujinda amare lafende hem kase mothovda pe o zoralo vas e Gospodesoro?"

³⁹ Adalese našti ine te poverujinen, adalese so o Isaija phenda hem akava:

⁴⁰ "O Devel korjarda lengere jača,
hem stedinka lengere vile,
jačhencar te na dikhen
hem vileja te na haljoven,
hem te na irinen pe,
te sasljarov len."

⁴¹ O Isaija adava phenda, adalese so dikhla e Isusesiri slava hem vačerda olestar.

⁴² A čak hem but vode e jevrekengere verujinde ano leste, ali na mangle te priznajinen zbog o fariseja, sar te na oven ikalde oti sinagoga.

⁴³ Adalese so, više volinde o manuša te hvalinen len nego o Devel.

⁴⁴ A o Isus vičindā oto sa o glaso: "Ko verujini ana mande, na verujini samo ana mande, nego hem ano Okoleste kova bičhalda man.

⁴⁵ Hem ko dikhela man, dikhela hem Okole kova bičhalda man.

⁴⁶ Me injum o Svetlost savo alo ko sveto, da svako kova verujini ana mande te na ačhol ani tomina.

⁴⁷ Ko šunela mle lafija, a na čerela len, me na sudinava lese. Adalese so, me na aljum te sudinav e svetose, nego te spasinav o sveto.

⁴⁸ Ko odbacini man hem na prihvatinu mle lafija, isi le lesoro sudiša: o Lafi savo vačerđum ka sudini lese ko Poslednjo dive.

⁴⁹ Adalese so, me na vačerđum korkoro mandar, nego korkoro mlo Dad, kova bičhalda man, naredindā maje so te phenav hem so te vačerav.

⁵⁰ A me džanav da olesere naredbe dena večno dživdipe. Me vačerava samo okova so mlo Dad phenda maje te vačerav."

13

O Isus thovela e učenikonengere pre

¹ Angleder o prazniko Pasha, o Isus džanda so alo lesoro vreme te džal taro akava sveto koro Dad. Tegani o Isus di o kraj mothovđa kobor volini okolen kola inele olesere ko akava sveto.

² O Isus hem lesere učenici hana ine zajedno i večera. O beng e Judase e Iskariotese, e Simonesere čhavese, već čhvdā ano vilo te izdajini e Isuse.

³ A o Isus džanda so o Dad dindā lese sa i vlast; džanda da e Devlestar alo hem da ko Devel ka džal.

⁴ Uštino oti večera hem huljavđa plo ogrtači, i lelja o peškiri hem phandlja le pese ko maškar.

⁵ Tegani čhordā pani ano lavori hem lelja te thovel e učenikonengere pre hem te kosel len peškireja saveja phandlja po maškar.

⁶ Kad alo di o Simon Petar, ov phenda lese: "Gospode, tu li ka thove mle pre?"

⁷ O Isus phenda lese: "Tu akana na haljoveja so me čerava, ali jekh dive ka haljove."

⁸ A o Petar phenda lese: "Tu nikad naka thove mle pre!"

A o Isus phenda lese: "Te na thovđum te pre, našti te ove jekh mle učenikonendar."

⁹ Tegani o Simon Petar phenda lese: "Gospode, ma onda thov samo mle pre, nego hem mle vasta hem mlo šero!"

¹⁰ A o Isus phenda lese: "Okolese kovai handardo valjani te thoven pe samo o pre, adalese soi već čisto. Hem tumen injen čista, ali na sare."

¹¹ Džanda ko ka izdajini le, i adalese phenda: "Na injen sare čista."

¹² Kad thovda lengere pre, lelja plo ogrtači hem palem čhvdā pe uzalo astali, hem pučlja len: "Haljovena li so čerdum tumende?

¹³ Tumen man vičinena Učitelju hem Gospode, hem šukar phenena, adalese so me adava injum.

¹⁴ I te me, o Gospod hem o Učitelj, thovđum tumare pre, onda valjani hem tumen te thoven o pre jekh averese.

¹⁵ Dindum tumen primer, hem tumen te čeren adahar sar so me čerdum tumende.

¹⁶ Čače, čače vačerava tumende: o sluga nane po baro ple gospodarestar, ni o bičhaldo okolestar kova bičhalda le.

¹⁷ Adalese so džanen akava, blago tumende te adahar čerden."

O Isus vačeri ple učenikonendē da jekh olendar ka izdajini le

(Mt 26,20–25; Mk 14,17–21; Lk 22,21–23)

¹⁸ "Na vačerava sarijendar tumendar. Me džanav okolen kas birindum. Ali mora te pherđol okova soi pisime ano Svetu lil: 'Okova kova mancar hala maro, irinda pe protiv mande.'

¹⁹ Vačerava tumende akana, angleder nego so te ovel, da kad ka ovel, te poverujen da Me injum.

²⁰ Čače, čače vačerava tumende: ko primini okole kole me bičhalava, man primini, a ko primini man, primini Okole kova bičhalda man."

²¹ Kad phenda adaya, lesoro duho inele but uzinemirime, i tegani phravdeste phenda lende: "Čače, čače vačerava tumende: jekh tumendar ka izdajini man."

²² Tegani o učenici dikhle jekh ayere, adalese so na džande kastar o Isus vačeri.

²³ Jekh e učenikonendar – okova kas o Isus but volinda – inele odmah uzalo Isus,

²⁴ i o Simon Petar dinda le znako te pučel e Isuse kastar vačeri.

²⁵ Adahar adava učeniko pašljarda pe nakoro Isus hem pučja le: "Kovai adava, Gospode?"

²⁶ A o Isus phenda lese: "Okova kase ka dav o maro savo ka macinav ano čaro."

Tegani lelja o kotor maro, macindā le hem dindā le e Judase, e Simonesere Iskartotessere čhavese.

²⁷ I samo so o Juda halja o maro, ġerdindā anō leste o Sotoni.

Tegani o Isus phenda lese: "Adava so mangeja te ēere, čer po sig."

²⁸ Ali niko e učenikonendar kola inele uzalo astali na halilo sose phenda lese adava.

²⁹ Adalese so ko Juda inele o zajednička pare, nesave mislinde da o Isus phenda lese te džal hem te činel nešto hajbnase zako prazniki ili te del nešto e čororende.

³⁰ Palo adava so o Juda halja o maro, odmah iklilo avri. A inele rat.

O Isus dela ple učenikonende nevi naredba

³¹ Kad o Juda iklilo, o Isus phenda: "Akana proslavime o Čavo e manušesoro hem o Devel proslavinda pe ano leste.

³² Te o Devel proslavinda pe ano leste, hem o Devel ole ka proslavini ana peste, hem ka proslavini le odmah.

³³ Mle čhavoralen, pana hari injum tumencar. Ka roden man, ali, sar so phendum e jevrekengere vođende: 'Kaj me džava, tumen našti te aven', adahar adava hem tumende phenava.

³⁴ Nevi naredba dava tumen – te volinen jekh avere. Sar so me volindum tumen, adahar hem tumen volinen jekh avere.

³⁵ Palo akava sare ka džanen da injen mle učenici: te ine tumen mangipe jekh averese."

O Isus vačeri so o Petar ka odreknini pe olestar

(Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Lk 22,31–34)

³⁶ O Simon Petar pučja le: "Gospode kaj džaja?"

A o Isus phenda lese: "Kaj me džava, tu akana našti te ave pala mande. Ali ka ave posle."

³⁷ O Petar pučja le: "Gospode, sose našti te džav tuja akana? Spremno injum mlo dživdipe te dav tuče!"

³⁸ A o Isus pučja le: "To dživdipe te de maje? Čače, čače vačerava če, angleder so o bašno ka ġilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

14

O Isusi o drom dī ko Dad

¹ I o Isus phenda: "Ma te uzinemirinen pe tumare vile. Verujinen ano Devel hem verujinen ana mande.

² Ano čher mle Dadesoro isi but thana bešibnase. Te na ovel ine adahar, naka phenav tumende ine: 'Džava te pripreminav tumende than.'

³ A kad ka džav hem kad ka pripreminav tumende than, ka avav palem hem ka lav tumen mancar, te oven hem tumen adari kaj me injum.

⁴ A tumen džanena o drom kaj me džava."

⁵ O Toma phenda lese: "Gospode, na džanaja kaj džaja. Sar onda šaj te džana o drom?"

⁶ A o Isus phenda lese: "Me injum o Drom, o Čačipe hem o Dživdipe. Nijekh na avela koro Dad, sem prekala mande.

⁷ Te pendžarden man, ka pendžaren hem mle Dade. Od akana pendžarena le, hem dikhjen le."

⁸ O Filip phenda lese: "Gospode, mothov amende e Dade, hem adava ka ovel amende dovoljno."

⁹ O Isus phenda lese: "Edobor vreme injum tumencar, a tu man, Filipe, pana na pendžareja! Ko dikhija man, dikhija hem e Dade. Sar šaj te phene: 'Mothov amende e Dade'?

¹⁰ Tu li na verujineja da me injum ano Dad hem dai o Dad ana mande? O Lafija save vačerava tumende na vačerava korkoro mandar, nego o Dad, kova živini ana mande, čerela ple delja prekala mande.

¹¹ Verujinen maje da injum ano Dad hem dai o Dad ana mande. A te na verujinena maje, verujinen zbog o delja save čerava.

¹² Čače, čače vačerava tumende: ko verujini ana mande, ka čerel o delja save me čerava. Ka čerel hem po bare, adalese so me džava koro Dad.

¹³ Hem sa so ka rodenano mlo anav, me ka čerav adava, te šaj o Dad proslavini pe ano Čavo.

¹⁴ Sa so ka rodenano mlo anav, me ka čerav."

O Isus vačeri da ka bičhali e Svetone Duho

¹⁵ "Te volinenamana, ka ićeren mle naredbe.

¹⁶ A me ka molinav e Dade hem ov ka del tumen avere Zastupniko, te ovel tumencar zauvek:

¹⁷ e Duho e čaćipnasere, kole o sveto našti primini, adalese so na dikhela le hem na pendžarela le. Tumen pendžarena le, adalese soi tumencar hem ka ovel ana tumende.

¹⁸ Naka ačhavav tumen sar čavoren bizo dad hem bizi daj. Palem ka avav kora tumende.

¹⁹ Pana hari, hem o sveto više naka dikhel man, ali tumen ka dikhen man. Adalese so me živinava, hem tumen ka živinen.

²⁰ Adava dive ka haljoven da me injum ano mlo Dad hem da tumen injen ana mande, a me ana tumende.

²¹ Ko prihvatini mle naredbe hem ićeri len, ov volini man, a ko volini man, ole ka volini hem mlo Dad. A hem me ka volinav le hem ka mothovav man lese."

²² O Juda (na o Iskariot) pučlja le: "Gospode, sar adava da ka mothove tut amende, a na e svetose?"

²³ O Isus phendā lese: "Te neko volini man, ka ićeri mlo Lafi, hem mlo Dad ka volini le. Mlo Dad hem me ka ava koro leste hem ka ačhova koro leste."

²⁴ Ko na volini man, na ićeri mlo Lafi. A o Lafi savo šunena nane mlo, nego avela e Dadestar, kova bičhalda man.

²⁵ Adava phenđum tumende akana, sar pana injum tumencar.

²⁶ A o Zastupniko, o Sveto Duho, kole o Dad ka bičhali te zastupini man, ka sikaj tumen sa hem ka podsetini tumen ko sa so phenđum tumende.

²⁷ Ačhavava tumende mir, mlo mir dava tumen. Ali, na dava tumen ole ađahar sar o sveto so dela. Ma te uzinemirinen pe tumare vile hem ma te daran.

²⁸ Šundēn man so phenđum: 'Džava hem ka irinav man kora tumende.' Te volinena man, ka radujinen tumen ine so džava koro Dad, adalese soi o Dad po baro mandar.

²⁹ Adava phenđum tumende akana, angleder nego so ka ovel, te verujinen kad ka ovel adava.

³⁰ Naka vaćerav pana but tumencar, adalese so avela o vladari akale svetosoro. Ole nane vlast upra mande,

³¹ ali sar te šaj o sveto dodžanel da me volinava e Dade, čerava ađahar sar so o Dad naredindā maje.

Ušten, hajde akatar!"

15

O Isus – o čačikano čokot

¹ "Me injum o čačikano čokot, a mloj Dad o vinogradari.

² Ov činela dijekh loza upra mande savi na anela bijandipe, a čistini dijekha savi anela bijandipe, sar te del više bijandipe.

³ A tumen injen već čista zbog o lafi savo vaćerđum tumende.

⁴ Ačhoven ana mande hem me ka ačhovav ana tumende. Sar so i loza našti te anel bijandipe korkori pestar te na ačhili upro

čokot, ađahar ni tumen našti te anen bijandipe te na ačhiljen ana mande.

⁵ Me injum o čokot, a tumen o loze. Ko ačhola ana mande hem me ano leste, ov anela but bijandipe, adalese so bizo mande našti ništa te čeren.

⁶ Te neko na ačhola ana mande, frdela pe avri sar i čhindi loza hem šučola, a esavken čedena hem frdena len ani jag, i tharena len.

⁷ Te ačhona ana mande hem te mle lafija ačhona ana tumende, roden okova so mangena hem ka dobinen.

⁸ Akavai ki slava mle Dadesiri: te anen but bijandipe hem te oven mle učenici.

⁹ Sar so o Dad volindā man, ađahar hem me tumen volindum. Ačhoven ano mlo mangipe.

¹⁰ Te ićerđen tumen ko mle naredbe, ka ačhoven ano mlo mangipe, sar so hem me ićerđum man ko naredbe mle Dadesere, i ačhovava ano lesoro mangipe.

¹¹ Akava phenđum tumende te šaj mli radost ovel ana tumende hem te šaj tumari radost ovel pherdi.

¹² Akavai mli naredba: volinen jekh avere sar so me volindum tumen.

¹³ Nane po baro mangipe adalestar nego kad neko dela plo dživđipe ple amalende.

¹⁴ A tumen injen mle amala te čerđen okova so naredinava tumende.

¹⁵ Na vičinava tumen više sluge, adalese so o sluga na džanel so čerela lesoro gospodari. Akana vičinava tumen amala, adalese so mothovđum tumende sa so phendā maje mlo Dad.

¹⁶ Na birindēn tumen man, nego me tumen birindum hem čhivđum tumen te džan hem te anen bijandipe, hem tumaro bijandipe te ačhol, hem te šaj o Dad te del tumen sa so ka roden ano mlo anav.

¹⁷ Akava naredinava tumende: Volinen jekh avere!"

O sveto mrzini e Isusesere učenikonen

¹⁸ "Te o sveto mrzini tumen, džanen da man mrzindā angleder tumendar.

¹⁹ Te oven ine akale svetostar, o sveto ka volini tumen ine. Ali, adalese so na injen akale svetostar, nego me izabirindum tumen olestar, zbog adalese o sveto mrzini tumen.

²⁰ Setinen tumen mle lafendar so phenđum tumende: 'O sluga nane po baro ple gospodarestar.' Te man progoninde, ka progonen hem tumen. Te ićerde pe ko mlo Lafi, ka ićeren pe hem ko tumaro.

²¹ A sa adava ka čeren protiv tumende zbog mlo anav, adalese so na džanen Okole kova man bičhalda.

²² Te na avav hem te na vaćerav lende ine, naka oven ine kriva zako greh. Ali akana nane len izgovor zako pumaro greh.

²³ Ko mrzini man, mrzini hem mle Dade.

²⁴ Te na čerav ine delja maškar olende save niko aver na čerdā, naka oven ine kriva zako greh. A on dikhle o delja save čerdum, a palem zamrzinde hem man hem mle Dade.

²⁵ Ali, valjani te pherđol okova soi pisime ano lengoro Zakoni: 'Mrzinde man bizo razlog.'

²⁶ A kad ka avel o Zastupniko, kole ka bičhalav tumende e Dadestar – o Duho e čaćipnasoro kova avela e Dadestar – ov ka svedočni mandar.

²⁷ A hem tumen ka svedočinen, adalese so taro početak injen mancar."

16

¹ I o Isus phendā: "Adava phenđum tumende te na otperen otī vera.

² Ka ikalen tumen otī sinagoga, a ka avel o vreme kad, svako kova ka mudari tumen, ka mislini da adaleja služini e Devlese.

³ A adava ka čeren adalese so na pendžarena ni mle Dade ni man.

⁴ Adava vaćerdum tumende, kad ka avel adava vreme, te setinen tumen mle lafendar. Na vaćerdum tumende akava ko početak, adalese so injumle tumencar."

O Isus vaćeri e Svetone Duhostar

⁵ "Ali akana džava Okoleste kova bičhalda man, a nijekh tumendar na pučela man: 'Kaj džaja?'

⁶ Nego, adalese so adava phenđum tumende, i žal pherđa tumare vile.

⁷ Ali vaćerava tumende o čaćipe: po šukari tumende me te džav. Adalese so, te na dželjum, naka avel tumende o Zastupniko. Ali te dželjum, ka bičhalav le tumende.

⁸ A kad ov ka avel, ka mothoj e manušende soi čače o greh, i pravednost hem o sudio.

⁹ So tičini pe oto greh, adalese so na verujinena ana mande.

¹⁰ So tičini pe oti pravednost, adalese so džava koro Dad hem naka dikhen man više.

¹¹ So tičini pe oto sudio, adalese soi o vladari akale svetosoro već osudime.

¹² Pana but so isi man te phenav tumende, ali adava naka šaj ine akana te akhare.

¹³ Ali, kad ka avel ov, o Duho e čaćipnasoro, ka legari tumen ano sa o čaćipe. Ov naka vaćeri korkoro pestar, nego ka vaćeri samo okova so šunela, hem ka vaćeri tumende okova so ka ovel.

¹⁴ Ov ka proslavini man, adalese so mandar ka primini hem tumende ka vaćeri.

¹⁵ Sa so isi mle Dade, mlo. Adalese phenđum tumende da mandar ka primini hem tumende ka vaćeri.

¹⁶ Pana hari, hem naka dikhen man više, a onda pana hari, i ka dikhen man."

I žalost ka irini pe ani radoš

¹⁷ Tegani nesave lesere učenikonendar pučle jekh avere: "Soi adava so phenela amende: 'Pana hari, hem naka dikhen man, a onda pana hari, i ka dikhen man', hem: 'Adalese so džava koro Dad?'"

¹⁸ I phende: "So mislini adaleja kad phenela: 'Pana hari'? Na džanaja sostar vaćeri."

¹⁹ A o Isus džandža so mangle te pučen le, hem phenđa lende: "Pučena tumen maškara tumende so značini adava so phenđum: 'Pana hari, hem naka dikhen man, a onda pana hari, i ka dikhen man'?"

²⁰ Čače, čače vaćerava tumende: Ka roven hem ka tugujinen, a o sveto ka radujini pe. Ka oven žalosna, ali tumari žalost ka irini pe ani radoš.

²¹ Ano dukhai i đuvli kad bijani, adalese so alo lakoro vreme, ali kad bijandžola o čavoro, radosnoini adalese so anda e čavore ko sveto, i bistrela upro pharipa save nakhvadža.

²² Adahar hem tumen akana injen žalosna, ali me palem ka dikhav tumen hem tumare vile ka radujinen pe, hem niko naka šaj te lel tumendar adaja radoš.

²³ Hem adava dive ništa više naka pučen man. Čače, čače vaćerava tumende: sa so ka roden mle Dadestar ano mlo anav, ka del tumen.

²⁴ Đi akana ništa na rodinđenano mlo anav. Roden hem ka dobiven – te šaj tumari radost ovel pherdi."

O Isus pobedindža e sveto

²⁵ "Akava vaćerdum tumende ano priče. Avela o vreme kad više naka vaćerav tumende ano priče, nego phravdeste ka vaćerav tumende e Dadestar.

²⁶ Adava dive ka roden e Dadestar maje ano anav. Na phenava tumende da me ka molinav mle Dade tumende,

²⁷ adalese so hem korkoro o Dad volini tumen adalese so tumen volinden man hem poverujinden da aljum e Devlestar.

²⁸ E Dadestar ikliljum hem aljum ko sveto. Akana ačhavava o sveto hem džava mle Dadeste."

²⁹ Tegani lesere učenici phende: "Ače, akana vaćereja amende phravdeste, bizo te vaćereano priče.

³⁰ Akana džanaja da sa džane hem na valjani neko te pučel tut nešto, adalese so sa angleder džane. Adalese verujinaja da aljan e Devlestar."

³¹ A o Isus phendā lendē: "Akana li verujinena?

³² Ače, avela o vreme – hem već alo – kad sare ka našen svako pese ki strana, a man ka ačhavēn korkore. Ali me na injum korkoro, adalese soi o Dad mancar.

³³ Akava phenđum tumende te šaj ovel tumen mir ana mande. Ano sveto ka ovel tumen nevolja, ali tumen oven zorale – me pobedinđum e sveto."

17

O Isus molini pese

¹ Kad sa adava o Isus vačerđa, vazdinda plo šero nakoro nebo, hem phendā: "Dade, alo o vreme. Proslavin te Čhave, sar te šaj o Čhavo proslavini tut.

² Adalese so, tu dindan le vlast upredjer svako manuš te del večno dživđipe sarijende kolen tu dindan le.

³ A akavai o večno dživđipe: te pendžaren tut, e jekhe čačkane Devle, hem e Isuse Hriste, kole tu bičhaldan.

⁴ Me tut proslavinđum ki phuv ačhahar so završinđum i buti savi dindan man te čerav.

⁵ A akana tu proslavin man kora tute, Dade, esavka slavaja savi ine man kora tute angleder nego so o sveto inele čerdo."

O Isus molini e učenikonende

⁶ "Mothovđum to anav e manušenđe kolen dindan man taro akava sveto. On inele kle hem tu dindan len maje hem on ičeरde pe ko to Lafi.

⁷ Akana džanen da sa so dindan man avela tatar.

⁸ Adalese so, dindum len o lafija save tu dindan maje hem on prihvatinde len hem čaće halile da me aljum tutar, hem poverujinde da tu bičhaldan man.

⁹ Olende molinava. Na molinava zako sveto, nego zako okola kolen dindan man, adalese soi on kle.

¹⁰ Sa soi mlo, kloj, hem sa soi klo, mloj, a me injum proslavime prekalo lende.

¹¹ Me na injum više ano sveto, ali oni ano sveto, a me avava kora tute. Svetona Dade, arakh len te anaveja, save dindan maje, te oven jekh sar so amen injam jekh.

¹² Đikote injumle olencar, arakhljum len e anaveja save dindan man. Arakhljum len hem nijekh olendar na propelo, sem okolestar kovai osudime ki propast, sar te pherđol o Svetu lil.

¹³ A akana avava kora tute, ali akava vačerava sar pana injum ko sveto, sar te šaj te ovel len ana pumende o pherdipe oti mli radost.

¹⁴ Dindum len to Lafi, a o sveto zamrzinđa len, adalese so on nane oto sveto, sar so hem me na injum oto sveto.

¹⁵ Na molinava te le len taro sveto, nego te arakhe len e Bišukarestar.

¹⁶ On nane oto sveto, sar so hem me na injum oto sveto.

¹⁷ Posvetin len te čačipnaja; o čačipei to Lafi.

¹⁸ Sar so tu man bičhaldan ano sveto, ačhahar hem me len bičhaldan ano sveto

¹⁹ hem korkore man posvetinava zako olende, hem on te oven posvetime čačipnaja."

O Isus molini pe sarijende kola veruji-nena

²⁰ "Ali, na molinava samo lende, nego hem okolende kola prekalo olengoro lafi ka poverujinen ana mande,

²¹ te šaj sare oven jekh. Sar so injan tu, Dade, ana mande hem me ana tute, ačhahar hem on nek oven jekh ana amende, te šaj o sveto te poverujini da tu bičhaldan man.

²² Me dindum len i slava savi tu man dindan, te oven jekh sar so amen injam jekh

²³ – me ano lende, a tu ana mande – te oven savršena ana jedinstvo, te šaj o sveto džanel da tu bičhaldan man hem da len volindan sar so volindan man.

²⁴ Dade, mangava okola kolen dindan man te oven mancar adari kaj me injum hem te dikhen mli slava, savi dindan man adalese so volindan man angleder nego so o sveto inele čerdo.

²⁵ Pravednona Dade, iako o sveto na pendžari tut, me pendžarava tut, hem akala džanen da tu bičhaldan man.

²⁶ Mothovđum lende to anav hem pana ka mothovav le, te šaj o mangipe saveja tu volindan man ovel ano lende, hem me ano lende."

18

O Isus ovela izdajime hem dolime (Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Lk 22,47–53)

¹ Kad završinđa i molitva, o Isus dželo ple učenikonencar ki aver strana oto potok Kedron. Adari inele jekh vrt ko savo ov hem lesere učenici đerdinde.

² A o izdajniko o Juda džandža zako adava than adalese so o Isus but puti arakhi pe ine adari ple učenikonencar.

³ I o Juda alo adari hem anda peja četa e rimesere vojnikonendar hem e hramesere stražaren, kolen bičhalde o šerutne sveštenici hem o fariseja. Pumencar legarde baklje, svetiljke hem oružje.

⁴ A o Isus, adalese so džandža sa so ka ovel oleja, iklilo hem pučlja len: "Kas rodena?"

⁵ On phende lese: "E Isuse taro Nazaret!"
A ov phenda lende: "Me injum."

Olencar terdino hem o Juda, lesoro izdajniko.

⁶ A kad phendā lendē: "Me injum", cidinde pe napalal hem pele ki phuv.

⁷ Tegani o Isus palem pučja len: "Kas rodena?"

A on phende lese: "E Isuse taro Nazaret."

⁸ O Isus phendā lendē: "Phendūm tumende: Me injum. I, adalese so man rodena, muken akalen te džan."

⁹ Adava phendā sar te pherđol okova so angleder phenda: "Na našaldūm nijekhe okolendar kolen dindan man."

¹⁰ A e Simone Petre inele mači, i ikalđa le, khuvđa e prvosveštenikosere sluga hem čhindā lesoro desno kan. E slugasoro anav inele Malho.

¹¹ O Isus phendā e Petrese: "Irin o mači ano korice! Sar te na pijav oti časa e patnjaja savi dinda man mlo Dad?"

E Isuse anena anglo prvosvešteniko

(Mt 26,57–58; Mk 14,53–54; Lk 22,54)

¹² Tegani i četa, olakoro naredniko hem e hramesere stražarija dolinde e Isuse hem phandle le.

¹³ Najangle legarde le koro Ana e Kajafasoro sastro. O Kajafa inele prvosvešteniko adava berš.

¹⁴ A o Kajafa inele adava kova savetujinda e jevrevjengere vođen dai po šukar jekh manus te merel zako sa o narodo.

O Petar prvo puti odreknini pe e Isusesstar

(Mt 26,69–70; Mk 14,66–68; Lk 22,55–57)

¹⁵ Palo Isus podinnde o Simon Petar hem pana jekh učeniku. Adale učeniku o prvosvešteniku džanda, i ov e Isuseja derdinda ko boro e prvosveštenikosoro,

¹⁶ a o Petar ačilo avri angli kapija. Tegani iklilo okova dujto učeniku, kole o prvosvešteniku džanda, vaćerda e sluškinjaja koja pazini ine anglo udar, i anda e Petre andre.

¹⁷ Tegani adaja sluškinja pučja e Petre: "Na li hem tu injan jekh akale manušesere učenikonendar?"

O Petar phendā: "Na injum."

¹⁸ A o sluge hem o stražarija tharde jag hem terdine adari te tačon, adalese so inele šil, i adahar hem o Petar terdino olencar hem tačola ine.

O prvosvešteniku o Ana ispitujini e Isuse

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Lk 22,66–71)

¹⁹ A zako adava vreme o prvosvešteniku ispitujini ine e Isuse lesere učenikonendar hem lesere sikavbnastar.

²⁰ O Isus phendā lese: "Me javno vaćerđum e manušende. Uvek sikavđum

ani sinagoga hem ano Hram, kaj sa o Jevreja čedena pe, hem ništa na vaćerđum garandoj.

²¹ Sose man pučeja? Puč okolen kola šunde so vaćerđum lendē. On džanen so vaćerđum."

²² Kad phendā adava, khuvđa le šamarka jekh sluga kova adari terdino hem phendā: "Adahar li vaćeri pe e prvosveštenikoj?"

²³ O Isus phendā lese: "Te phendūm nešto pogrešno, dokažin dai adava pogrešno. Ali te phendūm nešto šukar, sose khuveja man?"

²⁴ Tegani o Ana, phandle, bičhalđa le koro prvosvešteniko Kajafa.

O Petar dujto hem trito puti odreknini pe e Isusestar

(Mt 26,71–75; Mk 14,69–72; Lk 22,58–62)

²⁵ Sar o Simon Petar terđola hem tačola ine, puče le: "Te na injan hem tu jekh olesere učenikonendar?"

A ov hovavđa: "Na injum."

²⁶ Jekh sluga e prvosveštenikosoro – o rođako okolesoro kasoro kan o Petar čhindā – phenda: "Na li dikhlijum tut oleja ano vrt?"

²⁷ A o Petar palem hovavđa hem odmah o bašno dīlابđa.

O Isus anglo e rimesoro upravniko o Pilat

(Mt 27,1–2, 11–31; Mk 15,1–20; Lk 23,1–25)

²⁸ Rano sabale e Isuse legarde taro e Kajafasoro čher ki palata e Pilatesiri. E jevrevjengere vode na derdinde ki palata, sar te na oven nečista palo pumaro adeti, adalese so mangle te han i pashalno večera.

²⁹ Adalese o Pilat iklilo anglo lende hem pučja len: "Zako so optužinena akale manusē?"

³⁰ A on phende lese: "Te na ovel ine krivo akava manus, amen naka preda le ine tute."

³¹ Tegani o Pilat phendā lendē: "Len le tumen, i sudinen lese palo tumaro zakoni."

A o Jevreja phende lese: "Amen na tromajka nikas te mudara."

³² Akava ulo sar te pherđol okova so o Isus phenda e meribnastar saveja valjanda te merel.

³³ O Pilat tegani palem derdinda ki palata, vičinda e Isuse, hem pučja le: "Tu li injan o caro e Jevrevjengoro?"

³⁴ A o Isus phendā: "Vaćereja li adava korkoro tutar, ili avera vaćerde će mandar?"

³⁵ O Pilat phendā: "Me li injum Jevrevjico? To narodo hem o šerutne sveštenici predinde tut mande. So čerdan?"

³⁶ O Isus phendā lese: "Mlo carstvo nane akale svetostar. Te ovel ine mlo carstvo akale svetostar, mle sluge ka maren pe

ine te na ovav predime e jevrejengere vođende. Ali mlo carstvo nane akatar."

³⁷ Tegani o Pilat phēndā: "Znači, tu injan caro!"

A o Isus phēndā: "Ađahari sar so pheneja: Injum caro. Me akalese bijandiljum hem akalese aljum ko sveto: te svedočinav zako čaćipe. Svako kovai oto čaćipe, šunela mlo glaso."

³⁸ A o Pilat pučlja le: "Soi o čaćipe?"

Kad adava phēndā, o Pilat palem iklilo anglo e jevrejengere vode, i phēndā lende: "Na arakhava nisavi krivica upro leste.

³⁹ Ali tumen isi jekh adeti zaki Pasha te mukav tumende jekhe phandle. Mangena li te mukav tumende e jevrejengere caro?"

⁴⁰ A on vičinde: "Na ole, nego e Varaval!"

A o Varava inele razbojniki.

19

O Isus osudime ko meriba

¹ Tegani o Pilat naredindā te šibinen e Isuse.

² O vojnici čerde lese kruna oto kare hem čhvde la lese ko šero, hem urjavde le lolo ogrtići.

³ Tegani lelje te aven nakoro leste hem te phenen lese: "Te ove sasto, e jevrejengere carona!" Hem khuvena le ine šamarke.

⁴ O Pilat palem iklilo avri, hem phēndā e narodose: "Aće, ikalava le avri angla tumende, ali te džanen da na arakhljum nisavi krivica upro leste."

⁵ Tegani o Isus iklilo avri, e krunaja oto kare ko šero hem ano lolo ogrtići, a o Pilat phēndā: "Dikhen e manuše!"

⁶ Kad o šerutne sveštenici hem o stražarija dikhle le, vičinde: "Čhv le ko krsto! Čhv le ko krsto!" A o Pilat phēndā lende: "Len le tumen, i čhiven le ko krsto, adalese so me na arakhljum nisavi krivica upro leste."

⁷ A e jevrejengere vode phende lese: "Amen isi Zakoni, hem palo adava Zakoni ov mora te merel, adalese so tvrdinda dai e Devlesoro Čhavo!"

⁸ Kad o Pilat adava šundā, po više darandilo,

⁹ i palem derdindā ki palata hem pučlja e Isuse: "Kotar injan?"

Ali o Isus ništa na phēndā.

¹⁰ Tegani o Pilat phēndā lese: "Maje li na mangeja te phene? Na džaneja li da isi man vlast te mukav tut hem vlast te čhvav tut ko krsto?"

¹¹ O Isus phēndā lese: "Naka ovel tut ine nisavi vlast upra mande, te na ovel će ine dindi e Devlestari. Adalesei po baro greh okolesoro kova predindā man tute."

¹² Otegani o Pilat po više dikhla te mukel le.

Ali e jevrejengere vode vičinde: "Te mukljan akale, na injan e rimesere carosoro amal! Ko pese phenela dai caro, protivini pe e carose!"

¹³ Kad šundā adava, o Pilat ikalda e Isuse avri hem beštino ki stolica e sudosiri, ko than savo vičini pe Ploča oto bar – jevrejski: Gavata.

¹⁴ A adava inele Dive oti priprema zaki Pasha, paše uzalo dešu duj o sati diveste.

O Pilat phēndā e Jevrejendē: "Aće tumaro caro!"

¹⁵ A o Jevreja vičinde: "Mudar le! Mudar le! Čhv le ko krsto!"

A o Pilat pučlja len: "Tumare li caro te čhivak ko krsto?"

A o šerutne sveštenici phende lese: "Amen nane aver caro sem e rimesoro caro!"

¹⁶ Tegani o Pilat predindā e Isuse ko vojnici te čhiven le ko krsto, i on lelje le hem legarde le.

E Isuse čhivena ko krsto

(Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Lk 23,26–43)

¹⁷ Akharindojo plo krsto, o Isus alo ko than vičime Kokalo e šeresoro – savo ko jevrejski vičini pe: "Golgota" –

¹⁸ kaj čhvde le ko krsto. A oleja čhvde ko krsto pana dujen – jekhe oti jekh strana, avere otu dujto, a o Isus ko maškar.

¹⁹ O Pilat dindā te čhivel pe ko krsto jekh natpis ko savo pisindā akava: O Isus o NAZAREĆANIN, o CARO E JEVREJENGORO.

²⁰ But Jevreja čtinde adava natpis, adalese so o than kaj o Isus inele čhvdo ko krsto inele paše uzali diz. A inele pisime ki jevrejsko, latinsko hem grčko čhib.

²¹ O šerutne sveštenici e jevrejengere phende e Pilatese: "Ma pisin: 'caro e jevrejengoro', nego da ov phēndā dai caro e jevrejengoro."

²² A o Pilat phēndā lende: "So pisindūm – pisindūm."

²³ Kad čhvde e Isuse ko krsto, o vojnici lelje lesere šeja hem podelinde len ko štar kotor – svakone vojnikose po jekh kotor. Lejje hem lesoro gad, savo na inele sivdo, adalese so odupral di tele inele pletime sar jekh kotor.

²⁴ Tegani o vojnici phende jekh averese: "Hajde te na pharava o gad, nego te frda o barbuti oles, te dikhla kasoro ka ovel." Adava ulo sar te pherđol okova soi pisime ano Svetu lil:

"Mle šeja delinde maškara pumende
hem frdinde o barbuti mle gades."

I o vojnici ađahar hem čerde.

²⁵ A uzalo e Isusesoro krsto terđovena ine e Isusesiri daj, lakiri phen, i Marija e Klopesiri romni hem i Marija Magdalena.

²⁶ Kad o Isus dikhlij pla daja hem uzalo late e učeniko kole but volindā, phenda laće: "Đuvlje, ače tuće čavo."

²⁷ A e učenikose phenda: "Ače tuće daj."

Hem otegani o učeniku lejla la peste.

E Isusesoro meriba

(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Lk 23,44–49)

²⁸ Palo adava, o Isus džandā da pherdilo sa so valjanda te ovel. A sar te pherdol o Svetu lil, phenda hem akava: "Žedno injum."

²⁹ A adari inele jekh čaro pherdo uslja moljaja, i čhvde o sunderi ani ušli mol, čhvde le upri e isopisari trska hem vazdinde le nakoro e Isusesoro muj.

³⁰ Kad o Isus čivđa ano muj i mol, phenda: "Završime!" Tegani peravđa plo šero hem muklja pli duša.

³¹ Adalese so inele Dive zako pripremiba zako savato, e jevrevjengere vođe zamolinde e Pilate te phagen pe o pre e manušengere kolai ko krsto, sar po sig te meren, i te na ačhoven lengere telija ko krsto prekalo savato. Adalese so ko adava savato inele baro prazniko.

³² I vojnici ale hem phagle o pre e duje manušengere kola ine čhvde ko krsto e Isuseja, prvo jekhesere, onda e dujtunesere.

³³ A kad ale đi o Isus, dikhle dai već mulo, i na phagle lesere pre,

³⁴ nego jekh vojniko kopljaja posavđa le ko rebrija. Hem odmah adathar thavdindā rat hem pani.

³⁵ Zako akava svedočini okova kova adava dikhija hem lesoroi svedočanstvo čaćikano, hem ov džanelia da vaćeri o čaćipe, i svedočini te šaj hem tumen poverujinen.

³⁶ Akava ulo sar te pherdol okova soi pisime ano Svetu lil: "Nijekh kokalo naka ovel lese phago."

³⁷ A ko aver than ano Svetu lil pisini: "Ka dikhen okole kole posavde."

E Isusesoro paruniba

(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Lk 23,50–56)

³⁸ Palo adava o Josif tari Arimateja zamolinda e Pilate te mukel lese te lel e Isusesoro telo. O Josif inele e Isusesoro učenik, ali na javno, adalese so darandilo e jevrevjengere vođendar. O Pilat muklja lese adava, i ov alo hem legarda o telo.

³⁹ A alo hem o Nikodim – okova kova angleder alo ine koro Isus prekali rat. Ov anda peja đi sar trijanda kilja mirisija, mešavina oti smirna hem aloja.

⁴⁰ Tegani lejje e Isusesoro telo hem paćarde le čaršaveja ko savo inele o mirisija, palo adeti e jevrevjengoro zako paruniba.

⁴¹ A uzalo than kaj o Isus inele čhvđo ko krsto, inele jekh vrt. Ano adava vrt inele jekh nevo grobo ano savo pana niko na inele parume.

⁴² Adalese so inele e jevrevjengoro Dive zako pripremiba zako savato, hem adalese so o grobo inele paše, čhvde e Isusesoro telo ano leste.

20

E Isusesoro uštiba taro mule

(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Lk 24,1–12)

¹ Rano sabale ko prvo dive oto kurko, sar pana inele tomina i Marija Magdalena ali ko grobo hem dikhija dai o bar cidime taro ulaz e grobosoro,

² i prastandoj dželi koro Simon Petar hem koro aver učeniku, kole o Isus but volindā, hem phenda lende: "Legarde e Gospode taro grobo hem na džanaja kaj čhvde le!"

³ Tegani o Petar hem okova aver učeniku iklike hem lejje te džan nakoro grobo.

⁴ Suduj džene prastandile zajedno, ali okova dujto učeniku inele po brzo taro Petar hem prvo reslo ko grobo.

⁵ Telilo hem dikhija o čaršavija save adari inele pašljarde, ali na đerdinda.

⁶ Tegani palo leste reslja o Simon Petar, i đerdinda ko grobo hem dikhija o čaršavija save adari inele pašljarde.

⁷ A i maramica savi inele e Isuseso ko šero na inele zajedno e čaršavencar, nego inele ki aver strana paćardi ko jekh than.

⁸ Tegani đerdinda hem okova aver učeniku, okova kova prvo reslo đi o grobo, dikhija hem poverujinda.

⁹ Adalese so, on pana na halile soi pisime ano Svetu lil – da o Isus valjani te uštel taro mule.

¹⁰ Palo adava o učenici irinde pe pumarende.

O Isus mothoj pe e Marijaće e Magdale-naće

(Mk 16,9–11)

¹¹ A i Marija terđola ine avri ko grobo hem rovela. Hem sar rovela ine, telili

¹² hem dikhija duje andelen ko parno sar bešena adari kaj inele e Isusesoro telo – jekh ko than kaj inele lesoro šero, a o dujto ko than kaj inele lesere pre.

¹³ A o andelen pučle la: "Đuvlje, sose roveja?"

A oj phenda lende: "Legarde mle Gospode, hem na džanav kaj čhvde le."

¹⁴ Kad adava phenda, irinda pe hem dikhija e Isuse sar terđola, ali na džandā dai ov adava.

¹⁵ A o Isus pučlja la: "Đuvlje, sose roveja? Kas rodeja?"

Aoj, mislindoj dai adava o manuš kova čerela buti ano vrt, phenda lese: "Gospodarona, ako tu legardan le, phen maje kaj čivđan le, hem me ka lav le."

¹⁶ Tegani o Isus phenda lače: "Marije!"

Oj irinda pe nakoro leste, hem ko jevrejski phenda lese: "Rabuni!" – so značini "Učitelju."

¹⁷ A o Isus phenda lače: "Ma zadržin man, adalese so pana na dželjum upre, koro Dad. Nego, dža koro mle phralja, hem phen lende: 'Džava upre, koro mlo Dad hem tumaro Dad, koro mlo Devel hem tumaro Devel.'

¹⁸ Hem i Marija Magdalena dželi hem phenda e učenikonende: "Dikhljum e Gospode!"

Hem vaćerda lende okova so o Isus phenda lače.

*O Isus mothoj pe e učenikonende
(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Lk 24,36–49)*

¹⁹ Ki adaja rat ko prvo dive oto kurko, kad o učenici inele zajedno, a o udara phandle adalese so darandile taro e jevrekengere šerutne, o Isus alo hem terdino maškar lende, i phenda lende: "Mir tumencar."

²⁰ Kad adava phenda, mothovđa lende o ožiljci ko ple vasta hem ple rebrija, a o učenici inele radosna so dikhle e Gospode.

²¹ Tegani o Isus palem phenda lende: "Mir tumencar. Sar so mlo Dad bičhalda man, adahar hem me bičhalava tumen."

²² Vaćerindoj adava, phudindāano lende hem phenda lende: "Priminen e Svetone Duho.

²³ Kase oprostinenā o grehija, oprostime lende, a kase na oprostinenā, nane lende oprostime."

O Isus mothoj pe anglo Toma

²⁴ A o Toma vičime Blizanco, jekh e dešu duje učenikonendar, na inele olencar kad o Isus alo.

²⁵ Avera učenici phende lese: "Dikhljam e Gospodel!"

A ov phenda lende: "Đikote na dikhava o ožiljci e ekserendar olese ko vasta hem na čivava mlo naj ko than kaj inele o ekserija hem na čivava mlo vas lese ko rebrija, na verujinava."

²⁶ Palo ofto dive, o učenici palem čedinde pe zajedno andre ano čher, a olencar inele hem o Toma.

Iako o udara inele phandle, o Isus derdinđa, hem terdino maškar lende, i phenda: "Mir tumencar."

²⁷ Tegani phenda e Tomase: "Čiv to naj akate hem dikh mle vasta. Pružin to vas, i

čiv maje ko rebrija. Hem ma više sumnjin, nego verujin."

²⁸ A o Toma tegani phenda lese: "Mlo Gospod hem mlo Devel!"

²⁹ A o Isus phenda lese: "Adalese so dikhljan man, poverujindan. Blago okolendē kola na dikhle, a poverujinde."

³⁰ O Isus anglo ple učenici čerda pana but avera čudesna znakija save nane pisime ani akaja knjiga.

³¹ Ali akavai pisime te verujinen dai o Isus o Hrist, o Čhavo e Devlesoro, hem te šaj, verujindoj, ovel tumen dživdipe ano lesoro anav.

21

O Isus mothoj pe e eftane učenikonende

¹ Palo adava o Isus palem mothovđa pe ple učenikonende ko e Tiberijakoro jezero. A mothovđa pe adahar:

² O Simon Petar, o Toma vičime Blizanco, o Natanailo tari Kana e Galilejakiri, e Zevedejesere čhave hem duj avera učenici inele zajedno.

³ O Simon Petar phenda lende: "Džava te dolav mačhen."

A on phende lese: "Hem amen ka dža tuja."

I džeče hem đerdinde ano čamco, ali adaja rat na dolinde ništa.

⁴ A rano sabale, o Isus terdino ki obala, ali o učenici na džande dai ov adava.

⁵ O Isus pučlja len: "Amalalen, dolinden li nešto?"

A on phende lese: "Na."

⁶ A o Isus phenda lende: "Frden i mreža ki desno strana oto čamco, hem ka dolen e mačhen." I on frdinđe i mreža hem edobor dolinde mačhen da našti ine te ikalen i mreža taro pani.

⁷ Tegani okova učeniko kole o Isus but volindā, phenda e Petrese: "Adavai o Gospod!"

Kad šundā dai adava o Gospod, o Simon Petar phandlja pe o ogrtači ko maškar, adalese so inele nango, hem ripindāano jezero.

⁸ A avera učenici čamcoja ale đi i obala, vucindoj i mreža e mačhencar, adalese so na inele dur otı obala – đi sar šel metarija.

⁹ Kad iklike ki obala, dikhle i jag savi inele već thardi hem upro late mačhe hem maro.

¹⁰ O Isus phenda lende: "Anen nekobore mačhen adalendar save dolinden."

¹¹ Tegani o Simon Petar uklilo ko čamco hem ki obala ikalđa i mreža, pherdi bare mačhencar – šelu pindu trin mačhe. Ali, iako inele edobor but, i mreža na pharavdili.

¹² A o Isus phenda lende: "Aven hem han doručko."

Hem nijekh e učenikonendar na tromađilo te pućel le: "Ko injan tu?", adalese so džande dai adava o Gospod.

¹³ Tegani o Isus lelja o maro hem dindža len, a isto adahar hem e mačhen.

¹⁴ Adava inele trito puti da o Isus mothovda pe ple učenikonendje sar uštino taro mule.

O Isus hem o Petar

¹⁵ Kad hale maro, o Isus pućlja e Simone Petre: "Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li više nego akala?"

O Petar phendā lese: "Oja, Gospode, tu džane da volinava tut."

A o Isus phendā lese: "Parvar mle bakroren."

¹⁶ Tegani o Isus dujto puti pućlja le: "Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li?"

A o Petar palem phendā lese: "Oja, Gospode, tu džane da volinava tut."

A o Isus phendā lese: "Arakh mle bakren."

¹⁷ Tegani o Isus trito puti pućlja le: "Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li?"

A o Petar rastužindā pe so o Isus trito puti pućlja le: "Volineja man li?" I phendā lese: "Gospode, tu džane sa, hem džane da volinava tut."

A o Isus phendā lese: "Parvar mle bakren."

¹⁸ Čače, čače vaćerava će: kad injanle terno, korkoro phandēja tut ine to pojasa hem džaja kaj mangeja. Ali kad ka purandove, ka širine te vasta, i avera ka phanden tut hem ka legaren tut kaj na mangeja."

¹⁹ O Isus adava phendā sar te mothoj save meribnaja o Petar ka proslavini e Devle. Tegani phendā lese: "Phir pala mande."

O učeniko kole o Isus volindā

²⁰ O Petar irindā pe hem dikhļja okole učeniko kole o Isus but volindā sar phirela palo lende, okova kova zaki večera pašljarda pe nakoro Isus hem pućlja le: "Gospode, ko ka izdajini tut?"

²¹ Kad o Petar dikhļja le, pućlja e Isuse: "Gospode, a so ka ovel akaleja?"

²² A o Isus phendā lese: "Te me mangava ov te ačhol dživdo dīkote na irinav man, so isi tut adaleja? Tu phir pala mande."

²³ Adahar maškarlo phralja šundilo da adava učeniko naka merel. Ali o Isus na phendā da ov naka merel, nego: "Te me mangava te ačhol dživdo dīkote na irinav man, so isi tut adaleja?"

²⁴ Adava učeniko svedočini zako sa akava hem ov sa akava pisinđa, hem amen džanaja dai lesoro svedočanstvo čačikano.

²⁵ Ali, isi pana but so o Isus čerđa hem te ovel ine sa palo redo pisime, mislinava da

sa adala knjige naka resen ine ni ko sa o sveto!

O delja e Apostolengere

O obećanje zako Svetu Duho

¹ Cenimeja Teofile, ko mlo prvo lil pisindum oto sa so o Isus lelja te čerel hem te sikaj

² sa di o dive kad legardilo ko nebo. Angleder so legardilo ko nebo, prekalo Svetu Duho dinda naredbe e apostolende kolen birinda.

³ Mothovđa pe lende palo plo meriba hem dinda len but dokazija dai dživdo. Saranda dive mothovda pe lende hem vaćerda lende oto carstvo e Devlesoro.

⁴ I jekhvar, sar pana inele zajedno olen-car, naredinda lende: "Ma ciden tumen taro Jerusalim, nego adžiceren upro daro savo mlo Dad obećinda, savestar mandar sunđen.

⁵ Adalese so, o Jovan krstinda panjeja, a tumen zako nekobor dive ka oven krstime e Svetone Duhoga."

O Isus legardola ko nebo

⁶ Tegani o apostolja čedinde pe uzalo leste hem puče le: "Gospode, ka obnovine li akana o carstvo e Izraelsoro?"

⁷ A ov phendā lende: "Nane dindo tumende te džanen o vremena ili o dive save o Dad odredinda ani pli vlast.

⁸ Ali, ka priminen o zoralipe kad o Svetu Duho ka hujel upra tumende hem ka oven mle svedoci ano Jerusalim, ani sa i regija Judeja hem i regija Samarija, hem sa di ko krajo e phuvjakoro."

⁹ I kad phenđa adava, legardilo upre ko nebo anglo lengere jačha, a jekh oblako učharda le hem našti ine više te dikhen le.

¹⁰ I sar dikhena ine nakoro nebo sar ov džala, otojekhvar duj murša ano parne šeja terdine uzalo lende

¹¹ hem phende lende: "Manušalen tari Galileja, sose terđovenha hem dikhena ko nebo? Akava Isus kova lelja pe tumendar ko nebo, adahar hem ka irini sar so dikhlijen da džala ko nebo."

O Matija ovela apostoli e Judase ko than

¹² Tegani on irinde pe ko Jerusalim tari gora savi vičini pe e Maslinakiri, a taro Jerusalim inele dur di sar jekh kilometari.

¹³ Kad resle ani diz, uštine ki upruni soba kaj bešena ine: o Petar, o Jovan, o Jakov, o Andreja, o Filip, o Toma, o Vartolomej, o Matej, o Jakov (e Alfejesoro čhavo), o Simon Zilot, hem o Juda (e Jakovesoro čhavo).

¹⁴ Sare on bizo ačhojba sar jekh molinde pe e đuvljencar hem e Marijaja, e Isusesere dajaja, hem lesere phraljencar.

¹⁵ I ko adala dive o Petar uštino maškar učenici – a o narodo savo inele čedime ine paše uzalo šelu biš džene – hem phendā lende:

¹⁶ "Muršalen, phraljalen, valjanda te pherđol o Lil ano savo but angleder o Svetu Duho prekalo muj e carosoro e Davidesoro vaćerda e Judastar, kova predvodinda okolen kola dolinde e Isuse.

¹⁷ Adalese so o Juda inele jekh amendar hem amencar inele ani akaja služba."

¹⁸ (E parenkar save o Juda lelja zako plo pišukar delo činka pe i njiva. Adari pelo sereje tele, lesoro telo pharilo ko maškar hem sa lesere porja iklike.

¹⁹ Adava džanen sa o dizutne e Jerusalimesere, hem adaja njiva pese ki čib vičinde Akeldamah – so značini: "Ratvali njiva.")

²⁰ "Adalese soi pisime ano Lil e psalmen-goro:

'Nek ovel pusto lesoro čher
hem njekh te na bešel ano leste'

hem:

'Nek olesiri služba lel neko aver.'

²¹ Adalese, valjani, jekh akale manušendar kola inele amencar sa o vreme dikote o Gospod Isus živindža maškar amende

²² – počindoj e Jovanescere krstibnastar hem sa di o dive kad amendar legardilo ko nebo – zajedno amencar te ovel svedoko lesere uštibnastar taro mule."

²³ Tegani predložinde dujen: e Josife vičime Varsava (pendžarutne hem sar Just) hem e Matija,

²⁴ i molinde pe, vaćerindoj: "Gospode, tu džane sarijengere vile. Mothov amende kole akale dujendar birindan

²⁵ te prelel sar apostoli akaja služba, sava o Juda ačhavda – sar te džal kaj lesoro than."

²⁶ I frdinde o barbuti olende hem o barbuti pelo ko Matija. Adahar ov upelo maškar apostolja sar dešu dujto.

2

O aviba e Svetone Duhosoro

¹ Kad alo o prazniko o Pentekost, o pindato dive palo prazniko Pasha, sare inele zajedno ko jekh than.

² Otojekhvar taro nebo šundilo nesavo zvuk, sar kad phudela i zorali barval, hem pherđa sa o čher ano savo on inele.

³ I dikhle nešto sar jagale jezici, save delinde pe hem huljile upro svako olendar.

⁴ Hem sare pherdile e Svetone Duhoga hem lelje te vaćeren ano avera jezici sar so dela len ine o Duho te vaćeren.

⁵ A ko adava vreme ano Jerusalim inele o pobožna Jevreja kola ale taro svako narodo ki phuv.

⁶ Kad šunde adava zvuk, o narodo čedinđa pe hem inele zbunime, adalese so svako olendar šunđa e učenikonen sar vaćerena olesere čhibjaja.

⁷ Divinde pe hem čudinde pe, vaćerindo: "Dikh, nane li sa akala kola vaćerena Galilejci?

⁸ Sar onda svako amendar šunela len pese ki čib savi vaćeri pe adari kotar injam?

⁹ Maškar amende isi Parćanja, Medanja hem Elamcija, manuša tari Mesopotamija, Judeja, Kapadokija, Punta, Tikori Azija,

¹⁰ Frigija, Pamfilija, Egipat hem taro thana e Libijakere uzali Kirina, hem okola kola ale taro Rim,

¹¹ (zajedno o Jevreja hem okola kola obratinde pe ki vera e jevrejengiri), o Krićanja hem o Arapija. Sare amen šunaja len sar ko amare čhibja vaćerena oto e Devlesere bare delja!"

¹² I sare zadivime hem zbunime, pućena ine jekh avere: "So akava značini?"

¹³ A avera marde muj, vaćerindo: "But pile gudli mol!"

E Petresoro propovediba

¹⁴ Tegani o Petar, e dešujkhe apostolencar, terdino anglo lende, hem glasno phendā lende: "Phraljalen Jevrejalen, hem sare tumen kola bešena ko Jerusalim, šunen mle lafija! Te džanen akava:

¹⁵ Akala manuša nane mate, sar so tumen mislinena, adalese soi pana enja o sati sabale.

¹⁶ Nego, akavai adava sostar vaćerda o proroko o Joil:

¹⁷ 'Ko poslednja dive – phenela o Devel – ka čhorav mle Duho upro sa o manuša, hem tumare čhave hem čhaja ka prorokujnen,

hem tumare terne čhaven ka ovel vizije,

hem tumare purane ka dikhen sune.

¹⁸ A hem upro mle sluge hem sluškinje adala dive ka čhorav mle Duho, hem on ka prorokujinen.

¹⁹ Ka mothovav čudesija upre ko nebo hem znakija tele ki phuv – rat, jag hem oblaci oto dim.

²⁰ O kham ka čerel pe ani tomina, a o masek ano rat angleder nego so avela o baro hem o slavno Dive e Gospodesoro.

²¹ Hem svako kova ka vičini o anav e Gospodesoro, ka ovel spasime.'

²² Izraelconalen, šunen akala lafija: o Isus taro Nazaret inele manuš kole o Devel potvrđinda angla tumende prekalo zoreale delja, čudesija hem znakija save čerda prekalo leste, kad inele maškar tumende. Adava hem korkore tumen džanan.

²³ Ali o Devel džanda so ka ovel, hem oslesoro angleder čerdo plan pherdilo kad o Isus inele predime tumende. Tumen, prekalo vasta e biedevlesere manušengere,kovinden le ko krsto hem mudarđen le.

²⁴ Ali, o Devel vazdindā le taro mule, hem oslobođindā le taro e meribnasere muke, adalese so našti ine o meriba te ičeri le ani pli vlast.

²⁵ A o caro o David lestar vaćeri:

'Uvek dikhlijum e Gospode angla mande.

Ovi maje ot desno strana, i adalese naka ovav peravdo.

²⁶ Adalesei mlo vilo bahtalo hem mli čib slavini e Devle ot radost,

di hem mlo telo ka živini ani nada,

²⁷ adalese so naka ačhave mli duša ano than e mulengoro,

ni naka muke te Svecosoro telo te čirnjol.

²⁸ Mothovđan maje e dživđipnasere droma, ka phere man bahtalipnaja ani ti prisutnost.'

²⁹ Phraljalen, sigurno injum ko akava so phenava tumende zako amaro pradad o David: ov mulo hem inele parume, a lesoroi grobo maškara amende sa di akava dive.

³⁰ Ali, adalese so ov inele proroko hem džanda da o Devel obećindā lese adahar so halja lese sovli da jekhe lesere potomkondendar ka čhivel lese ko than sar caro.

³¹ Ov angleder dikhija adava so valjani te ovel, i vaćerda e Hristesere uštibnastar taro mule:

'Na inele ačhavdo ano than e mulengoro, ni lesoro telo na čirnilo.'

³² O Devel akale Isuse vazdindā taro mule, a sare amen injam svedoci adalestar.

³³ Adalese so o Devel vazdindā le ko počasno than, tari pli desno strana, e Dadestar primindā e obećime Svetone Duho hem dindā akava so akana tumen dikhena hem šunena.

³⁴ Adalese so, o David na legardilo ko nebo, a palem, phendā:

'O Gospod phendā mle Gospodese:

Beš ot mli desno strana

³⁵ dikote na pašljarava te neprijateljen talo te pre.'

³⁶ Adalese sa e izraelesoro narodo šukar te džanel da akale Isuse, kole tumen čhvđen ko krsto, o Devel čerda te ovel hem Gospod hem Hrist."

³⁷ Kad adava šunde, but dukhandilo lenano vilo, hem puče e Petre hem avere apostolen: "So valjani te čera, phraljalen?"

³⁸ A o Petar phendā lende: "Pokajinen tumen hem svako tumendar te krstini peano anav e Isuse Hristesoro zako oprostiba tumare grehengoro, hem ka priminjen e Svetone Duho sar daro.

³⁹ Adalese so, adavai obećanje tumende hem tumare čhavende hem sarijende kola živinenia dur akatar, kolen amaro Gospod o Devel vičini kora peste."

⁴⁰ Hem pana bute avere lafencar svedočni lende ine hem upozorini len: "Spasnen tumen tari kazna savi avela upri akaja rumimi generacija."

⁴¹ Tegani krstinde pe okola kola prihvatinde lesere lafija. Adahar adava dive dī sar trin hiljade manuša pridružinde pe e učenikonendē.

O dživdipe e prvone vernikonengoro

⁴² On posvetinena pe ine ko sikaviba e apostolengoro, ko zajedništvo, ko phagiba o maro hem ko molitve.

⁴³ A i dar prelelja svakone manuše, adalese so but znakija hem čudesija inele cerde prekalo apostolja.

⁴⁴ A sa o vernici inele zajedno hem sa ine lende zajedničko.

⁴⁵ Biknena ine pumare phuvja hem okova so inolen hem delinena ine o pare svakonese edobor kobor valjanda lese.

⁴⁶ Svako dive bizo ačhōjba hem sar jekh čedena pe ine ano Hram. Ko pumare čhera phagena ine o maro hem hana zajedno bahtale hem čaćikane vileja.

⁴⁷ Hvalinena ine e Devle hem sa o manuša mangena len ine. A o Gospod svako dive barjari ine o broj e spasimendar.

3

O sasljariba e manušesoro kova našti te phirel

¹ Jekhvar sar o Petar hem o Jovan džana ine ko Hram ki molitva, ko trin o sati,

² nesave manuša akharena ine e manuše kova našti ine te phirel pana taro bijandipe. Svako dive čhivena le ine uzali kapija e Hramesiri savi vičini pe Šuži, te prosini okolendar kola čerdinena ko Hram.

³ Kad dikhla e Petre hem e Jovane sar mangena te čerdinen ko Hram, rodinđa lendar pare.

⁴ A o Petar, zajedno e Jovaneja, šukar dikhla ano leste hem phendā lese: "Dikh amen!"

⁵ Hem ov dikhla ano lende, adžičerindoj da ka den le nešto.

⁶ A o Petar phendā lese: "Nane man ni srebro, ni zlato, ali dava tut okova so isi man: ano anav e Isusesoro e Hristesoro tarto Nazaret, ušti hem phir!"

⁷ I dolindā e manuše oto desno vas hem vazdindā le. I otojekhvar lesere pre hem o čanga ule zorjarde,

⁸ i ov ripindā ko pre hem lelja te phirel. Tegani olencar čerdinka ko Hram, phirindoj, ripindoj hem hvalindoje e Devle.

⁹ Kad sa o manuša dikhla le sar phirela hem sar hvalini e Devle,

¹⁰ pendžarde le dai ov okova kova bešela ine hem prosini angli e Hramesiri kapija vičimi Šuži. Adalese inele but začudime hem zadivime zako okova so ulo oleja.

O Petar propovedini ano Hram

¹¹ Sar o sasljardo manuša na cidelja pe ine e Petrestar hem e Jovanestar, sa o narodo inele začudime hem prastandilo koro lende ko trem savoi vičime e Solomonesoro.

¹² Kad o Petar dikhla adava, phendā e narodose: "Izraelconalen, sose akava čudini tumen? Soše adahar dikhena ana amende sar te phene da amen amare zoralipnaja ili zbg amari pobožnost čerđam akava manuš te phirel?

¹³ O Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro, o Devel amare pradadengoro, proslavinda ple sluga e Isuse, kole tumen dinden te ovel mudardo hem odrekninden tumen olestar anglo Pilat iako ov odlučinda te mukel le.

¹⁴ Odrekninden tumen e Svecostar hem e Pravednikostar, a rodinden te mukel pe tumende e ubica.

¹⁵ Mudarden okole kolestar avela o dživdipe, ali o Devel vazdindā le taro mule, saveše amen injam svedoci.

¹⁶ Pali vera ano e Isusesoro anav akava manuš, kole pendžarena hem dikhena, ulo sasto. I vera ano lesoro anav anda o pherdo sastipe akale manušese anglo tumende sarijende.

¹⁷ A akana, phraljalen, džanav da tu-

men, sar hem tumare vođe, čerđen adahar

adalese so na džanđen.

¹⁸ Ali o Devel adahar pherđa okova so prekalo sa o proroci angleder vačerda – da lesoro Hrist ka patini.

¹⁹ Adalese, pokajinen tumen hem obrati-

nen tumen te kosen pe tumare grehija,

²⁰ te šaj e Gospodestar avel o vreme zako nevo zoralipe hem te bičali tumende e Isuse, kole već birinda te ovel Hrist.

²¹ Ov valjani te ačhol ko nebo sa díkote na avela o vreme o Devel te obnovini sa, sar so angleder obećindā prekalo ple sveta proroci.

²² Adalese so, o Mojsije phenda: 'O Gospod, tumaro Devel, ka vazdel tumende tumare narodostar proroko sar mande. Šunen le šukar ko sa so ka vaćeri tumende!'

²³ A svako kova naka šunel adale proroko, ka ovel cidime e Devlesere narodostar hem uništimo.'

²⁴ Hem sa o proroci kola vaćerde, počindoj taro Samilo, vaćerde zako akala dive.

²⁵ Tumen injen naslednici oto obećanje savo o Devel dinda prekalo proroci hem učestvujinena ano savez savo o Devel phandija tumare pradadencar. Ov phenda e Avraameše: 'Prekalo to potomstvo ka oven blagoslovime sa o nacije ki phuv.'

²⁶ Kad o Devel vazdinda ple sluga e Isuse, najangle tumende bičhalda le, te blagoslovini tumen – te šaj svakone tumendar irini tumare bišukare dromendar.'

4

O Petar hem o Jovan anglo sudo e jevrejengoro

¹ Sar o Petar hem o Jovan pana vaćerenina e narodose, ale uzalo lende o sveštenici, o naredniko e hramesere stražakoru hem o sadukeja.

² On inele but uznemirime so o Petar hem o Jovan sikavena ine e manušen hem so, palo e Isusesoro primer, vaćerenina ine oto uštiba taro mule,

³ i dolinde len hem čhvde len ko phandilje di aver dive, adalese so već inele rat.

⁴ Ali but okolendar kola šunde o Lafi poverujinde, i o broj e muršengoro barilo sar di ko pandž hiljade.

⁵ Tejsa dive ko Jerusalim čedinde pe e jevrejengere šerutne, o starešine hem o učitelja e Zakonestar,

⁶ o prvosvešteniku o Ana, o Kajafa, o Jovan, o Aleksandar hem avera tari porodica e šerutne sveštenikonengiri.

⁷ On čhvde e Petre hem e Jovane angla pumende, i lelje te ispitujinen len: "Save zoralipnaja ili save anaveja sasljarđen e manuše?"

⁸ Tegani o Petar, pherdo e Svetone Duhuja, phenda lende: "E narodosere šerutnalen hem starešinalen!"

⁹ Te amendě avdive sudini pe adalese so čerdan šukaripe e namborme manušese, savejai ov sasljardo,

¹⁰ onda te džanen sare tumen hem sa e izraelsoro narodo: akava manuš terđola angla tumende sasto, adalese soi sasljardo ano anav e Isutesoro taro Nazaret, kole tumen čhvđen ko krsto, a kole o Devel vazdindala taro mule.

¹¹ O Isusi o

'bar savo tumen o zidarija odbacinden,

a savo ulo najbitno bar e čheresoro.'

¹² Hem nane spasenje ano nijekh aver anav, adalese so e manušendje nane dindo nijekh aver anav teleder o nebo saveja valjani te ova spasime."

¹³ Kad dikhle so o Petar hem o Jovan na darana hem kad halile dai on obična manuša kola nane sikavde, začudinde pe. Džande da on inele e Isuseja,

¹⁴ ali, so dikhle e sasljarde manuše sar terdola olencar, na ine len so te phenen lende.

¹⁵ Tegani naredinde e Petrese hem e Jovanese te ikljon taro sabor, a on lelje te dogovorinen pe maškara pumende,

¹⁶ vaćerindoj: "So te čera akale manušencar? Sa o manuša taro Jerusalim džanen da prekalo lende inele čerdo baro čudo hem amen našti te vaćera da na inele ađahar.

¹⁷ Ali, te na širini pe akava više maškaro narodo, ka pretina len te na vaćeren više nikase ano adava anav."

¹⁸ Tegani vičinde len, i naredinde lende nisar te na vaćeren hem te na sikaven više ano anav e Isusesoro.

¹⁹ Ali o Petar hem o Jovan phende lende: "Tumen korkore dikhen soi ispravno anglo Devel, te ova poslušna tumende ili e Devlese.

²⁰ A amen našti te na vaćera okolestar so dikhlijem hem so sunđam."

²¹ I on pana jekhvar pretinde len hem mukle len. Našti ine te arakhen sar te kazninjen len adalese so sa o narodo slavindja e Devle zako okova so ulo.

²² Adalese so, o manuš kova inele čudesno sasljardo inole više oto saranda berš.

O učenici molinena pe zaki hrabrost

²³ Kad o Petar hem o Jovan inele mukle, dželete koro pumarende hem vaćerde lende adalestar so o šerutne sveštenici hem o starešine phende lende.

²⁴ Kad on šunde adava, vazdinde pumaro glaso sar jekh hem molinde pe e Devlese akale lafencar: "O, Gospodarona, tu kova čerđan o nebo hem i phuv, o more hem sa soi anoi lende,

²⁵ tu e Svetone Duhuja, prekalo muj te slugasoro e Davidesoro, amare pradadesoro, phendant:

'Sose o avera nacije buninena pe, hem sose o narodija džabe planirinena zavere?

²⁶ O carija e phuvjakere uštena te džan ko mariba, hem o vladarija čedena pe zajedno hem džana protiv o Gospod

hem protiv lesoro Pomazaniko.'

²⁷ Čače, o caro o Irod hem o vladari o Pontije Pilat ani akaja diz čedinde pe za-jedno e avere nacijencar hem e Izraelesere narodoja protiv to sveto sluga o Isus, kole tu pomazindan,

²⁸ te čerem adahar sar so tu angleder odredindan pali ti volja hem palo to zo-ralipe.

²⁹ A akana, Gospode, dikh lengere pret-nje hem de amende, te slugende, to Lafi te vaćera ani bari hrabrost.

³⁰ Pružin to vas, te ovel sasljariba, znakija hem čudesja ano anav te svetone slugasoro e Isusesoro."

³¹ Kad završinde i molitva, o than kote inele tresindā hem sare pherdile e Svetone Duhova, i lelje hrabro te vaćeren e Devle-soro lafi.

O vernici živinena sar jekh

³² Sa o vernici inele jekh vileja hem dušaja. Nijekh na vaćerda dai nešto oto lesoro barvalipe samo olesoro, nego sa adava ine lende zajedničko.

³³ O apostolja bare zoralipnaja sve-dočinena ine e Gospodesere e Isusesere ušibnastar taro mule, a e Devlesiri bari milost inele upro sarijende olende.

³⁴ Nikase olendar ništa na falinda, adalese so okola kolen inele phuv ili čhera, biknena len ine

³⁵ hem anena o pare koro apostolja. Adalestar delinena ine o pare svakonese edobor kobor valjanda lese.

³⁶ Adahar hem nesavo Leviti palo anav Josif, taro Kipar, kole o apostolja vičinde Varnava (so značini da inele manuš kova ohrabrnini),

³⁷ biknindā pli njiva, a o pare anda koro apostolja.

5

O Ananija hem i Sapfira hovavena

¹ A nesavo manuš kova vičindā pe Ananija pla romnjaja e Sapfiraja biknindā pli phuv,

² i dogovorindā pe pla romnjaja te ačhaj pese nešto oto pare, a okova so ačhilo anda koro apostolja.

³ Tegani o Petar phenda lese: "Ananija, sose o Sotoni pherđa to vilo te hovave e Svetone Duhu hem garavđan tuće nešto oto pare adalestar so biknindan i njiva?"

⁴ Na inele li ti njiva angleder so biknindan la? A kad biknindan la, našti li ine te čere e parencar so tu mangeja? Sose ano to vilo odlučindan te čere akava? Tu na hovavđan e manušen, nego e Devle."

⁵ Kad o Ananija šunda adala lafija, ačhilo ko than mulo, a bari dar uklindā sarijen kola adava šunde.

⁶ Nesave terne uštine hem pačarde lesoro telo, i ikalde le hem parunde le.

⁷ Di sar palo trin sača ali e Ananijasiri romni, a na džanda ništa adalestar so ulo.

⁸ I o Petar pučja la: "Vaćer maje, biknindan li i njiva zako edobor pare?"

A oj phendalese: "Oja, zako edobor pare."

⁹ Tegani o Petar phenda lače: "Sose do-govorindē tumen te iskušinen e Gospode-sere Duh? Ače, anglo udar terdovenā okola kola parunde te rome, a hem tut ka ikalen."

¹⁰ I odmah i đuvli ko than ačhili muli anglo leste. Tegani đerdinde o terne hem arakhle la mulja, i ikalde la hem parunde la uzalo lakoro rom.

¹¹ I bari dar uklindā sa e khandirja hem sarijen kola šunde adava.

O apostolja sasljarena buten

¹² Prekalo apostolja ovena ine but znakija hem čudesja maškaro narodo. Sa o vernici sar jekh čedena pe ine ko trem e Solomonesoro.

¹³ Nijekh aver na tromandilo te pridružini pe lende, ali o narodo but hvalinda len.

¹⁴ A palem, inele sa više murša hem đuvlja kola poverujinde ano Gospod hem ule deo e vernikonendar.

¹⁵ Kad o Petar nakhela ine, o manuša ikalena ine pumare nambormen ko droma. Čhivena len ine ko than e pašljobjnasoro hem ko nosiljke te šaj barem lesiri senka perel upro lende.

¹⁶ A but manuša avena ine hem taro dizja savei uzalo Jerusalim. Anena ine e nam-bormen hem e opsednutimen e bišukare duhencar, i sare ovena ine sasljarde.

O andeo e Devlesoro ikali e apostolen taro phandlipe

¹⁷ Tegani o prvosvešteniku hem sa okola so inele oleja – oti stranka e sadukejengiri – ule but ljubomorna,

¹⁸ i dolinde e apostolen hem frdinde len ano javno phandlipe.

¹⁹ Ali kad peli i rat, o andeo e Gospodesoro phravđa o udar e phandlipnasoro, i ikalda len hem phenda:

²⁰ "Džan ko Hram, terđoven anglo narodo hem vaćeren lende sa akale neve dživđipnastar."

²¹ I on šunde le, i rano sabaleja đerdinde ko Hram hem lelje te sikaven e narodo. Kad ale o prvosvešteniku hem okola so inele oleja, čedinde e manušen oto sabor, sa e izraelesere starešinen, i naredinde te anel pe taro phandlipe e apostolen.

²² Ali, kad o stražarija resle ko phandlipe, na arakhle len adari, i irinde pe hem phende:

²³ "O udar e phandlipnasoro inele šukar phandlo, a o stražarija terdine anglo udar. Ali, kad phravđam o udar, na arakhljam nikas andre."

²⁴ Kad šunde adava o naredniko e hramesere stražakoro hem o šerutne sveštenici, ule zbumime hem pučle pe so šaj te ovel adava.

²⁵ Tegani neko alo hem phenda lende: "Eće okola manuša kolen frdinđen ano phandlipe terđovena ano Hram hem sikavena e narodo!"

²⁶ Tegani o naredniko ple stražarencar dželo hem anda len, ali na zorjaja, adalese so darandile o narodo te na frden bara upro lende.

²⁷ Kad ande len, čhvde len anglo sabor, a o prvosvešteniku lelja te ispitujini len:

²⁸ "Na li zorale naredindam tumende te na sikaven e narodo ano adava anav? A palem tumen sa o Jerusalim pherđen tumare sikavibnaja hem mangena upro amende te perel o rat adale manušesoro."

²⁹ A o Petar hem o avera apostolja phende: "E Devlise više valjani te ova poslušna nego e manušendje.

³⁰ O Devel amare pradadengoro vazdinda taro mule e Isuse, kole tumen čhvđen ko krsto hem mudarden.

³¹ Ole o Devel uzvisinđa hem čhvđa le pese ki desno strana sar Voda hem Spasitelje, te šaj o Izrael te pokajini pe hem te oven lese oprostime o grehija.

³² Amen injam svedoci adalestar, sar hem o Sveto Duho, kole o Devel dindā okolende kolai lese poslušna."

³³ Kad o manuša oto sabor šunde adava, but holjande hem mangle te mudaren le.

³⁴ Ali tegani ko sabor uštino nesavo farisej palo anav Gamalilo, o učitelj e Zakonestar kole sa o narodo ceninđa. Ov naredindā te ikalen hari avri e apostolen,

³⁵ i phenda: "Izraelconalen, šukar razmislinen so ka čeren akale manušencar.

³⁶ Adalese so, angleder nesavo vreme iklilo o Tevda kova vaćerda korkoro pese dai neko hem nešto, i verujinde lese di sar štaršel manuša. Ali ov inele mudardo, a sa okola kola dželete palo leste našle, i adahar adalestar ništa na ulo.

³⁷ Palo leste, zako vreme oto popis e manušengoro, iklilo o Juda o Galilejco hem pherđa e narodo te vazden buna. Hem ov inele mudardo, a sa okola kola dželete palo leste našle.

³⁸ Adalese akana vaćerava tumende te vazden tumare vasta akale manušendar hem te muken len. Adalese so, te lengoro plan hem o delo avela e manušendar, ka properel.

³⁹ A, te lengoro sikaviba avela e Devlestara, onda naka šaj te zaustavinen len, nego ka mothoven tumen sar okola kola marena pe e Devleja."

I o manuša oto sabor šunde le.

⁴⁰ Tegani vičinde e apostolen te aven palem andre hem naredinde te šibinen len. Palo adava naredinde lende te na propovedinen ano anav e Isusesoro, i mukle len.

⁴¹ O apostolja iklile taro sabor radosna adalese so o Devel dikhla len dai dostoyna te trpinen i lad zbog o anav e Isusesoro.

⁴² I svako dive ano Hram hem ano čhera bizo ačhojba sikavena ine e narodo hem propovedinen o Šukar lafi dai o Isus o Hrist.

6

O efta đakonja

¹ Adala dive, sar o broj e učenikonengoro sa više barjola ine, o grčka Jevreja lelje te žalinen pe upro domaća Jevreja, adalese so lengere udovice inele zanemarime kad svako dive delini pe ine hajbnase.

² Tegani o dešu duj apostolja vičinde kora pumende sa e učenikonenen, i phende: "Nane šukar amen te zanemarina o propovediba o lafi e Devlesoro sar te raspodelina o hajba.

³ Adalese, phraljalen, arakhen maškara tumende efta manušen ko šukar glaso, kolai pherde Duhaja hem džandipnaja. Olen ka čhiva te čeren akaja služba,

⁴ a amen ka posvetina amen zaki molitva hem zako vaćeriba o lafi."

⁵ Adava predlog inele šukar sa e čedimende, i birinde e Stefane, e manuše kova inele pherdo veraja hem e Svetone Duhuja, e Filipa, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e Parmene hem e Nikola tari diz Antiohija, kova angleder obratinda pe ki vera e jevrejengiri.

⁶ Adale efta manušen ande anglo apostolja, kola molinde pe hem čhvde pumare vasta upro lende.

⁷ Adahar e Devlesoro lafi širindā pe. O broj e učenikonengoro ano Jerusalim but barilo, a maškaro lende inele hem but sveštenici e jevrejengere kola prihvatinde i vera.

O sveštenici e jevrejengere dolena e Stefane

⁸ A o Stefan, o manuš pherdo milost hem zoralipe, čerela ine bare čudesija hem znakija maškaro narodo.

⁹ Ali, uštine nesave tari Sinagoga e oslobođimengiri (adahar inele vičime) – o Jevreja tari Kirina, tari Aleksandrija, hem nesave tari Kilikija hem tari Tikori Azija, hem lelje te raspravinen pe e Stefaneja.

¹⁰ A adalese so našti ine te suprostavinen pe e džandipnase hem e Duhose saveja o Stefan vačerda,

¹¹ pherde nesave manušen te phenen: "Šundam le sar vačeri bišukar lafija e Mojsijastar hem e Devlesttar."

¹² Adahar vazzdinde pobuna maškaro narodo, maškaro starešine hem maškaro učitelja e Zakonestar, i on otojekhvar ale, dolinde le hem ande le anglo sabor.

¹³ Adari ande hem e hovavne svedokonen kola phende: "Akava manuš bizo ačhojba vačeri protiv o sveto Hram hem protiv o Zakoni."

¹⁴ Šundam le sar vačeri da o Isus kovai tari Nazaret ka uništini akava Hram hem ka menjini o adetija save predinda amende o Mojsije."

¹⁵ A sare kola bešle ko sabor zadikhle pe ano Stefan hem dikhle dai lesoro muj sar o muj e andeosoro.

7

E Stefanesoro propovediba anglo sabor

¹ Tegani o prvosvešteniku pučlja e Stefane: "Čače li adava so vačerena protiv tute?"

² A ov phenda: "Phraljalen hem dadalen, šunen man! O Slavno Devel mothovda pe amare pradadeše e Avraameše sar pana inele ani Mesopotamija, angleder so dželo te živini ano Haran.

³ O Devel phenda lese: 'Ačhav ti phuv hem te familija hem dža ki phuv savi me ka mothovav če.'

⁴ I o Avraam tegani ačhavda i phuv e haldejconengiri hem dželo te živini ano Haran. Kad mulo lesoro dad, o Devel adathar anda le te živini ki akaja phuv kaj tumen akana živinena.

⁵ I na dindia le nijekh najtikoro kotor oti phuvano nasledstvo, nego dindia le plo lafi da ka del adaja phuvano nasledstvo oleše hem lesere potomstvose palo leste, iako e Avraame pana na ine čhave.

⁶ O Devel phenda lese adahar: 'Te čhave ka oven abandje ki averengiri phuv. Adari ka robujinen hem ka mučinen len štaršel berš.'

⁷ O Devel phenda hem akava: 'Ali me ka sudinav adale narodose kase on ka robujinen, a palo adava ka ikloven adathar hem ka služinen man ko akava than.'

⁸ Tegani o Devel dindia e Avraameše savez, savesoroi znako o obreziba. I adahar e Avraameše bijandilo o Isaak kole ko oftoto dive obrezindia. E Isaakse bijandilo o Jakov, a e Jakovese o dešu duj bare dada.

⁹ O bare dada inele ljubomorna upro pumaro phral o Josif, i bikninde le sar robo ano Egipat. Ali o Devel inele oleja

¹⁰ hem ikalda le taro sa olesere nevolje. Dindia le džandipe hem čerda o faraon, o caro ano Egipat, te mislini olestar šukar. O faraon čhvídla le te ovel upravniko upro Egipat hem upri sa lesiri palata.

¹¹ Tegani ano sa o Egipat hem ano Hanaan ulo bokhalipe hem bare nevolje, i amare pradada našti ine te arakhen hajbnase.

¹² Kad o Jakov šundia da ano Egipat isi div, bičhalda adari amare pradaden prvo puti.

¹³ A kad o dujto puti džeze adari, o Josif phenda ple phraljende koi ov, i o faraon dodžandia zaki e Josifesiri porodica.

¹⁴ Tegani o Josif bičhalda palo plo dad o Jakov hem pali sa pli familija te aven ko Egipat – ukupno inele eftavardešu pandž džene.

¹⁵ Adahar o Jakov dželo ko Egipat kaj mulo ov hem amare pradada.

¹⁶ Olengere telija inele legardeano Sihem hem inele čhvídla ano grobo savo o Avraam ano Sihem činda e Emoresere čhavendar zaki odredime cena.

¹⁷ Sar alo paše o vreme te pherđol o dindo lafi save o Devel dindia e Avraameše, amaro narodoano Egipat sa više barjola ine,

¹⁸ sa diktoteano Egipat na lelja te vladini aver caro kova na džanda e Josifese.

¹⁹ Ov lukavo čerda amare narodoja: mučinda amare pradaden hem ki zor čhvídla len te ačhavén avri pumare čhavoren, kola samo so bijandile, te meren.

²⁰ Ko adava vreme bijandilo o Mojsije. Ov inele posebno čhavoro anglo Devel. Trin masek inele arakhlo ple dadesoano cher.

²¹ A kad ačhavde le avri, e faraonesiri čhaj lelja le hem arakhlija le sar ple čhav.

²² O Mojsije inele barjardo ani sa i mudrost e Egipatesiri hem inele zoraloano lafija hem ano delja.

²³ Kad pherda saranda berš, alo lese ki godi te džal te dikhel ple phraljen e Izraelconen.

²⁴ Kad dikhlija sar jekh Egipćanin mučini jekhe Izraelco, ov lelja te branini le, hem osvetindia le adahar so mudardia e Egipćanine.

²⁵ Mislinda da lesere phralja ka haljoven da o Devel prekalo leste bičhalii oslobođenje, ali on adava na halile.

²⁶ Tejsato dive arakhlija duje Izraelconen sar marena pe. Ov dikhlija te mirini len vačerindojo: 'Manušalen, tumen injen phralja! Sose čerena bišukaripe jekh averese?

²⁷ A jekh olendar kova lelja te marel pe ple pašutneja, gurinda e Mojsija hem phenda lese: 'Ko tut čhvídla te ove vladari hem sudija upreder amende?

²⁸ Na li mangeja hem man te mudare sar so erati mudardan okole Egipćanine?

²⁹ Kad o Mojsije šunda adava, našlo taro Egipat hem dželo sar abandija te živini ki phuv Midijan, kaj bijandile lese duj čhave.

³⁰ Saranda berš palo adava, mothovdva pe lese o andeo ki pustinja paše uzali gora Sinaj, ani jag upro grm savo thabljola ine.

³¹ I dikhindoj adava, o Mojsije inele zadivime adaleja. Ali sar avela ine nakoro grm te dikhel po šukar, šunda o glaso e Gospodesoro:

³² 'Me injum o Devel te pradadengoro, Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro.' O Mojsije tresinda oti dar i na tromandilo te vazdel po šero te dikhel.

³³ Tegani o Gospod phenda lese: 'Huljav o sandale te prendar, adalese so terđoveja ki sveto phuv.'

³⁴ Čače dikhlijum o nevolje mle narodose reno Egipat hem šundum sar jecinena, i adalese huljiljum te oslobodinav len. Hajde akana! Ka bičhalav tut ko Egipat!

³⁵ Adale Mojsija – kole odbacinde vačerindoj: 'Ko tut čhvđa te ove vladari hem sudija?' – ole o Devel, prekalo andeo kova mothovdva pe lese ko grmo, bičhalda te ovel hem vladari hem izbavitelji.

³⁶ I ov ikalda len adathar, čerindoj čudesija hem znakija ano Egipat, ko Lolo more hem saranda berša ki pustinja.

³⁷ Adavai okova Mojsije kova phenda e Izraelconende: 'O Devel tumare manušendar ka vazdel tumende proroko sar mande.'

³⁸ O Mojsijei adava kova inele e čedime narodoja ki pustinja, e andeoja kova vačerda lese ki gora Sinaj hem amare pradadencar. Ov priminda o dživde lafija te predel len amende.

³⁹ Ali amare pradada na mangle te šunen le, nego odbacinde le hem pumare vileja irinde pe ano Egipat.

⁴⁰ Phende e Aarone: 'Ćer amendē devlen kola ka džan angla amende, adalese so na džana so ulo okole Mojsijaja kova ikalda amen taro Egipat.'

⁴¹ I ko adala dive čerde idole ano oblik e telcosoro, dinde lese žrtva hem slavinde zako adava so čerde pumare vastencar.

⁴² Tegani o Devel irinda pe olendar hem muklja len te slavin o kham, o masek hem o čerenja ko nebo, sar soi pisime ano Lil e prorokonengoro:

'Maje li dindjen

žrtven hem darija
saranda berš ani pustinja,
o manušalen e Izraelesere?

⁴³ Na, nego akharden e Molohovesoro šatori hem i čereni tumare devlesiri e Refane-siri,

e idolen save čerđen
te slavin len!

Adalese ka bičhalav tumen ano progontstvo,
po dur taro Vavilon.

⁴⁴ Ki pustinja amare pradaden inele Šatori oto svedočanstvo, savo inele čerdo adahar sar so naredinda Okova kova phenda e Mojsijase te čreli le palo nacrt savo dikhlija.

⁴⁵ Amare pradada priminde le hem, legarde e Isuse Navinestar, ande le ani phuv e manušengiri kola na džande e Devlese kolen Devel ispudinda adathar anglo lende. O šatori ačhilo adari sa di o vreme e carosoro e Davidesoro.

⁴⁶ O David arakhlija milost anglo Devel, hem rodinda lestar te šaj te vazdel čher e Jakovesere Devlese.

⁴⁷ Ali o Solomon inele adava kova vazdinda lese čher.

⁴⁸ Ali, o Najbaro Devel na bešela ano čhera savei čerde e manušengere vastencar, sar so phenela hem o proroko:

⁴⁹ 'O Gospod vačeri:
O neboi mlo presto,
a i phuv than kote čhvava mle pre.
Savo čher tumen šaj te vazden maje?
Ili kaj o than mle odmoribnasoro?
⁵⁰ Na čerda li mlo vas sa akava?'

⁵¹ Tumen injen šerale manuša! Tumare vile hem o kana pana nane obrezime. Uvek protivinena tumen e Svetone Duhose! Ista injen sar tumare pradada!

⁵² Isi li proroko kole tumare pradada na progondine? Mudarde di hem okolen so angleder vačerde oto aviba e Pravednikosoro, kole tumen akana izdajinđen hem mudarđen.

⁵³ Tumen prekalo andelja primindēn o Zakoni, ali na injen lese poslušna."

E Stefane mudarena barencar

⁵⁴ Kad šunde adava o šerutne e jevrejengere, but holjande upro leste, hem lelje te krcinjen dandencar.

⁵⁵ Tegani o Stefan, pherdo e Svetone Duhajo, dikhlija nakoro nebo hem dikhlija e Devlesiri slava hem e Isuse sar terđola e Devlese oti desno strana.

⁵⁶ Tegani phenda: "Aće, dikhava o nebo phravdo hem e Čhave e manušesere sar terđola e Devlese oti desno strana."

⁵⁷ A ko adava on lelje te vičinen oto sa o glaso, phandle pumare kana hem sare sar jekh uštine upro leste.

⁵⁸ Ikalde le taro diz avri i lelje te frden bara upro leste. A o svedoci mukle pumare ogrtacija uzalo pre e ternesere kova vičinda pe Savle.

⁵⁹ I sar frdena ine bara upro leste, o Stefan vičinda: "Gospode Isuse, primin mle duho!"

⁶⁰ Tegani pelo ko kočija hem vičinda oto sa o glaso: "Gospode, ma računin lende akava greh!"

I kad phendā adava, mulo.

8

I Khandiri ovela progonime

¹ A o Savle odobrinda e Stefanesoro mudariba. I taro adava dive počinda baro progonstvo upri Khandiri ano Jerusalim, i sa o vernici, sem o apostolja, rasejinde pe ko thana e judejakere hem e samarijakere.

² Nesave pobožna manuša parunde e Stefane hem but runde le.

³ A o Savle lelja te uništini i Khandiri. Džala ine oto čher ko čher, ki zor ikali e muršen hem e đuvljen hem čhivela len ine ko phandlipe.

O Filip vačeri oto Hrist ani regija Samarija

⁴ Okola kola inele rasejime, propovednena ine o Lafi kaj god džana.

⁵ Adahar o Filip hujilo ani jekh diz e samarijakiri hem propovedindā lende e Hristestara.

⁶ O narodo sare sar jekh šukar šunde lesere lafija hem dikhle o znakija save cerđa.

⁷ Adalese so, o bišukar duhija vičindoj zorale ikljovena ine bute manušendar kola inele opsednutime, a saslovjena ine hem but manuša kola našti ine te phiren hem kola inele paralizujime.

⁸ Tegani uli bari radost ki adaja diz.

⁹ A ki adaja diz već nesavo vreme o manuš palo anav Simon čerela ine madjije savencar o narodo ani Samarija inele zadi-vime. Vačeri ine pestar dai baro manuš,

¹⁰ hem sare, oto najtikoro di o najbaro, šukar šunena le ine hem vačerena: "Akava manuš čaće i Devlesoro zoralipe, save vičini pe Baro."

¹¹ Džana ine palo leste, adalese so već but vreme zadivini len ine ple madijencar.

¹² Ali kad poverujinde e Filipeso, kova propovedindā o Šukar lafi e Devlesore carstvostar hem e Isuse Hristesere anavestar, krstinde pe hem o murša hem o đuvlja.

¹³ Hem korkoro o Simon poverujindā hem krstinda pe, hem stalno inele uzalo Filip. Ov inele oduševime dikhindoj o znakija hem o bare čudesija save ule.

¹⁴ Kad o apostolja ano Jerusalim šunde da o manuša tari Samarija prihvatinde e Devlesoro lafi, bičhalde adari e Petre hem e Jovane.

¹⁵ Kad on resle, molinde pe lende te priminen e Svetone Duho,

¹⁶ adalese so o Sveto Duho pana na hujindā upro nijekheste olendar, adalese so samo inele krstime ano anav e Gospodesoro e Isusesoro.

¹⁷ Tegani o apostolja, o Petar hem o Jo-van, čhivde pumare vasta upro lende, hem on priminde e Svetone Duho.

¹⁸ Kad o Simon dikhija so o manuša priminen e Svetone Duho adahar so o apostolja čhivena pumare vasta upro lende, ov e apostolende manglia te del pare

¹⁹ vačerindojo: "Den hem maje adava zo-ralipe te šaj svako upra kaste ka čhivav mle vasta primini e Svetone Duho."

²⁰ A o Petar phenda lese: "Nek te pare zajedno tuja properen so mislindan da e parencar šaj te čine e Devlesoro daro.

²¹ Tut ki akaja služba nane pravo adalese so to vilo nane Šukar anglo Devel.

²² Adalese pokajin tut zako to bišukaripe hem molin tut e Gospodese hem šaj ka oprostini će so ano to vilo ine esavki misao.

²³ Adalese so, dikhava tut da injan pherdo gorčina hem da injan phandlo ano greh."

²⁴ A o Simon phenda: "Molinen tumen e Gospodese maje te na arakhi man ništa adalestar so phendēn."

²⁵ Palo adava so svedočinde hem so moth-ovde lende o lafi e Gospodesoro, irinde pe ano Jerusalim, hem odrumal vačerde o Šukar lafi ko but gava e Samarijakere.

O Filip hem o Etiopljaninco

²⁶ Tegani o andeo e Gospodesoro phenda e Filipes: "Spremin tut, i dža nakoro jug ko drom savo maškar pustinja legari taro Jerusalim natele ki Gaza."

²⁷ O Filip spreminda pe hem dželo. Baš tegani resija nesave manuše tari Etiopija, evnuho, kova inele baro manuš e caricakoro e Kandakoro, zadužime zako sa olakoro barvalipe. Ov inele ano Jerusalim te slavini e Devle.

²⁸ Irindoj čhere taro Jerusalim beštino pese ani kočija hem čitinda o Lil e pro-rokosoro e Isaijasoro.

²⁹ Tegani o Duho phenda e Filipes: "Dža nakori kočija hem ov paše uzalo late!"

³⁰ O Filip prastandilo uzali kočija, i kad šunda da o Etiopljaninco čitini taro Lil e pro-rokosoro e Isaijasoro, pučlja le: "Haljoveja li adava so čitineja?"

³¹ A o Etiopljaninco phenda lese: "Sar šaj te haljovav kad nane ko te objasnini maje adava?" I vičinda e Filipe te ukljel hem te bešel oleja.

³² A ko adava than ko Lil savo o Etiopljaninco čitinda, pisinda akava:

"Legarde le sar bakre ko čhiniba,
hem sar so o bakroro traini

anglo okola so muravena le,
adahar ni ov na phravđa plo muj.
 33 Inele ponizime hem na sudinde lese
pravedno.
 Niko naka vaćeri lesere potomkonen-
dar,
 adalese so lelja pe lesoro dživdipe tari
phuv."

34 A o evnuhu pučlja e Filipe: "Phen
maje, molinava tut, kastar adava o proroko
vaćeri? Pestar ili nekastar averestar?"

35 Tegani o Filip, počindoj oto isto Lil, lelja
te vaćeri lese o Šukar lafi e Isusestar.

36 I sar džana ine dromeja adahar, resle
di ko nesavo pani, i o evnuhu phenda: "Ače
pani! So šaj te ačhaj man adalestar te ovav
krstime?"

37 [A o Filip phenda lese: "Šaj te krstine
tut – te verujineja sa te vileja."]

A o evnuhu phenda: "Verujinava dai o
Isus Hrist e Devlesoro Čavo."*

38 Tegani naredindja i kočija te ačhol, hem
soduj džene, o Filip hem o evnuhu, huljinde
di ko pani, i o Filip krstinda le.

39 A kad iklike taro pani, o Duho e
Gospodesoro otojekhvar lelja e Filipe, hem
o evnuhu više na dikhla le, nego dželo ple
dromeja radosno.

40 A o Filip arakhlja pe ani diz Azot, i
propovedini ine o Šukar lafi ko sa o dizja
maškaru save nakhino sa diktote na reslo ani
Cezareja.

9

*Sar o Savle obratindja pe
(Delja 22,6–16; 26,12–18)*

1 A o Savle, pana holjame pretini ine da
ka mudari sa e Gospodesere učenikonen.
Adalese dželo koro prvosvešteniku

2 hem rodindja lestar lila zako sinagoge
ano Damask kote ka pisini da šaj, te
arakhlja okolen kola džana palo Drom e
Gospodesoro, muršen ili đuvljen, phandlen
te anel len ko Jerusalim.

3 Kad alo paše uzalo Damask, otojekhvar
svetlinda taro nebo jekh zoralo svetlost
upro leste.

4 I ov pelo ki phuv hem šunda glaso savo
vaćeri lese: "Savle! Savle! Sose progoninjeja
man?"

5 A ov pučlja: "Ko injan tu, Gospode?"

A o glaso phenda lese: "Me injum o Isus,
kole tu progoninjeja.

6 A akana ušti hem đerdin ki diz hem adari
ka phenel pe će so valjani te cäre."

7 A o manuša kola džana ine palo Savle
ačhile bizo lafi, adalese so šunde o glaso, ali
nikas na dikhle.

8 Kad o Savle uštino tari phuv, phravđa
ple jačha, ali ništa našti ine te dikhel, i
adalese dolinde le oto vas hem legarde le
ano Damask.

9 Trin dive našti ine te dikhel hem ništa ni
halja ni pilja.

10 A ano Damask inele nesavo učeniko
palo anav Ananija. O Gospod ani vizija
phenda lese: "Ananija!"

A ov phenda: "Adathe injum, Gospode."

11 O Gospod phenda lese: "Dža e Judase
ko čher – ki ulica savi vičini pe Pravo, hem
rode e Savle taro Tars. Ov akana molini pe.

12 Ov ani vizija dikhla manuše palo anav
Ananija sar đerdini hem čhivelia ple vasta
upro leste te šaj dikhel."

13 A o Ananija phenda lese: "Gospode,
šundum butendar da akava manuš čerda
but bišukaripa te svetone manušende ano
Jerusalim.

14 Di hem akate isi le vlast oto šerutne
sveštenici te phandel svakone kova verujini
ano to anav."

15 Ali o Gospod phenda lese: "Dža,
adalese so me birindum le prekalo leste te
šunen maje avera nacije, o carija hem o
narodo e Izraelesoro.

16 Me ka mothovav lese kobor valjani te
trpini zako mlo anav."

17 I o Ananija dželo, đerdindja ano čher
hem čhivda ple vasta upro leste hem
phenda lese: "Phrala Savle! O Gospod Isus,
kova mothovđa pe će ko to drom nakari,
bičhalda man te šaj dikhla hem te pherđove
e Svetone Duhova."

18 I otojekhvar lesere jačhendar pele nešto
sar ljske, i ov dikhla. Tegani uštino hem
krstinda pe.

19 I halja hem irindja po zoralipe.

Nekobor dive inele e učenikonencar ano
Damask,

20 hem odmah lelja ko sinagoge te
propovedini dai o Isus o Čavo e Devlesoro.

O Savle propovedini e Isusestar

21 I sare kola šunde le, inele začudime,
hem puče pe: "Nane li akava okova so ano
Jerusalim mudari ine okolen so verujinena
ano Isus? Na alo li akate te phandel len
hem te legari len koro šerutne sveštenici?"

22 Ali o Savle ovela ine sa po zoralo ano
propovediba, dokažindoj e Jevrejende kola
živinde ano Damask dai o Isus o Hrist, i
ačhaj len ine bizo lafi.

23 I kad nakhle but dive, o Jevreja dogov-
orinde pe te mudaren le,

24 ali o Savle dodžanda zako lengoro plan.
O Jevreja hem dive hem rat pazinena ine ko
udar e dizjakere, sar te mudaren le,

* 8:37 Nesave purane rukopisija nane len akava stih.

²⁵ ali lesere učenici jekh rat legarde le hem mukle le prekalo duvari e dizjakoro ani bari korpa.

²⁶ Kad o Savle alo ko Jerusalim, manglia te ovel zajedno e učenikonencar, ali sare darandile lestar, adalese so na verujinde da čače učenici.

²⁷ Ali o Varnava pomožinda lese hem legarda le koro apostolja, i vaćerda lende sar o Savle kad inele ko drom dikhla e Gospode hem da o Gospod vaćerda lese, hem sar ano Damask bizi dar propovedinda e Isusese ko anav.

²⁸ Adahar o Savle ačilo olencar, i dželo maškaro Jerusalim hem bizi dar propovedinda e Gospodese ko anav.

²⁹ Vaćeri ine hem raspravini pe e Jevrejencar kola vaćerena ine grčki, ali on dikhle te mudaren le.

³⁰ Kad o vernici šunde zako adava, legarde le ki Cezareja hem adathar bičhalde le ko Tars.

³¹ Adahar i Khandirani ani sa i Judeja, ani Galileja hem ani Samarija inele ano mir. Ovela ine zorali, živindoj ani dar e Gospodestar, hem o broj e vernikonengoro barjola ine palo hrabriba e Svetone Duhostar.

O Enej ovela sasljardo

³² A sar o Petar nakhela ine maškaro adala regije, ale hem koro verna manuša kola živinde ki Lida.

³³ Adari arakhlja nesave manuše palo anav Enej, kova ofto berš pašljola ine ki postelja nepokretno.

³⁴ I o Petar phenda lese: "Enej, o Isus Hrist sasljari tut! Ušti hem namestin to than e pašlojbnasoro!"

Hem ov otojekhvar uštino.

³⁵ Kad dikhle e Eneja sare kola živinde ki Lida hem ko Saron, obratinde pe e Gospodese.

O Petar vazdela e Tavita taro mule

³⁶ A ki diz Jopa živinda jekh učenica palo anav Tavita – so značini "Srna", koja uvek čerda ine šukar delja hem pomožinda e čororende.

³⁷ I ko adala dive oj namborsalili hem muli. Nandarde la hem čhvide la ki upruni soba.

³⁸ Ali kad šunde o učenici dai o Petar ani Lida savi paše uzali Jopa, bičhalde koro leste duje manušen te phenen lese: "Molnaja tut odmah te ave amende!"

³⁹ O Petar uštino hem dželo olencar, a kad reslja, legarde le ki upruni soba. Sa o udovicne terdine uzalo leste, runde hem mothovde lese o foštanja hem o šeja save i Tavita sivđa kad inele dživdi.

⁴⁰ Tegani o Petar sarijen bičhalda avri, i pelo ko kočija hem molindā pe.

Tegani irindā pe nakoro mulo telo hem phenda: "Tavito, ušti!"

Oj phravđa ple jačha, dikhla e Petre hem beštini.

⁴¹ Ov dindā la plo vas hem vazdindā la, i vičinda e vernikonen hem e udovicen, hem mothovđa la olendē dai dživdi.

⁴² I adava šundilo ki sa i Jopa, i but džene poverujinde ano Gospod.

⁴³ A o Petar ačilo ki Jopa nesavo vreme koro nesavo Simon kova inele kožari.

10

O Kornelije bičhali ple manušen palo Petar

¹ A ki Cezareja živinda jekh manuš palo anav Kornelije, kova inele e rimesoro kapetani upreder šel vojnici oti četa vičimi e Italijakiri.

² Ov inele pobožno hem darala ine e Devlestar, a adahar hem sa lesere čerutne. Dela ine but milostinja e čorore Jevrejendje hem stalno molini pe ine e Devlese.

³ Jekh dive, di sar ko trin o sati diveste, jasno dikhla ani vizija e Devlesere andeo sar alo koro leste hem phenda: "Kornelije!"

⁴ O Kornelije dikhla ano leste hem ki dar pučlja le: "Vaćer, Gospode?"

A o andeo phenda lese: "O Devel na bisterda upra tute adalese so prihvatindje te molitve hem te milostinje sar žrtva."

⁵ Akana, bičhal te manušen ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.

⁶ Ovi gosto nesave Simonesoro e kožaresoro, kasoroi čher uzalo more."

⁷ Kad o andeo kova vaćerda lese dželo, o Kornelije vičinda ple duje slugen hem jekhe pobožnone vojniko kova kandla le,

⁸ i vaćerda lende sa hem bičhalda len ki Jopa.

E Petresiri vizija

⁹ Tejsato dive di sar ko ekvaš o dive, sar on džana ine dromeja hem avena paše nakori diz, o Petar ulklindā upro čher te molini pe.

¹⁰ I bokhalilo hem manglia te hal, ali sar čerena lese ine nešto hajbnase, ov dikhla vizija.

¹¹ Dikhla phravđo nebo hem sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv.

¹² Ano leste inele sa vrste e životinjendar saven isi štar pre, okolendar so lazinenza phuvjaja hem e čirikljendar.

¹³ Tegani nesavo glaso phenda lese: "Ušti, Petre, čhin hem ha!"

¹⁴ A o Petar phenda: "Nisar, Gospode! Adalese so nikad na haljum ništa soi palo amaro zakoni pogano hem nečisto."

¹⁵ A o glaso palem phenda lese: "Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerda te ovel čisto!"

¹⁶ I aðahar ulo trin puti, i onda o platno vazdinda pe ko nebo.

E Kornelijesere manuša koro Petar

¹⁷ A sar o Petar pana čudini pe ine so šaj te ovel i vizija savi dikhla, o manuša kolen o Kornelije bičhalda raspuče pe kaj e Simonesoro čher i več inele angli kapija

¹⁸ hem vičinde hem puče adathe li bešela o Simon kovai vičime Petar.

¹⁹ Sar o Petar pana razmislini ine oti vizija, o Svetu Duho phenda lese: "Eče, trin manuša rodena tut.

²⁰ Ušti, hulji hem dža olencar bizo te misline tut, adalese so me bičhalđum len."

²¹ Tegani o Petar huljilo koro manuša hem phenda: "Ače, me injum adava kole rodena. Sose aljen!"

²² A on phende: "Bičhalda amen e rimesoro kapetani o Kornelije, o pravedno manuš kova darala e Devlestari, kole ceni-nena sa o Jevreja. Olese o sveto andeo phenda te vični tut pese ko čher, te šunel so isi tut te phene lese."

²³ Tegani o Petar vičindā len andre hem ugostindā len.

O Petar propovedini ano čher e Kornelijesoro

I tejsato dive o Petar spremindā pe hem dželo olencar, a oleja džele hem nesave phralja tari Jopa.

²⁴ Aver dive reslja ki Cezareja. A o Kornelije adžicerda len, i vičindā pla familija hem ple paše amalen.

²⁵ Kad o Petar derdinda ko čher, o Kornelije iklilo anglo leste, pelo uzalo lesere pre hem poklonindā pe lese.

²⁶ O Petar vazdinda le vačerindo: "Ušti! Hem me injum samo manuš."

²⁷ I vačerindo oleja, o Petar derdinda hem arakhlij bute čedime manušen.

²⁸ Tegani o Petar phenda lendē: "Tumen džanen da nane muklo e Jevrejcose te družini pe nekasar tari aver nacija ili te derdin lese ko čher. Ali, o Devel maje mothovda na nijkhe manuše na valjani te dikhav sar poganske ili nečistone.

²⁹ Adalese, kad injumle vičime, aljum bizo te mislinav man. A akana phenen maje sose vičinden man?"

³⁰ A o Kornelije phenda lese: "Angleder štar dive, baš ko akava vreme, ko trin o sati prekalo dive, molindum man maje ano čher, i otokhvar terdino angla mande nesavo manuš ano sjajna šeja

³¹ hem phenda maje: 'Kornelije, o Devel šunda ti molitva hem dikhla te milostinje e čorendē.

³² Adalese bičhal nekas ki Jopa hem vičin e Simone kovai vičime Petar. Ovi gosto e Simonesoro e kožaresoro, kasoroi čher uzalo more.'

³³ Adalese odmah bičhalđum pala tute, a tu šukar čerdan so aljan. Akana sare amen injam akate anglo Devel te šuna sa so naredindā će o Gospod."

³⁴ Tegani o Petar lelja te vačeri: "Čače akana dikhava da o Devel na čerela razlika maškar manuša,

³⁵ nego da taro svako narodo prihvatinj okole kova lestar darala hem kova čerela okova soi pravedno.

³⁶ O Devel bičhalda o Lafi e Izraelconende, aðahar so mothovda o Šukar lafi oto mir prekalo Isus Hrist – kovai Gospod sarijende.

³⁷ Tumen džanen so ulo ki sa i Judeja, počindoj oti Galileja, palo krstiba savo o Jovan propovedinda.

³⁸ Džanen zako Isus taro Nazaret, kole o Devel pomazinda e Svetone Duhoja hem e zoralnjaja. Ov dželo taro than ko than hem čerda šukaripe, sasljarijoš sa okolen kola inele tali vlast e bengesiri, adalese so o Devel inele oleja.

³⁹ Amen injam svedoci zako sa adava so čerda ano Jerusalim hem ani sa i phuv e Jevrejengiri. On mudarde le aðahar so čhvide le ko krsto,

⁴⁰ ali o Devel o trito dive vazdinda le taro mule hem čerda te mothoj pe amendē,

⁴¹ ali na sa e narodose, nego samo e svedokonende kolem o Devel angleder birinda. Adala injam amen kola haljam hem piljam oleja palo lesoro uštiba taro mule.

⁴² Ov naredindā amende te propovedina e narodose hem te svedočina da ole o Devel odredindā te ovel sudija e dživđende hem e mulende.

⁴³ Olestar svedočinena sa o proroci, da svako kova verujini ano leste, prekalo lesoro anav primini oprostiba zako grehija."

O Svetu Duho huljela upro manuša kola nane Jevreja

⁴⁴ Sar pana o Petar vačeri ine, o Svetu Duho huljilo upro sarijende kola šunde lesoro vačeriba.

⁴⁵ A e jevrejengere vernici kola ale e Petreja, inele but zadivime so o Devel hem e manušende taro avera nacije dindā sar daro e Svetone Duho,

⁴⁶ adalese so šunde len sar vačerena ano avera jezici hem barjarena e Devle.

Tegani o Petar phenda:

⁴⁷ "Šaj li neko te zabranini akalende te oven krstime ano pani? Hem on priminde e Svetone Duho sar so hem amen."

⁴⁸ Tegani naredinda te krstinen pe ano anav e Isuse Hristesoro. Palo adava on zamolinde e Petre te ačhol olencar pana nekobor dive.

11

O Petar dela izveštaj e khandirjače ko Jerusalim

¹ O apostolja hem o phralja ki sa i Judeja šunde so hem o manuša taro avera nacije priminde e Devlesoro lafi.

² A kad o Petar alo ko Jerusalim, nesave oto obrezime vernici lejje te kritikujinen le

³ vaćerindoj: "Đerdinđan ko čher e manušengoro kola name obrezime hem haljan olencar!"

⁴ Tegani o Petar redaja lelja te vaćeri lendje sa so ulo:

⁵ "Injumle ki diz Jopa hem molindum man. Sar molinav man ine, dikhlijum vizija. Dikhlijum sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv taro nebo hem avela đi mande.

⁶ Zadikhljum man ano adava hem dikhlijum ano leste životinjen saven isi štar pre, divlja zverija, okolen so lazinen phuvjaja hem e čirikljen.

⁷ Tegani šundum glaso savo phenda maje: 'Ušti, Petre, čhin hem ha!'

⁸ A me phendum: 'Nisar, Gospode! Adalese so nikad na čhvđum ano muj ništa soi palo amaro zakoni pogano ili nečisto.'

⁹ A o glaso odupral palem phenda maje: 'Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerda te ovel čisto!'

¹⁰ I adahar ulo trin puti, i onda sa adava palem vazdinda pe ko nebo.

¹¹ I ko adava momenti trin manuša, kola inele bičhalde kora mande tari Cezareja, terdine anglo čher ano savo injamle.

¹² A o Svetu Duho phenda maje te džav olencar bizo te mislinav man. Mancar podinde hem akala šov phralja, i đerdindam ko čher adale manušesoro.

¹³ Ov phenda amende so dikhla e andeo sar terđola ano lesoro čher hem vaćeri: 'Bičhal nekas ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.

¹⁴ Ov ka vaćeri će o lafija palo save ka ove spasime tu hem sa te čherutne.'

¹⁵ I kad leljum te vaćerav lendje, o Svetu Duho huljilo upro lende adahar sar so huljilo upra amende ano početak.

¹⁶ Tegani setindum man so o Gospod phenda: 'O Jovan krstinda panjeja, a tumen ka oven krstime e Svetone Duhoja.'

¹⁷ I te o Devel dinda len isto daro savo amen dinda kad poverujindam ano Gospod Isus Hrist, ko injum me te sprečinav e Devle ko adava?"

¹⁸ A kad šunde adava, smirinde pe hem lelje te slavinjen e Devle vaćerindoj: "Znači o Devel hem zako manuša taro avera nacije dinda te obratinen pe hem te ovel len večno dživdipe!"

I khandiri ki Antiohija

¹⁹ A zako adava vreme o vernici kola inele rasejime zbog o progontstvo savo lelja te ovel kad o Stefan inele mudardo, resle sa di Fenikija, Kipar hem Antiohija. On na propovedinde e Devlesoro lafi nikase sem e Jevrejende.

²⁰ A nesave olendar inele Kipranja hem Kirinci. I kad resle ki Antiohija, on vaćerde hem e Grkonende, mothovindoj lende o Šukar lafi e Gospodestar e Isusestar.

²¹ O vas e Gospodesoro inele olencar, i but manuša poverujinde hem obratinde pe e Gospodese.

²² Adalestar šundilo đi ki khandiri ano Jerusalim, i bičhalde e Varnava ki Antiohija.

²³ Kad reslja adari hem kad dikhla i milost e Devlesiri ko delo, ulo radosno hem lelja sarijen olen te ohrabrnji te ačhoven verna e Gospodese sa pumare vileja,

²⁴ adalese so o Varnava inele šukar manuš, pherdo e Svetone Duhoja hem veraja. I but džene lelje te verujinen ano Gospod.

²⁵ Palo adava o Varnava dželo ko Tars te rodel e Savle.

²⁶ Kad arakhlja le, anda le ki Antiohija. Adari berš dive čedena pe ine e khandiraja hem sikavena ine bute manušen. Na jangle ki Antiohija o učenici inele vičime "hrišćanja".

²⁷ Adala dive ki Antiohija ale nesave proroci taro Jerusalim.

²⁸ Jekh olendar, palo anav Agav, uštino hem pherdo e Duhoja prorokujindja da ka ovel baro bokhalipe ko sa e rimesoro carstvo. (Adava hem ulo zako vreme e carosoro e Klaudijasoro).

²⁹ O učenici odlučinde te pomožinen e phraljende ki Judeja, adahar so ka bičhalen lende sar kas kober isi.

³⁰ Adahar hem čerde, i bičhalde o pare e starešinende palo Varnava hem o Savle.

12

O Irod Agripa progonini e vernikoneni

¹ Ko adava vreme o caro o Irod lelja te mučini nesave manušen ot i Khandiri.

² Adahar e maćeja mudardja e Jovanesere phrale, e Jakove.

³ Kad o caro dikhla dai adava šukar e jevrekengere šerutnende, naredinda te dolen hem e Petre. Adava ulo zako Prazniko e bikvascone marengoro.

⁴ A kad dolinda le, frdinda le ko phandilipe. Naredinda te pazinen le štar straže

po štar vojnici. O Irod manglja pali Pasha te ikali le anglo narodo te ovel lese sudime.

⁵ Sar e Petre pazinena ine ano phandlipe, i khandiri zorale molindā e Devle olese.

E Petresoro čudesno ikljojba taro phandlipe

⁶ Angleder jekh rat nego so o Irod manglja te ikali e Petre anglo narodo, o Petar, phandlo duje lanconencar, suća maškaru duj vojnici, a o stražarija anglo udar pazinena ine o phandlipe.

⁷ Otojekhvar o andeo e Gospodesoro mothovda pe hem ulo baro svetlost ki celija kaj inele o Petar.

O andeo gurinda e Petre ko rebrija hem džangavđa le vačerindoj: "Hajde, sig ušti!"

I o lancija e Petresere vastendar pele.

⁸ Palo adava o andeo palem phenda lese: "Phand tut o pojasa hem čiv će o sandale!"

I o Petar čerda adahar.

Tegani o andeo phenda lese: "Uri tut o ogrtaći hem phir pala mande!"

⁹ I o Petar iklilo hem dželo palo leste, ali na džanda dai čaćimase adava so čerela ine o andeo, nego mislinda da dikhela vizija.

¹⁰ Nakhle maškari prvo hem i dujto straža, i resle di ki sastrenali kapija savi legari ki diz. Oj korkori phravdili anglo lende hem on iklile. Kad nakhle jekh ulica, o andeo otojekhvar dželo olestar.

¹¹ Tegani o Petar halilo so ulo hem phenda: "Akana čaće džanav da o Gospod bičhalda ple andeo hem spasinda man e Irodesere vastendar hem oto sa so e jevrejengoro narodo adžicerda te ovel mancar."

¹² Kad adava halilo, dželo di o čher e Marijakoro, i daj e Jovanesiri kovai vičime Marko, kote but džene čedinde pe te molinen pe.

¹³ Kad o Petar khuvđa ko udar e kapjakoro, i sluškinja palo anav Roda dželi te dikhel koi adava.

¹⁴ Kad pendžarda e Petresoro glaso, oti zorali radost na phravda lese o udar, nego prastandili andre hem vačerda da o Petar terđola angli kapija.

¹⁵ A on phende laće: "Tu na injan sasti!" A sar oj na ačhvadva te vačeri dai adava čače, on phende: "Adavai lesoro andeo!"

¹⁶ A o Petar na ačhavđa te khuvel. I kad phravde o udar hem kad dikhle le, inele but zadivime.

¹⁷ A o Petar e vasteja mothovda lendte trainen, i palo adava vačerda lendte sar o Gospod ikalda le taro phandlipe, hem phenda: "Javinen e Jakovese hem avere phraljende zako akava."

Palo adava iklilo hem dželo ko aver than.

¹⁸ Kad dislilo, uli bari pobuna maškaro vojnici zbog adava so ulo e Petreja.

¹⁹ O Irod naredinda te roden le, ali našti ine te arakhen le. Kad ispitujiđa e stražaren, naredinda te mudaren len. Palo adava o Irod dželo tari Judeja ki Cezareja, i adari ačhilo nesavo vreme.

E Irodesoro meriba

²⁰ A caro o Irod inele but holjame upro Tirčanja hem upro Sidoncija. I on čedinde pe zajedno hem ale koro leste te dihken le. Adalese so pridobinde e carosere pomočniko e Vlasta, zamolinde e Irode zako mir, adalese so lengiri phuv anela ine hajbnase tari e carosiri phuv.

²¹ Ko dogovorime dive, o Irod urđa pe ple carikane šeja, beštino pese ko presto hem vačerda anglo narodo.

²² A o narodo vičinda: "Akavai o glaso e devlesoro, a na e manušesoro!"

²³ I otojekhvar o andeo e Gospodesoro khuvđa e Irode, adalese so na dindja slava e Devlese. Halje le o čirme hem mulo.

²⁴ A o lafi e Devlesoro širini pe ine hem o broj e vernikonengoro barjola.

²⁵ A o Varnava hem o Savle, kad završinde pumari buti, irinde pe taro Jerusalim ki Antiohija, a pumencar ande e Jovane vičime Marko.

13

O Varnava hem o Savle ovena bičhalde ki misija

¹ Ani khandiri ani Antiohija inele akala proroci hem učitelja: o Varnava, o Simeon vičime Niger, o Lukija tari Kirina, o Manain, kova barilo e vladareja e Irodeja, hem o Savle.

² I sar jekhvar slavinena ine e Gospode hem postinena, o Sveto Duhovo phenda: "Ciden majae akana e Varnava hem e Savle zaki buti ki savi me vičindum len."

³ Tegani on, palo postiba hem moliba, čivide pumare vasta upro lende hem bičhalde len ko drom.

O apostolja propovedinena ko Kipar

⁴ A o Savle hem o Varnava, bičhalde e Svetone Duhostar, džeze ki Selevkija, i adathar otplovinde ko Kipar.

⁵ Kad resle ki Salamina, mothovde e Devlesoro lafi arone e jevrejengere sinagoge, a o Jovan vičime Marko inele lengoro po-močniko.

⁶ I sar nakhena ine maškaro sa o ostrvo, resle di ko Paf. Adari resle nesave враčare hem hovavne proroko, Jevreje palo anav Varisus Elima.

⁷ Ov inele amal e upravnikosoro e Sergije Pavlesoro, kova inele mudro manuš. Ov vičinda kora peste e Varnava hem e Savle hem rodinda olendar te šunel e Devlesoro lafi.

⁸ Ali, olenđe protivinda pe o Elim, o vracari (adavai prevod lesere anavesoro), mangindoj te cidel e upravniko oti vera.

⁹ Tegani o Savle, kovai vičime hem Pavle, pherdo e Svetone Duhaja, dikhlaano Elim.

¹⁰ hem phenda lese: "Čhaveja e bengesera hem neprijateljona zako sa soi pravedno! Pherdo injan oto svako lukavstvo hem hovajba! Dikote više ka bandare o prava droma e Gospodeser?

¹¹ Ače, akana e Gospodesoro vas uštela protiv tute: ka koroljove hem nesavo vreme naka dikhе o khama."

I otojekhvar i tomina hem o kalipe pele upro leste, i ov lelja te vrtini pe ko krugo rodindoj kas te dolel oto vas.

¹² Kad o upravniku dikhla adava so ulo, poverujindha hem inele zadivime e Gospodesere sikavibnaja.

O Pavle hem o Varnava ani Antiohija e Pisidijakiri

¹³ O Pavle hem okola so inele oleja otplovinde taro Paf hem resle ki Perga ani Pamfilija. Adari o Jovan vičime Marko ačhavda len hem irinda pe ano Jerusalim.

¹⁴ A on tari Perga lelje te džan po dur. Kad resle ki Antiohija e Pisidijakiri, ko savato derdinde ki sinagoga hem beštine.

¹⁵ Palo čitiba taro Zakoni hem o Proroci, e sinagogakere vođe bičhalde lende akava lafi: "Phraljalen, te isi tumen nesavo lafi te ohrabrinjen e narodo, vaćeri."

¹⁶ Tegani o Pavle uštino, dinda znako e vasteja te trainen hem lelja te vaćeri: "Izraelconalen hem tumen avera kola darana e Devlesttar, šunen:

¹⁷ O Devel akale narodosoro, e Izraelsoro, birinda amare pradaden hem čerda amare narodo te ovel baro zako vreme kad inele ano Egipat sar abandije, i ple zorale vasteja ikalda le adathar.

¹⁸ Di sar saranda berš trpinda len ani pustinja.

¹⁹ I kad ano Hanaan uništinda eftane norden, lengiri phuv dinda e Izraelconendhe ano nasledstvo.

²⁰ Sa adava ulo ano di sar štaršelu pinda berš. Palo adava o Devel dinda len sudijen, sa di ko proroko o Samuilo.

²¹ Tegani rodinde caro hem o Devel dinda len e Saule, e čhave e Kisesere, e manuše taro pleme e Venijaminesoro. Ov vladinda saranda berš.

²² Kad o Devel cidinda e Saule, čhvida lende e Davide sar caro, kolese korkoro vaćerda: 'Arakhljum e Davide, e Jesejesere čhave, e manuše palo mlo vilu, kova ka čerel sa okova so mangava.'

²³ Taro e Davidesoro potomstvo o Devel, palo plo obećanje, vazdinda e Izraelese e Spasitelje e Isuse.

²⁴ Angleder so o Isus alo, o Jovan o Krstitelj propovedinda sa e izraeesere narodose da valjani te pokajinen pe hem te krstinen pe.

²⁵ Kad o Jovan čerda okova so valjanda, phenda lende: 'Na injum me adava kova tumen mislinena. Ali, ače, ov avela pala mande. Me na injum dostojo ni o dorikha otisli lesiri obuća te phravav.'

²⁶ Phraljalen, e Avraamesere čhavalen hem tumen taro avera nacije so darana e Devlesttar, amendei bičhaldo akava Lafi oto spasenje.

²⁷ Adalese so o dizutne taro Jerusalim hem lengere šerutne na pendžarde e Isuse, nego osudinle le. Adahar pherde o lafija e prorokonengere save svako savato čitinena a na haljovenia len.

²⁸ Iako na arakhle nisavi krivica zaki savi zasluzini meriba, rodinde e Pilatestar te mudari le.

²⁹ A kad čerde sa so olestar inele pisime, huljavde le taro krsto hem čhivde le ko grobo.

³⁰ Ali o Devel vazdinda le taro mule,

³¹ i ov but dive mothovđa pe okolende kola oleja ale tari regija Galileja ko Jerusalim, a kolai akana lesere svedoci anglo e izraeesoro narodo.

³² Amen vaćeraja tumende o Šukar lafi: o obećanje savo o Devel dinda amare pradadende,

³³ pherda le upro amare čhavende, adaleja so vazdinda e Isuse taro mule, sar soi pisime ano dujto psalam:

'Tu injan milo Čhavo,
avdive uljum tuće Dad.'

³⁴ A adalestar so o Devel vazdinda le taro mule, nikad lesoro telo te na čirnjol ano grobo, phenda adahar:

'Ka dav tumen o sveta hem o sigurna blagoslovija save obećindum e Davidese.'

³⁵ Adahar hem ko aver than vaćeri:

'Tu naka muke te Svecosoro telo te čirnjol.'

³⁶ Akate na vaćeri pe e Davidestar, adalese so ov kandila ple narodose pali e Devlesiri volja hem palo adava mulo hem inele parume, a lesoro telo čirnilo ano grobo.

³⁷ Akate vaćeri pe nekastar averestar – kole o Devel vazdinda taro mule hem kaso telo na čirnilo.

³⁸ Adalese, phraljalen, te džanen da prekalo Isus mothoj pe tumende o oprostiba e grehengoro. Hem oto sa ano so našti ine te opravdinen tumen e Mojsijasere zakoneja,

³⁹ e Isuseja opravdini pe svako kova verujni.

⁴⁰ Adalese, pazinen te na resel tumen okova so o Devel phenda prekalo proroci:

⁴¹ 'Dikhen, tumen so marena muj, čudinen tumen hem oven uništimo, adalese so ka čerav nešto ano tumare dive saveše naka verujinen ine te neko vaćeri le ine tumende.' "

⁴² Sar o Pavle hem o Varnava ikljovena ine tari sinagoga, zamolinde len hem aver savato te vaćeren adalestar.

⁴³ Kad o sastanak završđa pe, but Jevreja hem o pobožna manuša kola obratinde pe ki vera e jevrejengiri džele palo Pavle hem palo Varnava, kola vaćerena ine olencar hem hrabrinena len te oven istrajna ano živiba pali milost e Devlesiri.

⁴⁴ Aver savato čedinde pe skoro sa o manuša tari diz, te šunen o lafi e Gospodesoro.

⁴⁵ Ali, kad o Jevreja dikhle adava so čedinde pe but manuša, pherdile ljubomora, i lelje te džan protiv e Pavlesere lafija hem vredinena le ine.

⁴⁶ A o Pavle hem o Varnava bizi dar phende lende: "Valjanda o lafi e Devlesoro najangle te ovel tumende e Jevrejendje mothovdo. Ali, adalese so tumen na mangena le hem na dikhena tumen sar dostojna zako večno dživdipe, akana irinaja amen nakoro manuša taro avera nacije.

⁴⁷ Adalese so, adahar o Gospod naredindā amende:

'Čivđum tut te ove svetlost e manušenđe taro avera nacije, te ane o spasenje ko sa o thana e phuvjakere.'"

⁴⁸ Kad o manuša taro avera nacije šunde adava, lelje te radujinen pe hem te slavinen e Gospodesoro lafi, i poverujinde sare kola inele odredime zako večno dživdipe.

⁴⁹ A o lafi e Gospodesoro širini pe ine ko sa adava krajo.

⁵⁰ Ali o Jevreja tegani vazdinde pobuna maškar ugledna hem pobožna đuvlja hem o šerutne e dizjakere, i lelje te progoninen e Pavle hem e Varnava hem ispudinde len taro pumaro krajo.

⁵¹ A on tresinde i prašina pumare prendar sar znako zako zoralo odbiba, i džele ko Ikonijum.

⁵² A učenici inele pherde bahtalipnaja hem e Svetone Duhaja.

14

O Pavle hem o Varnava ano Ikonijum

¹ Sar so hem ko avera thana, hem ano Ikonijum o Pavle hem o Varnava derdinde ki sinagoga e jevrejengiri. Adahar vaćerde e Isusestar da poverujinde but Jevreja hem Grci.

² A o Jevreja kola na poverujinde, pobuninde e manušen taro avera nacije hem pherde len te džan protiv o phralja.

³ Adalese o Pavle hem o Varnava ačhile adari pana but dive hem bizi dar vaćerde e Gospodestar, kova potvrđini ine o Lafi ot i pli milost adahar so dinda len te čeren znakija hem čudesija.

⁴ A maškar manuša taro adaja diz uli podela: nesave inele ki strana e jevrejengiri, a avera ki strana e apostolengiri.

⁵ A nesave manuša taro avera nacije hem taro Jevreja, zajedno pumare šerutnencar, odlučinde te čeren lende bišukaripe hem te frden bara upro lende sar te mudaren len.

⁶ Kad o Pavle hem o Varnava šunde zako adava, naše ki regija Likaonija, ko dizja Listra hem ki Derva hem ko lengoro krajo,

⁷ hem adari propovedinena ine o Šukar lafi.

O Pavle hem o Varnava ki Listra hem ki Derva

⁸ Ki Listra bešela ine nesavo manuš kova našti ine te phirel; ov nikad na phirda, adalese so pana taro bijandiba inele nepokretno.

⁹ Sar šunela ine e Pavle sar propovedini, o Pavle Šukar dikhlaano leste, hem adalese so dikhla da isi le vera te ovel sasljardo,

¹⁰ bare glasoja phenda lese: "Ušti tuće ko pre!"

I o manuš ripindā ko pre hem lelja te phirel.

¹¹ Kad o narodo dikhla so o Pavle čerđa, vičinde ki čib e likaonjakiri: "O develja ule sar manuša hem huljile maškar amende!"

¹² E Varnava lelje te vičinen Zevs, a e Pavle Hermes, adalese so o Pavle inele glavno govorniko.

¹³ A o svešteniku e Zevsesere hramesoro, savo inele odmah uzali diz, anda e guruven hem o vencija anglo udar e dizjakoro, i mangija zajedno e narodoja te del žrtva e apostolende.

¹⁴ Kad šunde adava o apostolja o Varnava hem o Pavle, pharavde pumare šeja upra pumende adalese so na složinde pe adaleja, i džele maškar narodo vičindoj:

¹⁵ "Manušalen, so čerena adava? Hem amen samo injam manuša sar tumen.

Amen propovedinaja tumende o Šukar lafi, te ciden tumen taro akala beskorisna stvarija hem te irinen tumen e dživde Devlese, kova čerda o nebo hem i phuv, o more hem sa soi ano lende.

¹⁶ O Devel ani prošlost muklja sa e nareden te džan pumare dromeja,

¹⁷ ali nikad na ačhavda tumen bizo svedočanstvo pestar: ov čerela tumende šukaripe, dela tumen o bršim taro nebo hem e i žetva kadi lakoro vreme, čaljari tumen hajbnaja hem pherela tumare vile bahtalipnaja."

¹⁸ Vaćerindoj adava, jedva čhinavde e naredo te na den lende žrtva.

¹⁹ Tegani ale nesave Jevreja tari Antiohija hem taro Ikonijum hem pherde e narodo, i gađinde barencar e Pavle hem ikalde le avri tari diz, adalese so mislinde dai mulo.

²⁰ Ali kad o učenici čedinde pe uzalo leste, ov uštino hem irinđa pe ani diz, a tejsato dive dželo e Varnavaja ki Derva.

E Pavlesoro hem e Varnavasoro iriba ki e Sirjakiri Antiohija

²¹ Kad vaćerde o Šukar lafi ki adaja diz hem kad čerde bute učenikonen, irinde pe ki Listra, ko Ikonijum hem ki Antiohija.

²² Adari zorjarde e učenikonen hem hrabrinde len te ačhoven ani vera. Vaćerde lende: "Ano carstvo e Devlesoro valjani te đerdina prekalo but nevolje."

²³ Ki svako khandiri čivde lende starešinen, i molibnaja hem postibnaja, poverinde len e Gospodese, ana kaste verujinde.

²⁴ Palo adava nakhine maškari Pisidiya hem resle ki Pamfilija.

²⁵ Kad vaćerde e Devlesoro lafi ki Perga, đzele ki Atalija.

²⁶ Adathar otplovinde ki Antiohija, kaj angleder inele poverime zaki milost e Devlesiri zaki služba savi čerde.

²⁷ Kad resle, čedinde i khandiri hem vaćerde lende oto sa so o Devel čerda prekalo lende, hem sar hem e manušende taro avera nacije phravđa o udar e verakere.

²⁸ I adari ačhile but vreme e učenikonencar.

15

O apostolja čedena pe ano Jerusalim

¹ A nesave manuša ale tari Judeja, i lelige te sikaven e phraljen: "Te na obrezinden tumen palo e Mojsijasoro adeti, našti te oven spasime."

² I kad e Pavle hem e Varnava ine bari rasprava hem debata olencar, inele odredime o Pavle hem o Varnava hem pana nesave phralja, zbog akaja rasprava, te

džan ko Jerusalim koro apostolja hem koro starešine.

³ Ađahar i khandiri bičhalđa len ko drom, a on, nakhidoj maškari Fenikija hem i Samarija, sa detaljno vaćerena ine oto obratiba e manušengoro kola nane Jevreja, hem adaleja ande bari radost sa e phraljende.

⁴ Kad resle ko Jerusalim, priminde len i khandiri, o apostolja hem o starešine, a on vaćerde lende sa so o Devel čerda prekal olende.

⁵ Ali uštine nesave vernici e farisejendar, i phende: "Okola kola nane Jevreja valjani te obrezinen pe hem valjani te naredini pe lende te ićeren pe ko e Mojsijasoro zakoni."

⁶ O apostolja hem o starešine čedinde pe te vaćeren adalestar.

⁷ Pali bari rasprava, o Petar uštino hem phenda lende: "Phraljalen, tumen džanen da pana taro anglune dive o Devel birinda man maškaro tumende te šaj o manuša taro avera nacije mle mujestar te šunen o Šukar lafi hem te poverujinen.

⁸ Hem o Devel, kova pendžari o vile, potvrđinda da prihvatinđa len ađahar so dindja len e Svetone Duho sar hem amen.

⁹ Ov na čerda nisavi razlika maškar olende hem amende, adalese so hem olenge vile očistinđa prekali vera.

¹⁰ Sose, onda, akana iskušinena e Devle ađahar so čhivena jaram e učenikonenđe savo našti ine te akhara ni amen ni amare pradada?

¹¹ Ali amen verujinaja da injam spasime pali milost e Gospodesiri e Isusesiri isto ađahar sar soi hem on."

¹² Tegani sare trainde, i lelige te šunen e Varnava hem e Pavle kola vaćerde save sa znakija hem čudesja o Devel čerda prekal olende maškaro avera nacije.

¹³ Kad završinde, o Jakov phenda: "Phraljalen, šunen man.

¹⁴ O Simon Petar phenda da o Devel najangle dikhija maškaro avera nacije te pirini pese narodo.

¹⁵ A adaleja složinena pe hem o lafija e prorokonengere, sar soi pisime:

¹⁶ 'Palo adava ka irinav man
hem palem ka vazdav o peravdo šatori
e Davidesoro;

tari ruševina ka vazdav le hem ka obnovinav le,

¹⁷ te šaj hem avera manuša te roden e Gospode,

hem sa o nacije kolen vičindum te oven mle,

vaćeri o Gospod kova adava čerela.

¹⁸ A adavai pendžarutno taro but angleder vreme.'

¹⁹ Adalese me dikhava da na valjani te čhiva pharipe upro okola kola nane Jevreja kola obratinena pe e Devlese,

²⁰ nego te pisini pe lende te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, adalese soi nečisto, te ciden pe taro blud, te na han o mas e tasavde životnjengoro ano savo isi rat hem te na pijen o rat e životnjengoro.

²¹ Adalese so adala zakonja e Mojsijasere pana taro anglune vremenja propovedinena pe ani svako diz hem svako savato čitinenia pe ano sinagoge."

E apostolengoro lil e vernikonendē taro avera nacije

²² Tegani o apostolja hem o starešine sa e khandirja odlučinde te birinen maškara pumende manušen kolen ka bičhalen e Pavleja hem e Varnavaja ki Antiohija. Ađahar birinde e Juda kola vičinde Varsava hem e Sila, kola inele vođe maškaro vernici.

²³ Palo lende bičhalde akava lil:

Amen, o apostolja hem o starešine, tumare phralja, pozdravinaja sa e phraljen taro avera nacije, ki Antiohija, ki Sirija hem ki Kilikija.

²⁴ Šundam da nesave manuša amendar ale tumende, iako amen na bičhalđam len, hem zbuninde tumen pumare lafencar hem uznemirinde tumen.

²⁵ Adalese amen sare sar jekh odlučindam te birina nesave manušen hem te bičhala len kora tumende zajedno amare volume phraljencar, e Varnavaja hem e Pavleja.

²⁶ Adavai manuša kola pumaro dživdipe rizikujinde zbog amaro Gospod Isus Hrist.

²⁷ Adalese bičhalaja e Juda hem e Sila, te vaćeren tumende isto sa akava.

²⁸ Adalese so, zajedno e Svetone Duhova, odlučindam te na čhiva tumende aver pharipe, sem akalestar so valjani:

²⁹ te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, te na pijen o rat e životnjengoro hem te na han o mas e tasavde životnjengoro ano savo isi rat, hem te ciden pe taro blud. Šukar ka čeren te ićeren tumen po dur sa akalestar.

Oven pozdravime.

³⁰ I kad inele bičhalde ko drom, džele ki Antiohija kote čedinde e vernikonem hem dinde len o lil.

³¹ Kad on čitinde o lil, radujinde pe zako ohrabrenje.

³² A o Juda hem e Sila, kola hem korkore inele proroci, bute lafencar ohrabrinde hem zorjarde e phraljen ani vera.

³³ Palo nesavo vreme so inele adari, o vernici ano mir bičhalde len palal okolende kola bičhalde len.

³⁴ [Ali o Sila odlučinda te ačhol adari.]

³⁵ A o Pavle hem o Varnava ačhile ki Antiohija. Zajedno bute averencar sikavena ine e narodo hem propovedinena o lafi e Gospodesoro.

O Pavle hem o Varnava odvojinena pe

³⁶ Palo nesavo vreme o Pavle phenda e Varnavase: "Hajde te irina men hem te dikha e phraljen ko sa o dizja ko save propovedindam o lafi e Gospodesoro, te dikha sari."

³⁷ A o Varnava manglja te legaren pumencar hem e Jovane vičime Marko,

³⁸ ali o Pavle mislinda da nane šukar pumencar te legaren okole kova ačhavda len ine ki Pamfilija hem na nastavinda olencar i buti.

³⁹ I edobor zorale na složinde pe da cidinde pe jekh averestar: o Varnava lelja e Marko hem otplovinđa ko Kipar,

⁴⁰ a o Pavle izabirinda e Sila. I kad o phralja poverinde le ki milost e Gospodesiri, dželo.

⁴¹ I nakhela ine maškari Sirija hem i Kilikija hem zorjari o khandirja.

16

O Timotej džala ko drom e Pavleja hem e Silaja

¹ O Pavle alo ki Derva i onda ki Listra, kaj živinda o učeniku palo anav Timotej. Ov inele čhavo e Jevrejkakoro koja inele vernica, a lesoro dad na inele Jevrejco.

² O phralja ani Listra hem ano Ikonijum šukar vaćerde olestar.

³ O Pavle manglja te legari le peja ko drom, i adalese obrezinda le sar te prihvatinen le o Jevreja kola živinde ko adala thana, adalese so sare džande da lesoro dad na inele Jevrejco.

⁴ Nakhindoj maškaro dizija, vaćerena ine o odluke save ande o apostolja hem o starešine ano Jerusalim ko save valjande o manuša te ićeren pe.

⁵ I ađahar o khandirja ovena ine zorale ani vera hem barjola ine lengoro broj taro dive ko dive.

O Pavle vičime te džal ki Makedonija

⁶ A on nakhine maškari regija Frigija hem Galatija, adalese so o Sveto Duhu na muklja lende te propovedinen e Devlesoro lafi ani Tikori Azija.

⁷ Kad resle ki granica e Mizijakiri, mangle te đerdinen ki Vitinija, ali o Duho e Isus-esoro na muklja lende.

⁸ I ađahar nakhine uzali Mizija hem ale ki diz Troada.

⁹ I prekali rat e Pavle inele vizija: sar ne-savo Makedonco terdino hem molinda le: "Ava ki Makedonija hem pomožin amenđe!"

¹⁰ Palo adava so ine le vizija, amen dikhljam po sig te dža ki Makedonija, adalese so injamle uverime da o Devel vičinda amen te mothova lende o Šukar lafi.

E Lidijakoro obratiba

¹¹ Tari Troada plovindam pravo ko Samotrat, a tejsato dive ko Neapolj,

¹² a adathar ko Filipe, savo inele e rimesiri kolonija hem bari diz oto adava deo oti Makedonija. Ki adaja diz ačhiljam nekobor dive.

¹³ Ko savato ikliljam taro e dizjakoro udar nakori len, kaj prepostavindam da isi than kaj čedena pe o manuša te molinen pe. Adari bešljam hem leljam te vaćera e duvjencar kola čedinde pe adari.

¹⁴ A šunda amen hem jekh pobožno đuvili palo anav Lidija tari diz Tijatira koja biknala ine o skupa lole šeja. O Gospod phravđa lakoro vilo te šunel šukar okova so o Pavle vaćerda.

¹⁵ A kad oj hem lakere čherutne krstinde pe, oj molinda amen vaćerindo: "Te misljenia da verujinava ano Gospod, aven hem ačhoven maje ano čher."

I adahar ubedinđa amen te ačhova korlate.

O Pavle hem o Sila ano phandlipe

¹⁶ Jekhvar sar džaja ine ko than kaj čedena pe o manuša te molinen pe, reslja amen jekh ropkinja. Oj inele opsednutime bišukare duhoja kova cerala la te džanel so ka ovel, i adahar so dikhlijari anela ine bari zarada ple gospodarenđe.

¹⁷ Oj džala ine palo Pavle hem pala amende, vičindoj: "Akalai manuša sluge e Najbare Devlesere! On mothovena tumende o drom e spasibnasoro!"

¹⁸ I adahar čerela ine but dive, i kad e Pavlese alo di o nak, irinda pe hem phenda e duhose: "Naredinava će ko anav e Isuse Hristesoro te ikljove olatar!"

I o duho odmah iklilo olatar.

¹⁹ A kad lakere gospodarija dihkle da našalde i nada zaki pumari zarada, dolinde e Pavle hem e Sila hem vucinde len ko trg e dizjakoro anglo vladarija.

²⁰ I kad ande len anglo upravnici, phende: "Akala manuša, kolai Jevreja, anena nemir ani amari diz,

²¹ hem propovedinena o adetija save amen, o Rimljanja, na tromaja te prihvatinu ni te icera."

²² Tegani o narodo uštino protiv o Pavle hem o Sila, a o upravnici pharavde o šeja upro lende hem naredinde te šibinen len.

²³ Kad zorale šibinde len, frdinde len ano phandlipe hem naredinde e stražarese šukar te arakhi len.

²⁴ Kad o stražari dobinđa esavki naredba, ov frdinđa len ano maškarutno than e phandlipnasoro, a lengere pre phandlija adahar so čhivđa len ano phalja.

²⁵ I di sar ki ekaš i rat, o Pavle hem o Sila molinde pe hem dilabde e Devlese, a o phandle manuša šunena len ine.

²⁶ Otojekhvar ulo edobor zoralo zemljotres, da sa o temelja e phandlipnasore tresinde. Odmah phravđile sa o udara hem sarijendar phravđile o lancija.

²⁷ Kad o stražari uštino taro sojba, i kad dihlija da o udara e phandlipnasere phravde, lelja plo mači hem mangija te mudari pe, adalese so mislinda da o phandle manuša naše.

²⁸ Ali, o Pavle oto sa o glaso vičinda: "Ma cer korkoro tuće bišukarie! Sare akate injaml!"

²⁹ Tegani o stražari rodinda svetlost, prastandilo hem tresindoj oti dar pelo ko kočija anglo Pavle hem anglo Sila.

³⁰ Tegani ikalda len taro phandlipe hem pučja len: "Phenen maje, cenime manušalen, so valjani te cerav te ovav spasime?"

³¹ A o phende lese: "Verujin ano Gospod Isus, i ka ove spasime hem tu hem te čherutne."

³² Tegani lese hem lesere čherutnende mothovde o Lafi e Gospodesoro.

³³ Ko adava isto sati adala račakoro o stražari legarda e Pavle hem e Sila hem thovđa lengere rane, a odmah palo adava krstinde pe hem ov hem lesere čherutne.

³⁴ Tegani anda len pese ano čher hem dinda len te han, hem radujinda pe ple čherutnencar so poverujinde ano Devel.

³⁵ Kad dislilo, o upravnici bičhalde pumare službenikonen te phenen e stražarese te mukel e Pavle hem e Sila.

³⁶ Tegani o stražari phenda e Pavlese: "O upravnici phende maje te mukav tumen. Adalese akana ikljoven hem džan ano mir."

³⁷ A o Pavle phenda lende: "Marde amen anglo sa o manuša, bizo sudiba, iako injam e rimesere dizutne, hem frdinđe amen ko phandlipe, a akana mangena garandoj te ikalen amen! Na! Nego, nek on korkore aven hem nek ikalen amen."

³⁸ O službenici vaćerde adava e upravnikonende, i kad šunde dai o Pavle hem o Sila dizutne e Rimesere, darandile,

³⁹ i ale, izvininde pe hem ikalde len molindoj len te džan tari diz.

⁴⁰ Kad iklile taro phandlipe, o Pavle hem o Sila džeče e Lidijače ano čher, dihkle pe e vernikonencar, ohrabrinde len, i džeče adathar.

17

O Pavle hem o Sila propovedinena ano Solun

¹ Kad nakhle o Pavle hem o Sila maškarodizja Amfipolj hem Apolonija, resle ko Solun, kote inele e jevrevjengiri sinagoga.

² O Pavle, palo plo adeti derdindā ki sinagoga, hem trin kurče ko savato raspravinda e Jevrejencar oto Sveta lila.

³ Objasnini lende ine hem dokažini lende: "O Hrist valjanđa te patini hem te uštel taro mule. A adavai o Isus kolestar me vaćerava tumende, ovi o Hrist."

⁴ Nesave olendar inele uverime hem pridružinde pe e Pavlese hem e Silase. Obratinde pe hem but pobožna Grci hem but ugledna džuvlja.

⁵ Ali avera Jevreja inele ljubomorna i čedinde e bišukare manušen taro trg hem terinde len te vazden pobuna ani diz. I ale anglo e Jasonesoro čher hem rodinde lestar te īkali e Pavle hem e Sila te sudini pe lende.

⁶ A kad na arakhle len, vucinde e Jasonesoro hem pana nesave phraljen anglo e dizjakere šerutne, vičindoj: "Hem akate ale okala kola vazdinde pobuna ano sa o carstvo,

⁷ a o Jason primindā len pese ano čher! Sare on čerenā protiv e carosere naredbe, adalese so vaćerena da postojini aver caro – o Isus!"

⁸ Kad o narodo hem e dizjakere šerutne šunde adava, uznemirinde pe.

⁹ Ali kad oto Jason hem oto avera lelje pare sar garancija, mukle len.

O Pavle hem o Sila propovedinena ani Verija

¹⁰ Samo so peli i rat, o phralja bičhalde e Pavle hem e Sila ki diz Verija. Kad resle adari, lelje te džan ani e jevrevjengiri sinagoga.

¹¹ Adari o Jevreja inele but po phravde zako Lafi nego okola ko Solun, i šukar priminde e Devlesoro lafi. Svako dive rodindeano Sveta lila te dikhen čaće li adahar sar so vaćeri o Pavle.

¹² I adahar but džene olendar poverujinde, hem but ugledna Grkinje hem Grci.

¹³ A kad o Jevreja taro Solun šunde so o Pavle hem ki Verija mothoj e Devlesoro lafi, ale, hem adari uznemirinde hem pobuninde sa e narodo.

¹⁴ Tegani o phralja odmah bičhalde e Pavle nakoro more, a o Sila hem o Timotej ačhile ani Verija.

¹⁵ A okola so džeze e Pavleja legarde le ki diz Atina. I irinde pe ki Verija primindoj i naredba e Pavlestari zako Sila hem zako Timotej te džan so po sig oleste.

O Pavle vaćeri e Devlestari ani Atina

¹⁶ Sar o Pavle adžićeri ine e Sila hem e Timoteje ani Atina, inele uznemirime ano duho kad dikhla dai i diz pherdi idolja.

¹⁷ I e Jevrejencar hem e pobožnone Grknencar raspravini ine ani sinagoga, a svako dive raspravini ine hem ko trg okolencar kola ovena ine adari.

¹⁸ Adahar e Pavleja lelje te raspravinen hem nesave filozofija – o epikurejci hem o stoici.

Nesave phende: "So akava brbljini, so mangela te phenel?"

A avera phende: "Sagod vaćeri avere devlendar" – adalese so o Pavle propovedini ine o Šukar lafi e Isusestar hem e ušibnastar taro mule.

¹⁹ Tegani dolinde le hem ande le ko Areopag, ko čediba e dizjakere šerutnengoro, i phende lese: "Šaj li te džana savoi adava nevo sikaviba sivo tu sikaveja?

²⁰ Šunaja so vaćereja nesave stvarija savei čudna amende, i mangaja te džana so šaj te ovel adava."

²¹ A sa o manuša tari Atina hem o abandije kola živinde maškar olende trošinena ine sa pumaro vreme ko vaćeriba hem ko šuniba nešto nevo.

²² Tegani o Pavle terdino ko maškar oto Areopag, i phenda: "Manušalen tari Atina, palo sa akava, dikhava da injen but religiozna.

²³ Adalese so, sar nakhava ine i diz hem sar dikhava ine tumare svetinja, arakhlijum hem jekh žrtveniko, ko savo pisini: 'E Bipendžarutne Devlese.' Me vaćerava tumende adale Devlestari kole tumen poštujinena, ali na pendžarena.

²⁴ Adava Devel čerđa o sveto hem sa soi ano leste. Ovi gospodari e nebosor hem e phuvjakoro hem adalese na bešela ano hramija savei čerde e manušikane vasteja,

²⁵ hem na valjani lese ništa e manušestar te čerel olese. Adalese so, ovi adava kova sarijende dela džividipe, o dah hem sa aver.

²⁶ Jekhe manušestar čerđa sa e narodo te pheren sa i phuv, angleder odredindoj o vremjenja hem o thana kaj ka bešen.

²⁷ O Devel čerđa adava sar te šaj o manuša roden le, sar te šaj nesar dolen le hem te arakhen le, iako ov nane dur nijekhestar amendar.

²⁸ Adalese so, ano leste živinaja, mrdinaja hem postojinaja' – sar so phende hem nesave tumare pesnici: 'Amen injam lesoro potomstvo.'

²⁹ I adalese so injam e Devlesoro potomstvo, na valjani te mislina dai o Devel slično e kipese oto zlato, srebro ili bar – dai nešto so o manuš zamislinda hem čerđa ple vastencar.

³⁰ Angleder kad o manuša na džande e Devlese, ov na dikhla ko adava, ali akana naredini sa e manušendje ko svako than te pokajinen pe.

³¹ Adalese so o Devel odredinda o dive kad pravedno ka sudini e svetose prekalo manuš kole odredinda hem kolestar sarijende dinda dokazija adahar so vazdindha le taro mule."

³² Kad šunde zako uštiba taro mule, nesave lelje te maren muj, a avera phende: "Adalestar ka šuna tut aver puti."

³³ I o Pavle dželo olendar.

³⁴ A palem, nesave manuša olendar pridružinde pe lese hem poverujinde. Maškar olende inele o Dionisije – jekh e šerutnendar oto Areopag, i duvli palo anav Damara hem avera.

18

O Pavle ano Korint

¹ Palo adava o Pavle dželo tari Atina ko Korint.

² Adari arakhla nesave Jevrejco palo anav Akila, kova inele taro Pont. Na nakhino but vreme sar pla romnjaja e Priskilaja alo tari Italija, adalese so e rimesoro caro o Klaudije naredinda sa o Jevreja te džan taro Rim. O Pavle dželo koro lende,

³ a adalese so čerde isto buti – čerde šatorija – ačhilo koro lende te čerel buti olencar.

⁴ A svako savato raspravini ine ani sinagoga, mangindoj te uverini e Jevrejen hem e Grkonen.

⁵ Kad o Sila hem o Timotej resle tari Makedonija, o Pavle posvetindha pe samo zako vačeriba e Devlesoro lafi, svedočindjo e Jevrejende dai o Isus o Hrist.

⁶ Ali, adalese so on protivinde pe lese hem vređinde le, ov tresinda i prašina ple šejendar sar znako zako zoralo odbiba hem phenda lende: "Korkore injen kriva zaki tumari propast. Me injum čisto adalestar. Od akana džava koro manuša taro avera nacije."

⁷ Hem dželo adathar, i đerdindha ko čher jekhe manušesoro palo anav Titije Just kova na inele Jevrejco, a slavindha e Devle, kasoro čher inele odmah uzali sinagoga.

⁸ A o Krisp, o vođa e sinagogakoro, poverujinda ano Gospod sa ple čherutnencar. A poverujinde hem krstinde pe hem but manuša taro Korint kola šunde le.

⁹ Jekh rat o Gospod phenda e Pavlese ki vizija: "Ma dara, nego vačeri hem ma te traine."

¹⁰ Adalese so, me injum tuja hem nikо našti te napadini tut hem te čerel će

bİŞukaripe, adalese so isi man but manuša ki akaja diz."

¹¹ Adahar o Pavle adari ačhilo berš tekvaš, sikavindoj e manušen e Devlesere lafestar.

¹² A kad o Galion inele upravniko ki Ahaja, o Jevreja sar jekh lelje te džan protiv o Pavle, i ikalde le anglo sudio,

¹³ vačerindoj: "Akava manuš pherela e manušen te slavinen e Devle adahar sar so nane muklo palo Zakoni."

¹⁴ A kad o Pavle manglja te phenel nešto, o Galion phenda e Jevrejende: "O Jevrejalen, te ovel ine nesavo prekršaj ili bišukar buti, ka ovel man ine sose te šunav tumen."

¹⁵ Ali, adalese soi akala rasprave zako lafi, zako anava hem zako tumaro zakoni, rešinen adava korkore. Me na mangava te ovav sudija ko adava."

¹⁶ Hem ispuđinda len tari sudnica.

¹⁷ Tegani on sare dolinde e Sostene, e voda e sinagogakere, i lelje te maren le anglo sudio. A o Galion ništa na phenda ko adava.

O Pavle irini pe ki Antiohija e Sirijakiri

¹⁸ O Pavle ačhilo adari pana but dive, a palo adava pozdravinda pe e phraljencar, i e Priskilaja hem e Akileja otplovindha ki Sirija. Ki Kenhreja šišinda pe, adalese so čerda zavet.

¹⁹ Kad resleano Efes, ov ačhavđala len hem korkoro đerdindha ki sinagoga hem lelja te raspravini e Jevrejencar.

²⁰ On zamolinde le te ačhol pana nesavo vreme, ali ov na manglja,

²¹ nego pozdravinda pe olencar vačerindoj: "Ka irinav man tumende, te dinda o Devel."

I otplovindha taro Efes.

²² Kad reslja ani Cezareja, dželo upre ko Jerusalim hem pozdravinda i khandiri, i dželo ki Antiohija.

²³ Nesavo vreme inele adari i dželo adathar. Onda dželo taro than ko than maškar regija Galatija hem Frigija hem zorjari ine sa e učenikonen.

²⁴ A ano Efes reslja nesavo Jevrejco palo anav Apolos, kovai bijando ki Aleksandrija. Ov džanda šukar te vačeri hem šukar džanda o Sveta lila.

²⁵ Ov inele sikavdo e Gospodesere dromestar hem gorljivo vačeri ine hem čačikane sikaj e Isusestar, iako džanda samo zako e Jovanescoro krstiba.

²⁶ Ov lelja bizi dar te vačeri ki sinagoga, i kad šunde le i Priskila hem o Akila, vičinde le kora pumende hem po šukar objasninde lese e Devlesoro drom.

²⁷ A adalese so o Apolos manglja te džal ki Ahaja, o phralja ohrabrinde le hem pisinde e učenikonende te priminjen le. Kad reslja

adari, but inele ko pomoć okolendje kola poverujinde pali milost,

²⁸ adalese so zorale pobedini ine e Jevrejen ko javna rasprave, dokažindoj lende prekalo Sveta lila dai o Isus o Hrist.

19

O Pavle propovedini ano Efes

¹ Sar o Apolos inele ano Korint, o Pavle nakhino maškari upruni phuv hem reslja ano Efes.

Adari arakhlijas nesave učenikonen,
² i pučlja len: "Priminden li e Svetone Duho kad poverujinđen?"

A on phende lese: "Ni na šundam da isi Svetu Duho."

³ A o Pavle pučlja len: "Save, onda, krstibnaja krstinden tumen?"

On phende lese: "E Jovanесere krstibnaja."

⁴ A o Pavle phenda lende: "O Jovan krstinda e krstibnaja oto pokajanje. Ov vaćerda e izraelesere narodose te verujuinen ano okova kova avela palo leste – ano Isus."

⁵ Kad šunde adava, krstinde pe ano anav e Gospodesoro e Isusesoro,

⁶ a kad o Pavle čivđa ple vasta upro lende, o Svetu Duho hujindja upro lende hem lejje te vaćerenano avara jezici hem te prorokujinen.

⁷ On zajedno inele di sar dešu duj murša.

⁸ Tegani o Pavle trin masek džala ine ki sinagoga hem vaćeri bizi dar. Raspravini ine olencar hem ubedini len e Devlesere carstvostar.

⁹ Ali, sar nesave olendar inele šerale hem neposlusna hem anglo sarijende vaćerenana in bišukar e Gospodesere dromestar, o Pavle dželo olendar. I lelja peja e učenikonen hem svako dive raspravini ine ani učionica nesave Tiranesiri.

¹⁰ Adava inele duj berš, i sa o dizutne e Tikora Azijkere, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, šunde o lafi e Gospodesoro.

E Skevasere čhave pokušinena te ispudinen e demonen

¹¹ O Devel prekalo Pavle čerda bare čudesija.

¹² Adahar da di hem o maramice hem o pojasijsa save ov pipinda legarena ine e nambormende, hem on ovena ine sasljarde pumare nambormipastar, a o bišukar duhija ikljona ine olendar.

¹³ A nesave Jevreja kola džana ine taro than ko than hem ispudinena e bišukare duhen pokušinde upro opsednutime manuša te vičinen o anav e Gospedesoro e Isusesoro, vaćerindo: "Ano anav e

Isusesoro kole o Pavle propovedini, naredinava tumende te ikljoven!"

¹⁴ Adava čerena ine efta džene kola inele e Skevasere čhave, kova inele e jevrejen-goro šerutno svešteniku.

¹⁵ Ali o bišukar duho phenda lende: "E Isuse džanav, a hem e Pavle šundum, ali kola tumen injen?"

¹⁶ Hem o manuš ano koleste inele o bišukar duho ripinda upro lende, i sarijen marda hem edobor khuvda len da taro adava čher naše nange hem ratvale.

¹⁷ Adava šunde sare, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, kola živinde ano Efes hem sarijen uklinda i dar, i o anav e Gospodesoro e Isusesoro više barjarda pe.

¹⁸ But okolendar kola poverujinde avena ine hem phravdeste priznajinena pumare bišukar delja.

¹⁹ But okolendar kola čerena ine madje čedinde pumare lila hem anglo sarijende tharde len. Kad računinde kober vredinena o lila, iklilo da vredinde pinda hiljade srebrna kovanice.

²⁰ Adahar e Gospodesoro Lafi zorale širindja pe hem ulo po zoralo.

Pobuna ano Efes

²¹ Palo sa adava, o Pavle ano Duho odlučinda te nakhel maškari Makedonija hem i Ahaja, hem te džal ko Jerusalim, i phenda: "Palo adava so ka ovav adari, moram te dikhav hem o Rim."

²² Tegani bičhalda ki Makedonija ple duje pomočnikonen, e Timoteje hem e Eraste, a ov korkoro ačhilo pana hari ki Tikori Azija.

²³ Ko adava vreme uli bari pobuna protiv o Drom e Gospodesoro.

²⁴ Adalese so nesavo kovači palo anav Dimitrije čerela ine oto srebro tikore hramija e Artemidakore hem adaleja anela ine bari zarada e zanatliljende.

²⁵ Ov čedinđa olen hem okolen kola čerde slično buti, i phenda: "Manušalen, tumen džanen da šukar zaradinaja akala bučaja.

²⁶ Ali, dikhena hem šunena so akava Pavle ubedinđa hem prelejla bute narodo, na samo ano Efes nego hem skoro ani sa i Tikori Azija, vaćerindoj da nane develja okola kolai čerde manuškane vastencar.

²⁷ Isi opasnost na samo amaro zanati te šundol ko bišukar glaso nego hem o hram e bara develinjakoro e Artemidakoro te našali plo značaj hem te našali plo baripe i Artemida kola slavini sa i Tikori Azija hem sa o sveto."

²⁸ Kad on šunde adava, uklinda len bari holi, i vičinde: "Bari i Artemida taro Efes!"

²⁹ Tegani uli pobuna ani sa i diz, i sare zajedno prastandile ano pozorište hem vucinde pumencar e Makedonconen e Gaje

hem e Aristarhe, kola putujinena ine e Pavleja.

³⁰ O Pavle manglja te ikljol anglo narodo, ali o učenici na dinde le.

³¹ Di hem nesave lesere amala, e Tikora azijkare šerutnendar, bičhalde lese poruka, molindoj le te na džal ko pozorište.

³² A ano pozorište nesave vičinde jekh, a avera aver, adalese so sare inele zbumine – but olendar ni džande sose čedinde pe.

³³ O Jevreja gurinde e Aleksandre te ikljol anglal, hem lelje te sikaven le so te vaćeri. Ov dinda znako vasteja te trainen, mangin-doj te branini po anglo narodo.

³⁴ Ali, kad dikhle dai od Jevrejco, sare ko jekh glaso, di sar duj sača vičinde: "Bari i Artemida taro Efes!"

³⁵ Tegani e dizjakoro pisari smirinda e narodo hem phenda lende: "Manušalen taro Efes! Isi li manuš kova na džanel dai i diz Efes čuvare e bara Artemidakere hramesoro hem lakere kipesoro savo pelo taro nebo?

³⁶ Adalese so sare složinena pe adaleja, valjani te smirinen tumen hem te na čeren ništa ki sig.

³⁷ Adalese so, anden akale manušen akari iako na čorde o hram ni vredinde amara delvelina.

³⁸ Adalese, te mangle o Dimitrije hem o zanatlje kolai oleja te tužinen nekas, o sudai phravde, a adathei hem o upravnici – i nek tužinen pe.

³⁹ A te mangena nešto više, adava mora te rešini pe angli zakonito skupština.

⁴⁰ Adalese so, pretini amen i opasnost te ova optužime zaki pobuna hem zako sa avdive so ulo, a nane amen nijekh razlog saveja šaj te opravdina akala neredita."

⁴¹ Hem, kad phenda adava, bičhalda e čedime manušen čhere.

20

O Pavle ki Makedonija hem ki Grčko

¹ Kad i pobuna nakhlji, o Pavle vičindā kora peste e učenikonen hem ohrabrinđa len. I pozdravindā pe olencar hem dželo ki Makedonija.

² Nakhindoj maškaro adava krajo bute lafencar hrabrinđa e manušen. Adahar resljia ki Grčko

³ hem adari ačilo trin masek. Ali kad valjanda te otplovini ki Sirija, dodžanda so o Jevreja čivde lese zamka i adalese odlučindā te irini pe prekali Makedonija.

⁴ Oleja dže: o Sopater, o čhavo e Piresoro tari Verija, o Aristarh hem o Sekund taro Solun, o Gaj tari Derva hem o Timotej, o Tihik hem o Trofim tari Tikori Azija.

⁵ On džele angleder amendar hem adžicerde amen ani Troada.

⁶ Palo prazniko e Bikvascone marengoro dželjam e čamcoja taro Filipi hem pandž dive palo adava resljam len ki Troada, kaj ačhijam efta dive.

O Pavle vazdela e Evtihe taro mule

⁷ Ko prvo dive oto kurko, čedindam amen ki Gospodnjo večera, a o Pavle propovedini lende ine. I adalese so manglja aver dive te putujini, propovedindā sa di ki ekvaš i rat.

⁸ Ki upruni soba kote čedindam amen, inele but svetiljke.

⁹ A nesavo terno manuš palo anav Evtih bešela ine ko prozori. I adalese so o Pavle pherdo vaćerda, ole ukljela le ine zoralo sojba. Kad prelelja le o sojba, ov pelo taro trito sprati, a kad lelje te vazden le, već inele mulo.

¹⁰ O Pavle huljilo, pašilo upro leste, za-grlinda le hem phenda: "Ma daran, dživdoi akana."

¹¹ Palo adava irinda pe upre, delinda i Gospodnjo večera hem halja maro olencar. Hem pana pherdo vaćerda lende – sa di sabale. I palo adava, dželo ko drom.

¹² A e terne čhave legarde čhere dživde, hem sare inele ohrabrime zbog adava.

O Pavle oprostini pe e starešinencar taro Efes

¹³ A amen angleder derdinđamano brodo hem otplovindam ko Asos. Adathar valjanđam te legara e Pavle amencar. Ov adahar manglja, adalese so di ko Asos manglja te džal korkoro phirindoj.

¹⁴ Kad arakhljam amen oleja ano Asos, leljam le amencarano brodo hem dželjam ki Mitilina.

¹⁵ Tejsato dive otplovindam adathar hem resljam paše uzalo Hios. Aver dive resljam ko Samos, a aver dive resljam ko Milit.

¹⁶ A o Pavle odlučindā te na terdol ko Efes, sar te na ačhol but ani Tikori Azija. Siđardža, te šaj ine, resel ko Jerusalim di ko prazniko Pentekost.

¹⁷ A taro Milit bičhalda ple manušen ko Efes palo e khandirjakere starešine.

¹⁸ Kad ale koro leste, o Pavle phenda lende: "Tumen džanen sar me živindum sa o vreme dikote injumle tumencar, taro prvo dive kad resljum ki Tikori Azija.

¹⁹ Služindum e Gospodese ani sa i poniznost hem ano asva hem ano iskušenja save resle man zbog e jevrejengere zamke.

²⁰ Sa vaćerdum tumende hem sikavđum tumen soi korisno tumendē, javno hem ko čhera.

²¹ Upozorinava ine hem e Jevrejen hem averen te irinen pe ko Devel hem te veruji-nenano amaro Gospod Isus.

²² Akana, ače, adalese so o Duho terini man, džava ko Jerusalim, a so ka arakhi man adari, na džanav.

²³ Samo džanav da ki svako diz o Sveto Duho upozorini man ine hem vačeri da adžićerena man okovija hem nevolje.

²⁴ Ali maje ni hari na ačhilo zako mlo dživđipe, samo te završinav mli trka hem i služba savi primindum e Gospodestar e Isusestar – te svedočinav zako Šukar lafi oti e Devlesiri milost.

²⁵ Akana, ače, džanav da niko tumendar maškarolikende injumle, dikote putujindum hem propovedindum o carstvo e Devlesoro, više naka dikhel man.

²⁶ Adalese akava dive jasno vačerava tumende da na injum krivo nikasere meribnase,

²⁷ adalese so vačerđum tumende sa i volja e Devlesiri.

²⁸ Arakhen tumen hem sa e Devlesoro stado upro saveste o Sveto Duho čhvida tumen sar nadglednikonen. Oven pastirija e Devleses khandirjakere, sava ov platindā ple rateja.

²⁹ Džanav da palo mlo džajba ka djerdinjen maškara tumende o opasna ruva, kola naka štedinen o stado.

³⁰ Čak hem maškara tumende korkorende ka aračoven manuša kola ka bandaren o čačipe sar te šaj pala pumende te ciden učenikonen.

³¹ Adalese džangale pazinen! Setinen tumen so trin berš, rat hem dive, na ačhavđum, sa asvencar, te opomeninav svakonese tumendar.

³² A akana poverinava tumen e Devlese hem e Lafese oti lesiri milost savo šaj te barjari tumen hem te del tumen nasledstvo maškaro sarijende kolai posvetime.

³³ Nikad na mangljum averesoro srebro, zlato ili šeja.

³⁴ Korkore džanen da mle vastencar čerđum buti zako okova so valjanda maje, hem zako okova so valjanda okolende kola inele mancar.

³⁵ Ko sa dindum tumen primer: da adahar valjani te trudinen tumen hem te pomožinen e bizoralende, adahar so ka setinen tumen ko lafija save korkoro o Gospod Isus phenda: ‘Po blagoslovime te del pe, nego te lel pe.’”

³⁶ I, kad adava phenda, pelo ko kočija hem sarijencar olencar molindā pe.

³⁷ Tegani sare lelje zorale te roven, te grlinen hem te čumudinen e Pavle.

³⁸ Najviše dukhandilo len okova so phenda lende da više nikad naka dikhen le. Palo adava ispratinde le ko brodo.

21

E Pavlesoro putujiba ko Jerusalim

¹ Kad oprostindam amen olencar, otplovindam. I plovindoj pravo resljam ko ostrvo

Kos, a tejsato dive resljam ko ostrvo Rodos, i adathar ki diz Patara.

² Adari arakhlijam brodo savo džala di i Fenikija, i djerdinđam ano leste hem dželjam.

³ Kad dikhlijam o Kipar, nakhavđam letari levo strana e brodosiri hem dželjam nakori Sirija. Terdinjam ki diz Tir, adalese so adari valjanda te huljaj pe o phariepe taro brodo.

⁴ Adari arakhlijam e učenikonen, i olencar ačhlijam efta dive. A olendje o Duho mothovđa so adžićeri e Pavle, i vačerde lese te na džal ko Jerusalim.

⁵ Kad nakhle adala efta dive, dželjam adathar hem putujindam, a on sare, pe romnjencar hem pe čhavencar, ispratinde amen di avri oti diz. Ki obala peljam ko kočija hem molindam amen.

⁶ Kad oprostindam amen jekh averendar, amen djerdinđam ko brodo, a on irinde pe čhere.

⁷ Adahar otplovinđam taro Tir ki diz Ptolemaida. Adari pozdravindam e phraljen hem ačhlijam jekh dive olencar.

⁸ Tejsato dive putujindoj resljam ki diz Cezareja. Adari aljam ko čher e Filipesoro – o evanđelista, kova inele jekh oto efta izabirime ano Jerusalim te oven pomoćnici, hem ačhlijam koro leste.

⁹ A ole inele štar bidinde čhaja, kola prorokujinde.

¹⁰ Ačhlijam adari duže vreme, a onda tari Judeja reslo nesavo proroko palo anav Agav.

¹¹ Ov alo uzalo amende, lelja e Pavlesoro kaiši, i phandija ple pre hem ple vasta hem phenda: “Akava vačeri o Sveto Duho: ‘Adahar o Jevreja ko Jerusalim ka phanden e manuše kasoroi akava kaiši hem ka preden le ko vasta e manušende kola nane Jevreja.’”

¹² Kad adava šundam, leljam hem amen hem o manuša kola živinde adari te molina e Pavle te na džal ko Jerusalim.

¹³ Tegani o Pavle phenda: “So čerena adava? Rovena hem phagena mlo vilo. Me injum spremno na samo te ovav phandlo, nego hem te merav ano Jerusalim zako anav e Gospodesoro e Isusesoro.”

¹⁴ I adalese so našti ine te ubedina le, mukljam le vačerindoj: “Nek ovel e Gospodesiri volja.”

¹⁵ Palo adala dive spremindam amen hem dželjam ko Jerusalim.

¹⁶ A amencar džele hem nesave učenici tari Cezareja, i legarde amen koro Mnason, kova inele taro Kipar, jekh oto anglune učenici, te ova lesere gostija.

¹⁷ Kad resljam ano Jerusalim, o phralja šukar priminde amen.

¹⁸ Tejsato dive o Pavle dželo amencar koro Jakov, kaj čedinde pe hem sa o starešine.

¹⁹ O Pavle pozdravinda len hem jekh po jekh stvaro vaćerđa lende so o Devel čerđa prekali lesiri služba maškaru manuša taro avera nacije.

²⁰ Kad on šunde adava, lelje te slavinjen e Devle, i phende e Pavlese: "Dikh phrala, kobor hiljade Jevreja isi kola poverujinde hem sare on zorale ičerena o Zakoni.

²¹ A on šunde zako tuće so sa e Jevrejen kolai maškaru manuša taro avera nacije sikaveja te ačhavem e Mojsijasoro Zakoni, vaćerindoj lende te na obrezinen pumare čhavem hem te na živinen palo adetija.

²² So te čera akana? Sigurno ka šunen so aljan.

²³ Adalese čer adahar sar vaćeraja će: Isi amen štar manuša kola zavetujinde pe e Devlese.

²⁴ Le olen, čer o adeti e čistibnasoro zajedno olencar hem platin zako olende, te šaj muraven pumare šere. Tegani sare ka džanen da nane čače okova so šunde tutar, nego da hem tu ićereja o Zakoni hem žvinea palo leste.

²⁵ A zako manuša taro avera nacije kola poverujinde, amen bičhalđam lende lil kote pisini adalestar so odlučindam: te na han o hajba savoi žrtvujime i idolende, te na han o mas e tasavde životinjengoro hem ano savo isi rat hem te ciden pe taro blud."

E Pavle dolena

²⁶ Tejsato dive o Pavle lelja peja okole manušen, i zajedno olencar čerđa o adeti e čistibnasoro. Tegani djerindja ko Hram hem mothovda da o dive lengere čistibnastar ka nakhen kad svakonese olendar ka del pe žrtva.

²⁷ A sar adala efta dive završinena pe ine, dikhle le ko Hram nesave Jevreja tari Tikori Azija, i pherde e narodo protiv oleste hem dolinde le,

²⁸ vičindoj: "Izraelconalen, pomožinen! Akavai adava kova ko sa o thana sikaj sa e manušen protiv amaro narodo, protiv amaro zakoni hem protiv akava than! Di hem okolen kola nane Jevreja anda ano Hram hem meljarda akava sveto than!"

²⁹ (Adalese so, angleder adaleste, dikhle e Trofime taro Efes e Pavleja ani diz, i mislinde da o Pavle anda le ano Hram.)

³⁰ Sa i diz uštini hem o manuša prastandile taro sa o strane, dolinde e Pavle, i holjame ikalde le taro Hram. I odmah phandle o udar e Hramesoro.

³¹ Sar on dikhena ine te mudaren le, alo o glaso di ko šerutno naredniko e rimesere četakoro dai sa o Jerusalim uzbunime.

³² Ov odmah lelja e vojnikonen hem e kapetanen, i prastandilo di olende. I kad o Jevreja dikhle e naredniko hem e vojnikonen, na khuvde više e Pavle.

³³ O naredniko alo uzalo Pavle, dolindla le hem naredindja e vojnikonenđe te phanden le duje lanconencar, i pučja: "Kovai akava manuš hem so čerđa?"

³⁴ A taro narodo nesave vičinde jekh, a avera aver. I o naredniko na halilo ništa ot galama, hem adalese naredindja te legaren e Pavle ki kasarna.

³⁵ Kad o Pavle reslja di o stepenice, o narodo edobor inele nasilno, da o vojnici morandile te akharen le.

³⁶ But narodo džala ine palo lende, vičindoj: "Mudar le!"

O Pavle branini pe anglo narodo

³⁷ Kad valjande te legaren e Pavle ani kasarna, ov pučja e naredniko: "Tromam li nešto te phenav će?" A o naredniko pučja le: "Tu li džaneja grčki?

³⁸ Onda tu na injan okova Egipćanin kova angleder nekobor dive vazdindja buna hem ki pustinja peja legardha štar hiljade pobunjikenkon?"

³⁹ A o Pavle phendja lese: "Me injum Jevrejco taro Tars ot Kiličija, dizutno e pendžarutna dizjakoro. Molinava tut, muk maje te vaćerav nešto e narodose."

⁴⁰ Kad o naredniko muklja lese, o Pavle terindko ko stepenice hem e narodose dinđa znak vasteja da mangela te vaćeri, i sare trainde. Tegani ov lelja te vaćeri ko jevrejski:

22

¹ "Phraljalen hem dadalen, šunen akana so isi man te phenav tumenđe ki mli odbrana."

² Kad šunde sar vaćeri lende ki čhib e jevrevjengiri, uli po bari tišina.

I o Pavle phenda lende:

³ "Me injum Jevrejco, bijando ano Tars ot Kiličija, ali bariljum akate ano Jerusalim. Injumle e Gamalilesoro učeniko hem ov šukar sikavda man o Zakoni amare pradadengoro. Zorale služindum e Devlese sar hem sare tumen avdice.

⁴ Akale Dromesere sledbenikonem di ko meriba progonindum. E muršen hem e đuvlijen ko lancija phandava ine hem čhivava len ano phandipe.

⁵ Adava šaj te potvrđini o prvosvešteniku hem sa o starešine. Olendar resle maje lila save dinde man vlast te džav ko Damask palo phralja, i dželjum te dolav okolen kola inele adari hem phandlen te anav len ko Jerusalim te oven kaznime."

O Pavle vaćeri sar obratindja pe (Delja 9,1-19; 26,12-18)

⁶ "Ali, sar džava ine dromeja hem avava paše uzalo Damask, ko ekvaš o dive, otojekhvar zoralo svetlost taro nebo sijajindā uzala mande.

⁷ Peljum ki phuv hem šundum o glaso savo vačeri maje: 'Savle, Savle, sose progonejna man?'

⁸ Me pučljum: 'Ko injan tu, Gospode?' A ov phenda maje: 'Me injum o Isus taro Nazaret kole tu progonineja.'

⁹ O manuša kola inele mancar dikhle o svetlost, ali na halile o glaso okolesoro kova vačerda maje.

¹⁰ Tegani pučljum: 'So te čerav, Gospode?' A o Gospod phenda maje: 'Ušti hem dža ko Damask. Adari ka vačeri pe će sa soi tuće odredime te čere.'

¹¹ Oto zoralo svetlost koroliljum, i okola so inele mancar legarde man oto vas, i adahar đerdindum ko Damask.

¹² A nesavo Ananija, manuš kovai pobožno palo Zakoni hem poštujime sa adale thanesere Jevrejendar,

¹³ alo kora mande, terdino uzala mande hem phenda maje: 'Phrala Savle, dikh akana!' I otojekhvar irinda pe mlo dikhiba hem dikhlijum ole.

¹⁴ Ov phenda maje: 'O Devel amare pradadengoro birinda tut te pendžare lesiri volja, te dikhe e Pravedniko hem te šune o glaso taro lesoro muj.'

¹⁵ Adalese so, tu ka ove olese anglo sa o manuša svedoko zako okova so dikhlijan hem šundan.

¹⁶ A akana, so adžićereja? Ušti hem krstin tut, hem thov tut taro te grehija, vičindoj e Gospodesoro anav.'

¹⁷ Kad irindum man ko Jerusalim hem molindum manano Hram, ine man vizija

¹⁸ hem dikhlijum e Gospode sar vačeri maje: 'Siđar, hem odmah dža taro Jerusalim, adalese so naka prihvatinen to svedočanstvo mandar.'

¹⁹ A me phenđum lese: 'Gospode, on džanen da džava ine tari sinagoga ki sinagoga te frdav ano phandlipo hem te marav okolen kola verujinena ana tute.'

²⁰ Hem kad čhordilo o rat te svedokosoro e Stefanesoro, hem me adari injumle, odobrinđum hem pazindum o ogrtačija okolengere kola mudarena le ine.'

²¹ A ov phenda maje: 'Dža! Ka bičhalav tut dur – ko avera nacije.'

O Pavle phenela dai e rimesoro dizutno

²² O manuša šunde le sa di akava lafi, a onda vičinde: 'Mudar le! Esavko manuš na zaslužini te živini!'

²³ Sar on vičinena ine, frdinde pumendar pumare ogrtačija hem vazzdinde prašina ano vazduhu,

²⁴ o naredniko naredinda te legaren e Pavle ki kasarna, te šibinen le hem te ispitujinen le, sar te dodžanel sose adahar vičinde upro leste.

²⁵ Ali, kad phandle le kaišencar sar te šibinen le, o Pavle pučlja e kapetane kova terdino adari: 'Troman li te šibinen e rimesere dizutne kolese pana nane sudime?'

²⁶ Kad šunda o kapetani adava, dželo uzalo naredniko hem phendā lese: 'So adava mangeja te čere? Akavai manuš e rimesoro dizutno.'

²⁷ Tegani o naredniko dželo uzalo Pavle hem pučlja le: 'Phen maje, čače li tu injan e rimesoro dizutno?'

A o Pavle phendā: 'Oja.'

²⁸ O naredniko phendā lese: 'Me but pare dinđum sar te ovav e rimesoro dizutno.'

A o Pavle phendā lese: 'Me bijandiljum sar dizutno e rimesoro.'

²⁹ Hem odmah lestar cidinde pe okola kola valjande te šibinen le. A o naredniko darandilo kad dodžanda soi o Pavle, kole ov phandlja, e rimesoro dizutno.

O Pavle anglo sabor

³⁰ Tejsato dive o naredniko oslobodinda e Pavle, a adalese so manglja šukar te dodžanel zako so o Jevreja optužinena le, naredinda e šerutne sveštenikonende hem zako sa o sabor te čeden pe, i anda e Pavle hem čhivda le anglo lende.

23

¹ O Pavle dikhlijano manuša oto sabor hem phendā lende: 'Phraljalen, me sa di akava dive anglo Devel živindum ani čisto savest.'

² Ko adava o prvosvešteniku o Ananija naredinda okolende kola terdine uzalo leste te khuven e Pavle ko muj.

³ A o Pavle phendā lese: 'Tut ka khuvel o Devel, dujemujengereja – duvarona makhlō ano parno! Tu bešljān akate te sudine maje palo Zakoni, a isto adava Zakoni phageja adaleja so naredineja te khuven man!'

⁴ A okola so terdine adari, phende: 'Sar tromaš te vredine e Devlesere prvosvešteniku!'

⁵ A o Pavle phendā lende: 'Na džandum, phraljalen, dai ov prvosvešteniku. Adalese soi pisime ano Svetu lili: 'Ma vačer bišukar te narodosere šerutnestar.'"

⁶ Tegani o Pavle, adalese so halilo dai nesave olendar sadukeja, a avera fariseja, vičinda ko sabor: 'Phraljalen, me injum farisej, čhavo e farisejesoro! Sudini pe maje adalese so isi man nada ko ušiba taro mule!'

⁷ So phendā adava, uli rasprava maškarō fariseja hem o sadukeja, i adahar o čedime podelinde pe.

⁸ Adalese so, o sadukeja vaćerena ine da nane uštiba taro mule, ni andelja, ni duhija, a o fariseja vaćerena ine da sa adava isi.

⁹ I adahar uli bari galama, a nesave učitelja e Zakonestar tari e farisejengiri stranka uštine, i lelje zorale te protivinen pe, vaćerindoj: "Na arakhaja da akava manuš čerda nesavo bišukaripe. A so te o duho ili o andeo vaćerda lese?"

¹⁰ Adahar uli edobor bari rasprava, da o naredniko darandilo te na pharaven e Pavle ko ekvaš, i naredindā e vojnikonenđe te huljen maškarō manuša, te ikalen e Pavle hem te legaren le ki kasarna.

¹¹ A ki aver rat o Gospod terdino anglo Pavle hem phendā: "Ma dara! Adalese so, sar so mandar svedočiđan ano Jerusalim, adahar valjani te svedočine hem ano Rim."

O Jevreja dogovorinena pe sar te mudaren e Pavle

¹² Kad dislilo, o Jevreja planirinde zamka hem hale sovli da naka han hem naka pijen đikote na mudarena e Pavle.

¹³ Inele prekalo saranda džene kola planirinde adaja zamka.

¹⁴ On džeče koro šerutne sveštenici hem koro starešine hem phende lende: "Bari sovli haljam da ništa naka čhiva ano muj đikote na mudaraja e Pavle.

¹⁵ Adalese akana tumen hem o sabor roden e narednikostar te anel le tumende, sar te šaj bađim po šukar te ispitujinen lesoro slučaj, a amen injam spremna te mudara le angleder so ka resel akari."

¹⁶ Ali e Pavlesere phenjakoro čhavo šundā zaki adaja zamka, i đzelō, đerdinda ki kasarna hem phendā adava e Pavlese.

¹⁷ O Pavle vičindā kora peste jekhe kapetane hem phendā lese: "Legar akale terne koro naredniko, adalese so isi le nešto te phenel lese."

¹⁸ O kapetani lelja le peja hem legarda le koro naredniko hem phendā: "O Pavle, o phandlo, vičindā man kora peste hem zamolinda man te anav će akale terne, adalese so isi le nešto te phenel će."

¹⁹ O naredniko dolindā e terne oto vas, cidinda le ki strana hem pučlja le: "So isi tut te phene maje?"

²⁰ A ov phenda lese: "O Jevreja dogovorinde pe te zamolinjen tut tejsa te ane e Pavle ko sabor, sar te šaj bađim po šukar te ispitujinen lesoro slučaj.

²¹ Ali tu ma čer adava! Adalese so ka adžičeren le ki zamka više oto saranda manuša, kola hale sovli da naka han hem naka pijen sa đikote na mudarena le. Oni

već spremna hem samo adžičeren tu te pristanine."

²² Tegani o naredniko muklja e terne te džalfse hem naredinda lese: "Nikase ma te vaćere so phendan maje adava."

E Pavle bičhalena ki Cezareja

²³ Tegani o naredniko vičindā ple duje kapetanen hem phendā: "Spreminen dušel vojnikonen, eftavardešen ko grasta hem dušelen kopljencar te džan ko enja o sati erat ki Cezareja.

²⁴ Spreminen e grasten saven ka jašini o Pavle hem legaren le dživđe hem saste koro upravniku o Feliks."

²⁵ Ov palo adava pisindā akava lil:

²⁶ "Me, o Klaudije Lisija, pozdravinava e ceniće upravniku e Feliks."

²⁷ Akale manuše dolinde o Jevreja hem mangle te mudaren le, ali me aljum mle vojnikonencar hem spasindum le adalese so dodžandum dai ov e rimesoro dizutno.

²⁸ Manglijum te džanav zako so optužinena le, i legardum le ko lengoro sabor.

²⁹ I dikhlijum da tužinena le zako nesave buća taro lengoro zakoni hem da nane krivo zako ništa so zasluzini meriba ili phandlipe.

³⁰ A kad šundum da planirinde zamka te mudaren le, odmah bičalđum le kora tute, a okolende kola optužinena le phenđum te phenen tuće zako so optužinena le."

³¹ I o vojnici, pali naredba, lelje e Pavle hem prekali rat legarde le ki diz Antipatrida.

³² Tejsato dive mukle e vojnikonen ko grasta te džan oleja po dur, a on irinde pe ki kasarna.

³³ Kad resle ki Cezareja, dinde e upravnike o lil hem ande e Pavle anglo leste.

³⁴ O upravniko čitindā o lil, i pučlja e Pavle tari savi ov regija.

Kad šundā dai tari Kilikija,

³⁵ phendā: "Ka šunav to slučaj kad ka rešen okola kola optužinena tut." I naredindā te pazinen le ani palata e Irodesiri.

24

O Pavle anglo Feliks

¹ Palo pandž dive, resle ani Cezareja o prvosvešteniku o Ananija hem nekobor starešine nesave advokateja palo anav Tertul, i vaćerde e upravnike o optužbe protiv o Pavle.

² Kad vičindā e Pavle te đerdini, o Tertul lelja te vaćeri i optužba anglo upravniko: "Cenimeja Feliks, tu injan zasluzno so živinaja ano baro mir hem ano napredak

savo ulo pali ti briga zako šukaripe e narodose,

³ hem amen adava ko sa o načinja hem ko sa o thana bare zahvalibnaja priznajinaja.

⁴ Ali, sar te na dosadinav tut više, ka zamolinav tut ano to šukaripe ukratko te šune amen.

⁵ Dikhaja dai akava manuš zaraza. Ov anela pobune maškar Jevreja ko sa o carstvo hem ovi vođa zaki e nazarejakiri sekta.

⁶ Čak manglja hem o Hram te poganimi, ali amen dolindam le. [Mangljam te sudina lese palo amaro Zakoni,

⁷ ali o naredniku o Lisija alo e bara vojskaja hem ki zor lejla je amendar,

⁸ naredindoj okolende so optužinena le te aven angla tute.] Te ispitujinđan le, ka šaj hem korkoro olestar te dodžane sa okova zako sose optužinaja le."

⁹ A o Jevreja složinde pe oleja, potvrđindoj dai sa adava čaće.

¹⁰ Kad o upravniku dindja znako e Pavle se vaćeri, ov phenda: "Džanav da but berša injan sudija akale narodose, adalese maje šukar so ka braninav man angla tute.

¹¹ Šaj te proverine da nane više oto dešu duj dive sar resljum ano Jerusalim te slavinav e Devle.

¹² Na arakhle man da ano Hram nekasar raspravinava man, ni da pobuninava e narodo ano sinagoge ili ani diz,

¹³ hem on našti te dokažinen će okova zako sose akana optužinena man.

¹⁴ Ali, akava ka priznajinav će: Amare pradadengere Devle služinava palo akava Drom, saveše on vaćerenia dai sekta. Verujinava ano sa okova soi palo Zakoni hem okova soi pisime ano lila e Prorokengere.

¹⁵ Hem man isi nada ano Devel, sar so hem korkoren akalen isi – da ka ušten taro mule hem o pravedna hem o nepravedna.

¹⁶ Adalese uvek trudinav man te ovel man čisto savest anglo Devel hem anglo manuša.

¹⁷ A palo but berša aljum ano Jerusalim te anav milostinja mle narodose hem te dav žrtve.

¹⁸ I sar završindum o adeti e čistibnasoro, on arakhle man ano Hram. Ali na inele čedime manuša uzala mande hem na inele nisavi galama.

¹⁹ Adala inele nesave Jevreja tari Tikori Azija. On valjani te terđoven angla tute hem te vaćeren pumare optužbe, te nešto isi len protiv mande.

²⁰ Illi, akala akate nek vaćeren korkore savi krivica arakhle upra mande kad terdinum anglo sabor,

²¹ sem te nane adava okova so vičindum kad terdinum maškar lende: "Tumen maje avdive sudinena zbog o uštiba taro mule'."

²² Tegani o Feliks, kova šukar pendžarda adava so o manuša vičinena ine "Drom", ačhvadva o sudiba zako nesavo aver dive vaćerindoj: "Kad ka avel o naredniku o Lisiju, ka rešinav tumaro slučaj."

²³ I naredindā e kapetanese e Pavle te arakhi i straža, ali te del pe lese nesavi sloboda hem te na braninen nikase olesere manušendar te brininen pe olestar.

²⁴ Palo nekobor dive, o Feliks alo pe romnjaja e Drusilaja, koja inele Jevrejka, i bičhalda te anen e Pavle. Šunda le sar vaćeri oti vera ano Isus Hrist,

²⁵ ali kad o Pavle lejla te vaćeri oti pravednost, oti samokontrola hem oto sudo savo avela, e Felikse dolinda i dar, i phenda lese: "Akana dža, a kad ka arakhav vreme, ka vičinav tut."

²⁶ Ali uzalo adava, nadindā pe da o Pavle ka del le pare. Adalese but puti vičini le ine hem vaćeri oleja.

²⁷ I palo duj berš, e Felikse nasledindā o Porkije Fest. A o Feliks, adalese so manglja te ugodini e Jevrejendje, ačhvadva e Pavle ano phandlipe.

25

O Pavle anglo Fest

¹ Trin dive palo adava so prelelja i vlast upri provincija, o Fest dželo tari Cezareja upre ko Jerusalim.

² Adari o šerutne sveštenici hem e jvrejengere šerutne phende lese zako so optužinena e Pavle, hem zamolinde le

³ te čerel lende usluga hem te naredini te anen e Pavle ko Jerusalim, adalese so planirinde zamka ko ekvaš drom te mudaren le.

⁴ Ali o Fest phenda lende dai o Pavle ano phandlipe ani Cezareja hem da pana hari hem ov korkoro ka džal adari.

⁵ Tegani phenda lende: "Nek nesave tumare vođendar aven mancar, hem nek optužinen e manuše tei krivo zako nešto."

⁶ Palo adava so inele olencar ofto di o deš dive, irinda pe ki Cezareja. Tejsato dive beštino ki stolica e sudosiri hem naredindā te anen e Pavle.

⁷ Kad o Pavle reslja, e jvrejengere šerutne kola ale taro Jerusalim okružinde le hem lelje te vaćeren phare optužbe protiv oreste, save našti ine te dokažinen.

⁸ A o Pavle braninda pe vaćerindoj: "Na čerđum ništa soi protiv o Zakoni e jvrejengoro, ni protiv o Hram, ni protiv o caro."

⁹ Ali o Fest, adalese so manglja te ugodini e Jevrejendje, pučja le: "Mangeja li te dža

ko Jerusalim, adari te sudini pe će angla mande zako akava?"

¹⁰ A o Pavle phendā lese: "Na. Terđovava anglo e rimesere carosoro sudo, hem akate valjani te sudini pe maje. E Jevrejende na čerdum nijekh bišukaripe, sar so hem tu šukar džane adava.

¹¹ Te injum krivo hem te čerdum nešto so zasluzini meriba, na našava oto meriba. Ali, te akala manuša akate bizo razlog krivinena man, niko našti te del man olenđe ko vasta. Mangava te sudini pe maje anglo e rimesoro caro."

¹² O Fest tegani savetujinda pe ple manušencar, i phendā e Pavlese: "Manglijan te dža anglo e rimesoro caro, anglo leste hem ka dža."

O Pavle anglo e jevrekengoro caro o Agripa

¹³ Palo nekobor dive, ani Cezareja resle o caro o Agripa hem i Vernika te posetenin e Feste.

¹⁴ Adalese so adari beštine više dive, o Fest vačerđa e carose o slučaj e Pavlestar: "Akate nesav manuš kole o Feliks ačhavda an phandlipe.

¹⁵ Kad injumle ano Jerusalim, adari optužinde le o šerutne sveštenici hem e jevrekengere šerutne hem rodinde te ovel osudiime.

¹⁶ Me phendum lende da koro Rimljanja nane o adeti nekas te osudini pe angleder nego so ov, o optužime, na terđola anglo okola kola optužinena le hem na dobini prilika te branini pe taro optužbe.

¹⁷ Adalese, kad sare on mancar ale akari, me odmah tejsato dive, bizo odložiba, bešljum ki stolica e sudosiri hem naredindum te anen adale manuš.

¹⁸ O manuša kola optužinena le okružinde le, ali na optužinde le zako nijekh bišukaripe savo me očekujindum,

¹⁹ nego on oleja raspravinde pe oti lengiri vera hem oto nesavo Isus, kova mulo, kolese o Pavle tvrdini dai dživdo.

²⁰ Me našti ine te haljovav adaja rasprava maškarl lende, i pučljum e Pavle da li mangela te džal ko Jerusalim, i adari te sudini pe lese zako adava.

²¹ Ali, adalese so o Pavle rodindā te arakha le di o vreme kad o baro caro e Rimesoro ka sudini lese, naredindum te ovel arakhlo ano phandlipe díkote na bičhalava le koro leste."

²² Tegani o Agripa phendā e Festese: "Hem korkoro me mangava te šunav adale manuše."

A o Fest phendā lese: "Ka šune le tejsa."

²³ Tejsato dive o Agripa hem i Vernika ale ani svečano ceremonija e glavnone narednikonencar hem e dizjakere prešunde

manušencar hem derdinde ki sala, a o Fest naredindā te anen e Pavle.

²⁴ Tegani o Fest phendā lese: "Carona Agripa, hem sare tumen kola injen akate, dikhen akale manuše. Zbog oleste ale kora mande sa o Jevreja taro Jerusalim hem akatar, vičindoj zorale da ov više na valjani te živini.

²⁵ Ali me na arakhljum da ov čerđa nešto so zasluzini meriba, a adalese so ov korkoro manglia te sudini lese o baro caro e Rimesoro, odlučindum te bičhalav le koro leste.

²⁶ Adalese so nane man ništa određeno so te pisinav olestar mle gospodarese, ikaldum le angla tumende – najangle anglatute, carona Agripa – te šaj ovel man palo akava ispitujiba so te pisinav.

²⁷ Adalese so nane smisla te bičhalav e phandle koro e rimesoro caro, a te na pisinav zako soi adava manuš optužime."

26

O Pavle branini pe anglo Agripa

¹ Tegani o Agripa phendā e Pavlese: "Akana šaj te vačere ani ti odbrana."

O Pavle vazdindā plo vas hem lelja te vačeri:

² "Carona Agripa, bahtalo injum adalese so avdice angla tute ka braninav man taro sa zako so o Jevreja optužinena man,

³ najviše adalese so tu but šukar džane sa o adetija e jevrekengere hem o verovanja ko save na složinenia pe. Adalese molinava tut te šune man strpljivo.

⁴ Sa o Jevreja džanen sar taro tikoripe živindum maškarl mlo narodo hem ano Jerusalim.

⁵ Džanen man oto angleder hem šaj, te mangena, te svedočinen da me sar farisej živindum palo zahtevija oti najstrogro grupa amara verakiri.

⁶ A akana sudini pe maje zbog mli nada ano obećanje savo o Devel dindā amare pradadendē.

⁷ Hem amare dešu duj plemija nadinena pe da adava obećanje ka pherđol hem taro sa o vilo služinena e Devle dive hem rat. Zbog adaja nada, carona, o Jevreja optužinena man.

⁸ Sose mislinena da e Devlese nane moguće te vazdel e mulen?

⁹ Hem me mislinđum da valjani zorale te džav protiv o anav e Isusesoro taro Nazaret.

¹⁰ Ače so čerdum ano Jerusalim: bute svetven manušen frdindum ano phandlipe kad o šerutne sveštenici dinde man vlast. A kad mudarde len, me složindum man adaleja.

¹¹ Hem ko sa o sinagoge but puti mučibnaja terindum len te hulinen upro

Isus. Edobor injumle holjame upro lende da progonindum len hem ano dizja e abandijengere."

*O Pavle vaćeri oto plo obratiba
(Delja 9,1-19; 22,6-16)*

¹² "Ađahar me, kad dobinđum vlast hem kad mukle maje o šerutne sveštenici, leljum te džav ko Damask.

¹³ I ko ekvaš o dive, carona, sar džava ine dromeja, dikhlijum svetlost taro nebo, savo po zorale taro kham sijajindra upra mande hem okolende kola džeše mancar.

¹⁴ Sare peljam ki phuv, a me šundđum glaso savo ki e jevrevjengiri čhib vaćerda maje: 'Savle, Savle, sose progonineja man? Pharoi te borine tut protiv mli volja!'

¹⁵ Me pučljum le: 'Ko injan tu, Gospode?'

A o Gospod phendā maje: 'Me injum o Isus, kole tu progonineja.'

¹⁶ A akana ušti hem terđov ko pre. Mothovđum man tuće sar te čhičav tut te ove mlo sluga hem svedoko akalestar so dikhlijan mandar hem okolestar so pana ka mothovav će.

¹⁷ Me ka spasinav tut te narodostar hem e manušendar taro avera nacije, kolende bičhalava tut.

¹⁸ Tu ka phrave lengere jačha te irinen pe tari tomina ko svetlost, tari vlast e Sotonesiri ko Devel, te šaj priminen oprostiba e grehengoro hem than maškar okolende kolai posvetime veraja ana mande.'

¹⁹ Adalese, carona Agripa, na injumle neposlušno e nebosere vizijace.

²⁰ Najangle propovedindum e manušende ano Damask, onda okolende ano Jerusalim hem ani sa e judejakiri phuv, i e manušende taro avera nacije – te pokajinen pe hem te irinen pe ko Devel hem te čeren šukar delja savencar ka mothoven da pokajinde pe.

²¹ Adalese o Jevreja dolinde man ano Hram hem mangle te mudaren man.

²² Ali, o Devel arakhlija man sa di akava dive, te terđovav akate hem te svedočinav hem e čorođenje hem e barvalenđe. Me na vaćerava ništa aver sem okova so o Proroci hem o Mojsije phende da ka ovel:

²³ da o Hrist ka patini hem, sar prvo kova uštino taro mule, ka mothoj o svetlost e Jevrejende hem avere nacijende."

²⁴ Sar o Pavle branini pe ine akale lafencar, o Fest zorale vičinda: "Pavle, tu na injan sasto! Oto baro džandipe dilindiljan."

²⁵ A o Pavle phendā lese: "Me na injum dilino, ceniemeja Feste, nego vaćerava čačikane hem razumna lafija.

²⁶ O caro o Agripa šukar džanel sa akava hem adalese me phravdreste vaćerava lese. Džanav dai lese sa akala stvarija

pendžarutne, adalese so sa adava na ulo ko nesavo garavdo than.

²⁷ Carona Agripa, verujineja li e proroknende? Džanav da verujineja."

²⁸ Tegani o Agripa phendā e Pavlese: "Pana hari hem ka ubedine man te ovav hrišćanin!"

²⁹ A o Pavle phendā: "Pana hari ili but, me molinava e Devle na samo tu nego hem sare kola avdive šunena man te oven sar me, ali bizo akala lancija."

³⁰ Tegani uštine o caro, o upravniku, i Vernika hem okola kola olencar beštine,

³¹ i, kad iklile, vaćerde maškara pumende: "Akava manuš na čerela ništa so zasluzini meriba ili phandlipe."

³² A o Agripa phendā e Festese: "Te na rodel ine e rimesoro caro te sudini lese, ka šaj ine te ovel muklo."

27

O Pavle plovini ko Rim

¹ Kad inele odlučime te otplovina ki Italija, e Pavle hem nesave avere phandlen dinde jekhe kapetaneste palo anav Julije otı četa e rimesere carosiri.

² Đerdindam ko nesavo brodo kova alo taro Adramit, savo džala ine nakori Tikori Azija, hem otplovinđam. A amencar inele o Aristarh, o Makedonco taro Solun.

³ Tejsato dive resljam ko Sidon. A o Julije, kova e Pavleja inele sar amal, muklja lese te džal koro ple amala, te den le sa so valjani lese.

⁴ Kad dželjam adathar, plovindam severno oto Kipar, sar te na phudel i barval nakoro amende.

⁵ Kad plovindam prekalo more uzali Kilikija hem i Pamfilija, resljam ki diz Mira anu Likija.

⁶ Adari o kapetani arakhlija nesavo brodo tari Aleksandrija savo džala ine ki Italija, i čhičda amen ano leste.

⁷ Divencar plovindam pohari hem jedva nesar resljam paše uzali Knid. Adalese so i barval na muklja amende te iċera amaro pravco, plovindam uzali Salmoda, tari južno strana oto Krit.

⁸ Phareste plovindam uzali obala hem nesar resljam di ko than vičime "Šukar Terđobjnase", paše uzali diz Laseja.

⁹ But vreme našaldam hem o ploviba ulo opasno, i adalese so hem o post e Jevrejengoro već nakhlo, o Pavle upozorindu len:

¹⁰ "Manušalen, dikhava da amaro ploviba ka ovel opasno hem da ka ovel bari šteta, na samo zako pharipe hem zako brodo, nego hem zako amaro dživdipe."

¹¹ Ali o kapetani više verujinda e manušese kova upravindā e brodoja hem

e manuše se kasoro brodo inele nego e Pavlesere lafende.

¹² Adalese so o than kote o brodija terđovenia na inele šukar zako nakhaviba o jevend, više džene odlučinde te otplovinen adathar hem, te šaj, te resen di ko Feniks kaj ka nakhaven o jevend. O Feniks inele luka ko Krit savi inele irime nakoro jugozapad hem severozapad.

I zorali barval upro more

¹³ Kad phudinda tikori barval taro jug, mislindoj da ka ovel adahar sar so planirinde, vazzdinde o sidro hem plovinde paše uzali obala e Kritesiri.

¹⁴ Ali na nakhlo but palo adava, i taro Krit lejla te phudel jekh zorali barval vičime "Severoistočno barval".

¹⁵ Kad i barval dolinda o brodo savo našti ine te džal protiv olate, amen mukljam te legari amen.

¹⁶ Sar plovinaja ine tari južno strana oto tikoro ostrvo vičime Klauda, jedva nesar vazzdindam o čamco zako spasiba.

¹⁷ Kad vazzdinde le, e šelencar phandle o brodo hem stediinde le te na phađol. Adalese so darandile te na zaglavinen pe ko pošikalo than talo pani uzali Libija, mukle o sidro, hem adahar i barval legarda len.

¹⁸ Adalese so i zorali barval zorale dolinda amen, tejsato dive lejje te frden o pharipe taro brodo,

¹⁹ a o trito dive frdinde čak hem o alati e brodosoro.

²⁰ Sar ni o kham ni o čerjenja na iklike but dive, a i zorali barval marela amen ine, našaldam svako nada da ka spasina amen.

²¹ Nakhino but sar na halja pe maro.

Tegani o Pavle terdino anglo lende hem phenda lende: "Manušalen, valjanđen te šunen man hem te na dža taro Krit. Adahar naka dolel amen ine akaja nevolja hem i šteta.

²² Ali akana vaćerava tumende te ohrabrinjen tumen, adalese so nijekh tumendar naka našali plo dživđipe, samo o brodo ka ovel našaldo.

²³ Prekali rat terdino angla mande o andeo e Devlesoro kolese me preperava hem služinava

²⁴ hem phenda maje: 'Ma dara, Pavle. Tu valjani te terđove ko sudo anglo caro ano Rim. Hem, aće, o Devel ka arakhi sarijen kola plovinenka tuja.'

²⁵ Adalese, ohrabrinjen tumen, adalese so verujinava e Devlese da ka ovel adahar sar so phenda maje.

²⁶ Ali mora te zaglavina amen ko nesavo ostrvo."

O brodo phađola

²⁷ Ki dešu štarto rat sar i barval legari amen ine upro Sredozemno more, ki ekvaš i rat o mornarija mislinde dai i obala paše, ²⁸ i merinde o hor e panjesoro hem dikhle da isi paše uzalo saranda metarija. Na nakhlo but palo adava, i palem merinde hem dikhle dai o hor e panjesoro paše uzalo trijanda metarija.

²⁹ Adalese so darandiljam te na khuva ko nesave stene, mukle o štar sidrija taro paluno deo e brodosoro hem molinde pe te disljol.

³⁰ A o mornarija mangle te našen taro brodo i lejje te muken o čamco ko pani vaćerindo bađim da mangena te muken o sidrija od anglat.

³¹ a o Pavle phenda e kapetanese hem e vojnikonende: "Te na ačhile akala manuša ko brodo, tumen naka spasinen tumen."

³² Tegani o vojnici čhinde o šele save ićerde o čamco hem mukle le te perel.

³³ Angleder so te disljol, o Pavle lejla te molini len te han nešto vaćerindo: "Avdivei dešu štarto dive sar nakhavena adžićerindo hem bizo hajba – ništa na čhivden anu muj.

³⁴ Adalese molinava tumen te han, te mangena te preživinen. A nijekhese tumendar naka perel nijekh bal oto šero."

³⁵ Kad adava phenda, lejla o maro hem anglo sarijende zahvalinda e Devlese, i phagija le hem lejla te hal.

³⁶ Tegani sare ohrabrinde pe hem lejje te han.

³⁷ A ko brodo injamle dušelu eftavardešu šov džene.

³⁸ Kad čalile, lejje te ločharen o brodo frdindo o dív anu more.

³⁹ Kad dislilo, na pendžarde i obala, ali dikhle nesavo zaliv e plažaja, i odlučinde, te šaj ine, adari te uplovinen e brodoja.

⁴⁰ Phravde o sidrija hem mukle len anu more, a ko adava momenti mukle o kormilja anu pani, vazzdinde o angluno jedro nakori barval hem lejje te plovinen di ki plaža.

⁴¹ Ali o brodo alo upro pošikalo than talo pani hem ačhilo adathe. O angluno deo zaglavinda pe hem našti ine te mrdini, a o paluno deo lejla te phađol oto zorale talasija.

⁴² Tegani o vojnici mangle te mudaren e phandlen, sar te na našel neko olendar plivindojo.

⁴³ Ali o kapetani mangija te spasini e Pavle, hem na dinda e vojnikonende te čeren adava. Ov naredindā okolende kola džanen te plivinen prva te ripinen anu pani hem te ikljoven ki obala,

⁴⁴ a avera te ićeren pe upro phalja ili upro nešto so ačhilo oto brodo. Adahar sare dživde iklile ki obala.

28

O Pavle ki Malta

¹ Kad adahar spasindam amen, dodžandam da adava ostrvo vičini pe Malta.

² O manuša kola živinena adari inele but šukar premalo amende. Šukar priminde amen hem tharde i jag, adalese so lelja te perel bršim hem inele šil.

³ A kad o Pavle čedindā kupa oto granke hem kad čhvđa la ki jag, taro granke ikliči o sap, adalese so inele tato, hem dolinda pe lese ko vas.

⁴ Kad o manuša kola živinena adari dikhle sar o sap visini lese taro vas, phende jekh averese: "Akavai manuš sigurno ubica. Spasindā pe oto more, ali i develin palo anav Pravda na mukela lese te živini."

⁵ A o Pavle tresindā ple vastestar e sape ki jag hem ništa na ulo lese.

⁶ A on sare adžicerde te šuvalj ili oto jekhvar te perel mulo. Ali kad, palo adava so but adžicerde, dikhle da e Pavlese ništa nane, promeninde pumaro misliba olestar hem lelje te vaćeret dai ov devel.

⁷ A paše uzalo adava than inele o imanje e šerutnesoro oto ostrvo, kova vičindā pe Publike. Ov priminda amen pese ko čher hem trin dive šukar ugostindā amen.

⁸ A e Publikešoro dad pašjola ine, adalese so ine le bari jag hem bare dukha ano vođi. O Pavle đerdindā koro leste, molindā po, i čhvđa ple vasta upro leste hem sasljardā le.

⁹ Palo adava lelje te aven hem avera namborme manuša taro ostrvo, hem inele sasljarde.

¹⁰ Zbog adava ko but načinja mothovde da poštujenina amen, hem kad leljam te dža adale thanestar on dinde amen sa okova so valjanda amende.

O Pavle resela ko Rim

¹¹ Palo trin masek, đerdindām ko nesavo brodo savo inele tari Aleksandrija hem savo nakhvadā o jevend ko ostrvo. A tari angluni strana ole ine znako e devlengoro e blizanconengoro.

¹² Adahar resljam ki diz Sirakuza, kote ačhiljam trin dive.

¹³ Adathar plovindām hem resljam ki diz Regijum. Tejsato dive phudindā i barval taro jug, i za duj dive resljam ki diz Puteole.

¹⁴ Adari arakhljam nesave phraljen, kola zamolinde amen te ačhova koro lende efta dive. I adahar resljam hem ko Rim:

¹⁵ Kad o phralja so živinde ano Rim šunde so avaja, iklide te resen pe amencar di ko Trg Api hem di ko than Trin Gostionice. Kad o Pavle dikhla len, zahvalindā e Devlese hem ohrabrinđa pe.

¹⁶ Kad đerdindām ko Rim, e Pavlese mukle te živini korkoro, jekhe vojnikoja kova pazindā le.

O Pavle propovedini e Isusestarano Rim

¹⁷ Palo trin dive, o Pavle vičindā e jevrejengere vođen, i, kad čedinde pe, phendā lende: "Phraljalen, iako ništa na čerdum protiv amaro narodo ni protiv o adetija amare pradadengere, ano Jerusalim injume dolime hem predime e Rimljanende.

¹⁸ On ispitujinde man hem mangle te muken man, adalese so na injumle krivo nisose so zasluznici meriba.

¹⁹ Ali o Jevreja protivinde pe, i me morandiljum te rodav te sudini pe maje anglo e rimesoro caro, a na sar te šaj optužinav mle narodo.

²⁰ Adalese zamolinđum tumen te aven te vaćerav tumencar, adalese so zbog mli vera ani nada e Izraelsiri injum phandlo akale lancenencar."

²¹ A on phende lese: "Na primindam nisavo lil tatar tari Judeja, hem nijekh e phraljendar kola ale adathar na javinda ili na phendā nešto bišukar tatar.

²² Ali, amen mangaja tatar te šuna so mislineja, adalese so džanaja da protiv akaja sekta ko sa o thana vaćeri pe."

²³ I adahar odredinde jekh dive, hem ko than kaj bešela ine o Pavle ale više olendar. Ov taro sabale di raćate vaćeri lende ine hem svedočini e Devlesere carstvostar, hem uverini len taro e Mojsijasoro zakoni hem taro Proroci ano sa okova so odnosini pe upro Isus.

²⁴ Nesave inele uverime ano adava so o Pavle phendā, a avera na verujinde.

²⁵ I sar našti ine te složinen pe maškara pumende, lelje te džanfse kad o Pavle phendā lende pana akava: "Šukar o Sveto Duho phendā prekalo proroko o Isaija tūmare pradadende:

²⁶ 'Dža ko akava narodo hem phen:

Ka šunen hem ka šunen,
ali naka haljoven;
ka dikhen hem ka dikhen,
ali naka pendžaren.

²⁷ Adalese so akale manušengoro vilo ulo pharo,

phareste šunena kanencar
hem phandle pumare jačha,

te na dikhen jačhencar

hem te na šunen kanencar,
a vileja te na haljoven.

Adalese našti te irinen pe kora mande
te sasljarav len.'

²⁸ Adalese, te džanen dai akava spasenje e Devlesoro bičhaldo e manušende faro avera nacije, hem on ka prihvatinen le."

²⁹ [A kad phendā adava, o Jevreja džezi ani bari rasprava maškara pumende.]

³⁰ O Pavle duj pherde berša ačilo ano plo iznajmime čer. Adari primindā sarijen kola avena ine koro leste.

³¹ Propovedini ine e Devlesere carstvostar hem sikaj ine oto Gospod Isus Hrist phravdeste, hem niko na sprečindā le te čerel adava.

O lil e Rimljanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava tumende me o Pavle, o sluga e Isuse Hristesoro, e Devlestari vičime sar apostoli hem odvojime te propovedinav o evandelje,

² save o Devel angleder obećindā prekalo ple proroci ano Sveta lila.

³ Adavai o evandelje lesere Čavestar, kovai palo telo potomko e carosoro e Davidesoro,

⁴ a palo Duh kova posvetini hem uštibnaja taro mule inele mothovdo sar Čavo e Devlesoro ano sa o zoralipe. Ovi o Isus Hrist, amaro Gospod.

⁵ Prekalo leste amer dobiniđam i milost te ova apostolja, te šaj olesе ano anav te vičina e manušen taro sa o nacije te verujinen ano leste hem te oven lese poslušna.

⁶ Maškarо lende hem tumen injen vičime te pripadinen e Isuse Hristese.

⁷ Pisinava sarijende ano Rim, kolen o Devel volini hem kolen vičindā te oven olesere manuša:

Milost tumende hem mir e Devlestari, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

E Pavlesiri želja te džal ko Rim

⁸ Angleder sa, zahvalinava mle Devlese prekalo Isus Hrist zako sarijende tumende, adalese so tumare veratar vaćeri pe ano sa o sveto.

⁹ O Devel, kolese služinava ano mlo duho, propovedindojo o Šukar lafi lesere Čavestar, svedoko maje da uvek molinava zako tumende.

¹⁰ Stalno molinava zaki prilika, tei e Devlesiri volja, nesar te avav tumende.

¹¹ Adalese so, edobor mangava te dikhav tumen te šaj delinav tumencar nesavo duhovno daro te zoraljoven –

¹² te ohrabrina jekh avere ani zajedničko vera.

¹³ Mangava te džanen phraljalen, da but puti mangljum te avav tumende, hem maškara tumende te čedad nesavo plod ani vera sar so čedinđum hem maškarо manuša taro avera nacije, ali sa di akana injumle sprečime te avav.

¹⁴ Dužno injum te propovedinav zako civilizovana hem zako necivilizovana, zako mudra hem zako nerazumna.

¹⁵ Adalese but mangava te propovedinav o evandelje hem tumende ano Rim.

O zoralipe oto evandelje

¹⁶ Me na lađava oto evandelje, adalese soi ov e Devlesoro zoralipe zako spasenje

svakonese kova verujini – najangle zako Jevreja, a onda hem zako avera narodija.

¹⁷ Adalese so ano evandelje mothoj pe i pravednost e Devlesiri, savi primini pe veraja, hem samo veraja, sar soi pisime ano Svetu lil: "O pravedniko ka živini pali vera."

O greh e manušengoro

¹⁸ Taro nebo mothoj pe e Devlesiri holi protiv svako bezbožnost hem nepravednost e manušengiri kola pumare nepravednodne džividipnaja sprecinena te dičhol o čačipe e Devlestari.

¹⁹ Adalese so, okova so e Devlestari šaj džanel pe, adavai olende već pendžarutno – o Devel adava mothovda lende.

²⁰ A o večno zoralipe hem o božanstvo e Devlesoroi osobine save našti te dikhen pe, ali pana taro čeriba e svetosoro jasno šaj te dikhen pe ano okova so o Devel stvorindā, i adalese e manušen nane izgovor.

²¹ Adalese so, iako džande zako Devel, na dinde le čast hem hvala sar Devlese, nego lengoro misliba ulo uzaludno, a lengoro nerazumno vilo prelejla i tomina.

²² Iako tvrdinde dai mudra, ule nerazumna.

²³ I zameninde i slava e Devlesiri, kova nikad na merela, zako idolja savei čerde te ličinen upro manuš kova merela, upro čiriklja, upro životinje saven isi štar pre hem upro okola so lazinen phuvjaja.

²⁴ Adalese o Devel predindā len lengere vilengere požudende, te oven nečista, te čeren lađarutne stvarija jekh averese.

²⁵ On zameninde e Devlesoro čačipe zako hovajba, i slavinena hem služinena okolese soi stvorime, a na e Stvoriteljese, kole valjani zauvek te slavini pe. Amen.

²⁶ Adalese o Devel predindā len lengere lađarutne požudende. Adahar lengere đuvlijia o prirodno polno odnos zameninde okoleja savo nane prirodno.

²⁷ Isto adahar hem o murša ačhavde o prirodno polno odnos e đuvljencar, hem thabile anij pumari grešno požuda jekh palo avereste. Adahar o murša e muršencar čeren lađarutne stvarija hem adaleja priminde i zaslužime kazna zako pumaro perverzno živiba.

²⁸ I adalese so na dikhle dai vredno o čačikanu pendžariba e Devle, o Devel predindā len lengere bezvrednone mislende, te čeren okova so na džala ano redo.

²⁹ Oni pherde oti svako nepravednost, pokvarenost, pohlepa, bišukaripe, zavist, mudariba, kavga, prevara, zlonamernost. Oni ogovaračija.

³⁰ Vaćerena bišukar jekh averestar, mrzinenha e Devle, nasilna, umislime, barikane, izmislinena bišukaripe, nepokorna pumare dadeše hem e dajaće,

³¹ nerazumna, nepoverljiva, bezosećajna hem nemilosrdna.

³² Iako džanen zaki e Devlesiri pravedno naredba da zaslužinena meriba okola kola adava čerena, on na samo da adava čerena nego hem ohrabrinena averen te čeren adava.

2

E Devlesoro pravedno sudo

¹ Adalese nane tut izgovor, manušaja kova sudineja, ko god tu te ove. Adalese so, adaleja so sudineja averese, korkoro tuče sudineja, adalese so hem tu kova sudineja cereja isto adava.

² A amen džanaja da o Devel pravedno sudini okolen kola adahar čerena.

³ Tu li mislineja, manušaja kova sudineja okolende kola čerena esavke stvarija, a tu korkoro čereja adahar, da ka naše e Devle-sere sudostar?

⁴ Ili šaj dikheja po tele e Devlesoro baro šukaripe, lesoro podnosiba hem lesiri strpljivost? Na haljoveja li da o Devel šukaripnaja mangela te anel tut ko pokajanje?

⁵ Ali, adalese so injan šeralo hem so isi tut vilo savo na kajini pe, čhiveja upra tute i holi zako Dive e holjakoro, kad ka mothoj pe e Devlesoro pravedno sudio.

⁶ O Devel svakonese ka irini palo lesere delja.

⁷ Okolende kola istrajno čerena šukaripe rodindoj i slava, i čast hem o bimeripe, ka del večno dživdipe.

⁸ A okolen kolai sebična hem nane poslušna e čaćipnase, a poslušnai e neprav-daće, ka resel e Devlesiri but bari holi.

⁹ I nevolja hem o pharipe ka resel sarijen kola čerena bišukaripe, prvo e Jevrejen, a onda hem e avere naroden.

¹⁰ A slava, čast hem mir e Devlestар sarijende kola čerena šukaripe, prvo e Jevre-jende, a onda hem avere narodende.

¹¹ Adalese so o Devel na dikhela koi kova.

¹² Adalese so okola kola bizo Zakoni grešinde, bizo Zakoni hem ka properen. A okolende kola grešinde, a ine len o Zakoni, palo Zakoni hem ka ovel lende sudime.

¹³ Adalese so, anglo Devel nane pravedna okola kola šunena o Zakoni, nego ka oven opravdime okola kola čerena palo Zakoni.

¹⁴ Adalese so kad o manuša taro avera nacije kolen nane o Zakoni, prirođno čerena okova so o Zakoni rodelia, ondai on, iako nane len o Zakoni, korkore pumenđe zakoni.

¹⁵ On adahar mothovena dai ano lengere vile zapisime okova so rodelia o Zakoni. Adava svedočini hem lengiri savest hem

lengere mislja save ponekad optužinena len, a ponekad čak braninena len.

¹⁶ Adava ka dičhol ko dive kad o Devel prekalo Hrist Isus ka sudini okova soi gar-avdo ano manuša, premalo mlo evanđelje savo propovedinava.

O Jevreja hem o Zakoni

¹⁷ A tu pheneja da injan Jevrejco hem da čhiveja to pouzdanje ano Zakoni. Hvalineja tut e Devleja

¹⁸ hem džaneja lesiri volja, a taro Zakoni sikiljan soi ispravno.

¹⁹ Injan uverime da injan voda e koro-rende, svetlost okolende kolai ani tom-inia,

²⁰ okova kova sikaj e nerazumnonen, učitelj e čhavorende, adalese so ano Zakoni tut isi sa o džandipe hem o čačipe.

²¹ Znači tu, kova averen sikaveja, korkoro tut na sikaveja? Propovedineja te na čorel pe, a tu korkoro čoreja?

²² Vaćereja te na čerel pe preljuba, a tu korkoro čereja preljuba? Gadinena pe će o idolja, a tu korkoro čoreja lengere hramija?

²³ Hvalineja tut e Zakoneja, a phageja adava isto Zakoni hem adaleja lađareja e Devle.

²⁴ Sar soi hem pisime ano Sveti lil: "Zbog tumende maškarovo avera nacije vredini pe o anav e Devlesoro."

²⁵ O obreziba isi le vrednost te ićereja o Zakoni. Ali, te phageja o Zakoni, oveja sar okova kova nane obrezime.

²⁶ A te okova kova nane obrezime ićeri o odredbe e Zakonesere, sar o Devel naka uračunini le maškarovo obrezime?

²⁷ Adahar okova kova nane telesno obrezime, a ićeri o Zakoni, ka sudini tuče kova phageja o Zakoni, iako isi tut o pisime Zakoni hem o obreziba.

²⁸ Adalese so, nane Jevrejco okova kova adahar samo dičola, niti o pravo obreziba nane telesno stvaro.

²⁹ Nego, pravo Jevrejcoi okova kovai adava andral, a pravo obreziba ovela ano vilo palo Duho, a na palo pisime Zakoni. Esavko na dobini pohvala e manušendar, nego e Devlestар.

3

E Devlesiri vernost

¹ Savi, onda, prednost isi e Jevrejen? Ili isi li nesavi korist oto obreziba?

² Bari korist ano sa! Najanglei e Jevre-jende poverime e Devlesere lafiјa.

³ A so te nesave olendar inele neverna? O Devel li zbog adava naka ovel više verno?

⁴ Na, nisar! Iakoi svako manuš hov-avno, o Develi adava kovai verno ano ple obećanja, sar soi pisime ano Sveti lil:

"Ka mothove tut pravedno ano sa so ka
vaćere,
hem ka pobedine kad ka ove sudime."

⁵ A te amari nepravednost mothoj e Devlesiri pravednost, so ka phena ko adava? Dai o Devel nepravedno kad ikali pli holi upra amende? Manuškane akava pučava.

⁶ Na, nisar! Sar onda o Devel ka sudini ine pravedno e svetose?

⁷ Ali, te mlo hovajba služini te mothoj pe o izobilje oto e Devlesoro čaćipe zaki olesiri slava, sose onda pana sudini pe maje sar grešnikose?

⁸ Hem sose te na phena: "Hajde te čera bišukaripe sar te šaj avel o šukaripe?" Sar so nesave vaćerena bišukar hem tvrdinena da amen ađahar vaćeraja. Adalese ka oven pravedno osudime!

⁹ So, onda? Isi li amen e Jevrejen nesavi prednost upredjer avera? Na, nisar! Adalese so, već phendam dai sare, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, tali vlast e grehesiri.

Nijekh nane pravedno

¹⁰ Sar soi pisime ano Svetu lil:

"Nane nijekh pravedno, nijekh;
¹¹ nijekh nane kova razumini,
nane nijekh kova rodelia e Devle.

¹² Sare cidinde pe e Devlestari,
sare zajedno ule beskorisna.
Nane nijekh kova čerela šukaripe,
nane nijekh.

¹³ Lengoroi grlo sar o phravdo grobo,
lengiri čib hovaj.

E sapesoroi otrov lendje ko vošta.

¹⁴ Lengere muja pherde armanja hem gorčina.

¹⁵ Lengere pre siđarena te mudaren,
¹⁶ kaj god džana, anena uništenje hem beda,
¹⁷ a o drom oto mir na pendžarena.

¹⁸ Nane len nisavi dar oto Devel."

¹⁹ Džanaja da sa so o Zakoni vaćeri, vaćeri okolende kolai talo Zakoni, te šaj svako mujte phandljol hem te šaj sa o sveto te terdol anglo sudo e Devlesoro.

²⁰ Adalese anglo leste nijekh naka opravdini pe palo ićeriba o Zakoni, adalese so o Zakoni anela e manuše dī ko pendžariiba dai grešno.

I pravednost avela prekali vera

²¹ Ali akana mothovđa pe e Devlesiri pravednost bizo Zakoni, savatar svedočinena o Zakoni hem o Proroci.

²² Opravdime injam anglo Devel prekali vera ano Isus Hrist. Adava odnosini pe upro sarijende kola verujenina adalese so nane razlikla maškaru manuša.

²³ Adalese so, sare grešinde hem našalde i slava e Devlesiri,

²⁴ ali opravdimei pali lesiri milost prekalo otkupljenje savoi ano Hrist Isus. Adavai e Devlesoro daro.

²⁵ O Devel odredinda e Hriste ple rateja te ovel žrtva zako pomirenje savo primini pe veraja. Adava čerda te mothoj pli pravednost. Adalese so, ov ani pli strpljivost na kaznindu o grehija savei čerde angleder,

²⁶ a adava čerda sar te mothoj pli pravednostano akava vreme, te šaj mothoj dai ov korkoro pravedno hem te opravdini okole kova verujini ano Isus.

²⁷ Šaj li onda, korkore amencar te hvalina amen? Našt! Palo savo zakoni? Palo zakoni savo rodelia delja? Na, nego palo zakoni savo rodelia vera.

²⁸ Adalese amen smatrinaja dai o manuš opravdime pali vera, a na palo ićeriba o Zakoni.

²⁹ O Devel li samo e Jevrejende Devel? Nane li ov Devel hem avere narodende? Oja, hem avere narodende isto.

³⁰ I adalese soi samo jekh Devel, kova prekali vera ka opravdini e obrezimen, ov prekali adaja isto vera ka opravdini hem okolen kola nane obrezime.

³¹ Amen li veraja čhinavaja o Zakoni? Na, nisar! Nego, amen veraja podržinaja o Zakoni.

4

O Avraam opravdime veraja

¹ So, onda, te phena da otkrijindja o Avraam, amaro pradad palo telo?

² Adalese so, tei o Avraam opravdime palo ple delja, isi le soja te hvalini pe, ali na anglo Devel.

³ Adalese so o Svetu lil phenela: "O Avraame poverujindja e Devlese hem adava ine lese uračunime ani pravednost."

⁴ Okova kova čerela buti, na dobini pli plata sar daro, nego zaradini adava so dobini.

⁵ A okolese kova na čerela buti, a verujini ano Devel kova opravdini e biedevlesere manuše, i vera uračunini pe ani pravednost.

⁶ Ađahar hem o David vaćeri dai bahtalo o manuš kase o Devel uračunini i pravednost bizo te lel ano obzir lesere delja:

⁷ "Bahtalei okola kaserei prestupija oprostite

hem o grehija učharde.

⁸ Bahtaloj o manuš
kase o Gospod na uračunini o greh."

⁹ Akava li bahtalipe samo zako obrezime ili hem zako okola kola nane obrezime? Adalese so, phendam dai i vera e Avraamese uračunime ani pravednost.

¹⁰ A kad adava ine lese uračunime? Kad inele obrezime ili kad na inele obrezime? Adava na inele palo obreziba, nego angleder o obreziba.

¹¹ Ov priminda o znako oto obreziba sar pečati oti pravednost sava dobinda veraja pana kad na inele obrezime. Adaleja o Avraam ulo dad sarijengoro kola verujena, a kola nane obrezime, te šaj hem olende adava te uračunini pe ani pravednost.

¹² Ovi hem dad e obrezimengoro, okolengoro kola nane samo obrezime nego hem phirena dromeja oti vera amare dadesiri e Avraamesiri, savi ole ine kad pana na inele obrezime.

E Devlesoro obećanje primini pe veraja

¹³ Adalese so, o obećanje e Avraamese, ili lesere potomstvose, da ka ovel nasledniko e svetosoro, nane dindo palo ićeriba o Zakoni, nego pali pravednost savi avela oti vera.

¹⁴ Adalese so, tei o naslednici okola kola ićerena o Zakoni, onda i vera nane vredno, a o obećanjeji uzaludno.

¹⁵ Adalese so, o Zakoni peja akhari e Devlesiri holi, a kaj nane Zakoni, adari nane ni phagiba o Zakoni.

¹⁶ Adalese o obećanje terđola upri vera, te šaj o manuša prihvatinen le sar daro oti e Devlesiri milost, hem te šaj vredni zako sa o potomstvo, na samo zako okola kola ićerena o Zakoni, nego hem zako okola kolen isi vera sar e Avraamesiri. Ovi sarijende amende dad.

¹⁷ Sar soi pisime ano Sveti lil: "Ćerdum tut te ove dad bute narodengoro" – anglo Devel, ano kova poverujinda, kova vazdela e mulen hem pali kasiri naredba oto ništa ovela nešto.

¹⁸ O Avraam verujinda hem nadindā pe hem tegani kad na inele sose te nadini pe. Adahar ulo dad bute narodengoro, adalese so o Sveti lil adahar phenela: "Edobor baro kala ovel to potomstvo."

¹⁹ O Avraam džanda da nakhlo lesoro vreme kad šaj ine te oven le čhave adalese so ine le paše di o šel berš hem džanda so i Sara našti ine te bijani, ali lesiri vera na peli.

²⁰ Ov na sumnjindā ano e Devlesoro obećanje, nego zoralilo ani vera hem dindā slava e Devlese.

²¹ Inele pherdeste uverime da o Devel šaj te čerel okova so obećinđa.

²² Adalese i vera ine lese uračunime ani pravednost.

²³ A o lafija: "ine lese uračunime", na inele pisime samo olese,

²⁴ nego hem amendē kolendē ka uračunini pe, kola verujinaja ano Okoleste kova taro mule vazdinda e Isuse, amare Gospode.

²⁵ O Isus inele dindo te merel zako amare prestupija, a uštino taro mule zako amaro opravdanje.

5

Opravdime prekali vera

¹ I adalese, akana kad injam opravdime prekali vera, isi amen mir e Devleja brekalo amaro Gospod Isus Hrist.

² Zbog amari vera ano Hrist šaj te ava ani milost e Devlesiri ani savi akana živinaja, hem hvalinaja amen ani nada da ka učestvujina ani slava e Devlesiri.

³ Hem na samo adava, nego hvalinaja amen hem e nevoljencar adalese so džanaja da ano nevolje sikkovaja te ova strpljiva.

⁴ Ani adaja strpljivost o Devel zorjari amaro karakteri, a adalestar bijandola i nada.

⁵ Adaja nada na lađari amen, adalese so o Devel čhorda plo mangipe ano amare vile prekalo Sveti Duho, kovai amende dindo.

⁶ Adalese so, ano pravo vreme, pana sar injamle bizorale, o Hrist mulo zako amende – bidevlesere manušende.

⁷ Pharoi da neko ka del plo dživdipe sar te spasini avere manuše, čak hem adava manuš te ovel pravedno. Iako šaj isi neko ko bi dela plo dživdipe zako but šukar manuš.

⁸ Ali, o Devel plo mangipe amendē mothoj adahar: pana sar injamle grešnici, o Hrist mulo zako amende.

⁹ Kobar više akana, adalese so injam opravdime lesere rateja, ka spasina amen oti holi e Devlesiri prekalo leste.

¹⁰ Adalese so, te injamle izmirime e Devleja lesere Čavesere meribnaja, pana sar injamle lesere neprijatelja, kobar više akana ka ova spasime lesere Čavesere dživdipnaja, akana kad injam izmirime!

¹¹ Hem na samo adava, nego hem hvalinaja amen ano Devel prekalo amaro Gospod Isus Hrist, prekala kaste akana injam izmirime e Devleja.

O Adam hem o Hrist

¹² Adalese, sar so o greh đerdindā ano sveto prekalo jekh manuš, a prekalo greh o meriba, adahar o meriba reslja sa e manušen, adalese so sare grešinde.

¹³ O greh ano sveto inele angleder o Zakoni, ali o greh nikase na računini pe kad nane zakoni.

¹⁴ A palem, o meriba vladinda taro Adam di o Mojsije hem upro okolende kola na grešinde ko isto način sar o Adam, kovai slika Okolesiri kova valjanda te avel.

¹⁵ Ali i milost nane sar o prestup. Adalese so, te but džene mule zborg o prestup jekhe manušesoro, kober više upro buttende čhordili i milost e Devlesiri hem o daro savo alo prekali milost jekhe manušesiri, e Isuse Hristesiri.

¹⁶ Hem adava daro nane isto sar okova savo alo prekalo okoleste kova grešinda. Adalese so, palo jekh prestup ali i osuda, a o milosno daro alo palo but prestupija hem anda opravdanje.

¹⁷ Adalese so, te zbog o prestup jekhe manušesoro o meriba vladinda prekalo adava jekh manuš, kober više okola kola priminena izobilje ot i milost hem daro ot pravednost ka vladinen ano dživdipe prekalo jekh manuš, prekalo Isus Hrist!

¹⁸ I, sar so sa o manuša inele osudime zbog o prestup jekhe manušesoro, adahar hem zbog jekh pravedno delo jekhe manušesoro sa o manuša ka oven opravdime hem ka ovel len dživdipe.

¹⁹ Adalese so, sar so palo neposlušnost jekhe manušesoro but džene ule grešna, adahar hem pali poslušnost jekhe manušesiri but džene ka oven pravedna.

²⁰ O Zakoni alo te barjon o grehija. Ali, kaj barilo o greh, i milost barili po više,

²¹ te šaj, sar so o greh vladinda prekalo meriba, adahar i milost e Devlesiri vladini prekali pravednost savi legari ano večno dživdipe prekalo Isus Hrist amaro Gospod.

6

Mule zako greh – dživde ano Hrist

¹ So onda ka phena? Valjani li te ačhova ano greh sar te barjol i milost e Devlesiri?

² Na, nisar! Sar šaj amen kola muljam zako greh pana te živina ano leste?

³ Ili, na džanen li da sare amen kola injam krstine ano Hrist Isus injam krstime ano lesoro meriba?

⁴ Adalese, prekalo krstiba zajedno oleja injam parume ano lesoro meriba, te šaj hem amen, sar so o Hrist e Dadesere slavaja vazdime taro mule, živina neve dživdipnaja.

⁵ Adalese so, kad uljam jekh oleja ano meriba sar olesoro, isto adahar ka ova jekh oleja ano uštiba taro mule sar olesoro.

⁶ Akava džanaja: amaro purano manuš čhivdoi ko krsto e Hristeja te šaj amaro grešno telo ovel uništimo, te na ova više robija e grehese.

⁷ Adalese so, okova kovai mulo, oslobođime oto greh.

⁸ I, te muljam e Hristeja, verujinaja da hem ka živina oleja.

⁹ Adalese so džanaja da o Hrist, kova uštino taro mule, više naka merel – o meriba više nane le vlast upro leste.

¹⁰ Meribnaja saveja mulo, mulo jekhvar hem zauvek sar te phagel o zoralipe e grehesoro; a o dživdipe savo akana živini, živini zako Devel.

¹¹ Adahar hem tumen dikhen tumen da injen mule zako greh, a dživde zako Devel ano Hrist Isus.

¹² Adalese o greh na tromal više te vladini ano tumaro telo savo merela, i te pokorinen tumen lesere požudende.

¹³ Ma den tumare udovija zako greh sar alatija zaki nepravda, nego den tumen zako Devel sar okola kola uštine taro mule hem tumare udovija den zako Devel sar alatija zaki pravednost.

¹⁴ Adalese so, o greh naka ovel le vlast upra tumende, adalese so na injen talo Zakoni, nego tali milost e Devlesiri.

Robija zaki pravednost

¹⁵ So te čera? Te grešina adalese so na injam talo Zakoni, nego tali milost e Devlesiri? Na, nisar!

¹⁶ Na džanen li da injen robija okolesere kase pokorinena tumen, okolesere kase sar robija predena tumen te oven lese pokorna – bilo zako greh, so legari ano meriba, bilo zaki poslušnost, so legari ani pravednost.

¹⁷ Ali, hvala e Devlese so, iako injenle robija zako greh, sa vileja pokorinden tumen zako adava sikaviba savese predinden tumen.

¹⁸ Oslobobime injen oto greh hem uljen robija zaki pravednost.

¹⁹ Koristinava svakodnevna primerija ano vaćeriba zbog o bizaralipe tumare telosoro. Sar so nekad predinden tumare udovija te služinen zaki nečistota hem zako bezakonje, adahar akana preden tumare udovija te služinen zaki pravednost, so legari ani svetost.

²⁰ Adalese so, kad injenle robija zako greh, injenle slobodna ot pravednost.

²¹ I savi korist ine tumen adalestar savestar avdive lađana? Konačnoi rezultat adalestar o meriba.

²² Ali, akana kad injen oslobođime oto greh hem kad uljen robija e Devlesere, i korist savi isi tumen legari ani svestost, a konačnoi rezultat adalestar o večno dživdipe.

²³ Adalese soi i plata zako greh meriba, a daro e Devlesoroj večno dživdipe ano amaro Gospod Hrist Isus.

7

Slobodna oto Zakoni

¹ Ili, na džanen li, phraljalen – vaćerava okolendje kola džanen o Zakoni – da o Zakoni isi le vlast upro manuš samo díkotei dživdo?

² Adahari hem i dindi džuvli, palo Zakoni, phandli zako plo rom dikotei ov dživdo. Ali, te lakoro rom merela, slobodnoi taro Zakoni saveja inele phandli zako plo rom.

³ Adalese, te dželi avereja dikotei lakoro rom dživdo, ka vičini pe preljubnica. Ali, te lakoro rom merela, slobodnoi taro Zakoni hem nane preljubnica te lelja avere.

⁴ Adahar hem tumen, mle phraljalen, prekalo telo e Hristesoro muljen zako Zakoni te pripadinen averese. Okolese kova uštino taro mule, hem te ova plodonosna zako Devel.

⁵ Adalese so, díkote živindam palo telo, o bišukar požude save inele izazivime e Zakoneja vladinde ano amare udovija, a o plod adalestar inele meriba.

⁶ Ali, akana injam slobodna oto Zakoni adalese so muljam zako adava saveja injamle phandle. Akana služinaja e Devlese ko nevo način e Duhostar, a na ko purano način palo pisime Zakoni.

O Zakoni hem o greh

⁷ So onda ka phena? Dai o Zakoni greh? Na, nisar! A palem, me naka džanav ine soi greh te na ovel ine o Zakoni. Adalese so, naka džanav ine soi požuda te na pheneljine o Zakoni: "Ma mang okova so nane klo!"

⁸ A o greh iskoristinda i prilika hem prekali adaja naredba ana mande izazivinda svaku vrsta oti požuda. Adalese so, o grehi bizo Zakoni mulo.

⁹ Nekad živindum bizo Zakoni, a kad ali i naredba, o greh oživinda,

¹⁰ a me muljum. I adahar i naredba, savi valjanda te anel maje dživdipe, anda maje meriba.

¹¹ Adalese so, o greh iskoristinda i prilika hem e naredbaja prevarinda man hem mudarda man.

¹² Adalese, o Zakoni sveto hem i naredbai sveto, pravedno hem šukar.

¹³ Značini li da adava soi šukar anda maje meriba? Na, nisar! A palem, o greh te mothoj pe dai greh, ov prekalo adava soi šukar anda meriba, hem adahar o greh prekalo naredbe te mothoj pe dai pherdeste grešno.

¹⁴ Džanaja dai o Zakoni duhovno, a da me injum telesno, biknime sar robo e grehesce.

¹⁵ Na haljovava so čerava, adalese so na čerava okova so mangava, nego čerava okova so mrzinava.

¹⁶ A te čerava okova so na mangava, značini da slažinav man dai o Zakoni šukar.

¹⁷ A palem, adava na čerava više me, nego o greh savo živini ana mande.

¹⁸ Adalese džanav da ana mande – ano mlo telo – na živini ništa šukar. Adalese so, isi man želja te čerav okova soi šukar, ali na injum ano stanje te čerav adava.

¹⁹ Adalese so, na čerava o šukar, savo mangava, nego o bišukar, savo na mangava.

²⁰ Ali, te čerava okova so na mangava, onda adava na čerava me, nego o greh savo živini ana mande.

²¹ Adahar arakhljum akava zakoni: kad mangava te čerav šukar, adathei odmah o bišukar.

²² Ano mlo vilo injum oduševime e Devlesere Zakoneja,

²³ ali dikhava da ano mle udovija delujini aver zakoni, savo marea protiv o zakoni mla godakoro hem phandela man e grehesere zakoneja savoi ano mle udovija.

²⁴ Kobor jadno injum me! Ko ka oslobodini man akale telostar savo merela?

²⁵ Hvala e Devlese, kova oslobođini man prekalo amaro Gospod Isus Hrist! Adahar me mla godaja služinava e Devlesere Zakonese, a mle teloja e grehesere zakonese.

8

Dživdipe ano Duho

¹ Adalese akana nane osuda okolendje kolai an Hrist Isus,

² adalese so o zakoni e Duhosoro savo anela dživdipe ano Hrist Isus oslobođindja man oto zakoni e grehesoro hem e meribnasoro.

³ Adalese so, okova so o Zakoni našti ine te čerel, zbog o bizoralipe e telosoro, čerđa o Devel adahar so bičhalđa ple Čhave ano obliće e grešnone telosoro te ovel žrtva zako greh. Hem adahar osudinda o greh ano telo,

⁴ te šaj o pravedno zahtev e Zakonesoro pherđol ana amende kola na živinaja palo telo, nego palo Duho.

⁵ Adalese so, okola kola živinena palo telo, mislinena ko okova soi telesno, a okola kola živinena palo Duho, mislinena ko okova soi duhovno.

⁶ Adalese so, i godi legardi teloja anela meriba, a i godi legardi Duhova anela dživdipe hem mir.

⁷ Adalese so, kadi i godi legardi teloja, oj džala protiv o Devel, adalese so nane pokorno e Devlesere Zakonese, niti nane sposobno te čerel adava.

⁸ Adahar, okola kolai legarde teloja našti te ugodinen e Devlese.

⁹ Ali, tumen na injen legarde teloja, nego Duhova, te čače e Devlesoro Duho živini ana tumende. Te nekas nane e Hristesoro Duho, na pripadini e Hristese.

¹⁰ A tei o Hrist ana tumende, o teloi mulo zborg o greh, ali o Duho dela tumen dživdipe adalese so injen opravdime anglo Devel.

¹¹ A te e Devlesoro Duho, kova vazdinda e Isuse taro mule, živini ana tumende, onda o isto Devel kova e Hriste vazdindia taro mule, prekalo Duho kova živini ana tumende, ka oživini hem tumare telija save merena.

¹² Adalese, phraljalen, na injam dužna e telose te živina palo leste.

¹³ Adalese so, te živineno palo telo, mora hem te meren. Ali, te e Duhoja mudarena tumare telesna delja, ka živinen.

¹⁴ Adalese so, okola kolen legari e Devlesoro Duho, oni e Devlesere čhavje.

¹⁵ Adalese so, e Duho kole priminđen na legari tumen ano ropstvo sar te šaj palem živinen ani dar, nego čerda tumen te oven e Devlesere čhavje hem prekalo leste vičinaja: "Abba, Dade!"

¹⁶ Korkoro o Duho svedočini zajedno amare duhoja da injam e Devlesere čhavje.

¹⁷ I, te injam čhavje, onda injam hem naslednici – naslednici e Devlesere hem zajedno naslednici e Hristeja, te čače e Hristeja patinaja, te šaj učestvujina ani lesiri slava.

O Svetu Duho anela sloboda hem slava

¹⁸ Smatrinava da amare patnje save isi amen akana našti ni te uporedini pe e slavaja savi ka mothoj pe amende.

¹⁹ Adalese so, sa so o Devel stvorindia željno adžičeri te mothoj pe i slava e Devlesere čhavengiri.

²⁰ Adalese so, sa soi stvorime ulo bezvredno, na amara voljaja, nego e Devlesere voljaja, ani nada

²¹ da ani slavno sloboda e Devlesere čhavengiri hem sa adava ka primini oslobođenje oto ropstvo savo legari ani propast.

²² Džanaja da sa soi stvorime e Devlestari uzdišini hem mučini pe sa di akana, sar i đuvli anglo bijaniha.

²³ Hem na samo okova soi stvorime, nego hem amen kola isi amen e Duho sar prvo daro e Devlesoro, isto uzdišinaja adžičerindo o Devel pherdeste te usvojini amen, te otkupini amare telija.

²⁴ Adalese so, ani adaja nada injam spasime. A i nada savi dičhola nane nada, adalese so niko na nadini pe okolese so već diķhela.

²⁵ Ali, te nadinaja amen okolese so na diķhaja, onda adava strpljivo adžičeraja.

²⁶ Isto adahar hem o Duho amende požmožni ano amare bizoralipa. Amen na džanaja zako so valjani te molina, ali korkoro o Duho molini zako amende ano uzdisaja save lafencar našti te opisinen pe.

²⁷ A Okova kova ispitujini o vile džanel so o Duho mangela, adalese so o Duho pali volja e Devlesiri molini zako e Devlesere manuša.

²⁸ Džanaja da sa džala ko šukar okolendje kola volinen e Devle, okolendje kolen ov vičindia palo plo plan.

²⁹ Adalese so, okolen kolen o Devel angleder džanda, adalen hem predodredindia te oven menjime premali slika lesere Čhavesiri, sar te šaj lesoro Čhavo ovel prvenco maškaru but phralja.

³⁰ A okolen kolen predodredindia, adalen hem vičindia. A kolen vičindia, adalen hem opravdindia. A kolen opravdindia, adalen hem proslavinđa.

O mangipe e Devlesoro ano Hrist Isus

³¹ So onda te phena ko sa akava? Tei o Devel amencar, ko šaj protiv amende?

³² Ov, kova čak ni ple Čhavje na poštedindia, nego dindia le te merel zako sarijedne amende, sigurno ka del amen hem sa aver zajedno oleja.

³³ Ko šaj te optužini okolen kolen izabrinđa o Devel? Niko! O Develi adava kova opravdini len.

³⁴ Ko ka osudini len? Niko! Adalese so o Hrist Isus kova mulo, hem soi po bitno, kova inele vazdime taro mule bešela ko počasno than oti desno strana e Devlesiri hem molini pe zako amende.

³⁵ Ko ka cidel amen e Hristesere mangipnastar? I nevolja, o pharipe, o progostvo, i bokh, o čororipe, i opasnost ili o meriba?

³⁶ Sar soi pisime ano Svetu lili:

"Zbog tuće mudarena amen svako dive,
dikhena amen sar bakren zako
čhiniba."

³⁷ Ali, ano sa adava zorale pobedinaja prekalo Okoleste kova zavolinđa amen.

³⁸ Adalese so, uverime injum da ni o meriba, ni o dživdipe, ni o andelja, ni o poglavarstvija, ni i sadašnjost, ni i budućnost, niti bilo savo zoralipe,

³⁹ ni o učipe ni o hor, ni bilo so aver soi stvorime, našti te ciden amen e Devlesere mangipnastar savoi ano amaro Gospod Hrist Isus.

9

E Devlesoro izbor

¹ Vaćerava o čačipe ano Hrist, na hovavava, svedokoi majje mli savest ano Svetu Duho:

² mli žalost bari hem beskraino dukt isi manano vilo.

³ Adalese so, zako mle phralja, kolai mli familija palo telo, ka mangav ine me te

ovav prokletio hem cidime oto Hrist, kad bi šaj ine adava te spasini len.

⁴ Oni o Izraelci. Olen o Devel usvojinda, te oven lesere čhave. Olende o Devel mothovda pli slava, hem dindia len o savezija, o Zakoni, o način sar te služinen lese hem o obećanja.

⁵ Olengerei hem o pradada o Avraam, o Isaak hem o Jakov, a olendar, pao telo, avela hem o Hrist, kovai Devel upreder sa. Olese slava zauvek! Amen.

⁶ Ali, adava na značini da o Devel na ičerda plo obećanje. Adalese so nane sare kolai palo bijandipe Izraelci, prava Izraelci,

⁷ niti e Avraamesere čačikane čhave sare kolai lesoro potomstvo, nego: "To potomstvo ka računini pe prekalo Isaak."

⁸ Adava značini da nane e Devlesere čhave sare kolai e Avraamesere potomci palo telo. Samoi o čhave oto obećanje e Devlesere čhave.

⁹ A akavai o lafi oto obećanje: "Ka avav aver berš ko akava vreme, hem e Sara ka ovel čhavo."

¹⁰ Hem na samo oj. Ko isto način i Reveka akharda blizanconen amare pradadestar e Isaakestar.

¹¹ A angleder so o čhave bijandile hem angleder so šaj ine te čeren nešto šukar ili bišukar – sar te ačhol ko zoralipe e Devleser plan oto izabiriba,

¹² savo na zavisi oto delja, nego Okolestar kova dela o poziv – ine olače phendo: "O phureder ka služini e tiknedereše."

¹³ Sar soi pisime ano Svetu lil: "E Jakove zavolinđum, a e Isave zamrzindum."

¹⁴ So onda te phena? Dai o Devel o nepravedno? Na, nisar!

¹⁵ Adalese so, ov e Mojsijase phenda: "Ka smilujinav man kase me mangava te smilujinav man hem ka mothovav milosrđe kase me mangava te mothovav milosrđe."

¹⁶ I adalese na zavisi ništa oti amari želja ili oto amaro trud, nego e Devlestар kova smilujini pe.

¹⁷ Adalese so, o Devel ano Svetu lil phenela e faraonese: "Adalese čhividum tut te ove vladari, sar te šaj mothovav mlo zoralipe prekala tute hem mlo anav te šundol ki sa i phuv."

¹⁸ I adalese, smilujini pe kase ov mangela, hem stedini o vile okolengere kase ov mangela.

¹⁹ Neko šaj ka pučel man: "Sose onda o Devel pana krivini amen? Ko šaj te suprotstavini pe zaki lesiri volja?"

²⁰ Ali, ko injan tu, manušea, te raspravnen tut e Devleja? Šaj li okova soi stvorime te phenel ple stvoriteljese: "Sose ađahar čerđan man?"

²¹ Nane li pravo okole kova čerela buti e glinaja oti isto glina te čerel jekh čaro zaki čast, a aver zaki ladž?

²² A so te o Devel, mangindoj te mothoj pli holi hem plo zoralipe, ani bari strpljivost trpinda okolen upro kolende inele holjame hem kola inele pripremije zaki propast?

²³ Ov adava čerđa sar te mothoj o barvalipe oti pli slava upro okolende kolende mothoj milosrđe, kolen angleder pripreminda zaki slava.

²⁴ Adala injam amen, kolen o Devel vičinda na samo e Jevrejendar, nego hem e manušendar taro avera nacije.

²⁵ Sar so o Devel phenela ano lil e prorokosoro e Osijasoro:

"E manušen kola nane mlo narodo ka proglasinav dai mlo narodo
hem okola koja nane volime, dai volime."

²⁶ Hem:

"Ko adava than kaj ine lendje phendo:
'Tumen na injen mlo narodo',
ka oven proglašime dai 'čhave e dživde Devlesere.'

²⁷ A o proroko o Isaija phenda e Izraelestar:

"Iako isi Izraelci edobor, sar pošik ano more,

samo tikoro broj olendar ka spasini pe.

²⁸ Adalese so, o Gospod ka čerel e phuvjaja okova so phenda, hem sigate adava ka čerel."

²⁹ Hem sar so o Isaija prorokujindā:

"Te na ačhaj amende ine potomstvo
o Gospod kovai upreder o vojske,
ka ova ine sar i Sodoma,
hem ka ličina ine upri Gomora."

I nevera e Izraelesiri

³⁰ So onda te phena? Da o manuša taro avera nacije, kola na trudinde pe zaki pravednost, priminde i pravednost – i pravednost savi avela oti vera.

³¹ A o Izraelci, kola edobor trudinde pe zaki pravednost palo ičeriba o Zakoni na uspinde ano adava.

³² Sose? Adalese so na trudinde pe te oven pravedna pali vera, nego palo pumare delja. Ađahar zapninde ko bar ko savo o manuša zapninen.

³³ Sar soi pisime ano Svetu lil:

"Ače, ko Sion čhivava
bar ko savo ka zapninen hem stena
savi ka čerel len te peren.

Ali, okova kova ano leste poverujini,
naka lađal."

10

¹ Phraljalen, okova so taro sa o vilo mangava hem soi mli molitva e Devlese zako Izraelci adavai te oven spasime.

² Adalese so me svedočinava zako olende da taro sa o vilo mangena te služinen e Devlese, ali nane len o čačikano haljojba.

³ I adalese so na pendžarde i pravednost savi avela e Devlesttar, mangle te uspostavljeni punmari, hem ađahar na pokorinde pe zaki pravednost savi avela e Devlesttar.

⁴ Adalese so o Hrist dovršinda o Zakoni te šaj ovel opravdime svako kova verujini ano leste.

⁵ Oti pravednost savi avela oto Zakoni, o Mojsije pisini: "Ko ičeri o naredbe e Zakonesere, ano lende ka arakhi dživdipe."

⁶ A oti pravednost savi avela oti vera phenela ađahar: "Ma phen ano to vilo: 'Ko ka uštel ko nebo?' – so značini: 'Ko ka anel e Hriste taro Nebo ki phuv?'"

⁷ Ili: "Ko ka huljel ano than e mulengoro' – so značini: 'Ko ka huljel te anel e Hriste taro mule?'"

⁸ Nego, so phenela? "Olafi e Devlesoroi će paše, ano to muj hem ano to vilo." Adavai o Lafi otira vera savi propovedinaja:

⁹ te priznjine je te mujeja dai o Isus Gospod hem vileja verujineja da o Devel vazdindia le taro mule, ka ove spasime.

¹⁰ Adalese so, vileja verujini pe zako opravdanje, a mujeja priznjini pe zako spasenje.

¹¹ Adalese o Svetu lil vaćeri: "Ko god poverujini ano leste, naka lađal."

¹² Adalese so, nane razlika maškar Jevrejco hem okova kova nane Jevrejco; adalese soi o Gospod jekh hem ovi isto zako sa o manuša; ov barvale blagoslovini sarijen kola vičinena lesoro anav.

¹³ Adalese so, "Svako kova vičini o anav e Gospodesoro, ka ovel spasime."

¹⁴ Ali, sar te vičinen Okole ana kaste na verujinen? A sar te verujinen ano Okova kastar na šunde? Hem sar te šunen bizo propovedniko?

¹⁵ A sar neko te propovedini e manušende te nane bičhaldo? Sar soi pisime ano Svetu lil: "Soi šuze o pre okolengere kola legarena o Šukar lafi."

¹⁶ Ali, na prihvatinde sare o Šukar lafi, adalese so o Isaija phenela: "Gospode, ko poverujinda amare lafese?"

¹⁷ I vera avela prekalo šuniba, a o šuniba prekalo propovediba e Hristestar.

¹⁸ A me pučava: O manuša li na šunde? Oja, šunde! Adalese so:

"Lengoro glaso šundilo ki sa i phuv hem lengere lafija resle di ko kraj e svetosoro."

¹⁹ Hem pučava: O Izraelci li na halile? Oja, halile. Najangle o Devel prekalo Mojsije phenela:

"Ka čerav tumen te oven ljubomorna narodoja kova nane narodo, ka holjančerav tumen narodoja kova nane razumno."

²⁰ E Devlese ano anav, o Isaija bizi dar phenela:

"Arakhle man okola kola na rodinde man. Mothovđum man okolende kola na puče maje."

²¹ A zako Izrael phenela:

"Celo dive pružindum mle vasta premalo lende, ali oni neposlušna hem šerale."

11

O Devel na odbacinda ple narodo

¹ Adalese, pučava: o Devel li odbacinda ple narodo? Na, nisar! Hem me injum Izraelco, e Avraamesoro potomko taro pleme e Venijaminesoro.

² O Devel na odbacinda ple narodo, save izabirinda angleder. Ili na džanen li so phenela o proroko o Ilija ano Svetu lil, kad žalindia pe e Devlese protiv o Izrael? Phenda:

³ "Gospode, mudarde sa te prorokenen hem peravde sa te žrtvenici. Samo me ačihilum, a hem man mangena te mudaren."

⁴ I so o Devel phenda lese? "Ačhavđum maje efta hiljade manušen kola na pele ko kočija anglo Vaal."

⁵ Ađahari hem ano akava vreme: o Devel izabirinda tikori grupa oto manuša pali pli milost.

⁶ Pa te izabirinda len pali pli milost, onda adava nane zbog olengere delja. Inače, i milost e Devlesiri naka ovel više ine milost.

⁷ So onda? O Izraelci na dobinde okova so rodinde. Adava dobinde okola kolen o Devel izabirinda maškar olende, a averengere vile ule stedime.

⁸ Sar soi pisime ano Svetu lil:

"O Devel dindja len duho savo čerela len zorale te soven, jačhencar te na dikhen, hem kanencar te na šunen, sa di ko avdisutno dive."

⁹ A o David phenela:

"Nek lengiri gozba ovel lenđe zamka hem klopka,
nek peren hem nek oven kaznime.
10 Nek koroljoven te na dihken,
a tu pharipnaja bandar lengere dume zauvek."

O spasenje avere narodengoro

11 A me pučava: On li pele ano greh sar te na ušten više? Na, nisar. Nego, zbog olengoro prestup o spasenje alo hem avere narodendje hem čerda e Jevrejen te oven ljubomorna.

12 I, te olengoro prestup značini barvalipe zako sveto, a lengoro periba barvalipe zako avera narodija, kober više barvalipe ka anel adava kad o pherdo broj oto Jevreja ka prihvatini o spasenje!

13 A tumende kola na injen Jevreja, phenava: sar apostoli zako avera narodija hvalinava mli služba,

14 te šaj nesar čerav mle narodo te oven ljubomorna hem ađahar te spasinav nesaven olendar.

15 Adalese so, kad o Devel odbacindja len, pomirinda pe avere narodencar. So, onda, ka značini kad o Devel palem ka prihvatini len te na uštiba taro mule?

16 Tei o prvo kotor oto humer posvetime e Devlese, ondai hem sa o humer sveto; tei o koreno sveto, svetai hem o granke.

17 I, tei nesave granke phage, a tu sar granka oti divljo maslina injan spojime maškar olende hem akana olendar delineja o koreno hem o sokija oti maslina,

18 ma hvalin tut anglo phage granke. A te hvalindan tut, setin tut da tu na akhareja o koreno, nego o koreno tut.

19 Tu ka phene: "O grankei phage sar te šaj me čhivav man olende ko than."

20 Čače, oni phage adalese so na verujinde, a tu terđoveja olende ko than zbog ti vera. Samo, ma te ove barikano zbog adava, nego te dara.

21 Adalese so, te o Devel na poštedinđa o prirodna granke, naka poštedini ni tut.

22 Adalese, dikh e Devlesoro šukaripe hem lesiri strogoća. Ovi strogo premalo okola kola otrepe, ali šukari premala tute te ačiljan ano lesoro šukaripe. A te ačhavđan te verujine, hem tu ka ove čhindo.

23 A hem on o Izraelci kola na ačhovenja ani nevera ka oven palem spojime ko kaš, adalese so o Devel šaj te čerel adava.

24 I te tu, kova pali priroda injan granka oti divljo maslina, injan čhindo oto klo kaš hem injan spojime ko sadime kaš oti maslina, so nane prirodno, kober po lokhe ka ovel zako prirodna granke te oven spojime ko pumaro kaš.

O Izrael ka ovel spasime

25 Phraljalen, mangava te džanen akaja tajna sar te na mislinen da sa džanen. Nesave Izraelci ule šerale hem ka ačhoven ađahar sa díkote o pherdo broj oto avera narodija na derdini ano narodo e Devlesoro.

26 I ađahar ka spasini pe sa o Izrael, sar soi pisime ano Svetu lili:

"O Spasitelji ka avel taro Sion;
ka cidel svako bezbožnost e Jakovesere
potomkonendar."

27 Hem akavai mlo savez olendar
kad ka cidav lengere grehija."

28 Adalese so o Jevreja odbinde o evanđelje, ule neprijatelja e Devlesere zbog tumari korist, ali palem o Devel volini len adalese so izabirinda lengere pradaden.

29 Adalese so, o Devel na menjini pli odluka kad dela darija hem pozivija.

30 Sar so tumen nekad injenle neposlušna e Devlese, a akana zbog olengiri neposlušnost primiđen milosrđe e Devlestari,

31 ađahar hem on akana, ule neposlušna e Devlese zbog tumende, te šaj hem on te priminjen milosrđe e Devlestari.

32 Adalese so o Devel sa e manušen phandlja ani neposlušnost te šaj sarijenđe mothoj plo milosrđe.

Slava e Devlese

33 O, koberi baro e Devlesoro barvalipe, i mudrost hem o džandipe! Lesere odluke niko našti te objasnini hem lesere droma niko našti te haljol!

34 Adalese so, ko pendžari i godi e Devlesiri?
Ili ko inele lesoro savetniko?

35 Ili ko dindja le nešto,
i ov onda te dugujini lese?

36 Adalese so, sa avela olestar, hem sai čerdo prekalo leste hem zako olese. Olese nek ovel slava zauvek! Amen.

12

Sar o vernici valjani te živinen

1 Adalese molinava tumen, phraljalen, palo milosrđe savo mothovđa amende o Devel, te anen tumare telija sar dživđi žrtva, sveto hem ugodno e Devlese. Adavai pravo način sar te služini pe e Devlese.

2 Ma prilagodinen tumen akale svetose, nego muken e Devlese te menjini tumen ađahar so ka del tumen nevo razmisliba, te šaj džanen soi lesiri volja, soi šukar, ugodno hem savršeno.

³ Pali milost savi o Devel dindā man, vačerava svakonese tumendar: Ma mislinen tumendar bolje nego so valjani te mislinen, nego mislinen tumendar trezveno, pali mera oti vera savi o Devel odredindā svakonese tumendar.

⁴ Adalese so, sar so isi amen but udovija ano jekh telo, a sa o udovija nane len isto uloga,

⁵ adahar hem amen, iako injam but, injam jekh telo ano Hrist, hem sare pripadnaja jekh averese.

⁶ Adahar, isi amen različita darija pali milost savi primindam e Devlestari. Kas isi daro te prorokujini, nek koristini le pali mera oti pli vera.

⁷ Kas isi daro te kandel, nek kandel; kas isi daro te sikaj, nek sikaj;

⁸ kas isi daro te utešini, nek utešini; kas isi daro te del, nek ovel darežljivo; kas isi daro te upravini, nek upravini odgovorno; kas isi daro te mothoj milosrđe, nek čerel adava radosno.

⁹ O mangipe nek ovel čačikano, a na dumujengoro. Mrzinjen o bišukaripe, zorale ičeren tumen ko okova soi šukar.

¹⁰ Volinen jekh avere sar phraljen, poštujen jekh avere više nego tumen.

¹¹ Ma oven lenja, nego revno hem gorljivo služinen e Gospodese.

¹² Zbog i nada savi isi tumen, oven radosna, kad injen ano nevolje, oven strpljiva, a ani molitva oven istrajna.

¹³ Delinen okova so isi tumen e Devlesere manušencar kolai ani potreba, hem oven gostonjubiva.

¹⁴ Blagoslovinen okolen kola progonienna tumen, blagoslovinen, a ma den armanja.

¹⁵ Radujinen tumen okolencar kola radujinen pe, roven okolencar kola rovena.

¹⁶ Oven složna maškara tumende; ma oven barikane, nego družinen tumen okolencar kolen avera dikhena da hari vrednena. Ma mislinen da sa džanen!

¹⁷ Nikase ma irinen bišukaripe zako bišukaripe. Dikhen te čeren okova soi šukar anglo jačha sa e manušende.

¹⁸ Te saj – kobori di tumende – živinen ano mir sa e manušencar.

¹⁹ Ma osvetinen tumen korkore, mle mangaljen, nego ačhaven than e Devlesere holjace. Adalese so ano Sveti lil pisini: "I osvetai mli, me ka irinav lendē" – vačeri o Gospod.

²⁰ Umesto adava:

"Tei to neprijatelji bokhalo, de le te hal, hem tei žedno, de le te pijel.

Adalese so, te čerdan adahar, ka čhore lese jagalo žaro upro šero – ka lađare le."

²¹ Ma muk o bišukaripe te pobedini tut, nego tu pobedin o bišukaripe šukaripnaja.

13

Te pokorinen tumen zaki vlast

¹ Nek svako manuš pokorini pe zako e phuvjakere vlastija. Adalese so njekh vlast na postojini bizo e Devlesoro dopuštenje. Hem okola kola vladinena, i vlast dobinde e Devlestari.

² Adalese, ko protivini pe zaki vlast, protivini pe okolese so o Devel postavinda, a okola kola protivinena pe ka anen osuda upra pumende.

³ Okola kola čerena soi šukar, na valjani te daran oti vlast. Oti vlast valjani te daran okola kola čerena bišukaripe. Te na mangeja te dara oti vlast, čer šukar hem i vlast ka hvalini tut.

⁴ Adalese so, i vlast služini e Devlese zako to šukaripe. Ali te čereja bišukaripe, valjani te dara, adalese so i vlast na akhari o mači džabe. I vlasti e Devlesiri sluga, osvetniko kova ikali e Devlesiri holi upro okolende kola čerena bišukaripe.

⁵ Adalese valjani te pokorinen tumen zako vlastija, na samo sar te našen oti e Devlesiri holi, nego hem zbog i čisto savest.

⁶ Adalese hem platinena o porezija. Okola kola vladinena e Devlesere službenici hem posvetinde pumaro vreme zako vladiba.

⁷ Den svakonese okova so dugujinena: kase porez – porez; kase carina – carina; kase poštujiba – poštujiba; kase čast – čast.

O mangipe premalo phralja

⁸ Nikase ništa ma oven dužna, sem te volinen jekh avere. Adalese so okova kova volini avere, pherda e Devlesoro Zakoni.

⁹ Adalese so o naredbe: "Ma čer preljuba, ma mudar, ma čor, ma mang okova so nane klo", hem bilo savi aver, pripadinena ani akaja jekh: "Volin te pašutne sar korkore tut."

¹⁰ Okova kova volini averen, naka čerel lende bišukaripe. Adalesei o mangipe adava savo pherela e Devlesoro Zakoni.

O dive e Hristesoroi paše

¹¹ Čeren akava, adalese so džanen ano savo vreme živinaja. Alo o vreme te ušten taro sojba, adalese soi amende akana o spasenje po paše nego tegani kad poverujiđam.

¹² I rat nakhela, a o divei paše. Adalese, te frda amendar o delja e tominakere hem te urjava e svetlosiri oprema zako mariba.

¹³ Te živila pristojno sar so dolikujini e manušende kola živinena ano svetlost e divesoro – bizo divlja veselja hem mačoja,

bizo blud hem nemoralno živiba, bizi kavga hem ljubomora!

¹⁴ Umesto adava, urjaven tumen ano Gospod Isus Hrist hem ma mislinen ko adava sar te udovoljenin e telosere požudende.

14

O bizarale hem o zorale ani vera

¹ Prihvatinen okolen kolai bizarale ani vera, ali na adalese sar te raspravinen tumen olencar adalese so averčhane misnena.

² Neko verujini da tromal sa te hal, a o bizaralo ani vera hala samo povrće.

³ Okova kova hala sa, na valjani te mislini dai bolje okolestar kova na hala sa, ali ni okova kova na hala sa, na valjani te osudini okole kova hala sa, adalese so o Devel prihvatinda sodujen.

⁴ Ko injan tu te osudine averesere sluga? Ovi odgovorno ple gospodarese kova ka odlučini da li ka ovel opravdime ili na. I ka ovel opravdime adalese so o Gospod šaj te opravdini le.

⁵ Neko smatrini dai nesave dive po bitna oto avera dive, a nekasei sa o dive jednaka. Samo, nek svako ovel potpuno uverime ano okova so mislini.

⁶ Ko mislini dai nesavo dive posebno, adava čerela zbog o Gospod. Ko hala sa, hala zbog o Gospod, adalese so zahvalini e Devlese, a ko na hala sa, na hala zbog o Gospod hem zahvalini e Devlese.

⁷ Adalese so, niko amendar na živini korkoro pese hem niko na merela korkoro pese.

⁸ Te živinaja, zako Gospod živinaja, hem te meraja, zako Gospod meraja. Znači, bilo te živina ili te mera, pripadnaja e Gospodese.

⁹ Adalese o Hrist mulo hem oživindja sar te šaj ovel Gospod hem e mulendje hem e dživdende.

¹⁰ I adalese, ko injan tu te osudine te phrale? Ili, sose mislineja da injan po šukar te phralestari? Sare ka terđova anglo sudo e Devlesoro.

¹¹ Adalese soi pisime ano Sveti lil:

"Hava sovli upro mlo dživdipe – vaćeri o Gospod –

svako koč ka perel angla mande,
hem svako čhib ka priznjini e Devle."

¹² I adalese, svako amendar ka del računi e Devlese.

¹³ Adalese ma te osudina više jekh avere, nego najangle odlučinen te na čeren ništa so šaj e phrale te legari te perel ili te grešini.

¹⁴ Džanav hem injum uverime ano Gospod Isus da nisavo hajba nane nečisto korkoro pestar. Nego te neko dikhela dai nešto nečisto, samoi olese nečisto.

¹⁵ Tei to phral ožalostime zbog nešto so tu haja, adava značni da na postupineja palo mangipe. Ma upropastin te hajbnaja okole zako kase o Hrist mulo.

¹⁶ Adalese, ma muk okova zako so džane dai šukar te šundol ko bišukar glaso.

¹⁷ Adalese so, o carstvo e Devlesoro nane ano hajba hem ano piba, nego ani pravednost, ano mir hem ani radost ano Sveti Duho.

¹⁸ Adalese so, okova kova ađahar služini e Hristese, ugodnoi e Devlese hem poštujime e manušendar.

¹⁹ Adalese trudinaja amen te čera okova so legari ano mir hem ano izgradiba jekh avere.

²⁰ Ma uništin e Devlesoro delo zbog o hajba. Sa o hajbai čisto, ali nane šukar te neko hala nešto so avere ka legari ano greh.

²¹ Šukari te na hal pe o mas hem te na pijel pe i mol hem te na čere ništa so šaj te legari te phrale ano greh.

²² Okova so verujineja, ičer tuće adava anglo Devel. Blago okolese kova korkoro pes na osudini zako okova ano soi uverime.

²³ A ko hala ani sumnja, pes osudini, adalese so adava na čerela palo okova ano soi uverime. A sa so na čerela pe palo uverenje, adavai greh.

15

Ugodinen averendje, a na korkore tumende

¹ Amen o zorale ani vera dužna injam te pomožina e bizaralen ano lengere bizaralipa, a na te ugodina amende.

² Svako amendar nek ugodini ple pašutnese zako lesoro šukaripe hem izgradiba ani vera.

³ Adalese so, ni o Hrist na ugodinda pese, nego sar soi pisime ano Sveti lil: "Upra mande pele o uvrede okolengere kola vredinje tut."

⁴ A sa soi ani prošlost pisime, pisimej amende zako sikaviba, te šaj prekali strpljivost hem i uteha save dela o Sveti lil, ovel amen nada.

⁵ A o Devel, kova dela strpljivost hem uteha, nek del tumen te oven složna maškara tumende, sledindoj o primer e Hriste Isusesoro.

⁶ Adahar sare zajedno šaj, jekhe glasova te den slava e Devlese hem e Dadese amare Gospodesere e Isuse Hristesere.

⁷ Adalese prihvatinen jekh avere, sar so o Hrist prihvatinda tumen ki slava e Devlese.

⁸ Adalese so, phenava: O Hrist ulo sluga e obrezimende, te mothoj dai o Devel verno, te potvrđini o obećanja savei dinde e pradadende

⁹ te šaj hem o manuša taro avera nacije te slavinen e Devle zbog olesoro milosrđe, sar soi pisime ano Svetu lil:

"Adalese ka hvalinav tut maškaru manuša taro avera nacije
hem ka dilabav zahvalna dilja te anaves."

¹⁰ Hem pana phenela:

"Veselinan tumen, manušalen taro avera nacije, olesere narodoja."

¹¹ Hem palem:

"Hvalinen e Gospode, sa o manuša taro avera nacije;
nek sa o narodija slavinen le."

¹² Hem palem o Isaija phenela:

"Ka avel o potomko e Jesejesoro,
okova kova ka uštel te vladimi upro
manuša taro avera nacije;
ano leste o manuša taro avera nacije
ka čhiven pumari nada."

¹³ Nek o Devel, kastar avela i nada, pherel tumare vile svakone radujibnaja hem mireja ani vera. Ađahar tumari nada stalno ka barjol palo zoralipe e Svetone Duhosoro.

O Pavle vačeri oti pli služba

¹⁴ Mle phraljalen, me injum uverime da tumen injen pherde šukaripe, pherde svakone džandipnaja, sposobna te sikaven jekh avere.

¹⁵ A palem, odlučnije pisinava tumende, te podsetinav tumen upro nesave stvarija, adalese soi maje dindi milost e Devlesttar

¹⁶ te ovav sluga e Hriste Isusesoro maškaru manuša taro avera nacije. Me sluzinava sar svešteniko propovedindoj e Devlesoro evandelje, te šaj o manuša taro avera nacije oven e Devlesar sa prihvativme žrtva, posvetime e Svetone Duhosoro.

¹⁷ Adalese ponosno injum ano Hrist Isus upro stvarija save tičinena pe e Devlesttar.

¹⁸ Adalese so, na osudinav man te vačerav nesostar so o Hrist na čerđa prekala mande. Prekalo mle lafija hem delja čerđa e naroden oto avera nacije te oven poslušna e Devlese.

¹⁹ zbog o zoralipe oto čudesna hem bare znakija save dikhle hem zbog o zoralipe e Devlesere Duhosoro. Ađahar oto Jerusalim,

i sa di ki Ilirika propovedindum e Hristesoro evandelje.

²⁰ Ali uvek trudindum man te na mothovav o evandelje adari kaj o Hrist već pendžarutno, sar te na gradinav ko avere-soro temelji.

²¹ Nego sar soi pisime ano Svetu lil:

"Ka dikhen okola kolende nane vačerdo,
ka haljoven okola kola olese na šunde."

E Pavlesiri namera te posetini o Rim

²² Zbog adava but puti injumle sprecime te avav tumende.

²³ Ali akana završindum mli buti ko akala regije, a već beršencar but mangava te avav tumende.

²⁴ Planirinava te avav tumende kad ka džav ko drom zaki Španija hem te uživinav ano tumaro društvo. Nadinav man da palo adava tumen ka pomožinen maje zako mlo drom.

²⁵ A akana džava ko Jerusalim, adari te služinav e Devlesere manušende.

²⁶ Adalese so o khandirja ani Makedonija hem ani Ahaja phravde vileja odlučinde te čeden prilog zako čorore maškaru e Devlesere manuša ano Jerusalim.

²⁷ Oja, on korkore odlučinde te čeden prilog, a hem dužna lende adava. Adalese so, te o manuša taro avera nacije ule učesnici ano lengere duhovna blagoslovija, dužnai te pomožinen lende hem ano lengere materijalna blagoslovija.

²⁸ Adalese, kad ka čerav adava hem kad ka ovav sigurno da priminde o pare savei lende čedime, ka podinav ki Španija hem odrumal ka avav kora tumende.

²⁹ A džanav hem, kad ka avav kora tumende, da ka anav tumende pherdo blagoslov e Hristesoro.

³⁰ Molinava tumen, phraljalen, ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro hem ano mangipe e Duhosoro te oven mancar zajedno ani borba molindoj e Devle zako maje.

³¹ Molinen tumen o Devel te spasini man e nevernikonendar ani Judeja hem mlo služiba ano Jerusalim te ovel prihvativme e Devlesere manušendar.

³² I te šaj onda, tei e Devlesiri volja, avav tumende ani radost hem te odmorinav man zajedno tumencar.

³³ Nek o Devel, kova dela mir, ovel sari-jencar tumencar. Amen.

16

E Pavlesere završna pozdravija hem uputstvija

¹ Preporučinava tumende amara phenja e Fiva, koja služini ani khandirji ani Kenhreja.

² Priminlen la ano Gospod, adahar sar so dolikujini e Devlesere manušende. Po-možinen lače ano sa so ka valjani lače tu-mendar, adalese so oj pomožindā butende, a hem maje.

³ Pozdravinen e Priska hem e Akile, mle saradnikonen ano Hrist Isus.

⁴ On reskirinde pumaro dživdipe sar te spasinen mlo. Na zahvalinava lende samo me nego hem sa o khandirja maškar avera nacije.

⁵ Pozdravinen hem i khandiri savi čedela pe ano lengoro čher. Pozdravinen mle volime amale e Epenete, kova prvo tari Tikori Azija poverujinda ano Hrist.

⁶ Pozdravinen e Marija, koja but trudindā pe zako tumende.

⁷ Pozdravinen e Andronike hem e Ju-nija, kolai Jevreja sar me hem kola inele mancar ano phandlipe. Oni najugledna maškar apostolia, hem on poverujinde ano Hrist angleder mande.

⁸ Pozdravinen hem mle volime amale ano Gospod, e Ampilijate.

⁹ Pozdravinen e Urbane, mle saradniko ani služba zako Hrist hem mle volime amale e Stahija.

¹⁰ Pozdravinen e Apelije, kovai iskušime hem dokažime ani služba zako Hrist. Pozdravinen e Aristovulesere čerutnen.

¹¹ Pozdravinen e Irodione, kovai Jevrejco sar me. Pozdravinen hem e Narkisere čerutnen kolai ano Gospod.

¹² Pozdravinen e Trifena hem e Trifoza, kola trudinena pe zako Gospod. Pozdravinen mle mangla amalinja e Per-sida, koja but trudindā pe zako Gospod.

¹³ Pozdravinen e Rufe, e izabirime ano Gospod. Pozdravinen hem lesere daja, koja hem maje inele sar daj.

¹⁴ Pozdravinen e Asinkrite, e Flegonte, e Ermije, e Patrove, e Erme hem e phraljen kolai olencar.

¹⁵ Pozdravinen hem e Filologe hem e Julija, e Nireje hem lesere phenja, e Olimpe, hem sa e Devlesere manušen kolai olencar.

¹⁶ Pozdravinen jekh avere svetone čumudipnaja. Pozdravinen tumen sa e Hristesere khandirja.

¹⁷ Molinava tumen, phraljalen, te obrati-nen pažnja upro okola kola anena podele hem kola čerena tumen te otperen otí vera, protivindoj e sikavibnase saveja tumen in-jan sikavde. Adalese ciden tumen esavk-endar!

¹⁸ Esavke manuša na služinena amare Gospodese e Hristese, nego služinena

pumare vođese, adalese so on ple gudle lafencar hem šukare vačeribnaja zavodi-nena o vile e birumime manušengere.

¹⁹ Sa o vernici šunde zaki tumari poslušnost e Devlese. Adalese radujinav man zbog tumende, ali mangava te oven mudra zako šukaripe, a birumime zako bišukaripe.

²⁰ A o Devel, kova dela mir, sigate ka zdrobini e Sotone talo tumare pre.

I milost amare Gospodesiri e Isusesiri tumencar.

²¹ Pozdravini tumen o Timotej, mlo saradniko, hem o Lukije, o Jason hem o Sosipitar, kolai Jevreja sar me.

²² Pozdravinenava tumenano Gospod me, o Tertije, kova pisinava akava lil umesto o Pavle.

²³ Pozdravini tumen o Gaj, kaste bešava hem kora kaste čedela pe i khandiri.

Pozdravini tumen o Erast, e dizjakoro blagajniko, hem o phral o Kvart.

²⁴ [I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumencar sarijencar! Amen.]

Slava e Devlese

²⁵ A slava e Devlese! Ov šaj te zorjari tumen palo mlo evandelje hem propoved-iba e Isuse Hristestar, palo otkrivenje e tajnatar savi inele but vreme garavdi,

²⁶ a akanai mothovdi hem vačerdi prekalo lila e prorokonengere palii naredba e večnone Devlesiri, te šaj sa o narodija oven poslušna e Devlese zbog i vera ano leste.

²⁷ E jekhe mudrone Devlese, prekalo Isus Hrist, nek ovel slava zauvek! Amen.

O prvo lil e Korinčanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, pali e Devlesiri volja vičime te ovav apostoli e Hriste Isusesoro, hem o phral o Sosten,

² pisinaja e Devlesere khandirjače ano Korint, okolende kolai posvetime ano Hrist Isus hem vičime te oven e Devlesere manuša zajedno sarijencar kola ko svako than vičinena o anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, kovai hem lengoro Gospod hem amaro:

³ Milost tumende hem mir e Devlestari, amare Daderstar hem e Gospodestar e Isuse Hristestari.

Zahvalnost e Devlese

⁴ Uvek zahvalinava mle Devlese zako tumende, zbog olesiri milost savi tumende dindi ano Hrist Isus.

⁵ Adalese so prekalo leste barvaliljen ano sa – ano svako lafi hem ano svako džandipe.

⁶ Adahar hem o svedočanstvo e Hristestari učvrstinda pe maškar tumende,

⁷ i adalese na falini tumende nijekh duhovno daro, dok željno adžičerena te ovel mothovdo amaro Gospod Isus Hrist.

⁸ Ov di o kraj ka učvrstini tumen, te oven bizi mana ko dive kad ka avel amaro Gospod o Isus Hrist.

⁹ Vernoj o Devel kova vičindā tumen ano zajedništvo ple Čhaveja, e Isuse Hristeja, amare Gospodeja.

Podele ani khandiri

¹⁰ Molinava tumen, phraljalen, ano anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, sare te složinen tumen ano vaćeriha hem te na oven podele maškara tumende, nego te oven savršeno ujedinime ano jekh misao hem ani jekh svrha.

¹¹ Adalese so, e Hlojakere čherutne phende maje, mle phraljalen, da maškara tumende isi kavge.

¹² Mislinava ko adava so svako tumendar vaćeri: "Me injum e Pavlesoro", ili "Me injum e Apolosesoro", ili "Me injum e Petresoro" ili "Me injum e Hristesoro."

¹³ O Hrist li podelime? Nane o Pavle adava kova inele čhivdo ko krsto zbog tumende niti na injen krstime ano anav e Pavlesoro.

¹⁴ Hvala e Devlese so nikas tumendar na krstindum, sem e Krispe hem e Gaje,

¹⁵ i niko našti te vaćeri dai krstime ano mlo anav.

¹⁶ Oja, krstindum pana hem e Stefanakere čherutnen, i uzalo adava, na setinav man da nekas avere krstindum.

¹⁷ Adalese so, o Hrist na bičhalda man te krstina, nego te propovedinav o evandelje – ali na lafencar oti manuškani mudrost, sar te na našali plo zoralipe e Hristesoro krsto.

E Devlesoroi zoralipe hem mudrost o Hrist

¹⁸ Adalese so, o lafi oto krstoi dilinipe zako okola kola properena, a zoralipe e Devlesoro zako amenđe kola spasinaja amen.

¹⁹ Adalese soi pisime ano Sveti lil:

"Ka uništinav i mudrost e mudronengiri hem ka odbacinvav o džandipe e džandengoro."

²⁰ Kaj o mudro manuš? Kaj o učitelj e Zakanestar? Kaj o filozofi akale vremesoro? Na li o Devel čerda i mudrost akale svetosiri te ovel dilinipe?

²¹ Adalese so o Devel ani pli mudrost čerda o manuša oto sveto te na pendžaren le pali pumari mudrost. Nego, prekalo "dilinipe" oto okova so propovedini pe, o Devel odlučindā te spasini okolen kola verujinena.

²² I dok o Jevreja rodena čudesna znakija, a o Grci mudrost,

²³ amen propovedinaja e Hriste kovai čhivdo ko krsto – adavai zako Jevreja prepreka, a zako manuša taro avera nacije adavai dilinipe.

²⁴ Ali zako okola kolen o Devel vičindā, hem zako Jevreja hem zako Grci – adavai zoralipe e Devlesoro hem mudrost e Devlesiri.

²⁵ Adalese soi e Devlesoro dilinipe po mudro oto manuša, hem e Devlesoro bizoralipe po zoralo oto manuškano zoralipe.

²⁶ Dikhen tumen, phraljalen, save injenle kad o Devel vičindā tumen. Palo manuškano dikhiba, na injenle ni mudra, ni zorale ni bare manuša.

²⁷ Ali o Devel izabirinda okolen kolen ano sveto dikhena sar dilinen, te lađari okolen kolen dikhena sar mudronen, hem okolen kolen ano sveto dikhena sar bizorale, te lađari okolen kolen dikhena sar zorale.

²⁸ Ov izabirinda okolen kolai ano sveto nebitna, kolen dikhena po tele hem kolendje phenena dai bezvredna, te uništiny okova soi ano sveto bitno.

²⁹ Adahar nijekh manuš našti te hvalini pe anglo leste.

³⁰ O Develi o izvor tumare dživdipnasoro ano Hrist Isus, kova amenđe ulo mudrost oto Devel, hem pravednost, hem posvećenje hem otkupljenje.

³¹ Baš sar soi pisime ano Sveti lil: "Ko mangela te hvalini pe, nek hvalini pe e Gospodeja."

2

¹ Kad aljum kora tumende, phraljalen, na aljum bare lafencar ili bare džandipnaja te vaćerav tumende o svedočanstvo e Devlestar.

² Adalese so odlučindum maškara tumende te na vaćerav ništa aver sem e Isuse Hristestar, kova inele čhvido ko krsto.

³ Kad aljum kora tumende, injumle bizaralo hem sa tresindum otí dar.

⁴ Mlo vaćeriba hem propovediba na inele ano ubedljiva lafija otí manušikani mudrost, nego ano mothojba o zoralipe e Duhosoro,

⁵ sar te na temeljini pe tumari vera ki manušikani mudrost, nego ko e Devlesoro zoralipe.

E Devlesiri mudrost hem e Devlesoro Duho

⁶ Ali i mudrost vaćeraja maškaro zrela vernici. A adaja mudrost nane akale svetosiri niti e vladarengiri akale svetosere, kola properena.

⁷ Nego, vaćeraja e Devlesiri tajno mudrost, savi inele garavdi hem sava o Devel angleder o čeriba e svetosoro predodredinda zaki amari slava.

⁸ Ola nijekh vladari akale svetosoro na pendžarda. Adalese so, te pendžaren la ine, naka čhiven ine ko krsto e slavnone Gospode.

⁹ Nego, sar soi pisime ano Svetu lil:

"Okova so i jakh na dikhlja
hem o kan na šundā
hem i godi na pomislinda,
adava o Devel pripreminda zako okola
kola volinenca le."

¹⁰ A amendē o Devel adava mothovđa palo Duho, adalese so o Duho sa istražujini hem džanel, čak hem o najbare tajne e Devlesere.

¹¹ Adalese so, ko e manušendar džanel soi ano manuš, sem e manušesoro duho, kovai ano leste? Isto adahar niko, sem e Devlesoro Duho, na džanel soi ano Devel.

¹² A amen na primindam e duho akale svetosere, nego e Duho kovai oto Devel, te džana sa so o Devel dindā amen sar daro.

¹³ Amen vaćeraja akalestar, ali na sikavde lafencar otí manušikani mudrost, nego adahar sar so o Duho sikavđa amen, objasnindo o duhovna čaćipa duhovnone lafencar.

¹⁴ Ali o telesno manuš na prihvatinu okova so avela e Devlesere Duhostar. Olesei adava dilinipe, i našti te haljol, adalese so adalestar valjani te prosudini ko duhovno način.

¹⁵ A o duhovno manuš šaj te prosudini sa, ali ole niko našti te prosudini.

¹⁶ Adalese so:

"Ko pendžarda i godi e Gospodesiri,
i te šaj sikaj le?"

A amen isi i godi e Hristesiri.

3

Oto podele ani khandari

¹ A me, phraljalen, našti ine te vaćerav tumende sar duhovnone manušende, nego sar telesnonende, sar čhavorende ano Hrist.

² Dindum tumen thud, a na zoralo hajba, adalese so pana na injenle spremna zako esavko hajba. A ni akana na injen spremna,

³ adalese so pana injen telesna. Kad maškara tumende isi zavist hem kavge, na injen li telesna hem na ponašinena tumen li sar o manuša kolai ano sveto?

⁴ Adalese so, kad jekh phenela: "Me injum e Pavlesoro", a aver: "Me injum e Apolosesoro", na injen li sar o manuša ano sveto?

⁵ A koi o Apolos? Hem Koi o Pavle? Oni samo služe prekalo kolende poverujinđen, pli služba savi o Gospod dindā svakonese.

⁶ Me sadindum o seme, o Apolos čhorda lese pani, ali o Devel čerda le te barjol.

⁷ I adalese, nane bitno okova kova sadini ni okova kova čhorela pani, nego o Devel, kova čerela te barjol.

⁸ A okova kova sadini hem okova kova čhorela pani jednakai hem svako ka primini pli nagrada palo adava kobor trudinđa pe.

⁹ Amen injam sadinici ani služba e Devlesiri, a tumen injen e Devlesiri njiva, e Devlesiri građevina.

¹⁰ Pali milost savi o Devel dindā man, me sar mudro graditelji čhivđum o temelji, a avera gradinena upro leste. Samo, svako nek pazini sar gradini.

¹¹ Adalese so, niko našti te čhivel aver temelji, sem o temelji savoi već čhivdo, a adavai o Isus Hrist.

¹² Hem ko god ko adava temelji gradini zlatoja, srebroja, dragone barencar, kašteja, puseja ili šuka čarjaja,

¹³ lesoro delo ka mothoj pe ko Dive oto sudo kad ka ovel proverime jagaja. Tegani ka mothoj pe kasoroi savo delo.

¹⁴ Te nekasoro delo savo gradinđa na ovela uništite otí jag, ov ka primini nagrada.

¹⁵ A kasoro delo thabljola, ov ka našali pli nagrada. Ov korkoro ka ovel spasime, ali sar maškar i jag.

¹⁶ Na džanen li da injen e Devlesoro hram hem da e Devlesoro Duho živini ana tumende?

¹⁷ Te neko uništini e Devlesoro hram, ole ka uništini o Devel, adalese soi e Devlesoro hram sveto, a adava hram injen tumen.

¹⁸ Ma hovaven korkore tumen. Te neko tumendar mislini dai mudro premalo adava sar o sveto merini, nek ovel "dilino" sar te šaj ovel mudro.

¹⁹ Adalese soi anglo Devel i mudrost akale svetosiri dilinipe. Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Ov dolela ani zamka e mudronen ano lengoro lukavstvo."

²⁰ Hem palem:

"O Gospod džanel dai o mislijia e mudronen-gere beskorisna."

²¹ Adalese niko te na hvalini pe adaleja so sledini nesave vođa, adalese so sa pripadini tumende,

²² bilo adava te ovel o Pavle, o Apolos ili o Petar, ili o sveto, ili o dživdipe, ili o meriba, ili okova soi akana, ili okova so ka ovel. Sa pripadini tumende!

²³ A tumen pripadinena e Hristese, a o Hrist pripadini e Devlese.

4

I služba e apostolengiri

¹ Adalese e Apolose hem man dikhen sar e Hristesere slugen kola zadužime te objasninjen o tajne e Devlesere.

² A okoladar kolai zadužime, olendar očekujini pe samo te oven verna.

³ So tičini pe mandar, me ni hari na brininava zako adava so sudinena man tumen ili nesavo manušikano sudo da li čerdum verno mli buti ili na, adalese so ni korkoro maje na sudinava.

⁴ Mli savest čisto, ali čak hem adava na opravdini man. O Gospodi adava kova sudini maje.

⁵ Adalese ma sudinen angleder nego so avela o vreme, dok na avela o Gospod. Ov ka osvetlini okova soi garavdo ani tomina hem ka ikali ko svetlost o mislijia e manušengere vilesere. Tegani svako ka primini taro Devel i pohvala savi zaslžuni.

⁶ A man hem e Apolose, phraljalen, leljum sar primer zako tumende, te šaj sikljoven upra amende so značini: "Ma džan više okolestar soi pisime ano Sveto lil." Tegani naka frden baripe jekhe manušeja, a te oven protiv aver.

⁷ Palo soste tu injan bolje averestar? Na li sa so isi tut dindā tut o Devel? I sose onda hvalineja tut okoleja so o Devel dindā tut?

⁸ Mislinena da već sa isi tumen? Mislinena da injen akana barvale hem da uljen carija bizo amende? Kaj te oven ine carija, i zajedno tumencar hem amen te carujina.

⁹ Adalese so, mislinava, da o Devel amen e apostolen čhvida ko zadnjo than, sar zarobljenikenon kolai osudime te meren ani arena anglo sa o sveto, anglo andelja hem anglo manuša.

¹⁰ Znači amen injam "diline" zbog o Hrist, a tumen mudra ano Hrist. Amen injam bizorale, a tumen zorale! Tumen injen cenime, a amen ani ladž!

¹¹ Sa di akana amen injam bokhale, žedna, jadno urjavde, marena amen hem živinaja sar beskućnici.

¹² Phareste čeraja buti amare vastencar. Kad dena amen armanja, amen blagoslovina, kad progoinen amen, amen trpinjaja,

¹³ kad vredinena amen, amen irinaja šukare lafencar. Uljam lende sar o đubre akale svetosoro, sarijende injam sar bednici sa di akava dive.

¹⁴ Na phenava akava te lađarav tumen, nego te opomeninav tumen sar mle volime čhaven.

¹⁵ Adalese so, čak hem te ovel tumen deš hiljade okolā kola barjarena tumen ano Hrist, nane tumen but dada, adalese so me uljum tamaro dad ano Hrist Isus prekalo evandelje.

¹⁶ Adalese molinava tumen: dikhen tumen upra mande.

¹⁷ Adalese hem bičħaldum tumende e Timoteje, kovai mlo volime hem verno čhavo ano Gospod. Ov ka podsetini tumen ko mlo sikaviba ano Hrist Isus, sar so sikavava ko sa o thana ani svako kħandiri.

¹⁸ Nesave tumendar ule barikane mislin-doj da naka avav tumende.

¹⁹ Ali, te o Gospod mangija, sigate ka avav tumende, hem tegani ka dodžanav na samo so adala barikane vaċerena nego hem savo zoralipe isi len.

²⁰ Adalese so, o carstvo e Devlesoro nane lafija, nego ano zoralipe.

²¹ So više mangena? Te avav tumende e šibinkajja ili e mangipnaja hem e krotkone duhoja?

5

Osuda zako blud

¹ Sundilo da maškara tumende isi blud, hem adava esavko blud savo nane ni maškaru manuša kola na džanen e Devlese: da neko tumendar sovela ple dadesere romnjaja.

² A tumen pana frdena baripe adaleja, umesto te žalostini tumen adava, i te ciden tumendar okole kova adava čerđa.

³ Adalese so, iako na injum tumencar mle teloja, nego duhoja, već osudindum okole kova adava čerđa, sar so bi hem čerava te ovav ine adari tumencar.

⁴ Kad čedena tumen ano anav e Gospodesoro e Isusesoro tumen hem mlo duho, e zoralipnaja amare Gospodesere e Isusesere,

⁵ preden adale manuše e Sotonese ki propast lesere telosiri, sar te šaj lesoro duho ovel spasime ko dive kad ka avel amaro Gospod.

⁶ Nane šukar adava so hvalinena tumen. Na džanen li dai o greh sar o hari kvasco, savestar sa o humer uštelia?

⁷ Očistinen tumen oto greh, sar oto pu-rano kvasco, te šaj oven nevo humer, bizo kvasco, sar so hem injen. Adalese soi i Pasha pripremije, hem adavai o Hrist, amaro pashalno Bakroro, savoi već žrtvujime.

⁸ Adalese valjani te slavina o prazniko, na e purane kvascoja, niti e kvascoja oto bišukaripe hem oto greh, nego e bikvascone mareja oto čačkanipe hem oto čačipe.

⁹ Pisindum tumende ano lil te na družinen tumen e bludnikonencar.

¹⁰ Ali na mislinđum te na družinen tumen e bludnikonencar oto akava sveto, ili okolencar kolai pohlepna, ili okolencar kola čerena prevare, ili okolencar kolai idolopoklonici; adalese so onda bi ano adava slučaj valjani te ikljon avri taro akava sveto.

¹¹ Okova so pisindum tumendei te na družinen tumen okoleja kova vičini pe phral, a bludnikoi, ili pohlepno, ili idolopokloniko, ili akoši, ili pijela, ili čerela prevare. Esavke manušencar ma ni te han!

¹² Adalese so, sose me te sudinav okolende kolai avri oti khandir? Na sudinena li tumen okolende kolai andre ani khandir?

¹³ Okolende kolai avri oti khandir ka sudini o Devel. "A tumen ciden tumendar esavke bišukare manuše."

6

O rasprave maškarov vernici

¹ Kad nekas tumendar isi nešto protiv aver verniko, sose džana ko sudo anglo bezbožna sudije? Sose adava na rešinena maškarov e Devlesere manuša?

² Na džanen li da e Devlesere manuša ka sudinen e svetose? A te tumen ka sudinen e svetose, na injen li sposobna te presudinen hem ano tikore rasprave?

³ Na džanen li da amen ka sudina e andelende? A te na vačerav onda oto rasprave save tičinena pe akale dživdipnastar?

⁴ I, te isi tumen rasprave save tičinena pe akale dživdipnastar, čhiven tumende sar sudijen okolen kolen nane veze e khandirjal.

⁵ Ladž te ovel tumen! Nane li maškara tumende nijekh mudro manuš kova šaj te presudini maškarov ple phralja?

⁶ Nego, o phral sudini pe e phraleja – hem adava anglo nevernici!

⁷ A so sudinena tumen maškara tumende, adavai bari ladž. Sose najangle na podnesinena i nepravda? Sose najangle na pretrpinena i šteta?

⁸ Nego, korkore tumen čerena nepravda hem šteta, hem adava e phraljende.

⁹ Ili, na džanen li da o nepravedna naka nasledinen o carstvo e Devlesoro? Ma oven novavde! Ni o bludnici, ni o idolopoklonici, ni o preljubnici, ni o murša kola sovena e muršnancar,

¹⁰ ni o čora, ni o pohlepna, ni o pijanice, ni okola kola akošena, ni okola kola čerena prevare naka nasledinen o carstvo e Devlesoro.

¹¹ A nesave tumendar inele esavke. Ali, akana injen thovde, posvetime hem opravdime ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro hem ano Duhu amare Devlesoro.

Tumaroi telo hram e Svetone Duhosoro

¹² Phenena: "Sai maje muklo te čerav", ali nane maje sa ki korist. "Sai maje muklo te čerav", ali nako nešto te ovel le vlast upravnde.

¹³ Phenena: "O hajbai zako vođi, a o vođi zako hajba, a o Devel ka uništini hem jekh hem dujto." Ali, o telo nane zako blud, nego zako Gospod, a o Gospod zako telo.

¹⁴ O Devel ple zoralipnaja vazdinda taro mule e Gospode, i adahar hem amen ka vazdel taro mule.

¹⁵ Na džanen li dai tumare telija e Hristesere udovija? Me li, onda, ka lav o udovija e Hristesere hem ka čerav len te oven udovija e bludnicakere? Na, nisar!

¹⁶ Ili, na džanen li da ko dela pes e bludnicače, ovela olaja jekh telo? Adalese soi phendo: "On duj ka oven jekh telo."

¹⁷ A ko dela pes e Gospodese, ovela oleja jekh duh!

¹⁸ Našen taro blud! Phenena: "Svako greh savo o manuš čerela, na čerela protiv plo telo." Ali okova kova čerela blud, grešini protiv plo telo.

¹⁹ Ili, na džanen li dai tumaro telo hram e Svetone Duhosoro, kovai ana tumende

hem kole priminden e Devlestare? Tumen na pripadineno korkore tumende.

²⁰ Adalese so, skupo injen platime. Adalese tumare telo proslavinen e Devle.

7

Oto brak

¹ A akana okolestar sostar pisinden maje: "Šukari e manuše te na sovel e đuvljaja."

² Ali, zbog sa edobor blud, svakone murše nek ovel odnos pla romnjaja hem svakona đuvlja nek ovel odnos ple romeja.

³ Nek o rom izvršini pli dužnost premali pli romni, a adahar hem i romni premalo plo rom.

⁴ I romnja nane autoritet upro plo telo, nego e rome. Adahar ni e rome nane autoritet upro plo telo, nego e romnja.

⁵ Ma zabraninen tumen jekh averese, sem palo dogovor, zako nesavo vreme, kad mangena te posvetinen tumen zaki molitva. Onda palem nek ovel tumen bračno odnos, te na iskušini tumen o Sotoni zbog adava so našti te uzdržinen tumen.

⁶ Akava vačerava tumende sar dopuštenje, a na sar naredba.

⁷ Me bi mangava sa o manuša te oven sar mande biženime, ali svakone isi plo daro e Devlestare: nekas esavko, a nekas aver.

⁸ A zako okola kola nane ženime hem zako udovice phenava: šukari te ačhile korkore sar so injum me.

⁹ Ali, te našti uzdržinen pe, nek ženinen pe. Po šukari te ženinen pe nego te thabljon oti požuda.

¹⁰ A okolendje kolai ano brak dava naredba savi na avela mandar, nego e Gospodestar: i romni te na ačhaj ple rome.

¹¹ A te ačhavda le, nek ačhol bidindi ili nek mirini pe ple romeja. Ni o rom te na ačhaj pla romnja.

¹² A averendje vačerava me, iako akava o Gospod na naredinda direktno: te nesave phrale isi romni koja na verujini ano Devel, ali pristanini te živini oleja, ma te ačhaj la.

¹³ Hem te e romnja isi rom kova na verujini ano Devel, ali pristanini te živini olaja, ma te ačhaj le.

¹⁴ Adalese so, o rom kova na verujini posvetime prekali pli romni koja verujini hem i romni koja na verujini posvetime prekalo plo rom kova verujini. Inače bi tumare čhave ovena nečista, a adahari posvetime.

¹⁵ A te okova kova na verujini mangela te ačhaj pla romnja, nek ačhaj la. Tegani o phral ili i phen, kolai vernici, nane obavezna te ačhon ano brak. O Devel vičindja amen te živina ano mir.

¹⁶ Adalese so, ko džanel, romnije, da li ka spasine te rome? Ili ko džanel, roma, da li ka spasine te romnja?

¹⁷ Inače, nek svako živini sar so o Gospod odredinda lese, sar so o Devel vičindja le. Adahar naredinava ano sa o khandirja.

¹⁸ Te neko inele obrezime kad o Devel vičindja le, ma te čerel pe da nane obrezime. Adahar hem o manuš kova na inele obrezime angleder so o Devel vičindja le, ma te obrezini pe.

¹⁹ Nane bitno ni o obreziba ni o biobreziba, nego o ičeriba e Devlesera naredbe.

²⁰ Nek svako ačhol ano esavko stanje ano savo inele kad o Devel vičindja le.

²¹ Da li injanle vičime sar robo? Ma adava te brinini tut. Ali, te šaj ine te ove slobodno, iskoristin i prilika.

²² Adalese so, kas o Gospod vičindja kad inele robo, adale o Gospod čerđa te ovel slobodno. A kas o Gospod vičindja sar slobodnone, ovi robo e Hristesoro.

²³ Skupo injen platime. Ma oven robija e manušende.

²⁴ Phraljalen, nek svako ačhol anglo Devel ano stanje ano savo inele kad o Devel vičindja le.

²⁵ A so tičini pe oto čhaja kola pana na dinde pe, iako akava o Gospod na naredinda direktno, me phenava mlo mišjenje sar neko kase, palo milosrđe e Devlesero, šaj te verujini pe.

²⁶ Mislinava dai, zbog o pharo vreme savoi akana, bolje e manuše te ačhol ano esavko stanje ano savoi.

²⁷ Te isi tut romni, ma ačhav la. Te nane tut romni, ma rode la.

²⁸ Ali, hem te ženindan tut, na čereja greh, a na čerela greh ni hem i čhaj te dindja pe. A palem, okola kola đerdinena ano brak ka ovel len nevolje ano akava džvdipe, a me mangava te arakhav tumen adalestar.

²⁹ Akava mangava te phenav, phraljalen: na ačhilo but vreme. Od akana okola kolen isi romnja, nek živinen sar da nane len;

³⁰ okola kola rovena, sar da na rovena; okola kola radujinena pe, sar da na radujinena pe; hem okola kola činena, sar da nane len ništa;

³¹ hem okola kola koristinena o stvarija akale svetosere, sar da na marinena zako olende. Adalese so o oblik akale svetosoro nakhela.

³² Mangava te oven bizo brige. O biženime manuš brinini pe zako okova soi e Gospodesoro, sar te ugodynini e Gospodese.

³³ A o ženime brinini pe zako stvarija akale svetosere, sar te ugodynini pla romnjače,

³⁴ i adahari podelime ana peste. I bidindi đuvli ili i čhaj brinini pe zako okova soi e Gospedesoro, te ovel sveto hem telo hem

duhoja, a i dindi brinini pe zako stvarija akale svetosere, sar te ugodini ple romese.

³⁵ Akava vaćerava zako tumaro šukaripe. Na mangava adaleja te čhivav tumenđe zabrane, nego te pomožinav tumenđe te živinen sar so dolikujini hem te oven pherdeste predime e Gospodese.

³⁶ Te neko smatrini da na postupini šukar premali pli verenica hem da lakere berša nakhena, a ov mislini da valjani te lel la romnjaće, nek čerel adahar sar so mangela. Naka čerel greh te čerda adahar.

³⁷ Ali, okova kovai zoralo ani pli odluka hem nane talo pritisak, a šaj te suzdržini pe, te odlučinda te na lel romnjaće pla verenica, šukar čerela.

³⁸ Adahar, ko lela romnjaće pla verenica, šukar čerela; a ko na lela la romnjaće, po šukar čerela.

³⁹ I romni phandli ple romeja sa đikotei ov dživdo. A te ov merela, slobodnoi te del pe kase mangela, ali samo okolese kovai ano Gospod.

⁴⁰ Ali ka ovel po bahtali te ačhili bidindi. Adavai mlo mišljenje, a mislinava dai hem ana mande o Duho e Devlesoro.

8

Oto hajba savoi žrtvujime e idolendē

¹ A so tični pe oto hajba savo dela pe sar žrtva e idolendē: džanaja da "sarijen amen isi džandipe", sar so phenena. Ali o džandipe legari ko barikanipe, a o mangipe izgradini.

² Te neko mislini da nešto džanel, ov pana na džanel edobor kobor valjani te džanel.

³ Ali, te neko volini e Devle, o Devel ole pendžari.

⁴ A zako hajba savo dela pe sar žrtva e idolendē: džanaja da "o idoli na predstavini ništa" hem da "nane aver Devel sem jekh".

⁵ Adalese so, čak hem te isi "develja", sar so tvrdini pe da isi but develja hem gospodarija – bilo ko nebo ili ki phuv,

⁶ amen isi jekh Devel hem Dad kolestar sa avela hem kase amen živinaja, hem jekh Gospod, o Isus Hrist, prekala kastei sa stvorime hem prekala kastei isi amen dživdipe.

⁷ Ali, nane sarijen adava džandipe. Ne save edobor navikninde te služinen e idolendē, da kad hana esavko hajba, hana le sar dai žrtvujime e idolendē, i adahar lengiri bizorali savest meljari pe.

⁸ "A o hajba naka anel amen po paše e Devlese. Niti so našalaja te na haljam, niti so dobinaja te haljam."

⁹ Samo, pazinen tumari sloboda te na ovel nešto so ka čerel e bizoralen te peren ano greh.

¹⁰ Adalese so, te neko dikhela tut kole isi džandipe sar haja maro ano hram e idolesoro, na li zbog pli bizorali savest ka ovel ohrabrine te hal o hajba savoi žrtvujime e idolendē?

¹¹ I adahar zbog to džandipe properela to bizoralo phral kase o Hrist mulo.

¹² I adaleja so grešinena protiv tumare phralja dukhavindoj lengiri bizorali savest, grešinena hem protiv o Hrist.

¹³ Adalese, te o hajba legari ano greh mle phrale, nikad više naka hav adava mas, sar te na legarov le ano greh.

9

Savo pravo isi e apostolen?

¹ Na injum li me slobodno? Na injum li apostoli? Na dikhlijum li e Isuse, amare Gospode? Na injen li tumen plod oto mlo trudano Gospod?

² Te averende na injum apostoli, tumenđe injum, adalese so tumen injen dokaz oti mli apostolsko služba zako Gospod.

³ Akavai mli odbrana protiv okola kola tužinena man:

⁴ Nane amen li pravo te ha hem te pijsa adalestar so čeraja buti?

⁵ Nane amen li pravo, sar so adava čerena hem avera apostolja hem e Gospodesere phralja hem o Petar, te oven amen verna romnja kolen ka legara amencar ko drom?

⁶ Ili, samo li me hem o Varnava mora te čera buti sar te ovel amen zako dživdipe?

⁷ Ko služini i vojska pese ko troško? Ko sadini vinograd, a te na hal oto lesoro plod? Ili, ko parvari e bakren, a te na pijel lengoro thud?

⁸ Na li akava vaćerava samo palo manusikano razmisliba? Na. Na vaćeri li akalestar hem o Zakoni?

⁹ Adalese soi ano zakoni e Mojsijasoro pisime: "Ma phand o muj e guruvesoru sar te na hal kad čerela buti e djeveja." E Devlese li ačhilo samo zako guruva?

¹⁰ Na vaćeri li adava zbog amende? Oja, baš zbog amendei adava zapisime. Adalese so, okova kova handela hem okova kova čedela valjani te čeren adava ani nada da ka dobinen pumaro deo.

¹¹ Te sejindam duhovna šukaripa, but li adava te čedindam tumare materijalna šukaripa?

¹² Te averen isi pravo ko deo oto tumaro materijalno šukaripe, sose onda amen te na ovel po više?

Ali, amen na iskoristindam adava pravo, nego sa podnosinaja sar te na čhiva prepreka zako e Hristesoro evanđelje.

¹³ Na džanen li da okola kola čerena i služba ano Hram, oto Hram dobinena

hajbnase, hem da okola kola služinena koro žrtveniko, dobinena deo okolestar soi žrtvujime upro leste?

¹⁴ Adahar hem o Gospod naredindā okolende kola propovedinena o evandelje te živinen otvo evandelje.

¹⁵ Me ništa adalestar na iskoristindum. A akava na pisinava tumende sar te bi dobinava nešto tumendar, adalese so najangle bi merava nego te našalav mlo pravo te hvalinav man adaleja so propovedinava besplatno.

¹⁶ Adalese so, te propovedinava o evandelje, adava nane razlog te hvalinav man adalese soi majje adava dužnost hem jao majje te na propovedinava le.

¹⁷ Te adava čerava adalese so me birindum, zaslužinava plata, ali adajai majje dužnost poverime – me na birindum la.

¹⁸ Savi, onda, mli plata? Te šaj propovedinav o evandelje besplatno, bizo te koristinav o pravo savo isi man zbog adava so propovedinava.

¹⁹ Adalese so, iako injum slobodno hem na pripadinava nikase, čerdum man te ovav robo sarijende te šaj zadobinav buten zako Hrist.

²⁰ E Jevrejende injumle sar Jevrejco, te zadobinav e Jevrejen. Okolende kolai talo Zakoni injumle sar manuš kovai talo Zakoni – iako me korkoro na injum talo Zakoni – te zadobinav okolen kolai talo Zakoni.

²¹ Okolende kolai bizo Zakoni injumle sar manuš kovai bizo Zakoni – iako na injum bizo e Devlesoro zakoni, nego injum talo e Hristesoro zakoni – te zadobinav okolen kolai bizo Zakoni.

²² E bizoralende injumle bizoralo, te zadobinav e bizoralen. Sarijende uljum sa sar te spasinav bilo kas bilo sar.

²³ A sa čerava zbog o evandelje, te šaj ovel man udeo ano lesere blagoslovija.

²⁴ Na džanen li da ki trka sa o takmičarija prastana, ali samo jekh dobini i nagrada? Adahar hem tumen prastan, te šaj dobinen la.

²⁵ Svako kova takmičini pe suzdržini pe oto sa. On adava čerena sar te dobinen i nagrada savi properela, a amen okoja savi na properela.

²⁶ Adalese me na prastava bizo cilj, niti khuvava ko prazno,

²⁷ nego disciplinujinava mlo telo hem čhviva le tali kontrola, sar te na ovav me, kova averende propovedindum, isključime tari trka.

10

¹ Phraljalen, mangava te džanen so ulo amare pradadencar ani pustinja. O Devel legarda len oblakoja savo džala ine anglo lende hem sare nakhle maškar more.

² Hem sare inele ano oblako hem ano more krstime sar sledbenici e Mojsijasere.

³ Hem sare hale isto duhovno hajba

⁴ hem sare pile isto duhovno piba. Adalese so, pile tari duhovno stena savi džala ine palo lende, a adaja stena inele o Hrist.

⁵ Ali, but olendar na inele pali volja e Devlesiri, i inele mudarde maškarai sa i pustinja.

⁶ A sa adava ulo amendje zako primer, te na ovel amen želja zako bišukar stvarija sar so ine olen.

⁷ Ma oven idolopoklonici sar so nesave olendar inele, adalese so ano Svetu lil pisini: "O manuša beštine te han hem te pijen, i uštine te čhelen nemoronalno."

⁸ Te na muka amen ano blud sar so nesave olendar mukle pe, i ano jekh dive mule bišu trin hiljade džene.

⁹ Ni te na iskušina e Gospode sar so nesave olendar iskušinde le, i inele mudarde oto sapa.

¹⁰ Ma gundinen sar so nesave olendar gundinde, i inele mudarde oto andeo kova uništini.

¹¹ Sa adava ulo olende zako primer, a zapisime sar upozorenje amendje, kola živinaja ano poslednja vremena.

¹² Adalese, ko mislini da zorale terđola, nek pazini te na perel.

¹³ Na arakhlja tumen nesavo iskušenje savo nane hem avere manušen. Ali o Develi verno; naka mukel te oven iskušime više nego so šaj te podnosinen, nego ka čerel te šaj ikljoven taro adava iskušenje, te šaj izdržinen.

O idolopoklonstvo hem i Gospodnjo večera

¹⁴ Adalese, mle manglalen, našen taro idolopoklonstvo.

¹⁵ Vačerava sar manušende kolai mudra: korkore prosudinen so vačerava.

¹⁶ I čaša oto blagoslov zaki savi zahvalinaja, na predstavini li zajedništvo ano rat e Hristesoro? O maro savo phagaja, na predstavini li zajedništvo ano telo e Hristesoro?

¹⁷ I adalese soi o maro jekh, amen kola injam but, injam jekh telo, adalese so jekh maro delinaja.

¹⁸ Dikhen okolen kolai Izraelci palo telo. Olen li, kola hana oto žrtve, nane ništa zajedničko e žrtvenikoja?

¹⁹ So mangava te phenav adaleja? Da o hajba savoi žrtvujime e idolende nešto značini? Ili da o idolja nešto značinena? Na!

²⁰ Nego, okova so o manuša taro avera nacije žrtvujinena, e demonende žrtvujinena, a na e Devlese. Nako te ovel tumen ništa zajedničko e demonencar!

²¹ Našti te pijen hem oti čaša e Gospodesiri hem oti čaša e demonengiri! Našti te han hem ko astali e Gospodesoro hem ko astali e demonengoro.

²² Ili, mangaja te čera e Gospode te ovel ljubomorno? Na li injam po zorale olestar?

E vernikonengiri sloboda

²³ Phenena: "Sai maje muklo", ali nane maje sa ki korist. "Sai maje muklo", ali nane maje sa ki izgradnja.

²⁴ Ma dikhē samo tumari korist, nego hem i korist averengiri.

²⁵ Han sa so biknela pe ko pijac, bizo te pučen nešto adale se masestar zbog savest.

²⁶ Adalese so, "E Gospodese pripadini i phuv hem sa soi ano late."

²⁷ Te nesavo neverniko vičini tumen ano gostija hem mangena te džan, han sa so ikali pe angla tumende, bizo te pučen nešto e hajbnastar zbog i savest.

²⁸ Ali, te neko phenela tumende: "Akava hajba inele dindo sar žrtva", onda ma han zbog okolese kova upozorinda tumen ko adava hem zbog i savest.

²⁹ Na phenava te na han zbog tumari savest, nego zbog i savest averesiri. Pučena tumen: "Sose averesiri savest te odredini mli sloboda?"

³⁰ Te me hava zahvalindoj, sose mandar te vačeren bišukar zbog okova zako sose zahvalinava?"

³¹ Adalese, bilo te han, te pijen ili te čeren nešto aver, sa čeren e Devlese ki slava.

³² Ma čeren nikas te perel ano greh, ni e Jevrejen ni e manušen taro avera nacije, ni e Devlesere khandirja.

³³ Ađahar hem me trudinav man te ugodyniv sarijende ano sa, bizo te rodav mli korist, nego i korist butengiri, te šaj oven spasime.

11

¹ Dikhen tumen upra mande sar so hem me dikhava man upro Hrist.

O đuvlja valjani te učharen pumaro šero

² Hvalinava tumen so ano sa setinena tumen mandar hem so ičerena o sikaviba ađahar sar so predindum len tumende.

³ Ali mangava te džanen dai o Hrist šero svakone muršese, dai o murš šero e romnjače hem dai o Devel šero e Hristes.

⁴ Svako murš kova molini pe ili prorokujini učharde šereja, lađari plo šero.

⁵ Hem svako đuvli koja molini pe ili prorokujini bizo te učhari plo šero, lađari plo šero, adalese so adavai isto sar kadi lakoro šero muravdo.

⁶ Adalese so, te i đuvli na učhari plo šero, nek šišini pe. Ali adalese soi lađavo e đuvljače te šišini pe ili te muraj pe, nek učhari plo šero.

⁷ O murš na valjani te učhari plo šero adalese soi ov e Devlesiri slika hem lesiri slava, a i đuvli e muršesiri slava.

⁸ Adalese so, o murš nane čerdo e đuvljatar, nego i đuvli e muršestar.

⁹ Hem name o murš stvorime zbog i đuvli, negoi i đuvli zbog o murš.

¹⁰ Zbog adava, a hem zbog o anđelja, e đuvlja mora te ovel znako pese ko šero dai tali vlast.

¹¹ Ali, ano Gospod, niti i đuvli nezavisno e muršestar, niti o murš nezavisno e đuvljatar.

¹² Adalese so, sar soi i đuvli čerdi e muršestar, ađahar hem o murš bijandola prekali đuvli, a sa adava avela e Devlestare.

¹³ Korkore odlučinen: dolikujini li e đuvljače te molini pe bizo učhardo šero?

¹⁴ Na li korkori i priroda sikkaj tumen dai lađavo zako murš te ovel le bare bala,

¹⁵ a te i đuvli isi la bare bala, dai adava laće ki slava? Adalese so, o balai laće dinde sar šamija.

¹⁶ Nesave manuša mangena te raspravinen pe akalestar, ali amen nane esavko adeti niti ađahar čerena e Devlesere khandirja.

I Gospodnjo večera

¹⁷ Ano akala uputstvija, save akana dava tumen, našti te hvalinava tumen, adalese so tumare sastanci na džana ko bolje, nego ko gore.

¹⁸ Najangle, šunava da maškara tumende isi podele kad čedena tumen sar Khandirja, so hem verujinava ko nešto adalestar.

¹⁹ A hem valjani te oven podele maškara tumende sar te dičhol koi u pravu.

²⁰ Adalese, kad čedena tumen, tumen na hana i Gospodnjo večera,

²¹ adalese so, svako tumendar hala pli večera, bizo te delini la averencar, pa ađahar jekh ačhola bokhalo, dok aver čak hem mačola.

²² Nane tumen li čher, adari te han hem te pijen? Ili potceninena e Devlesiri khandirji hem lađarena okolen kolen nane? So te phenav tumende? Te pohvalinav tumen? Ko akava našti te pohvalinav tumen.

²³ Adalese so, me primindum o sikaviba e Gospodestar savo hem tumende predindum: o Gospod Isus adaja rat kad inele izdajime lelja o maro

²⁴ hem, zahvalindoj e Devlese, phaglja le hem phenda: "Akavai mlo telo savo dela pe tumende. Čeren akava te setinen tumen mandar."

²⁵ Ađahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phenda: "Akajai čaša oto nevo

savez ano mlo rat. Kad god olatar pijena, čeren adava te setinen tumen mandar."

²⁶ Adalese so, kad god hana akava maro hem pijena oti akaja čaša, e Gospodesoro meriba mothovena dok ov na avela.

²⁷ Adalese ko nedostojno hala o maro e Gospodesoro ili pijela oti čaša e Gospodesiri, ka ovel krivo zako greh protiv o telo hem o rat e Gospodesoro.

²⁸ Nek svako ispitujini korkoro pes angleder nego so hala o maro hem pijela oti čaša.

²⁹ Adalese so, ko hala hem pijela, a na poštujini e Gospodesoro telo, hala hem pijela pese ki osuda.

³⁰ Adalese isi but bizorale hem namborme maškara tumende, a but hem mule.

³¹ Ali, kad bi korkore amen ispitujinaja, naka ovel amende ine sudime.

³² A kad sudini amende o Gospod, ov vaspitujini amen te na ova osudime e svestoja.

³³ Adalese, mle phraljalen, kad čedena tumen te han e Gospodesiri večera, adžičeren jekh avere.

³⁴ Tei neko bokhalo, nek hal čhere, te na aven tali e Devlesiri osuda kad čedena tumen.

A so tičini pe oto aver stvarija, ka dav tumen uputstvija kad ka avav.

12

Oto duhovna darija

¹ So tičini pe oto duhovna darija, phraljalen, na mangava te oven ano bidžandipe.

² Džanen da angleder, dok injenje manuša kola na džanen Devlese, injenje nesar hovavde hem legarde koro idolja kola na vaćerena.

³ Adalese mangava akava te džanen: ni-jekhkovai legardo e Devlesere Duhoja, našti te phenel: "Prokletio te ovel o Isus." Hem isto adahar, niko našti te phenel: "O Isusi o Gospod", te nane legardo e Svetone Duhoja.

⁴ Isi različita darija, ali jekhi o Duho.

⁵ Isi hem različita službe, ali jekhi o Gospod.

⁶ Isi različita delujiba, ali jekhi o Devel kova sa čerela ano sarijende.

⁷ A o Duho upro svakoneste mothoj plo delujiba zbog i zajedničko korist.

⁸ Adalese so, jekhese o Duho dela daro te vaćeri lafi oti mudrost, dok o isto Duho averese dela te vaćeri lafi oto džandipe.

⁹ Jekhese o Duho dela daro te verujini, dok o isto Duho averese dela daro te sasljari.

¹⁰ Jekhese o Duho dela daro te čerel čudesija, a averese daro te prorokujini. Nekase dela daro te razlikujini e duhonen,

nekase te vaćeri ano avera jezici, a nekase te tumačini adala jezici.

¹¹ A sa akava čerela jekh isto Duho, kova pali pli volja dela daro svakonese.

Jekh o telo, a but udovija

¹² O manuškanoi telo jekh, a isi le but udovija. Sa adala udovija, iakoi but, čerena jekh telo. Adahari hem e Hristea.

¹³ Adalese so, sare injam jekhe Duhovaano jekh telo krstime. Bilo Jevreja ili manuša taro avera nacije, bilo robija ili slobodara, sare pijaja oto jekh Duho.

¹⁴ Adalese so jekh ud na čerela sa o telo, nego but udovija.

¹⁵ Te o pro phenela: "Adalese so na injum vas, na pripadinava e telose", zar zbog adava na pripadini e telose?

¹⁶ Hem te o kan phenela: "Adalese so na injum jakh, na pripadinava e telose", zar zbog adava na pripadini e telose?

¹⁷ Kad bi sa o telo ovela jakh, kaj bi ovela o šuniba? Kad bi sa o telo ovela kan, kaj bi ovela o mirišiba?

¹⁸ Ali, o Devel čhivda svako udano telo adahar sar so ov manglja.

¹⁹ Kad bi sa ovela samo jekh ud, kaj bi ovela o telo?

²⁰ Adahar, isi but udovija, ali samo jekh telo.

²¹ Našti i jakh te phenel e vastese: "Na valjanje majel!", ni o šero e prende: "Na valjanena maje!"

²² Naprotiv, okola udovija save dičhona sar po bizorale – oni but bitna.

²³ Hem okola udovija zako save mislinaja dai nečasna, olende daja po bari čast, hem posebno učharaja o udovija save na valjani te dičhon,

²⁴ dok zako udovija save dičhona na valjani esavki briga. Ali, o Devel sastavinda o telo adahar da dindā po bari čast zako okola udovija saven nane čast,

²⁵ te na ovel podele ano telo, nego te šaj sa o udovija jednako te brininen jekh averestar.

²⁶ Te jekh ud patini, patinena hem sa avera; te zako jekh ud dela pe čast, oleja radujinena pe hem sa avera.

²⁷ A tumen injen e Hristesoro telo hem svakoi tumendar ud adale telosoro.

²⁸ A o Devel ani Khandiri čhivda prvo e apostolen, dujto e prorokonen, trito e učiteljen, onda okolen kola čerena čudesija, onda okolen kas isi daro te sasljaren, ili te pomožinen, ili te upravinen, ili te vaćerenano avera jezici.

²⁹ Sare li injam apostolja? Sare li injam proroci? Sare li injam učitelja. Sare li čerena čudesija?

³⁰ Sare li sasljarena? Sare li vaćerenano avera jezici? Sare li tumačinena o jezici?

³¹ Mangen but o po bare darija, a me akana ka mothovav tumende o najšukar drom.

13

O mangipe

¹ Kad bi vaćerava sa e manušengere hem e andełengere čibja, a nane man o mangipe, onda ka ovav ine samo sar o zvono savo čerela buka hem o činele save zveckonena.

² Kad bi ovela man daro te prorokujinav, kad bi džanava sa o tajne hem kad bi ovela man sa o džandipe, kad bi ovela man vera čak hem o planine te cidav ko aver than, a te na ovel man o mangipe, ništa naka ovav ine.

³ Hem kad bi delinava e čororende sa so isi man hem kad bi dava mlo telo te žrtvujini pe, a te na ovel man o mangipe, ništa naka koristini maje ine.

⁴ O mangipei strpljivo hem ljubažno. O mangipe narene ljubomornu hem na hvalini pe, na čerela pe barikano,

⁵ na ponašni pe nepristojno, na rodelu plo, na holjani, na pamtini o bišukaripe,

⁶ na radujini pe zaki nepravda, a radujini pe zako čačipe,

⁷ sa podnosini, nikad na našali pli vera, uvek nadini pe, sa trpini.

⁸ O mangipe nikad na prestanini. O daro oto prorokujiba ka prestanini; o daro oto vaćeriba ano aver jezici ka nestanini; o daro oto džandipe ka prestanini.

⁹ Adalese so, amaro džandipe nane potpuno hem amaro prorokujiba nane potpuno.

¹⁰ A kad ka avel okova soi potpuno, ka prestanini okova so nane potpuno.

¹¹ Kad injumle čavoro, vaćerđum sar čavoro, mislindum sar čavoro, odlučindum sar čavoro. Kad bariljum, frdinđum mandar sa okova soi čavorikano.

¹² Adalese so, akana dikhaja samo odraz sar ko ogledalo; a tegani ka dikhja jasno – muj mujeja. Akana mlo džandipe nane potpuno, a tegani ka džanav potpuno, adahar sar so hem man o Devel potpuno džanel.

¹³ A akana ačhona akala trin: i vera, i nada hem o mangipe; a najbaroi olendar o mangipe.

14

O prorokujiba hem o vaćeriba ano avera jezici

¹ O mangipe te ovel tumaro cilj! Mangen but o duhovna darija, a posebno mangen but o daro oto prorokujiba!

² Adalese so, ko vaćeri ano jezici, na vaćeri e manušende, nego e Devlese. Niko na haljola le, adalese so Duhova vaćeri o tajne.

³ A ko prorokujini, e manušende vaćeri: izgradini len, ohrabruni len hem utešni len.

⁴ Ko vaćeri ano aver jezici, izgradini samo pes, a ko prorokujini, izgradini i khandiri.

⁵ Me bi mangava sare te vaćereni ano avera jezici, ali po više bi mangava te prorokujinen. Okova kova prorokujini po baroi okolestar kova vaćeri ano avera jezici, sem te adava kova vaćeri ano avera jezici na tumačini adava so phendā, te šaj i khandiri te izgradini pe.

⁶ Te me, phraljalen, avava kora tumende hem vaćerava ano avera jezici, so adava ka koristini tumende te na andūm tumende otkrivenje, džandipe, proroštvo ili sikaviba?

⁷ Istoi adahar hem o instrumenča, sar soi flauta ili harfa, te na dena jasno ton, sar te pendžari pe i melodija savi bašali pe upro lende?

⁸ Ili, te i truba čerela nejasno zvuk, ko ka spremini pe zako mariba?

⁹ Adahar hem tumen, te vaćereni e manušende lafija save on na haljoveni, sar onda on ka džanen so tumen vaćereni? Samo džabe ka frden tumare lafija.

¹⁰ Ko sveto isi edobor razna čibja hem nijekh nane bizo značenje.

¹¹ Te na haljovava i čib okolesiri kova vaćeri maje, onda adava manuš maje abandija, a hem me olesе injum abandija.

¹² Adahar hem tumen: adalese so mangena but o duhovna darija, mangen but više te oven tumen o duhovna darija save izgradinena i khandiri.

¹³ Adalese, ko vaćeri ano avera jezici, nek molini pe te šaj tumačini adava so phendā.

¹⁴ Adalese so, te molindum man ano avera jezici, mlo duho molini pe, ali tegani na koristinava mli godi.

¹⁵ So, onda, te čerav? Ka molinav man duhoja, ali ka molinav man hem godaja. Ka dīlabav duhoja, ali ka dīlabav hem godaja.

¹⁶ Adalese so, te zahvalineja e Devlese samo duhoja, sar okova kova na haljola ka phenel "Amen" ko to zahvaliba kad na džanel so vaćereja?

¹⁷ Tu šukar zahvalineja, ali okova kova sunela na izgradini pe.

¹⁸ Zahvalinava e Devlese so više sarijendar tumendar vaćerava ano avera jezici.

¹⁹ Ali, ani khandiri najangle ka vaćerav bandž lafija mla godaja, te šaj hem averen te sikavav, nego deš hiljade lafija ano avera jezici.

²⁰ Phraljalen, ma razmisleni sar čavore, nego ano bišukaripe oven nevina sar o bebice, a ano razmisliba oven zrela.

²¹ Ano Zakoni pisini:

"Averengere čibjencar hem prekalo muja e abandijengere
ka vaćerav akale narodose,

ali ni tegani naka šunen man,"
phenela o Gospod.

²² Adalese, o avera jezici nane znako zako vernici, nego zako nevernici, a o prorokujiba nane zako nevernici, nego zako vernici.

²³ Adalese, te čedinđa pe sa i khandiri hem sare vačerena ano avera jezici, i derdinena o manuša kola na haljovena ili o nevernici, na li ka phenen da injen diline?

²⁴ Ali, te sare prorokujinena, i đerdini nesavo neverniko ili kova na haljola, ka dikhel dai grešniko hem tumare lafija ka osudinen le;

²⁵ o tajne lesere vilesere ka ikljon ko svetlost, i ka perel mujeja di phuv hem ka poklonini pe e Devlese, vačerindoj: "O Develi čaće maškara tumende!"

O redo ani khandiri

²⁶ So, onda, phraljalen? Kad čedena tumen, svakone isi nešto: nekas psalam, nekas sikaviba, nekas otkrivenje, nekas ano avera jezici, nekas tumačenje zako adala jezici. Nek sa adava ovel e khandirjače ki izgradnja.

²⁷ Te neko vačeri ano avera jezici, nek vačeren duj džene, najviše trin, jekh po jekh, hem neko nek tumačini so phende.

²⁸ A te nane niko te tumačini, onda adava manuš nek traini, i nek vačeri samo pese hem e Devlese.

²⁹ A zako proroci: nek vačeren duj ili trin džene, a avera nek prosudinen adava so phende.

³⁰ Ali, te neko ko adari bešela primini otkrivenje, okova o prvo kova vačeri nek traini.

³¹ A sare tumen šaj, jekh po jekh, te prorokujinen, te šaj sare oven sikavde hem ohrabrime.

³² O duhija e prorokonengere pokorinenia pe e prorokonende.

³³ Adalese so o Devel nane Devel oto nered, nego oto mir.

Sar so hem ano sa o khandirja e Devlesere manušengere,

³⁴ o romnja valjani te trainen ani khandiri. Nane lende muklo te vačeren, nego nek pokorinen pe, sar so hem o Zakoni phenela.

³⁵ A te mangena nešto te sikljoven, nek čhere pućen pumare romen. Adalese so, na dolikujini e romnjáče te vačeri ani khandiri.

³⁶ Na li tumendar iklilo e Devlesoro lafi? Ili samo kora tumende reslo?

³⁷ Te neko mislini dai proroko ili da isi le duhovno daro, valjani te džanel da akava so pisinava tumende naredbai e Gospodestar.

³⁸ A te neko adava na priznajini, ni ov korkoro naka ovel priznajime e Devlestare.

³⁹ Adalese, mle phraljalen, mangen but o daro oto prorokujiba hem ma braninen te vačeri pe ano avera jezici.

⁴⁰ Ali, nek sa ovel pristojno hem uredno.

15

O uštiba e mulengoro

¹ Podsetinava tumen, phraljalen, ko evanđelje savo propovedindum tumende, savo hem priminden, ano savo hem terđovenja.

² Prekalo adava evanđelje tumen hem spasinena tumen, te ićerena tumen upro okova so propovedindum tumende. Te na čerena adahar, džabe verujinena.

³ Adalese so, predindum tumende okova soi najbitno, okova so hem me primindum: da o Hrist mulo zako amare grehija, baš sar so pisini ano Svetu lil,

⁴ da inele parume, da o trito dive uštino taro mule, sar so pisini ano Svetu lil,

⁵ hem da mothovđa pe e Petrese, a onda hem sa e dešu duje apostolende.

⁶ Onda mothovđa pe e phraljende, kola tegani zajedno inele više oto panšel džene. But olendar panaai dživde, a nesave mule.

⁷ Onda mothovđa pe e Jakovese, i onda sa e apostolende.

⁸ A ko kraj mothovđa pe hem maje, e najbednone manušese.

⁹ Adalese so me injum najtikoro maškaro apostolja, hem na injum dostoјno te vičinav man apostoli, adalese so progoinidum e Devlesere khandirja.

¹⁰ Ali, pali milost e Devlesiri injum akava so injum. Lesiri milost premala mande na inele džabe. Trudindum man više sarijendar, ali na me, nego i milost e Devlesiri savi inele mancar.

¹¹ Adahar, bilo me ili on: adava propovedinaja hem ano adava poverujinden.

¹² A te propovedini pe da o Hrist uštino taro mule, sar adava da nesave maškara tumende vačerena da nane uštiba taro mule?

¹³ Te nane uštiba taro mule, onda ni o Hrist na uštino taro mule.

¹⁴ A te o Hrist na uštino taro mule, džabei amaro propovediba, džabei hem tumari vera.

¹⁵ Onda hem amen injam hovavne svedoci adalese so svedočinaja da o Devel vazdindja e Hriste taro mule, kole na vazdindja taro mule tei čaće da o mule na uštena sar so nesave phenena.

¹⁶ Adalese so, te o mule na uštena, onda ni o Hrist na uštino taro mule.

¹⁷ A te o Hrist na uštino taro mule, džabei tumari vera – pana injen ano tumare grehija.

¹⁸ Onda propele hem okola kola mule, a verujinde ano Hrist.

¹⁹ Te samo zako akava dživdipe čhivaja amari nada ano Hrist, onda injam najbednija oto sa o manuša.

²⁰ Ali, o Hrist čače uštino taro mule, sar garancija da hem okola kola mule ka ušten.

²¹ Adalese so, sar so o meriba alo prekalo manuš, adahar hem o uštiba taro mule alo prekalo manus.

²² Adalese, sar so sare ano Adam merena, adahar sare kolai ano Hrist ka oživinen.

²³ Ali, o uštiba taro mule džala palo redo: prvo o Hrist, a onda, kad ov ka avel, okola kola lese pripadinenata.

²⁴ Tegani ka avel o kraj. O Hrist ka uništini sa e vladaren, sa i vlast hem o zoralipe, a onda ka predel sa o carstvo e Devlese e Dadeze.

²⁵ Adalese so, o Hrist valjani te vladini sa dikote sa lesere neprijatelja na ovena čhivde talo lesere pre.

²⁶ O meriba ka ovel uništite sar zadnjo neprijatelji.

²⁷ Adalese so, ano Sveti lil pisini: "O Devel sa čhivda talo lesere pre." A kad phenela: "sa čhivda talo lesere pre", jasnoi dai sa čhivo talo leste sem Okova kova sa čhivda talo leste.

²⁸ A kad sa ka ovel čhivdo talo leste, onda hem korkoro o Čhavo ka čhivel pe talo Okoleste kova sa čhivda talo leste, te šaj e Devle ovel vlast upro sa.

²⁹ I so čerena okola kola krstinena pe zako mule? Te o mule uopšte na uštena taro mule, sose krstinena pe zako olendre?

³⁰ Sose hem amen stalno reskirinaja amaro dživdipe?

³¹ Hava sovli upro baripe savo frdava tumencarano Hrist Isus amaro Gospod, phraljalen, da svako dive injum ani opasnost te merav.

³² Te zbog o manušikane motivija marđum man e "zverencar" ano Efes, savi korist isi man adalestar? Te o mule na uštena taro mule, onda, "Hajde te ha hem te pija, adalese so tejsa ka mera."

³³ Ma oven hovavde: "O bišukar društvo rumini o šukar navike."

³⁴ Rasvestinen tumen hem ma grešinen više! Nesave tumendar na pendžarena e Devle. Adava vaćerava tumende sar te lađarav tumen.

³⁵ Ali nesave tumendar ka pučen: "Sar adava o mule uštena? Savo telo ka ovel len kad ka ušten taro mule?"

³⁶ Bigodakereja! O seme savo sejineja našti te oživini te prvo na merela.

³⁷ Hem okova so sejineja, nane da sejineja telo savo posle ka ovel, nego sejineja samo obično zrno, bilo te ovel zrno e divesoro ili nesave avere semesoro.

³⁸ Ali o Devel dela le telo savo ov mangela. Svako e semese dela telo savo olese pripadini.

³⁹ Adalese so nane svako telo isto: aver telo isi e manušen, aver e životinjen, aver e cirkljen, a aver e mačhen.

⁴⁰ Isto adahar isi e nebosere hem e phuvjakere telija; ali o sjaj oto e nebosere teliji averčhane e sjajestar oto e phuvjakere telija.

⁴¹ E khame isi plo sjaj, e maseke plo sjaj hem e čerenjen isi pumaro sjaj. A svako čereni razlikujini pe otu aver palo plo sjaj.

⁴² Adahar ka ovel hem kad o mule ka ušten. Sejini pe raspadljivo telo, a taro mule uštela o neraspadljivo;

⁴³ sejini pe ani lađ, a taro mule uštela pe ani slava; sejini pe ano bizoralipe, a taro mule uštela pe ano zoralipe;

⁴⁴ sejini pe prirodno telo, a taro mule uštela o duhovno.

Te isi prirodno telo, isi hem okova duhovno.

⁴⁵ Adalese soi adahar pisime ano Sveti lil: "O prvo manus, o Adam, ulo dživdo biće." A o poslednjo Adam, o Hrist, ulo duho kova dela dživdipe.

⁴⁶ Ali na inele prvo duhovno telo, nego prirodno, a posle duhovno.

⁴⁷ O prvoi manus tari phuv, čerdo oto prah e phuvjakoro, o dujtoi manus taro nebo.

⁴⁸ Savo inele e phuvjakoro manus, esavkei hem sa e phuvjakere manus; savoi e nebosoro manus, esavkei hem sa e nebosere manus.

⁴⁹ Hem sar so amen injamle slika e phuvjakere manusiri, adahar ka ova hem slika e nebosere manusiri.

⁵⁰ Akava phenava tumende, phraljalen, adalese so o telo hem o rat našti te naslednen e Devlesoro carstvo, niti o raspadljivo te nasledini o neraspadljivo.

⁵¹ Ače, phenava tumende i tajna: naka mera sare, ali sare ka ova menjime,

⁵² otojekhvar, ano trepkiba e jakhakoro, kad ka šundol i poslednjo truba. Adalese so, ka šundol i truba hem o mule ka ušten ano neraspadljivo telo, a amen ka ova menjime.

⁵³ Adalese so, akava raspadljivo telo mora te menjini pe ano neraspadljivo, hem akava mulikano ano okova savo na merela.

⁵⁴ A kad akava raspadljivo telo ka menjini pe ano neraspadljivo hem akava mulikano ano okova savo na merela, tegani ka pherđol o vaćeriba savoi pisime ano Sveti lil:

"O meribai uništite."

⁵⁵ "Meriba, kaj akana ti pobeda?

Meriba, kaj akana to zoralipe saveja
dukhaveja?"

⁵⁶ O meriba lela plo zoralipe taro greh, a o
greh lela plo zoralipe taro Zakoni.

⁵⁷ Ali, hvala e Devlese kova dela amen
pobeda prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

⁵⁸ Adalese, mle volime phraljalen, oven
zorale hem ićeren tumen! Uvek oven
pherdeste predana zaki buti savi o Gospod
dinda tumen adalese so džanen da tumaro
trud ano Gospod nane za džabe.

16

Čediba o dobrovoljni prilog

¹ So tičini pe oto čediba o prilog zako e De-
vlesere manuša, čeren isto sar so phenđum
e khandirjende ani Galatija.

² Svako nedelja nek svako tumendar
ačhaj ki strana nešto pare okolestar so
zaradinda. Adahar naka valjani te čedel pe
pare kad ka avav.

³ A kad ka avav, ka bičhalav mle pre-
poruke okolencar kolen tumen ka izabiri-
nen te legaren tumaro daro ano Jerusalim.

⁴ Te valjanda hem me te putujinav, on ka
džan mancar.

E Pavlesere završna lafija hem pozdrav- ija

⁵ A kora tumende ka avav kad ka nakhav
maškari Makedonija. Adalese so, maškari
Makedonija samo ka nakhav,

⁶ a kora tumende šaj hem te ačhovav zako
nesavo vreme, ili čak hem te nakhavav o
jevend, te šaj spremenin man zako drom
kaj god ka džav.

⁷ Adalese so akava puti na mangava samo
te dikhav tumen ano nakhiba, adalese so
nadinav man da, te o Gospod dinda, ka
ačhovav kora tumende nesavo vreme.

⁸ Ano Efes ka ačhovav di ko Pentekost,

⁹ adalese so phravdili maje bari prilika
zaki bari buti, iako isi man but protivnici.

¹⁰ Te alo o Timotej, dikhen te ovel bizi dar
maškara tumende, adalese so hem ov čerela
e Gospodesiri buti sar hem me.

¹¹ Adalese, niko ma te dikhel le po tele.
Ano mir spremenin le zako drom te avel
kora mande, adalese so adžičerava le te avel
e phraljencar.

¹² So tičini pe oto phral o Apolos, but
hrabrinđum le te avel kora tumende e
phraljencar, ali ov nisar na inele voljno te
avel akana. Ali, ka avel kad ka mothoj pe
lese prilika.

¹³ Džangale pazinen, zorale terđoven ani
vera, oven hrabra, oven zorale!

¹⁴ Sa čeren ano mangipe.

¹⁵ Džanen da e Stefanesiri porodica prva
kola obratinde pe ani Ahaja hem da
posvetinde pe zako služiba e Devlesere
manušende. Adalese molinava tumen,
phraljalen,

¹⁶ hem tumen te pokorinen tumen
esavkende hem sarijende kola olencar
saradujinena hem trudinena pe.

¹⁷ Radujinav man zako e Stefanésoro,
e Fortunatesoro hem e Ahaikesoro aviba,
adalese so on nadoknadinde maje adava so
tumen na injen akate.

¹⁸ Adalese so on umirinde mlo duho hem
tumaro. Adalese ceninen esavke manušen.

¹⁹ Pozdravinena tumen o khandirja tari
Tikori Azija. Pozdravinena tumen but ano
Gospod o Akila hem i Priska e khandirja
savi čedela pe olenđe ano čher.

²⁰ Pozdravinena tumen sa o phralja. Poz-
dravinen jekh avere svetone čumudipnaja.

²¹ Me, o Pavle, pisinava o pozdrav mle
vasteja.

²² Te neko na volini e Gospode, nek ovel
proklet! Marana ta!*

²³ I milost e Gospodesiri e Isusesiri tu-
mencar.

²⁴ Mlo mangipe sarijencar tumencar ano
Hrist Isus. Amen.

* ^{16:22} Marana ta! Adava ko aramejski značini "Ava, Gospode!"

O dujto lil e Korinčanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Isuse Hristesoro pali volja e Devlesiri, hem amaro phral o Timotej,

pisinaja e Devlesere khandirjače ano Korient, hem sa e Devlesere manušende ani sa i Ahaja:

² Milost tumende hem mir e Devlestari, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

O Devel dela uteha

³ Nek ovel blagoslovime o Devel hem o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, o milosrdno dad hem Devel ot svako uteha.

⁴ Ov tešini amen ani svako amari nevolja, sar te šaj hem amen te tešina okolen kolai ani nevolja, adala utehaja savaja korkore amen o Devel tešini.

⁵ Adalese so, sa so više patinaja zborg o Hrist, više priminaja uteha e Devlestari prekalo Hrist.

⁶ Te injam pritiskime e nevoljencar, adavai zaki tumari uteha hem spasenje. Te priminaja uteha e Devlestari, adavai zaki tumari uteha, savi čerela strpljivo te nakhaven o ista patnje save hem amen nakhavaja.

⁷ A amari nadai zako tumende zorali, adalese so džanaja da isi tumen ideo ano amare patnje, ađahar hem ani amari uteha.

⁸ Mangaja, phraljalen, te džanen zaki nevolja savi arakhija amen ani Tikori Azija. Injamle opteretime više nego so šaj ine te akhara, edobor da našalđam amari nada da ka ačhova dživde.

⁹ Osetindam da već injam osudime ko meriba. Ali sa adava ulo adalese sar te na pouzdajina amen više ana amende, nego ano Devel kova vazdela e mulen.

¹⁰ Ov ikalda amen ot bari opasnost e meribinasri hem ka ikali amen. Ano leste pouzdajina amen da i dalje ka ikali amen.

¹¹ A hem tumen šaj te pomožinen amende tumare molitvencar. Tegani but manuša ka zahvalinen e Devlese zako amende – hem o Devel amen ka blagoslovini zbog o but molitve.

O Pavle menjini plo plan

¹² Akavai amaro ponos: amari savest savi svedočni da ano sveto, a pogotovo maškara tumende, živindam ane e Devlesiri svetost hem čaćikanipe, na pali manušikan mudrost, nego pali e Devlesiri milost.

¹³ Adalese so, na pisinaja tumende ništa so naka šaj te čitinen ili te haljoven. A nadinav man da ka haljoven sa,

¹⁴ sar so hem već haliljen amen nešto, hem da ko Dive amare Gospodesoro e Isusesoro tumen ka ponosinen tumen amencar sar hem amen tumencar.

¹⁵ Adaleja so injumle uverime ano adava, odlučindum prvo te avav tumende sar te šaj duj puti oven blagoslovime.

¹⁶ Manglijum te posetinav tumen kad injumle ko drom za Makedoniju, a onda tari Makedonija palem te avav tumende, sar te pomožinen maje zako mlo drom ani Judeja.

¹⁷ Na li šaj injumle lakomljeni kad planirindum adava? Ili adava so planirinava, planirinava sar o manuša ano sveto, pa najangle phenava "oja, ađahari", a onda "na, nane ađahar"?

¹⁸ Ali, o Develi maje svedoko da amari poruka tumende nane hem "oja" hem "na".

¹⁹ Adalese so o Čavo e Devlesoro, o Isus Hrist, kole tumende me, o Silvan hem o Timotej propovedindam, na inele hem "oja" hem "na", nego ano leste uvek inele "oja".

²⁰ Adalese so sa e Devlesere obećanja ano Hrist isi len pumaro "oja". Adalese hem amen prekalo leste phenaja "Amen", e Devlese ki slava.

²¹ A o Develi adava kova zajedno tumen-car čerela amen zoralen ano Hrist. Ov pomazindā amen

²² hem čivđa plo pečati ana amende, hem dinda ple Duho ano amare vile sar garancija da ka pherel ple obećanja.

²³ O Develi mlo svedoko da na hovavava: Odlučindum te na avav ano Korint sar te poštedinav tumen.

²⁴ Amen na injam gospodarija ot tumari vera, nego zajedno tumencar učestvujinaja ani tumari radost, adalese so injen zorale ani vera.

2

¹ Adalese, odlučindum te na avav palem tumende te žalostinav tumen.

² Adalese so, te me žalostindum tumen, ko onda man ka radujini? Okova li kole žalostinava?

³ Akava pisindum tumende baš adalese sar te na, kad ka avav tumende, žalostinen man okola kola valjani te radujinen man. Uverime injum dai mli radost – radost tumari sarijengiri.

⁴ Adalese so, pisindum tumende tari phari nevolja, phage vileja hem bute asvencar. Ali, na te ožalostinav tumen, nego te pendžaren mlo baro mangipe savo isi man zako tumende.

Te oprostini pe e grešnikose

⁵ A te neko nekas žalostindā, na žalostindā edobor man kober žalostindā sarijen tumen – na mangava te preterinav.

⁶ Ovi već dovoljno kaznime adaleja so but džene tumendar osudinde le zbog adava.

⁷ Ali akanai vreme te oprostinen lese hem te utešen le, te na prelel le i bari tuga.

⁸ Adalese molinava tumen premalo leste te mothoven mangipe.

⁹ Akava pisindum tumende te proverinav save injen hem da li injen poslušna ano sa.

¹⁰ Kase tumen nešto oprostinen, oprostina nav hem me. Adalese so, hem me so oprostindum – te inele nešto te oprostini pe – adava, anglo Hrist, zbog tumende oprostindum,

¹¹ te na nadmudrini amen o Sotoni. Adalese so džanaja lesere namere.

Ani Troada

¹² Kad aljum ani Troada te propovedinav o evanđelje e Hristestar, o Gospod phravđa maje o udar zako adava,

¹³ ali na ine man mir ana mande adalese so na arakhljum mle phrale e Tite adari. Adalese pozdravindum man olencar hem dželjum ki Makedonija.

I pobeda ano Hrist

¹⁴ Ali, hvala e Devlese, kova uvek čerela amen te ova pobednici ano Hrist. Ov prekala amende ko sa o thana, sar šukar miris, širini o džandipe pestar.

¹⁵ Adalese so amen e Devlese injam e Hristesoro šukar miris maškaru okolende kola ovena spasime hem maškaru okolende kola properena.

¹⁶ Okolende kola properena injam miris savo anela meriba, a okolende kola ovena spasime injam miris savo anela dživdipe. A isi li neko sposobno zako adava?

¹⁷ Adalese so, amen na trgujinaja e Devlesere lafeja, sar so but avera čerena, nego ano Hrist vaćeraja čačikane anglo Devel, sar okola kolai bičhalde e Devlesttar.

3

Sluge zako Nevo savez

¹ Počinaja li palem te hvalina korkore amen? Ili, amende li valjani, sar averende, pisime prepovuke zako tumende ili tumendar?

² Tumen injen amaro lil, zapisime ano amare vile, save džanen hem čitina sa o manuša.

³ Tumen mothovena da injen e Hristesoro lil, sastavime amara službaja, lil savo nane pisime mastiloja, nego e dživde Devlesere Duhova, na ko ploče oto bar, nego ko ploče oto manuškane vile.

⁴ Esavko pouzdanje isi amen anglo Devel prekalo Hrist.

⁵ Adava na značini da amen tvrdinaja da injam sposobna te čera bilo so korkore amendar – amari sposobnost avela taro Devel.

⁶ Ov amen sposobinda te ova službenici zako Nevo savez, na zako pisime zakoni, nego zako Duh. Adalese so o pisime zakoni anela meriba, a o Duhu dela dživdipe.

I slava e Neve savezesiri

⁷ I te i služba e meribnasiri, savi slovenancar inele urezime ano bar, sijajindā esavka slavaja, da o Izraelci našti ine te dikhen o muj e Mojsijasoro zbog i prolazno slava lesere mujesiri,

⁸ kober li tek po slavno i služba e Duhosiri?

⁹ Adalese so, te inele slavno i služba savi anela osuda, kober li tek po slavno i služba savi anela pravednost?

¹⁰ Čače, okova so inele slavno nane slavno kad uporedini pe e slavaja savi po uzvisme.

¹¹ Adalese so, te okova soi prolazno inele slavno, kober li tek po slavno okova so trajini zauvek?

¹² I adalese so isi amen esavki nada, vaćeraja ani sa i sloboda.

¹³ Amen na injam sar o Mojsije kova učharda plo muj veoja sar te na dikhen o Izraelci o završetak e slavakoro savi prolazno.

¹⁴ Ali, lengere goda inele phandle, adalese so sa di ko akava dive kad god čitini pe o Purano zavet, isto veo učhari lengere goda te našti haljoven o čačipe. A adava veo saj te cidel pe samo ano Hrist.

¹⁵ Adahar hem avdive kad čitinena pe e Mojsijasere lila, o veo učhari lengere vile.

¹⁶ Ali kad god neko poverujini ano Gospod, o veo ovela cidime.

¹⁷ O Gospodi Duh, a kaj o Duhu e Gospodesoro, adari i sloboda.

¹⁸ A sare amen mujeja savo nane učhardo reflektujinaja e Gospodesiri slava hem ovaja preobrazime ani lesiri slika – oti slava ani slava savi avela e Gospodestar,kovai Duh.

4

Vernost ano propovediba o evanđelje

¹ I adalese so pali e Devlesiri milost isi amen akaja služba, ma te odustajina.

² Umesto adava, odrekndam amen taro lađutne hem garavde stvarija, na ponasnaja amen lukavo, niti preirinava e Devlesoro lafi, nego phravdeste sikavaja o čačipe, i sare kolai iskrena džanen adava.

³ A tei o evanđelje savo amen propovedinaja učhardo veoja, učhardoi samo zako okola kola properena.

⁴ O devel akale svetosoro korjarda lengiri neverno godi, te na dikhen o svetlost oto evandelje e Hristesere slavatar, kovai i slika e Devlesiri.

⁵ Adalese so, na propovedinaja korkore amen, nego e Isuse Hriste sar Gospode, a amen sar tumare slugen zbog o Isus.

⁶ Adalese so o Devel, kova phenda: "Nek o svetlost zasvetlini tari tomina", zasvetlinda ano amare vile, te pendžara e Devlesiri slava ko muj e Hristesoro.

⁷ Ali akava blago isi amen ano phuvjale čare, te ovel jasno da akava baro zoralipe avela e Devlesttar, a na amendar.

⁸ Taro sa o strane pritiskinena amen o nevolje, ali na phagena amen. Injam zbumime, ali na hem očajna,

⁹ injam progonime, ali na hem ačhavde, peravena amen, ali na uništinena amen.

¹⁰ Amen uvek ko amare telija akharaja e Isusesoro meriba, te šaj mothoj pe hem e Isusesoro dživdipe ko amare telija.

¹¹ Adalese so, amen kola injam dživde, uvek injam ani opasnost te mera zbog o Isus, te mothoj pe jasno e Isusesoro dživdipe upro amare telija save merena.

¹² I adahar, o meriba delujini ana amende, a o dživdipe ana tumende.

¹³ Hem adalese so isi amen isto Duho oti vera, sar soi pisime ano Svetu lil: "Poverujđum, hem adalese vaćerđum", adahar hem amen verujinaja, i adalese vaćeraja,

¹⁴ adalese so džanaja da o Devel kova vazdinda taro mule e Gospode e Isuse, ka vazdel oleja hem amen, hem zajedno tumencar ka čhivel amen uzala peste.

¹⁵ Adalese so, sai adava zbog tumende, te širini pe e Devlesiri milost upro but avera manuša, hem olengoro zahvaliba te ovel ano izobilje e Devlese ki slava.

¹⁶ Adalese ma te odustajina, adalese so čak hem te raspadinaja amen od avrialj, od andral obnovinaja amen taro dive ko dive.

¹⁷ Adalese so, amare tikore hem prolaznica nevolje pripreminena amen zaki večno slava savi but po bari adale nevoljendar.

¹⁸ Amendje nane bitno okova so dičhola, nego okova so na dičhola, adalese so okova so dičholai prolazno, a okova so na dičholai večno.

5

Oto nevo telo

¹ Adalese so džanaja da kad akava šatori ano savo živinaja – amaro telo akate ki phuv – ka ovel peravdo, džanaja da isi amen večno čher ko nebesija e Devlesttar, čher sava nane čerdo manuškane vastencar.

² Adalese uzdišnaja ano akava telo hem jedva adžićeraja o dive kad ka urja o nebesko telo.

³ Adalese so, kad ka ova urjavde ano leste, naka ova nange.

⁴ Dok živinaja ano akava šatori, uzdišnaja oto pharipe. Na adalese so na mangaja više te živina ano leste, nego mangaja upro leste te urja o nevo, nebesko telo, sar te šaj o večno dživdipe prelel amare telija save merena.

⁵ A baš zako adava hem pripreminda amen o Devel, kova dindā amen ple Duho sar garancija.

⁶ Adalese uvek injam pherde pouzdanje, iako džanaja da sa díkote živinaja ano akava telo, dur injam e Gospodestar.

⁷ Adalese so, amen živinaja pali vera, a na palo okova so dikhaja.

⁸ Adalese hem phenava da injam pherde pouzdanje hem bi mangaja te ikljova taro amaro telo hem te dža te živina e Gospodeja.

⁹ Adalese hem trudinaja amen te ugodina lese, bilo te živinava akate – ano telo – ili adari oleja.

¹⁰ Adalese so, sare mora te ikljova anglo sudo e Hristesoro, te šaj svako primini i plata zako okova so čerda dok živinda ano telo, bilo šukaripe ili bišukaripe.

Oti služba savi anela mir

¹¹ I adalese so džanaja zaki dar e Gospodestar, trudinaja amen te uverina e manušen. O Devel but šukar džanel amen, a nadinav man da hem tumen džanen amen ano tumare vile.

¹² Na hvalinaja palem korkore amen angla tumende, nego daja tumen razlog te hvalinen tumen amencar, hem te džanen so te odgovorinen okolende kola hvalinena pe okoleja so dičhola, a na okoleja soi ano vilo.

¹³ Te dičhilo da injam sar diline, adavai zbog o Devel. Te injam razumna, adavai zbog tumende.

¹⁴ Adalese so, e Hristesoro mangipe prelela amen adalese so injam uverime ano akava: jekh mulo zako sa o manuša, so značini da sare mule.

¹⁵ O Hrist mulo zako sa, da o dživde više na živinena pumende, nego Olese kova mulo hem uštino taro mule zako olende.

¹⁶ Adalese amen od akana nikas na pendžaraja palo telo. Iako e Hriste hem pendžardam palo telo, akana na pendžaraja le više adahar.

¹⁷ Adalese, tei neko ano Hrist, ovi nevo stvorenje; o purano nakhlo, a o nevo, ače, ulo.

¹⁸ A sa adava avela e Devlesttar kova amen prekalo Hrist pomirinda peja hem dindā amen i služba oto miriba.

¹⁹ O Devel ano Hrist pomirinda o sveto peja hem na računinda e manušende

lengere prestupija, a amendē dindā te propovedina o lafi oto miriba.

²⁰ Amen injam e Hristesere poslanici; o Devel opomenini prekala amende. E Hristese ano anav molinaja tumen: mirinen tumen e Devleja!

²¹ Ole kova na čerđa greh, o Devel čerđa te ovel žrtva zako amare grehija, te šaj ano leste ova pravedna anglo Devel.

6

¹ Sar e Devlesere saradnici, molinaja tumen te na len uzalud e Devlesiri milost.

² Adalese so Devel phenela:

“Šundum tut ano pravo vreme,
hem pomožindum će ko dive oto spasenje.”

Ače, akanai o pravo vreme. Akanai o dive oto spasenje!

E Pavlesere nevolje

³ Nikase nisave prepreke na čhivaja, sar te na arakhi niko zamerka amara službaće.

⁴ Nego, ano sa mothovaja amen sar e Devlesere sluge: ani bari istrajnost, ano nevolje, ano čororipe, ano pharipe,

⁵ dok marena amen, ano phandlipe, ano pobune, ano phare buća, ano bisovavne raća, ano bokhalipe,

⁶ ani čistota, ano džandipe, ani strpljivost, ano šukaripe, ano Svetu Duho, ano čačikano mangipe,

⁷ ano čačikano Lafi, hem ano zoralipe e Devlesoro. Isi amen i pravednost sar amaro oružje, zako napad hem zaki odbrana.

⁸ Služinaja e Devlese bilo o manuša te poštujien amen ili te mrzinjen amen; bilo te vaćeren amendar šukar ili bišukar. Vaćeraja o čačipe, ali phenena amendē da injam hovavne.

⁹ Injam sar okola kolen na pendžarena, iako šukar džanen amen; stalno injam anglo meriba, ali, ače, pana injam dživde. Injam kaznime, ali na injam mudarde.

¹⁰ Injam tužna, a palem uvek radosna; injam čorore, a palem buten čerdam barvalen; nane amen ništa, a palem isi amen sa.

¹¹ Phravdeste vaćerdam tumende, Korinčanalen; amaro viloi širom phravdo tumende.

¹² Amaro viloi nane phandlo tumende, ali tumaro viloi phandlo amende.

¹³ Vaćerava tumende sar mle čhavende, phraven tumare vile amende sar so amen phravđam amare vile tumende!

Hram e dživde Devlesoro

¹⁴ Ma vucinen isto jaram e nevernikonencar. Adalese so, i pravednost hem o bezakonje na džana zajedno. O svetlost hem i tomina nane len ništa zajedničko.

¹⁵ Ano soste o Hrist složini pe e Sotoneja*? Ili so isi zajedničko e verniko hem e nevernik?

¹⁶ Hem savo dogovor isi maškar e Devlesoro hram hem o idolja? Adalese so, amen injam o hram e dživde Devlesoro, baš sar so o Devel phendā:

“Me ka živinav ano lende hem ka phirav maškar o lende;
me ka ovav lengoro Devel, a on ka oven mlo narodo.”

¹⁷ Adalese,
“Ciden tumen olendar!
Odvojinen tumen! – vaćeri o Gospod.
Ma pipinen ništa soi nečisto,
hem me ka priminav tumen.

¹⁸ Me ka ovav tumaro Dad,
a tumen ka oven mle čhaye hem čhaja
– vaćeri o Gospod kova sa šaj.”

7

¹ Adalese so isi amen akala obećanja, mle mangaleni, valjani te očistina amen oto sa so meljari o telo hem o duh, usavršindoj amari svetost ani dar anglo Devel.

E Pavlesiri radost

² Čeren amende than tumende ano vile! Nikase na čerdam nepravda, nikas na oštetindam, nikas na iskoristindam.

³ Na phenava akava sar te osudinav tumen. Već angleder phenđum tumende da edobor injen amendē ano vile da injam spremna hem te živina hem te mera zaledno tumencar.

⁴ Isi man baro poverenje ana tumende hem but injum ponosno tumencar. Pherdo injum uteha hem but injum radosno uzalo sa amare nevolje.

⁵ Adalese so kad aljam ki Makedonija, na ine amen odmor, nego taro sa o strane arakhlе amen o nevolje: od avrijal kavge, a od andral i dar.

⁶ Ali o Devel kova utešini e poniznonen, utešindā amen adaleja so alo o Tit.

⁷ Hem na samo adaleja so ov alo, nego hem e utehaja savi tumen dindđen le. Ov phenda amendē kobor but mangena te dikhen man, kobor but injen ožalostime hem kobor but brininena majje, pa adahar mli radost inele po bari.

⁸ Iako ožalostindum tumen mle lileja, nane majje žao. I te ine majje žao, dikhava

* ^{6:15} Sotoneja Ko grčki terdola "Veliar" soi jekh oto anava e Sotonesere.

da adava lil ožalostında tumen barem ko hari vreme.

⁹ Akana radujinav man, na adalese so ožalostinden tumen, nego adalese so adaja žalost legarda tumen ko pokajanje. Tumari žalost avela oto Devel, pa adahar ano nisoste amendar na injen oštetime.

¹⁰ Adalese so i žalost savi avela oto Devel, bijani pokajanje savo legari ko spasenje – pokajanje palo savo na žalini pe – dok i svetsko žalost bijani žalost savi legari ko meriba.

¹¹ Adalese so, dikhen akana so sa anda tumendē adaja žalost savi avela oto Devel. Kobar bari želja te odbraninen tumari nevinost, kobar baro holjaniba, kobar bari dar; kobar bari želja te dikhen amen, kobar bari briga hem želja zaki pravedno kazna okolese kova grešinda! Sa adaleja mothovden da ano adava injen nevina.

¹² A iako pisindüm tumende, na pisindüm tumende niti zbog okoleste kova grešinda, niti zbog okoleste protiv kastei čerdi nepravda, nego te mothoj pe tumari revnost zako amendē anglo Devel.

¹³ Adava utešinda amen.

A uzalo adava so injamle utešime, but više radujindam amen zbog e Titessiri radošt, adalese so sare tumen ohrabrinđen lesoro duho.

¹⁴ I te hvalindüm tumen anglo leste, na lađardüm man, adalese so sa so phendam zako tumende inele čačipe, adahar hem amaro hvaliba anglo Tit inele čačikano.

¹⁵ A lesere osećanja premala tumendei but po zorale kad setini pe zaki poslušnost tumari sarijengiri hem sar primiđen le ani dar hem ano baro poštujiba.

¹⁶ Radujinav man so ano sa šaj te pouzdanjinav man ana tumende.

8

O Pavle sikaj ot i darežljivost

¹ Phraljalen, mangaja te džanen e Devlesiri milost savi inele dindi e khandirjendē ani Makedonija.

² Iako inele iskušime bare nevoljenčar, lengiri bari radost hem lengoro baro čorripe preirinda pe ani barvali darežljivost.

³ Svedočinava da dinde edobor kobar šaj ine – a hem po više adalestar. Dinde oti šukar volja

⁴ hem edobor puti molinde amen te muka lende te učestvujinen ano čediba pare zako e Devlesere manuša ano Jerusalim.

⁵ A dinde, na sar so amen očekujindam, nego hem korkore pumen dinde, prvo e Gospodese, a onda amende, pali e Devlesiri volja.

⁶ Adalese zamolinđam e Tite, da sar so već angleder počinda, adahar hem te završini maškara tumende akaja služba oto darujiba.

⁷ Adalese, sar so ano sa injen barvale: ani vera, ano lafi, ano džandipe, ani čačikani želja te pomožinen hem ano mangipe premalo amende, oven barvale hem ani akaja služba oto darujiba.

⁸ Na naredinava tumende adava, nego sar primer vaćerava tumende ot i revnost averengiri sar te proverinav o čačikanipe tumare mangipnasoro.

⁹ Adalese so, tumen džanen i milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri – da iakoi barvalo, zbog tumende ulo čororo, sar te šaj tumen te barvaljoven lesere čoropnjaja.

¹⁰ Ače so mislinava adalestar: angluno berš injenle prva kola mangle te den hem kola dinde darija zako e Devlesere manuša.

¹¹ Adalese završinen akana adava delo! Sar so injenle spremna hem manglijen te den, akana adahar spremno završinen adava delo premalo adava kobar isi tumen.

¹² Adalese so, so god dena prihvatljivo te dindēn ot i šukar volja. Hem den premalo adava so isi tumen, a na premalo adava so nane tumen.

¹³ Na mangava averenđe te ovel ko pomoc adava so bi tumende ovela ko teret, nego te ovel jednakost maškara tumende.

¹⁴ Akana tumen isi buderi hem šaj te pomožinen lende. Nesavo aver puti, kad tumende ka valjani, olen ka ovel buderi hem ka šaj te delinen tumencar. Adahar ka ovel jednakost.

¹⁵ Sar soi pisime ano Sveti lil:

"Okova kova but čedindā na ačhilo le buderi, hem okova kova hari čedindā na ačhilo le hari."

O Tit hem o phralja bičhalde ko Korint

¹⁶ Hvala e Devlese so isto esavki briga zako tumende čivđa e Titese ano vilo.

¹⁷ Ov prihvatindā amari molba te poseštini tumen palem. A hem korkoro but mangija te avel hem te dikhel tumen.

¹⁸ Oleja bičhalaja hem jekhe phrale kole hvalinena ano sa o khandirja zbog lesoro propovediba o evanđelje.

¹⁹ A na samo adava, nego o khandirja izabirinde le te putujini amencar zbog akaja služba oto darujiba, savi čeraja ot i šukar volja hem e Gospodese ki slava.

²⁰ Adahar izbegavinaja neko te optužini amen da na upravinaja šukar akale bare daroja.

²¹ Adalese so, amen na trudinaja amen te čera šukaripe samo anglo Devel, nego hem anglo manuša.

²² Olencar bičhalaja hem jekhe phrale kova ano but so hem but puti potvrdinda pli revnost, a akanai hem po više revno zbog o baro pouzdanje ana tumende.

²³ So tičini pe e Titestar, ovi mlo amal hem saradniko ano služiba tumende, a so tičini pe amare phraljendar, oni bičhalde e khandirjendar hem oni ki slava e Hristese.

²⁴ Adalese mothoven da ana tumende čače isi mangipe olende, hem te džanen sa o khandirja sose isi amen pravo te hvalina amen tumencar.

9

Oto čediba pare zako e Devlesere manuša ano Jerusalim

¹ A so tičini pe oto pomožiba e Devlesere manušende, nane potrebro te pisinav tumende adalestar.

² Adalese so, džanav da injen spremna te pomožinen. Adaleja hvalinav man anglo Makedonci vačerindoj: "Ahajai spremno te pomožni pana taro prošio berš." Tumari revnost čerda hem bute averen te oven spremna te den.

³ A bičhalava tumende akale phraljen sar te na ovel amaro hvaliba tumencar samo čuće lafija, adalese so već phendüm lendje da injen spremna.

⁴ Adalese so, te o Makedonci avena mancar, i arakhena tumen da na injen spremna, amen ka ova lađarde – a te na phenav kobor hem tumen – zako edobor poverenje ana tumende.

⁵ Adalese mislinđum da valjani te bičhalav akale phraljen angleder amendar te džan kora tumende, hem te pripremnen tumaro daro, savo pana angleder obećinden, te šaj adava ovel spremno sar daro, a na sar nešto so morandiljen te den.

⁶ A ma bistren akava: ko hari sejini, hari hem ka čedel, a ko but sejini, but hem ka čedel.

⁷ Nek svako del edobor kobor odlučindāano vilo, a na žalosno ili adalese so neko terini le te del, adalese so o Devel volini okole kova dela radosno.

⁸ A o Devel šaj te blagoslovini tumen ano izobilje, i uvek hem ano sa te ovel tumen dovoljno, čak hem buderi zako svako šukar delo.

⁹ Sar soi pisime ano Svetu lil:

"Ov izobilno dela e čororende.
Lesiri pravednost ačhola zauvek."

¹⁰ O Devel kova dela o seme e sejačese hem o maro zako hajba, ka del hem tumende

seme hem ka umnožini le, hem ka barjari i žetva otu tumari pravednost.

¹¹ Adahar ano sa ka barvaljoven te šaj ani svako prilika oven darežljiva. Prekalo amende tumaro dejba ka čerel e manušen te zahvalinen e Devlese.

¹² Adalese so, akaja služba savi čerena na pomožini samo zako potrebe e Devlesere manušengere, nego čerela buten izobilno te zahvalinen e Devlese.

¹³ I adalese so dokažinden tumen akala službaja, o manuša slavinena e Devle adalese so pokorno priznajinena e Hristesoro evandelje hem so isi tumen baro vilo ano deliba olencar hem sarijencar.

¹⁴ On gorljivo molinena te tumende zbog i but bari milost e Devlesiri savi upra tumende.

¹⁵ Hvala e Devlese zako olesoro neopisivo daro.

10

O Pavle branini pli služba

¹ A me, o Pavle, molinava tumen ani krotkost hem i nežnost e Hristesiri; me kova, sar so neko phenela, injum ponizno kad injum tumencar, ali oštro premala tumende kad injum dur tumendar.

² Molinava tumen, kad ka avav, te na terinen man te ovav oštro sar so odlučindum te ovav okolencar maškara tumende kola mislinena da živinaja sar o manuša ano sveto.

³ Iako živinaja ano akava sveto, amen na maraja amen sar akava sveto.

⁴ Adalese so, o oružje saveja maraja amen nane manušikanu, nego isi le devlikano zoralipe te peraj o utvrde e neprijateljesere. Amen peravaja o manušikanu mudrujiba

⁵ hem svako barikanipe savo uštela protiv o pendžariha e Devle hem zarobinaja svako misao, te ovel poslušno e Hristese.

⁶ Hem spremna injam te kaznina svako neposlušnost kad ka ovel pherdi tumari poslušnost.

⁷ Tumen dikhena samo okova soi tumende anglo jača! Tei neko uverime dai e Hristesoro, palem nek razmislini akalestar: sar soi ov e Hristesoro, adahar hem amen injam.

⁸ Adalese so, hem te hvalinav man po but adaleja so isi amen vlast, savi o Gospod dindā amen te šaj zorjara tumen, a na te uniština tumen, naka lađav adalestar.

⁹ Na mangava te dičhol da mangava te daravav tumen mle pisibnja.

¹⁰ Adalese so nesave phenena: "Oleserei lila strogia hem zorale, ali kadi ov adathe, bizoraloi hem lesoro vačeribai nisavo."

¹¹ Esavke valjani te haljoven akava: save injam ko lafija ano lila kad na injam tumen-car, esavke injam hem kad injam tumen-car.

¹² Na tromaja te uporedina amen nekasar kola korkore pumen preporučinena, niti čhvaja amen maškar lende. Ali, oni nerazumna kad korkore pumen merinena pumencar hem korkore pumen uporedinena pumencar.

¹³ A amen naka hvalina amen više nego so valjani, nego pali mera savi odredinda amende o Devel, savi uključini amari buti maškara tumende.

¹⁴ Na hvalinaja amen više adalestar, sar so bi ovela kad ne bi avaja kora tumende. Adalese so amen prva andam tumende o evandelje e Hristestar.

¹⁵ Amen na nakhaja adaja mera ni hvalibnaja averengere bućaja. Nego, nadinaja amen da, kad tumari vera ka barjol, hem amari buti maškara tumende ka barjol.

¹⁶ Tegani ka šaj te propovedina o evandelje hem ko avera regije, a na te hvalina amen adaleja soi već čerdo ko averesoro područe.

¹⁷ A pisimeo ano Sveti lili: "Ko mangela te hvalini pe, nek hvalini pe e Gospodeja."

¹⁸ Adalese so, te neko korkoro pes preporučini, adava na značini ništa. Ali kad o Gospod nekas preporučini, adava nešto aver.

11

O Pavle hem o hovavne apostolja

¹ O, kad bi šaj ine samo hari te trpinen mlo dilinipe! Molinava tumen, trpinen man.

² Ana mande thabljola e Devlesiri ljubomora zbog tumende, adalese so verindum tumen jekhe romese, e Hristese, te šaj anav tumen anglo leste sar čistona devica.

³ Ali, sar so o sap ano plo lukavstvo prevarinđa e Eva, darava adahar hem tumare mislja te na ciden pe tari čačikani hem čisto predanost e Hristese.

⁴ Adalese so, te neko avela hem propovedini tumende nesave avere Isuse, kole amen na propovedindam tumende, ili te priminena avere duho okolestar kole amendar priminden, ili aver evandelje okolestar savo prihvatinđen, tumen adava but Šukar trpinena.

⁵ Mislinava da ano nisoste na injum potikoro oto adala "bare apostolja".

⁶ A hem te na injum sposobno ano vaćeriba, injum ano džandipe – adava jasno mothovđam tumende ko sa.

⁷ Me li čerđum greh so korkore man ponizindum te šaj tumen oven povazdime

kad besplatno propovedindum tumende o evandelje e Devlesoro?

⁸ Oto avera khandirja leljum plata te šaj tumende te služinav.

⁹ A kad injumle kora tumende hem kad nešto valjanda maje, nikase na injumle ko teret, adalese so o phralja, kola ale tari Makedonija, pomožinde maje ano sa so valjanda maje. Ano sa pazindum hem ka pazinav man te na ovav tumende ko teret.

¹⁰ Hava tumende sovli e Hristesere čačipnaja savoi ana mande, niko naka sprečini man te hvalinav man adaleja ani sa i Ahaja.

¹¹ Sose? Adalese so na volinava tumen? O Devel džanel da volinava tumen!

¹² A adava so čerava, pana ka čerav, sar te na mukav prilika okolende kola rodona la te šaj hvalinen pe dai jednaka amende.

¹³ Adalese so, esavke manušai hovavne apostolja, nepoštena bućarne, kola čerena pe dai apostolja e Hristesere.

¹⁴ Ništa čudno nane adava, adalese so hem korkoro o Sotoni čerela pe ano andeo oto svetlost.

¹⁵ Adalese, nane ništa čudno so lesere sluge čerena pe ano sluge oti pravednost. Ali ko kraj ka dobiven okova so palo sumpare delja zasluzinde.

E Pavlesere nevolje

¹⁶ Palem phenava: Niko ma te dikhel man sar bigodakere manuše. Ali, hem te neko dikhela man sar bigodakere manuše, prihvatinen man barem esavke, te šaj hem me hari te hvalinav man.

¹⁷ Ano akava hvaliba na vaćerava sar so bi vaćeri o Gospod, nego sar o bigodakoro manuš.

¹⁸ Pa kad but džene hvalinena pe sar o manuša oto sveto, ka hvalinav man hem me.

¹⁹ Adalese so, tumen kola injen džande, but Šukar trpinena e bigodakere manušen.

²⁰ Adalese so, tumen trpinena te neko zarobini tumen, te neko iskoristini tumen, te neko čorela tumen, te neko povazdela pe, ili te neko khuvela tumen šamarke.

²¹ Lađavo maje te phenav da amen na injamle edobor zorale.

Ali, te neko tromal te hvalini pe – vaćerava sar bigodakoro manuš – ka trojav hem me.

²² On li Jevreja? Hem me injum! On li Izraelci? Hem me injum! On li e Avraamesere potomci? Hem me injum!

²³ On li e Hristesere sluge? Sar bigodakoro vaćerava: me injum po više! Više čerdum buti, više injumle ano phandliple, but više marde man, hem but puti samo so na ine te merav!

²⁴ Taro Jevreja pandž puti haljum trijandu enja khujba bićeja.

²⁵ Trin puti injumle šibime; jekhvar frdinde bara upra mande sar te mudaren man; trin puti injumle ano brodo savo phadilo hem rat hem dive injumle ano pani ano more.

²⁶ Stalno putujindum, injumle ani opasnost oto lenja, ani opasnost oto razbojnici, ani opasnost oto mlo narodo, ani opasnost oto biedevlengere manuša, ani opasnost ani diz, ani opasnost ani pustinja, ani opasnost ko more, ani opasnost oto hovavne phralja.

²⁷ But čerđum buti hem mučindum man. But puti na sućum, injumle bokhalo hem žedno, but puti bizo hajba, ko šil hem na ine man dovoljno so te urjav.

²⁸ A uzalo sa adava, svako dive mučini man i briga zako sa o khandirja.

²⁹ Koi bizoralo, a me te na osetinav adava bizoralipe? Koi legardo ano greh, a maje te na ovel pharo zako adava?

³⁰ Te valjani te hvalinav man, ka hvalinav man e stvaronencar save mothovena mlo bizoralipe.

³¹ O Devel, o Dad amare Gospodesoro e Isusesoro, kovai blagoslovime zauvek, džanel da na hovavava.

³² Ano Damask o upravniko e carosoro e Aretesoro čhivđa straže ki diz sar te dolel man,

³³ ali maškarlo prozori, ani bari korpa, mukle man prekalo duvari, i ađahar našljum olestar.

12

E Pavlesere vizije hem otkrivenja

¹ Moram pana te hvalinav man, iako adalestar nane nisavo korist.

Ali ka phenav tumende nesave vizije hem otkrivenja e Devlesttar.

² Džanav jekhe manuše ano Hrist, kova angleder dešu štar berš inele legardo ko trito nebo. Da li adava inele ano telo ili avri oto telo, adava na džanav. Adava samo o Devel džanel.

³ Džanav da adava manuš, korkoro o Devel džanel da li adava inele ano telo ili avri oto telo,

⁴ inele legardo ano raj hem šundža esavke stvarija save lafencar našti opisinen pe, savendar o manuš na tromal te vačeri.

⁵ Esavke manušeja ka hvalinav man, a korkore mancar naka hvalinav man, sem adalestaano so injum bizoralo.

⁶ Adalese so, te mangav ine te hvalinav man, naka ovav ine bigođakoro manuš, adalese so ka vačerav ine o čačipe. Ali na mangava te hvalinav man adalese so na mangava neko te mislini da injum po šukar

nego so mothovđum man ko lafija hem ko delja.

⁷ Sar te na ovav barikano zbog o bare otkrivenja save doživindum, dindoi maje karo ano telo, e Sotonesoro poslaniko, te mučni man sar te na hvalinav man.

⁸ Trin puti molindum e Gospode te cidel le mandar,

⁹ ali o ov phenda maje: "Dovoljno će mli milost, adalese so mlo zoralipe najšukar dičhola ano bizoralipe." Adalese najangle ka hvalinav man adaleja ano so injum bizoralo, te šaj e Hristesoro zoralipe živini ana mande.

¹⁰ Adalese, zbog o Hrist, radujinav man kad injum bizoralo, kad vredinena man, kad injum ano nevolje, kad progonimena man hem kad injum ano pharipa. Adalese so, kad injum bizoralo, tegani injum zoralo.

E Pavlesiri briga zako Korinčanja

¹¹ Vačerđum sar bigođakoro manuš, ali tumen terinden man ko adava. Tumen valjanđen te oven okola kola hvalinena man adalese so na injum ano nisoste po tikoro oto adala "bare apostolja", iako injum nikо hem ništa.

¹² O znakija save dokažinena mlo apostolstvo: o čudesna znakija, o čudesija hem o zorale delja, čerdei maškara tumende ano baro strpljenje.

¹³ Ko savo način, onda, injen po tikore oto avera khandirja, sem adalestar so na injumle tumende ko teret? Oprostinen maje zaki adaja "nepravda"!

¹⁴ Ače, spremno injum te avav tumende palo trito puti. Naka ovav tumende ko teret, adalese so na mangava tumare pare, nego tumen. O čhave nane ani obaveza te stekninen pumare dade se hem dajaće, nego o dad hem i daj pumare čhavende.

¹⁵ A me najangle ka dav sa so isi man – pa čak hem korkoro man – zako tumende. Te me tumen volinava više, tumen li man ka volinen po hari?

¹⁶ Ali nek ovel – na injumle tumende ko teret, nego me tumen, sar lukavo savo injum, dolindum ki prevara.

¹⁷ Iskoristindum tumen li prekalo bilo kaste okolendar kolen bičhalđum tumende? Na!

¹⁸ Zamolinđum e Tite te posetini tumen hem bičhalđum oleja amare phrale. O Tit li iskoristinda tumen? Na! Adalese so isi amen isto duho hem amare postupci inele ista.

¹⁹ Tumen sa akava vreme mislinena da amen brainacija amen angla tumende. Anglo Devel ano Hrist vačeraja tumende: sai adava, manglalen, ki tumari izgradnja.

²⁰ Adalese so, darava kad ka avav tumende, te na arakhav tumen esavken

saven bi mangava te arakhav tumen, a darava hem da tumen man ka arakhen esavke save ne bi mangena te arakhen. Darava maškara tumende te na oven kavge, ljubomore, holjaniba, sebična ambicije, vređiba, ogovaranje, barikanipe hem neredija.

²¹ Darava, kad ka avav palem tumende, mlo Devel te na ponizini man angla tumende, pa te ožalostinav buten okolendar kola angleder grešinde, a pana na pokajinde pe zaki pumari nečistota, blud hem nemoralno živiba savo čerde.

13

E Pavlesere završna lafja hem pozdravija

¹ Akavai trito puti sar avava tumende. Pisimejano Svetolil: "Palo svedočiba duje ili trine svedokonengoro dokažini pe svako stvaro."

² Kad injumle o dujto puti tumencar, upozorindum tumen. Hem akana kad injum dur, palem upozorinava okolen kola angleder grešinde, a hem averen. Kad palem ka avav, naka štedinav tumen.

³ Adalese so, tumen rodena dokaz da prekala mande vaćeri o Hrist. Ov pre malo tumende nane bizaralo, negoi zoralo maškara tumende.

⁴ Čaćeidai nele bizaralo kad inele čhivdo ko krsto, ali akana živini palo zoralipe e Devlesoro. Ađahar hem amen injam bizarale ano Hrist, ali palo zoralipe e Devlesoro oleja ka živina zako tumendē.

⁵ Ispitujinen korkore tumen: živinenalipali vera. Proverinen korkore tumen. Na haljovena li dai o Isus Hrist ana tumende? Te na haljovena, na nakhljen o ispit.

⁶ Ali nadinav man da ka haljoven da amen nakhljam adava ispit.

⁷ Molinaja e Devle te na čeren nisavo bišukaripe. Na čeraja adava sar te mothoj pe da injam u pravu, nego sar te šaj čeren okova soi šukar, pa čak hem te mothovđa pe da na injam u pravu.

⁸ Adalese so, ništa našti te čera protiv o čaćipe, nego samo zako čaćipe.

⁹ Radujinajamenkadinjam bizarale, a tumen zorale. Hem molinaja amen te oven usavršime.

¹⁰ Adalese hem pisinava tumendē akava dok injum dur tumendar, sar te na ovav oštropemala tumende kad ka avav, adalese so o Gospod dindā man vlast te izgradinav tumen, a na te uništinav tumen.

¹¹ Ko kraj, phraljalen, radujinen tumen, usavršinen tumen, hrabrinen tumen, oven složna, živinenano mir, hem o Devel, o izvor oto mangipe hem oto mir, ka ovel tumencar.

¹² Pozdravinen jekh avere svetone čumudipnaja.

¹³ Pozdravinena tumen sa e Devlesere manuša.

¹⁴ I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri, hem o mangipe e Devlesoro, hem o zajedništvo e Svetone Duhosoro tumencar sarijencar.

O lil e Galatende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, o apostoli, kova na injum bičhaldo e manušendar, ni prekalo manus, nego e Isuse Hristestar hem e Devlestar e Daderast, kova vazdinda le taro mule,

² zajedno e vernikonencar kolai mancar, pisinava e khandirjende ani Galatija:

³ Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Daderast, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar,

⁴ kova pali volja e Devlesiri, amare Daderast, dindā plo dživdipe zako amare grehija sar te oslobodini amen akale bišukare svestor.

⁵ Olese pripadini i slava zauvek. Amen.

Samoi jekh evandjele

⁶ Čudinav man so adahar brzo cidinden tumen e Devlestar, kova vičinda tumen prekali milost e Hristesiri, hem džana palo nesavo aver evandjele.

⁷ Ali, aver evandjele nane. Isi samo nesave kola zbuminena tumen hem dikhena te menjinen o evandjele e Hristesoro.

⁸ Ali, čak hem te amen, ili te o andeo taro nebo propovedini o evandjele averčhane okolestar so amen tumende propovedindam, nek ovel prokletelo!

⁹ Sar so angleder phendam, hem akana palem phenava: te neko propovedini tumende o evandjele averčhane okolestar savo priminden, nek ovel prokletelo!

¹⁰ A me akana na mangava te odobrinen man o manus, nego o Devel. Na mangava te ugodinav e manušende, nego e Devlise. Te ugodinav ine e manušende, naka ovav ine e Hristesoro sluga.

O Devel vičinda e Pavle

¹¹ Mangava te džanen, phraljalen, da o evandjele savo propovedindum tumende na avela e manušestar.

¹² Adalese so, me na priminden le nesave manušestar, niti neko sikavda man, nego prekalo otkrivenje e Isuse Hristestar.

¹³ Šundjen sar nekad živindum ano judaizam, kobor zorale progonindum e Devlesere khandirja hem kobor dikhlijum te uništinav la.

¹⁴ A ano judaizam injumle but po napredno avere Jevrejendar kola inele mle berša, adalese so but predano ičerđum o adetija mle pradadengere.

¹⁵ Ali angleder nego so injumle bijando, o Devel birinda man hem vičinda man pali pli milost. I kad ov mangija

¹⁶ te mothoj maje ple Čhave sar te šaj olestar propovedinav maškar avera nacije, nikasar na savetujindum man,

¹⁷ niti dželjum ano Jerusalim okolende kola angleder mandar inele apostolja, nego odmah dželjum ani Arabija, i palem irindum man ano Damask.

¹⁸ Tegani, palo trin berš, dželjum ko Jerusalim te upoznajinav man e Petreja, i ačhijum koro leste dešu pandž dive.

¹⁹ Avere apostolen na dikhlijum sem e Jakove, e Gospodesere phrale.

²⁰ (Anglo Devel phenava: akava so pisinava tumende nane hovajba.)

²¹ Tegani dželjum ki Sirija hem ki Kilikija.

²² Tegani pana lično na injumle pendžarutno ane e Hristesere khandirja ani Judeja.

²³ On samo šunde akava: "Okova kova nekad progoninda amen akana propovedini e veratar sava angleder mangija te uništini."

²⁴ Hem slavinde e Devle zbog mande.

2

O apostolja priznajinena e Pavle

¹ I tegani, palo dešu štar berš, palem dželjum ko Jerusalim e Varnavaja, a mancar legardum hem e Tite.

² Dželjum adari adalese so o Devel mothovđa maje da valjani te džav. Adari posebno e khandirjakere vođende vaćerdum savo evandjele propovedinava e manušende taro avera nacije. Manglijum te ovav sigurno da on složinena pe adaleja sar te na isperel da prastava ili da prastandiljum džabe.

³ I čak ni e Tite, kova inele mancar, iako nane Jevrejco, na terinde te obrezini pe.

⁴ A sa adava inele zbog o hovavne phralja kola čorale đerđinde maškar amende sar špijuna te len amari sloboda savi isi amen ano Hrist Isus hem te čeren amen robonen.

⁵ Ali amen ni hari na pokorindam amen olende, sar te šaj o čačipe oto evandjele ačhol kora tumende.

⁶ A okola manus, kolen dikhija pe sar vođen, na dodajinde ništa ko lafi savo propovedinav. Maje sa jekh ko inele on, adalese so o Devel na dikhela koi kova.

⁷ Naprotiv, dikhle dai maje dindo te propovedinav o evandjele zako avera nacije, sar soi dindo e Petrese te propovedini e Jevrejende.

⁸ Adalese so, Okova kova e Petre osposobinda te ovel apostoli e obrezimende, osposobinda hem man te ovav apostoli e biobrezimende.

⁹ Kad o Jakov, o Petar hem o Jovan, kolen dikhija pe sar stubija e khandirjakere, pendžarde i milost savi o Devel dinda

man, dinde maje hem e Varnavase pumaro desno vas sar znako zaki saradnja. Složinde pe amen te dža te propovedina e manušende taro avera nacije, a on e obrezimende.

¹⁰ Samo phende amendēte na bistra te pomožina e čororende ano Jerusalim, sar so hem me korkoro trudinav man te čerav ine.

O Pavle suprotstavini pe e Petrese

¹¹ A kad o Petar alo ki Antiohija, me anglo jačha suprotstavindum man lese, adalese so zaslužindā ukor.

¹² Adalese so, angleder so ale e Jakovesere bičhalde manuša, ov hala ine e manušencar taro avera nacije. A kad on resle, ov lelja te cidel pe hem te odvojini pe e manušendar taro avera nacije, adalese so darandilo e obrezime vernikonendar.

¹³ Ko esavko dujemujengoro ponašiba pridružinde pe lese hem avera Jevreja, adahar da hem o Varnava hovavdilo olen-gere dujemujengere ponašibnaja.

¹⁴ Kad dikhlijum da na ponašinena pe palo čačipe oto evandelje, phenđum e Petrese anglo sarijende: "Te tu, kova injan Jevrejco, živineja sar manuš taro avera nacije, a na sar Jevrejco, sar šaj terine e manušen taro avera nacije te živinen sar Jevreja?"

¹⁵ Amen kola palo bijandipe injam Jevreja, a na grešnici taro avera nacije,

¹⁶ džanaja da o manuš na ovela pravedno anglo Devel palo ičeriba e Mojsijasoro zakoni, nego pali vera ano Isus Hrist. Adalese hem amen poverujindam ano Hrist Isus, te ova opravdime anglo Devel pali vera ano Hrist, a na palo ičeriba o Zakoni. Adalese so palo ičeriba o Zakoni niko naka ovel pravedno.

¹⁷ Ali, te amen o Jevreja, kola rodaja te ova opravdime ano Hrist, arakha amen sar "grešnici", da li adava značini da o Hrist legarda amen ano greh? Na, nisar!

¹⁸ Adalese so, te me palem gradinava okova so peravđum, mothovava da injum prestupniço e Zakonesoro.

¹⁹ Adalese so me, palo Zakoni, muljum zako Zakoni te šaj živinav zako Devel. E Hristeja injum čhvido ko krsto.

²⁰ Adalese na živinava više me, nego o Hrist živini ana mande. A o dživdipe savo akana živinava ano telo, živinava pali vera ano Čavo e Devlesoro, kova zavolinda man hem korkoro pes dindā zako maje.

²¹ Na odbacinava e Devlesiri milost. Adalese so, te o Zakoni legari di ki pravednost anglo Devel, onda o Hrist džabe mulo.

3

O manuš našti opravdini pe Zakoneja, nego veraja

¹ O, bigodakere Galatonalen, ko li oma-jinda tumen? E Isusesoro meriba ko krsto ine tumende edobor jasno vaćerdo sar da dikhlijen le tumare jačhencar.

² Samo akava mangava te džanav tumendar: e Svetone Duho li primidben adaleja so ičerden o Zakoni ili adaleja so šunden hem poverujindanano evandelje?

³ Edobor li injen bigodakere? Počindenano Duho, a akana li ka završnenano telo?

⁴ Džabe li edobor trpinđen? Nadinav man da na!

⁵ O Devel li kova dela tumen e Duho hem cerela čudesija maškara tumende, cerela adava adalese so ičerena o Zakoni ili adalese so šunden hem poverujindanano evandelje?

⁶ Isto hem adahar o Avraam "poverujinda e Devlese hem adava ine lese uračunime sar pravednost."

⁷ Te džanen, da okola kola verujinena, oni e Avraamesere čhaye.

⁸ A o Svetu lil angleder dikhija so o Devel e manušen taro avera nacije ka opravdini pali vera, i e Avraamese o evandelje angleder mothovda: "Prekala tute ka oven blagoslovime sa o narodija."

⁹ Hem sar so o Avraam poverujindan, hem priminda o blagoslov, adahar hem okola kola verujinena priminena o blagoslov.

¹⁰ Adalese so, okola kasoroi pouzdanje ano ičeriba o Zakoni, oni ano prokletstvo. Adalese soi pisime: "Prokletoi svako kova nane istrajno ano ičeriba sa soi pisime ano Lil e Zakonesoro."

¹¹ A jasnoi da nikto našti te ovel pravedno anglo Devel prekalo Zakoni, adalese soi pisime: "O pravedniko ka živini pali vera."

¹² A o Zakoni nane le ništa zajedničko e veraja, adalese so o Zakoni phenela: "Ko ičeri sa o naredbe, ano lende ka arakhi dživdipe."

¹³ O Hrist otkupindanamen oto prokletstvija e Zakonesere adahar so ov korkoro ulo prokletstvo zbog amende. Adalese soi pisime: "Prokletoi svako kova visini ko kaš."

¹⁴ Ov čerđa adava sar te šaj o manuša taro avera nacije priminen e Avraamesoro blagoslov prekalo Hrist Isus, hem prekali vera te šaj primina e Svetone Duho kole o Devel obećindā amende.

O Zakoni hem o obećanje

¹⁵ Phraljalen, dava tumen jekh obično primer: kad o manuša maškara pumende phandena savez, našti više ni te dodel pe lese nešto ni te lel pe lestar nešto. Adahar isto hem akaleja.

¹⁶ A o Devel dindā o obećanja e Avraamese hem lesere potomstvose. Na phenela "hem e potomkonende", ani

množina, nego ani jednina: "hem te potomstvose", a adavai o Hrist.

¹⁷ Akava mangava te phenav: o Zakoni, savo alo štaršelu trijanda berš palo adava, na poništini o savez savo o Devel angleder dindā e Avraamese hem na činaj o obećanje.

¹⁸ Adalese so, te o nasledstvo dobini pe prekalo Zakoni, onda više na dobini pe prekalo obećanje, ali o Devel prekalo obećanje dindā le sar daro e Avraame.

¹⁹ Sose onda isi Zakoni? Inele dindo te mothoj o prestupija, dok na avela e Avraamesoro Potomko upra kaste mislini pe ko obećanje. O Zakoni ande o anđelja prekalo Mojsije kova inele posredniko.

²⁰ A na valjani posredniko te isi samo jekh strana – a o Develi jekh.

²¹ Značni li adava da o Zakoni protivini pe zako e Devlesere obećanja? Na, nisar! Adalese so, tei dindo o zakoni savo šaj te anel džidive, onda i pravednost e manušesiri čaće ka avel ine taro Zakoni.

²² Ali, o Svetu lil phendā dai sa o manuša tali vlast e grehesiri, te šaj prekali vera ano Isus Hrist del pe okova soi obećime okolende kola verujinena.

²³ A angleder so ali i vera, o Zakoni ićerđa amen sar phandlen, dıkote i vera savi valjanđa te avel na uli mothovdi.

²⁴ Adahar o Zakoni inele adava savo barjardja amen sa dıkote na alo o Hrist, te opravdina amen prekali vera.

²⁵ A akana, kad ali i vera, na valjani amende više o Zakoni sar okova kova barjari amen.

²⁶ Adalese so sare tumen injen čhave e Devlesere prekali vera ano Hrist Isus.

²⁷ Adalese so, sare tumen kola injen krstime ano Hrist, ano Hrist injen urjavde.

²⁸ Nane više razlika maškar Jevrejo hem Grco, maškar robo hem slobodno manuš, maškar murš hem đuvli, adalese so sare injen jekh ano Hrist Isus.

²⁹ A te injen e Hristesere, onda injen e Avraamesoro potomstvo hem primiđen o nasledstvo palo obećanje savo o Devel dindā le.

4

¹ Akava mangava te phenav: sa dıkotei o nasledniko maloletno, nisar na razlikujini pe e robostar, iakoi gospodari oto sa.

² Ovi teleder okolende so barjarena le hem teleder o upravnici sa di o dive savo odredina lesoro dad.

³ Adahari hem amencar: kad injamle malaletna, robujindam zako duhovna zoralipa akale svetosere.

⁴ A kad alo o pravo vreme, o Devel bičhalda ple Čhave kole i đuvli bijanda. Ov živinda talo Zakoni,

⁵ sar te šaj otkupini okolen kolai talo Zakoni, te šaj ova čhave e Devlesere.

⁶ A adalese so injen čhave, o Devel ano tumare vile bičhalda e Duho ple Čhavesere, kova vičini: "Abba, Dade!"

⁷ Adahar na injan više robo, nego čhavo. A te injan čhavo, onda o Devel čerđa tut te ove hem nasledniko.

⁸ Ali angleder, sar pana na pendžarden e Devle, robujinden e devlende kola nane čaće develja.

⁹ A akana, adalese so pendžarđen e Devle, ustvari, adalese so ov pendžarda tumen, sar adava da palem irinena tumen ko okola bizorale hem bedna zoralipa akale svetosere hem palem mangena te robujinen lende?

¹⁰ Tumen slavinena odredime dive, masekija, vreme hem berša.

¹¹ Darava tumende, te na ovel da džabe trudindum man tumende.

¹² Molinava tumen, phraljalen, oven sar me, adalese so hem me uljum sar tumen, adalese so na injum više talo Zakoni. A tegani ništa bišukar na čerđen maje.

¹³ Sar so džanen, prvo puti aljum tumende adalese so injumle namborme hem propovedindum tumende o evandelje.

¹⁴ Iako mlo nambormipe tumende inele iskušenje, ni dikhlijen man po tele ni odbacinden man, nego primiđen man sar e Devlesere andeo. Primiđen man sar e Hriste Isuse.

¹⁵ Tegani injenle radosna. Kaj akana adaja tumari radost? Adalese so, sigurno injum da: te šaj ine, ka ikalen ine tumare jačha hem ka den len maje.

¹⁶ Me li uljum tumende neprijatelji adalese so vaćerava tumende o čaćepe?

¹⁷ Adala manuša gorljivo pokušenina te prelen tumen zako pumende, ali na zbog tumaro šukaripe, nego mangena te irinen tumen protiv mande, te džan samo palo lende.

¹⁸ A šukari te neko interesujini pe tumende, ali samo tei adava oti šukar namera, na samo kad me injum maškara tumende nego uvek.

¹⁹ Mle čhavoralen, palem mukencar bijanan tumen dıkote e Hristesoro oblik na dičola ana tumende.

²⁰ So bi mangava ine akana te ovav tumencar, averčhane te vaćerav tumencar, adalese so na džanav so te čerav tumencar.

O primer e Sarakoro hem e Agarakoro

²¹ Phenen maje, tumen kola mangena te oven talo Zakoni: sar na šunena so o Zakoni vaćeri?

²² Adalese so, pisimei da e Avraame ine duj čhave. Jekhe bijanda i ropkinja, a e dujtone i slobodno đuvli.

²³ Ali, okova kole bijandā i ropkinja, bijandoi ko telesno način, a okova kole bijandā i slobodno đuvli, bijandoi palo obećanje e Devlesoro.

²⁴ Adavai sa slikovito phendo, a značini akava: akala duj đuvija predstavinu o daju savezija. O prvoi tari gora Sinaj hem ov bijani čhaven zako ropstvo – adavai i Agara.

²⁵ A i Agara predstavini i gora Sinaj ani Arabia, savi predstavini o avdisutno Jerusalim, adalese so robujini zajedno ple čhavencar.

²⁶ Ali o Jerusalim savoi ano nebo, ovi i slobodno đuvli kojai amari daj. Adalese soi pisime ano Svetu lil:

²⁷ "Radujin tut, đuvlje koja našti ačhove khamni, koja nikad na bijandān, vičin zorale hem radosno, tu koja na nakhavđan o dukha e bijandip-nasere.

Adalese so, više čhave isi okola kojai ačhavdi nego okola kola isi rom."

²⁸ A tumen phraljalen, injen sar o Isaak, čhave oto obećanje.

²⁹ Hem sar so ano adava vreme okova kovai bijando ko telesno način progonindā okole kovai bijando palo Duh e Devlesoro, adahari hem akana.

³⁰ Ali so o Svetu lil phenela? "Ispudin e ropkinja hem lakere čave, adalese so o čavo e ropkinjakoro naka delini o nasledstvo e čhaveja e slobodnona đuvljakere."

³¹ Adalese, phraljalen, na injam čhave e ropkinjakere, nego e slobodnona đuvljakere.

5

I slobodai ano Hrist

¹ O Hrist oslobođindā amen te živina ani sloboda. Adalese oven istrajna ano late hem ma palem muken tumen ano jaram oto robujiba.

² Ače, me, o Pavle, phenava tumende: te obrezindē tumen, o Hrist naka ovel tumende oti nisavi korist.

³ Hem palem upozorinava svakone manuše kova mangela te obrezini pe: te obrezindā pe, dužnoi te ičeri sa o Zakoni.

⁴ Cidinden tumen e Hristestar, tumen kola mangena te opravdinen tumen e Zakojeja; otpeljen oti milost e Devlesiri.

⁵ Ali amen, prekalo Duh, adžićeraja o opravdanje pali vera saveze nadinaja amen.

⁶ Adalese so, ano Hrist Isus na vredini ni obreziba ni biobreziba, nego i vera savi mothoj pe prekalo mangipe.

⁷ Šukar prastandiljen. Ko ačhavđa tumen adalestar te oven poslušna e čaćipnase?

⁸ Esavko uveriba protiv o čaćipe na avela e Devlestar kova vičindā tumen.

⁹ Sar so phenena: "Oto hari kvasco sa o humer uštela."

¹⁰ Me injum uverime zako tumenđe ano Gospod da naka mislinen averčhane. A ko zburini tumen, ka ovel zako adava kaznime e Devlestar, ko god te ovel adava.

¹¹ Ali te me, phraljalen, pana propovedinava oto obreziba, sose pana injum progonime? Te čače propovedinava oto obreziba, naka ovav ine progonime, adalese so adava propovediba, savo nane e Hristesere krstestar, naka ovel lenđe ine nisavi prepreka.

¹² O, so bi mangava ine adala kola zburinena tumen, te čhinen pumendar sa tele!

O delja e telosere hem o plod e Duhosoro

¹³ Tumen injen vičime te oven slobodna, phraljalen. Samo, ma te ovel tumari sloboda izgovor te udovoljinjen tumare telosere požudende, nego ano mangipe služinen jekh averese.

¹⁴ Adalese so, sa o Zakoni pherđola ani jekh naredba: "Volin te pašutne sar korkore tut."

¹⁵ Ali, te maškara tumende kicinena tumen hem hana tumen, pazinen te na uništenjene jekh avere.

¹⁶ Phenava tumende: živinen palo Duh, i naka udovoljinjen tumare telosere požudende.

¹⁷ Adalese so o telo mangela okova so protivini pe e Duhose, a o Duh mangela okova so protivini pe e telose. Akala duj protivinena pe jekh averese, i adalese tumen na čerena okova so mangena.

¹⁸ Ali, te injen legarde e Duhostar, na injen talo Zakoni.

¹⁹ A o delja e teloserei pendžarutne: o blud, i nečistota, o nemoralno živiba,

²⁰ o idolopoklonstvo, o mađije, o neprijateljstvija, o kavge, i ljubomora, o holjaniba, o sebična ambicije, o razdorja, o podele,

²¹ i zavist, o mačojoba, o perverzna slavlja hem slična stvari. Angleder so phendum tumende, adava palem akana phenava: okola kola čerena esavke stvariha naka nasledinen o carstvo e Devlesoro.

²² A o plod e Duhosoroi o mangipe, i radost, o mir, i strpljivost, i ljubaznost, o sukaripe, i vernost,

²³ i krotkost hem i samokontrola, hem protiv akalende nane zakoni.

²⁴ Okola kola pripadinena e Hriste Isusese pumaro telo čhivde ko krsto lesere željencar hem požudencar.

²⁵ Te živinaja palo Duh, onda hajde te živina sar so o Duh mangela amendar.

²⁶ Ma te ova umislime, ma te izazivina jekh avere hem ma te ova ljubomorna jekh upro avereste.

6

Te čera šukaripe sarijenđe

¹ Phraljalen, tei neko dolime ano nesavo prestup, tumen kola injen duhovna ispravinen le ano duho oti krotkost. Samo pazin hem tu korkoro te na pere ano iskušenje.

² Akhareni o pharipa jekh averesere, i ađahar ka pheren e Hristesoro zakoni.

³ Adalese so, te neko mislini dai nešto, a nane ništa, korkoro pes hovaj.

⁴ Svako valjani te ispitujini plo delo. Tegani ka šaj te ovel ponosno upra peste, bizo te uporedini pe averencar.

⁵ Adalese so svako valjani te akhari plo teret oto odgovornostija.

⁶ Okova kovai sikavdo oto Lafi e Devlesoro, nek sa ple šukaripe delimi ple učiteljeja.

⁷ Ma oven hovavde: e Devleja niko našti marel muj. Adalese so, okova so o manuš sejini, adava hem ka čedel.

⁸ Ko sejini te udovoljini ple telose, oto telo ka čedel propast. A ko sejini te udovoljini e Duhose, oto Duho ka čedel večno dživdipe.

⁹ Te na umorina amen čerindoj šukaripe, adalese so, te na odustajindam, ano pravo vreme ka čeda i žetva.

¹⁰ Adalese, sar pana isi amen vreme, te čera šukaripe sa e manušendje, a najangle e phraljende pali vera.

Nane bitno o obreziba, nego o nevo stvorenje

¹¹ Dikhen save bare slovija pisinava tumende mle vasteja.

¹² Okola kola mangena te hvalinen pe e teloja, čhivena tumen te obrezinen tumen, samo sar on te na oven progonime zbog o krsto e Hristesoro.

¹³ Čak ni okola kolai obrezime na ićerena o Zakoni, nego samo mangena te hvalinen pe adaleja so čhivde tumen te oven obrezime ano telo.

¹⁴ A me, te na del o Devel te hvalinav man bilo soja sem e krstoja amare Gospodesere e Isuse Hristesere, prekalo savoī o sveto mulo zako maje, hem me zako sveto.

¹⁵ Adalese so, nane bitno da li o manuš obrezime ili na, negoi bitno te ovel nevo stvorenje.

¹⁶ Mir hem milosrđe sarijende kola ićerena pe ko akava pravilo hem e Devlesere Izraelese.

¹⁷ Od akana ma niko te uzinemirini man, adalese so me ko mlo telo akharava ožiljci zbog o Isus.

¹⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumare duhoja, phraljalen. Amen.

O lil e Efežanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali volja e Devlesiri, pisinava e Devlesere manušende kolai ano Efes, okolendje kola verujinena ano Hrist Isus:

² Milost tumende hem mir e Devlestari, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

Duhovna blagoslovija ano Hrist

³ Blagoslovime te ovel o Devel hem o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, kova ano Hrist blagoslovindā amen svakone duhovnone blagosloveja ko nebesija.

⁴ Ano leste izabirindā amen angleder so ulo o sveto, te šaj anglo leste ova sveta hem bizi mana. Ano mangipe

⁵ predodredindā amen, pali pli šukar volja, te ova lesere čhave prekalo Isus Hrist,

⁶ hem te hvalina lesiri slavno milost savi dinda amen sar daro ano plo volume Čhavo.

⁷ Ano Hrist isi amen otkupljenje prekalo lesoro rat, o oprostiba e grehengoro palo barvalipe oti e Devlesiri milost.

⁸ Ola o Devel izobilno čhordā upra amende, zajedno sa e džandipnaja hem e haljojbnaja.

⁹ Ćerđa amen te džana i tajna oti lesiri volja, savi palo plo plan angleder odredindā ano Hrist.

¹⁰ Akava plan, savo ka ovel ano pravo vreme, sa soi ko nebo hem ki phuv ka čhivel talo jekh šero – talo Hrist.

¹¹ Ano leste injam izabirime sar naslednici, predodredime palo plan Okolesoro kova sa čerēla pali odluka oti pli volja,

¹² te hvalina lesiri slava – amen kola prva čhivđam amari nada ano Hrist.

¹³ Ano leste injen hem tumen kad šundēn o Lafi e čaćipnasoro – o evandelje oto tumaro spasenje. Ano leste hem, kad poverujiđen, injen obeležime pećateja – e obećime Svetone Duhoja.

¹⁴ Ovi sar garancija zako amaro nasledstvo di ko otkupljenje okolengoro kolai e Devlesere, ki hvala oti olesiri slava.

E Pavlesiri molitva

¹⁵ Adalese hem me, od kad šundum zaki tumari vera ano Gospod Isus hem zako tumaro mangipe sa e Devlesere manušende,

¹⁶ stalno zahvalinava e Devlese zako tumende hem ičerava tumen ano mle molitve.

¹⁷ Molinav man o Devel amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, o slavno Dad, te

del tumen e Duho oti mudrost hem oto otkrivenje, te pendžaren le.

¹⁸ Molinav man te phravel o duhovna jačha tumare vilesere, te dikhen savi i nadi ki savi vičindā tumen, kobori o barvalipe oto lesoro slavno nasledstvo savo pripreminda ple manušende

¹⁹ hem kobori lesoro but baro zoralipe premalo amende kola verujinaja. Adavai zoralipe isto sar okova baro zoralipe

²⁰ savo mothovda upro Hrist, kad vazdindā le taro mule hem čhivđa le ko počasno than, pese oti desno strana ko nebesija.

²¹ Čhivđa le upreder sa o poglavarstvija hem o vlastija, o zoralipa, o gospodstvija, hem upreder svako anav savo šaj te del pe, na samo ko akava sveto, nego hem ko okova savo avela.

²² O Devel sa čhivđa talo lesere pre hem čhivđa le upreder sa te ovel Šero e Khandiraje.

²³ A e Hristesoroi telo i Khandiri – pherdi e Hristeja kova pherela sa ano sa.

2

Taro meriba ano dživđipe

¹ A tumen injenle mule zbog tumare prestupija hem grehija,

² ano save nekad živindēn sar so živini akava sveto. Injenle poslušna e bengese, e demonengere vladarese ano vazduho, kova akana čerela buti maškar okola kola nane poslušna e Devlese.

³ Hem amen sare nekad živindam maškar olende, palo požude amare telosere hem čerđam adava so mangela amaro telo hem i godi. Hem amen pali priroda zasluzindam e Devlesiri holi, sar avera.

⁴ Ali o Devel, kovai barvalo ano milosrđe, oto plo baro mangipe premalo amende,

⁵ dživđardā e Hristeja amen kola injamle mule zbog amare prestupija. Spasime injen pali milost e Devlesiri.

⁶ O Devel vazdindā amen taro mule e Hristeja hem čhivđa amen ko nebesija ano Hrist Isus.

⁷ Adava čerđa te šaj ano vremenja save avena mothoj o but baro barvalipe oti pli milost ano šukaripe premalo amende ano Hrist Isus.

⁸ Adalese so, pali milost injen spasime prekali vera. Adava na avela oto tumaro trud, adavai e Devlesoro daro.

⁹ Na injen spasime zbog tumare delja, sar te našti nijekh hvalini pe.

¹⁰ Adalese so, amen injam lesoro delo, stvorime ano Hrist Isus, te čera o šukar delja save o Devel angleder pripreminda zako amende.

Jekh ano Hrist

¹¹ Adalese, setinen tumen da injenle bijande sar manuša taro avera nacije. O Jevreja, kola pumen vičinena "obrezime" (palo adeti savoi čerdo upro telo), tumen vičinde "biobrezime".

¹² Tegani živinden bizo Hrist, i na injenle ani zajednica e izraelesiri hem injenle abandije zako savezija oto obećanje; živinden ano sveto bizi nada hem bizo Devel.

¹³ A akana ano Hrist Isus tumen, kola nekad injenle dur e Devlestari, aljen paše prekalo rat e Hristesoro.

¹⁴ Adalese soi o Hrist amaro mir. Ov čerđa o Jevreja hem o avera narodija te oven jekh. Ple teloja peravđa o duvari oto neprijateljstvo savo razdvojinđa len.

¹⁵ E jevreyengere Zakone ine but naredbe hem pravilja, ali o Hrist poništinda le sar te šaj oto duj grupe manuša te čerel ana peste jekh nevo narodo hem te anel mir.

¹⁶ Ple meribnaja ko krsto, o Hrist čhinavđa o neprijateljstvo taro soduj strane hem čerđa len te oven jekh telo. Adahar soduj strane pomirinđa e Devleja.

¹⁷ Ov alo hem propovedindā o mir tumende kola injenle dur e Devlestari hem amende e Jevrejendē kola injamle paše.

¹⁸ Prekalo leste hem jekh hem dujta šaj te ava koro Dad ano jekh Duhu.

¹⁹ Adalese na injen više ni abandije ni okola kola ale tari aver phuv, nego dizutne zajedno e svetone manušencar hem čerutne e Devlesere porodicakere.

²⁰ Tumen injen i građevina savi čerđi upro temelji e apostolengoro hem e prorokonengoro, a korkoroi o Hrist Isus lakoro najbitno bar.

²¹ Ano lestei sa i građevina sastavime hem barjola ano sveto hram ano Gospod.

²² Prekalo leste hem tumen injen ugradime ano hram ano savo o Devel živini ple Duhova.

3

E Pavlesiri buti te propovedini avere nacijende

¹ Me o Pavle, injum phandlo so služinava e Hriste Isuse zako šukaripe tumaro kola injen taro avera nacije.

² Tumen, sigurno, šunđen zaki služba savi maje pali e Devlesiri milost poverime zako tumende.

³ O Devel mothovđa maje pli tajna, sar so ukratko pisindum tumende.

⁴ Čitindoj adava, šaj te dikhen sar me haljovava i tajna e Hristestar,

⁵ savi angleder na inele mothovdi zako anglune generacije, ali akanai prekalo Duho mothovdi lesere svetone apostolendje hem e prorokonende.

⁶ Adajai tajna dai prekalo evanđelje o manuša taro avera nacije, zajedno e Jevrejencar, naslednici okolestar so o Devel pripreminda. Oni udovija oto jekh telo hem zajedno delinena o obećanje savo o Devel dindā ano Hrist Isus.

⁷ Me uljum sluga zako akava evanđelje palo daro otı e Devlesiri milost savi maje dindi palo delujiba oto lesoro zoralipe.

⁸ A maje, e najtikorese maškarao sa e Devlesere manuša, dindi akaja milost te propovedinav avere nacijende o beskrajno barvalipe e Hristesoro,

⁹ hem sarijende te mothovav i namera otı akaja tajna savi ano anglune vremena inele garavdi ano Devel, kova sa stvorinda.

¹⁰ O Devel adaleja manglia, prekali Khandiri, akana te mothoj pli raznoliko mudrost zako poglavarstvija hem zako vlastija ko nebesija.

¹¹ Adava inele lesoro večno plan, savo ostvarinda prekalo Hrist Isus, amaro Gospod.

¹² Zbog o Hrist hem zbog amari vera ano leste, amen akana šaj slobodno hem bizi dar te ava anglo Devel.

¹³ Adalese molinava tumen te na oven obeshrabrine zbog akala mle nevolje save nakhavava zbog tumende – olencar šaj te ponosinen tumen.

E Pavlesiri molitva zako Efežanende

¹⁴ Adalese hem perava ko kočija anglo Dad,

¹⁵ kolestar svako porodica ko nebo hem ki phuv dobini anav.

¹⁶ Molinav man, palo barvalipe otı lesiri slava, ple Duhova te zorjari tumen andral,

¹⁷ te šaj o Hrist prekali vera, te živini ano tumare vile, hem te oven ukorenime hem utemeljime ano mangipe,

¹⁸ te šaj zajedno sa e Devlesere manušencar haljoven kobori i širina, i dužina, i visina hem i dubina e Hristesere mangipnastar,

¹⁹ hem te pendžaren adava mangipe e Hristesoro savo upreder svako džandipe. Adahar ka oven pherde ano sa o pherdipe e Devlesoro.

²⁰ A Okolese kova ple zoralipnaja, savo delujini ana amende, šaj te čerel but više nego so amen šaj te molina le ili te zamislina,

²¹ olese nek ovel slava ani Khandiri hem ano Hrist Isus prekalo sa o generacije zauvek. Amen.

4

Jedinstvo ano telo e Hristesoro

¹ Adalese, me, o phandlo zbog o Gospod, molinava tumen te živinen dostoјno zako poziv ko savo injen vičime.

² Ani sa i poniznost hem krotkost, strpljivo podnosinen jekh avero ano mangipe.

³ Den sa tumendar te ićeren o jedinstvo ano Duho, palo mir savo povezini tumen.

⁴ Jekhi telo hem jekhi Duho, sar soi jekh i nada ki savi o Devel vičindā tumen.

⁵ Samoi jekh Gospod, jekh vera, jekh krstiba.

⁶ Samoi jekh Devel hem Dad sarijengoro. Ovi upreder sa, prekalo sa hem ano sarijende.

⁷ A svakonese amendar dindi i milost edobor kobor o Hrist odredinda.

⁸ Adalesei pisime ano Svetu lil:

"Kad uklinda ko učipe,
peja legarda bute phandlen,
hem dindā darija e manušende."

⁹ A adava "uklinda", so šaj aver te značini nego da angleder huljinda ano naj telune, e phuyjakere krajevija.

¹⁰ Okova kova huljinda, istoi Okova kova uklinda više oto sa o nebesija, te pherel sa.

¹¹ Ov korkoro dindā jekhen zako apostolja, a averen zako proroci, jekhen zako evangelizatorja, a averen zako pastirija hem učitelja,

¹² te pripremini e Devlesere manušen zaki služba, te izgradini pe o telo e Hristesoro.

¹³ Ađahar sare ka ava di ko jedinstvo ani vera hem ano pendžaripe e Devlesere Čhave, di ko zrelo manuš, sa dok na ovaja savršena sar o Hrist.

¹⁴ Ađahar naka ova više nezrela sar čhavore kolencar čhelenaſse o talasija hem kolen upre tele frdela svako barval oto sikaviba e lukavone manušengoro, kola kandena pe prevaraja sar te legaren len ko bišukar drom.

¹⁵ Nego, vaćerindojo o čačipe, ano mangipe, ano sa ka barjova ano Hrist, kovai o Šero.

¹⁶ Ov ćevela sa o telo te barjol hem te gradini pe ano mangipe, ađahar so o zglobija ićerenia o telo zajedno, a svako ud ćevela pli buti.

Nevo dživdipe ano Hrist

¹⁷ Adalese vaćerava tumende hem upozorinava tumenano e Gospodesoro anav: ma živinen više sar okola kola na džanen e Devlese, kasere mislija zako ništa nane šukar.

¹⁸ Lengiri godi ani tomina, hem oni dur oto dživdipe e Devleja zbog pumaro bidžandipe hem zbog pumare stediće vile.

¹⁹ Adalese so našalde o osećaj zaki lađ, mukle pe ano grešna požude, i požudno čerenia svako vrsta oto bišukar buća.

²⁰ Ali tumen adava na sikkiljen e Hristesstar.

²¹ Te čače šundjen e Isusestar hem te sikkiljen dai ano leste o čačipe,

²² hulgaven tumendar o purano dživdipe, e purane manuše ana tumende kova properebla zbog o hovavne požude.

²³ Muken e Duhose te obnovini tumaro razmisliba.

²⁴ Urjavem upra tumende e neve manuše, kovai čerdo te ovel slično e Devlese ani čačikani pravednost hem ani svetost.

²⁵ Adalese ačhaven tumen taro hovajba! "Vaćeren o čačipe jekh averese", adalese so sare zajedno injam udovija oto isto telo.

²⁶ "Kad holjanena, ma grešinen." Ma muken te perel i rat, a tumen te ačhoven holjame,

²⁷ ni ma den prilika e bengese.

²⁸ Ko čorda, ma više te čorel, nego nek čerel buti, čerindoj šukaripe ple vastencar, te šaj ovel le so te podelini okolencar kas nane.

²⁹ Ma váceren bišukar lafja, nego šukar, save, pali potreba, šaj te služinen ki izgradnja hem ko blagoslov okolende kola šunena.

³⁰ Ma žalostinen e Devlesere Svetone Duho, saveja injen zapečatime zako Dive oto tumaro otkupljenje.

³¹ Ciden tumendar svako gorčina, holi hem gnev, vičiba hem akošiba, hem svako aver bišukaripe.

³² Oven šukar hem milosrdna jekh premalo avereste hem oprostinen jekh averese sar so o Devel ano Hrist oprostindā tumende.

5

¹ I adalese, dikhen te oven sar o Devel, adalese so injen lesere volime čhave.

² Živinen ano mangipe, sar so o Hrist zavolinda amen, i korkoro pes dindā zako amende sar mirisno prinos hem žrtva e Devlese.

³ O blud hem svako nečistota, ili pohlepa te na pominen pe maškara tumende – sar so dolikujini e Devlesere manušende.

⁴ Ni lađutne lafja, ni dilino vaćeriba, ni prosta šale, adalese so adava na dolikujini tumende. Umesto adava zahvalinen e Devlese.

⁵ Adalese so, akava šukar te džanen: nijejke bludniko, nečistone ili pohlepniko – soi isto sar hem o idolopokloniko – nane nasledstvo ano Carstvo e Hristesoro hem e Devlesoro.

⁶ Ma muken niko te hovaj tumen čuće lafencar. Adalese so, zbog adava e Devlesiri holi avela upro neposlušna manuša.

⁷ Adalese ma te ovel tumen ništa olencar!

⁸ Adalese so, angleder injenle tomina, a akana injen svetlostano Gospod. Živinen sar čhave e svetlosere.

⁹ Adalese soi o plod oto svetlost sa soi šukar, pravedno hem čačikano.

¹⁰ Istražujinen soi šukar anglo Gospod.

¹¹ Ma oven saučesnici okolengere kola cerena o beskorisna delja e tominakere. Umesto adava ikalen ko svetlost adala delja.

¹² Adalese so, lađavoč čak hem te vaćeri pe adalestar so on garavde cerena.

¹³ A sa so ikali pe ko svetlost, dičhola,

¹⁴ adalese so sa so ikali pe ko svetlost, ovela svetlost. Adalese phenela pe:

“Ušti, tu kova soveja,
ušti taro mule,
hem o Hrist ka osvetlini tut.”

¹⁵ Adalese, pazinen sar živinena: na sar o nerazumna, nego sar o mudra.

¹⁶ Šukar koristinen o vreme, adalese soi akala dive bišukar.

¹⁷ Adalese ma oven nerazumna, nego haljoven soi i volja e Gospodesiri.

¹⁸ Ma mačon oti mol, savi legari ano nemoralno živiba, nego pherđoven e Svetone Duhovoja.

¹⁹ Jekh averese vaćeren psalmija, zahvalna đilja hem duhovna đilja. Đilaben hem slavinjen e Gospode sa tumare vileja.

²⁰ Uvek zahvalinen zako sa e Devlese hem e Dadeso ano anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro.

²¹ Pokorinen tumen jekh averese ani dar anglo Hrist.

O romnja hem o roma

²² O romnja te pokorinen pe pumare romende sar e Gospodese.

²³ Adalese soi o rom šero e romnjače sar soi o Hrist šero e Khandirjače, ple telose, kasoroi Spasitelji.

²⁴ I sar so i Khandiri pokorini pe e Hristesete, adahar hem o romnja ano sa te pokorinen pe pumare romende.

²⁵ Romalen, volinen tumare romnjen sar so hem o Hrist volinda i Khandiri, hem dindā plo džvdipe zako olaće.

²⁶ te posvetini la, čistindoj ola adahar so thovda la ano pani lafaja,

²⁷ te ikali angla peste i Khandiri ani pherdi slava, bizi mana hem bizi mrlja, ili bizo avera nedostaci, te ovel sveto hem bizi greška.

²⁸ Adahar hem o roma dužnai te volinen pumare romnjen sar pumaro telo. Ko volini pla romnja, korkoro pes volini.

²⁹ Adalese so, niko nikad na mrzinda plo telo, nego parvari le hem brinini pe olestar, sar so hem o Hrist e Khandirjatar.

³⁰ Adalese so, amen injam o udovija lesere telostar.

³¹ Sar so pisini ano Svetu lil: “Adalese o manuš ka ačhaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja, hem on duj ka oven jekh telo.”

³² Akavai bari tajna, ali me adava vaćerava tumende e Hristestar hem e Khandirjatar.

³³ Adahar svako tumendar te volini pla romnja sar korkore pes, a i romni te poštujini ple rome.

6

O čavore hem lengere dada hem o daja

¹ Čavoralen, poštujinen tumare dade hem e daja zbog o Gospod, adalese soi adava ispravno.

² Poštujin te dade hem te daja”, adajai i prvo naredba ani savi isi obećanje:

³ “te ovel će šukar hem but berša te živine ki phuv.”

⁴ A tumen, dadalen, ma ogorčinen tumare čhaven, nego vaspitujinen len hem sikaven len palo e Gospodesere uputstvija.

O robija hem o gospodarija

⁵ Robonalen, oven poslušna tumare phvjakere gospodarende ano baro poštujiba hem ani dar. Ćeren adava čačikane, sar so bi ovena poslušna e Hristese.

⁶ Ma adava čeren samo anglo lengere jačha, sar okola kola ulizinena pe e manušende, nego sar e Hristesere robija kola sa vileja cerena e Devlesiri volja.

⁷ Služinen lende radosno, sar e Gospodese, a na sar e manušende,

⁸ adalese so džanen da o Gospod ka ngradini svakone kova čerela šukaripe, bilo te ovel robo ili slobodno manuš.

⁹ Hem tumen kola injen gospodarija, isto adahar oven šukar tumare robonencar. Ma više pretinen lende, adalese so džanen da hem tumen hem olen isi jekh isto Gospodari ko nebo, kova na dikhela koi kova.

E Devlesiri oprema zako mariba

¹⁰ A ko kraj, oven zorale ano Gospod hem ano lesoro baro zoralipe.

¹¹ Urjavjen tumen sa i oprema e Devlesiri zako mariba, te šaj suprotstavjen tumen zako lukavstvo e bengesoro.

¹² Adalese so, amaro mariba nane protiv o manuša, nego protiv o poglavarsvija, protiv o vlastija, protiv akale svetosere zoralipa e tominakere, protiv o bišukar duhovna zoralipa ko nebesija.

¹³ Adalese, urjavjen tumen sa i oprema e Devlesiri zako mariba, te šaj suprotstavjen tumen kad avela o bišukar dive hem – kad ka završinen sa – te šaj zorale terđoven.

¹⁴ Adalese, terđoven zorale! Phanden tumaro maškar čačipnaja, urjavjen o oklop otvi pravednost,

¹⁵ hem čhiven ko pre i spremnost te
vačeren o evanđelje oto mir.

¹⁶ Uzalo sa adava, len o štit oti vera
saveja ka šaj te mudaren sa o jagale strele
e Bišukaresere.

¹⁷ Čhiven ko šero i kaciga oto spasenje
hem len o mači e Duhosoro, savoi o lafi e
Devlesoro.

¹⁸ Uvek hem ani svako prilika roden hem
molinen tumen ano Duho. Hem adalese
oven džangavde hem istrajna ano moliba
zako sa e Devlesere manuša.

¹⁹ Molinen tumen hem maje, o Devel
te del man pravo lafi kad phravava mlo
muj, te šaj hrabro mothovav i tajna oto
evanđelje.

²⁰ Zako evanđelje hem služinava sar
poslaniko ano lancija. Molinen tumen te
vačerav o evanđelje hrabro, sar so hem
valjani te vačerav le.

Završna pozdravija

²¹ A o Tihik, o volime phral hem o verno
sluga ani služba e Gospodesiri, sa ka vačeri
tumendje mandar, te džanen sar injum hem
so čerava.

²² Ole baš adalese hem bičhalava tu-
mende, te džanen sar injam hem te
ohrabrini tumen.

²³ Mir e phraljenje hem mangipe e ver-
aja oto Devel o Dad hem oto Gospod Isus
Hrist.

²⁴ Milost sarijencar kola volinena amare
Gospode e Isuse Hriste mangipnaja savo
nikad na nakhela.

O lil e Filipljanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle hem o Timotej, o sluge e Hriste Isusesere, pisinaja sa e Devlesere manušenđe ano Hrist Isus kolai ani diz Filipi, sa tumare starešinendje hem e đakonendje:

² Milost tumendje hem mir e Devlesttar, amare Dadesttar, hem e Gospodestar e Isuse Hristesttar.

E Pavlesiri molitva zako Filipljana

³ Zahvalinava mle Devlese kad god setinav man tumendje.

⁴ Ani svako mli molitva zako sarijendje tumendje, uvek molinava radosno

⁵ zbog tumaro učestvujiba ano širiba o evandelje taro prvo dive di kia.

⁶ Uverime injum da o Devel, kova započindja te čerel ana tumende okova soi šukar, ka dovršini adava di ko Dive kad o Hrist Isus ka avel.

⁷ Ispravnoi adahar te mislinav sarijendar tumendar, adalese so akharava tumen ano mlo vilo, sarijen tumen kola učestvujinen mancar ani milost e Devlesiri, sar ano mle okovija, adahar hem ano braniba hem ano potvrdiba o evandelje.

⁸ O Develi maje svedoko kobor, e Hriste Isusesere mangipnaja, but volinava tumen.

⁹ Hem akavai mli molitva:

tumaro mangipe sa više te barjol ano čačikano džandipe hem ani šukar procena,

¹⁰ te šaj prosudinen soi šukar, sar te šaj oven čista hem bizi mana zako Dive e Hristesoro,

¹¹ pherde plod ot i pravednost savo avela prekalo Isus Hrist, ki slava hem ki hvala e Devlese.

E Pavlesoro phandlipe ohrabrini averen te širinen o evandelje

¹² Phraljalen, mangava te džanen da akava so ovela mancar, čerda te širini pe o evandelje.

¹³ Adahar sa e carikana stražaće hem sarijendje averende ulo jasno da akharava o okovija zbog o Hrist.

¹⁴ I većina e phraljendar, ohrabriime ano Gospod mle okovencar, sa više bizi dar lena te vaćeren o lafi e Devlesoro.

¹⁵ Čače, nesave propovedinena e Hriste tari zavist hem sar te takmičin pe, a avera adava čerena taro šukar namere.

¹⁶ Adala avera čerena taro mangipe, adalese so džanena so akari ano phandlipe injum zbog o braniba o evandelje,

¹⁷ a okola o prva na vaćeren e Hristestar čačikane, nego tari sebičnost, mislindoj da adahar ka čeren te ovel maje po phare ano phandlipe.

¹⁸ Ali so akana? Ko bilo savo način, oto šukar namere ili na, vaćeri pe e Hristestar, hem adalese radujinav man.

I ka radujinav man,

¹⁹ adalese so džanav da akava so mancar ovela, zbog tumari molitva hem zbog i pomoć e Isuse Hristesere Duhosiri, ka preirini pe ko mlo oslobođenje.

²⁰ Čačikane adžićerava hem nadinav man da ano nisoste naka lađarav man, nego da uvek, sar hem akana, ka ovav bizi dar zako Hrist hem da ov ano mlo telo ka proslavini pe, bilo te živinav ili te merav.

²¹ Adalese soi maje o Hrist dživdipe, a o meriba dobitak.

²² Ali, te nastavindum te živinav ano telo, adava ka značnji maje plodno buti. A so ka izabirinav, na džanav.

²³ Pritiskime injum taro duj strane: mangava te džav hem te ovav e Hristeja, soi maje but po šukar,

²⁴ ali zbog tumendei po bitno te ačhovav ano telo.

²⁵ Uverime injum ko adava. Ka ačhovav tumencar te barjoven hem te radujinen tumen ani vera.

²⁶ Adahar, kad palem ka avav kora tumende, ka ovel tumen više soja te hvalinen tumen mancar ano Hrist Isus.

²⁷ Samo živinen dostoјno palo e Hristesoro evandelje. Adahar, bilo te avav hem te dikkav tumen, ili samo te šunav tumendar, ka džanav da zorale terđovena ano jekh duho hem sar jekh marena tumen zaki vera oto evandelje.

²⁸ Bizo ano nisoste te daran e protivnikendor. Olendrei adava znako zaki propast, a tumende zako spasenje, hem adava e Devlesttar.

²⁹ Adalese so, tumendei dindi i milost na samo te verujinen ano Hrist, nego hem te patinen zbog olesne.

³⁰ Hem tumen injen ani isto borba zaki savi dikhlijen da man isi, a hem akana šunena da isi man.

2

I poniznost e hrišćanengiri te ovel sar e Hristesiri

¹ Adalese, te isi tumen nesavo ohrabrenje ano Hrist, nesavi uteha lessere mangipnastar, nesavo zajedništvo ano Duho, nesavi nežnost hem saosećanje,

² onda čeren mli radost te ovel pherdi: oven jekh ano misliba, nek ovel tumen jekh mangipe, oven jekh ano duho hem roden jekh svrha.

³ Ništa ma čeren tari sebičnost ni zaki beskorisno slava, nego ani poniznost jekh avere dikhen sar po bare tumendar.

⁴ Ma dikhen samo tumari korist, nego svako te dikhel hem i korist averengiri.

⁵ Razmislinen maškara tumende isto sar hem o Hrist Isus:

⁶ Ov, kova palo plo obliče inele isto sar o Devel,

na zahtevinda plo pravo te ovel jednako e Devleja,

⁷ nego odrekničda pe oto sa. Lelja o obliče e slugasoro

hem bijandilo ano manušikano obliče.

I kad mothovda pe sar manuš,

⁸ poniznica korkoro pes hem inele poslušno sa di ko meriba,

čak di ko meriba ko krsto.

⁹ Adalese o Devel vazdinda le upreder sa hem dindia le anav savoi upreder sa o anava,

¹⁰ te šaj anglo e Isusesoro anav perel svako koč

ko nebo, ki phuv, hem tali phuv,

¹¹ hem svako čib te priznajini dai o Isus Hrist Gospod,

ki slava e Devlese e Dades.

O hrišćanja valjani te oven svetlost ano sveto

¹² Adalese, mle manglalen, sar so uvek injenle poslušna, na samo kad me injumle adathe, nego po više hem akana kad na injum adathe, daraja hem tresibnaja napredujinjen anu tumaro spasenje.

¹³ Adalese so, o Develi adava kova ana tumende čerela te mangen hem te čeren okova soi pali olesiri volja.

¹⁴ Sa čeren bizo gundiča hem raspraviba,

¹⁵ te oven bizi mana hem čista, savršena čhave e Devlesere maškari bišukar hem rume generacija, ani savi svetlinena sar o čerenja ano svemir,

¹⁶ zorale ičerindoj o Lafi e dživdipnasoro, te šaj ponosinav man ko Dive e Hristesoro, da na prastandiljum džabe, ni da trudindžum man džabe.

¹⁷ Ali, hem te mlo dživdipe mora te čordjol sar žrtva zaki tumari vera, radosno injum hem radujinav man tumencar sarijencar.

¹⁸ Adahar hem tumen oven radosna hem radujinjen tumen mancar.

O Timotej hem o Epafrodit

¹⁹ Ali nadinav man ano Gospod Isus da sigate ka bičhalav tumende e Timoteje, te šaj hem me te ohrabrinav man kad ka dodžanav sar tumen injen.

²⁰ Adalese so niko nane maje edobor paše sar ov, kova ka mothoj da čače brinini pe zako tumaro šukaripe.

²¹ Adalese so, sare rodena pumaro, a na okova soi e Isuse Hristesoro.

²² Ali tumen džanen da o Timotej dokažičda pe, adalese so mancar, sar o čavo e dadeja, služičda ano širiba o evandelje.

²³ Adalese, nadinav man da ka bičhalav le tumende kad ka dikhav so ka ovel mancar.

²⁴ A uverime injum ano Gospod da sigate hem me lično ka avav.

²⁵ Palem, mislinava dai potrebno te bičhalav tumende palal e Epafrodite, mle phrale, e saradniko hem e saborco, kovai tumendar bičhalo te pomožini maje ano mle potrebe.

²⁶ Adalese so, ov but manglja te dikhel tumen hem inele uzinemirime so šundjen da inele namborme.

²⁷ A čače inele edobor namborme di o meriba, ali o Devel smilujinda pe lese, hem na samo lese, nego hem maje, te na ovel maje po phare.

²⁸ Adalese mangava po sig te bičhalav le hem te šaj palem radujinjen tumen kad ka dikhen le, a onda hem me naka brininav edobor.

²⁹ Adalese, priminen le ano Gospod ani sa i radost hem poštujinen esavken sar oleste.

³⁰ Adalese so, ov samo so na mulo zaki buti e Hristesiri – plo dživdipe rizikujinda sar te pomožini okoleja so tumen našti ine te pomožinen maje.

3

Najbaroi dobitak o Hrist

¹ A akana te phenav tumende, mle phraljen, radujinjen tumen ano Gospod! Nane maje pharo palem te pisinav tumende akala stvarija, a ka pomožini tumende te oven po sigurna.

² Arakhen tumen okole đuklendar, okolendar kola čerena bišukar buća, e kasapendar kola rodena o obreziba e telosoro.

³ Adalese so, amen injam o čačikanu obreziba, amen kola služinaja e Devlese lesere Duhoja hem hvalinaja amen e Hriste Isuseja hem amaro pouzdanje nane ano telo,

⁴ iako me čak hem ano telo šaj te pouzdajinav man.

Te neko mislini da šaj te pouzdajini pe ano telo, me šaj po više:

⁵ injum obrezime ko oftoto dive, injum taro e izraelesoro narodo, taro pleme e Venijaminesoro, Jevrejco oto Jevreja, palo Zakoni farisej,

⁶ pali revnost progonindžum e Khandirja, pali e zakonesiri pravednost injum bizi mana.

4

¹ Adalese, mle volime phraljalen, kolen jedva adžičerava te dikhav, kola injen mli radost hem mli kruna, zorale terđoven ano Gospod, mle manglalen.

E Pavlesere završna savetija

² Molinava e Evodija hem e Sintiha te oven složna ano Gospod.

³ Oja, hem tut molinava, mle čačikane amale, pomožin adale đuvljende te oven složna, adalese so phari buti čerde zajedno mancar ko vaćeriba o evanđelje, zajedno e Klementeja hem mle avere saradnikonen-car, kaserei anava zapisime ani Knjiga e dživđipnasir.

⁴ Radujinen tumen ano Gospod uvek! Palem phenava: radujinen tumen!

⁵ Nek tumari nežnost ovel pendžarutni sa e manušende. O Gospodi paše!

⁶ Ma brininen tumen zako ništa, nego ano sa molibnaja hem rodibnaja ano zahvaliba anen tumare molbe anglo Devel,

⁷ hem e Devlesoro mir savoi upreder svako manušikano haljojbja ka arakhi tumare vile hem tumare mislijia ano Hrist Isus.

⁸ Ko kraj, phraljalen, mislinen oto sa soi čačikano, soi plemenito, soi pravedno, soi čisto, soi ljubazno, soi ko šukar glaso, soi časno, soi vredno te hvalini pe.

⁹ Čeren okova so mandar sikliljen, primiđen, šunden ili dikhlijen, hem o Devel, kova dela mir, ka ovel tumencar.

E Pavlesiri zahvalnost zaki lengiri pomoc

¹⁰ But radujinav man ano Gospod so palem mothovđen da brininena tumen maje. Tumen hem angleder brininden maje, ali na ine tumen prilika adava te mothoven.

¹¹ Na phenava akava adalese so injum ani potreba, adalese so, sikliljum te ovav zadovoljno ano sa o situacije.

¹² Džanav sari kadi manuš ani potreba, hem džanav sari kad isi le but. Sikliljum ko sa: hem te ovav čalo hem te ovav bokhalo, hem te ovel man but hem te na ovel man dovoljno.

¹³ Sa adava šaj ano Hrist kova dela man zoralipe.

¹⁴ A palem, šukari adava tumendar so pomožinden maje ani mli nevolja.

¹⁵ A hem tumen, o Filipljanom, džanen: pana ko početak kad primiđen o evanđelje, kad dželjum tari Makedonija, nijekh khandiri na dinđa man pomoć, sem tumende.

¹⁶ Čak hem ko Solun više puti bičhalđen maje pomoć kad injumle ani potreba.

⁷ Ali okova so nekad mislindum dai dobitak, adava akana, zbog o Hrist, dikhava dai gubitak.

⁸ I na samo adava, nego mislinava dai sa gubitak kad uporedini pe e najbare dobitkoja – o pendžariba e Hriste Isuse, mle Gospode. Sa ačavđum zbog o Hrist. Hem sa adava dikhava sar dubre, samo sar te dobnav e Hriste

⁹ hem te arakhav man ano leste – na pali mli pravednost savi avela taro ićeriba o Zakoni, nego pali okoja savi avela prekali vera ano Hrist: pali pravednost savi avela e Devlestар prekali vera.

¹⁰ Sa so mangava adavai te džanav e Hriste hem o zoralipe savo vazdindža le taro mule. Mangava te ovel man ideo ano lesere patnje hem te ovav jekh oleja, čak hem ano lesoro meriba,

¹¹ sar te šaj, nesar, ovav vazdime taro mule.

Ustrajno di ko cilj

¹² Pana na doresljum adava hem pana na uljum savršeno, ali ustrajno dikhava te osvojinav adava cilj zako savo o Hrist osvojindža man.

¹³ Phraljalen, me na mislinava da već osvojindum o cilj, ali jekh čerava: bistrava okova soi pala mande, a dava sa mandar te doresav adava soi angla mande.

¹⁴ Prastava nakoro cilj, nakori nagrada zaki savi o Devel palo Hrist Isus vičini amen ko nebo.

¹⁵ Adalese, sare kola injam zrela valjani te razmisлина adahar. A te nane tumen isto mišljenje ko nešto, o Devel hem adava ka razjasnini tumende.

¹⁶ Samo, valjani te ićera amen ko čačipe di savo resljam.

¹⁷ Phraljalen, pridružinen tumen okolende kola dikhena pe upra mande, hem posmatrinjen okolen kola živinena palo primer savo dindžam tumen.

¹⁸ Adalese so, but okola kolendar but puti vaćerđum tumende, a akana hem asvencar vaćerava, živinena sar neprijatelja e sikav-ibnasere da o Hrist mulo ko krsto.

¹⁹ Lengoroi kraj o uništenje, lengoroi devel o vodi, čerena pe barikane adaleja savestar valjani te lađan hem mislinena samo ko akala phuvjakere stvarija.

²⁰ A amen injam dizutne e nebosere, kotor jedva adžičeraja e Spasitelje, e Gospode e Isuse Hriste.

²¹ Ov ka preobrazini amaro bizoralo telo savo merela hem ka čerel le esavko sar soi lesoro slavno telo, palo zoralipe saveja sa šaj te čhivel tali pli vlast.

¹⁷ Nane da rodava daro tumendar, nego rodava tumen te priminen nagrada zako tumaro dejba.

¹⁸ Akana isi man sa so valjani maje hem buderi sar e Epaafroditestar primindum okova so bičhalđen maje. Tumaroi daro sar prijatno miris, prihvatljivo hem šukar žrtva e Devlese.

¹⁹ A mlo Devel, palo barvalipe oti pli slava ano Hrist Isus, ka pherel svako tumeri potreba.

²⁰ E Devlese, amare Dadese, nek ovel slava zauvek. Amen.

Završna pozdravija

²¹ Pozdravinjen sa e Devlesere manušen ano Hrist Isus. Pozdravinena tumen o phralja kolai mancar.

²² Pozdravinena tumen sa e Devlesere manuša, a posebno okola tari palata e carosiri.

²³ I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumare duhoja.

O lil e Kološanendē

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali volja e Devlesiri, hem o phral o Timotej,

² pisinaja e Devlesere manušendē, e vernone phraljenđe ano Hrist, kolai ani diz Kolos:

Milost tumende hem mir e Devlestari, amare Dadestar.

O Pavle zahvalini e Devlese zako Kološanja

³ Uvek zahvalinaja e Devlese, e Dadese amare Gospodesere e Isuse Hristesere, kad molinaja tumende,

⁴ adalese so šundam zaki tumari vera ano Hrist Isus hem zako mangipe savo isi tumen zako sa e Devlesere manuša.

⁵ Adaja vera hem o mangipe avena oti nada savi tumende spremime ko nebesija, a zaki savi tumen več šundenano čačikanolafio oto evandelje

⁶ savo alo tumende. Adava evandelje ko sa o sveto anela plodija hem barjola, sar so hem maškara tumende oto okova dive kad šunden zaki milost e Devlesiri hem čačikane haliljen la.

⁷ Olatar sikliljen e Epafrasestar, amare volume saradnikostar, kova verno služini e Hristese zaki amari korist.

⁸ Ov hem vaćerda amendē tumare mangipnastarano Svetu Duho.

⁹ Adalese amen, taro dive kad adava šundam, na ačhavaja te molina amen tumende. Rodaja e Devlestari:

te oven pherde džandipnaja oti lesiri volja ani sa i mudrost hem o haljojba savo o Svetu Duho dela.

¹⁰ Tegani ka šaj te živinen sar so o Gospod mangela hem ano sa te ugodinen lese, te anen plodija taro svako šukar delo hem te barjovenano pendžariba e Devle.

¹¹ Nek o Devel zorjari tumen svakone zoralipnaja savo avela taro lesoro slavno zoralipe, sar te šaj strpljivo sa te nakhaven. Radosno

¹² Zahvalinen e Dadese kova čerđa tumen dostojočenot ovel tumen ideoano nasledstvo e Devlesere manušencar kolai ano svetlost.

¹³ Ov ikalđa amen tari vlast e tominakiri hem čhivđa amen ano Carstvo ple volime Čhavesoro,

¹⁴ ana kaste isi amen otkupljenje hem oprostiba e grehengoro.

O Hrist, ovi upredere sa soi čerđo

¹⁵ Ovi slika e Devlesiri kova našti te dikhel pe.

Ovi o Prvobijando hem ovi upredere sa soi stvorime.

¹⁶ Adalese so, prekalo lestei stvorime sa, sa soi ko nebo hem ki phuv, so šaj te dikhel pe ili so našti te dikhel pe, o prestolja ili o gospodstvija, o poglavarsvija ili o vlastija, sai prekalo leste hem zako oleso stvorime.

¹⁷ Ovi angleder sa hem ano leste sa ičeri pe zajedno.

¹⁸ Ovi hem Šero e telose, e Khandirjače. Ovi o Početak, o Prvobijando taro mule, te šaj ano sa ovel prvo.

¹⁹ Adalese so, e Devlesiri volja inele te živini ano leste ano sa plo pherdipe, ²⁰ hem prekalo leste, te mirini peja sa, bilo ki phuv, bilo ko nebesija, čerđindjmir lesere rateja savo čhordilo ko krsto.

²¹ Nekad, zbog tumare bišukar mislijha hem delja, hem tumen injenle dur e Devlestari hem injenle lesere neprijatelja.

²² Ali, akana meribnaja e Hristesere manušikane teloja o Devel mirinda tumen peja te čhivel tumen angla peste sveta, bizi mana hem bizo greh.

²³ Samo te ačhiljen utemeljime hem zorale ani vera, hem te na cidinden tumen tari nada oto evandelje savo šunden. Oto adava evandelje savo propovedini pe zako sa o stvorenja teleder o nebo, a savese me, o Pavle, uljum sluga.

E Pavlesoro trud zaki Khandiri

²⁴ Akana radujinav man so patinava zako tumende, adalese so adaleja upro mlo telo dovršinava o patnje e Hristesere save pana valjani te nakhavav zako lesoro telo, savoi i Khandiri.

²⁵ Me uljum sluga e Khandirjakoro pali naredba savi o Devel dindā man: te propovedinav tumende e Devlesoro lafi ano sa lesoro pherdipe –

²⁶ i tajna savi beršencar hem generacijsencar inele garavdi, aakanai mothovdi e Devlesere manušende.

²⁷ Olende o Devel manglja te mothoj kobori barvalji hem slavno adaja tajna, savi zako sa o narodija. Akajai i tajna: o Hrist živini ana tumende, hem adavai tumari nada zako učestvujiba ani slava e Devlesiri.

²⁸ Amen propovedinaja e Hriste, opomenindoj hem sikavdinoj svakone

manuše ani sa i mudrost, sar te šaj svakone manuše ana di i zrelost ano Hrist.

²⁹ Zako adava me but trudinav man, koristindoj e Hristesoro zoralipe, savo ana mande zorale delujini.

2

¹ Mangava te džanen savi borba isi man zako tumende hem zako okola ani Laodikeja hem zako sa okola kola na džanen man lično.

² Mangava lengere vile te ohrabrinjen pe hem te oven jekh ano mangipe, sar te šaj aven di ko sa o barvalipe oto sa o haljojba, di ko pendžarića e Devlesiri tajna – e Hriste,

³ ana kastei garavdo sa o barvalipa oti mudrost hem oto džandipe.

⁴ Akava vačerava te na hovaj tumen niko gudle lafencar.

⁵ Adalese so, iako na injum tumencar ano telo, palem ano duho injum hem radujinav man dikhindoj o redo savo vladini maškara tumende hem o zoralipe tumara verakoroano Hrist.

Sai o dživdipe ano Hrist

⁶ Adalese, sar so priminden e Hriste Isuse Gospode, adahar hem živinen ano leste.

⁷ Oven ano leste zorale ukorenime hem upro leste izgradime, zorjarde ani vera, sar so injen sikavde, hem but zahvalinen e Devlese.

⁸ Pazinen niko te na zarobini tumen čuće hem hovavne filozofijaja savi samo manuškani tradicija. Esavke sikaviba na avena e Hristestar, nego avena taro zoralipa akale svetosere.

⁹ Adalese so, ano e Hristesoro telo živini sa o pherdipe e Devlesoro.

¹⁰ Hem tumen isi pherdipe ano leste, kovašero upreder svako poglavarstvo hem vlast.

¹¹ Ano leste injen obrezime, ali na manuškane vastencar, nego obrezibnaja savo o Hrist čerđa, savejai cidime tumari grešno priroda.

¹² Adalese so, kad krstinden tumen, tegani e Hristeja injenje parume, hem oleja uštinjen taro mule veraja ano zoralipe e Devlesoro kova vazzdinda te taro mule.

¹³ Hem tumen nekad injenje mule zbog tumare prestupija hem zbog adava so pana na inele cidime tumari grešno priroda, ali o Devel vazzdinda tumen taro mule e Hristeja. Oprostinda amende sa o prestupija,

¹⁴ adahar so poništinđa i optužnica savakere odredbe inele protiv amende hem cidinda la adahar so kovindla la ko krsto.

¹⁵ Lelja o zoralipe oto poglavarstvija hem vlastija hem javno lađarda len pobedaja ko krsto.

¹⁶ Adalese, niko te na osudini tumen zbog okova so hana ili so pijena, ili zbog nesavo praznika, terno masek ili savato.

¹⁷ Sai adava samo senka okolestar so valjanđa te avel, a okova soi čače adavai o Hrist.

¹⁸ Ma muken neko te lel tumendar i nagrada, adaleja so ov korkoro uživini ani hovavni poniznost hem ano slaviba e andelen, hem premukela pe ano vizije. Esavko bizo razlog čerela pe barikano ple manuškane džandipnaja,

¹⁹ hem na ičeri pe upro Hrist kovai o Šero, savestar sa o Telo, podupirime hem povezime zglobonencar hem žilencar, barjola adahar sar so o Devel dela le te barjol.

²⁰ E Hristeja muljen hem injen oslobođime oto duhovna zoralipe akale svetosere. Sose onda živinen sa te phene da pana pripadinena e svetose? Sose ičerena tumen upro odredbe:

²¹ "Ma dole! Ma probin! Ma pipin!"

²² Sa adava properela kad upotrebin pe, adalese so adava odnosini pe upro manuškane naredbe hem sikaviba.

²³ Adava dičhola sar mudrost, ali adavai samo deo oti izmislime pobožnost savi legari ki hovavni poniznost hem ko kazniba e telosoro, ali nisar na pomožnini e manušese te nadvladini ple telesna želje.

3

Nevo dživdipe ano Hrist

¹ Adalese, te injen vazdime taro mule e Hristeja, roden okova soi upre, adari kaj o Hrist bešela e Devlese oti desno strana.

² Mislinen ko okova soi upre, a na ko okova soi ki phuv.

³ Adalese so, tumen muljen hem tumaro dživdipe garavdo e Hristeja ano Devel.

⁴ A kad ka mothoj pe o Hrist, tumaro dživdipe, tegani hem tumen oleja ka mothoven tumen ani slava.

⁵ Adalese, mudaren okova soi akala phuvjakoro ana tumende: o blud, i nečistota, i požuda, i bišukar želja, i pohlepa – soi idolopoklonstvo.

⁶ Zbog esavke stvarija avela e Devlesiri holi [upro okola kolai lese neposlušna].

⁷ Hem tumen nekad dželjen adale dromeja kad živinden ano adala grehija.

⁸ A akana frden tumendar sa akava: o gnev, i holi, o bišukaripe, o vrediba, o lađutne lafija tumare mujestar.

⁹ Ma hovaven jekh avere, adalese so huljavđen tumendar e purane manuše sa olesere delja,

¹⁰ a urđen e neve manuše, kova ovela obnovime premali slika ple Stvoriteljesiri sar te šaj šukar džanen le.

¹¹ Adathe nane više razlika maškaro Grco hem Jevrejco, obrezime hem biobrezime, stranco hem necivilizovano, robo hem slobodnjako, negoi o Hrist sa hem ovi ano sarijende.

¹² Adalese so injen e Devlesere izabirime manuša, sveta hem volime, urjen tumen ano milosrđe, ani ljubaznost, ani poniznost, ani krotkost hem ani strpljivost.

¹³ Podnosinen jekh avere hem oprostinen jekh averese kad neko čerela tumende nesavo bišukaripe. Sar so o Gospod oprostinda tumende, adahnar hem tumen oprostinen averende.

¹⁴ Upro sa adava urjen o mangipe, savo sa adava ićeri ano savršeno jedinstvo.

¹⁵ Nek e Hristesoro mir, ko savo injen vičime ano jekh telo, vladini ano tumare vile. Hem oven zahvalna.

¹⁶ Nek e Hristesoro lafi ana tumende barvale živini. Sikaven hem opomeninen jekh avere ani sa i mudrost. Ani zahvalnost ano vile diliaben psalmija, zahvalna hem duhovna dilija e Devlese.

¹⁷ Sa so čerena ili so vaćerena, sa čeren ano anav e Gospodesoro e Isusesoro, zahvalindoj e Devlesere e Dadesere prekalo leste.

Pravilja zaki verno porodica

¹⁸ Romnjalen, pokorinen tumen tumare romende, sar so dolikujini okolende kolai ano Gospod.

¹⁹ Romalen, volinen tumare romnjen hem ma oven gruba premalo lende.

²⁰ Čhavalen, ano sa šunen tumare dade hem e daja, adalese soi adava šukar e Gospodese.

²¹ Dadalen, ma ogorčinen tumare čhavlen, te na oven obeshrabrime.

Robija hem gospodarija

²² Robonalen, ano sa šunen tumare phuvjakere gospodaren, na samo kad on dikhena tumen, sar okola kola mangena te ulizinen pe lende, nego čačikane vileja, ani dar e Gospodestar.

²³ Sa so čerena, čeren taro vilo, sar dai zako Gospod, a na zako manuša,

²⁴ adalese so džanen da e Gospodestar ka priminen sar nagrada o nasledstvo. Služinen e Hristese kovai čačikano Gospodari!

²⁵ Adalese so, okova kova čerela bišukaripe, ka ovel kaznime zako bišukaripe savo čerda. O Devel na dikhela koi kova.

4

¹ Gospodaronalen, den tumare robonenđe okova soi pravedno hem pošteno, adalese so džanen da hem tumen iši Gospodari ko nebo.

Avera uputstvija

² Posvetinen tumen e molitvaće, oven džangavde ano late, zahvalindoj e Devlese.

³ Molinen tumen hem amendje o Devel te phravel o udar zako amaro lafi, te vaćera e Hristesere tajnatar – zaki savi injum ano phandlipe –

⁴ te šaj mothovav la, propovedindoj sar so valjani.

⁵ Oven mudra premalo okolende kola nane verna. Šukar koristinen o vreme.

⁶ Nek tumaro lafi ovel uvek ljubazno, začinime loneja, te šaj džanen dijekhese te odgovorinen sar so valjani.

Završna pozdravija

⁷ A mandar ka vaćeri tumende o Tihik, o volime phral, o verno saradniko hem sluga kova zajedno mancar čerela buti zako Gospod.

⁸ Adalese hem bičhalava le tumende te šaj vaćeri tumende so isi nevo kora amende hem te ohrabrnici tumare vile.

⁹ Oleja bičhalava hem e Onisime, e verno hem e volime phrale, kovai jekh tumendar. On sa ka vaćeren tumende sari akate.

¹⁰ Pozdravini tumen o Aristarh, kovai zajedno mancar ano phandlipe, hem o Marko, e Varnavasoro rođako. Te alo tumende, šukar priminen le, palo uputstvija save dinđam tumen.

¹¹ Pozdravini tumen hem o Isus, vičime "Just". Akalai trin džene jedina Jevreja kola zajedno mancar čerena buti zako carstvo e Devlesoro. On inele mli uteha.

¹² Pozdravini tumen hem o Epafras, kovai jekh tumendar hem sluga e Isuse Hristesoro. Ovano molitve uvek marela pe zako tumende te zorjari tumen o Devel, te oven zrela hem pherdeste uverime ano okova so o Devel mangela.

¹³ Me injum svedoko da ov but trudini pe zako tumende hem zako okola ani Laodikeja hem ano Jerapolj.

¹⁴ Pozdravini tumen hem o volime doktori o Luka hem o Dimas.

¹⁵ Pozdravinen e phraljen ani Laodikeja hem e Nimfana hem i khandiri olače ano čher.

¹⁶ Kad akava lil ka čitini pe maškara tumende, dikhene te čitini pe hem ani khandiri ani Laodikeja, a tumen čitinen o lil savo pisindum e khandirjaće ani Laodikeja.

¹⁷ E Arhipese phenen: "Dikh te završine i služba savi o Gospod dinđa tut."

¹⁸ Me, o Pavle, pisinava akava pozdrav mle vasteja. Ma bistren da injum ano phandlipe!

I milost e Devlesiri tumencar!

O prvo lile Solunjanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, zajedno e Silvaneja hem e Timotejeja, pisinava e khandirjae ano Solun, savi ano Devel o Dad hem ano Gospod Isus Hrist:

Milost tumende hem mir.

I vera e Solunjanengiri

² Uvek zahvalinaja e Devlese zako sarijende tumende kad molinaja amen zako tumende.

³ Stalno setinaja amen, anglo amaro Devel hem Dad, oti tumari buti ani vera, oto tumaro trud taro mangipe hem oti tumari istrajnost savi nadahnime nadaja ano amaro Gospod Isus Hrist.

⁴ Džanaja, phraljalen, kola injen e Devlesttar volime, da o Devel izabirinda tumen,

⁵ adalese so amaro evandelje na alo tumende samo lafencar nego hem zoralipnaja hem e Svetone Duhoja hem ano baro uverenje ano lesoro čačipe. Korkore džanen sar živindam maškara tumende zbog tumaro šukaripe.

⁶ Tumen dikhlijen tumen upra amende hem upro Hrist, prihvatindo o lafi ani radost oto Sveto Duho, iako ine tumen but nevolje.

⁷ Ađahar uljen primer sa e vernikonende ani Makedonija hem ani Ahaja.

⁸ Adalese so, na samo da tumendar e Gospodesoro lafi šundiio ani Makedonija hem ani Ahaja, nego tumari vera ano Devel uli pendžarutni ko sa o thana. Adalese na valjani ništa adalestar te vaćera.

⁹ O manuša korkore vaćerena adalestar sar amen aljam kora tumende hem sar irinden tumen taro idolja ko Devel, te služinen e dživde hem e čačikane Devlese.

¹⁰ Hem vaćerena adalestar sar tumen adžicerena o aviba lesere Čavesoro e Isusesoro taro nebesija, kole ov vazdindha taro mule, kova spasini amen tari holi e Devlesiri savi avela.

2

E Pavlesiri služba ano Solun

¹ Phraljalen, tumen korkore džanen da amaro aviba kora tumende na inele džabe.

² Angleder adalestar, sar so džanen, trpindam hem injamle zlostavime ano Filipi, ali iako inele baro protiviba, amen ine hrabrost ano amaro Devel te vaćera tumende o evandelje e Devlesoro.

³ Adalese so, adava so amen tumende propovedindam, na inele tari zabluda, niti

taro kriva motivija. Na mangljam nikas te prevarina.

⁴ Nego vaćerđam sar manuša kolen o Devel dikhija sar dostojonen te propovedeni o evandelje. Amen na mangaja te ugodina e manušende, nego e Devlese, kova ispitujini amare vile.

⁵ Adalese so, sar so džanen, na aljam tumende gudle lafencar ni garavda pohlepaja – o Develi amaro svedoko.

⁶ Na mangljam pohvala e manušendar, ni tumendar, ni averendar.

⁷ A sar e Hristesere apostolja, šaj ine te zahtevina nešto tumendar, ali amen maškara tumende injamle nežna sar i daj koja parvari ple čhaven hem brinini pe olendar.

⁸ Injamle edobor pherde mangipe zako tumende da injamle spremna te da tumende na samo o evandelje e Devlesoro, nego hem amaro dživdipe, adalese so but zavolinđum tumen.

⁹ Adalese so, setinen tumen, phraljalen, oto amaro trud hem oti amari phari buti: sar propovedinaja tumende ine o evandelje e Devlesoro, dive hem rat čerdam buti te na ova ko teret nikase tumendar.

¹⁰ Tumen injen svedoci, a hem o Devel, sar amen sveta, pravedna hem bizi mana injamle premala tumende kola verujinena.

¹¹ A džanen hem adava da dijekhe tumendar, sar o dad ple čhaven,

¹² hrabrinđam, tešindam hem opomenindam te živinen dostojo e Devlese, kova vičini tumen ano plo carstvo hem ani pli slava.

¹³ Adalese bizo ačhojba zahvalinaja e Devlese, adalese so prihvatinden o lafi e Devlesoro savo amendar šunden, hem adava na sar manuškano lafi, nego esavko sar soi čače: sar lafi e Devlesoro, savo delujini ana tumende kola verujinena.

¹⁴ Adalese so, tumen, phraljalen, dikhlijen tumen upro e Devlesere khandirja ani Judeja, savei ano Hrist Isus, adalese so hem tumen trpindam tumare manušendar sar so on e Jevrejendar.

¹⁵ O Jevreja na samo da mudarde e Gospode Isuse hem e prorokonen, nego hem amen progoninde. On na ugodina e Devlese hem protivinena pe sa e manušende,

¹⁶ branindoj amende te propovedina e manušende taro avera nacije sar te na spasinen pe. Ađahar on stalno pherena i mera pumare grehengiri. Ali, konačno reslja len i holi e Devlesiri.

E Pavlesiri želja palem te dikhel e Solunjanen

¹⁷ A amen, phraljalen, adalese so injamle ko hari vreme odvojime tumendar teloja,

ali na hem vileja, but više, ani bari želja, mangljam te dikha tumen.

¹⁸ Adalese mangljam te ava kora tumende – me, o Pavle, hem adava nekobor puti – ali o Sotoni spreciñda amen.

¹⁹ Adalese so, koi amari nada, ili radost, ili kruna oto amaro ponos anglo amaro Gospod Isus kad avel te na injen tumen?

²⁰ Oja, tumen injen amari slava hem amari radost!

3

¹ Adalese so našti ine više te izdržina, složindam amen dai po šukar korkore te ačhova ani Atina,

² a tumende te bičha e Timoteje, amare phrale hem saradniko ani e Devlesiri služba zako širiba o evandelje e Hristesoro, te zorjari hem te ohrabrnici tumen ani tumari vera,

³ te na ovel nikо uznemirime akale nevoljencar. Adalese so, hem korkore tumen džanen da injam odredime zako nevolje.

⁴ Hem čače, kad injamle tumende, angleder vačerdam tumende da ka arakhen amen nevolje, hem sar so džanen, adahar hem inele.

⁵ Adalese, kad našti ine više te izdržinav, bičhalđum e Timoteje te dodžanav sar terđovena ani vera. Darandiljum zako tumende te na anda tumen ano iskušenje o Kušači, i da sa amaro trud inele za džabe.

⁶ A akana o Timotej irindā pe tumendar hem anda amende šukar vestija tumare veratar hem mangipnastar. Phenda amende da pamtinena amen palo šukaripe hem da mangena palem te dižken amen, sar hem amen tumen.

⁷ Adalese, phraljalen, uzalo sa amare muke hem nevolje, utešindam amen tumara veraja.

⁸ Akana čače živinaja, adalese so džanaja da zorale terđovena ano Gospod.

⁹ Edobor radujinaja amen zbog tumende anglo amaro Devel! Našti dovoljno te zahvalina lese zako adava.

¹⁰ Dive hem rat čačkane molinaja te šaj palem te dikha tumen hem te dophera okova so falini ani tumari vera.

¹¹ A korkoro o Devel, amaro Dad, hem amaro Gospod Isus, nek pripremini o drom zako amaro aviba tumende.

¹² Nek o Gospod čerel te barjol hem te prephređol tumaro mangipe jekh zako aver hem zako sa o manuša, sar so hem amen isi but mangipe zako tumende.

¹³ Nek zorjari tumare vile te oven bizi mana hem sveta anglo amaro Devel hem Dad, kad amaro Gospod Isus palem ka avel sa ple manušencar.

4

O dživdipe savoi ugodno e Devlese

¹ Ko kraj, phraljalen, sikavđam tumen sar valjani te živinen hem te ugodinen e Devlese – adahar sar so hem živinen – a akana molinaja hem ohrabrinaja tumen ano Gospod Isus adava te čeren hem po više.

² Adalese so, tumen džanen save uputstvija diñđam tumen ano anav e Gospodesoro e Isusesoro.

³ Adalese soi e Devlesiri volja te oven sveta – te ciden tumen oto blud,

⁴ hem svako tumendar te džanel te kontrolišini plo telo ko časno hem sveto način

– ⁵ a na ani požudno želja sar so adava čerena okola manuša kola na džanen e Devlese,

⁶ hem adahar ano adava te na čeren nepravda tumare phrales hem te na prevarinen le adahar so ka džan lesere romnjaja. Adalese so, o Gospod ka kaznini sa okolen kola adahar čerena, sar so već phendam tumende hem upozorindam tumen.

⁷ Adalese so, o Devel na vičindā amen ki nečistota, nego ko posvećenje.

⁸ Adalese, ko odbacini akava uputstvo, na odbacini e manuše, nego e Devle kova dela tumen ple Svetone Duho.

⁹ A so tičini pe e mangipnastar maškarlo phralja, nane potreba te pisinav tumende adalestar, adalese so korkore e Devlestari injen sikavde te volinen jekh avere.

¹⁰ A tumen čače volinena sa e phraljen ani sa i Makedonija. Samo molinaja tumen, phraljalen, te čeren adava po više.

¹¹ Den sa tumendar te živinen mirno dživdipe, te dikha tumende tumari buti hem te zaradinjen tumare vastencar, sar so već phendam tumende.

¹² Adahar hem okola kolai nevernici ka poštujinjen tumen zbog adava sar živinen, a tumen naka zavisinen nikastar ano tumare potrebe.

O aviba e Gospodesoro

¹³ Na mangaja te oven ano bidžandipe, phraljalen, so ka ovel okolencar kola mule, te na tugujin sa avera kolen nane nada.

¹⁴ Adalese so, te verujinaja da o Isus mulo hem uštino taro mule, verujinaja hem da o Devel oleja ka vazdel okolen kola mule verujindoano leste.

¹⁵ Vačerava tumende e Gospodesoro lafi: amen, kola živinaja hem kola ačhovaja dī ko aviba e Gospodesoro, sigurno naka resa le angleder okolende so mule.

¹⁶ Adalese so, korkoro o Gospod ka huljel taro nebo, i olese ki naredba, ko glaso e arhanđeosoro, ko zvuk e Devlesere

trubakoro, ka ušten taro mule najangle okola kola mule verujindoj ano Hrist.

¹⁷ Tegani hem amen o dživde, kola ačhiljam, ka ova zajedno olencar legarde ko oblaci, te resa amen e Gospodeja ano vazduhu. Hem adahar zauvek ka ova e Gospodeja.

¹⁸ Akale lafencar ohrabrinen jekh avere!

5

Oven spremna zako aviba e Gospodesoro

¹ A so tičini pe oto vreme hem oto sati, phraljalen, na valjani te pisini pe tumende,

² adalese so hem korkore but šukar džanen da o Dive e Gospodesoro ka avel sar o čor ani rat.

³ Kad o manuša ka len te vaćeren: "Sai mirno hem sigurno", tegani otojekhvar ka arakhi len i propast, sar o dukha e khamnja đuvlja, hem naka šaj te našen.

⁴ Ali tumen, phraljalen, na injen ani tomina, i adava dive te iznenadini tumen sar o čor.

⁵ Adalese so, sare tumen injen čhave e svetlosere hem čhave e divesere. Amen na pripadinaja e raćaće hem e tominaće.

⁶ Adalese, ma te sova sar avera, nego te ova džangale hem trezvena.

⁷ Adalese so, okola kola sovena, sovena raćate, hem okola kola mačona, mačona raćate.

⁸ A amen, adalese so pripadinaja e divese, te ova trezvena, te urja amen o oklop oti vera hem oto mangipe hem i kaciga oti nada ano spasenje.

⁹ Adalese so, o Devel na odredinda amen zaki lesiri holi, nego te primina o spasenje prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁰ Ov mulo zako amende te šaj amen oleja te živila, bilo te injam pana dživde ili već muljam.

¹¹ Adalese, ohrabrinen hem barjaren jekh avere, sar so hem čerena.

Poslednja uputstvija hem pozdravija

¹² Molinaja tumen, phraljalen, te poštujinen okolen kola trudinena pe maškara tumende, okolen kola vodinena tumen hem sikavena tumen ano Gospod.

¹³ Ceninen len but, ano mangipe, zbog lengiri buti. Živinen ano mir jekh avereja.

¹⁴ Molinaja tumen, phraljalen, opomeni-nen okolen kola na mangena te čeren buti, ohrabrinen e darutnen, pomožinen e bizo-ralen, oven strpljiva sarijencar.

¹⁵ Dikhen nikko nikase te na irini bišukaripe zako bišukaripe, nego uvek trudinen tumen te čeren šukaripe jekh averese hem sarijende.

¹⁶ Uvek radujinen tumen.

¹⁷ Stalno molinen tumen.

¹⁸ Zahvalinen e Devlese ano sa, adalese soi adava i volja e Devlesiri zako tumende ano Isus Hrist.

¹⁹ Ma mudaren i jag e Svetone Duhosiri.

²⁰ Ma dikhen po tele o proroštva,

²¹ nego sa proverinen, i prihvatinen soi šukar.

²² Ciden tumen taro svako bišukaripe.

²³ A korkoro o Devel oto mir nek pherdeste posvetini tumen hem nek sa tumaro biće – o duh, i duša hem o telo – ovel bizi mana arakhlo zako aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro.

²⁴ Vernoj o Devel kova vičini tumen, ov hem ka čerel adava.

²⁵ Phraljalen, molinen tumen hem amende.

²⁶ Pozdravinen sa e phraljen svetone čumudipnaja.

²⁷ Molinava tumen anglo Gospod te čitinen akava lil sa e phraljende.

²⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumencar.

O dujto lil e Solunjanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, zajedno e Silvaneja hem e Timotejeja, pisinava e khandirjače ano Solun, savi ano Devel, amaro Dad, hem ano Gospod Isus Hrist.

² Milost tumende hem mir e Devlestari e Daderstar hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

Ohrabrenje ano progonstvo

³ Dužna injam, phraljalen, uvek te zahvalina zako tumende. Ađahar hem dolikujini adalese so tumari vera sa po više barjola. Barjola hem o mangipe savo isi tumen jekh averese.

⁴ Adalese hvalinaja amen tumencar anglo avera khandirja e Devlesere, zbog tumari strpljivost hem vera savi isi tumenano sa o progonstvija hem nevolje save nakhavena.

⁵ Sai adava dokaz dai e Devlesoro sudo pravedno hem da ka oven dostojava e Devlesere carstvose zako savo hem patinena.

⁶ Adalese soi o Devel pravedno, ov ka irini nevolja okolende kola tumende čerena nevolja,

⁷ a ka del odmor tumende kola patinena, a ađahar hem amende. Adava ka ovel kad o Gospod Isus ka mothoj pe taro nebesija ple zorale anđelencar,

⁸ e jagale plamenoja, te kaznini okolen kola na džanen e Devle hem okolen kola nane poslušna zako evandelje amare Gospodesoro e Isusesoro.

⁹ On ka oven kaznime sa večno propast, cidime oto muj e Gospodesoro hem oto lesoro slavno zoralipe,

¹⁰ ko okova dive kad ov ka avel te ovel proslavime ple manušendar hem te divinen pe lese sare kola verujinena. A adava odnosini pe hem upra tumende, adalese so poverujinđen zako amaro svedočanstvo.

¹¹ Adalese uvek molinaja amen zako tumende o Devel te čerel tumen dostojuonem zako dživdipe ko savo vičindja tumen hem ple zoralipnaja te pherel svako tumari Šukar namera hem svako delo savo avela tari vera.

¹² Molinaja amen te šaj o anav amare Gospodesoro e Isusesoro ovel proslavime ana tumende, a tumen ano leste, pali milost amare Devlesiri hem e Gospodesiri e Isuse Hristesiri.

2

O dujto aviba e Hristesoro hem o antihrist

¹ A so tičini pe oto aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro hem oto amaro čediba uzalo leste, molinava tumen, phraljalen,

² ma muken lokhe te zbuminen tumenano misliba ili neko te uzinemirini tumen, ni proroštvoja, ni lafencar, ni lileja – save se vaćerena da amen pisindam, vaćerindoj da o Dive e Gospodesoro već alo.

³ Ma muken nikase te hovaj tumen ko nisavo način, adalese so o Dive e Gospodesoro naka avel đikote prvo na avela i pobuna protiv o Devel hem đikote na mothoj pe o Manuš oto bezakonje, kova ka ovel uništine.

⁴ Ov suprotstavini pe zako sa so vičini pe "devel" ili zako sa so slavini pe, hem čhivela pes upreder adava. Ov čak hem ka bešel ano hram e Devlesoro tvrdindoj dai ov Devel.

⁵ Setinena tumen li da vaćerđum tumende adalestar dok pana injumle kora tumende?

⁶ I tumen akana džanen so ićeri le te na mothoj pe đikote na avela lesoro vreme.

⁷ Adalese so, o tajno zoralipe e bezakonjesoro već delujini, ali ov ka mothoj pe tek kad ka ovel cidime okova kova akana zadržini le.

⁸ Tegani ka mothoj pe o Manuš oto bezakonje, kole o Gospod Isus ka mudari daheja ple mujestiar hem ka uništini ple slavnone avibnaja.

⁹ O Manuš oto bezakonje ka avel e Sotonesere zoralipnaja hem ka čerel razna hovavne znakija hem čudesja.

¹⁰ Ka koristini svako vrsta ot nepravda te hovaj okolen kola properena, adalese so na prihvatinde o mangipe pre malo čaćipe hem ađahar te spasinen pe.

¹¹ Adalese o Devel ka bičhali lende zoralizabluda, te poverujin an hovajba.

¹² Ađahar ka oven osudime sare kola na verujinde ano čaćipe, nego uživinde ano bišukarie.

Izabirime zako spasenje

¹³ A men injam dužna uvek te zahvalina zako tumende, phraljalen kolen o Gospod volini, adalese so o Devel oto početak izabirinda tumen te oven spasime prekalo posvećenje e Duhostar hem prekali vera ano čaćipe.

¹⁴ Ko adava vičindja tumen prekalo evandelje savo amen propovedindam tumende, te ovel tumen ideo ani slava amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri.

¹⁵ Adalese, phraljalen, zorale terđoven hem ićeren o sikaviba savo amen dindam tumen bilo lafencar, bilo lileja.

¹⁶ A korkoro amaro Gospod, o Isus Hrist hem o Devel, amaro Dad, kova edobor

zavolindā amen, hem kova pali pli milost
dinda amen večno uteha hem šukar nada,
¹⁷ nek utešini tumare vile hem nek zorjari
tumen ano svako šukar delo hem lafi.

3

Molinen tumen zako amendē

¹ Ko kraj, phraljalen, molinen tumen
zako amendē, te šaj e Devlesoro lafi sigate
te širini pe hem te ovel poštujime, sar so inele
hem kora tumende.

² Molinen tumen hem te izbavina amen
oto rumime hem bišukar manuša, adalese
so nane sarijen vera.

³ Ali, o Gospodi verno. Ov ka zorjari
tumen hem ka arakhi tumen e Bišukarestar.

⁴ A amen injam uverime zako tumende
ano Gospod da čerenha hem da ka čeren
okova so naredinaja tumende.

⁵ O Gospod nek usmerini tumare vile
nakoro e Devlesoro mangipe hem e Hristesiri
strpljivost.

Upozoriba ko besposlenost

⁶ A naredinaja tumende, phraljalen, ano
anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro,
te ciden tumen svakone phralestar kova
živini besposleno, a na palo sikaviba savo
priminden amendar.

⁷ Tumen hem korkore džanen da valjani
te dikhen tumen upra amende, adalese so
amen na injamle besposlena kad injamle
tumencar.

⁸ Nikasoro maro na haljam besplatno,
nego dive hem rat čerdam phari buti te na
ova tumende ko teret.

⁹ Čerdam adava, na adalese so nane amen
pravo ko adava, nego sar te da tumen
primer, te šaj dikhen tumen upra amende.

¹⁰ Adalese so, kad injamle kora tumende,
dindam tumen akaja naredba: "Ko na man-
gela te čerel buti, ma ni te hal."

¹¹ Adalese so šunaja da nesave tumendar
živinena besposleno. Ništa na čerenha, nego
mešinena pe ko averengere buća.

¹² Esavkende naredinaja hem molinaja
len ano anav e Gospedesoro e Isuse Hristesoro
ki mir te čeren pumari buti hem te
han pumaro maro.

¹³ A so tičini pe tumendar, phraljalen, ma
te dosadini pe tumende te čeren šukaripe.

¹⁴ Te neko na šunela adava so phendam
tumende ano akava lil, izdvojinen le. Ma
družinen tumen oleja, te šaj ladał,

¹⁵ ali ma dikhen le sar neprijatelje, nego
upozorinen le sar phrale.

Završna pozdravija

¹⁶ A korkoro o Gospod oto mir uvek hem
ano sa nek del tumen mir. O Gospod
tumencar sarijencar!

¹⁷ Me, o Pavle, pisinava tumende akala
pozdravija mle vasteja. Ađahar me pisinava.
Akavai o znako ano sa mle lila.

¹⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse
Hristesiri tumencar sarijencar.

O prvo lili e Timotejese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali naredba e Devlesiri, amare Spasiteljesiri, hem e Hriste Isusesiri kovai amari nada,

² pisinava e Timotejese, mle čačikane čhavese ani vera:

Milost, milosrde hem mir e Devlesttar e Dadestar hem e Hriste Isusestar, amare Gospodestar.

Upozoriba upro hovavne sikaviba

³ Angleder so te džav ki Makedonija, rodindum tatar te ačhove ano Efes, te naredine nesave manušende te na sikaven nesave avera sikaviba,

⁴ hem te ačhaven pe oto verujiba ano paramiza hem ano bare rodoslovija. Sa adava više anela rasprave, nego so mothovela e Devlesoro plan savo cérela pe veraja.

⁵ O cilj oti akaja naredbai mangipe taro čisto vilo, tari šukar savest hem tari čačikani vera.

⁶ Nesave cidinde pe adalestar, hem irinde pe ko beskorisna vačeriba.

⁷ On mangena te oven učitelja e Zakonestar, a na haljovena ni so vačerena ni so zorale tvrdinena.

⁸ Džanaja dai o Zakoni šukar te neko ičeri le sar so valjani.

⁹ Džanaja hem adava da o Zakoni nane dindo zako pravednici, nego zako okola kola na ičerena le hem kolai protiv o Devel, zako nepobožna hem zako grešnici, zako nesveta hem zako biedevlesere, zako okola kola mudarena e dade ili e daja, zako okola kola mudarena e manušen,

¹⁰ zako bludnici, zako murša kola sovena e muršencar, zako okola kola činena hem biknena e manušen, zako okola kola hovavna, zako okola kola hovavne hana pe sovli hem zako sa kola cérena okova so protivini pe e saste sikavibnase.

¹¹ Akava sikavibai palo slavno evandelje amare blagoslovime Devlesttar savoi maje poverime te vačerav.

O Pavle zahvalini zako e Devlesoro milosrde

¹² Zahvalinava e Hriste Isusese, amare Gospodese, kova dinda man zoralipe, so inole poverenje ana mande hem čhivda man ani pli služba,

¹³ iako angleder injumle hulitelji, progonitelji hem nasilniko. Ali ov smilujindja pe maje, adalese so adava cérdum ano bidžandipe, sar neverniko.

¹⁴ Amaro Gospod mothovda maje but bari milost! Pherđa man veraja hem mangipnaja savei ano Hrist Isus.

¹⁵ Akavai lafi čačipe hem zasluzni pherdeste te ovel prihvativme: O Hrist Isus alo ki phuv te spasini e grešnikonen, kalendar me injum najbaro.

¹⁶ Ali, adalese mothovda pe milost maje, e najbare grešnikose, te šaj upra mande o Hrist Isus mothoj pli bari strpljivost, sar primer okolende kola ka verujinen ano leste te priminen o večno dživdipe.

¹⁷ A e večnove Carose, e jekhe Devlese, kova našti merel, kova na dičhola, čast hem slava zauvek! Amen.

E Timotejesiri odgovornost

¹⁸ Timotej, mlo čhavo, poverinava će akava uputstvo palo proroštvia save pana angleder inele tatar vačerde. Te ičerđan tut upro lende, ka mare šukar mariba,

¹⁹ adahar so ka ovel tut vera hem šukar savest. Nesave odbacinde akava hem uništinde pumari vera.

²⁰ Maškar olendei o Imenej hem o Aleksandar, kolen predindum e Sotonese te sikloven te na hulinen.

2

Uputstvija zaki molitva

¹ Angleder sa, mangava te ovel rodiba, molitve, molbe hem zahvaliba zako sa o manuša,

² zako carija hem zako sa kolai ki vlast, te šaj živina mirno hem tiho dživdipe ani sa i pobožnost hem ano poštenje.

³ Adavai šukar hem ugodno e Devlese, amare Spasiteljese,

⁴ kova mangela sa o manuša te oven spasime hem te pendžaren o čačipe.

⁵ Adalese so jekhi o Devel hem jekhi kova terđola maškaro Devel hem o manuša – o manuš o Hrist Isus.

⁶ Ov dinda plo dživdipe sar otkup zako sa o manuša. Adavai svedočanstvo savo o Devel dinda ko pravo vreme.

⁷ I adalese o Devel čhivda man te ovav propovedniko hem apostoli, te ovav učitelji avere nacijengoro ani vera hem ano čačipe. Na hovavava, vačerava tumendje o čačipe.

⁸ Adalese, mangava o murša te molinen pe ko svako than, vazdindoj pumare sveta vasta bizi holi hem bizi rasprava.

⁹ Adahar da, o đuvlja te urjen pe pristojno, skromno hem sar so džala ano redo, te na kitinen pe frizurencar, ni zlatoya ili biserencar ili skupone šejencar.

¹⁰ Umesto adava, nek céren šukaripe, sar so dolikujini e đuvljendje kola mothovena pe sar pobožna.

¹¹ O đuvlja nek sikloven ani tišina hem ani sa i pokornost.

¹² E đuvljaće na mukava te sikaj ili te ovel upreder o murš, nego nek traini.

¹³ Adalese so, najangle inele čerdo o Adam, i tegani i Eva.

¹⁴ Hem na ine o Adam adava kova inele prevarime, nego i đuvli inele prevarime hem peli ano greh.

¹⁵ Ali i đuvli ka ovel spasime adaleja so ka bijani čhavnen, te ačhile ani vera, ano mangipe hem ani svetost anglo Devel, sar so džala ano redo.

3

Save valjani te oven e khandirjakere vode

¹ Akavai lafi čačipe: te neko mangela te ovel nadgledniko, šukar služba mangela.

² O nadgledniko valjani te ovel bizi mana, te ovel rom jekha romnjakoro, te ovel trezveno, razumno, poštujime, gostoljubivo, hem sposobno te sikaj,

³ te na ovel pijanica, ni nasilniko, nego te ovel nežno, ni kavgađija, ni halano parende.

⁴ Valjani te upravini šukar ple čhereja, hem te oven le čhavne kola šunena le hem but poštujinena le.

⁵ Ali, te na džandža te upravini ple čhereja, sar ka upravini e Devlesere khandirjaja?

⁶ O nadgledniko na tromał te ovel manuš kova samo so obratinda pe, sar te na ovel barikano hem te na perel ani isto osuda sar o beng.

⁷ I valjani te ovel poštujime hem avere manušendar kola nane ani khandiri, te na lađari pe hem te na perel ani zamka e bengesiri.

Save valjani te oven o đakonja

⁸ Ađahar hem o đakonja valjani te oven cenime, te na oven dujemujengere, te na pijen but mol hem te na džan palo nepošteno barvalipe.

⁹ Valjani te ićeren pe ko hor čačipe e verakoro, ani čisto savest.

¹⁰ E đakonan najangle valjani te proverini pe, i tei bizi mana, šaj te oven ani služba.

¹¹ Ađahar hem lengere romnja valjani te oven cenime, te na ogovorinen, te oven trezvena hem ko sa te oven verna.

¹² O đakoni valjani te ovel rom jekha romnjakoro, hem šukar te upravini ple čhavencar hem ple čhereja.

¹³ Adalese so, okola kola šukar čerena i služba, ovena poštujime maškaro narodo hem troman bizi dar te vaćeren otu pumari vera ano Hrist Isus.

O čačipe amara verakoro

¹⁴ Iako isi man nada da pana hari i ka avav tute, pisinava će akava

¹⁵ sar te šaj, te zadržindum man, džane sar valjani te ponašini pe o manuš e Devlese

ano čher, savoi i khandiri e dživde Devlesiri, stubo hem temelji e čaćipnasoro.

¹⁶ Bizi sumnja, bari i tajna otu pobožnost:

Ov inele mothovdo ano telo,
inele opravdime e Duhostar,
inele dikhlo e andelendar,
inele propovedime maškaro avera
nacije,
ano leste o manuša verujinde
hem legardilo upre ani slava.

4

Upozoriba protiv o hovavne učitelja

¹ O Duho jasno vaćeri so ko poslednja vremena nesave ka otperen otu vera, hem ka džan palo hovavne duhija hem palo sikaviba e demonengere.

² Esavke sikaviba avena taro dujemujengere hovavne manuša kolengiri savest otupinda.

³ On na mukena e manušende te ženinen pe hem vaćerena lende te na han nesavo hajba save o Devel čerda te ovel primime ani zahvalnost okolendar kola verujinena hem kola pendžarena o čačipe.

⁴ Adalese so, šukari sa o Devel so čerda hem na valjani te odbacini pe ništa so primini pe ani zahvalnost,

⁵ adalese soi adava posvetime e Devlesere lafeja hem molitvaja.

Šukar sluga e Isuse Hristesoro

⁶ Te akalestar sikaveja e phraljen, ka ove šukar sluga e Hriste Isusesoro, parvardo verakere lafencar hem šukare sikavibnaja palo savo džaja.

⁷ Cide tut taro biedevlesere hem e pu ranengere paramiza, a vežbin tut ani pobožnost.

⁸ Adalese so, i vežba zako telo anela tikori korist, a i pobožnost šukari zako sa, adalese so ana peste isi la obećanje hem zako akava dživdipe hem zako dživdipe savo avela.

⁹ Akavai lafi čačipe hem zaslužini pherdeste te ovel prihvatile.

¹⁰ Zako adava trudinaja amen hem maraja amen, adalese so amari nada čhivđam ano dživdo Devel, kovai Spasitelji sa e manušengoro, najangle okolengoro kola verujinena.

¹¹ Adava naredin hem sikav.

¹² Niko te na dikhel tut po tele adalese so injan terno, nego ov primer e vernonendje ano vaćeriba, ano ponašiba, ano mangipe, ani vera hem ani čistota.

¹³ Đikote na avava, dikh te na ačhave o čitiba o Lafi anglo manuša, o propovediba hem o sikaviba.

¹⁴ Ma zanemarin o daro savoi ana tute, savoi će dindo prekalo proroštvia kad o starešine čhvide pumare vasta upra tute.

¹⁵ Dikh sa adava te čere, sa vileja de tut adalese, te šaj sare te dikhen so džaja anglal.

¹⁶ Arakh korkore tut hem o sikaviba. Ačhov ko adava, adalese so, čerindoj adava ka spasine hem tut hem okolen kola šunenata tut.

5

E udovicendar

¹ E purane manuše ma ukorin strogo, nego vačer lese sar dadese, e ternende sar phraljende,

² e purane romnjende sar dajendje, a e ternjenje sar phenjende, ani sa i čistota.

³ Poštujin e udovicen kolen nane ko te dikhel.

⁴ Ali, te e udovica isi čhave ili unukija, najangle on nek sikljoven te mothoven pobožnost dikhindoj pumare čherutnen hem adahar te irinen pumare dadendje hem dajendje, adalese soi adava šukar anglo Devel.

⁵ A i đuvli kojai čače udovica hem nane ko te dikhel la, čhvđa pli nada ano Devel, hem dive hem rat terđola ano moliba hem ano rodiba.

⁶ A okoja koja živini rasperno, već muli iakoi dživdi.

⁷ Vačer lende sa adava, te oven bizi mana.

⁸ A te neko na dikhela pla familija, najangle ple čherutnen, adava odrekndna pe oti vera hem po bišukari e nevernokstar.

⁹ Ano popis oto udovice šaj te čhivel pe okoja koja nane po terni taro šovardeš berš, kola inele jekh rom.

¹⁰ Oj valjani te ovel pendžardi palo šukar delja, te barjarda čhaven, te inele gos toljubivo, te thovda o pre e Devlesere manušengere, te pomožindja okolende kola ine ani nevolja, te posvetindja pe zako svako šukar delo.

¹¹ E terne udovicen ma čhiv ko popis, adalese so kad i požuda cidela len e Hristeststar, mangena te den pe.

¹² Adahar upra peste anena osuda, adalese so phagle pumaro angluno dindjo lafi e Devlese.

¹³ Sem adalestar soi lenjiva, siklide te džan oto čher ko čher, hem na samo soi lenjiva, nego hem ogovorinena hem mešinena pe kaj nane lengiri buti, vačerindoj so na valjani.

¹⁴ Adalese mangava o terne udovice te den pe, te bijanen čhaven, te dikhen pumaro čher, te na den than e neprijateljese zako prigovor.

¹⁵ Adalese so, nesave već cidinde pe e veratar hem džeče palo Sotoni.

¹⁶ Te nesava vernica isi udovice kolen dikhela, nek čerel adahar, te na perel o

pharipe upri khandiri, te šaj i khandiri te pomožini e udovicen kolen čače nane ko te dikhel.

E starešinendar

¹⁷ O starešine kola šukar vodinena i khandiri zaslužinena duplo čast, najangle okola kola propovedinena hem sikavena.

¹⁸ Adalese so o Sveto lil vačeri: "Ma phand o muj e guruvesoro sar te na hal kad čerela buti e díveja" hem "O bućarno zaslužini pli plata."

¹⁹ Ma prihvatim i tužba protiv o starešina, sem kad isi duj ili trin svedoci.

²⁰ Okolen kola grešinena ukorin anglo sarijende, te šaj averen te ovel dar te grešinen.

²¹ Rodava tutar anglo Devel, anglo Hrist Isus hem anglo izabirime andelja te ičere tut ko sa akava bizo predrasude hem te na ičere nekasir strana.

²² Ma siđar te rukopoložine nekas. Ma te ovel tut ništa averengere grehencar; dikh te ačhove čisto.

²³ Ma više pi samo pani, le pohari hem mol zako to želuco hem zako adava so but puti injan namborme.

²⁴ Nesave manušengere grehija dičhovenia, hem angleder olendar džana ko sudo e Devlesoro. A isi hem okola kasere grehija ka dičhoven ko sudo.

²⁵ Adahar, hem e manušengere šukar delja dičhovenia, a hem kad na dičhovenia, našti te ačhoven garavde.

6

¹ Sare kola akharena pharipe sar robija nek dikhen pumare gospodaren sar dostožnon zako sa o poštujiba, te na vačeri pe bišukar e Devlesere anavestar hem amare sikavibnastar.

² A okola robija kaserei gospodarija vernici, te na ceninen len po hari adalese soi on lengere phralja. Nego, nek služinen lende po šukar, adalese so korist adalestar isi e mangle phraljen kolai vernici.

Adava sikav hem rode e manušendar te čeren!

O hovavno sikaviba hem mangipe zako pare

³ Te neko averčhane sikaj e manušen hem na složini pe e saste sikavibnaja amare Gospodesere e Isuse Hristesere hem e sikavibnaja savoi pobožno,

⁴ ovi barikano hem na džanel ništa. Esavko patini oti namborme želja te raspravini pe hem te irini lafija, savestar ikljovena ljubomora, kavge, bišukar vačeriba hem bišukar misliba averendar

⁵ hem stalna rasprave maškaru manuša kolen isi rumime godi, kolai cidime e

čačipnastar, kola mislinena da prekali pobožnost ka barvaljon.

⁶ A čače i pobožnost baro barvalipe tei o manuš zadovoljno okoleja so isi le.

⁷ Adalese so, ništa na andam ko akava sveto, i ništa olestar našti ni te legara.

⁸ Adalese, te isi amen so te ha hem so te urja, valjani adaleja te ova zadovoljna.

⁹ A okola kola mangena te barvaljon, perena ano iskušenje hem ani zamka, hem ano but nerazumna hem bišukar želje save legarena e manušen ani propast hem uništenje.

¹⁰ Adalese soi o mangipe zako pare kreno dijekhe bišukaripnasoro. Nesave edobor mukle pe ano adava, i cidinde pe e veratar hem korkore pumendē ande but dukha.

E Pavlesere poslednja uputstvija

¹¹ Ali tu, e Devlesere manušeja, naš adalestar, a dža pali pravednost, pobožnost, vera, mangipe, strpljivost hem krotkost.

¹² Mar šukar e verakoro mariba, ičer tut ko večno dživdipe ko savo o Devel vičinda tut hem ko savo anglo but svedoci šukar ispovedinđan ti vera.

¹³ Anglo Devel, kova dela dživdipe zako sa, hem anglo Hrist Isus, kova svedočindoj anglo Pontije Pilat dindā šukar ispovediba, naredinava će

¹⁴ te ićere akaja naredba bizi mana hem čisto di ko dive kad ka avel amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁵ Adava ka čerel te ovelano pravo vreme o blagoslovime hem o jekh Vladari, o Caro upreder o carija hem o Gospodari upreder o gospodarija.

¹⁶ Ovi o jekh kova nikad naka merel hem kova besela ano svetlost kaj niko našti te avel. Ole njekh manuš na dikhla, ni šaj te dikhel le. Olese čast hem večno zoralipe. Amen.

¹⁷ E barvalende kolai ko akava sveto naredin te na čeren pe barikane hem te na čiven plo pouzdanje ano nesigurno barvalipe, nego ano Devel kova barvale dela amen sa zako uživiba,

¹⁸ te čeren šukaripe, te oven barvale šukare čeribnaja, te oven darežljiva hem spremna te delinen pumaro averencar.

¹⁹ Ađahar ka čedenfse barvalipe kova ka ovel zoralo temelji zako vreme savo avela, te šaj ićeren pe ko čačikano dživdipe.

²⁰ Timotej, arakh šukar okova soi tuće poverime. Cide tut taro biedevlesere čuće vaćeriba hem taro adava soi hovavne vičime džandipe savo protivini pe e čačipnase,

²¹ save nesave manuša ičerde hem adaleja cidinde pe e veratar.

I milost te ovel tumencar!

O dujto lil e Timotejese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusosoro pali volja e Devlesiri, bičhaldo injum te vaćerav e obećime dživdipnastar savoi ano Hrist Isus,

² pisinava e Timotejese, mle volime čhavese:

Milost, milosrde hem mir e Devlestare e Dadestar hem e Hriste Isusestar, amare Gospodestar.

O Pavle hrabrnji e Timoteje te na ačhaj te čerel pli buti

³ Zahvalno injum e Devlese, kolese kandava ani čisto savest, sar so čerde hem mle preci, dıkote dive hem rat, bizo ačhojba ićerava tut ano mle molitve.

⁴ Kad setinava man te asvende, avela majte te dikhav tut, te pherđovav radost.

⁵ Setinava man te čaćikane veratar, savi najangle inele ani ti baba i Loida hem ani ti daj i Evnika, a uverime injum dai akana hem ana tute.

⁶ Adalese podsetinava tut te barjare i jag e Devleses darosiri savoi dindo tuće kad čhvđum mle vasta upra tute.

⁷ Adalese so, o Devel na dindja amen duho savo čerela amen te dara, nego duho savo pherela amen zoralipnaja, mangipnaja hem godaveripnaja.

⁸ Adalese ma lađa te svedočine amare Gospodestar. Ma lađa ni mandar, kova injum ano phandipe zbog oleste, nego palo zoralipe e Devlesoro, ov mancarano patiba zbog o evandelje.

⁹ Ov spasinda amen hem vičindja amen te živina sveto dživdipe, na zbog amare delja, nego zbog plo plan hem zbog pli milost. Adajai milost amende dindi ano Hrist Isus anglder o početak e vremesoro,

¹⁰ a mothovđa pe amende akana kad alo amaro Spasitelji o Hrist Isus. Ov čerđa o meriba te ačhol bizo zoralipe hem anda o večno dživdipe ko svetlost prekalo evandelje,

¹¹ zako savo injum čhvđo sar propovedniko, apostoli hem učitelji.

¹² Adalese hem trpinava sa akava, ali na lađava, adalese so džanav kase verujindum hem uverime injum da okova soi majte dindo ov šaj šukar te arakh di ko okova dive kad ka avel.

¹³ Ićer tut šukar ko saste lafija save mandar šundan, nek oven će sar primer, ani vera hem ano mangipe ano Hrist Isus.

¹⁴ Arakh o šukar lafi savoi će poverime; arakh le prekalo Sveti Duho kova živini ana amende.

¹⁵ Džaneja so ačhavde man sare tari regija Azija, maškarl lendei hem o Figel hem o Ermogen.

¹⁶ O Gospod te mothoj plo milosrde e Onisiforosere čherutnende, adalese so but puti hrabrinđa man hem na lađandilo so injum ano phandipe,

¹⁷ nego, kad alo ano Rim, šukar rodindā man dıkote na arakhla man.

¹⁸ O Gospod te del le ko okova Dive te arakh milosrde e Gospodestar. A tu but šukar džane kobor ov kandljā man ano Efes.

2

Šukar vojniko e Hriste Isusesoro

¹ A tu mlo čhavo, ov zoralo ani milost savi ano Hrist Isus.

² O sikaviba savo šundan mandar anglo but svedoci, de le e manušende kolai pouzdana, kola ka šaj hem averen te sikaven.

³ Ov mancarano patiba sar šukar vojniko e Hriste Isusesoro.

⁴ Nijekh kova kandela sar vojniko, na mešni pe ko avera buća, sar te šaj ugodini ple narednikose.

⁵ Adahar hem kad neko takmičini pe, na primini i nagrada te na takmičindā pe palo pravilja.

⁶ O bućarno ki njiva kova dela sa pestar ki buti, prvo ov valjani te lel oto bijandipe e žetvakoro.

⁷ Razmislin akalestar so vaćerava, adalese so o Gospod ka del tut te haljove sa.

⁸ Ma bistri e Isuse Hriste, kova uštino taro mule, kovai potomko e Davidesoro. Adavai o evandelje savo propovedinava,

⁹ zako savo edobor patinava da phandena man ano lancija sar zločinco. Ali e Devlesoro lafi nane phandlo ano lancija.

¹⁰ Adalese sa nakhavava zbog o izabirime manuša, te šaj hem on te dobinen o spasenje savoi ano Hrist Isus hem i večno slava.

¹¹ Akavai lafi čaćipe:

Te muljam oleja,
oleja hem ka živina.

¹² Te nakhavđam o patnje,
oleja hem ka vladina.

Te odreknindam amen olestar,
hem ov ka odreknini pe amendar.

¹³ Te na injam lese verna,
ov ačhola verno,
adalese so našti te odreknini pe korkore
pestar.

O bućarno kova dokažindā pe anglo Devel

¹⁴ Podsetin e manušen ko adava. Upozorin len anglo Devel te na raspravnen pe e lafendar, adalese so nane korist

adalestar, a legari ani propast okolen kola šunena.

¹⁵ De sa tutar te mothove tut anglo Devel sar dokažime manuš, sar o bućarno kova nane le sostar te ladal, hem sar okova kova ispravno koristini pe e čaćipnasere lafeja.

¹⁶ Cide tut taro biedvellesere hem taro čuće vačeriba, adalese so okola kola mukena pe ano lende, sa po dur cidena pe e Devlestar.

¹⁷ Lengoro sikaviba ka širini pe sar o rako. Maškar olendei o Imenej hem o Filit,

¹⁸ kola cidinde pe taro čaćipe vačerindoja da o uštiba taro mule već inele, i adaleja phagena averengiri vera.

¹⁹ Ali e Devlesoro zoralo temelji zorale terđola hem upro lestei akava pečati: "O Gospod džanel okolen kolai olesere", hem "Nek cidel pe tari nepravda svako kova vičini o anav e Gospodesoro."

²⁰ Ali, ano barvalo čher nane samo zlatna hem srebrna čare, nego hem kaštunale hem phuvjale; nesavei olenard zako časno koristiba, a nesave zako nečasno.

²¹ Okola kola ka čistinen pe oto nečasno, ka oven čare zako časno koristiba, posvetime hem korisna pumare Gospodarese, spremime zako svako šukar delo.

²² Naš taro bišukar želje e ternengere, a dža pali prevednost, vera, mangipe hem mir, zajedno okolencar kola taro čisto vilovočinena e Gospode.

²³ Cide tut taro hulava hem nerazumna rasprave, adalese so džane da legarena ani kavga.

²⁴ A e Gospodesoro sluga na tromal te ovel kavgadija, nego te ovel ljubazno sarijencar, spremim te sikaj, te ovel strpljivo e manušencar,

²⁵ krotko te sikaj e protivnikonen, ani nada da o Devel ka del len te pokajinen pe hem te pendžaren o čaćipe,

²⁶ te phravđon lengere jačha hem te oslobođinen pe tari zamka e bengesiri, kova phandlja len te čeren lesiri volja.

3

Save ka oven o manuša ano poslednja dive

¹ Te džane hem akava: ano poslednja dive ka oven but phare vremenja.

² Adalese so, o manuša ka dikhen samo korkore pumen, but ka volinen o barvalipe, ka hvalinen pe, ka oven barikane, ka hulinen, ka oven neposlušna pumare dadende hem e dajende, ka oven nezahvalna, nesveta,

³ bivilesere, naka mangen te oprostinen averendje, ka ogovorinen, naka ovel len kontrola upra pumende, ka oven nasilna hem ka mrzinjen o šukaripe,

⁴ ka oven izdajnici, bizo razmisliba ka čeren ani holi, but ka ičeren pe ko bare hem više ka volinen o zadovoljstvija nego so ka volinen e Devle,

⁵ ka čeren pe da ičerenja pe ki pobožnost, a ka odreknenin pe lakere zoralipnastar. Cide tut esavkendar!

⁶ Maškar olendei okola so arakhena sar te đerdinen ko čhera hem te prelen i kontrola upro đuvlja kola lokheste verujinena sa, kolai opteretime grehencar hem kolai legarde bute požudencar,

⁷ đuvlja kola stalno sikljovena, ali nisar našti te pendžaren o čaćipe.

⁸ Hem sar so o Janije hem o Jamvrije suprotstavine pe e Mojsijase, adahar hem akala manuša suprotstavina pe e čaćipnase. Olen isi rumime godi hem lengiri vera nane dokažime.

⁹ Ali naka resen dur, adalese so lengoro bigodaveripe sare ka dikhen, sar so dičilo o bigodaveripe e Janijesoro hem e Jamvrije-soro.

Poslednja uputstvija hem ohrabrenja e Timotejese

¹⁰ A tu leljan te dža palo mlo sikaviba, živiba, plan, vera, strpljivost, mangipe, istrajnost,

¹¹ progonstvija hem patnje, sar esavke save ine man ani Antiohija, ano Ikonijum hem ani Listra. Save sa progonstvija nakhavđum! A o Gospod taro sa ikalda man.

¹² Ali hem sare kola mangena te živinen pobožno ano Hrist Isus, ka oven progonomine.

¹³ A o bišukar manuša hem o hovavne ka oven sa po bišukar, adahar so ka hovaven averen hem so ka oven hovavde.

¹⁴ Ali tu ičer tut ko okova so sikliljan hem ko so injan uverime, adalese so džane kastar sikliljan.

¹⁵ Pana taro tikoripe džaneja o Sveta lila, save šaj te den tut mudrost zako spasenje prekali vera ano Hrist Isus.

¹⁶ Sai o Sveto lil nadahnime e Devlestar hem korisnoi zako sikaviba, zako ukoriba, zako ispraviba, zako barjariba ani pravednost,

¹⁷ te šaj e Devlesoro manuš ovel pherdeste pripremim zako svako šukar delo.

4

¹ Anglo Devel hem anglo Hrist Isus, kova ka sudini hem e dživđende hem e mulende, lesere avibnaja hem lesere carstvoja hava tut sovli:

² propovedin o Lafi, spremno hem kadi pravo vreme hem kad nane, ispravin, ukorin, hrabrin, ani sa i strpljivost hem sikavibnaja.

³ Adalese so ka avel o vreme kad o manusa naka mangen te šunen o sasto sikaviba, nego palo pumare požude, ka čeden uzala pumende bute učiteljen kola vačerena okova soi šukar lengere kanende,

⁴ i ka ciden pumare kana e čačipnastar hem ka irinen pe e paramizende.

⁵ A tu ko sa ov trezveno, nakhav o nevolje, čer i buti sar evanđelista, čer pherdeste ti služba.

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

⁶ Adalese so me već ovava žrtvujime, hem pašeji o vreme te ačhavav akava dživdipe.

⁷ Šukar mariba mardum, i trka di o kraj prastandiljum, i vera ičerdum.

⁸ Akanai maje pripremimo i kruna ot pravednost, savaja ko okova Dive ka na gradini man o Gospod, o pravedno Sudija, hem na samo man nego hem sarijen kola mangipnaja adžicerde lesoro aviba.

⁹ Dikh po sig te ave mande.

¹⁰ Adalese so, o Dimas ačhavđa man adalese so gudlilo lese akava sveto. Ov dželo ko Solun, o Kriskent ki Galatija, o Tit ki Dalmacija.

¹¹ Samoi o Luka mancar. Le e Marko hem ana le tuja, adalese soi maje korisno ani služba.

¹² E Tihike bičhaidum ko Efes.

¹³ Kad ka ave, ana maje o ogrtači savo ačhavđum koro Karpa ani Troada, hem o lila, najangle o pergamentija*.

¹⁴ O kovači o Aleksandar čerđa maje but bišukaripa. O Gospod ka irini lese premalo lesere delja.

¹⁵ Hem tu arakh tut olestar, adalese so but protivinda pe amare lafende.

¹⁶ Kad prvo puti braninđum man anglo sudo, nikko na inele uzala mande, nego sare ačhavde man. O Devel te na računini adava protiv olende.

¹⁷ Ali o Gospod inele uzala mande hem dindja man zoralipe te šaj prekala mande pherdeste te vačeri pe o evandelje hem te šunen le sa o manuša kola na džanen e Devlese; hem injumle ikaldo taro danda e lavesere.

¹⁸ O Gospod ka ikali man taro svako bišukaripe hem bezbedno ka legari man ko plo carstvo e nebosoro.

¹⁹ Pozdravin e Priska hem e Akila hem e Onisiforosere čherutnen.

²⁰ O Erast ačhilo ano Korint, a e Trofime ačhavđum ano Milet adalese so inele nam borme.

²¹ Dikh te ave angleder o jevend. Poz dravinena tut o Euvul, o Pud, o Lin, i Klaudija hem sa o phralja hem o phenja.

²² O Gospod te ovel te duhoja. I milost tumencar!

* ^{4:13} *pergamentija* Adavai koža e životinjakiri ki savi šaj ine te pisini pe.

O lil e Titese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava me, o Pavle, o sluga e Devlesoro hem o apostoli e Isuse Hristesoro, kova injum bičhaldo te barjarav i vera e Devlesere birimengiri hem o pendžariba e čaćipnasoro savo legari ki pobožnost.

² Adaja vera hem o pendžariba dena nada e večnone dživdipnastar, savese o Devel, kova nikad na hovaj, dinda plo lafi angleder o početak e vremesoro.

³ A ano pravo vreme mothovđa plo lafi prekalo propovediba savoi maje poverime pali naredba amare Spasiteljesiri, e Devlesiri.

⁴ Pisinava e Titese, mle čaćikane čhavese ani zajedničko vera:

Milost hem mir e Devlestari e Dадестар hem e Hriste Isusestar, amare Spasiteljestar.

E Titesiri služba ko Krit

⁵ Ačhavđum tut ko Krit te čere okova so nane čerđo di o krajo hem ki svako diz te čhive starešinen, sar so me naredindum će,

⁶ a o starešina te ovel manuš kastar našti ništa bišukar te vaćeri pe, rom jekha romnjakoro, hem te oven le čhave kolai vernici hem kolendar našti te vaćeri pe dai razmukle ili buntovna.

⁷ Adalese so, o nadgledniko, sar upravniko e Devlesere čheresoro, valjani te ovel manuš kastar našti ništa bišukar te vaćeri pe, te na ovel manuš kova nikas na šunela, te na holjani sigate, te na mačol, te na ovel nasilniko, te na džal palo nepošteno barvalipe.

⁸ Ali valjani te ovel gostoljubivo, te volini o šukaripe, te ovel razumno, pravedno, sveto, uzdržljivo,

⁹ zorale te ićeri pe ko čaćikano lafi amare sikavibnasoro, te šaj hrabrin averen saste sikavibnaja hem te uverini e protivnikonen.

¹⁰ Adalese so, isi but kolai buntovna, kola vaćerena čuće lafija hem čerena averen te oven hovavde, a najangle maškaro okola kolai oti e jevrekengiri vera.

¹¹ Olengere muja valjani te phanden pe, adalese so zbog o nepošteno barvalipe upropastinena sa e porodice adahar so sikavena len okova so na valjani.

¹² Jekh olendar, lengoro proroko, korkoro phenda: "O manuša tari Krit uvek hovavena, oni divlja zverija, lenja hem halane."

¹³ Adavai čaćikano vaćeriba. Adalese zorale ukorin len, te oven saste ani vera,

¹⁴ te na ićeren pe ko paramiza e jevrejenere hem ko naredbe e manušengere kola cidinde pe taro čaćipe.

¹⁵ E čistonendje sai čisto, a e meljardendje hem e nevernikonende ništa nane čisto, nego hem lengiri godi hem i savest meljarde.

¹⁶ Vaćerena da pendžarena e Devle, ali pumare čeribnaja dokažinena da na pendžarena le. Oni odvratna hem neposlušna, nesposobna zako bilo savo šukar delo.

2

O dživdipe paldo sasto sikaviba

¹ A tu, Tite, vaćer okova so složini pe e saste sikavibnaja:

² o purane te oven trezvena, cenime, razumna, saste ani vera, ano mangipe hem ani strpljivost.

³ Adahar hem o puranja te ponašinen pe sar so džala ano redo okolendje kolai sveta: te na ogovorinen hem te na robujinen e pibnase, nego te sikaven okova soi šukar,

⁴ te sikaven e terne đuvljen te volinen pumare romen hem e čhavan.

⁵ Te oven razumna, moralno čista, bućarne ano čher, šukar, pokorna pumare romendje – te na kaljari pe e Devlesoro lafi.

⁶ Adahar hem, hrabrin e terne muršen te oven razumna.

⁷ Ano sa ov lende primer čerindoj šukar delja. Ano to sikaviba mothov čaćikanipe hem ozbiljnost.

⁸ To sikaviba nek ovel sasto, te našti niko te vaćeri protiv oleste, te ovel ladardo to protivniko, adalese so nane le ništa bišukar te vaćeri amendar.

⁹ Sikav e robonen ko sa te pokorinen pe pumare gospodarenje, te ugodinen lende hem te na irinen lende lafija,

¹⁰ te na čoren lendar, nego te mothoven pe sar manuša kolende šaj te verujini pe, te šaj o sikaviba amare Spasiteljesoro, e Devlesoro, ko sa te ovel mothovđo dai šukar.

¹¹ Adalese so o Devel mothovđa pli milost savi šaj spasini sa e manušen.

¹² Adaja milost sikaj amen te odreknina amen e biedevlesere dživdipnastar hem akala phuyjakere požudendar, te živila ano akava sveto razumno, pravedno hem pobožno.

¹³ adžicerindoj o blagoslovime dive savese nadinaja amen hem o slavno mothojba amare bare Devlesoro hem e Spasiteljesoro, e Isuse Hristesoro.

¹⁴ Ov dinda korkoro pes zako amende te otkupini amen taro svako bezakonje hem te očistini pese e narodo savo pripadini lese, savoi željno te čerel okova soi šukar.

¹⁵ Akava valjani te sikave. Hrabrin hem ukorin ano sa o autoritet. Niko te na dikhel tut po tele!

3

Sar valjani te živinen o vernici

¹ Podsetin e manušen te pokorinen pe e vladarende hem zako vlastija, te oven poslušna, hem spremna zako svako šukar delo.

² Podsetin len nikastar te na vaćeren bišukar, te na oven kavgadije, hem te oven krotka hem ljubazna premalo sa o manuša.

³ Adalese so hem amen nekad injamle nerazumna, neposlušna, hovavde, robujindam zako požude hem zako zadovoljstvija oti svako vrsta, nakhavindoj amaro dživdipe ano bišukaripe hem ani zavist. Mrzinde amen hem amen mrzindam jekh avere.

⁴ A kad amaro Spasitelji, o Devel, mothovda plo šukaripe hem plo mangipe e manušendje,

⁵ ov spasinda amen, ali na zbog amare pravedna delja save čerđam, nego zbog plo milosrde. Ov spasinda amen prekalo thojba e neve bijandipnastar hem obnovindā amen e Svetone Duhaja.

⁶ O Devel upra amende barvale čhorda e Svetone Duhu prekalo Isus Hrist, amaro Spasitelji,

⁷ te šaj, opravdime pali lesiri milost, te ova naslednici e večnone dživdipnastar savese nadinaja amen.

⁸ Akavai čačikano lafi, hem adalese mangava zorale te tvrdine, aðahar te šaj hem okola so verujinena ano Devel te posvetinen pe te čeren šukar delja. Akavai šukar hem korisno e manušendje.

⁹ Cide tut taro hulava debate hem taro rodoslovija, taro kavge hem taro rasprave zbog o Zakoni, adalese soi sa adava beskorisno hem nane vredno.

¹⁰ E manuše kova anela podela opomenin jekhvar, hem o dujto puti, a palo adaleste, ma više ništa te ovel tut oleja,

¹¹ adalese so džane dai esavko manuš rumime hem da grešini. Ov korkoro pes osudindā.

E Pavlesere završna lafija hem pozdrav-ija

¹² Kad ka bičhalav tute e Arteme ili e Tihike, de sa tutar te ave di mande ko Nikopolj, adalese so adari mangava te nakhavav o jevend.

¹³ E Zino e advokate hem e Apolose šukar pomožin ko sa so valjani lende zako drom, te na falini lende ništa.

¹⁴ A hem amare manuša nek sikljojen te posvetinen pe te čeren šukar delja kaj

zako adava čače isi potreba, te na živinen beskorisno dživdipe.

¹⁵ Pozdravinena tut sare kolai mancar akate. Pozdravin sarijen kola volinena amen ani vera.

I milost tumencar sarijencar.

O lil e Filimonese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava me o Pavle, kova injum ano phandlipe zbog o Hrist Isus, hem o phral o Timotej, amare šukare amalese hem saradnikose e Filimonese,

² hem e phenjače e Apfijače, hem e Arhipeše, kovai amaro saborco zako Hrist, hem sa e khandirjače koja čedela pe e Filimonese ano čher:

³ Milost tumende hem mir e Devlestari, amare Dadeštar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestara.

E Pavlesiri zahvalno molitva

⁴ Uvek zahvalinava mle Devlese kad molinava tuće Filimone,

⁵ adalese so šunava zako to mangipe sa e Devlesere manušenđe hem zaki ti vera ano Gospod Isus.

⁶ Molinav man zako amaro zajedništvo savo isi amen ani vera te anel će po baro haljojbja oto svako šukaripe savo isi amen ano Hrist.

⁷ Adalese so to mangipe but radujinđa man hem hrabrinđa man, adalese so tu, phrala, osvežindan o vile e Devlesere manušengere.

E Pavlesiri molba zako Onisim

⁸ Adalese, iako ano Hrist tromač te naredinav će so valjani te čere,

⁹ zbog o mangipe najangle zamolinava tut, esavko savo injum, me o phuro Pavle, a akana hem ano phandlipe zbog o Hrist:

¹⁰ molinava tut mle čhavese e Onisimese, kase ano phandlipe uljum duhovno dad.

¹¹ Ov tuće angleder na inele korisno, a akanai korisno* hem tuće hem maje.

¹² Bičhalava le palal kora tute, ole, kovai mlo vilo.

¹³ Mangljum te ačhol kora mande, te šaj tuće ko than te kandel man díkote injum phandlo ano lancija zbog o evanelje,

¹⁴ ali na mangljum ništa te čerav, a tu te na pristanine, te na čere akava šukar delo adalese so injan terime, nego adalese so isi tut šukar volja.

¹⁵ Šaj hem adalese inele hari cidime tutar, te šaj ov te ovel klo zauvek

¹⁶ hem na više sar robo, nego sar više oto robo – sar volume phral. Ovi maje but manglo, a kobor li više tuće, na samo sar manuš nego hem sar phral ano Gospod.

¹⁷ Adalese, te man dikheja sar saradniko, primin le sar man.

¹⁸ A te čerđa će nesavo bišukaripe ili te avela će nešto, me adava lava upra mande.

¹⁹ Me, o Pavle, pisinava akava mle vasteja: ka platinav će sa so ov avela će. Te na phenav kobor tu maje aveja zako to duhovno dživdipe.

²⁰ Oja, phrala, te ovel man tutar koristano Gospod. Osvežin mlo vilo ano Hrist!

²¹ Pisinava će akava adalese so injum uverime ani ti poslušnost, adalese so džanav da ka čere hem više adalestar so rodava.

²² Hem pana akava, spremi maje i soba sojbnase, adalese so nadinav man da o Devel ka irini man tumende zbog tumare molitve.

Poslednja pozdravija

²³ Pozdravinena tut o Epafras, kovai mancar ano phandlipe zbog o Hrist Isus,

²⁴ hem mle saradnici o Marko, o Aristarh, o Dimas hem o Luka.

²⁵ I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumare duhoja.

* **1:11 korisno** O anav "Onisim" značini "korisno".

O lil e Jevrejende

O Čhavo e Devlesoroi po baro e andelendar

¹ O Devel ani prošlost but puti hem ko but načinja vaćerđa amare pradadendē prekalo proroci,

² a ano akala poslednja dive vaćerđa amende prekalo plo Čhavo kole odredindā te ovel nasledniko oto sa, prekala kaste hem stvorinda o sveto.

³ Ovi odsjaj oti e Devlesiri slava hem pravo slika e Devlesiri, ov kova sa ićeri ple zorale lafeja. I kad omogućindā e manušende te oven očistime oto grehija, bešlo ko nebo, ko počasno than, oti desno strana e Najzorale Devlesiri.

⁴ Adahar ulo edobor po zoralo e andelendar, kobor o Devel dindā le anav po baro olengere anavendar.

⁵ Adalese so, o Devel nikad na phenđa nijekhe andeoze:

"Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum će Dad."

Hem ko aver than ano Sveti lil o Devel phenela:

"Me ka ovav lese Dad,
a ov ka ovel maje Čhavo."

⁶ A palem, kad bičalđa ko sveto ple jekhore Čhave, phenđa:

"Nek peren ko kočija anglo leste sa o andelja e Devlesere."

⁷ Zako andelja phenela:

"Ple andelen čerela sar barvalja
hem ple slugen sar o plamen e ja-gakoro."

⁸ A e Čhavese phenela:

"To tron, Devla, terđola zauvek.
Tu vladineja ano to carstvo žezloja oti pravednost.

⁹ Zavolinđan i pravda, a zamrzindan o bezakonje.

Adalese o Devel, to Devel, pomazindā tut uljeja oti radost,
više nego bilo kas te amalendar."

¹⁰ Hem akava phenela:

"Ano početak tu, Gospode, čhivđan o temelji e phuvjakoro,

hem o nebesija čerđan te vastencar.

¹¹ Tu ačhoveja, a on ka nestaninen hem ka purandōn sar o akharde šeja.
¹² Ka paćare len sar o ogrtaci,
ka oven zamenime sar o purane šeja.

A tu injan uvek isto
hem te beršenđe nane kraj."

¹³ Njekhe andeoze o Devel na phenda:

"Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
dikote na pašljarava te neprijateljen talo te pre."

¹⁴ Soi onda o andelja? Oni duhija kolai bičhalde e Devlestari te služinen okolenđe kola ka nasledinen o spasenje.

2

O baro spasenje

¹ Adalese but po više valjani te pazina ko okova so šundam, te na promašina o cilj.

² Adalese so te o lafi savoi dindo prekalo andelja mothovđa pe dai čačikano hem te svako prestup hem neposlušnost dobinde pravedno kazna,

³ sar onda amen ka naša oti kazna ako zanemarinaja edobor baro spasenje? Prvo o Gospod propovedindā adava spasenje, a amende potvrđinde le okola kola šunde le.

⁴ O Devel isto potvrđinda le znakonencar, čudesencar hem raznzone zorale deljencar hem e Svetone Duhosere daronencar saven ov delindā pali pli volja.

O Isus legari amen ano spasenje

⁵ O Devel na dindā e andelende te vladinen e svetoja savo avela, savestar amen vaćeraja.

⁶ A neko negde phenđa:

"Soi o manuš te misline upro leste?

Soi o čhavo e manušesoro te brinine tut olestar?

⁷ Čerdan le ko hari vreme po tikore e andelendar,
a dindan le i slava hem i čast sar kruna,

⁸ sa čhivđan talo lesere pre."

A adava dai lese sa pokorime, značini da na ačhilo ništa so nane lese pokorime. Akana pana na dikhaja dai lese sa pokorime,

⁹ ali dikhaja e Isuse, kova ko hari vreme inele čerđo po tikoro e andelendar, a dindi lese i slava hem i čast sar kruna zborg o meriba savo nakhavđa sar te šaj, pali e Devlesiri milost, okusini o meriba zako sa o manuša.

¹⁰ O Devel, zako kase hem prekala kaste sa postojini, manglja te oven le but čhave kola ka učestvujinen ani lesiri slava i adalese valjanda prekalo patiba te

ćerel savršeno e Isuse kova legari len ano spasenje.

¹¹ Adalese so, o Isus kova posvetini e manušen, hem on, kolai posvetime, sarei oto jekh Dad. Adalese ov na lađala olen te vičini "phraljalen"

¹² kad phenela:

"Ka mothovav to anav mle phraljende,
ka dīlabav če zahvalna dīlja anglo
čedime manuša."

¹³ Hem palem:

"Ano Devel ka pouzdajinav man."

Hem palem:

"Ače me hem o čhave kolen dindā man o
Devel."

¹⁴ A adalese soi o čhave manuša oto rat
hem oto mas, hem ov valjanda te ovel
manuš sar olende, te šaj ple meribnaja
uništini e benge kole isi vlast upro meriba,

¹⁵ hem te oslobođini okolen kola, adahar
so darana ine oto meriba, celo pumaro
džvdipe inele ano ropstvo.

¹⁶ Adalese soi jasno da ov na alo te
pomožini e andelende, nego e Avraamesere
potomstvose.

¹⁷ Adalese valjanda ano sa te ovel slično
ple phraljende, sar te šaj ovel milosrdno
hem verno Prvosvešteniko kova služini an-
glo Devel, hem te čerel pomirenje zako
grehija e manušengere.

¹⁸ I adalese so hem korkoro patindā hem
inele iskušime, šaj akana te pomožini sari-
jenje kola ovena iskušime.

3

O Isusi po baro e Mojsijastar

¹ Adalese, sveta phraljalen, tumen kola
isi tumen ideo ano nebesko poziv, dikhen
tumen upro Apostoli hem Prvosvešteniku
oti amari vera – upro Isus.

² Ov inele verno e Devleso kova čivđa le
te ovel prvosvešteniku, sar so hem o Mojsije
inele verno ano sa o čher e Devlesoro.

³ A palem, o Isus zasluzini po bari čast
nego o Mojsije, sar so hem o graditelji za-
sluzini po bari čast oto čher savo izgradinda.

⁴ Adalese so, svakoi čher izgradime
nekastar, ali o Devel izgradinda sa so pos-
tojini.

⁵ O Mojsije inele verno ano e Devlesoro
čher sar sluga, sar te šaj svedočini oto stvar-
ija save tek ka oven mothovde.

⁶ Ali o Hrist verno upravini e Devlesere
čhereja sar Čhavo. A amen injam lessoro čher

te ićeraja o pouzdanje hem i nada savaja
hvalinaja amen.

Upozorenje protiv i nevera

⁷ Adalese, sar so o Sveto Duho phenela:

"Avdive, kad šunena lesoro glaso,

⁸ ma oven phandle vilesere sar so inele
tumare pradada kad pobuninde pe,
ano dive oto iskušenje ani pustinja.

⁹ Saranda berš tumare pradada dikhle mle
delja,
a palem izazivinde man hem iskušinde
man.

¹⁰ Adalese holjanđum upri adaja generacija
hem phenđum:

'Lengere vile uvek cidena pe mandar,
hem na pendžarena mle droma.'

¹¹ Ani holi tegani haljum sovli:

'Nikad naka đerdin an o mlo than oto
odmor.'"

¹² Phraljalen, pazinen te na ovel neka-
soro viло tumendar bišukar hem neverno,
pa te cidel pe e dživde Devlestari.

¹³ Nego, svako dive ohrabrinen jekh
avere, dok god phenela pe "avdive". Adahar
nikas tumendar te na prelel o greh hem te
čerel tumarovo viло to ovel phandlo.

¹⁴ Adalese so, sarijen amen isi ideo ano
Hrist te ićeraja amen di o kraj zorale ko
pouzdanje savo ine amen ano početak.

¹⁵ Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Avdive, kad šunena lesoro glaso,
ma oven phandle vilesere sar so inele
tumare pradada kad pobuninde pe."

¹⁶ Kolai adala so šunde e Devlesoro glaso,
pa pobuninde pe? Nane li adala sa okola
kolen o Mojsije ikalda taro Egipat?

¹⁷ Hem upra kaste o Devel saranda berš
inele holjame? Na li upro okolende kola
grešinde, kasere telija mule ani pustinja?

¹⁸ Hem kase adava halja pe sovli da naka
đerdini ko lesoro than oto odmor te na
okolende kola inele neposlušna?

¹⁹ Adahar dikhaja da našti ine te đerdinjen
ko lesoro than oto odmor zbog adava so na
verujinde.

4

Odmor zako vernici

¹ Adalese, iako e Devlesoro obećanje da
ka đerdina ano lesoro odmor pana vredini,
daran neko tumendar te na propustini le.

² Adalese so, hem amende propovedinda
pe o evanđelje, sar so hem olendje. Ali
olende o lafi savo šunde na inele oti nisavi
korist adalese so na prihvatinde le veraja
sar okola kola ine lese poslušna.

³ Adalese so, amen, kola verujinaja, ka đerdina ano odmor e Devlesoro, sar so o Devel phendā:

"Ani holi tegani haljumsovli:

'Nikad naka đerdinenano mlo than oto odmor.'

Ov adava phendā iakoi lesere delja završime taro čeriba e svetosoro.

⁴ Adalese so, ko nesavo than ano Svetoo lili zako eftato dive phenela ađahar: "A ko eftato dive o Devel odmorinđa pe oto sa ple delja."

⁵ A akatei palem phendo: "Nikad naka đerdinenano mlo than oto odmor."

⁶ Adalese, pana isi prilika nesave te đerdinenano than oto lesoro odmor. Ali okola kola prva šunde o evandelje na đerdindeano leste zbog pumari neposlušnost.

⁷ Adalese, o Devel palem odredinđa jekh dive savo vični "avdive". Ov vaćeri oto adava dive but berša posle prekalo David, sar soi već phendo:

"Avdive kad šunena lesoro glaso,
ma oven phandle vilesere."

⁸ Adalese so, te o Isus Navin legardālenano than oto odmor, ne bi o Devel posle vaćeri oto aver nesavo dive.

⁹ I ađahar e Devlesere manušenđe ačhola o odmor sar kad o Devel odmorinđa pe ko eftato dive.

¹⁰ Adalese so, ko god đerdini ano e Devlesoro odmor, odmorini oto ple delja, baš sar so o Devel odmorinđa palo čeriba e svetosoro.

¹¹ Adalese, ana te da sa amendar te đerdinaano adava odmor hem nijekh amendar te na properel sledindojo primer okolengorokola inele neposlušna e Devlesese.

¹² Adalese soi o lafi e Devlesoro dživdo hem delotvorno, po oštroi oto svako mačisavoi oštro taro soduj strane. Ov činela sađi ko than kaj spojinena pe i duša hem o duh, hem đi ko maškar oto zglobija hem o kokala, pa sudini o mislija hem o namere e vilesere.

¹³ Nane stvorenenjakola šaj te garavan pe e Devlestare. Sai phravdo hem jasno anglo okoleste kase mora te da računi.

O Isusi amaro Prvosvešteniku

¹⁴ O Isus, o Čhavo e Devlesoro, kovai amaro baro Prvosvešteniku kova nakhino maškar nobesija. Adalese, te ićera amen zorale upri vera savi ispovedinaja.

¹⁵ Adalese so, amen isi Prvosvešteniku kova šaj te saosetini pe amencarano amare bizoralipa, adalese so nakhino maškaros a iskušenja sar hem amen, ali na grešindā.

¹⁶ Adalese, bizi dar te ava anglo e Devlesoro prestolje oti milost, te šaj primina milost hem milosrde baš kad valjani amende.

5

¹ Adalese so svako prvosvešteniku birini pe maškar manuša hem čhivela pe te za stupini e manušen anglo Devel, te anel dariaj hem žrtve zako grehija.

² Hem korkore ole isi bizoralipa hem adalese šaj te ovel nežno premalo okolende kolai ano bidžandipe hem ani zabluda.

³ Adalese ov mora te del žrtve hem zako grehija e narodosere hem zako ple grehija.

⁴ Niko na dindā pese adaja čast te ovel ani adaja služba, nego o Devel vičini le, sar sovičindā hem e Aarone.

⁵ Ađahar ni o Hrist korkoro pese na dindā adaja čast te ovel Prvosvešteniku, nego čivđa le o Devel kova phendā lese:

"Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum će Dad."

⁶ Ađahar hem ko aver than phenela:

"Tu injan zauvek svešteniko
palo redo e Melhisedekesoro."

⁷ Zako vreme kad o Isus živindā ki phuv, o molitve hem o molbe bare glasoja hem asvencar anda anglo Devel kova šaj ine te spasini le oto meriba. I adalese so inele pokorno, o Devel uslišindā le.

⁸ Iako inele e Devlesoro Čhavo, siklilo te ovel poslušno taro adava so patindā.

⁹ A kad ulo savršeno, ulo izvor oto večno spasenje sarijende kolai lese poslušna

¹⁰ hem o Devel proglašindā le zako Prvosvešteniku palo redo e Melhisedekesoro.

Te ovel pe zrela sledbenici e Isusesere

¹¹ Adalestar šaj pana but so te vaćera, ali pharoi te objasnini pe, adalese so uljen lenja te šunen.

¹² I so đi akana već valjandēn te oven učitelja, palem valjani neko te sikaj tumen o osnovno sikaviba e Devlesere. Pana valjani tumenđe thud, a na o zoralo hajba.

¹³ Adalese so, ko pana parvari pe thudeja, na haljola o sikaviba oti pravednost, adalese soi pana čhavoro.

¹⁴ A o zoralo hajbai zako zrela manuša, kola zbog pumaro zrelo stanje isi len sposobnost te razlikujinen o šukaripe hem o bišukaripe.

6

¹ Adalese ana te ačhava o osnovno sikaviba e Hristestar hem te irina amen nakoro zrelo sikaviba. Na valjani palem te dža

oto početak: oto pokajanje zako delja save legarena ano mjeriba, oti vera ano Devel,

² oto uputstvija zako krštenja, zako rukopolaganje, zako uštiba taro mule hem zako večno sudo.

³ A hem ka čera adava, te dindā o Devel.

⁴ Adalese so, nemoguće! okolen kola jekhvar inele prosvetlime, kola okusinde o nebesko daro, kolen ine ideo ano Svetu Duho

⁵ hem kola okusinde o šukaripe oto lafi e Devlesoro hem oto zoralipe e svetosoro sava avela,

⁶ pa otpele oti vera, palem te anel pe ko pokajanje, adalese so on adaleja palem korkore pumende čhivena ko krsto e Devlesere Čhave hem javno ladarena le.

⁷ Adalese so, i phuv upri savi često perela o bršim hem savi bijani biljke savei korisna okolende kola čerenia buti ki adaja phuv, primini e Devlesoro blagoslov.

⁸ A i phuv savi bijani kare hem korov ništa na vredini hem oj ani opasnost te ovel prokletime, hem ko kraj ka ovel uništimo ani jag.

⁹ Iako adahar vaćeraja, mle manglalen, uverime injam zako tumende da isi tumen o po šukar blagoslovija save pripadinenza zako tumaro spasenje.

¹⁰ Adalese so, o Devel nane nepravedno; ov naka bistril tumaro delo hem o mangipe save mothovđen premales leste adahar so služinden hem so služinenza lesere manušende.

¹¹ A amen mangaja svako tumendar te mothoj isto revnost di o kraj sar te pherđol okova zako sose nadinenza tumen.

¹² Adahar naka oven lenja, nego ka sledinen o primer okolengoro kola prekali vera hem i strpljivost nasledinenza okova so o Devel obećinda.

E Devlesoro obećanje dela nada

¹³ Adalese so, o Devel kad dindā o obećanje e Avraamese, adalese so na inele neko po baro olestar kasar šaj ine te hal pe sovli, halja pe sovli korkore peja,

¹⁴ vaćerindoj: "Čače ka blagoslovinav tut anozibilje hem ka dav tut bute potomknen."

¹⁵ O Avraam inele strpljivo, hem adahar priminda okova so o Devel obećinda lese.

¹⁶ Adalese so o manuša hana pe sovli okoleja soi po baro olendar, pa e sovljaja potvrđinenza okova so inele phendo hem adaleja završinenia svako rasprava.

¹⁷ Adahar hem o Devel, mangindoj e naslednikonende oto obećanje jasno te mothoj da naka menjini pli odluka, potvrđinda o obećanje sovljaja.

¹⁸ O Devel dindā hem o obećanje hem i sovli. Adala duj našti te menjinen pe

hem o Devel našti te hovaj. Adalese, amen, kola ano Devel arakhaja sigurnost, šaj te ovel amen baro ohrabrenje te ićera amen zorale upri nada savi o Devel čhivda angla amende.

¹⁹ Adaja nada isi amen sar zoralo hem pouzданo sidro e dušakoro. Oj legari amen pali zavesa e hramesiri,

²⁰ kaj o Isus derdinda te zastupini amen adahar so ulo večno Prvosvešteniku palo redo e Melhisedekesoro.

7

O Isusi o Prvosvešteniku palo redo e Melhisedekesoro

¹ A adava Melhisedek inele caro oti diz Salim hem svešteniko e Najbare Devlesoro. Kad o Avraam irinda pe taro mariba ano savo pobedinda e štare caronen, o Melhisedek ikliko anglo leste hem blagoslovindā le.

² Tegani o Avraam lelja o desetak oto sa so osvojindā ano mariba hem dindā e Melhisedekese. Prvo, o anav Melhisedek značni "caro oti pravednost", a caro oto Salim značni "caro oto mir".

³ Niko na džanel kola inele e Melhisedekesoro dad hem daj. Niko na džanel lesoro rodoslov. Niko na džanel kadi bijando hem kad mulo. Ovi slično e Devlesere Čhavesem hem ačhola svešteniko zauvek.

⁴ Dikhen samo kobori baro adava manuš kase čak hem o Avraam, o dad amare narodosoro, dindā desetak okolestar so inele najšukar osvojime ano mariba.

⁵ A e Levijesere potomkonende, kola ovena sveštenici, e Mojsijasoro zakoni naredini te len o desetak e narodostar – pumare phraljendar – iakoi hem on e Avraamese potomci.

⁶ O Melhisedek na inele e Levijesoro potomko, ali lelja o desetak e Avraamestar hem blagoslovindā le, ole kas inele o obećanja e Devlesere.

⁷ A šukar džana da o po baro blagoslovini e po tikore.

⁸ Ano slučaj e sveštenikonengoro, o desetak lena o manuša, kola merena, a ano slučaj e Melhisedekesoro, o desetak lela o Melhisedek kolese tvrdini pe dai dživdo.

⁹ Šaj hem te phenel pe da hem o potomci e Levijesere, kola lena o desetak, dinde o desetak prekalo Avraam,

¹⁰ adalese so o Levije pana inele ano telo ple pradadesoro e Avraamesoro kad o Melhisedek ikliko anglo leste.

¹¹ I te o savršenstvo šaj ine te doresel pe prekalo levitsko sveštenstvo save inele uspostavime premales Zakoni save inele dindo e narodose, sose bi onda pana ovela potreba te iklijol aver svešteniko palo redo e

Melhisedekesoro, a na palo redo e Aarone-soro?

¹² A kad menjini pe o sveštenstvo, mora te menjini pe hem o zakoni.

¹³ A o Isus, kastar sa akava vaćeri pe pripadinda zako aver pleme, a niko taro adava pleme na služindā uzalo žrtveniku.

¹⁴ Adalese soi jasno da amaro Gospod avela taro pleme e Judasoro, a e sveštenikonende taro adava pleme o Mojsije ništa na phendā.

¹⁵ A sa ovela po jasno adaleja so iklilo aver svešteniko kovai slično e Melhisedekese.

¹⁶ O Isus ulo svešteniku, ali na pali zakonsko odredba oto poreklo, nego palo zoralipe e dživđipnasoro savo našti te ovel uništīme.

¹⁷ Adalese so olestar svedočini o Svetu lili: "Tu zauvek injan svešteniku palo redo e Melhisedekesoro."

¹⁸ Adaleja činavdili i purani naredba, adalese so inele bizorali hem beskorisno.

¹⁹ O Zakoni ništa našti ine te usavršini, ali akana dobindam po šukar nada savaja avaja paše e Devlesete.

²⁰ Bitnoi hem adava da o Devel prekalo obećanje čhvđa e Isuse te ovel prvosvešteniku. Okola angleder oleste inele sveštenici bizo obećanje.

²¹ A o Isus ulo svešteniku kad o Devel phendā hem halja pe sovli:

"O Gospod halja pe sovli
hem naka predomislini pe:
'Tu injan svešteniku zauvek.'

²² Zbog adaja sovli, o Isus ulo garancija oto po šukar savez.

²³ But sveštenici inele, adalese so o meriba sprečindā len te ačhoven ani služba.

²⁴ Ali adalese soi o Isus večno, lessoro sveštenstvo nikad na nakhela.

²⁵ Adalese ov šaj potpuno te spasini okolen kola prekalo leste avena koro Devel. Ov živini večno te zastupini len anglo Devel.

²⁶ A esavko Prvosvešteniku hem valjanda amende – sveto, bizi krivica, bizi mana, odvojime oto grešnici, hem po uzvisime oto nebesiji.

²⁷ Ov na valjani sar avera prvosveštenici svako dive te anel žrtva, prvo zako ple grehija, a onda zako grehija e narodosere. Ov adava čerda jekhvar zauvek adahar so dinda pes sar žrtva.

²⁸ O Zakoni čivela zako prvosveštenici manušen kolai bizorale. Ali i sovli, savi ali posle o Zakoni, čhvđa e Čhave ko adava than, kovai savršeno zauvek.

8

O Isusi prvosvešteniku oto Nevo savez

¹ Glavno ano sa akavai da isi amen esavko Prvosvešteniku kova beštino ko prestolje, ko počasno than, oti desno strana e bare Devlesiri ko nebesija,

² kova služini ani Svetinja, ano čačikano Šatori savo vazdindā o Gospod, a na o manuš.

³ Svako prvosvešteniku čhivdoi te anel dariaj hem žrtve. Adalese hem amaro Prvosvešteniku morandilo nešto te anel.

⁴ Te živini ine akana ki phuv, ni naka ovel ine svešteniku, adalese so već isi okola kola palo Zakoni anena dariaj,

⁵ okola kola služinena ani svetinja savi samo slika hem senka okolestar soi ko nebo. Adalese o Mojsije inele upozorime kad valjanda te vazdel o Šatori. O Devel tegani phendā lese: "Dikh sa te cäre palo nacrt savoi će mothovdo ki gora."

⁶ A akana o Isus dobinda svešteničko služba savi po bitno oti olengiri, adalese so o savez zako savoi ov posredniko, po šukari oto Purano savez, adalese soi utemeljime ko po šukar obećanja.

⁷ A te ovel ine o prvo savez bizi mana, naka rodel pe ine o dujto te zamenini le.

⁸ Adalese so, korkoro o Devel arakhlja lese mana hem ple narodoše phendā:

"Ače, avela o vreme – phenela o Gospod – kad ka dovršinav o nevo savez e narodoja oto Izrael hem e narodoja oti Juda.

⁹ Adlavlja naka ovel sar o savez savo phandljum lengere pradadencar kad dolindljum len oto vas te ikalav len taro Egipat. Adalese so, on na ačhile verna mle savezese, pa hem me irindljum lendē mlo dumo – phenela o Gospod.

¹⁰ A akavai savez savo ka phandav e izraelesere narodoja palo adava vreme, phenela o Gospod: ka čhivav mle zakonja ano lengere mislija, hem ka pisinav len ano lengere vile. Me ka ovav lengoro Devel, a on ka oven mlo narodo.

¹¹ I niko više naka valjani te sikaj ple dizutne ni ple phrale vaćerindo: 'Pendžar e Devle', adalese so ka pendžaren man sare, oto najtikoro di o najbaro.

¹² Adalese so, ka oprostinav lendē lengere nepravde hem više naka setinav man lengere grehendar."

¹³ Kad phendā "nevo savez", o Devel proglašindā o prvo savez dai purano. A sa so purandola, sigate ka nestanini.

9

Služiba e Devle ano Purano zavet

¹ A hem e prvine saveze ine odredbe zako služiba e Devle hem svetište ki phuv.

² Adalese so, inele postavime o prvo deo oto Šatori, ano savo inele o svećnjaku, o astali hem o sveta mare, a vičindā pe "Svetinja".

³ O dujto deo oto Šatori, pali dujto zavesa, inele than savo vičindā pe "Svetinja upreder o svetinje",

⁴ a ano leste inele o zlatno žrtveniko zako kadiba hem o Kovčeg oto savez savoi obložime zlatoja. Ano Kovčeg inele zlatno čaro e manaja hem e Aaronesoro štapi savo procvjetinda, hem o ploče oto savez.

⁵ Upreder o Kovčeg inele o heruvimija kola predstavinde e Devlesiri slava. Olengere phaka inele raširime upreder o than kaj ovena oprostime o grehija. Ali adalestar akana naka vaćera detaljno.

⁶ Kad sa adava inele adahar postavime, o sveštenici stalno đerdinena ine ano prvo deo oto Šatori te čeren pumari služba.

⁷ Ano dujto deo oto Šatori đerdini samo o prvosvešteniku, hem adava jekhvar ano berš, e rateja ot i žrtva savi anela zako ple grehija hem zako grehija e narodosere savei čerdeano bidžandipe.

⁸ Adaleja o Sveto Duhu mothoj da o drom ami Svetinja upreder o svetinje pana nane phravdo sa dikote postojini o prvo Šatori.

⁹ Adavai slika zako akava vreme, savi mothoj da o ande darija hem o žrtve naštiti ine te čeren te ovel savršeno i savest okolesiri kova služini e Devle.

¹⁰ O darija hem o žrtve tičinena pe samo oto hajba hem piba hem oto razna adetija e thojbnavsere – oto pravilja save odnosinde pe samo upro telo hem vredinde di ko vreme kad anda pe o nevo način e dživdipnasoro.

I savršeno žrtvai o Hrist

¹¹ A kad o Hrist alo sar Prvosvešteniku oto šukaripa save akana isi amen, nakhino maškar po baro hem po savršeno Šatori, save nane čerdo manuškane vasteja – save na pripadini akale svetose.

¹² I kad đerdindā jekhvar zauvek ani Svetinja upreder o svetinje, ov na anda o rat e buznjengoro hem e guruvengoro, nego plo rat, hem adahar postigninda amende o večno otkupljenje.

¹³ Adalese so, te o rat e buznjengoro hem e guruvengoro hem o pepeo e guruvnjakoro, savencar poškropinena pe okola kolai nečista palo adeti, posvetini te oven telesno čista,

¹⁴ kobar više o rat e Hristesoro, kova prekalo večno Duho anda pes sar savršenona žrtva anglo Devel, ka očistini

amari savest oto delja save legarena ano meriba, te šaj služina e dživde Devlese.

¹⁵ Zbog adavai o Hrist posredniko oto Nevo savez, te šaj okola kolai vičime priminen o obecime večno nasledstvo, adalese so ov mulo sar otkupljenje zako prestupija savei čerdeano prvo savez.

¹⁶ Adalese so, kad isi amaneti, valjani te utvrđini pe o meriba okolesoro kova ačhavda le.

¹⁷ Adalese so o amaneti važini tek palo meriba, a nikad na važini dokidživdo o manuš kova ačhavda le.

¹⁸ Adalese hem zako prvo savez valjanđa rat sar te šaj važini.

¹⁹ Adalese so, kad o Mojsije e narodose vačerda sa o naredbe e Zakonesere, lelja o rat e guruvengoro hem e buznjengoro e panjeja, e lole vunaja hem e biljkaja isop, i poškropindā hem i knjiga oto Zakoni hem sa e narodo.

²⁰ I phenda: "Akavai o rat oto savez savo o Devel tumenđe odredinda."

²¹ Isto adahar poškropindā o Šatori hem sa o čare savencar čerela pe i služba e Devlese.

²² A premalo Zakoni skoro sa čistini pe rateja, hem bizo choriba e ratesoro nane oprostiba.

²³ Adalese valjani o predmetija savei čerde premali slika oto nebeska stvarija te čistinen pe ko esavko način, ali o čačikane nebeska stvarija valjani te čistinen pe po šukare žrtvencar nego soi akala.

²⁴ Adalese so, o Hrist na đerdindā ani Svetinja savi čerdi vastencar premali slika oti okoja soi čačikani, nego ano nebo, te šaj akana ikljol anglo Devel umesto amende.

²⁵ Ov na đerdindā adari te anel pes sar žrtva but puti, sar so o prvosvešteniku svako berš đerdini averesere rateja ani Svetinja upreder o svetinje.

²⁶ Tei adahar, onda o Hrist valjanda te patini ine buti puti taro čeriba e svetosoro. Nego, ov mothovda pe akana, ko kraj e vremesoro, pla žrtvaja te cidel o greh jekhvar zauvek.

²⁷ Hem sar soi e manušende odredime jekhvar te meren, a onda te ikljon ko sudo e Devlesoro,

²⁸ isto adahar hem o Hrist inele ando sar žrtva samo jekhvar, te legari o grehija putengere. A ka avel hem palo dujto puti, ali na zbog o grehija, nego te anel spasenje okolende kola željno adžicerena le.

10

E Hristesiri žrtvai prinosisme jekhvar za- uvek

¹ O Zakoni samo senka oto šukar stvarija save avena – ali na hem lengoro pravo oblik. I adalese nane moguće istone žrtvencar,

save ponovinena pe berš palo berš te usavršni okolen kola avena koro Devel.

² Te šaj ine o Zakoni te čerel len savršena, onda naka den pe više ine žrtve. A okola kola slavinena e Devle ka oven ine očistime jekhvar zauvek hem naka osetinen pe ine kriva zako pumare grehija.

³ Ali, o žrtve svako berš samo podsetinena upro grehija,

⁴ adalese so o rat e guruvengoro hem e buznjengoro naštī nikad te cidel o grehija.

⁵ Adalese o Hrist, kad alo ko akava sveto, phendā:

"Na mangljan o žrtve hem o prinosija,
nego pripremīđan maje telo.

⁶ Na injanje zadovoljno e žrtvencar save tharena pe,
ni avere žrtvencar zako greh.

⁷ Tegani phendūm: 'Ače, avava,
te izvršinav ti volja, Devla,
adalese soi ađahar pisime mandar ano
Sveto lili.'

⁸ Prvo phendā: "Na mangljan o žrtve hem o prinosija" hem "na injanje zadovoljno e žrtvencar save tharena pe, ni avere žrtvencar zako greh", iako o Zakoni rodelā on te prinosinen pe.

⁹ Palo adava phendā: "Ače, avava te izvršinav ti volja." Adaleja o Devel činaj o prvo prinosiba e žrtvengoro sar te šaj uspostavini o dujto prinosiba.

¹⁰ O Isus Hrist inele poslušno e Devlesere voljaće: prinosinda plo telo sar žrtva jekhvar zauvek hem ađahar čerda amen te ova sveta.

¹¹ Svako svešteniko taro dive ko dive čerela pli služba anglo Devel. Bizo ačhojba prinosini istone žrtven, save nikad naštī te ciden o grehija.

¹² A o Hrist jekhvar dindā pes zako grehija hem zauvek beštino ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

¹³ Ov pana taro adava vreme adžićeri lesere neprijatelja te oven čhvide talo lesere pre.

¹⁴ Adalese so, ov jekha žrtvaja zauvek anda dī ko savršenstvo okolen kolai posvetime.

¹⁵ A hem o Sveto Duho svedočini amendē adalestar kad phenela:

¹⁶ "Akavai o savez savo ka phandav olen-car, palo adava vreme, vaćeri o Gospod pod:

ka čhivav mle zakonja ano lengere vile, hem ka pisinav len ano lengere mislija."

¹⁷ Hem:

"Naka setinav man više oto lengere grehija hem oto lengere bezakonja."

¹⁸ A kadi o grehija oprostime, na prinosenina pe više žrtve.

Poziv ki istrajnost

¹⁹ I adalese, phraljalen, isi amen sa i sloboda te derdina ki Svetinja upredet o svetinje prekalo rat e Isusesoro,

²⁰ kova phravđa amendē nevo hem džidvo drom maškari zavesa – ple teloja.

²¹ I adalese so isi amen baro Svešteniko kova vladini upredet o čher e Devlesoro,

²² te ava anglo Devel čačikane vileja hem veraja savi perheri pouzdanje, adalese soi amare vile očistime oti bišukar savest, a o telija thovde čistone panjeja.

²³ Adalese zorale te ićera amen upri nada savi ispovedinajā, adalese soi verno Okova kova dindā amen obećanje.

²⁴ Te pazina ko adava te hrabrina jekh avere ko mothojba mangipe hem šukar delja.

²⁵ Ma te ačhava amare zajednička sastanci, sar so nesaven isi običaj, nego hrabreni jekh avere. Akava čeren but po više sar dikhena da avela o dive e Gospodesoro.

²⁶ Adalese so, te namerno grešinaja palo adava so pendžardam o čačipe, onda nane više aver žrtva savi ka cidel o greh,

²⁷ nego ačhola samo o darutno adžićeriba o Sudo hem i bari jag savi sa ka uništini e Devlesere protivnikonen.

²⁸ Ko odbacini e Mojsijasoro zakoni, bizi milost mudari pe palo svedočiba e duje ili trine svedoknengoro.

²⁹ Zamislinen kobor po bari kazna ka zasluzini okova kova pregazini e Devlesere Čhave hem smatrini dai nečisto o rat oto savez savejai posvetime, hem ko vredini e Duhu oti milost!

³⁰ Adalese so, amen džana Okole kova phendā: "I osvetai mli, me ka irinav", hem: "O Gospod ka sudini ple narodose."

³¹ Strašnoi te perel pe ko vasta e dživde Devlese!

³² Setinen tumen e anglune divendar, kad, palo adava so injenle prosvetlime, nakhavđen but nevolje hem patnje.

³³ Nesavo puti javno injenle vredime hem marde, a nesavo puti pomožinden averende kola isto adava nakhavde.

³⁴ Tumen učestvujindenano patiba okolengoro kolai phandle, hem radosno prihvatinden kad ki sila lejle tumendar sa so ine tumen, adalese so džanden da ani večnost isi tumen nešto soi po šukar hem trajno.

³⁵ Adalese ma odbacinen tumaro pouzdanje savo anela bari nagrada.

³⁶ Adalese so, valjani tumende istrajnost te čeren e Devlesiri volja hem te priminen okova so obećinđa.

³⁷ Adalese so:

"Pana hari, pana samo hari,
pa ka avel Okova kova valjani te avel,
hem naka kasnini.
³⁸ A mlo pravedniko ka živini oti vera,
a te cidindā pe,
naka ovav zadovoljno oleja."

³⁹ Ali, amen na injam okolendar kola cidena pe, pa properena, nego injam okolendar kolen isi vera hem kolai spasime.

11

I vera hem istrajnost

¹ A i verai sigurnost ano okova zako so nadinaja amen hem uverenje zako okova so na dikhaja.

² Prekali vera amare pradada dobinde pohvala e Devlestari.

³ Veraja haljovajva dai o sveto čerdo e Devlesere lafje, da okova so dičhola čerdoi okolestar so na dičhola.

⁴ Veraja o Avelj prinosinda po šukar žrtva e Devlese nego o Kain, hem zbog pli vera inele pohvalime sar pravedno kad o Devel pohvalinda lesere darija. Hem, iakoi mulo, pana vačeri prekali pli vera.

⁵ Veraja o Enoh inele legardo taro akava sveto te na dikhel o meriba, hem "našti ine te arakhen le, adalese so o Devel lejla le." A angleder so te ovel legardo, pohvalime sar okova kova ugodinda e Devlese.

⁶ A bizi verai nemoguće te ugodini pe e Devlese, adalese so ko avela anglo leste, valjani te verujini da o Devel postojini hem da nagradini okolen kola rodena le.

⁷ Veraja o Noje izgradinda i barka te spasini pla porodica oto potop. Inele poslušno e Devlese kova upozorinda le da ka ovel okova so nikad angleder na inele. Ađahar o sveto inele osudime, a Noje opravdime prekali pli vera.

⁸ Veraja o Avraam, kad inele vičime te džal ko than savo posle ka primini ano nasledstvo, inele poslušno e Devlese hem dželo, iako na džanda kaj džala.

⁹ Veraja živindā ani obećime phuv sar abandija ani tuđina. Živindā ano šatorija, sar hem o Isaak hem o Jakov, kolende o Devel dinda isto obećanje.

¹⁰ Čerda ađahar adalese so adžićerđa i diz save isi zorale temelja, savakoroi graditelji hem tvorco o Devel.

¹¹ Veraja čak hem i Sara, koja inele nerotkinja, dobinda zoralipe te ovel la potomstvo, iako više na inele ano berša

kad šaj ine te bijani, adalese so smatrinda vernone e Devle kova dinda la o obećanje.

¹² Ađahar oto jekh manuš, kova inele sar mulo, bijandilo o potomstvo, "edobor but sar o čerenja ko nebo hem bezbroj sar i pošik ki obala e moresiri."

¹³ Sare on živinde ani vera sa di ko pumaro meriba, bizo te priminen o stvarija savei lende obećime. Samo odural dikhle len hem radujinde pe, priznajindo dai on ki akaja phuv samo abandije hem putnici.

¹⁴ A okola kola ađahar vačerena, mothovena da rodena pli phuv.

¹⁵ Te mislinde upri phuv tari savi iklike, ka arakhen ine prilika adari hem te irinen.

¹⁶ Ali, umesto adava, on radujinde pe zaki po šukar phuv – okoja i nebesko. Adalese o Devel na lađala te vičini pes olengoro Devel, adalese so ov pripreminda diz olende.

¹⁷ Veraja o Avraam, kad o Devel testirinda le, anda e Isaake sar žrtva. O Avraam, kova priminda o obećanja, inele spremno te žrtvujini ple jekhore čhave,

¹⁸ iako o Devel phenda lese: "To potomstvo ka nastavini pe prekalo Isaak."

¹⁹ O Avraam smatrinda da o Devel šaj te vazdel taro mule e Isaake. Adalese, slikovito vačerdo, čače hem priminda e Isaake palat taro mule.

²⁰ Veraja o Isaak blagoslovinda e Jakove hem e Isave zaki budućnost.

²¹ Veraja o Jakov, anglo meriba, blagoslovinda e Josifesere soduje čhaven hem, oslonime upro plo štapi, poklonindā pe e Devlese.

²² Veraja o Josif, kad inele anglo meriba, vačerđa oto ikljojba e Izraelconengoro taro Egipat hem naredinda so te čeren lesere kokalencar.

²³ Veraja e Mojsija, kad bijandilo, lesoro dad hem i daj garavde trin masek, adalese so dihkhle dai o čavoro posebno hem na darandile oti e carosiri naredba.

²⁴ Veraja o Mojsije, kad barilo, na mangija te vičen le "e faraonesere phenjakoro čavo."

²⁵ Radije izabirinda te ovel mučime zajedno e Devlesere narodoja, nego ko hari vreme te uživini ano greh.

²⁶ O patiba zako Hrist smatrinda dai po baro barvalipe nego sa o egipatsko barvalipe, adalese so dihkhla upri nagrada savi ka dobini oto Devel.

²⁷ Veraja dželo taro Egipat hem na darandilo e faraonesere holjatar. Naslavinda dalje adalese so na cidindā ple jačha okolestar kovai nevidljivo.

²⁸ Veraja naredinda e Izraelesere narodose te slavinjen i Pasha hem te prskinen rateja o dovratnici sar te na mudari lengere prvobijande čhaven o andeo kova uništini.

²⁹ Veraja o Izraelci nakhle o Lolo more sar upri šuki phuv, a kad o Egipćanja mangle te čeren isto adava – taslie.

³⁰ Veraja pele hem o jerihonska duvarija palo adava so o Izraelci efta dive phirde okolo leste.

³¹ Veraja i bludnica i Raava na muli zajedno okolencar kola inele nepokorna, adalese so šukar priminda e špijunen.

³² I so pana te phenav? Nane man vreme detaljno te phenav tumende oto Gedeon, oto Varak, oto Samson, oto Jeftaj, oto David, oto Samuilo hem oto avera proroci.

³³ On veraja pobedinde o carstvija, pravedno vladinde, priminde e Devlesere obećanja, phandle e lavengere muja,

³⁴ mudarde o bare jaga, našle e meribastar oto mači, dobinde zoralipe ano bizaralipe, ule zorale ani borba, terinde ko našiba e abandijengere vojsken.

³⁵ O đuvlja, zbog o uštiba taro mule, palem dobinde pumare mulen. Avera manuša inele čivde ko muke, ali radije mule nego te odrekninen pe e Devlestasar te oven oslobođime. Ine len nada da ka ušten taro mule ano po šukar dživdipe.

³⁶ Nesavende marde muj hem šibinde len, čhivde lendje okovija hem frdinde len ano phandlipe.

³⁷ Inele mudarde barencar, čhinde ko ekvaš, mudarde mačeja. Phirde okolo ano e bakrengere hem buznjengere kože. Inele čorore, progonime hem zlostavime.

³⁸ O sveto na inele dostoјno olende. Lutinde pustinjencar hem bregonencar, garavde pe ano pećine hem ano jame ani phuv.

³⁹ Hem sarei on pohvalime zbog pumari vera, ali na priminde okova so o Devel obećinda.

⁴⁰ Adalese so, o Devel odredindā nešto po šukar zako amende, a adavai on, zajedno amencar, te resen di ko savršenstvo.

12

E Devlesoro vaspitujibai dokaz oto lesoro mangipe

¹ I adalese so injam okružime edobor bute svedokonencar, te frda amendar svako pharipe hem greh savo čerela te sapletina amen, hem istrajno te prasta amari trka savi angla amende.

² Tumare jačha nek oven upro Isus kovai Začetniko hem o Usavršitelji amara verakoro! Zbog i radost savi inele anglo leste, patindā ko krsto bizo te razmislini oti ladž, hem beštino ko prestolje, ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

³ Razmislinen olestar, kova nakhavda edobor protiviba e grešnikonengoro, sar tu men te na oven obeshrabrime hem sar te na odustajinen.

⁴ Ani tumari borba protiv o greh pana na aljen di adava te den tumaro dživdipe,

⁵ hem bisterđen e Devlesoro ohrabrenje savo sar čhavende vačeri tumendē:

⁶ "Mlo čhavo, obratin pažnja kad o Devel vaspitujini tut,

hem ma ov obeshrabrime kad ukorini tut.

⁷ Adalese so, o Gospod vaspitujini okole kole volini,
hem ispravini svakone kas prihvatin
sar ple čhavē."

⁸ Prihvatinen o vaspitujiba, adalese so o Devel postupini tumencar sar ple čhavencar. A išli čhavo kole o dad na vaspitujini zorale?

⁹ Ali te na injen vaspitujime zorale, sar so svako čhavoro adava mora te nakhel, onda injen kopilja, a na lesere čhave.

¹⁰ Pa hem amare dada palo telo vaspitujinde amen zorale hem amen poštujindam len. Sar onda te na pokorina amen but po više e duhovnone Dadesar te šaj živina?

¹¹ Amare dada zako hari vreme vaspitujinde amen zorale sar smatrindre da valjani, a o Devel vaspitujini amen zako amaro šukaripe, sar te šaj ovel amen ideo ani lesiri svetost.

¹² A palem, o vaspitujiba nane ugodno, nego dukhala dok trajini. Ali, posle okola kolai zorale vaspitujime, ka ovel len mir save avela oto ispravno živiba.

¹³ Adalese zorjaren tumare malaksime vasta hem tumare bizorale kočija.

¹⁴ Ravnonen o droma zako tumare pre, te na iščašinen pe o bizorale pre, nego te oven sasljarde.

Poziv ki poslušnost e Devlese

¹⁵ Den sa tumendar te živinen ano mir sarijencar hem te posvetinen tumen. Bizi svetost niko naka dikhel e Gospode.

¹⁶ Šukar pazinen te na ačhol neko bizi e Devlesiri milost hem te na barjol nesavo čerko korenio, pa te izazivini nevolje hem te otrujini buten.

¹⁷ Pazinen nikor te na ovel bludniko ili biedevelsoro, sar o Isav, kova zako jekh hajba bilkninda plo pravo ko prvorodstvo.

¹⁸ Sar so džanen, palo adava ov mangija te dobini e dadesoro blagoslov. Ali lesoro dad odbindja te del le o blagoslov iako o Isav asvencar rodindā le. O Isav nisar našti ine te promenini okova so lesoro dad već čerđa.

¹⁹ Tumen na aljen, sar o Izraelci, paše zaki gora savi šaj te pipini pe hem savi

thabljola ani jag. Na aljen paše ko than kaj vladini i tomina, o kalipe hem i barval.

¹⁹ Na aljen paše ni zako zvuk e trubakoro ni zako glaso savo vaćerda ađahar da okola kola šunde le, molinde te na vaćeri lendje više.

²⁰ Naštini ine te podnosinen okova soi lendje naredime: "Čak hem i životinja, savi ka pipini i planina, ka ovel mudardi barenčar."

²¹ A adava inele edobor strašno da o Mojsije phenda: "Sa tresinava oti dar."

²² Nego, aljen kori Sionsko gora hem koro nebesko Jerusalim savoi diz e dživde Devlesiri, hem koro but hiljade andelja ko radosno čediiba.

²³ Aljen kori Khandiri oto prvbijande, kaserei anava pisime ko nebesija. Aljen koro Devel kovai Sudija sa e manušenđe. Aljen koro duhija e savršenone pravednikonengere.

²⁴ Aljen koro Isus kovai posredniko oto Nevo savez, hem aljen koro prskime rat savo po škar vaćeri oto rat e Aveljesoro.

²⁵ Pazinen te na odbinen Okole kova vaćeri tumende! Adalese so, te na našle oti kazna okola kola odbinde te šunen okole kova opomeninda len ki phuv, sar ka naša oti kazna amen te irinaja amen Okolestar kova opomenimi amen taro nebesija?

²⁶ Lesoro glaso tegani potresinda i phuv, a akana dela akava obećanje: "Pana jekhvar ka potresinav na samo i phuv nego hem o nebesiji."

²⁷ O lafija "pana jekhvar" mothovena da okova soi stvorime ka ovel potresime hem cidime, a ka ačhol okova so naštini ovel potresime.

²⁸ I adalese so isi amen Carstvo savo naštini ovel potresime, te ova zahvalna! Ani adaja zahvalnost ka slavina e Devle ađahar sar soi lese ugodno – ani dar hem ano poštujiba.

²⁹ Adalese so, "amaroi Devel jag savi tharela".

13

Završna opomene

¹ Volinen i dalje jekh averen sar phraljenano Hrist.

² Ma bistren te oven gostoljubiva pre-malo abandije, adalese so nesave manuša ugostinde e andelen, bizo adava te džanen.

³ Ma bistren upro okola kolai ano phandlipe, sar te phene da hem korkore tumen injen ano phandlipe olencar. Ma bistren upro okola kolai zlostavime, sar te phene da hem korkore tumen patinena.

⁴ Sare nek poštujinen o brak, a o rom hem i romni nek oven verna jekh averese, adalese so o Devel ka sudini e bludnikonende hem e preljubnikonende.

⁵ Ma te ovel tumen mangipe premalo pare, nego oven zadovoljna okoleja so isi tumen. Adalese so, o Devel phenda:

"Nikad naka cidav man tutar,
nikad naka ačhavav tut."

⁶ Adalese bizi dar šaj te phena:

"O Gospod maje pomožini, adalese naka darav.

So šaj te čerel maje o manuš?"

⁷ Ma bistren upro tumare vođe, kola propovedinde tumende e Devlesoro lafi. Setinen tumen sar on živinde hem sar mule, hem dikhene tumen upri lengiri vera.

⁸ O Isus Hrist istoi erati, avdive hem zauvek.

⁹ Pazinen te na oven hovavde oto razna sikaviba averengere. Adalese so, šukari zako vilo te ovel zorjardo oti milost e Devlesiri, a na oto poštujiba o pravilja e hajbnastar, savendar na ine korist okolen kola ičerde len.

¹⁰ Amen isi žrtveniko savestan na troman te han okola kola služinena ano Šatori.

¹¹ O prvosvešteniku ani Svetinja upreder o svetinje anela o rat e životinjengoro sar žrtva zako greh, a lengere telija tharena pe avri oto tabor.

¹² Adalese hem o Isus, sar te šaj ple rateja posvetini e narodo, patindā avri oti kapija e dizjakiri.

¹³ Adalese, hajde te ikljova nakoro leste avri taro tabor hem te akhara lesiri lađ.

¹⁴ Adalese so amen akate nane trajno diz, nego rodaja okoja diz savi ka avel.

¹⁵ Prekalo Isus, onda, bizo ačhojba te ana žrtva zahvalnica e Devlese – o plod e voštengoro save ispovedinena lesoro anav.

¹⁶ Hem ma bistren te čeren šukaripe hem te delinen averencar okova so isi tumen, adalese so esavke žrtve ugodna e Devlese.

¹⁷ Šunen tumare vođen hem pokorinen tumen lende, adalese so on brinineni pe zako tumare duše sar okola kola ka den računi zako tumende. Šunen len, te šaj on adava čeren ani radost, a na pharipnaja, adalese so adava ne bi ovela tumende ki korist.

¹⁸ Molinen tumen zako amende, adalese so injam uverime da isi amen čisto savest hem mangaja ano sa te ponasiša amen škar.

¹⁹ A po više rodava tumendar te molinen tumen po sig te irinav man tumende.

²⁰ A o Devel, o izvor oto mir, kova prekalo rat oto večno savez vazdinda taro mule amare Gospode e Isuse, e bare Pastire e bakrengere,

21 nek opremini tumen svakone šukaripnaja savo valjani tumende te šaj čeren lesiri volja. Nek čerel ana amende okova soi olese ugodno, prekalo Isus Hrist, kase slava uvek hem zauvek. Amen.

22 Molinava tumen, phraljalen, te prihvatinen akava lafi oto ohrabrenje, savo ukratko pisindum tumende.

23 Mangava te džanen dai amaro phral o Timotej muklo taro phandlipe. Te alo sigate akari, ka avav oleja te dikhav tumen

24 Pozdravinen sa tumare voden hem sa e Devlesere manušen. Pozdravinena tumen o phralja tari Italija.

25 I milost tumencar sarijencar.

O lil e Jakovesoro

Uvod

¹ Me, o Jakov, o sluga e Devlesoro hem e Gospodesoro e Isuse Hristesoro, pozdravinava o dešu duj plemija e Izraelesere kolai rasejime ko sa o sveto.

O iskušenja

² Mle phraljalen, kad upra tumende avena o razna iskušenja, dikhen adava sar bari radost,

³ adalese so džanen da o proveriba tuma verakoro barjari tumari istrajnost.

⁴ A i istrajnost nek delujini ana tumende te šaj oven savršena hem potpuna, bizo nešto te falini tumende.

⁵ Te nekase falini mudrost, nek rodel la e Devlestari kova sarijenđe dela phravde vileja hem nikas na ukorini, hem ka del pe lese.

⁶ Ali nek rodel ani vera, bizi nisavi sumnja, adalese so okova kovai nestabilno sličnoi zako e moresoro talas save i barval vazdela hem legari tari jekh strana ki aver.

⁷ Esavko manuš ma te mislini da bilo so ka primini e Gospodestar,

⁸ adalese soi ko duj goda hem nane statbilno ko sa so čerela.

⁹ O cororo phral nek hvalini pe adaleja so o Devel povazdinda le,

¹⁰ a o barvalo adaleja so ponizinda le, adalese so ka nakhel sar i luludi ko polje.

¹¹ Adalese so, kad o kham ikljola, ovela baro tatipe hem šućari i biljka, a i luludi olakiri otperela, i properela lakoro šužipe. Adahar hem o barvalo ka nakhel sar džala palo ple buća.

¹² Blago e manuše kova istrajini ani kušnja. Adalese so, kad ka nakhaj i kušnja, ka primini i krupa e dživdipnasir sava o Devel obećinda okolende kola volinena le.

¹³ Kad neko avela ano iskušenje, ma te phenel: "O Devel iskušni man", adalese so o Devel našt te ovel iskušime bišukarpnjaja, a ni ov korkoro nikas na iskušini.

¹⁴ Nego, svakone iskušni korkori olesiri požuda savi privucini le hem mamini le.

¹⁵ Tegani i požuda ovela khamni hem bijani greh, a o čerdo greh bijani meriba.

¹⁶ Ma oven hovavde, mle volime phraljalen!

¹⁷ Svako šukar daro hem svako savršeno poklon avela taro nebo, e Dadestar kova čerda sa so svetlini ko nebo, kova na menjini pe sar i senka.

¹⁸ Ov odlučinda te bijani amen e čaćipnasere lafeja, te ova prva maškar sa so čerđa.

Te šunel pe hem te čerel pe

¹⁹ Akava te džanen, mle volime phraljalen: svako manuš te siđari te šunel, te na siđari te vačeri hem te na siđari te holjani,

²⁰ adalese so e manušesiri holi na anela pravednost anglo Devel.

²¹ Adalese, frden tumendar sa o melalipe hem svako bišukaripe hem krotko priminen o lafi savoi usadime ana tumende, savo šaj te spasini tumare duše.

²² Ma oven okola kola samo šunena o lafi e Devlesoro hem ađahar pumen hovavena, nego oven okola kola čerena palo adava lafi.

²³ Adalese so, te neko šunela o lafi, a na čerale le, sličnoi e manuše kova šukar dikhela plo muj ko ogledalo:

²⁴ šukar dikhela pe, i džala hem odmah bistrela sar dičhola.

²⁵ Ali, ko šukar dikhela pe ano savršeno zakoni savo anela sloboda, hem nastavini te dikhel ano leste, hem na bistrela okova so šunda, nego čerela palo leste, adava ka ovel blagoslovime ano okova so čerela.

²⁶ Te neko pes dikhela sar pobožnone, a na ičeri tali kontrola pli čib, adava korkoro pes hovaj; lesiri pobožnost ništa na vredini.

²⁷ Akajai pobožnost savi čisto hem bimeljardi anglo Devel o Dad: te brinini pe zako čavore bizo dad hem bizi daj hem zako udovice ano lengere patnje hem te na meljari pe e svetoja.

2

Te na čerel pe razlika maškaru manuša

¹ Mle phraljalen, tumen kola verujinena ano amaro slavno Gospod Isus Hrist, ma čeren razlika maškaru manuša.

² Na primer, avela ko tumaro čediba manuš zlatrona angrustikaja hem ano barvale šeja, a avela hem o cororo ano pharavde šeja,

³ i tumen po šukar dikhena okole kovai ano barvale šeja hem phenena lese: "Beš akate, ko šukar than", a okole cororese phenena: "Tu terdov adari", ili "Beš akate uzalo mle pre".

⁴ Na li adahar čerden razlika maškara tumende hem uljen sar o nepravedna sudije?

⁵ Šunen, mle volime phraljalen: Na li o Devel birinda okolen kolai corore ano sveto te oven barvale ani vera hem te nasledinen o Carstvo savo o Devel obećinda okolende kola volinena le?

⁶ A tumen potceninden e corore! Nane li baš o barvale adala kola iskoristinena tumen hem vucinena tumen ko suđa?

⁷ Nane li on adala kola vačerena bišukar e Gospodesere šukare anavestar kase tumen pripadinena.

3

Kontrola upri čhib

¹ Mle phraljalen, ma but tumendar te mangen te oven učitelja, adalese so džanaja da amendē e učiteljenđe po zorale ka sudini pe.

² Adalese so, sare amen ko but so grešinaja. Ali te neko na grešini ko lafija, ovi savršeno manuš, sposobno te ovel le kontrola upro sa plo telo.

³ Kad e grastende čhvaja o uzde ano muj sar te pokorinen pe amendē, upravinaja sa lengere teloja.

⁴ Dikhen hem o brodija: edobori bare hem o zorale barvalja legarena len, a olen-car upravini o but tikoro kormilo adari kaj o kormili mangela te džal.

⁵ Adahari hem i čhib tikoro ud, ali šaj te hvalini pe bare bućencar. Dikh, sar i tikori jag šaj tharel i bari šuma!

⁶ Adahari hem i čhib jag, o sveto ot nepravda maškar amare udovija. Meljari sa amaro telo hem tharela sa e manušesoro dživdipe jagaja savi avela taro pakao.

⁷ Svako vrsta oto divlja životinje, oto čiriklja, oto okola so lazinenha phuvaja hem oto životinje kolai ano pani šaj te oven pokorime hem o manuš pokorinda len.

⁸ Ali i čhib – adava bišukaripe savo na mirujini, pherdi e meribnasere otroveja – niko naštī te pokorini.

⁹ Olaja blagoslovina ja e Gospode hem e Dade hem olaja daja armanja e manušen kolai cerde pali slika e Devlesiri.

¹⁰ Taro isto muj ikljola hem blagoslovija hem armanja. A adava na valjani adahar te ovel, mle phraljalen.

¹¹ Šaj li taro isto izvor te ikljol hem gudlo hem čerkō pani?

¹² Šaj li i smokva, mle phraljalen, te bijani masline, ili i drakh te bijani smokve? Adahar ni o londo izvor naštī te del gudlo pani.

I čačikani mudrost

¹³ Koi maškar tumende mudro hem razumno? Nek adava mothoj ple šukare dživdipnaja, čerindoj šukar delja ani poniznost savi avela tari mudrost.

¹⁴ Ali, tei tumende ano vilo i čerki ljubomora hem i sebičnost, ma grešinen protiv o čačipe adahar so ka hvalinen tu men da injen mudra.

¹⁵ Esavki mudrost na avela taro nebo, negoi tari phuv, telesno hem demonsko.

¹⁶ Adalese so, kaj isi ljubomora hem sebičnost, adari isi nered hem svako bišukaripe.

¹⁷ A i mudrost savi avela taro nebo, najanglei čisto, onda miroljubivo, nežno hem pokorno, pherdi milosrde hem šukar

⁸ Te čače ičerena o carikano zakoni sar soi pisime ano Svetu lil: "Volin te pašutne sar korkore tut", tegani šukar čerena.

⁹ Ali, te čerena razlika maškar manuša, čerena greh hem o Zakoni osudini tumen sar okolen kola phagiba le.

¹⁰ Adalese so, te neko ičeri sa o Zakoni, a grešini samo ko jekh, krivoi zako phagiba sa o Zakoni.

¹¹ Adalese so okova kova phendā: "Ma čer preljuba", isto hem phendā: "Ma mudar." Adalese, te na čereja preljuba, a mudareja, krivo injan zako phagiba o Zakoni.

¹² Vačeren hem čeren sar okola kolendē ka sudini pe palo Zakoni savo oslobođinji.

¹³ Adalese so, o sudio naka ovel milosrđno okolese kova hem korkoro na inele milosrđno. A o milosrđe nadvladini e sudio.

I verai bizo delja muli

¹⁴ Mle phraljalen, te neko vačeri da isi le vera, a nane le šukar delja, lesiri vera na vredini ništa. Šaj li te spasini le esavki vera? Na!

¹⁵ Te nesavo phral ili phen nane len so te urjaven ili nane len dovoljno hajbnase,

¹⁶ a neko tumendar phenela lende: "Mangava tumende sa najšukar, tačoven hem čaljoven!", a na dena lende okova so valjani lengere telose, savi korist adalestar?

¹⁷ Adahar hem tei i vera korkori, te nane la delja, ondai muli.

¹⁸ Ali neko ka vačeri: "Tut isi vera, a man isi delja." Mothov maje ti vera bizo delja, a me ka mothovav će mli vera mle deljencar.

¹⁹ Tu verujineja da isi samo jekh Devel? Šukar čereja. Ali hem o bišukar duhija adava verujinena hem tresinena!

²⁰ Mangeja li dokaz, bigodakere manušeja, dai i vera bizo delja beskorisno?

²¹ Sar amaro pradad o Avraam inele opravdime anglo Devel? Prekalo ple delja, kad predindā ple čhave e Isaake ko žrtveniku.

²² Dikheja li da i vera saradujindā lesere deljencar, hem da i vera palo delja uli pherdi.

²³ A adahar pherdilo hem okova soi pisime ano Svetu lil: "O Avraam poverujindā e Devlese hem adava uračunindā pe lese sar pravednost" hem inele vičime e Devlesoro amal.

²⁴ Dikhena da o manuš na ovela pravedno anglo Devel samo prekali vera, nego hem e čeribnaja.

²⁵ Hem isto adahar, i Rahava koja inele bludnica, opravdinda pe ple čeribnaja adahar so ugostindā e izraelesere špijunen hem bičhalda len avere dromeja.

²⁶ Adalese sar soi o telo bizo duho mulo, adahari hem i vera bizo delja muli.

plodija, na čerela razlika maškar manuša hem nane dujemujengiri.

¹⁸ A o mirotvorci, kola sejinena ano mir, čedena o plod ot i pravednost.

4

Preden tumen e Devlese

¹ Kotar avena o mariba hem o kavge maškar tumende? Na avena li andral, tumare požudendar save marena pe ana tumende?

² Tumen mangena, ali nane tumen, i adalese mudarena. Injen ljubomorna upro okova so isi averen, a našti te dobinen adava, i adalese marena tumen hem čerena kavge. Nane tumen, adalese so na rodena e Devlestari.

³ A kad rodena, na dobinena adalese so rodena taro bišukar motivija, te šaj adava te koristinen zako tumare zadovoljstvija.

⁴ Preljubnikonalen! Na džanena li dai o amalipe akale svetoja neprijateljstvo pre-malo Devel? Adalese, ko mangela te ovel amal e svetose, ovela nepriatelji e Devlese.

⁵ Ili mislinena da o Sveto lil džabe vaćeri da o Devel ljubomorno mangela e duho kole čerda te živini ana amende?

⁶ Ali ov amendje mothoj po bari milost. Adalese o Sveto lil vaćeri:

"O Devel protivini pe e barikanendje,
a e poniznonendje mothoj milost."

⁷ Adalese pokorinen tumen e Devlese, a protivinen tumen e bengese, i ka našel tumendar.

⁸ Aven paše uzalo Devel, hem ov ka avel paše uzala tumende. Thoven tumare vasta, grešnikonalen! Thoven tumare vile, tumen kola injen ko duj goda!

⁹ Tugujinen, žalinen hem zorale roven zbog tumare grehija! Nek tumaro asajba irimi pe ano rojba, a tumari radost ani žalost!

¹⁰ Ponizinen tumen anglo Gospod, hem ov ka povazdel tumen.

Ma osudinen jekh avere

¹¹ Phraljalen, ma vaćeren jekh protiv avereste. Ko vaćeri protiv plo phral, ili osudini ple phrale, vaćeri protiv o Zakoni hem osudini o Zakoni. A te osudineja o Zakoni, onda na ićereja le, nego injan lesoro sudija.

¹² Samoi o Devel adava kova dindja o Zakoni hem kovai Sudija, kova šaj te spasini hem te uništini. A ko tu injan te osudine te pašutne?

Našti planirini pe bizo Devel

¹³ Šunen akana, tumen kola vaćerena: "Avdive ili tejsa ka dža ki adaja hem adaja

diz. Adari ka ačhova berš dive, ka čera buti hem ka zaradina."

¹⁴ Tumen na džanen ni so ka ovel tejsa. Soi tumaro dživdipe? Ovi kratko sar i magla savi sigate ikljola, a onda našaldola.

¹⁵ Adahar valjani te vaćeren: "Tei e Gospodesiri volja, ka živila hem ka čera akava ili okova."

¹⁶ Ali tumen pana hvalinena tumen ano tumare barikane planja. Svako esavko hvalibai bišukar.

¹⁷ Adalese, ko džanel te čerel šukaripe, a na čerela le, čerela greh.

5

Upozoriba zako barvale

¹ Šunen akana, tumen barvalalen! Zorale roven hem kukinen zbog i bari nevolja savi ka arakhi tumen.

² O barvalipe tumaro čirnjola, a o šeja tumare hana o moljci.

³ O zlato hem o srebro tumaro rđavini, i rda olengiri protiv tumende ka svedočini, hem ka hal tumare telija sar i jag. Čedinđen tumende blago, a poslednjai dive.

⁴ Ače! O bućarne čerde buti tumende ko njive, ali tumen na platindžen lende. O Gospod e nebosere vojskengoro šunđa o rojba okolengoro kola čedena ine tumende ko njive.

⁵ Živindžen ki phuv raskošno hem uživindžen; pherđen tumare vile sar i stoka so pherela pe anglo činiba.

⁶ Osudinden hem mudarden e pravedniko, a ov na protivindja pe tumende.

Strpljivost ano patnje

⁷ Adalese, phraljalen, oven strpljiva dikote o Gospod na avela. Ače hem o manuš so čerela buti phuvjaja adžičeri o dragoceno bijandipe e phuvjakoro hem strpljivo adžičeri upro jesensko hem o prolećno bršim.

⁸ Hem tumen strpljivo adžičeren hem zorjaren tumare vile, adalese soi paše e Gospodesoro aviba.

⁹ Phraljalen, ma gundinen jekh protiv avereste te na oven osudime. Ače o sudija terđola anglo udar!

¹⁰ Phraljalen, nek o proroci, kola vaćerena ine ano anav e Gospodesoro, oven tumende sar primer. On but patinde, ali ine strpljiva.

¹¹ Ače, okolende kola izdržinde vaćeraja dai blagoslovime. Šunđen zaki e Jovesiri istrajnost hem dikhlijen so ko kraj o Gospod čerda. O Gospodi but milostivno hem milosrdno.

¹² A angleder sa, mle phraljalen, ma han tumen sovli ni e neboja, ni e phuvjaja, ni nisava avera sovljaja. Kad phenena: "Oja",

nek adava čače značini "oja", kad phenena: "Na", nek adava čače značini "na", te na oven osudime.

I molityva ani vera

¹³ Nekoi tumendar ani nevolja? Nek molini pe. Nekoi tumendar radosno? Nek slavini e Devle dīljencar.

¹⁴ Nekoi tumendar namborme? Nek vičini kora peste e starešinen e khandürjakere, a on nek molinen pe upro leste hem te makhen le uljeja ano anav e Gospodesoro.

¹⁵ I molitva vaćerdi ani vera ka sasljari e namborme – o Gospod ka vazdel le. Hem te čerda grehija, ka ovel lese oprostime.

¹⁶ Adalese, vaćeren tumare grehija jekh averese hem molinen jekh averese te oven sasljarde. I molitvai e pravednikosiri zorali hem but šaj te čerel.

¹⁷ O proroko o Iliju inele samo manuš sar hem amen. Sa vileja molindā pe te na perel bršim, hem o bršim trin berš hem šov masek na pelo ki adaja phuv.

¹⁸ Onda palem molindā pe, hem o nebo dinda bršim, hem i phuv anda plo bibandipe.

Te irini pe e našalden ko pravo drom

¹⁹ Mle phraljalen, te neko tumendar našalđola taro čaćipe, a neko irini le,

²⁰ te džanen da adava kova irindā e grešnico taro našaldo drom ka spasini lesoro dživdipe taro meriba hem ka učhari but grehija.

O prvo lil e Petresoro

Uvod

¹ Me, o Petar, o apostoli e Isuse Hristesoro, pisinava e Devlesere izabirimende kola živinenja sar abandije rasejime ko Pont, ki Galatija, ki Kapadokija, ki Tikori Azija hem ki Vitinija,

² kolen o Devel o Dad džandā hem pana angleder izabirinđa, a o Duho posvetinđa, te oven poslušna e Isuse Hristese hem očistime lesere rateja:

Milost hem mir tumencar ano izobilje.

I dživdi nada

³ Nek ovel blagoslovime o Devel, o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro. Ov amenano plo baro milosrđe, e Isuse Hristesere uštibnaja taro mule, palem bijanđa zaki dživdi nada,

⁴ zako nasledstvo savo nikad na propere, na rumini pe hem na šućola, a upre ko nebo arakhi pe tumende.

⁵ Tumen prekali vera injen zaštitime e Devlesere zoralipnaja te priminen o spasenje savoi spremno te mothoj pe ko kraj e vremesoro.

⁶ Adalese radujinen tumen iako akana ko hari vreme rastužinena tumen o razna iskušenja.

⁷ O nevoljej adathe te dokažinen o čačikanipe tumara verakoro, savi po vredno oto zlato. Čak hem o zlato, iakoi propadljivo, mora te ispitujini pe jagaja. Adahar pali tumari vera ka priminen hvala, slava hem čast, kad ka mothoj pe o Isus Hrist.

⁸ Iako na dikhlijen le, tumen volinenena le; iako na dikhenia le akana, ano leste verujenena hem injen pherde slavnone radujibnaja savo našti lafencar te objasnini pe,

⁹ adalese so ostvarinena o cilj tumara verakoro: o spasenje tumare dušengoro.

¹⁰ Adava spasenje šukar istražujinde hem ispitujinde o proroci, kola prorokujinde oti milost e Devlesiri savi pripremire tumente.

¹¹ On mangle te dodžanen kad hem sar adava spasenje ka ostvarini pe. Ko adava vreme uputindia len o Duho e Hristesoro kova inele ano lende, angleder vaćerindo e Hristesere patnjendar hem e slavatar savi avela palo adava.

¹² Olendei mothovdo da na služinde pumende, nego tumente kad vaćerde akealestar soi akana mothovdo prekalo okola kola propovedinde o evandelje ano Svetu Duho, kovai bičhaldo taro nebo. Akalai stvarija savendar bi čak hem o andelja mangena te džanen.

Živinen sveto dživdipe

¹³ Adalese, pripreminen tumari godi, oven trezvena, tumaro pouzdanje pherdeste te ovel ani milost savi ka anel tumende o aviba e Isuse Hristesoro.

¹⁴ Sar o poslušna čhave e Devlesere, ma živinen sar angleder ano bidžandipe, kad injenle legarde požudencar.

¹⁵ Nego, sar soi sveto Okova kova vičinda tumen, hem tumen oven sveta ano sa so čerena.

¹⁶ Adalese soi ano Sveto lil pisime: "Oven sveta, adalese so me injum sveto."

¹⁷ I te vičinena "Dade" e Devle kova na čerela razlika maškaru manuša, nego dijekhese sudini palo lesere delja, živinen aní dar anglo leste díkote injen sar abandije ki phuv.

¹⁸ Adalese so, tumen džanen da oto čučo način e džidipnasoro, savo nasledinđen tumare pradadendar; na injen otkupime okoleja soi propadljivo, sar soi o srebro ili o zlato,

¹⁹ nego e dragocenone rateja e Hristesere, kova inele sar Bakroro bizi mana hem bizi mrlja.

²⁰ Ovi predodredime angleder o početak e svetosoro, a mothovđa pe ano akala poslednja vremena zako tumende,

²¹ kola prekalo leste verujinena ano Devel, kova vazdinda le taro mule hem proslavinda le, te šaj tumari vera hem i nuda oven ano Devel.

²² A akana, adalese so očistinđen tumare duše adahar so injenle poslušna e čačipnase te šaj čačikane volinen tumare phraljen ani vera, taro sa o vilo volinen čačikane jekh avere.

²³ Adalese so, injen palem bijande, na taro propadljivo semé, nego taro nepropadljivo, prekalo dživdo hem večno lafi e Devlesoro.

²⁴ Adalese so ano Sveto lil pisini:

"Svako i manuš sar i biljka
hem sai i slava olesiri sar i luludi ko
polje;
i biljka šućola hem i luludi otperela,
²⁵ ali o lafi e Devlesoro ačhola zauvek."

A adavai lafi o evandelje savoi tumende propovedime.

2

¹ Adalese, frden tumendar svako bišukaripe hem prevara, svako licemerje, zavist hem ogovaranje.

² Sar o tek bijande čavore roden o čisto duhovno thud, te šaj olestar barjoven zako spasenje,

³ te čače okusinđen dai o Gospod šukar.

O džívdo bar hem o sveto narodo

⁴ Aven koro Isus, koro džívdo bar, save o manuša odbacinde, ali savoi izabirime hem dragoceno e Devlese ano jačha.

⁵ Hem tumen injen sar o džívde bara, savendar o Devel gradini o duhovno hram, te oven sveto sveštenstvo kova prekalo Isus Hrist dela duhovna žrtve savei šukar e Devlese.

⁶ Adalesei zapisime ano Sveto lil:

"Ače čhivava ko Sion
o glavno bar,
o bar savoi izabirime hem dragoceno.
I ko ano leste verujini,
naka lađal."

⁷ Ađahar, tumenđe kola verujinena, ovi dragoceno, a zako okola kola na verujinena pisini:

"O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro"

⁸ hem:

"bar ko savo zaprinjena
hem stena savi čerela len te peren."

On perena adalese soi neposlušna zako lafi e Devlesoro, a adavai lende hem odredime.

⁹ A tumen injen izabirime manuša, carikano sveštenstvo, sveto narodo, narodo savo pripadini e Devlese. Ov vičinda tumen tari tomina ano plo čudesno svetlost te vaćeren averendē olesere slavna delja.

¹⁰ Angleder na injenle narodo, a akana injen e Devlesoro narodo. Angleder na priminden e Devlesiri milost, a akana priminden la.

¹¹ Manglalen, tumen injen sar abanđije hem sar okola kola ale ko sveto. Adalese molinava tumen, ciden tumen taro tumare telosere požude kola borinena pe protiv tumare duše.

¹² Živinen šukar maškar neverna, te šaj, iako optužinena tumen zako bišukaripa, dikhen tumaro šukar ponašiba hem te den slava e Devlese ko dive kad ka avel te sudini e svetose.

Valjani te poštujini pe i vlast hem e gospodaren

¹³ Zbog o Gospod, pokorinen tumen zaki svako manuškani vlast: bilo e carose sar e najbarese,

¹⁴ bilo e upravnikonende kolen o caro bičhal i te kazninjen okolen kola čerena bišukaripe, a te pohvalinen okolen kola čerena šukaripe.

¹⁵ Adalese so, akavai e Devlesiri volja: te šaj, čerindoj šukar, phanden o muja e

bigođakere manušengere kola vaćeren tu-mendar ano bidžandipe.

¹⁶ Živinen sar slobodna manuša, ali na sar okola kola koristinena pli sloboda sar iz-govor zako bišukaripe, nego sar e Devlesere sluge.

¹⁷ Poštujinen sarijen, volinen tumare phrajlen e vernikoneni, daran e Devlestari, poštujinen e caro.

¹⁸ Tumen o sluge, pokorinen tumen tu-mare gospodarenđe ano sa o poštujiba, na samo okolendē kolai šukar hem krotka, nego hem okolendē kolai okrutna.

¹⁹ Adalese so, adavai zaki pohvala kad neko podnosini o nevolje hem trpini nepravedno, svesno da adava čerela zbog o Devel.

²⁰ Adalese so, so isi pohvalno ano adava te kazninena tumen zako tumare grehija, a tumen adava strpljivo trpinena? Ali, te trpinena čerindoj šukar, hem injen istrajna ano adava, adavai pohvalno anglo Devel.

²¹ Ko adava injen vičime, adalese so hem o Hrist trpinđa zako tumendē hem ačhavda tumendē primer te džan lesere dromeja.

²² "Ov kova na grešinda
hem niti jekh hovajba na iklilo lesere mu-jestar."

²³ Kad vređinde le, na irindā lende uvreda, hem kad patindā – nikase na pretindā, nego sa muklja upro Devel kova pravedno sudini.

²⁴ Ov korkoro upro plo telo legarda amare grehija ko krsto, te šaj amen, ađahar so muljam e grehese, živina zaki pravednost. Ano lesere rane injen sasljarde.

²⁵ Adalese so, injenle sar o bakre save našaldile, a akana irinden tumen koro Pa-stiri hem koro Čuvari tumare dušengoro.

3

Savetija zako romna hem romnja

¹ Ađahar hem tumen, romnjalen, pokori-nen tumen tumare romende, čak hem te nesave olendar na verujinena e Devlesere lafese, te šaj oven pridobime zaki vera, na palo lafija nego palo tumaro ponašanje,

² dikhindjo o poštujiba hem i čistota ano tumaro ponašanje.

³ Ma te ovel tumaro šužipe ano izgled: ano čeriba frizure, ano kitiba zlatoja ili ano urajiba šuže šeja.

⁴ Umesto adava, kitinen tumen andral šužipnaja savo na nakhela, savo avela oto krotko hem mirno duho, adalese soi adava dragoceno anglo Devel.

⁵ Adalese so, ađahar nekad kitinde pe o sveta đuđvija kolengiri nada inele ano Devel. On pokorinde pe pumare romende,

⁶ sar i Sara, koja inele pokorno e Avraameš hem vičindā le "gospodarona". Tumen injen lakere čhaja te čerena okova soi šukar hem te na mukena ništa te daraj tumen.

⁷ Adahar hem tumen, romalen, len ano obzir dai tumare romnja kasar živinena po bizaralo pol. Poštujinen len, adalese soi on, zajedno tumencar, nasledinice oto daro e dživdipnasoro. Tegani ništa naka terdol ko drom tumare molitvende.

O patiba zaki pravednost

⁸ I ko kraj, oven sare sar jekh ano misliba, saosećajna, volinen tumare phraljen, oven ljubazna hem ponizna.

⁹ Ma irinen bišukaripe zako bišukariepi ni uvreda zaki uvreda, nego blagoslovinen, adalese so ko adava injen vičime – te nasledinen o blagoslov.

¹⁰ Adalese soi ano Sveti lil pisime:

"Ko mangela te ovel le bahtalo dživdipe
hem te dikhel šukar dive,
nek arakhi pli čhib oto bišukaripe,
hem ple vošta oto hovajba;

¹¹ nek cidel pe oto bišukaripe hem nek čerel
šukaripe,
nek rodel o mir hem nek del sa pestar
te ačhol ano leste.

¹² Adalese so, e Gospodesere jačha dikhena
upro pravedna,
hem lesere kana šunena lengere
molitve,
ali e Gospodesoroi muj protiv okola kola
čerena bišukaripe."

¹³ Ko ka čerel tumende bišukar te trudinena tumen te čeren okova soi šukar?

¹⁴ Ali, čak hem te patinena zbog i praved-
nost, tumen injen blagoslovime. Ma daran
oto lengere pretnje hem ma oven uz nemir-
ime.

¹⁵ Nego, den čast e Hristese sar e sve-
tone Gospodese ano tumare vile hem oven
uvek spremna te odgovorinen svakonese
ko tumendar rodeli objašnjenje ot i nuda
savi ana tumende.

¹⁶ Ali čeren adava krotko hem ano
poštujiba. Nek tumari savest ovel čisto!
Adahar, te o manuša ogovorinena tumen,
okola kola kaljarena tumaro šukar ponašiba
ano Hrist, ka oven lađarde.

¹⁷ Adalese so, po šukari te patini pe
čerindoj okova soi šukar, tei adava e Devle-
siri volja, nego čerindoj okova soi bišukar.

¹⁸ Adalese so, o Hrist jekhvár za-
vek mulo zako grehija – pravedno zako
nepravedna – te anel tumen anglo Devel.
Mudardoj ano telo, ali ano duhoj irime ano
dživdipe.

¹⁹ Ano duho hem hujjilo te propovedini e
duhendē ano phandlipe,

²⁰ kola angleder, e Nojese ano vreme, in-
ele neposlušna e Devlese. O Devel strpljivo
adžičerda sa dikote čerđa pe i barka ani savi
samo nekobor džene – ukupno ofto – inele
spasime prekalo pani.

²¹ Adavai pani slika oto krstiba savo
akana spasini hem tumen adaleja so o Isus
Hrist uštino taro mule. A adava nane thojba
o melalipa e telosere, nego zavet e Devlese
ani čisto savest.

²² O Hrist dželo ko nebo hem bešio ko
počasno than, oti desno strana e Devlesiri,
kaj pokorinena pe lese o andelja, o vlastija
hem o zoralipa.

4

Te živini pe e Devlese

¹ Adalese, sar so o Hrist patindā ano
telo, zorjaren tumen hem tumen ano isto
razmisliba. Adalese so, ko god patini ano
telo, ačhavda pe oto gresiba.

² Adalese o vreme savo ačhilo tumare
dživdipnastar ano telo, nakhaven le pali
volja e Devlesiri, a na palo ugodiba e
manuškane požudende.

³ Adalese so dovoljnoi so nekad živinđen
sar o manuša kola na džanen e Devlese:
ano nemoralno živiba, ani požuda, ano
mačočja, ano perverzna hem divlja slavlja,
hem ano gadno idolopoklonstvo.

⁴ On čudinena pe sose hem tumen zajedno
olencar na mukena tumen ano isto divljo
hem nemarno živiba, pa adalese vređinena
tumen.

⁵ Ali ka den računi Okolese kovai
spremno te sudini e dživdenđe hem e
mulende.

⁶ Adalese o evanđelje inele propovedime
hem e mulende, te šaj, iakoi osudime sar
manuša ano telo, živinen ano duho sar so
živini o Devel.

⁷ Alo paše o kraj e svetosoro. Adalese
oven razumna hem trezvena, te šaj moli-
nen tumen.

⁸ Angleder sa, istrajno volinen jekh
avere, adalese so o mangipe učhari but
grehija.

⁹ Oven gostoljubiva jekh premalo aver-
este, bizo te gundinen!

¹⁰ Sar šukar upravnici oto razna dar-
ija e Devlesere, služinen jekh averese e
daroja savo svako tumendar primindā e
Devlestar.

¹¹ Te neko propovedini, nek ovel svesno
da vačeri o lafijsa save o Devel dela le! Te
neko služini, nek ovel svesno da služini e
zoralipnaja save o Devel dela le, te šaj ano
sa te proslavini pe o Devel prekalo Isus

Hrist! Olese slava hem zoralipe zauvek.
Amen.

E hrišćanengoro patiba

¹² Ma čudinen tumen, mle manglalen, zako požar savo thabljola maškar tumende te iskušini tumen. Adava so ovela tumencar nane ništa čudno!

¹³ Nego, radujinen tumen so učestvujinena ano e Hristesere patnje, sar te šaj radujinen tumen hem te oven bahtale kad ka ovel mothovdi lesiri slava.

¹⁴ Bahtale injen te vređinde tumen zbog e Hristesoro anav, adalese so ana tumende živini o Duho e slavakoro, e Devlesoro Duh.

¹⁵ Nijekh tumendar te na patini sar ubica, sar čor ili sar nesavo aver zločinco, ili sar o manuš kova mešini pe ko averesere buća.

¹⁶ A te neko patini adalese soi hrišćanin, ma te lađal adalestar, nego nek slavini e Devle so akhari adava anav.

¹⁷ Adalese so, alo o vreme zako Sudo savo ka počini oto e Devlesoro čher. A te o Sudo počini amendar, savo tek kraj adžičeri okolen kolai neposlušna zako e Devlesoro evandelje?

¹⁸ Adalese soi pisime:

"Te o pravedniko jedva spasini pe,
so ka ovel e biedevlesere manušeja
hem e grešnikoja?"

¹⁹ Adalese, okola kola patinena pali e Devlesiri volja, nek poverinen pumare duše e vernone Stvoriteljese čerindoj šukar delja.

5

Uputstvija e starešinendje hem e ter- *nende*

¹ A akana, me kova injum starešina, mangava te phenav nešto e starešinendje maškara tumende. Me injum svedoko e Hristesere patnjendar hem ka učestvujinav ani slava savi ka ovel amendeđe mothovdi.

² Parvaren o stado e Devlesere savoi tumende poverime. Oven lesere nadglednici na adalese so mora, nego oti šukar volja – sar so o Devel mangela; na zbog i korist, nego sa vileja.

³ Ma oven sar gospodarija upro okolende kolai tumende poverime te brininen lendar, nego oven primer zako stado!

⁴ A kad ka mothoj pe o Najbaro pastiri ka priminen i kruna oti slava, savi na properela.

⁵ Adahar hem tumen, ternalen, pokorinen tumen e starešinendje. A sare jekh premalo avereste urjaven tumen ani poniznost, hem služinen jekh averese, adalese so:

"O Devel protivini pe e barikanende,
a e poniznonendje mothoj milost."

⁶ Adalese, poniznen tumen, talo zoralo vas e Devlesoro, te uzvisini tumen ko pravo vreme.

⁷ Sa tumari briga frden upro leste, adalese so ov brinini pe tumendar.

⁸ Oven uvek spremna hem džangavde pazinen. Adalese so, tumaroj protivniko, o beng, sar o lav savo vičini hem okolini rodindoj kas te hal.

⁹ Protivinen tumen lese, zorale ani vera, adalese so džanen da ista patnje arakhena hem tumare phraljen ano sa o sveto.

¹⁰ A o Devel, kovai milostivno ano sa, kova tumen prekalo Hrist Isus vičinda ani pli večno slava, ov tumen, pali tumari kratko patnja ka usavršini, učvrstini, zorjari hem utemeljini.

¹¹ Olese pripadini o zoralipe zauvek. Amen.

E Petresere završna pozdravija

¹² Pisindüm tumende akava kratko il adahar so pomožindja man o Silvan, kole dikhava sar vernone phrale, te opomeni-nav tumen hem te potvrđinav dai akava čačikani milost e Devlesiri. Zorale ićeren tumen upro late.

¹³ Pozdravini tumen i khandiri ano Vavilon*, savi zajedno tumencar izabirime e Devlestari, hem o Marko, mlo čhavo ani vera.

¹⁴ Pozdravinen jekh avere ano mangipe.

Mir sarijende tumende kola injen ano Hrist.

* 5:13 Vavilon Akate o Petar kad vaćeri Vavilon mislini upri diz Rim

O dujto lil e Petresoro

¹ Me, o Simon Petar, o sluga hem apostoli e Isuse Hristesoro, pisinava okolende kola prekalo pravednost amare Devlesiri hem e Spasiteljesiri e Isuse Hristesiri priminde isto dragoceno vera sar hem amen:

² Milost hem mir tumencar ano izobilje prekalo pendžariba e Devle hem e Isuse, amare Gospode.

O dživdipe savo potvrđini e Devlesoro poziv

³ Olesoro devlikano zoralipe dinda amen sa so valjani amendje zako živiba ani pobožnost, prekalo pendžariba Okole kova vičindā amen ple slavaja hem šukaripnaja.

⁴ Adaleja amendjei dindje o dragocena hem o but bare obećanja, te šaj prekalo lende ova učesnici ani devlikani priroda hem te naša oti pokvarenost savi ano sveto, a savi avela taro požude.

⁵ I adalese den sa tumendar tumara veraće te doden šukaripe, ko šukaripe džandipe,

⁶ ko džandipe samokontrola, ki samokontrola strpljivost, ki strpljivost pobožnost,

⁷ ki pobožnost mangipe premalo phralja, a ko mangipe premalo phralja mangipe premalo sarijende.

⁸ Adalese so, te sa akava isi tumen hem te barjovena ano lende, ka oven korisna hem plodonosna ano pendžariba amare Gospode e Isuse Hriste.

⁹ A kas nane adava, ovi kororo hem na dikhela šukar, adalese so bisterđa da inele očistime oto ple anglune grehija.

¹⁰ Adalese, phraljalen, den sa tumendar tumare dživdipnaja te potvrđinen da o Devel vičindā tumen hem izabirinda tumen; te čerđen adahar, nikad naka otperen,

¹¹ hem ka ovel tumende mothovdi bari dobrodošica ano večno Carstvo amare Gospodesoro hem Spasiteljesoro e Isuse Hristesoro.

¹² Adalese uvek ka podsetinav tumen ko adava, iako adava već džanen hem injen zorjarde ano čaćipe savo isi tumen.

¹³ Mislinava dai ispravno so podsetinava tumen ko sa adava sa dıkote injum ano akava telo.

¹⁴ Džanav da sigate ka mukav akava telo, sar so phenda maje amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁵ Ali ka dav sa mandar te šaj hem palo mlo džajba uvek te setinen tumen ko adava.

E Hristesiri slava hem o proročko lafi

¹⁶ Kad vaćerđam tumende oto zoralipe hem oto aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, na vaćerđam tumende

lukavo izmislime paramiza, nego amen korkore amare jačencar dikhlijam lesoro veličanstvo.

¹⁷ Adalese so, kad priminda i čast hem i slava e Devlestari e Dadestar, šundilo o glaso e Devlesoro savoi veličanstveno ani pli slava, vaćerindoj: "Akavai mlo čhavo o volume, oleja injum bahtalo!"

¹⁸ Hem amen šundam adava glaso savo avela ine taro nebo, kad injamle e Isuseja ki sveto gora.

¹⁹ Adahari amende potvrđime o lafi e prorokonengoro, a tumen šukar čerena so pazinena upro leste sar upri svetiljka savi svetlini ki tomina – dıkote na disljola o dive hem na mothoj pe i čereni e divesiri ano tumare vile.

²⁰ Angleder sa, te džanen akava: nijekh proroštvo oto Sveti lil o manuš našti te tumačini korkoro pestar.

²¹ Adalese so, nikad o proroštvo na ulo oti manušikani volja, nego o manuša, legarde e Svetone Duhova, vaćerde e Devlesere lafija.

2

O hovavne proroci hem učitelja

¹ Ali, maškaro narodo inele hem hovavne proroci, sar so hem maškara tumende ka oven hovavne učitelja, kola čorale ka anen o hovavne sikkaviba hem ka odbacinen e Gospodare kova otkupinđa len. Adahar upra peste ka čhiven brzo propast.

² But džene ka džan palo lengoro nemoralno živiba hem zbog olende ka vaćeri pe bišukar e čačikane Dromestar.

³ Ani pli pohlepa, on ka iskoristinen tumen adahar so ka vaćeren tumende izmislime priče. Lengiri osudai već od angleder pripremime, hem lengiri propast adžićeri len.

⁴ Adalese so, o Devel na poštedinđa ni e andelen kola čerde greh, nego phandlen frdinda len ani tomina e pakaosiri, kaj ićeri len di ko Sudo.

⁵ Na poštedinđa ni o purano sveto, nego bičhalda o baro pani upro biedevlesere manuša, ali spasinda e Noje, e propovedniko oti pravednost, hem oleja efta averen.

⁶ Adahar hem o dizja i Sodoma hem i Gomora osudinđa ki propast hem uništindja len jagaja, čerindoj len primer zako avera biedevlesere manuša.

⁷ A palem, spasinda e pravednove Lote kova patindja zbog o nemoralno živiba e biedevlesere manušengoro.

⁸ Živindoj maškar olende, lesiri pravedno duša patindja, dī sar dive palo dive dikhela ine hem šunela olengere bezakonja.

⁹ Znači o Gospod džanel sar te ikali taro iskušenja e pobožnonen, hem te ićeri tali

kazna di ko Dive oto sudo e nepravednonen,

¹⁰ najangle okolen kola džana pali rumime požuda e telosiri hem mrzinena e Gospodesoro autoritet.

Adalai okola kola na darana nikastar hem kolai šerale, kola na darana te vređinen e nebeskone bićen.

¹¹ A čak ni o andelja, iakoi po bare ani sila hem ano zoralipe, na vaćerena uvredljiva optužbe protiv olende anglo Gospod.

¹² Adalai manuša sar o nerazumna životinje, so živinena palo nagon, savei bijande te oven dolime hem mudarde; on vređinenha okova so na pendžarena. Adalese sar o životinje ka oven hem uništire.

¹³ Ka oven kaznime zaki pumari nepravda. On ko sred dive nemoralno živinena hem uživinena ano adava. Oni mel hem ladž maškara tumende. Uživinena ano pumare prevare dok hana tumencar.

¹⁴ Lengere jačha pherde preljuba. Nisar te čaljon i grehestar hem legarena ko greh e manušen kola nane stabilna. Lengere vile trenirime te oven pohlepna. Upro lendei e Devlesoro prokletstvo.

¹⁵ Džeze taro pravo drom hem našaldile. Džeze e Valaamesere dromeja, e Veorovesere čhavesere, kova zavolindia i plata zako nepravedno delo.

¹⁶ Ali, inele ukorime zako plo bišukaripe: i herni – životinja savi našti te vaćeri – lelja te vaćeri manušikane glasoja hem zaustavinda e prorokosoro dilinipe.

¹⁷ Oni sar o izvorija bizo pani hem o oblacu saven legari i zorali barval. Olendrei pripremim i najbari tomina zauvek.

¹⁸ On vaćerena barikane hem čuće lafija hem nemoralnone telesnone požudencar zavodinena okolen kola samo so našle okolendar kola živinena ano hovajba.

¹⁹ Obećinena lende sloboda, a korkorei robija zaki pokvarenost. Adalese so, svaku robujini okolese so oleja vladini.

²⁰ Adalese so te, okola kola našle oto bišukaripa akale svetosere adahar so pendžarde amare Gospode hem Spasitelje e Isuse Hriste, palem upletinena pe ano lende hem perena tali lengiri vlast, ondai lengoro poslednjo stanje gore nego angleder.

²¹ Esavkende ka ovel ine po šukar te na pendžaren ine o drom oti pravednost, nego so, kad pendžarde le, irinde pumaro dumo zaki sveto naredba savi ine lende dindi.

²² Olenđe ulo okova so phenela o čačikano vaćeriba: "O đuklo irini pe ko plo čhadipe" hem "o thovdo balo džala palem te meljari pe ani čik."

3

O Dive e Gospodesoro

¹ Mle mangalen, akavai o dujto lil savo pisinava tumende. Ano soduj lila podsetinava tumen te ovel tumen sasto razmisliba

² hem mangava te setinen tumen e lafendar save angleder vaćerde o sveta proroci, hem e naredbendar amare Gospodesere hem Spasiteljesere savei tumende dinde prekalo apostolja.

³ Najangle, valjani te džanen da ano poslednja dive ka aven okola so marena muj kola ka živinen premalo pumare požude. On ka maren muj

⁴ hem ka pučen: "So ulo adaleja so o Hrist obećinda da palem ka avel? Adalese so hem amare pradada mule, a sai isto pana taro čeriba e svetosoro."

⁵ Adalese so, on namerno bistrena da ano anglune vremena o nebesija inele čerde palo lafi e Devlesoro, hem da palo isto lafi inele čerdi i phuv taro pani hem prekalo pari.

⁶ Adale panjeja hem inele potopime hem uništime adale vremesoro sveto,

⁷ a adale lafeja akanai o nebo hem i phuv ačhavde zako uništiba jagaja. On arakhena pe zako Dive e sudosoro kad e biedevlesere manuša ka oven uništire.

⁸ Ali jekh ma te bistren, mangalen: koro Gospod jekhi dive sar hiljada berša, a hiljada berša sar jekh dive.

⁹ O Gospod na kasnini te pherel plo obećanje, sar so neko mislini, negoi strpljivo tumencar, adalese so na mangela niko te merel, nego sare te pokajinen pe.

¹⁰ A o Dive e Gospodesoro ka avel sar o čor. O nebo bare zvukojia ka nestanini, hem e nebosere zoralipa jagaja ka oven uništire, a i phuv hem sa soi ano late ka ovel thardo.

¹¹ I adalese so sa adahar ka ovel uništire, sar tek sveto hem pravedno tumen mora te živinen,

¹² tumen kola adžićerena hem sidarena o aviba e Devlesere divesoro, kad sa o nebo ani jag ka nestanini hem e nebosere zoralipa ani jag ka topinen pe.

¹³ A amen palo e Devlesoro obećanje adžićeraja o nevo nebo hem i nevi phuv, kaj živini i pravednost.

¹⁴ Mangalen, adalese so adava adžićerena, den sa tumendar o Gospod te arakhi tumen ano mir, bizi mel hem bizo greh.

¹⁵ A te džanen da lesiri strpljivost značini spasenje, sar so hem amaro volime phral o Pavle pisinđa tumende pali mudrost savi lese dindi.

¹⁶ Ov adahar pisini ano sa o lila kad adalestar vaćeri. Ano lende isi nesave

stvarija savei phare te haljoven pe, save o bisikavde hem o nestabilna manuša naopako tumačinena. On adava čerena hem ko avera thana ano Svetu lil, pese ki propast.

¹⁷ Tumen, manglalen, adalese so akava angleder džanen, arakhen tumen te na vucini tumen pala peste i zabluda e biedevlesere manusengiri, i te otperen taro tumarozoralo stav.

¹⁸ Barjoven ani milost hem ano pendžariba amare Gospode hem Spasitelje e Isuse Hriste. Olese slava hem akana hem zauvek. Amen.

O prvo lil e Jovanesoro

O Lafi e dživdipnasoro

¹ Okova so inele taro anglunipe, so šundam, so amare jačhencar dikhlijam, so dikhaja ine hem so amare vastencar dolindam, adava mothovaja oto Lafi e dživdipnasoro.

² Adava dživdipe mothovda pe, hem amen dikhlijam le hem svedočnaja olestar, hem vaćeraja tumende e večnove dživdipnastar, savo inele koro Devel o Dad hem savo mothovda pe amende.

³ A mothovaja tumende adava so dikhlijam hem so šundam, te šaj hem tumen ovel zajedništvo amencar. A amaroj zajedništvo e Dadeja hem lesere Čhaveja, e Isuse Hristeja.

⁴ Akava pisinaja tumende te šaj amari radost ovel perhti.

O Develi svetlost

⁵ A akavai o lafi savo šundam olestar hem savo tumende vaćeraja: O Develi svetlost hem ano leste nane ni hari tomina.

⁶ Te phenaja da isi amen zajedništvo oleja, a phiraja ani tomina, hovavaja hem na živinaja palo čačipe.

⁷ Ali, te phiraja ano svetlost, sar soi ovano svetlost, isi amen zajedništvo jekh avereja, hem o rat lesere Čhavesoro e Isusosoro čistini amen taro svako greh.

⁸ Te phenaja da nane amen greh, korkore amen hovavaja hem nane ana amende čačipe.

⁹ Te priznjajnaja amare grehija, ovi verno hem pravedno: ka oprostini amendje o grehija hem ka očistini amen tari svako nepravda.

¹⁰ Te phenaja da na grešindam, e Devlećeraja hovavne hem lesoro Lafi nane ana amende.

2

¹ Mle čhavoralen, akava pisinava tumende te na grešinen. Ali, hem te neko čerela greh, isi amen Zastupniko koro Dad, e Isuse Hriste, e pravedniko.

² Ovi žrtva dindzi zako oprostiba amare grehengoro, hem na samo amare nego hem sa e manušengere grehengoro.

O vernici valjani te ićeren pe ko naredbe e Devlesere

³ A palo akava džanaja da pendžaraja le: te ićeraja amen ko lesere naredbe.

⁴ Okova kova vaćeri da pendžari le, a na ićeri pe ko lesere naredbe, ovi hovavno hem ano leste nane čačipe.

⁵ A ko ićeri pe ko lesere lafija, ano leste o mangipe e Devlesoro čače alo di ko savršenstvo. Palo adava džanaja da injam ano leste.

⁶ Ko vaćeri da ačhola ano leste, ov mora te živini ađahar sar so o Hrist živinđa.

Nevi naredba

⁷ Mle manglalen, na pisinava tumende nesavi nevi naredba, nego i purani naredba savi ine tumen taro anglunipe. Adaja purani naredbai o lafi savo šunden.

⁸ A palem, pisinava tumende nevi naredba, savakoro čačipe dičhola ano leste hem ana tumende. Adalese so, i tomina nakhela, a o čačikano svetlost već sijajini.

⁹ Ko vaćeri dai ano svetlost, a mrzni ple phrale, panaí ani tomina.

¹⁰ Ko volini ple phrale, živini ano svetlost hem nane so te peraj le ano greh.

¹¹ Ako mrzni ple phrale, ovi ani tomina – phirela ani tomina hem na džanel kaj džala, adalese so i tomina korjarda lesere jačha.

¹² Pisinava tumende, čhavoralen, adalese soi tumare grehija oprostime zbog olesoro anav.

¹³ Pisinava tumende, dadalen, adalese so pendžarđen okole kovai taro anglunipe.

Pisinava tumende, terne muršalen, adalese so pobedinđen e Bišukare.

¹⁴ Pisindum tumende, čhavoralen, adalese so pendžarđen e Dade.

Pisindum tumende, dadalen, adalese so pendžarđen okole kovai taro anglunipe.

Pisindum tumende, terne muršalen, adalese so injen zorale hem so e Devlesoro lafi živini ana tumende hem so pobedinđen e Bišukare.

¹⁵ Ma volinen akava sveto ni okova soi ano sveto. Te neko volini e sveto, ano leste nane e Dadesoro mangipe.

¹⁶ Adalese so, sa soi ano sveto – i požuda e telosiri, i požuda e jačhengiri hem o barikanipe zbog o barvalipe – na avela e Dadestar, nego e svetostar.

¹⁷ O sveto hem lesere požude nakhena, a ko čerela e Devlesiri volja živini zauvek.

¹⁸ Mle čhavoralen, poslednjoi vreme, hem sar so šunden, avela o antihrist. Već akana iklike but antihristija, hem palo adava džanaja dai poslednjo vreme.

¹⁹ Cidinde pe amendar, ali na inele čače amare. Adalese so, te čače inele amare, ka ačhoven ine amencar. Ali adaleja mothovda pe da on nane amare.

²⁰ Ali tumen isi pomazanje e Svetonestar, i sare džanen soi čačipe.

²¹ Na pisinava tumende adalese so na džanen o čačipe, nego adalese so džanen le

hem adalese so nijekh hovajba na avela e čaćipnastar.

²² Koi hovavno te nane okova kova na priznajini dai o Isus o Hrist. Ko na priznajini e Dade hem e Čhave – ovi o antihrist.

²³ Ko na priznajini e Čhave, nane le ni e Dade. Ko priznajini e Čhave, isi le hem e Dade.

²⁴ Okova so šundēn taro anglunipe, nek ačhol ana tumende. Te adava so šundēn taro anglunipe ačhola ana tumende, onda hem tumen ka ačhoven ano Čavo hem ano Dad.

²⁵ A akavai o obećanje savo dindā amen: o večno dživdipe.

²⁶ Akava pisinava tumende okolendar kola legarena tumen ko hovajba.

²⁷ Ali tumen primidēn o pomazanje olestar, savo ačhola ana tumende, i na valjani neko te sikaj tumen. A lesoro pomazanje sikaj tumen oto sa, hem adavai čaćipe, a na hovajba. Adalese, sar so sikavđa tumen, ađahar ačhovenano Hrist.

²⁸ I akana, mle čavoralen, ačhovenano leste, te šaj ovel amen pouzdanje anglo leste kad ov ka mothoj pe, te na lađa kad ka avel.

²⁹ Sar so džanena dai o Hrist pravedno, džanena hem dai olestar bijando svako kova čerela okova soi pravedno.

3

E Devlesere čhave

¹ Dikhen kobor mangipe dindā amen o Dad: te vičina amen e Devlesere čhave. A čaće amen adava injam. O manuša e svetosere na pendžarena amen adalese so na pendžarde ole.

² Mle manglalen, akana injam e Devlesere čhave, a pana nane amendē mothovdo so ka ova. Ali džanaja so, kad o Hrist ka mothoj pe, ka ova sar oleste, adalese so ka dikhla le esavke sar soi ov čaće.

³ I svakone kas isi adaja nada ano leste, čistini pe sar soi hem o Hrist čisto.

⁴ Svako kova čerela greh, phagela o Zakanji, adalese soi o greh bezkonje.

⁵ Tumen džanen da o Hrist mothovđa pe te cidel o grehija hem da ano leste nane greh.

⁶ Ko ačhola ano leste, na živini ano greh. A ko živini ano greh, ni dikhlja le ni pendžarda le.

⁷ Mle čavoralen, ma muken nikas te hovaj tumen. Ko čerela okova soi pravedno, ovi pravedno sar soi o Hrist pravedno.

⁸ Ko živini ano greh, ovi e bengestar, adalese so o beng grešini taro anglunipe. Adalese mothovđa pe o Čavo e Devlesoro, te uništini e bengesere delja.

⁹ Koi bijando e Devlestari, na živini ano greh, adalese so e Devlesoro seme živini ano leste. Ov našti te živini ano greh, adalese soi bijando e Devlestari.

¹⁰ Palo akava pendžardjona e Devlesere čhave hem e bengesere čhave: ko na čerela okova soi pravedno hem ko na volini ple phrale, name e Devlestari.

Te volina jekh avere

¹¹ Adalese soi akava o lafi savo šundēn oto anglunipe: te volina jekh avere.

¹² Ma oven sar o Kain, kova pripadindā e Bišukarese hem mudardja ple phrale. A sose mudarda le? Adalese so lesere delja inele bišukar, a o delja lesere phralesere inele pravedna, i mrzinđa le.

¹³ Ma čudinen tumen, phraljalen, te o manuša e svetosere mrzinena tumen.

¹⁴ Amen džanaja da nakhlijam taro meriba ano dživdipe, adalese so volinaja e phraljen. Ko na volini ple phrale, ačhola ano meriba.

¹⁵ Svako kova mrzini ple phrale, ovi ubica, a džanen da nijekh ubica nane le ana peste večno dživdipe.

¹⁶ Palo akava džanaja soi o mangipe: o Hrist dindā plo dživdipe amendē. Adalese hem amen injam dužna te da amaro dživdipe amare phraljendē.

¹⁷ Kas isi barvalipe akala phuvjakoro hem dikhla ple phrale so nane le, i na čerela ništa te pomožini lese, sar šaj e Devlesoro mangipe te ačholano leste?

¹⁸ Mle čavoralen, na volinaja samo lafencar hem čibbjaja, nego čeribnaja hem čaćipnaja.

¹⁹ Palo adava ka džana da injam e čaćipnastar hem ka ovel amen ani savest mir anglo Devel

²⁰ te i savest osudini amen. Adalese so, o Develi po baro oti amari savest hem ov sa džanel.

²¹ Mle manglalen, te amari savest na osudini amen, isi amen pouzdanje anglo Devel

²² hem dobinaja olestar sa so rodaja, adalese so ičeraja lesere naredbe hem čeraja okova soi olese šukar.

²³ A akavai olesiri naredba: te verujina ano anav lesere Čavesoro e Isuse Hristesoro hem te volina jekh avere sar so naredindā amendē.

²⁴ Ko ičeri lesere naredbe ačhola ano Devel, hem o Devel ačhola ano leste. A palo akava džanaja da ov ačhola ana amende: palo Duho kole dindā amen.

4

E Duhen valjani te proverini pe

¹ Mle manglalen, ma verujinen svakone duhose, nego proverinen e duhen – te

dikhen avena li taro Devel – adalese so iklile but hovavne proroci ano sveto.

² Palo akava ka pendžaren e Devlesere Duh: svako duho kova priznajini da o Isus Hrist alo ano telo, ovi taro Devel.

³ I svako duho kova na priznajini e Isuse, nane taro Devel, nego ovi taro antihrist. A šunden zako antihrist da avela, hem već akanai ano sveto.

⁴ Mle čhavoralen, tumen injen e Devlestari hem pobedinden len, adalese so okova kovai ana tumende po baroi okolestar kovai ano sveto.

⁵ O hovavnei proroci akale svetostar – adalese vačerena sar o sveto so vačeri hem o sveto šunela len.

⁶ Amen injam e Devlestari. Ko pendžari e Devle, šunela amen, a ko nane e Devlestari, na šunela amen. Adahar pendžaraja kovai o Duhu e čaćipnasoro, a kovai o duho e hovajbnasoro.

O Develi mangipe

⁷ Mle mangalen, hajde te volina jekh avere, adalese soi o mangipe e Devlestari. Svako kova volini, ovi e Devlestari bijando hem pendžari e Devle.

⁸ Ko na volini, ov na pendžari e Devle, adalese soi o Devel mangipe.

⁹ Adahar o Devel mothovđa plo mangipe amende: bičhalda ple jekhore Čhave ano sveto te šaj živina prekalo leste.

¹⁰ Ano akavai o mangipe: na ano adava da amen zavolindam e Devle, nego da ov zavolinda amen hem bičhalda ple Čhave sar žrtva zako oprostiba amare grehengoro.

¹¹ Mle mangalen, te amen o Devel edobor zavolinda, onda hem amen injam dužna te volina jekh avere.

¹² E Devle niko nikad na dikhlija; ali te volinaja jekh avere, o Devel živini ana amende hem lesoroi mangipe ana amende savršeno.

¹³ Palo adava džanaja da živinaja ano leste hem ov ana amende: dindā amen ple Duhostar.

¹⁴ A amen dikhlijam hem svedočinaja da o Dad bičhalda e Čhave te ovel Spasitelji e svetosoro.

¹⁵ Ko priznajini dai o Isus o Čavo e Devlesoro, o Devel živini ano leste hem ov ano Devel.

¹⁶ A amen pendžardam hem verujindam ano mangipe savo o Devel isi le premalo amende. O Develi o mangipe. Ko živini ano mangipe, ano Devel živini hem o Devel živini ano leste.

¹⁷ Palo adava o mangipe ana amende ovela savršeno, te šaj ovel amen pouzdanje ko Dive oto sudo; adalese so, savoi o Hrist, esavke injam hem amen ano akava sveto.

¹⁸ Ano mangipe nane dar, nego o savršeno mangipe ispudini i dar. Okova kova darala, isi le dar oti kazna, so značini da nane savršeno ano mangipe.

¹⁹ Amen volinaja adalese so o Devel na jangle zavolindā amen.

²⁰ Te neko phenela: "Volinava e Devle", a mrzni ple phrale, ovi hovavno. Adalese so, ko na volini ple phrale, kole dikhela, ov našti te volini e Devle, kole na dikhela.

²¹ A akaja naredba isi amen olestar: ko volini e Devle, te volini hem ple phrale.

5

Pobedini pe e veraja ano Čavo e Devlesoro

¹ Svako kova verujini dai o Isus o Hrist, bijandoi e Devlestari. I svako kova volini e Dade, volini hem okole kovai bijando lestar.

² Palo akava džanaja da volinaja e Devlestere čhaven: kad volinaja e Devle hem kad čeraja lesere naredbe.

³ Adalese so, akavai o mangipe premalo Devel: te iċera amen lese ko naredbe. A olesere naredbe nane phare.

⁴ Adalese so, sa soi e Devlestari bijando, pobedini e sveto. A akavai pobeda savi pobedinda e sveto: amari vera.

⁵ Koi pobedniku upreder o sveto te nane okova kova verujini dai o Isus o Čavo e Devlesoro?

⁶ Ov, o Isus Hrist, alo prekalo pani hem o rat – na samo prekalo pani nego prekalo pani hem o rat. A o Duhoi adava kova svedočinija adalestar, adalese soi o Duhu o čaćipe.

⁷ Adahar, isi trin so svedočinena:

⁸ o Duhu, o pani hem o rat – hem adala trin dena jekh svedočanstvo.

⁹ Te prihvatinaja o svedočanstvo e manušengoro, sar onda te na prihvatina o svedočanstvo e Devlesoro savoi po baro, adalese soi adava o svedočanstvo saveja o Devel svedočindā zako plo Čavo.

¹⁰ Ko verujini ano Čavo e Devlesoro, isi le adava svedočanstvo ana peste. A ko na verujini e Devlese, čerđa le dai hovavno, adalese so na verujinda ano svedočanstvo saveja o Devel svedočindā zako plo Čavo.

¹¹ A akavai adava svedočanstvo: o Devel dindā amen večno dživdipe, hem adavai dživdipe ano lesoro Čavo.

¹² Kas isi e Čhave, isi le dživdipe. Kas nane e Čhave e Devlesere, nane le dživdipe.

E Devlestere čhave na ačhovena ano greh

¹³ Akava pisindum tumende kola verujenja ano anav e Devlestere Čavesoro te džanen da isi tumen večno dživdipe.

¹⁴ A akavai o pouzdanje savo isi amen
ano leste: te rodaja nešto soi pali olesiri
volja, ov šunela amen.

¹⁵ A te džanaja da šunela amen kad so
god rodaja, džanaja da isi amen adava so
rodinđam lestar.

¹⁶ Te neko dikhela ple phrale da čerela
greh savo na legari ano meriba, nek molini
olese hem o Devel ka del le dživdipe.
Vaćerava okolendar kasoro greh na legari
ano meriba. Ali, isi hem greh savo legari
ano meriba. Zako adava greh na phenava
te molini.

¹⁷ Svako nepravdai greh, ali isi greh savo
na legari ano meriba.

¹⁸ Džanaja da svako kovai bijando e Devlestar
na živini ano greh, nego arakhi le o
Čhavo e Devlesoro, hem o Bišukar naštiti te
čerel lese ništa.

¹⁹ Amen džanaja da injam e Devlestar, a
dai sa o sveto ani vlast e Bišukaresiri.

²⁰ A džanaja da o Čhavo e Devlesoro
alo hem dindja amen godi te pendžara e
čaćikane Devile. A amen injam ano čaćikano
Devel, ano lesoro Čhavo o Isus Hrist. Ovi o
čaćikano Devel hem o večno dživdipe.

²¹ Mle čhavoralen, arakhen tumen e idol-
endar!

O dujto lil e Jovanesoro

Uvod hem pozdrav

¹ Me, o Jovan o starešina, pisinava e gospođače* kojai birimi e Devlestар hem lakere čavende kolen volinava ano čaćipe – hem na samo me nego hem sa okola kola pendžarena o čaćipe –

² zbog o čaćipe savo živini ana amende hem savo ka ovel amencar zauvek.

³ Milost, milosrđe hem mir e Devlestар e Dadestar hem e Isuse Hristestar, e Dade-sere Čavestar, ka ovel amencar ano čaćipe hem ano mangipe.

Te živini pe ano čaćipe hem ano mangipe

⁴ But radujindum man so maškarо te čhave arakhlјum nesaven kola živinenа palо čaćipe, baš adahar sar so primindam i naredba e Dadestar.

⁵ I akana molinava tut, gospođo – a na pisinava će nesavi nevi naredba, nego isto okoja savi isi amen taro anglunipe – te volina jekh avere.

⁶ A akavai o mangipe: te živina palо e Devlesere naredbe. Hem sar so šundēn taro anglunipe, adaja naredbai: živinen ano mangipe.

⁷ Adalese so, ano sveto iklile but hovavne manuša kola na priznajinena da o Isus Hrist alo ano telо. Svako esavkoi hovavno hem antihrist.

⁸ Arakhen tumen te na našalen okova zako so čerdam buti, nego te priminen pherdeste i plata.

⁹ Svako kova na ačhola ano sikaviba e Hristesoro, nego cidela pe olestar, nane le e Devle. A ko ačhola ano adava sikaviba, isi le hem e Dade hem e Čhave.

¹⁰ Te neko avela tumende, a na anela adava sikaviba, ma priminen le ano čher hem ma pozdravinен le.

¹¹ Adalese so, ko pozdravini le, učestvujini ano lesere bišukar delja.

Završna pozdravija

¹² Pana but so isi man te phenav tumende, ali na mangava prekalo lil, nego nadinav man da ka avav tumende hem muj mujeja tumencar te vaćerav. Adahar amari radost ka ovel pherdi.

¹³ Pozdravinena tut o čhave te phenjakere kojai birimi e Devlestар.

---

* **1:1 e gospođače...čavende** Akate mislini pe upri lokalno khandiri hem upro lakere vernici.

O trito lil e Jovanesoro

Uvod

¹ Me, o Jovan o starešina, pisinava e volume Gajese, kas volinava ano čaćipe.

² Mangleja amala, molinava tuće te ovel će šukar ko sa hem te ove sasto, sar soi šukar hem te dušaće.

³ Adalese so but radujindum man kad ale nesave phralja hem vaćerde tari ti vernost e čaćipnase – adalestar so tu živineja palo čaćipe.

⁴ Maje nane po bari radost nego kad šunava so mle čhave živinena palo čaćipe!

O Jovan hvalini e Gaje

⁵ Mangleja amala, verno injan ano sa so cereja e phraljenđe, đi hem okolende kolai abandije.

⁶ On e khandirjaće vaćerde te mangipnastar. Šukar ka čere te spremindan len zako drom ađahar sar so valjani anglo Devel.

⁷ Adalese so on zbog o anav e Hristesoro lelje te džan ko drom hem na priminena nišavi pomoć e manušendar kola na džanen e Devlese.

⁸ Adalese amen valjani te pomožina esavkende, te šaj zajedno čera buti zako čaćipe.

E Diotrefestar hem e Dimitrijastar

⁹ Pisindum nešto e khandirjaće, ali o Diotref, kova mangela te ovel prvo maškar olende, na mangela te primini amen.

¹⁰ Adalese, te aljum, ka podsetinav le ko okova so čerela, hem sar ogovorini amen bišukare lafencar. Hem adava nane lese dovoljno, nego ov korkoro na primini e phraljen, ni na mukela okolende kola mangena adava te čeren hem ikali len tari khandiri.

¹¹ Mangleja amala, ma dikh tut upro bišukaripe, nego upro šukaripe. Ko čerela šukaripe, ovi e Devlestastar. Ko čerela bišukaripe, ov na dikhlja e Devle.

¹² E Dimitrijastar sare vaćerena sa najšukar – đi hem o čaćipe složini pe adaleja, i ađahar hem amen vaćeraja sa najšukar olestar. A tu džane dai okova so amen vaćeraja čaćipe.

Završna pozdravija

¹³ Pana but so isi man te phenav če, ali na mangava prekalo lil,

¹⁴ nego nadinav man da ka dikhav tut sigate, hem ka vaćera muj mujeja.

¹⁵ Mir tuja. Pozdravinena tut o amala! Hem tu pozdravin e amalen, đijekhe palo anav.

O lil e Judasoro

¹ Me o Juda, o sluga e Isuse Hristesoro hem o phral e Jakovesoro, pisinava okolende kolai vičime hem volime e Devlestari e Dadestar hem zaštite ano Isus Hrist.

² O milosrđe, o mir hem o mangipe te barjol tumende.

O greh e biedevlengoro hem lengiri osuda

³ Mle manglalen, iako but mangljum te pisinav tumende amare spasibnastar ano saveste injam zajedno, osetindum potreba mle pisibnaja te ohrabrinav tumen te maren tumen zaki vera savi jekhvar zauvek dindi e svetone manušende.

⁴ Adalese so, maškar tumende čorale đerdinde nesave kolai već angleder odredime zako sudo. Adalai e biedevlesere manuša kola i milost amare Devlesiri preirinde ano nemoralno živiba hem kola odbacina amare jekhe Vladare hem Gospode e Isuse Hriste.

⁵ A mangava te podsetinav tumen, iako tumen sa adava već džanen, da o Isus prvo spasinda e Izraelconen tari phuv Egipat, a posle uništinda okolen kola na verujinde.

⁶ Hem e andelen kola na ičeđe pe ko pumaro autoritet savoi lende dindo, nego ačhavde pumaro than, o Devel ičeri len phandlen večnone lanconencar ki tomina zako sudo savo ka ovel ko baro dive.

⁷ Adahar o manuša tari Sodoma hem Gomora hem taro pašutne dizja kola sar lende čerde preljuba hem džeļe murš mursēja, čhvdei sar primer, trpindoj i kazna ani večno jag.

⁸ Esavkei adala kola čorale đerdinenaa maškara tumende. Adahar soi legarde pumare sunencar, meljarena pumaro telo e grehencar, odbacina e Devlesoro autoritet hem vredinena e slavnone andelen.

⁹ A čak ni o arhandeo o Mihailo, kad raspravindā pe e bengeja zako e Mojsijasoro telo, na tromandidlo vredindoj te osudini le, nego phendā: "O Gospod nek ukorini tut!"

¹⁰ A akala manuša vredinena sa okova so na haljovenaa, a okova so haljovenaa premaloo nagon, sar o nerazumna životinje, adavai okova so legari len ani propast.

¹¹ Jao olende! Adalese so lelje te džan e Kainesere dromeja, hem zbog o pare mukle pe ano hovadipre sar o Valaam, hem sar o Korej, uništinena pe ani pumari pobuna.

¹² Sar soi o garavde stene talo more opasna zako brodija, adahar hem adala manuša opasna ko tumare zajednička gozbe;* hana tumencar bizi lađ hem dikhena samo korkore pumen. Oni sar o oblaci bizo pani kolen legari i barval, sar o kašta ano jesen kolen nane bijandipe, kola duj puti mule, hem ikalde taro koren.

¹³ I sar so o divlja talasija i moresere frdena i pena, adahar on mothovena pumare lađarutne delja. Oni sar o čerjenia save lutinena savendei pripremije i najbari tomina zauvek.

¹⁴ Olendar prorokujinda o Enoh, kova inele eftato generacija e Adamestar, vaćerindo:

"Ače, o Gospod avela

ple bute hiljade svetone andelencar
¹⁵ te sudini sarijende hem te kaznini sa e biedevlesere manušen
 zako sa o bezbožna delja save bezbožno čerde
 hem zako sa o uvredljiva lafija
 save o biedevlesere grešnici vaćerde protiv oleste."

¹⁶ Adala manuša uvek gundinena hem nikad nane zadovoljna, živinena samo palo ple požude; mujeja vaćerena barikane lafija hem zaki korist čerena pe šukar e manušencar.

Ohrabrenje e vernikonendje

¹⁷ A tumen, mle manglalen, setinen tumen e lafendar so angleder phende o apostolja amare Gospodesere e Isuse Hristesere.

¹⁸ Adalese so phende tumende: "Ano poslednjo vreme ka iklijoven manuša kola marena muj, kola ka živinen palo pumare biedevlesere požude."

¹⁹ Adalai okola kola čerena podele, telesna manuša kolai bizo Svetu Duho.

²⁰ A tumen, mle manglalen, barjoven ani tumari but sveto vera hem molinen tumenano Svetu Duho.

²¹ Ičeren tumenano mangipe e Devlesoro đikote adžičerena amare Gospode e Isuse Hriste, ano plo milosrđe, te legari tumenko večno dživdipe.

²² Oven milosrdna okolende kola nane sigurna ko so te verujinen.

²³ Spasinen averen adahar so ka ikalen len otì jag. Averende oven milosrdna, ali ko isto vreme oven oprezna, mrzindoj hem o šeja savei meljarde lengere grehencar.

I slava e Devlese

²⁴ A okolese kova šaj te arakhi tumen te na perenano greh, hem bizi mana, ani bari radost, te čhivel tumen angli pli slava,

* ^{1:12} zajednička gozbe Adavai čediba e vernikonengoro ko hajba kote slavini pe o mangipe e Devlesoro.

25 e jekhe Devlese, amare Spasiteljese,
prekalo Isus Hrist amaro Gospod, te ovel
slava, veličanstvo, zoralipe hem vlast an-
gleder sa o vreme, akana hem zauvek!
Amen.

Otkrivenje

Uvod

¹ Akavai o otkrivenje e Isuse Hristesoro, savo o Devel dindā le te šaj mothoj ple slugende so valjani sigate te ovel. Hem ov adava mothovda adahar so bičhalda ple andeo ple slugase e Jovanese.

² Ov svedočini oto sa so dikhla: oto lafi e Devlesoro hem oto svedočanstvo e Isuse Hristesoro.

³ Blagoslovime okova kova čitini hem okola kola šunena hem ičerena pe ko lafija taro akava proročtvo hem okolestar soi pisime ano leste, adalese soi o vreme paše.

Pozdrav e eftane khandirjende

⁴ Me, o Jovan, pisinava e eftane khandirjende ani Tikori Azija:

Milost hem mir tumendē Okolestar kovai, kova ine hem kova avela, hem e eftane duhendar kolai anglo lesoro presto,

⁵ hem e Isuse Hristestar, kovai verno svedoko, prvo kova inele vazdime taro mule hem Vladari upreder e phuvjakere carija.

Okolese kova volini amen hem kova oslobođindā amen ple rateja oto amare grehija,

⁶ hem čerda amen te ova carstvo hem sveštenici kola služinena e Devlese, lesere Dadese, olese slava hem zoralipe zauvek. Amen.

⁷ Ače, ov avela e oblakonencar hem svako jakh ka dikhel le, čak hem okola so posavde le. I but ka roven palo leste sa o plemija ki phuv. Oja, adahari. Amen.

⁸ "Me injum Alfa hem Omega, Prvo hem Poslednjo", vačeri o Gospod o Devel, okova kovai, kova ine hem kova avela, Okova kova sa šaj.

O Jovan ani vizija dikhela e Isuse

⁹ Me, o Jovan, tumaro phral, kova zajedno tumencar injum ano patiba zako Carstvo e Devlesoro hem ani istrajnost ano Isus, injumle phandlo ko ostrvo Patmos zbog o lafi e Devlesoro hem zbog o svedočanstvo e Isusesoro.

¹⁰ Ko Dive e Gospodesoro, sar injumle ano Duho, šundum pala mande zoralo glaso, sar o zvuk e trubakoro,

¹¹ save vačerda maje: "Pisin ano lil okova so dikhaja hem bičhal ko efta khandirja: ano Efes, Smirna, Pergam, Tijatira, Sard, Filadelfija hem Laodikeja."

¹² Irindum man te dikhav kasoro glaso vačerda maje hem, kad irindum man, dikhlijum efta zlatna svećnjaci,

¹³ a maškarō svećnjaci nekas sar o Čavo e manušesoro. Inele urjavdo ano baro

ogrtači, a ko gruđa inele phandlo zlatno pojasa.

¹⁴ Lesoro šero hem o bala inele parne sar i parni vuna, sar o hiv, a lesere jačha sar o plamen e jagakoro.

¹⁵ Lesere pre inele sar i sjajno bronza kadi pročistime ani jagali peć, a lesoro glaso sar o zvuk e zorale panjengoro.

¹⁶ Ano desno vas ičerda efta čerenja, a lese taro muj ikljola ine mači oštro taro soduj strane. Lesoro muj inele sar o kham savo sijajini ano sa plo zoralipe.

¹⁷ Kad dikhlijum le, peljum uzalo lesere pre sar mulo, a ov plo desno vas čhvida upra mande hem phenda: "Ma dara! Me injum o Prvo hem o Poslednjo.

¹⁸ Me injum o Dživdo. Injumle mulo, a akana injum, ače, dživdo zauvek hem isi man o ključja oto meriba hem oto Had – o than e mulengoro.

¹⁹ Adalese pisin okova so dikhlan, okova soi akana hem okova so posle ka ovel.

²⁰ A ače o garavdo značenje oto efta čerenja saven dikhlanano mlo desno vas hem o efta zlatna svećnjaci: o efta čerenjai o andejia e eftane khandirjengere, a o efta svećnjaci o efta khandirja."

2

O lili e khandirjače ano Efes

¹ "E andeoze e khandirjakere ano Efes pisin:

'Akava vačeri Okova kova ičeri o efta čerenja ano plo desno vas hem kova phirela maškarō efta zlatna svećnjaci:

² Džanav te delja, to trud hem ti istrajnost hem so našti te trpine e bišukare manušen. Iskušindan okolen kola pese vačerena dai apostolja, ali nane, hem arakhljan len dai hovavne.

³ Istrajno injan, but patindan zako mlo anav hem na odustajindan.

⁴ Ali, isi man nešto protiv tute: ačhavdan to prvo mangipe.

⁵ Adalese, setin tut kotar peljan. Pokajin tut hem čer okova so ano početak čerdan. Te na pokajindan tut, ka avav hem ka cidav to svećnjaku lesere thanestar maškarō khandirja.

⁶ A palem, akava čereja šukar: mrzineja o delja e nikolaitengere save hem me mrzinava.

⁷ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende. E pobednikose ka dav te hal taro kaš e dživdipnasoro, savoi e Devlese ano raj."

O lili e khandirjače ani Smirna

⁸ "E andeoze e khandirjakere ani Smirna pisin:

'Akava vačeri o Prvo hem o Poslednjo, okova kova inele mulo, ali uštino:

⁹ Džanav ti nevolja hem to čororipe, ali tu injan barvalo. Džanav hem zako bišukar vačeriba save vačerena će okola kola zako pumende vačerena dai Jevreja, ali nane, nego oni e Sotonesiri sinagoga.

¹⁰ Ma dara okolestar so valjani te nakhave o patnje. Ače, o beng nesaven tumendar ka frdel ano phandlipe, te iskušni tumen, i deš dive ka oven ani nevolja. Ov verno di o meriba, hem ka dav tut i kruna e dživdipnasari.

¹¹ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende. E pobednikose ništa naka šaj te čerel o dujto meriba."

O lil e khandirjaće ano Pergam

¹² "E andeoše e khandirjakere ano Pergam pisin:

'Akava vačeri Okova kole isi o mači oštoto soduj strane:

¹³ Džanav kaj živineja, adari kaj e Sotonesoro presto. A palem zorale ićereja mlo anav hem na odrekniđan tut tari ti vera ana mande, čak ni zako vreme kad tumende, adari kaj živini o Sotoni, inele mudardo mlo verno svedoko o Antipa.

¹⁴ Ali isi man nešto hari protiv tute: isi tut adari nesave kola ićerena pe ko sikaviba e Valaamesoro, kova sikavđa e Valake te čhivel e Izraelconen te grešinen adahar so hale o mas savoi žrtvujime e idolendje hem so mukhle pe ano blud.

¹⁵ Hem isto adahar, isi tut hem esavke save ićerena pe ko sikaviba e nikolaitengoro.

¹⁶ Adalese, pokajin tut! Te na čerdan adava ka avav kora tute sigate, hem ka marav man olencar mačea taro mlo muj.

¹⁷ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende. E pobednikose ka dav o garavdo maro vičime mana hem o parno bar, a ko adava bar pisime lesoro nevo anav, savo niko aver na džanel sem okolestar kova dobini le."

O lil e khandirjaće ani Tijatira

¹⁸ "E andeoše e khandirjakere ani Tijatira pisin:

'Akava vačeri o Čavo e Devlesoro, kaserei jačha sar o plamen e jagakoro, a o pre sar i sjajno bronza:

¹⁹ Džanav te delja, to mangipe, ti vera, to služiba, ti istrajnost hem so akana čereja više nego so čerdan ano početak.

²⁰ Ali isi man nešto protiv tute: mukeja e đuvlja e Jezavelja, koja pese vačeri dai proročica, te sikaj hem te hovaj mle slugen te muken pe ano blud hem te han o mas savoi žrtvujime e idolendje.

²¹ Dinđum la vreme te pokajini pe, ali oj na mangela te pokajini pe zako plo blud.

²² Ače, ka frdav la ani e nambormipasiri postelja, a okolen kola olaja mukena pe ano

blud ani bari nevolja, te na pokajinde pe zako ple delja.

²³ Hem ka mudarav lakere čhaven nam-bormipaja. Hem adahar sa o khandirja ka džanen da me injum Okova kova ispitujini o mislija hem o vile. Hem đijekhese tumendar ka dav palo tumare delja.

²⁴ A tumende averende ani Tijatira, kola na ićerena tumen ko adava hovavno sikaviba hem kola na džanen "o bare tajne" e Sotonesere, phenava: naka čhivav upra tumende aver nesavo pharipe.

²⁵ Samo, zorale ićeren okova so isi tumen dikote na avava.

²⁶ E pobednikose, okova kova di o kraj čerela okova so naredindum, ka dav le vlast upreder o narodija –

²⁷ ov ka vladini upreder lende sastrenale palicaja,

ka zdrobini len sar e phuvjale čaren

²⁸ – sar so hem me dobinđum la e Dadestar. A ka dav le hem e divesere čerenja.

²⁹ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende."

3

O lil e khandirjaće ano Sard

¹ "E andeoše e khandirjakere ano Sard pisin:

'Akava vačeri Okova kole isi efta duhija e Devlesere hem efta čerenja: Džanav te delja – dičhola sar da injan dživdo, ali injan mulo.

² Phrav te jačha! Zorjar okova so ačhilo, savo samo so nane te merel. Adalese so, te delja nane savršena anglo mlo Devel.

³ Adalese setin tut okolestar so primiđan hem so šundan. Ičer tut upro adava hem pokajin tut. Ali, te na phravđan te jačha, ka avav sar o čor, i naka džane ko savo sati ka avav tute.

⁴ A palem, isi tut ano Sard nekobor manuša kola na meljarde pumare šeja e bišukare čeribnaja. On ka phiren mancar urjavde ano parno, adalese soi dostojna.

⁵ Adahar o pobedniko ka ovel urjavdo an parne šeja hem naka kosav lesoro anav tari Knjiga e dživdipnasiri, nego ka priznajinav lesoro anav anglo mlo Dad hem anglo lesere andelja.

⁶ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende."

O lil e khandirjaće ani Filadelfija

⁷ "E andeoše e khandirjakere ani Filadelfija pisin:

'Akava vačeri o Svetu hem o Čačikano, kole isi o klučo e carosoro e Davidesoro – kad ov nešto phravela, niko našti adava te phandel, hem kad ov nešto phandela, niko našti adava te phravel:

⁸ Džanav te delja. Ače phravđum o udar angla tute, savo niko našti phandel. Adalese so, nane tut edobor zoralipe, a palem ićereja tut ko mlo Lafi hem na odreknindan tut mle anavestar.

⁹ Ače, ka anav nesaven tari e Sotonesiri sinagoga kola zako pumenđe vaćerena dai Jevreja, ali nane, nego hovavena. Ka čerav te aven tute hem te peren ko kočija anglo te pre, i ka haljoven da volinava tut.

¹⁰ Adalese so šundan mli naredba te ačhove istrajno, hem me ka arakhav tut e vremestar oto iskušenje savo ka avel upro sa o svetu, te iskušini okolen kola živinena ki phuv.

¹¹ Avava sigate. Zorale ićer adava so isi tut, te našti niko te lel ti kruna.

¹² E pobedniko ka čerav te ovel stubo ano hram mle Devlesoro hem nikad više naka ikljol olestar. Upro oleste ka pisinav o anav mle Devlesoro hem o anav mle Devlesere dizjakoro – e neve Jerusalimesoro – savo huljela taro nebo mle Devlesttar, hem mlo nevo anav.

¹³ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende.'"

O lil e khandirjaće ani Laodikeja

¹⁴ "E andeoše e khandirjakere ani Laodikeja pisin:

'Akava vaćeri o Amen, o Verno hem o Čačikano svedoko, okova prekala kaste o Devel čerda sa:

¹⁵ Džanav te delja. Na injan ni šudro ni tato. Te ove ine barem šudro ili tato!

¹⁶ Ali adalese so injan mlako – ni tato ni šudro – ka čhungarav tut mle mujestar.

¹⁷ Tu vaćereja: "Barvalo injum. Uljum barvalo hem na valjani maje ništa", a na dikheja da injan jadno hem bedno, čororo, kororo hem nango.

¹⁸ Savetujinava tut mandar te čine zlato pročistime ani jag. Adahar čaće ka ove barvalo. Čin hem parne šeja hem urjav len te na dičhoj to lađutno nangipe. Čin hem mast te makhe te jača, te šaj dikhe.

¹⁹ Me ukorinava hem disciplinujinava okolen kolen volinava. Adalese, ov revno hem pokajin tut.

²⁰ Ače, terđovava anglo udar hem khuvava. Ko šunela mlo glaso hem phravela o udar, ka djerdinav oleste hem ka hav oleja, hem ov mancar.

²¹ E pobednikose ka dav mancar te bešel ko mlo presto, sar so hem me pobedindum hem bešjum mle Dadeja ko lesoro presto.

²² Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende.'"

4

O presto ko nebo

¹ Palo adava dikhlijum: eče, phravdo udar ko nebo.

A okova glaso savo angleder šundum sar vaćeri maje sar truba, phenda: "Uklji akari, i ka mothovav će so palo akava valjani te ovel."

² Otojekhvar prelelja man o Duho, hem dikhlijum ko nebo presto hem nekas sar bešela upro leste.

³ Adava kova beštino ko presto dičhilo sar o skupa bara jaspis hem sard, a uzalo presto inele duga savi dičhili sar o smaragd.

⁴ Adava presto okružinde bišu štar prestolja upra savende beštine bišu štar starešine, urjavde ano parne šeja hem ine len zlatna krune upro šere.

⁵ Taro presto ikljona ine munje, grmljavina hem gromija. Anglo presto thabljona ine efta baklje, a adalai o efta duhija e Devlesere.

⁶ Anglo presto inele hem nešto sar stakleno more savo dičhola sar kristali.

Ko maškar, o presto okružinde štar dživde bićija pherde jačhencar anglat hem palal.

⁷ O prvo biće inele slično e laveso, o dujto inele slično e guruvese, e tritone ine muj sar e manušesoro, a o štarto inele slično e oraose ano letiba.

⁸ Svakone e stare bićendar ine po šov phaka, pherde inele jačhencar talo phaka hem upro phaka. On dive hem rat bizo ačhojba vaćerena:

"Sveto, sveto, sveto i Gospod o Devel,
Okova kova sa šaj,

kova ine, kovai akana hem kova avela!"

⁹ I kad god o dživde bićija dena slava, čast hem zahvalnost okolese kova bešela ko prestolje, Okolese kova zauvek živini,

¹⁰ okola bišu štar starešine perena mujeja di phuv anglo Okoleste kova bešela ko prestolje hem pokloninenha pe Okolese kova zauvek živini. Čivena pumare krune anglo presto, vaćerindoj:

¹¹ "Dostojno injan, Gospode hem Devla amareja,

te primine i slava, i čast hem o zoralipe, adalese so tu sa stvorindan,
hem pali ti voljai čerdo hem postojini."

5

O bakroro phravela o svitak – o paćardo lil

¹ Tegani ano desno vas Okolesoro kova beštino ko presto dikhlijum jekh paćardo lil, ko savo inele pisime andral hem avrijal. Inele zapečatime eftane pečatencar.

² I dikhlijum jekhe zorale andeo sar oto sa o glaso vični: "Koi dostojo te phagel o pečatija hem te phravel o paćardo lil?"

³ Ali nikko ko nebo, ni ki phuv, ni tali phuv našti ine te phravel o paćardo lil hem te dikhel ano leste.

⁴ I me but runđum so nikko na arakhlijha pе dostojo te phravel o paćardo lil hem te dikhel ano leste.

⁵ Tegani jekh oto starešine phendā maje: "Ma rov! Ače, pobedinda o Lav taro pleme e Judasoro, o Koreno e Davidesoro. Ov šaj phagel o efta pečatija hem te phravel o paćardo lil."

⁶ I dikhlijum sar maškaro prestolje hem o štar dživde bićija hem o starešine terdola o Bakroro. Dičhilo sar dai čhindo. Ine le efta šinga hem efta jačha, a adalai o efta duhija e Devlesere bičhalde upri sa i phuv.

⁷ O Bakroro alo, i lelja o paćardo lil oto desno vas Okolesoro kova bešela ko prestolje.

⁸ A kad lelja le, okola štar dživde bićija hem o bišu štar starešine pele mujeja di phuv anglo Bakroro. Svakone olendar ine harfa hem zlatna čare perde tamjan, a adavai o molitve e Devlesere manušengere.

⁹ On đilabde nevi đilib:

"Dostojno injan te le o paćardo lil
hem te phage lesere pečatija
adalese so injanje čhindo
hem te rateja otkupindan e manušen
zako Devel
taro svako pleme, čhib, narodo hem
nacija.

¹⁰ Ćerđan len te oven carstvo hem sveštenici
amare Devlese,
hem on ka vladinen upri phuv."

¹¹ Tegani dikhlijum hem šundum o glasija bute andēlengere uzalo prestolje hem e dživde bićengere hem e starešinengere. Sa edobor milionja hem milionja andēlja inele.

¹² Vaćerde oto sa o glaso:

"Dostojnoi o Bakroro, savoi čhindo,
te primini i moć hem o barvalipe,
i mudrost hem o zoralipe,
i čast, i slava hem i hvala!"

¹³ I šundum sa o stvorenja ko nebo hem ki phuv, tali phuv hem ko more hem sa soi ano lende, sar vaćerenja:

"Okolese kova bešela ko prestolje hem e Bakrorese,
hvala hem čast, slava hem vlast
zauvek!"

¹⁴ O štar dživde bićija phende: "Amen!"
A o starešine pele mujeja di phuv hem pokloninde pe.

6

O Bakroro phagela o prva šov pečatija

¹ Tegani dikhlijum sar o Bakroro phagela jekh oto efta pečatija hem šundum jekhe oto štar dživde bićija sar glasoja, zoralo sar o grom, phenela: "Ava!"

² Dikhlijum, i eče, parno gras hem upro leste bešela okova kova ičerđa didača. Ine lese dindi i kruna hem ov sar pobedniko dželo te pobedini.

³ Kad o Bakroro phaglja o dujto pečati, šundum sar o dujto dživdo biće phenela: "Ava!"

⁴ I iklilo o dujto gras, jagale lolo, a upro leste bešela okova kova dobinda vlast tari phuv te lel o mir, i o manuša maškara pumende te mudaren pe. Olesei dindo baro mači.

⁵ Kad o Bakroro phaglja o trito pečati, šundum sar o trito dživdo biće phenela: "Ava!"

Dikhlijum, i eče, kalo gras hem upro leste bešela okova kova ičerđa vaga ano plo vas.

⁶ I šundum nesavo glaso sar maškaro štar dživde bićija phenela: "Jekh kilo điv ili trin kilja ječam zaki jekh dnevnika! A zako ulje hem zaki mol ma ana štetaj"

⁷ Kad o Bakroro phaglja o štarto pečati, šundum o glaso oto štarto dživdo biće sar phenela: "Ava!"

⁸ Dikhlijum, i eče, sivo gras. O anav okolesoro kova bešela upro leste inele Meriba, a odmah palo leste džala ine o Had. On dobinde vlast upreder jekh četvrtnica e phuvjakere manušendar, te mudaren len mačaja, bokhalipnaja, zarazaja hem dvljone životinjencar.

⁹ Kad o Bakroro phaglja o pandžto pečati, dikhlijum talo žrtveniko o duše okolengere kola inele mudarde zbog o Lafi e Devlesoro hem zbog o svedočanstvo savo ičerde.

¹⁰ On taro sa o glaso vičinde: "Gospodarona, svetoneja hem čaćikaneja, pana kobor ka nakhel diktote na osudineja e manušen ki phuv hem na osvetineja amaro rat?"

¹¹ Tegani svakone olendar dindā pe parno ograći hem ine lende phendo te oven strpljiva pana hari, diktote na pherdola o broj lengere phraljengoro, e Isusesere slugengoro, kola valjani te oven mudarde sar on.

¹² I dikhlijum sar o Bakroro phaglja o šofto pečati. Ulo baro zemljotres, o kham ulo kalo sar o neudobna šeja zako žaliba, a o masek ulo lolo sar rat.

¹³ O čerenja pele taro nebo ki phuv sar so o nezrela smokve perena taro kaš kad tresini le i zorali barval.

¹⁴ O nebo ulo paćardo sar o lil kad paćari pe, a sa o planine hem o ostrvija cidinde pe pumare thanestar.

¹⁵ Tegani sa e phuvjakere carija, o bare manuša, o narednici, o barvale hem o zorale, o robija hem o slobodna garavde pe ano pećine hem maškar e planinengere stene.

¹⁶ On phende e planinende hem e stenende: "Peren upra amende hem garaven amen taro muj Okolesoro kova bešela ko prestolje hem e Bakroresere holjatar!

¹⁷ Adalese so alo o baro dive lengere holjatar, hem ko šaj te ačhol dživdo?"

7

144.000 obeležime pećateja

¹ Palo adava, dikhlijum štare andelen sar terđona ko štar krajevija e phuvjakere. Zadržinena ine o štar barvalja e phuvjakere, sar te na phudel nijekh barval ki phuv, ni ko more, ni ko bilo savo kaš.

² Tegani dikhlijum avere andeo sar avela taro istok. Peja legarda o pečati e dživde Devlesoro. Ov zorale glasoja vičinda okole štare andelende kolende inele dindi vlast te anen šteta e phuvjače hem e morese:

³ "Ma anen šteta ni e phuvjače, ni e morese, ni e kaštenđe đikote e pećateja na obeležinaja o čekat amare Devlesere slugen-goro!"

⁴ I sunđum o broj okolengoro kola inele obeležime e pećateja – 144.000 taro sa e izraesere plemija:

⁵ taro e Judasoro pleme: 12.000
obeležime pećateja,
taro e Ruvimesoro pleme: 12.000,
taro e Gadesoro pleme: 12.000,
⁶ taro e Asiresoro pleme: 12.000,
taro e Neftalimesoro pleme: 12.000,
taro e Manasijasoro pleme: 12.000,
⁷ taro e Simeonesoro pleme: 12.000,
taro e Levijesoro pleme: 12.000,
taro e Isaharesoro pleme: 12.000,
⁸ taro e Zavulunesoro pleme: 12.000,
taro e Josifesoro pleme: 12.000,
taro e Venijaminesoro pleme: 12.000
obeležime pećateja.

Sa edobor narodo anglo e Devlesoro presto

⁹ Palo adava dikhlijum sa edobor manušen, kolen niko našti ine te dženel, tari svako nacija, pleme, narodo hem čib. Terđona ine anglo prestolje hem anglo Bakroro urjavde ano parne ogrtačija hem e palmakere grankencar ano lengere vasta.

¹⁰ Zorale glasoja vičinde: "O spasenje avela amare Devlestari, kova bešela ko prestolje, hem e Bakrorestar!"

¹¹ A sa o andelja, kola okružinena ine o prestolje hem e starešinen hem e štare dživde bičen, pele mujeja di phuv anglo prestolje, i pokloninde pe e Devlese,

¹² vaćerindoj:

"Amen! I hvala, i slava,
i mudrost, o zahvaliba, i čast,
i sila hem o zoralipe

pripadinenam amare Devlese zau-
vek. Amen!"

¹³ Tegani jekh e starešinendar pučja man:
"Džane li kolai akala ano parne ogrtačija hem kotar avena?"

¹⁴ Me phenđum lese: "Adava tu džane, gospodarona."

A ov phenda: "Adalai okola so ale taro bare nevolje hem e Bakroresere rateja thovde hem parnjarde pumare ogrtačija.

¹⁵ Adalese terđona anglo e Devlesoro prestolje hem dive hem rat lese služinena ano lesoro Hram, a Okova kova bešela ko prestolje ka živini maškar olende hem ka zaštitiši len.

¹⁶ On nikad više naka oven bokhale ni žedna, hem o kham naka tharel len, ni nisavo aver tatipe.

¹⁷ Adalese so o Bakroro, kovai ano maškar anglo prestolje, ka ovel lengoro pastiri hem ov ka legari len ko izvor e panjesoro savo dela dživdipe. A o Devel ka kosel svako asvi lengere jačhendar."

8

O Bakroro phagela o eftato pečati

¹ Kad o Bakroro phaglia o eftato pečati, ko nebo lelja te ovel tišina di sar ekvaš o sati.

² Tegani dikhlijum eftane andelen kola terđovena anglo Devel. Olenđe inele dinde efta trube.

³ Aver andeo alo e zlatnone čareja zako tamjan hem terđino anglo žrtveniko. Olese inele dindo te anel but tamjan ko zlatno žrtveniko anglo prestolje, zajedno e Devlesere manušengere molitvencar.

⁴ O čuro e tamjanesoro savo inele ano vas e andeosoro vazdindha pe anglo Devel, zajedno e Devlesere manušengere molitvencar.

⁵ Tegani o andeo lelja o čaro e tamjaneja, pherda le jagaja taro žrtveniko i frdinda ki phuv, i palo adava ule gromija, grmljavine, munje hem zemljotres.

O efta andelja hem o trube

⁶ O efta andelja kolen ine o efta trube spreminde pe te phudenano lende.

⁷ Kad o prvo andeo phudinda, i kukudi hem i jag mešimi e rateja inele frdime ki phuv, i trećina oti phuv hem trećina oto kašta thabile hem sa i zeleno čar thabili.

⁸ Kad o dujto andeo phudinda, nešto sar bari planina thardi jagaja inele frdime ano more. Trećina oto more čerđa pe ano rat

⁹ hem trećina oto dživđe bičja ano more mule, a trećina oto brodija inele uništimo.

¹⁰ Kad o trito andeo phudinda, taro nebo peli jekh bari čereni, savi thabljola ine sar baklja. Oj peli upri trećina lenja hem upro izvorija e panjengere.

¹¹ A o anavi e čerenjakoro Pelen – so značini “Čerk”. Trećina oto panja inele čerke olatar, hem adahar but manuša mule oto čerkipe e panjengoro.

¹² Kad o štarto andeo phudinda, nešto khuvđa trećina e khamesiri, trećina e masekesiri hem trećina e čerenjengiri, i adahar kalile zaki trećina. O dive našaldha pli trećina oto svetlost, a adahar hem i rat.

¹³ Tegani dikhlijum hem šundum jekhe orao savo letini ine ano maškar e nebosoro hem taro sa o glaso vičini: “Jao! Jao! Jao e phuvjakere manušende kad ka šundol o zvuk taro poslednja trube e trine anđelengere kola valjani te phuden!”

9

¹ Kad o pandžto andeo phudinda, dikhlijum i čereni savi peli taro nebo ki phuv. Olaće inele dindo o ključo oto prolaz save legari ani Beskrajno rupa.

² Kad i čereni phravđa o prolaz savo legari ani Beskrajno rupa, olestar iklilo čuro sar o čuro tari nesavi bari peć. O kham hem o nebo kalile oto čuro tari Beskrajno rupa.

³ A taro čuro ki phuv iklile o skakavci, save dobinde moć savi isi e phuvjakere škorpijen.

⁴ Ine lendje naredime te na čeren ništa e phuvjakere čarpače, ni bilo sava biljkače, ni bilo save kaštese, nego samo e manušende kolen nane e Devlesoro pečati ko čekat.

⁵ Ali na ine lendje muklo te mudaren e manušen, nego samo te mučinen len pandž masek. A adavai mučiba sar i dukh savi čerela i škorpija kad posaj e manuše.

⁶ Ko adala dive, o manuša ka roden o meriba, ali naka arakhen le. Ka mangen te meren, ali o meriba ka našel olendar.

⁷ O skakavci dičhile sar o grasta savei spremime zako mariba. Upro šero ine len nešto sar zlatno kruna, a lengere muja inele sar manušikane.

⁸ Lengere bala inele sar e đuvljengere, a o danda sar e lavengere.

⁹ Upro peste ine len oklopija sar oto sastren, a o zvuk lengere phakendar šundilo sar kad but kočje hem grasta prastana ko mariba.

¹⁰ Upro porika ine len kar o škorpija, hem ano adala porika ine zoralipe te mučinen e manušen pandž masek.

¹¹ Upredjer lende vladinda o caro, o andeo oti Beskrajno rupa, kova ki čhib e jevrekengiri vičini pe Avadon, a ko grčki Apolion (so značini “Okova kova uništini”).

¹² I prvo nevolja nakhini. Ače palo late avena pana duj!

¹³ Kad o šofto andeo phudinda, šundum jekh glaso savo avela taro štar šinga upro zlatno štveniko savo terđola anglo Devel.

¹⁴ O glaso phenda e šotone andeo se kole ine truba: “Oslobodin okole štare andelen kolai phandle ki bari len Eufrat!”

¹⁵ Tegani inele oslobodime o štar andelja kola inele spremna baš ko adava sati, dive, masek hem berš te mudaren trećina e manušendar.

¹⁶ O broj e vojnikendor upro grasta inele dušel milionja – šundum lengoro broj.

¹⁷ A o grasta hem okola so jašinen len, kolen dikhlijum ani mli vizija, dičhile adahar: Okola upro grasta ine len upra peste oklopija lole sar jag, tamnoplava hem žuta sar o sumpor. E grastengere šere inele sar o šere e lavengere, a taro lengoro muj ikljola ine jag, čuro hem sumpor.

¹⁸ Taro adala trin nevolje – i jag, o čuro hem o sumpor save ikljona ine taro lengere muja – mudardile trećina e manušendar.

¹⁹ O zoralipe akale grastengoro inele ano lengere muja hem ano porika. Adalese so, o porika inele sar e sapengere šere savencar povredinena ine e manušen.

²⁰ Ali o manuša so ačhile, kola na mule taro akala nevolje, pana na pokajinde pe zbog o idolja saven čerde pumare vasten-car. On na ačhavde te slavinjen e demonen hem e idolen oto zlato, srebro, bronza, bar hem kaš, kola našti ni te dikhen, ni te sunen, ni te phiren.

²¹ Na pokajinde pe ni zako pumare mudariba, ni zako pumare mađije, ni zako pumaro blud, ni zako pumare čoriba.

10

O andeo hem o tikoro paćardo lil

¹ Tegani dikhlijum pana jekhe zorale andeo sar hujjela taro nebo. Inele urjavdo ano oblako, a upro šero ine lese i duga. Lesoro muj inele sar o kham, a o pre sar o stubija e jagakere.

² Ano vas ine lese tikoro, phravđo lil. Ov pe desnone preja terdino upro more, a e levonja upri phuv,

³ i taro sa o glaso vičinda – sar o lav kad vičini. A kad vičinda, o efta gromija pumare glasonencar lelje te vaćeren.

⁴ A kad o efta gromija vaćerde, mangljum te pisinav, ali taro nebo šundum o glaso

savo phenda: "Ićer ani tajnost adava so o efta gromija vaćerde hem ma pisin adava."

⁵ Tegani o andeo kole dikhlijum sar terđola upro more hem upri phuv vazdindā plo desno vas nakoro nebo

⁶ hem halja pe sovli Okoleja kovai zauvek dživdo, kova čerđa o nebo hem sa soi ano leste, hem i phuv hem sa soi ano late, hem o more hem sa soi ano leste: "Nane više odložiba!"

⁷ Nego, ko dive kad o eftato andeo ka phudel i truba, ka ovel završime e Devlesoro tajno plan, sar so hem ov ple slugende e prorokonende vaćerda."

⁸ Tegani šundum o glaso taro nebo savo palem phenda maje: "Dža hem le o phravdo līl oto vas e andeosoro kova terđola upro more hem upri phuv."

⁹ I dželjum uzalo andeo i phendum lese te del man adava tikoro līl, a ov phenda maje: "Le hem ha le. Ano muj ka ovel će gudlo sar avđin, a ano to vodi ka ovel će čerko."

¹⁰ Me leljum o līl oto vas e andeosoro hem haljum le. Ano muj ine maje gudlo sar avđin, ali kad haljum le, ano vodi ine maje čerko.

¹¹ Tegani ine maje phendo: "Palem valjani te prorokujine e bute narodendar, nacijendar, čibjendar hem caronendar."

11

O duj svedoci

¹ Tegani dobindum i trska slično e štapese saveja merini pe, i ine maje phendo: "Ušti hem izmerin e Devlesoro hram hem o žrtveniku hem džen okolen kola ano leste perena ko kočija anglo Devel.

² Ali ma merin o boro e hramesoro savoi avri, adalese soi dindo e avere nacijende, kola ka gazinen upri Svetu diz sarandu duj masek.

³ A me ka bičhalav mle duje svedokonen, urjavde ano neudobna šeja zako žaliba te prorokujinen adala hiljadu dušelu šovardeš dive."

⁴ Oni duj masline hem duj svećnjaci save terđovenia anglo Gospodari e phuvjakoro.

⁵ Te neko mangela te čerel lende bišukaripe, i jag ikljola taro lengoro muj hem hala lengere neprijateljen. Te neko mangela te čerel lende bišukaripe, ađahar mora te ovel mudardo.

⁶ Olen isi vlast te phanden o nebo te na perelbršim zako vreme kad prorokujinen. A isi len hem vlast o panja te čeren ano rat hem i phuv te khuvan svakona nevoljaja, kad god adava mangena.

⁷ Kad ka završinen pumaro svedočiba, protiv olende ka marel pe i Zver savi ikljola tari Beskrajno rupa. Oj ka pobedini len hem ka mudari len.

⁸ Olengere telija ka pašljon ki ulica e bara dizjakiri, savi duhovno vičiri pe Sodoma hem Egipat, kaj hem lengoro Gospod inele čhivdo ko krsto.

⁹ Trin tekvaš dive o manuša taro sa o nacije, plemija, čibja hem narodija ka dikhken lengere telija hem naka muken lengere telija te oven čhvde ano grobo.

¹⁰ Okala kola živinena ki phuv ka radujnen pe hem ka slavinjen lengiri propast hem ka bičhalen darija jekh averese, adalese so adala duj proroci mučinde len.

¹¹ Ali palo trin tekvaš dive, e Devlesoro dah savo dela dživdipe đerdindā ano proroci, i on terdine pumendē ko pre hem bari dar uklinda okolen kola dikhena len ine.

¹² Tegani šunde zoralo glaso taro nebo sar vaćeri lende: "Aven akari upre!"

I on anglo jačha pumare neprijateljenere upro oblako legardile ko nebo.

¹³ I ko adava momenti ulo baro zemljotres hem dešto kotor e dizjakoro ulo uništme. Taro zemljotres mudardile efta hiljade manuša. Avera darandile, i dinde slava e Devlese kovai ano nebo.

¹⁴ I dujto nevolja nakhli. Ače, sig avela i trito.

Ieftato truba

¹⁵ O eftato andeo phudindā i truba, hem ko nebo šundile zorale glasija save vaćerde:

"O carstvo e svetosoro ulo carstvo amare
Gospodesoro
hem lesere Hristesoro.
Ov ka vladimi zauvek!"

¹⁶ A o bišu štar starešine, kola bešena ko pumare prestolja anglo Devel, pele mujeja di phuv hem pokloninde pe e Devlese,

¹⁷ vaćerindoj:

"Zahvalinaja će, Gospode Devla, kova sa šaj,
kova injan hem kova injanje,
so lejian to baro zoralipe
hem lelijan te vladine!

¹⁸ O narodija holjande,
hem ali ti holi
hem o vreme te sudini pe e mulendē.
Alo o vreme te nagradine te slugen e prorokon,
hem te manušen, hem okolen kola
darana te anavestar, e tikoren hem
e bareni,
hem te uništine okolen kola uniština
i phuv!"

¹⁹ Tegani phravdilo e Devlesoro hram ko nebo, hem ano leste mothovđa pe o Kovčeg oto lesoro savez. Tegani khuvde o munje, i grmljavina, o gromija, ulo zemljotres hem lelja te perel bari kukudi.

12*I Đuvli hem i Aždaja*

¹ Ko nebo mothovđa pe baro znako: i đuvli urjavdi ano kham, talo pre olakerei o masek, a upro šero ine la kruna oto dešu duj čerenja.

² Inele khamni hem vičindā oto dukha e bijandipnasere.

³ Tegani ko nebo mothovđa pe aver znako: bari Aždaja, loli sar jag, sava ine efta šere hem deš šinga, a upro šere ine la efta krune.

⁴ Pla porikaja cidindā trećina oto čerenja taro nebo hem frdindā len upri phuv. I Aždaja terdini angli đuvli koja valjanda te bijani, te hal lakere čavore kad ka bijandol.

⁵ Oj bijandā murše čavore, kova ka vladini upro sa o narodija sastrenale palicaja. I lakoro čavoro inele vazdime koro Devel hem koro lesoro prestole.

⁶ A i đuvli našli ani pustinja, ko than savo o Devel pripreminda laće, adari te brininen pe olaće hiljadu dušelu šovardeš dive.

⁷ Tegani ano nebo ulo mariba: o Mihailo ple andelencar marda pe protiv i Aždaja hem lakere andelja.

⁸ Ali i Aždaja hem lakere andelja na inele dovoljno zorale, i našalde pumaro than ano nebo.

⁹ I bari Aždaja inele frdime taro nebo – o Purano sap, savo vičini pe beng hem Sotoni, savo legari sa e sveto ano greh. I Aždaja hem olakere andelja inele frdime ki phuv.

¹⁰ Tegani šundum o zoralo glaso ko nebo sar vaceri:

"Akana reslo o spasenje hem o zoralipe
hem o carstvo amare Devlesoro
hem i vlast lesere Hristesiri,
adalese soi frdime o tužitelji amare phral-
jengoro

kova dive hem rat optužini len ine
anglo amaro Devel.

¹¹ On pobedinde le e Bakroresere rateja
hem e lafcnar oto pumaro sve-
dočanstvo.

On inele spremna te den pumaro dživdipe
hem te meren.

¹² Adalese radujinen tumen, o nebesija
hem sare kola živinena ano lende!

A jao tumende, kola živinena ki phuv hem
ano more,
adalese so o beng huljilo tumende!

Zorali holi uklinda le,
adalese so džanel da na ačhilo le but
vreme."

¹³ Kad i Aždaja dikhla dai frdime ki phuv,
lelja te progonini okola đuvlja koja bijandā
e murše čavore.

¹⁴ Ali i đuvli dobinda duj phaka e bare
oraosere te odletini di ko plo than ani
pustinja, dur e Sapestar, kaj ka brininen pe
olatar trin tekvaš berš.

¹⁵ Tegani o Sap muklja taro plo muj pani
sar len pali đuvli, sar te šaj i len legari la.

¹⁶ Ali i phuv pomožindā e đuvlače:
phravđa plo muj hem pilja i len savi i
Aždaja muklja taro plo muj.

¹⁷ I Aždaja inele but holjame upri đuvli,
i dželi te marel pe protiv lakere potomci
kola ačhile. Adala inele okola kola ičerena
e Devlesere naredbe hem ičerena pe upro
svedočanstvo e Isusesoro.

¹⁸ I Aždaja ačhili ki obala e moresiri.

13*I Zver taro more*

¹ Tegani dikhlijum sar taro more ikljola i
Zver. Ine la deš šinga hem efta šere, a ko
ple šinga ine la deš krune hem ko svako šero
anav savo hulini upro Devel.

² I Zver sava dikhlijum inele slično
sar o leopard. Lakere pre inele sar e
medvedesere, a o muj sar e lavesoro. I
Aždaja dindla plo zoralipe, plo presto hem
bari vlast.

³ Jekh lakere šerendar dičilo sar dai
čhindo, ali olesiri mulikani rana uli sas-
jardi. Hem sa o sveto divindā pe hem lelja
te džal pali Zver,

⁴ i sare pokloninde pe e Aždajače, adalese
so dindla vlast zaki Zver.

O manuša pokloninde pe hem zaki Zver,
vačerindo: "Koi sar i Zver, hem ko šaj te
marel pe olaja?"

⁵ Zaki Zver inele muklo te vačeri barikane
hem te hulini upro Devel. Dindi ine laće i
vlast te čerel adava sarandu duj masek.

⁶ I tegani lelja te hulini upro Devel, upro
lesoro anav, upro than kaj o Devel živini
hem upro okola kola živinena ko nebo.

⁷ Ine laće muklo hem te marel pe protiv e
Devlesere manuša hem te pobedini len. Ine
laće dindla vlast upro svako pleme, narodo,
čhib hem nacija.

⁸ Sare kola živinena ki phuv ka pok-
loninen pe zaki Zver, svako kasoro anav
nane upisime ani Knjiga e dživdpnasiri e
Bakroresiri savo inele čhindo angleder so o
sveto ulo.

⁹ Kas isi kana, nek šunel!

¹⁰ Koi odredime zako ropstvo,
ko ropstvo hem ka džal.

Koi odredime te ovel mudardo mačeja,
mačeja hem ka ovel mudardo.

Adava rodelia istrajnost hem vera e Devle-
sere manušendar.

I Zver taro phuv

¹¹ I tegani dikhlijum i dujto Zver sar ikljola tari phuv. Ine la duj šinga sar so isi e bakrore, a vaćerda sar i Aždaja.

¹² Oj izvršini ine sa i vlast e prvona Zverakiri ano lakoro anav hem ki zor čivđa i phuv hem sarijen kola živinena ano late te pokloninen pe zaki prvo Zver kolakiri mulikani rana uli sasljardi.

¹³ Čerda bare čudesija – di hem i jag mukela ine taro nebo ki phuv anglo manuša,

¹⁴ hem prevarinda okolen kola živinena ki phuv, adahar so kandla pe e zoralipnaja savo ine laće dindo te čerel čudesija ano anav oti prvo Zver. Oj vaćeri ine okolendje kola živinena ki phuv te čeren kip oti Zver sava ine rana oto mači, ali oživinda.

¹⁵ Ine laće muklo te phudel o džvdipe ano kip e prvona Zverakoro, te šaj o kip vaćeri hem te čerel okola kola na pokloninena pe lese te oven mudarde.

¹⁶ Oj hem ki zor čivđa sa e manušen – e tikoren hem e baren, e barvalen hem e čororen, e slobodnonen hem e robonen – te priminen o žig ko desno vas ili ko čekat,

¹⁷ adahar da nikو naštī ine te biknel ni te činel te nane le o žig e anaveja oti prvo Zver ili lakere anavesere brojeja.

¹⁸ Akate valjani mudrost. Kas isi godi, nek haljol o broj oti Zver, adalese so adava broj predstavini e manuše. A akavai adava broj: 666.

14

O Bakroro hem o 144.000 otkupime

¹ Tegani dikhlijum, i eče, o Bakroro terđola ki gora Sion, hem oleja 144.000 okola kolendei ko čekat pisime lesoro anav hem o anav lesere Dadesoro.

² Šundum o glaso taro nebo slično zako zvuk e zorale panjengoro hem zako zvuk e zorale gromesoro. O glaso inele slično zako bašaliba e manušengoro ko pumare harfe.

³ Džilabde nevi džilb anglo prestolje, anglo štar dživđe bićja hem anglo starešine. Adaja džilb nikо naštī ine te sikljol sem o 144.000 kolai otkupime tari phuv.

⁴ Adalai okola kola ačhile čista, adalese so na leljfese romnjen, kolai nevinva. On džana palo Bakroro kaj god ov džala. Oni otkupime maškar manuša sar i prvina savi pripadini zako Devel hem zako Bakroro.

⁵ Nijekh hovajba na arakhla pe ano lengoro muj. Oni bizi mana.

O trin andeja

⁶ Tegani dikhlijum avere andeo sar letini ano maškar e nebosoro. Ole ine o večno šukar lafi te vaćeri okolendje kola živinena ki phuv, svakona nacijače, pleme, čibjače hem narodose.

⁷ Ov zorale glasoja phenda: "Daran e Devlestari hem den lese slava, adalese so alo o vreme zako lesoro sudio! Slavinjen okole kova čerda o nebo, i phuv, o more hem o izvorija e panjengere!"

⁸ Palo leste alo aver andeo, vaćerindoj: "Peli! Peli i bari diz Vavilon, savi sa e naroden maćarda moljaja oti holi hem oto plo blud!"

⁹ Palo lende alo o trito andeo hem zorale glasoja phenda: "Ko poklonini pe e Zveraće hem lakere kipeze, hem primini o žig ko plo čekat ili ko plo vas,

¹⁰ hem ov ka pijel i mol oti e Devlesiri holi, savi birazblažime chordi ani čaša oti lesiri holi, hem ka ovel mučime ani jag hem ano sumpor anglo sveta andelja hem anglo Bakroro.

¹¹ Hem o čuro oto lengoro mučiba ka uštel zauvek. Naka ovel len mir ni diveste ni raćate, okolen kola pokloninena pe e Zveraće hem lakere kipeze hem primimena o žig lakere anaveja."

¹² Akate, e Devlesere manuša, okola kola ićerena o naredbe e Devlesere, valjani te oven istrajna hem te ačhoven verna e Isus-e.

¹³ Tegani šundum o glaso taro nebo sar vaćeri maje: "Pisin: Blagoslovimej okola kola od akana merena ano Gospod!

Oja, vaćeri o Duho, on ka odmorinen pe oti pli phari buti, adalese so ka oven nagradime zako pumare delja."

I žetva e phuvjakiri

¹⁴ Tegani dikhlijum, i eče, parno oblako, a upro oblako bešela neko sar o Čavo e manušesoro. Ko šero ine lese zlatno kruna hem aho vas oštro srp.

¹⁵ Tegani nesavo aver andeo iklilo taro hram vičindoj taro sa o glaso okolese kova ine bešela upro oblako: "Le o srp hem čede o plod, adalese so alo o vreme zaki žetva. Zreloj i žetva ki phuv."

¹⁶ Okova kova bešela ine upro oblako zamahninda ple srpeja nakori phuv hem ki sa i phuv ulo čedime o rod e žetvakoro.

¹⁷ Pana jekh andeo iklilo taro hram e nebosoro, hem ole ine oštro srp.

¹⁸ A taro žrveniko iklilo jekh aver andeo – okova so isi le vlast upri jag – i taro sa o glaso vičindja okole andeo se kole ine o oštro srp: "Le to oštro srp hem čede i drakh taro čokot e phuvjakoro, adalese soi zrelo lesiri drakh!"

¹⁹ I o andeo zamahninda ple srpeja nakori phuv, čedindja i drakh taro čokot e phuvjakoro hem čivđa la ani bari presa e Devlesere holjatar.

²⁰ I drakh ani presa inele gazime avri taro diz, hem taro presa thavdindja o rat di

sar trišel kilometrija dur hem di sar metari tekvaš uče.

15

O efta andelja e eftane nevoljencar

¹ Tegani dikhlijum pana jekh baro hem čudesno znako ko nebo: efta andelja e eftane poslednjone nevoljencar, adalese so olencar završini pe e Devlesiri holi.

² I dikhlijum nešto sar stakleno more mešime e jagaja hem okolen kola pobedinde i Zver, lakoro kip hem o broj lakere anavesoro. Terđovena ine uzalo stakleno more hem ićerena harfe save o Devel dindža len.

³ Dilabde i diliib e Mojsijasiri, e Devlesere slugasiri, hem e Bakroresiri diliib:

"Barei hem čudesna te delja,
Gospode Devla, tu kova sa šaj!
Pravednai hem čačikane te droma,
Carona e nacijengere!
⁴ Ko te na daral tatar, Gospode,
hem te na slavini to anav?
Adalese so samo tu injan sveto.
Sa o narodija ka aven
i ka peren ko kočija angla tute,
adalese soi mothovde te pravedna
delja."

⁵ Palo adava dikhlijum sar ko nebo phravdilo o Hram – o Šatori oto sveđanstvo,

⁶ hem olestar iklike efta andelja kolen ine o efta nevolje. On inele urjavde ano skupo hem čisto lan hem ko gruda inele phandle zlatnone pojascenar.

⁷ Tegani jekh taro štar dživde bićja dindža e eftane andelende efta zlatna čare pherde e Devlesere holjaja, kova zauvek živni.

⁸ O Hram pherdilo čuroja e Devlesere slavatar hem lesere zoralipnastar, hem nikko našti ine te đerdini ano Hram sa dıkote na završini pe o efta nevolje e eftane andelendar.

16

O efta čare e Devlesere holjatar

¹ Tegani šundum zoralo glaso taro Hram savo phenda zako efta andelja: "Džan hem čoren o efta čare e Devlesere holjatar ki phuv!"

² O prvo andeo dželo hem čordja plo čaro upri phuv. Tegani iklike gadna hem dukhavne čirevija upro manuša kolen inele o žig oti Zver hem kola pokloninde pe lakere kipespe.

³ O dujto andeo čordja plo čaro upro more, a o more čerđa pe ano rat savoi slično e mulengere ratese, hem svako dživdo biće ano more mulo.

⁴ O trito andeo čordja plo čaro upro lenja hem upro e panjengere izvorija, hem on čerde pe ano rat.

⁵ Tegani šundum e andeo kole ine vlast upro panja sar phenela:

"Pravedno injan hem Sveti, tu kova injan hem kova injanle,
so adahar presudindan.

⁶ Adalese so, on čorde o rat te svetone manušengoro hem te prorokonengoro,
hem adalese tu dindan len rat te pijen,
sar so zasluzinde."

⁷ Tegani šundum o žrtveniko sar phenela:

"Oja, Gospode Devla, tu kova sa šaj,
čačikanei hem pravedna te presude!"

⁸ O štarto andeo čordja plo čaro upro kham, hem e khamese inele dindo zoralipe te tharel e manušen jagaja.

⁹ O manuša thabile oto baro tatipe hem dinde armanja e Devle kas isi vlast upreder akala nevolje. A palem, na pokajinde pe hem na dinde lese slava.

¹⁰ O pandžo andeo čordja plo čaro ko presto oti Zver, hem lakore carstvo učharda i tomina. O manuša taro dukha lelje te kicinen pumare čibija,

¹¹ hem te den armanja e nebosere Devle zbg pumare dukha hem o čirevija, ali na pokajinde pe zako pumare delja.

¹² O šofto andeo čordja plo čaro upri bari len Eufrat, hem lakoro pani šučilo sar te priprenimi pe o drom zako carija taro istok.

¹³ Tegani dikhlijum sar taro muj e Aždajakoro, taro muj e Zverakoro hem taro muj e Hovavne prorokosoro ikljona trin bišukar duhija savei slična e žabende.

¹⁴ Adala duhija inele demonja save čerena čudesija. On džana koro carija e svetosere sar te čeden len zako mariba ko Baro dive e Devlesoro, kova sa šaj.

¹⁵ "Ače, avava sar o čor! Blago okolese kovai džangalo hem urjavdo, sar te na džal nango hem avera te na dikhen lesiri lad!"

¹⁶ I o demonja čedinde len ko than savo ki e jevrejengiri čib vičini pe Armagedon.

¹⁷ O eftato andeo čordja plo čaro upro vazduho, a taro Hram, taro presto, iklilo jekh zoralo glaso savo phenda: "Završmei!"

¹⁸ Tegani khuvde o munje, i grmljavina hem o gromija, hem ulo baro zemljotres savo na inele od kadi o manuša ki phuv. Adava zemljotres inele but zoralo.

¹⁹ I bari diz pharavdili ko trin kotora, a o dizja e narodengere rušinde pe. O Devel setindja pe e bare Vavilonestar, hem dindža le i čaša e moljaja oti pli bari holi.

²⁰ Sa o ostrvija nestaninde, hem nijekh planina na ačili.

²¹ Tegani upro manuša peli bari kukudi taro nebo, hem svako inele phari sar saranda kilja. O manuša dena ine armanja e Devle zbog i nevolja otu kukudi, adalese so adaja nevolja inele but bari.

17

I kazna zako Vavilon – i Bari bludnica

¹ Tegani alo jekh taro efta andelja kolen ine o efta čare, hem phenda maje: "Ava te mothovav će sar ka ovel kaznime i Bari bludnica, koja bešela upro but panja.

² Olaja o carija e phuvjakere mukena pe ine ano blud, a okola kola živinenka ki phuv mačona ine otu mol oto lakoro blud."

³ Tegani o andeo ano Duho legardja man ani pustinja. Adari dikhlijum jekha duvljija sar bešela upri loli Zver. I Zver inele perherdi anavencar save hulinena upro Devel hem ine la efta šere hem deš šinga.

⁴ I duvli inele urjavdi ano skupa lole šeja hem kitime zlatoha, dragone barencar hem biserencar. Ano vas ine la zlatno čaša pherdi gadost hem melalipe oto lakoro blud,

⁵ a ko čekat ine lače pisime o anav save ine garavdo značenje:

"O BARO VAVILON,
I DAJ ZAKO SA O BLUDNICE
HEM ZAKO GADOSTIJA E PHUVJAKERE."

⁶ Dikhlijum dai i duvli mati oto rat e Devlesere manušengoro hem oto rat e Isusesere svedokonengoro.

Kad dikhlijum la, but začudinđum man.

⁷ O andeo phenda maje: "Sose čudineja tut? Me ka phenav će o garavdo značenje akala duvljakoro hem otu Zver koja akhari la hem kas isi efta šere hem deš šinga.

⁸ I Zver sava dikhlijan nekad inele, ali akana nane, palem ka ikljol tari Beskrajno rupa hem ka džal ani propast. A okola kola živinenka ki phuv, kasere anava nane pisime ani Knjiga e džidipnasiri pana taro čeriba e svetosoro, ka divinen pe dikhindoj ani Zver, savi nekad inele, a više nane, ali koja palem ka avel.

⁹ Akate valjani mudro godi. O efta šerei o efta bregija upro savende bešela i duvli. A adavai hem o efta carija

¹⁰ – pandž već pele, jekh vladini, a o dujto pana na alo; a kad ka avel, hari ka vladini.

¹¹ I Zver savi nekad inele, a akana nane, oj korkori o oftoto caro. Oj da hem jekh oto adala efta carija hem džala ani propast.

¹² O deš šinga saven dikhlijan, oni o deš carija, kola pana na vladinena, ali ka dobinnen i vlast te vladinen zajedno e Zveraja samo zako jekh sati.

¹³ Olen isi jekh cilj: pumaro zoralipe hem pumari vlast te preden e Zveraće.

¹⁴ On ka maren pe protiv o Bakroro, ali o Bakroro ka pobedini len, adalese soi ov Gospodari upro gospodarija hem Caro upro carija. Oleja ka oven olesere vičime, o izabirime hem o verna."

¹⁵ Tegani o andeo phenda maje: "O panja saven dikhlijan, upro savende bešela i Bludnica, adavai o narodija, o manuša, o nacije hem o čibija.

¹⁶ A okola deš šinga saven dikhlijan hem i Zver – on ka mrzinen e Bludnica, ka len latar sa so isi la hem ka ačhaven la nanga; ka han lakoro mas hem ka tharen la jagaja.

¹⁷ Adalese so, o Devel čivđa ano lengere vile te čeren okova so ov mangela: te čeren pumaro zajednički cilj hem te preden pumaro carstvo e Zveraće diktate na perherdona e Devlesere lafija.

¹⁸ A e duvli kola dikhlijan, adavai i bari diz savi vladini upreder o carija e phuvjakere."

18

O uništenje e Vavilonesoro

¹ Palo adava dikhlijum avere andeo sar huljela taro nebo. Ole ine bari vlast hem lesoro sjaj osvetlindža i phuv.

² Ov zorale glasoja vičindža:

"Peli! Peli i bari diz Vavilon!

Uli čher kote bešena o demonja,
hem than zako sa o bišukar duhija,
than zako sa o nečista čiriklja,
than zako sa o nečista hem odvratna zverija.

³ Adalese so sa o narodija pile
i mol otu lakiri holi hem oto lakoro blud.

Olaja e phuvjakere carija mukle pe ano blud,
a e phuvjakere trgovci barvalile lakere barikane barvalipnastar."

⁴ Tegani šundum hem aver glaso taro nebo sar vačeri:

"Ikljoven olatar, mle manušalen,
te na čeren olaja grehija
hem te na arakhen tumen lakere nevolje.

⁵ Adalese so, lakere grehija barile di o nebo hem o Devel setindža pe oto lakere bišukaripa.

⁶ Irinen lače palo lakere delja,

irinen laće duj puti više zako okova so
ćerđa.

Ani čaša ani savi oj čhorda averende
tumen duj puti više čhoren oláče.

⁷ Kobar muklja pe ano sjaj hem ano
barikano barvalipe,
edobor muke hem tuga den la,
adalese so vačeri ana peste:

'Ko prestolje bešava sar carica.

Na injum udovica hem naka tuguji-
nav.'

⁸ Adalese ano jekh dive ka resen la sa akala
nevolje:

o meriba, i tuga hem o bokhalipe.

Ka ovel thardi jagaja,
adalese soi zoralo o Gospod o Devel,
kova sudini laće.

⁹ A e phuvjakere carija, kola olaja mukle
pe ano blud hem kola uživinde ano lakoro
barikano barvalipe, ka roven hem ka kuki-
nen palo late dikhindojo o čuro hem ola sa
ani jag.

¹⁰ Ka terđoven dur olatar, ani bari dar oto
lakere muke, hem ka vačeren:

'Jao! Jao, i bari diz Vavilon, i zorali diz!
Otojekhvar reslja tut ti osuda!'

¹¹ A e phuvjakere trgovci ka roven hem
ka tugujuinen palo late, adalese so niko više
naka činel lengiri roba:

¹² o zlato, o srebro, o draga bara hem o
biserja, o šukar lan, o lole šeja, i svila hem
o skerlet, sa o vrste oto mirisno kaš hem sa
o vrste predmetija oti slonovača, sa o vrste
predmetija oto skupo kaš, oti bronza, oto
sastren hem oto mermer,

¹³ o cimet, o začin, o šukar mirisija, i
smirna, o tamjan, i mol hem o ulje, o parno
varo hem o div, e stoka hem e bakren, e
grasten hem e kočijen, e robonen hem o
manuškane duše.

¹⁴ Ačhiljan bizo šukaripa palo save te duša
ine bari želja. Sa to baro barvalipe hem to
sjaj propele hem nikad više naka irine len.

¹⁵ O trgovci so čerde buti adaleja, kola ule
barvale adalestar, ka terđoven po dur, ani
bari dar oto lakere muke. Ka roven hem ka
tugujuinen,

¹⁶ vačerindojo:

'Jao! Jao, i bari diz!

Injanle urjavdi ano šukar lan, ano skupa
lole šeja hem ano skerlet. Injanle
ukrasime zlatoga, dragone barencar
hem biserencar.

¹⁷ Otojekhvar sa adava baro barvalipe ulo
uništimo!'

Hem sa o kapetanja e brodonengere hem
sa o putnici, o mornarija hem okola kola
ćerena buti ko more, terdine po dur.

¹⁸ A dikhindojo o čuro hem ola sa ani jag,
vačerde: 'Savi diz inele edobor bari sar
akaja?'

¹⁹ On čhordje i prašina upro pumare šere
hem runde hem tugujiinde, vačerindojo:

'Jao! Jao, i bari diz!

Olkere barvalipnaja barvalile
sare kolen ko more ine brodija,
a oj otojekhvar uli uništimo!'

²⁰ Radujinen tumen zbog olakoro
uništenje, nebo hem tumen o manuša e
Devlesere, hem o apostolja hem o proroci,
adalese so o Devel osudinda la zako okova
so čerđa tumende!"

²¹ Tegani jekh zoralo andeo vazdindā
i stena bari sar o bar e mlinesoro hem
frdindā la ano more, vačerindojo: "Adahar zo-
rale ka ovel frdime hem i bari diz Vavilon,
i nikad više te na ovel arakhli!"

²² Nikad više ana tute naka oven muzičarija,
naka šundon zvukija oti harfa, oti frula
ni oti truba!

Nikad više ana tute naka aračoven
zanatlje oto nijekh zanati!

Nikad više ana tute naka šundol o zvuk oto
mlin!

²³ Nikad više ana tute naka sijajini o svet-
lost e svetiljkakoro!

Nikad više ana tute naka šundol o glaso e
mladoženjasoro ili e borjakoro!

Te trgovci inele najbare manuša ki phuv.

Sa o narodija hovavdile te madijendar.

²⁴ Hem ano late aračilo o rat e prorokon-
goro hem e Devlesere manušengoro
hem sarijengoro kola inele mudarde ki
phuv."

19

I pobedničko đilib ano nebo

¹ Palo adava šundum nešto sar zoralo
glaso bute dženengoro ko nebo sar vičinena:

"Haleluja!

O spasenje, i slava hem o zoralipe pripadi-
nena amare Devlese,

² adalese soi lesere presude čačikane
hem pravedna.

Ov osudinda e Bara bludnica,
koja rumini ine i phuv ple bludeja,
hem ov osvetindā pe laće zako rat ple
slugengoro."

³ Hem palo dujto puti vičinde:

"Haleluja!"

O čuro oto lakoro uništenje ka vazdel pe zauvek!"

⁴ Tegani o bišu štar starešine hem o štar dživde bićja pele ko kočjaj hem pokloninde pe e Devlese, kova bešela ko prestolje, hem phende: "Amen, Haleluja!"

⁵ A taro prestolje šundilo glaso savo phenda:

"Hvalinen amare Devle,
sare tumen kola injen lesere sluge,
kola darana olestar, o bare hem o
tikore!"

⁶ Tegani šundum nešto sar glaso bute dženengoro hem sar zvuk e zorale panjengoro hem sar zvuk e zorale gromengoro, sar phenena:

"Haleluja!
Adalese so, vladini o Gospod, amaro
Devel, kova sa šaj!"

⁷ Te radujina amen hem te veselina amen
hem te da lese slava.

Adalese so, alo o vreme zako bijav e
Bakroresoro
hem lesiri nevesta spreminda pe.

⁸ Dindo laće sjajno hem čisto lan
te urjel pe ano leste."

(A o lan, adavai o pravedna delja e Devlesere manušengere.)

⁹ Tegani o andeo phenda maje: "Pisin:
Blago okolendje kolai vičime ko bijav e
Bakroresoro!"

Hem phenda maje: "Akalai čačikane lafija e Devlesere."

¹⁰ Peljum ko kočjaja anglo lesere pre te pokloninav man lese, a ov phenda maje: "Ma čer adava! Me injum sluga, isto sar so hem tu hem te phralja kola svedočinena pla veratar ano Isus. E Devlese poklonin tut. Adalese so, okola kola svedočinena e Isusestar, olen isi Duho oto proroštvo."

O jahači ko parno gras

¹¹ Tegani dikhlijum phravdo nebo, a adari, parno gras. O anavi okolesoro kova ine upro gras Verno hem čačikano, hem ov pali pravda sudini hem džala ko mariba.

¹² Lesere jačhai sar o plamen e jagakoro, a ko šeroi lese but krune. Ole isi pisime anav savo nikao na džanel sem leste.

¹³ Urjavdoi ano ogrtaci savoi natopime rateha hem vičini pe: Lafi e Devlesoro.

¹⁴ Palo leste džana e nebosere vojske upro parne grasta, urjavde ano sjajno hem čisto lan.

¹⁵ Taro lesoro muj ikljola oštros mači saveja ka khuvel e nacijen. Ka vladini upreder lende sastrenale palicaja hem ka

gazini i drakh ani presa oti bari holi e Devlesiri, kova sa šaj.

¹⁶ Ko lesoro ogrtaci, ko bedro, pisimei lesoro anav:

CARO UPREDER O CARIJA HEM
GOSPODARI UPREDER O GOSPODARIJA

¹⁷ Tegani dikhlijum jekhe andeo kova terđola ko kham hem taro sa o glaso vičini sa e čirikljen kola letinena ano maškar e nebosoro: "Aven! Čeden tumen zaki bari gozba e Devlesiri!

¹⁸ Aven te han o mas e caronen-goro, e narednikonengoro hem e bare manušengoro, hem o mas e grastengoro hem okolengoro kola jašinena len, hem o mas sa avere manušengoro kolai slobodna hem kolai robija, hem e tikorengoro hem e barengoro!"

¹⁹ Tegani dikhlijum i Zver hem e phuvjakere caronen pumare vojskencar sar ćedinde pe te maren pe protiv Okova kovai upro gras hem protiv olesiri vojska.

²⁰ I Zver inele dolime, a olaja hem o Hovavno proroko, kova ano lakoro anav čerda čudesija savencar hovavđa okolen kola priminde o žig oti Zver hem kola pokloninde pe lakere kipese. Soduj dživde inele frdime ano jagalo jezero savo thabjolja sumporeja.

²¹ A okole averen mačja mudarda Okova kova bešela upro gras, taro kasoro muj ikljola o mači. Sa o čiriklja čalile oto lengoro mas.

20

Carujiba ko hiljada berš

¹ Tegani dikhlijum jekhe andeo sar hujjela taro nebo. Ano vas ine lese o klijučo oti Beskrajno rupa hem baro lanco.

² Ov dolinda e Aždaja, e Purane Sape, kovai o beng, o Sotoni, hem phandlja la lancoja ko hiljada berš,

³ i frdinda la ani Beskrajno rupa, savi zaključindja hem zapečatindja, te na hovaj više e nacijen sa dikote na nakhena o hiljada berš. Palo adava valjani te ovel mukli ko hari vreme.

⁴ I dikhlijum o prestolja ko save bešena ine okola kolende inele dindi i vlast te suden. I dikhlijum o duše okolengere kasere šere inele čhindje zbog o svedočiba zako Isus hem e Devlesoro lafi, okola kola na pokloninde pe e Zveraće ni lakere kipese hem kola na priminde o žig ko pumaro čekat ni ko pumaro vas. On uštine taro mule, i e Hristeja vladinde hiljada berš.

⁵ Akavai o prvo uštiba taro mule. (Avera kolai mule na uštine sa dikote na nakhena o hiljada berš.)

⁶ Bahtalei hem sveta okola kola učestvujinena ko prvo ušiba taro mule. O dujto meriba nane le vlast upreder lende. On ka oven sveštenici e Devlesere hem e Hristesere hem ka vladinen oleja hiljada berš.

E Sotonesoro kraj

⁷ I kad ka nakhen o hiljada berš, o Sotoni ka ovel muklo taro plo phandlipe,

⁸ i ka ikljol te legari ano hovajba e nareden, kolen vičinena Gog hem Magog, taro štar krajevija e phuvjakere, hem ka čedel len zako mariba. Ka oven edobor – sar i pošik ki obala e moresiri.

⁹ On iklile hem širinde pe ki phuv hem opkolinde o kamp e Devlesere svetone manušengoro hem i volime diz. Ali taro nebo huljili i jag hem uništindža len.

¹⁰ A o beng, kova legarda len ano hovajba, inele frdime ano jagalo hem sumporno jezero, kaj već inele i Zver hem o hovavno proroko. Adari ka oven mučime zauvek – dive hem rat.

Sudiba e mulende

¹¹ Tegani dikhlijum o baro parno presto hem Okole kova bešela upro leste. I phuv hem o nebo naše anglo lesoro muj hem na arakhla pe lende than.

¹² I dikhlijum e mulen, baren hem tikoren, sar terđovenia anglo prestolje, a o knjige phravdile. Hem aver knjiga inele phravdi – i Knjiga e dživđipnasiri. E mulende sudinda pe palo okova so inele zapisime ano knjige – palo lengere delja.

¹³ O more dinda e mulen kola inele ano leste, hem o Meriba hem o Had dinde e mulen kola inele ano lende, i svako inele osudime pre malo ple delja.

¹⁴ Tegani o Meriba hem o Had inele frdime ano jagalo jezero. O jagalo jezero – adavai o dujto meriba.

¹⁵ I kasoro anav na inele zapisime ani Knjiga e dživđipnasiri, inele frdime ano jagalo jezero.

21

O Nevo Jerusalim

¹ Tegani dikhlijum o nevo nebo hem i nevi phuv, adalese so o prvo nebo hem i prvo phuv nakhle, a ni more više na inele.

² Dikhlijum i Sveto diz, o Nevo Jerusalim, sar huljela taro nebo e Devlesttar. Inele pripremimo sar i nevesta koja ukrasinda pe zako plo rom.

³ I šundum zoralo glaso taro prestolje sar vačeri: "Ače, e Devlesoroi šatori maškaru manuša hem ka živini olencar, a on ka oven

lesoro narodo, hem korkoro o Devel ka ovel olencar hem ka ovel lengoro Devel!

⁴ Ov ka kosel svako asvi lengere jačendar hem više naka ovel meriba, ni tuga, ni rojba, ni dukh, adalese so nakhlo okova so inele angleder."

⁵ Tegani Okova kova bešela ko prestolje phenda: "Ače, sa čerava nevo!"

Hem phenda: "Pisin, adalese soi akala lafija čačikane hem šaj te verujini pe lende."

⁶ I phenda maje: "Završime! Me injum Alfa hem Omega, Početak hem Kraj. E žednonese besplatno ka dav te pijel taro izvor e panjesoro savo dela dživđipe.

⁷ O pobedniku ka nasledini sa akava, hem me ka ovav lesoro Devel, a ov ka ovel mločavo.

⁸ A o kukavice, o neverna, o rumime, o ubice, o bludnici, o vračarija, o idolopoklonici, hem sa kola hovavena, ka priminen pumari plata ano jezero savo thabljola jagaja hem sumporeja. Adavai o dujto meriba."

⁹ Tegani alo jekh oto efta andeļja kolen isi efta čare pherde e eftane poslednjone nevoljencar, i phenda maje: "Ava, ka mothovav će e nevesta, e Bakroresere romnja."

¹⁰ I legarda man ano Duho upri jekh bari hem uči gora, i mothovda maje i sveto diz Jerusalim sar taro nebo huljela e Devlesttar.

¹¹ Sijajinda ot i Devlesiri slava sar nešavo but skupo bar, sar o kristalno bar jaspis.

¹² E dizja ine baro hem učo duvari hem dešu duj kapije. O kapije pazinde o dešu duj andeļja, a ko kapije inele pisime o anava oto dešu duj plemija e Izraelesere.

¹³ Ko istok inele trin kapije, ko sever trin kapije, ko jug trin kapije hem ko zapad trin kapije.

¹⁴ E dizjakere duvare ine dešu duj temelja ko save inele pisime o anava oto e Bakroresere dešu duj apostolja.

¹⁵ A okova so vačerđa mancar, inole zlatno štapi saveja merini pe, te šaj merini i diz, lakere kapije hem o duvari.

¹⁶ A i diz inele ano oblilik sar četvorougao, jednako glego hem buli. O andeo izmerinda i diz e štageja: inele glego di sar duj hiljade hem dušel kilometarija;* edobor inele hem buli hem uči.

¹⁷ Izmerinda hem e dizjakoro duvari: thulo inele di sar šovardešu šov metarija†, merime manušikane meraja savaja o andeo koristindža pe.

¹⁸ O duvari inele čerdo oto jaspis, a i diz oto čisto zlato – čisto sar o staklo.

¹⁹ O temelja e dizjakere duvaresere inele ukrasime oto sa o vrste oto drago bar: o

* ^{21:16} duj hiljade hem dušel kilometarija Ko original terđola: "12.000 stadija" † ^{21:17} di sar šovardešu šov metarija Ko original terđola: "144 kunja"

prvo temelji inele oto jaspis, o dujto oto safir, o trito oto kalcedon, o štarto oto smaragd,

²⁰ O pandžto oto sardoniks, o ſofto oto ſard, o eftato oto hrisolit, o oftoto oto viril, o enjato oto topaz, o dešto oto hrisopras, o dešujejkto oto jakint, o dešu dujto oto ametist.

²¹ A o dešu duj kapije inele dešu duj biferija – svako kapija inele čerdi oto jekh biferi. E dizjakoro glavno drom inele oto čisto zlato – prozirno ſar o staklo.

²² Ani diz na dikhlijm nisavo hram, adalese ſoi lakoro hram o Gospod o Devel, kova ſa ſaj, hem o Bakroro.

²³ E dizjače na valjani ni kham ni masek te ſvetlinen lače, adalese ſo osvetlinda la e Devlesiri ſlava, a o Bakroroi lakiri ſvetlijka.

²⁴ O narodiča ka phiren ano lakoro ſvetlost hem e phuvjakere carija ano late ka anen pli ſlava.

²⁵ Lakere kapije naka phandljon diviſte, a adari naka ovel rat.

²⁶ Ano late ka oven ande i ſlava hem i čaſt e narodengiri.

²⁷ Ali naka đerdini ništa nečisto, niti nikо ko čerela okova ſoi gadno hem hovavno, nego ſamo okola kaserei anava upiſime ani e Bakroresiri Knjiga e dživdipnasiri.

22

¹ Tegani o andeo mothovđa maje i len e panjeſa ſavo dela dživdipe. Inele čiſto ſar o kristali, a thavdela ine taro e Devlesoro hem e Bakroresoro prestolje

² maškar o glavno drom e dizjakoro. Taro ſoduj strane e lenjakere inele o kaš e dživdipnasoro ſavo anela bijandipe dešu duj puti, jekhvar ko masek. O liſtija e kaſtesere inele zako ſasljariba e narodenđe.

³ Adari naka ovel više nisavo prokletſtv. Ani diz ka ovel e Devlesoro hem e Bakroresoro preſto, a leſere ſluge ka ſlužinen leſe.

⁴ Ka dikhen lesoro muj hem lesoro anav ka ovel lende ko čekat.

⁵ Rat više naka ovel, a ni ka valjani lende više ſvetloſt e ſvetlijkengoro ni o ſvetloſt e khamesoro, adalese ſo o Gospod o Devel ka ſvetlini lende, a on ka vladinen uvek hem zauvek.

⁶ Tegani o andeo phenda maje: "Akalai lafija čačikane hem ſaj te verujini pe lende. O Gospod, o Devel kova dela e prorokonen ple Duho, bičhalda ple andeo te mothoj ple ſlugende okova ſo ſigate iſi te ovel."

⁷ I o Isus phenda: "Ače, avava ſigate! Blago okoleſe ko ičeri pe ko proročka lafija akala knjigakere."

⁸ Me, o Jovan, ſundum hem dikhlijm ſa akava. I kad adava ſundum hem dikhlijm, peljum mujeja di phuv anglo pre e andeosere kova ſa adava mothovđa maje, te pokloninav man leſe.

⁹ Ali ov phenda maje: "Ma čer adava! Hem me injum ſluga ſar tu hem te phralja o proroci hem ſare kola ičerena pe ko lafija akala knjigakere. E Devleſe poklonin tut!"

¹⁰ Hem phenda maje: "Ma zapečat o proročka lafija akala knjigakere, adalese ſoi o vreme paše.

¹¹ O nepravedniko pana nek čerel nepravda, o nečiſto pana nek meljari pe, a o pravedniko pana nek čerel ſoi pravedno, hem koi ſveto pana nek posvetini pe."

¹² I o Isus phenda: "Ače, avava ſigate hem anava mancar i ſlata, te platinav ſvakoneſe premaſlo leſere delja.

¹³ Me injum Alfa hem Omega, Prvo hem Poslednjo, Početak hem Kraj.

¹⁴ Blago okolende kola thovena pumare ſeja, adalese ſo ka ovel len pravo te đerdinen ki kapija e dizjakiri hem te han tarto kaš e dživdipnasoro.

¹⁵ Avri ačhovena o đukle, o vračarija, o bludnici, o ubice, o idolopoklonici hem ſare kola volinena o hovajba hem kola hovavena.

¹⁶ Me, o Isus, bičhalđum mle andeo te mothoj tumendje akava lafi zako khandirja. Me injum o Koreno hem o Potomko e Davidesoro, i ſjajno čereni e divesiri."

¹⁷ O Duho hem i neveta phenena: "Ava!" Hem ko ſunela akava, nek phenel: "Ava!"

Koi žedno nek avel; ko mangela, nek besplatno dole pani ſavo dela dživdipe.

¹⁸ Upozorinava ſvakone kova ſunela o proročka lafija akala knjigakere: ko dodela lende nešto, oleſe o Devel ka dodel nevolje ſavei zapisime ani akaja knjiga.

¹⁹ A ko lela nešto e laſendar akala knjigakere oto proročvo, oleſtar o Devel ka lel lesoro deo oto kaš e dživdipnasoro hem otí ſveto diz, ſavendar pisimei ani akaja knjiga.

²⁰ Okova kova ſvedočini zako ſa akava, phenela: "Oja, avava ſigate!"

Amen! Ava, Gospode Isuse!

²¹ I milost e Gospodesiri e Isusesiri nek ovel ſarijenar.